

No. Q.404.10
The Public Library of the City of Boston.

George Ticknor;
STYLIS CUIQUE.

Presented to the ^{**2901.7}
Public Library of the City of Boston.
by
George Ticknor Esq.
Not to be taken from the Library.
Received May 15, 1860. No. 42248

This is the 2nd ed. of the Edition.
Examined by Douce II. 358.

The date is 1458 which is after the dated of
about 1423 as printed on the back
by the British - It is in Ed. Ant. 8492

From Douce Supplement II. 170 I suppose
the number of the book is by some person
selected to be a certain number -
Ed. is curious. Article 8445 to 8458
Grafe^{*} Mta 1442 p. 247. -

The work of Graesse here referred to is not
Trésor de termes rares etc. but Graesse des
altes Mätschen - mit Sagenbuch u. d. v.

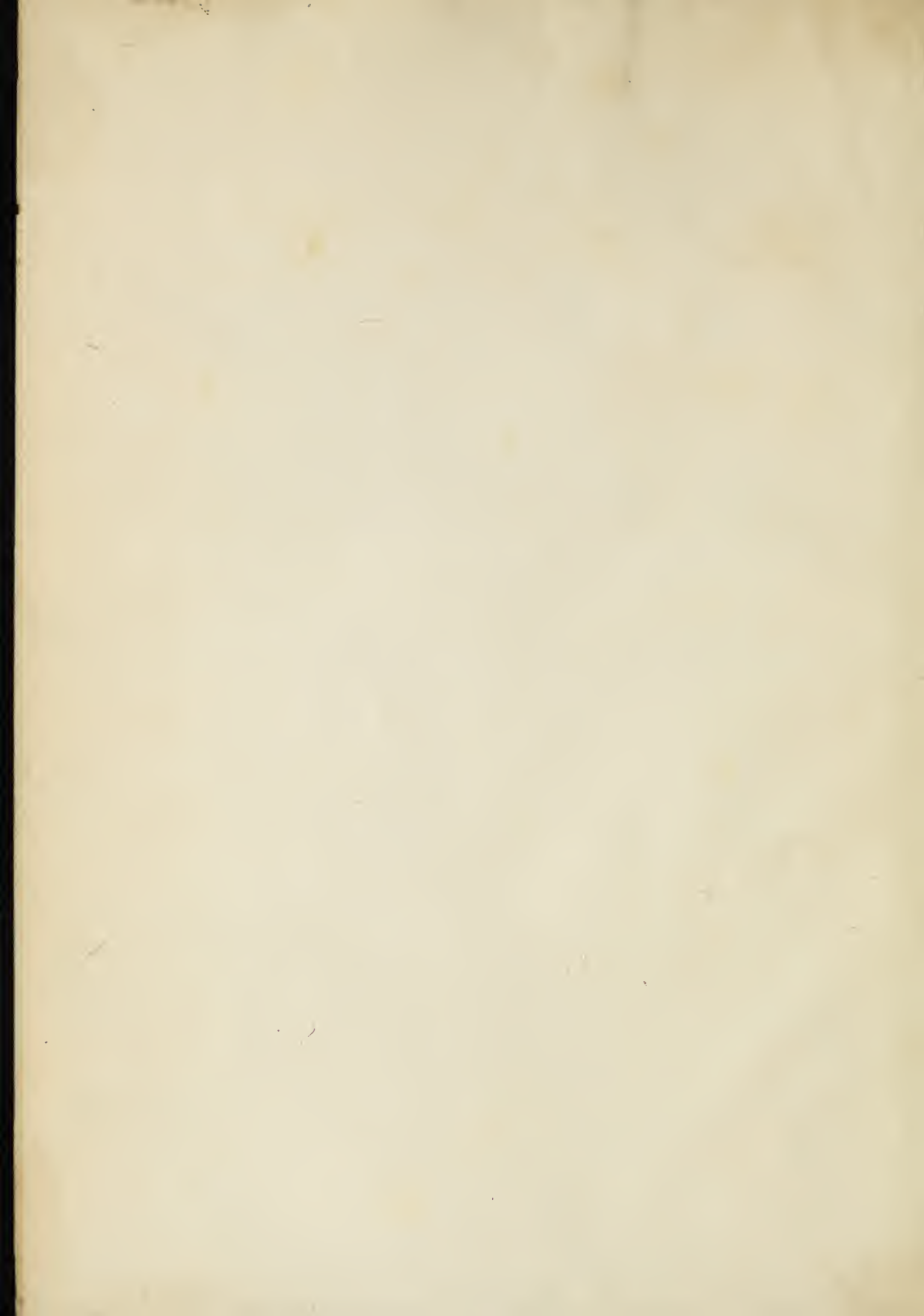
Grafe under the title of the work, but the
date is 1442.

* The Graesse's Trésor is
written on the 16th ed.

Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Boston Public Library

Dr. Julius.

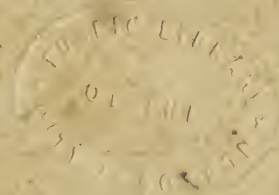
- Lesfing's Leben S. 112. f. 127. f. 128. f. 129.
- v. d. Hagen und Büsching's Gesch. d. deutschen Poesie S. 303-13.
- Warton's History of the English Poetry; Dissert. on the Gothic Language Vol. I.
- Glass's Philologia sive Nomina (Cottel's Bibliotheca Vol. 181-182).
- Sir Tristram by Thomas of Brecheoise called the Achymer, Edit. from the
Cambridge Ms. by Walter Scott, III. 2. Dutton (Dublin 1811, 8vo) Intro. D. C.
- Tyrwhitt's Notes on Chaucer's Canterbury Tales.
- Francis Douce's Illustrations of Shakespeare (London, 1814, 8vo) Vol. II, p. 335-428.

Wagner's Leben S. 130.

Gesta rthomanoꝝ cū
applicationibus mo
ralisatis ac milticis.

e

e

Gesta rthomanoꝝ

7407

Ex gestis rhoma

noꝝum histoꝛie notabiles de vicijꝝ et tu-
tabuꝝqꝫ tractates cũ applicationibꝫ mo-
ralifatis et mysticis incipiũt feliciter.

De dilectione Capitulum primũ

Impeius

regnauit diues valde et
potens, qui filiã vnica
et pulchram habebat qua
tenerrime diligebat, ita

pro eius custodia quinqꝫ milites ei
assignauit vt cõtra omne piculũ sub pe-
na graui eã custodirent. Milites vero
diebus ac noctibꝫ armati eã custodie-
bant rante ostium camere lampadem
ardentẽ ordinabãt, ne aliquis nocte ad
eam accederet, ipsis dormientibus vel
eis ignorãtibꝫ. Et quendam canicu-
lum bene latrantem habebãt p̄ cuius la-
tratum excitari possent. Puella ista te-
nerrime nutrita erat, que multum an-
helabat mundi spectacula videre. Cum
autẽ semel foras p̄spexisset, venit quida
dux, qui cũ oculos impudicos in eam
iniecit, statim captꝫ est in amore eius,
quia pulchra nimis et oculis omniũ erat
gratiõsa ac impatoris filia vnica, que
post mortẽ patris iure hereditario im-
pium obtineret. Dux iste multa ei p̄-
misit vt eius cõsensum obtineret. Illa
vero sperans de promissione consensit,
statim caniculum patrum occidit, lam-
padem extinxit et nocte ducem est secu-
ta. Mane vero facta est questio vbi de-
uenit. Erat tunc in palacio regis pugil
fortis qui semp̄ pro iusticia imperij pu-
gnauit, qui cum audisset qd̄ filia patrem
cõtempnit agili cursu post eam currebat.
Dux vero cũ eum armatũ vidisset veni-
entẽ duellũ cum eo commisit. Sed pu-
gil preualuit, caput eius amputauit et
puellam ad palaciũ reduxit, tamen fa-
ciem patris mlto tempe non vidit, cõ-
tinne gemit et suspiria emittebat. Hoc
audiens quidam sapiens in curia impe-
ratoris qui semp̄ mediator inter impe-
ratorem et alios erat cõstitutus, motus
pietate, p̄ eum est pat̄ reconciliata ac

nobilissimo viro desponsata. Quo facto
varia donaria a patre recepit. Primo
tunicam talarem polimitam vndiqꝫ in
terram, hoc habentem. Dimisi tibi ne
adiicias vltra. A rege quãdam coronã
auream habuit sic insculptã Ex me tua
dignitas. A propugnatore habuit anu-
lũ vnũ cũ hac scriptura, dilexi te, disce
diligere. A sapiẽte mediatore aliũ anu-
lũ recepit sic sculptũ. Quid feci. Quã-
tum. Quare. A filio regis etiã anulum
sic scriptũ. Nobilis es, nobilitatem tu-
am ne cõtemnas. A germano proprio
aliũ anulũ recepit in quo erat scrip-
tum. Accede ad me ne timeas frater tu-
us sum. A sponso sigillũ aureũ, quo sibi
hereditas sponsi cõfirmabat collata est
cuius scriptura erat. Jam cõiuncta es
noli amplius errare. Puella postqꝫ ista
dona recepat ea q̄d̄ diu vixerat custodi-
uit, et est ab omnibus dilecta et dies suos
in pace finiuit.

Oratio.

Ariffimi, Impator iste est ipse
pater celestis qui vocauit nos
p̄ passionẽ filij sui de fauce dya-
boli. Ipse est rex regum et dominus do-
minatũ. Deut. xxxij. Nũquid ipse est
pater tuꝫ qui possedit, fecit et creauit te
Filia vnica est anima rationalis que tra-
ditur quinqꝫ militibus id est quinqꝫ sen-
sibus ad custodiendum, qui sunt arma-
ti per virtutes quas homo in baptismo
recepit. Isti sensus sunt visus, auditꝫ et
qui habent contra dyabolum mundum
et carnem eam custodire. Lampas ar-
dens est voluntas teo in omnibus sub-
iecta que debz semp̄ ardere in bonis ope-
ribꝫ vt peccato non consentiat. Cani-
culus patrum bene latrans est conscien-
tia que habet cõtra peccata recalcitrare
sed heu proch dolor anima volens mun-
di spectacula videre sepe p̄git foras to-
tiens quotiens cõtra diuinũ preceptũ
agit, statim a duce, i. a raptore inferna-
li voluntarie est reducta, et sic lampas
bonoꝝ operum extinguit et caniculus cõ-
scientie occiditur, et sic anima in nocte
peccati sequit dyabolum. Nec cũ audis-
set pugil noster, i. teus, quia nõ est aliꝫ
qui pugnat p̄ nobis nisi tu teus noster

statim contra ducem dyabololum pugna-
uit & victoriam obtinuit & aiam ad pa-
lacium regni celestis adduxit. Sapiens
mediator erat christus dicente aposto-
lo. i. Th. ij. Unus deus mediator dei et
hominum homo Iesus christus. Filius
regis est christus. Unde psalmista. Fi-
lius meus es tu ego hodie genui te. Fra-
ter noster christus. Beñ. xxxvij. Frater
noster. Sponsus noster est christus.
iuxta illud Osee. ij. Sponsabo te mihi
in fide. Et iterum sponsus sanguinum
tu mihi eris. p ipsum reconciliati sumus
celesti patri et ad pacem vocati. Ipse
enim est pater nostra q vtraq fecit vni
Ald Eplz. Ab ipso predicta donaria re-
cipimus. primo tunicam talarem scilz
cutem suam dignissimam et certe poli-
mitam. quia flagellatōne cruore liuore
et alijs varijs liuoribus intertam. Cu-
ius textura nihil aliud nisi qd dimisi ti-
bi. qz redemi te ne adijcias vltra malū
agere. vade inqt noli amplius peccare
Hec ē tunica Joseph tincta in sangui-
ne hedi Beñ. xxxvij. Iste christus rex no-
ster dedit nobis coronā gloriofissimam
scilicet dum pro nobis voluit coronari
& vere ibi inuenimus. Ex me tua digni-
tas De ista corona Joh. xij. Exiit ie-
sus portans coronam spineā. Christus
etiam est propugnator noster qui dedit
nobis vnum anulum scilicet foramē te-
rre manus & vere ibi possumus percipe-
re. sicut scriptum est. dilexi te. dice di-
ligere Apocaliph. p.rio. Dilexit nos et
lauit nos a peccatis nostris in sanguine
suo Christus mediator noster dedit no-
bis alium anulum scilicet foramen fini-
stre manus vbi videre possumus scriptū
Quid feci. quantum. quare. Quid feci
Oseip. um exinaniui formā serui acci-
piens. Quātum. deū feci hominē. qua-
re. vt hominem perditum redumerē De
his tribus zacha. xiiij. que sunt iste pla-
ge in medio manū tuarum. Et respon-
dit dicens His plagat sum in domo il-
lorum qui me dilexerunt Christus fra-
ter noster est & filiū eterni regis. Dedit
nobis tertium anulū scilicet foramē te-
rri pedis Et quid ibi nisi. Nobilitas es.
nobilitatem tuam ne cōtemnas Simi

liter christus est germanus noster. Et de-
dit nobis quartum anulum scilicet for-
ramē sinistri pedis in quo scriptū ē. Ac-
cede ne timeas. frater tuus sum Christus
est noster sponsus. dedit nobis sigillum
quo sponsi hereditas confirmabatur col-
lata. id est vulnus lateris sui cū lancea
pforatum propter nimium amorē quo
te dilexit & quid ibi nisi iam coniuncta
es mihi per misericordiam noli ampli-
peccare. Studeam ergo charissimi do-
na sic munda custodire q possumus di-
cere illud Math. Dne qnqz talēta tra-
didisti mihi. & sic sine dubio poterimus
regnare in celesti gremio Qd nobis p-
stare dignetur pater & filius. &c.

De misericordia.

Capitulum. ij.

Itus regna

uit qui statuit pro lege sub pe-
na mortis q filij parentes suos alerent
Eccidit casus. q crant duo frēs ex vno
patre. vnus filij habebat et vidit auū-
culū suū egentem statim fm legem euz
aluū cōtra voluntatem patris & iō pa-
ter eius a societate sua cum expulit Cle-
ru. namē hoc non obstante non dimisit
quin auunculū suum egentem aleret &
necessaria ei in omibus dedit. Post hęc
auunculus eius diues factus est et pa-
ter eius cepit egere. Filius vero hoc vi-
dens patrē aluit prohibente auūculo.
ideo a societate auunculi est expulsus.
dicēs ei. Carissime tibi constat q ali-
qn egenus crā & contra voluntatē patris
tui mihi necessaria in omnibus mini-
strasti. Et ideo iam te in filium meum
et herede accepi. Ingratus filius here-
ditatem non sequitur sed filius adop-
tatus. sicut tu ingratus fuisti quia con-
tra preceptum meum patrē tuum alui-
sti ideo hereditatem meā non obtine-
bis. Filius respondit auunculo Nullus
delet puniri pro eo quod lex statuit et
compellit. sed lex naturalis et scripta
compellit filium parentibus subuenire
in necessitate. maxime eos honorare.
ideo expelli ab hereditate de iure non de-
beo.

Moralisatio.

Arissimi Duo fratres sunt filii
 dei et mundus qui a patre
 celesti processerunt. filius dei p
 generatioem. mundus p creatioem. In
 ter istos fuit et est discordia ab initio
 intantum q qui est amicus synius est ini
 micus alterius. iuxta illud Jacobi. iij.
 Quicunqz voluerit esse amicus huius se
 culi inimic^{us} constituetur dei. sed filius vnus
 est qui libet christian^{us} qui est filius xpi.
 quia ei adhaeret per fide. Non ergo debe
 mus alere mundu p supbia. auaricia
 et sic de ceteris. si volum^{us} filij dei ee et si
 contrariu fecerim^{us} certe a societate xpi
 expellimur quantum ad hereditate celeste.
 Si xpm alere volumus p opa pietatis
 mundus odio nos habebit. verumtamen me
 lius est mundu odire qz hereditate cele
 stem amittere.

Iustum iudicium.

Capitulum. iij.

Quidam impe

ator regnavit qui statuit p le
 ge q si mulier sub viro adulterata esset
 sine misericordia de alto monte precipi
 taretur. Accidit casus q quedam mulier
 sub viro suo erat adulterata. statim fm
 legem de alto mote erat precipitata. sed
 de mote tam suaviter descendit q in nul
 lo lesa erat. Ducta e ad iudiciu Iudex
 videns q mortua no esset sententia de
 dit iter ea precipitari et mori. At mulier
 Dne si sic feceritis contra lege agitis
 Rex vult q nullus debet bis puniri pro
 vno delicto Ego eram precipitata quia
 semel adulterata. et deus me miraculose
 saluauit. ergo iterato no debeo precipita
 ri. At iudex Satis prudenter respondisti
 vade in pace. et sic saluata est mulier.

Exhortatio.

Arissimi. Imperator iste est de
 noster q facit istam legem q si
 quis in anima pollutus fuit sub
 christo qui est sponsus anime p peccatu
 mortale debet precipitari de alto monte
 id est de regno celesti. sicut erat primus
 pater adam. sed deus p filij sui passione
 saluauit. Homo cum peccat deus non
 statim ppter infinita sua misericordiaz
 eu dānat sed p gram sua saluat vt no p

capitaretur in infernum. etc.

De iusticia iudicantium.

Capitulum. iij.

Cesar regnavit

qui statuit pro lege q quis mu
 lierem raperet et vi eam opprimeret in
 electione mulieris esset vtrum mori de
 beret vel eam sine dote in vxorem duce
 ret. Accidit casus q quidam rapuit no
 te simul duas mulieres. vna petijt mori
 tem et alia nuptias. Raptor captus est et
 ductus coram iudice vt duabus mulie
 ribus fm legem responderet. Prima mu
 lier instatet fm lege mortē eius petijt
 Secunda cum in vxorem habere dama
 uit. Et dixit prime mulieri. Rex est q
 lex dicit q petitionem tuam obtineas
 et eodem modo lex pro me clamat Sed
 quia mea petitiō e minor et magis cha
 ritatiua. ideo mihi videtur q iudex p
 me sententia dabit Ambe mulieres iud
 dici sunt conqueste et quelibet beneficiu
 legis postulabat. Iudex cum vtraqz p
 tem audisset secunde mulieri concessit
 vt eu in vx obtineret. et sic factum est.

Exhortatio.

Arissimi. Imperator iste est do
 minus noster Iesus christ^{us}. raptor
 qui libet peccator qui rapit
 id est violat duas mulieres. s. iusticia et
 misericordia. que sunt ambe filie dei. raptor
 conuocat coram iudice quando ani
 ma sepatur a corpe. Prima scz iusticia
 contra peccatore allegat eternaliter mo
 ri p legem iusticie. Sed altera scilicet
 misericordia diuina allegat q p cotri
 tionem et confessione saluabitur. Ideo
 studeamus sic deo placere. etc.

De sectanda fidelitate

Capitulum. v.

Ex quidam re

gnauit. In cuius imperio erat
 quidam iuuenis a piratis captus qui
 scripsit patri suo pro redemptione. Pa
 ter noluit eu redimere sic q iuuenis ml
 to tēpore in carcere erat maceratus. Il
 le q euz in vinculis habebat quandam
 pulcrā filiam oculis omnium gratio

lam generat. que nutrita i vino erat
quousq; viginti annos in etate sua com-
pleuerat que sepius incarceratum visi-
tauit ac consolabatur Sed ille tantum
desolatus erat q nullam consolatioem
recipere poterat sed suspiria et gemitus
continue emittebat Accidit quoda die
q cum puella eius visitaret. ait iuuenis
ei. O bona puella vtinam velles p mea
liberatioe laborare. Que ait. Quomo-
do poterō hoc attemptare. p̄t̄uus q̄ te
genuit nō vult te redimere. ego vō cū
sim tibi extranea quomodo velerē hoc
cogitare. 7 si te liberarem offensioē pa-
tris mei incurrerem. quia tuā redemp-
tioem pderet pater meus. Veruntamē
mibi vnum concede 7 liberabo te. At il-
le. O bona puella p̄te a me qd tibi pla-
cuerit si mihi est possibile ego ccedā At
illa. Nihil aliud peto pro tua liberatioe
nisi q me in vxorem ducas tempe opor-
tunc Qui ait. Hoc tibi sūmmiter p̄mit-
to. Statim puella patre ignorāte ip̄m
a vinculis liberauit 7 cum eo ad patri-
am suam fugit. Cum vero ad patrem su-
um venisset. ait ei pater. O fili te tuo ad-
uentu multū gaudeo. sed dic mihi q̄lis
est ista puella quā tecū duxisti. Ait ille
Filia regis est quam in vxorem habeo
Ait pater. Sub pena amissionis heredi-
tatis tue noloyt eam in vxorem ducas
Ait ille. O pater quid dicis Plus ei te
neoz q̄ tibi quādo captus eram in ma-
nus inimici 7 fortiter vincular̄ tibi p
mea redemptioe scripsi. noluisti me re-
dimere Ipsa vero nō tantū a carcere sz
a mortis periculo me liberauit. ideo eā
in vxorem ducere volo. Ait pater. Fili
dico tibi q nō possis in eam confidere.
et per consequens nullo modo in vxorē
ducere Patrem propriū recepit q̄ndo
ip̄o ignorāte te a carcere liberauit. pro
qua liberatioe pater eius multa perdi-
dit que pro tua redemptioe habuisset.
ergo videtur q tu non poteris in eā cō-
fidere 7 per consequens nullo modo in-
vxorem ducere Item alia ratō est Ista
licz te liberauit hoc fuit causa libidinis
vt possit te in virū habere. 7 id quia ei
libido erat causa liberationis tue. non
mihi videtur q vxor tua erit Puella au-

diens istas rationes ait Ait primam te
spondeo q̄ dicis q ego recepi patrem
meum propriū. q non est verum Ille re-
capitur qui in aliquo bono diminuitur.
sed pater meus tam locuples est q ali-
cui? auxilio non indiget cum hoc p̄pen-
di iuuenē istuz a carcere liberaui. 7 si pa-
ter meus p eo redemptioem accepisset
nō multū p̄ter hoc diuor fuisset. et tñ
p redemptionē depauperatus esses. er-
go in isto actu te saluaui q redemptioem
non dedisti 7 patri meo nullā iniuriam
feci. Ait aliam rōem q̄ dicis q ego ex
libidine hoc feci. Respondeo hoc nullo
modo potest fieri quia libido aut est pro-
pter pulcritudinē aut propter diuitias
aut p̄ter honores aut propter fortitu-
dinē. sed fili tuus nullū istorum habu-
it. quia pulcritudo eius per carcerē erat
annihilata. Nec diues fuit. qz nō habu-
it vnde seipsum redimeret. Nec fortis
quia fortitudinem perdidit per carceris
maceratioem. Ergo sola pietas me mo-
uebat q ipsum liberaui. Pater hoc audi-
ens non poterat filiū arguere vltterius.
Filius ergo cū magna solēnitāte eā in
vxorē duxit et in pace vitam finiuit

Moralisatio.

Anissimi. Fili? a piratis captus
erat totū genus humanum cap-
ptum p peccatū primi parentis
in carcere 7 monis. s. in eius potestate.
Pater qui noluit eum redimere est mū-
dus iste qui nullo modo volebat homi-
nem iuuare a carcere diaboli sed potius
eum tenere. Filia que eū in carcere vi-
sitauit est diuinitas anime diuicta que
humano generi cōpatiebat. q post pas-
sionē suam ad infernū descendit 7 homi-
nē a vinculis diaboli liberauit Pater
vero celestis de nostris diuitijs non in-
diget. quia sup omnia ē diues 7 summe
bonus Ideo xps motus pietate ad nos
de celis descendit. nos visitauit q̄ndo car-
nem nostrā assumpsit 7 tamē nihil aliud
petijt p nostra redemptioe nisi q sit ho-
mini desponsatus Iuxta illud Isec. ij.
Desponsabo eam mihi in fide. Uertita-
men pater noster mūdus cui multi ole-
diūt. cōtra hoc semp murmurat 7 alle-
gat Si deo adhaereas. hereditatē meam

id est mundanam non habebis. quia impossibile est teo seruire et mamone. *Matth. vi.* Sed melius est nobis spernere mundum quam societatem dei amittere. *Iuxta illud Ierem. Qui reliquerit patrem aut matrem uxorem aut agros propter me centuplum accipiet et vitam eternam possidebit.* Quam nobis tribuere dignetur Iesus christus filius dei viui qui cum patre et spiritu sancto regnat in sempiterna secula. Amen.

De sequenda ratione.

Capitulum. vi.

e. **Rat quidam im**

perator potens sed tyrannus quam quandam puellam regis filiam pulchram valde respiciuit. Facta responsione ambo adinuicem iuramentum fecerunt quod si quis eorum prius moreretur alter pro nimio amore seipsum occideret. Accidit semel quod imperator iste ad partes longinquas se transtulit et diu moram ibidem traxit. Volens probare uxorem ad eam nuncium destinavit ut ei de morte sua diceret. Audiens hoc uxor propter iuramentum quod ante fecerat viro suo talis morte se precipitavit ut moreretur. Verumtamen mortua non est sed infra breve tempus sanitati est restituta. Deinde iterato seipsum volebat precipitare ut moreretur propter iuramentum quod fecerat. Pater eius hoc audiens precepit ut precepto et iuramento viri non obediret. Illa vero nolens consentire. *Sic pater.* Ex quo non vis mihi consentire et obedire celeriter extra societatem meam exeat. *Et illa.* Nolo. et hoc per talem rationem probabo. Cum autem quis iuramento est obligatus tenetur adimplere. ego iuravi viro meo quod pro eius amore meipsum occiderem ideo non reliqui si iuramentum implere volo. ergo extra societatem tuam non debeo expelli. Item nullus debet puniri pro eo quod est commendabile. Sed cum vir et uxor sint unum in carne secundum deum commendabile est quod uxor pro amore viri sui moriatur. Unde in india aliquando erat lex quod uxor post mortem viri sui pro dolore et amore seipsum comburere deberet vel viua cum eo in sepulcrum poni.

Et ideo ut mihi videtur non reliqui quam meipsum interficio propter amorem viri mei. *Sic pater.* Quando prius dixisti quod obligata iuramento fuisti. et tale obligamentum non valet quia preteredit ad malum finem scilicet ad mortem. Iuramentum semper debet esse rationabile. et ideo iuramentum tuum nullum est. Ad aliam rationem quando dixisti quod istud est commendabile quod uxor moriatur pro viro non valet. quia licet sint unum in corpore per carnalem affectionem. tamen in anima duo sunt que abinuicem realiter differunt. Et ideo non valet quod allegasti. Puella hec audiens non poterat ulterius arguere. sed dictis patris adhaesit nec ulterius seipsam precipitare volebat. nec amplius viro suo copulari.

Oratio.

Altissimi. Rex iste est dyabolus. Puella est anima tam gratiosa ad dei similitudinem creata quam dyabolus ei pro peccato responsavit. Unde in peccato commissio facta conuentio est quod si ipse mortuus erat per peccatum et in partibus longinquis. id est in inferno pro superbiam suam pollicitus est. sic vult quod anima peccatrix de alto monte. id est de celo se precipitet in infernum. et sic erat ante aduentum christi. sed pro christi passionem est sanitati restituta. Verumtamen adhuc sepius intendit se precipitare quotiens contra diuinum preceptum peccat sed deus pater noster non vult per precipitentem pro peccato sed vult per contritionem et confessionem ut totaliter ad ipsum convertamur et firmiter nos in ipso teneamus et vitam eternam possideamus.

De inuidia malorum aduersum bonos.

Capitulum. vii.

o. **Joclecianus** regnavit. In cuius imperio erat quidam miles generosus qui duos filios habebat quos multum dilexit. Junior filius contra voluntatem patris meretricem in uxorem ducit. Cum pater hoc audisset contristatus est valde et illum a societate sua expulit. Iste sic expulsius in magna miseria est positus. Tamen de meretrice uxore sua filium formosum genuit.

et ad magnam egestatem peruenit. Si sit nuncium ad patrem suum ut miseriam cordiam de eo haberet. Pater vero cum audisset de eius miseria commota sunt omnia viscera eius. miseratus est eum cum eo reconciliatus est. Ipso reconciliato patri suo filium quem de uxore sua meretrici genuerat commendauit. Pater vero ipsum quasi in filium proprium enutrit. Hec audiens frater senior indignatus dixit patri suo. Tu es demens. Et hoc probo tibi tali ratione. Ille est demens qui filium in heredem accipit et nutrit qui et iniuriam magnam fecit. sed frater meus qui illum puerum genuit fecit tibi magnam iniuriam quando meretricem contra tuum preceptum desponsauit. Ergo videtur quod tu es demens quod filium eius nutris et ei pacem dedisti. Pater ad hoc respondit. fili frater tuus est mihi reconciliatus per magnam contritionem quam habuit et propter preces aliorum ideo oportet et me filium suum diligere plus quam te. Hac ratione tu sepius contra me fecisti et nunquam reconciliatus es mihi. quia culpam tuam humiliter recognoscere noluit. ideo tu es ingratus fratri tuo. ex quo velles ipsum a societate mea expellere. imo potius velles gaudere quod mihi est reconciliatus. et quia ingratus es hereditatem meam non obtinebis. et illam quam de iure habere debuisses. frater tuus occupabit. et sic factum est.

Moralisatio.

Arriani. Per patrem istum patrem celestem intelligemus. per duos filios naturam angelicam et humanam. Humana coniuncta erat meretrici. id est iniquitati quando de pomodoro contra diuinum preceptum comedit. Unde a patre celesti erat homo expulsus. filius meretricis. id est totum genus humanum quod per peccatum perierat. Ille filius eger factus est quia post peccatum in hac lacrimarum valle positus est. Juxta illud in li. Gen. ca. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Sed hic per christi passionem est deo patri reconciliatus. et continue reconciliatus per opera meritoria et per preces sanctorum qui quotidie pro genere humano per-

ces fundunt in celo. Psalmista. Desiderium eorum est oratio eorum. Sed alius frater scilicet dyabolus qui semper est ingratus semper nos impugnat et de nostra reconciliatio murmurat et allegat quod propter peccatum hereditatem regni celestis non valeamus consequi. sed sine dubio si sancte iuste et munde in hoc seculo vixerimus. allegatio sua nihil nobis nocebit imo partem suam. id est locum quem ipse in celis perdidit obtinebimus.

De vana gloria.

Capitulum. viij.

i Ego regnauit.

qui miro modo pulcras mulieres delectabatur videre. Unde fecit fieri in quodam templo tres imagines sanctas et precepit omnibus in imperio ut eas adorarent. Prima imago habebat manum ad populum extensam et in vno digito anulum aureum. et super digito erat subscriptio talis. Ego sum generosus in digito. Secunda imago barbam auream habebat. et in fronte sic scriptum. Ego sum barbatus si quis caluus fuerit ad me veniat et de pilis meis accipiat. Tertia imago clamidem auream habebat et tunicam de purpura. et in pectore eius erat scriptum caracteribus aureis. Ego sum qui neminem timeo. Iste tres imagines erant interius lapidee. Cum autem fuissent complete imperatoris voluntatem statuit pro lege quod quicumque anulum vel barbam auream aut clamidem auferret morte turpissima condemnaretur. Accidit quodam tempore quod quidam tyrannus templum intrauit. vidensque primam imaginem cum digito extenso anulum de digito extraxit. Deinde ad imaginem secundam accessit et barbam auream ab ea abstulit. Post hoc ad imaginem tertiam peruenit. clamidem ab ea tulit et de templo recessit. Populus cum imagines spoliatas vidisset statim imperatori denunciabat. Cum imperator hoc audisset contristatus est valde. transgressorem scilicet tyrannum coram se vocauit et super tali delictio arguebat quod imagines contra preceptum suum spoliavit. Est ille.

Domine licitum est mihi respondere:
 Quia ait. Tibi bene placet. Quando
 templū intraui prima imago manū
 ad me extendit. habensq; in digito anu-
 lum ac si diceret. istum anulum accipe.
 Tamen ad extensionem manus nolui
 recipere quousq; in digito superscriptō
 nem legi. scilicet Ego sum generosus.
 ecce anulus. Statim superscriptiōem
 intellexi q̄ voluntas eius esset vt anu-
 lum acciperem. et ideo accepi. Deinde
 ad secundam imaginem accessi. et cum
 eam barbā aureā habentē vidissem
 in corde meo cogitavi et dixi. Pater
 istius nunq̄ talem barbā habebat. qz
 sep̄ ius eum vidi. et q̄ sit altior q̄ pa-
 ter ratio non dicat. bonum est et vtile
 barbā eius aureā auferre. Verū
 tamē hoc non obstante barbā nolui
 extrahere quousq; superscriptōnem le-
 gi. Ego sum barbatus quia si quis cal-
 uis fuerit ad me veniat ⁊ de pilis meis
 accipiat. sicut videtis caluus sum. Et
 ideo barbā aureā propter duo ab-
 stuli. Unum est vt patri suo esset simi-
 lis. et de barba aurea non nimis super-
 biret. Secundo vt per pilos eius capi-
 ti meo caluo subuenirē. Deinde ad ter-
 tiā imaginem accessi que clamidem
 aureā habebat. Clamidem abstuli eo
 q̄ in hieme aurum est frigidum et ima-
 go est lapidea naturaliter lapis est frigi-
 gidus. ideo si haberet clamidem aureā
 esset addere frigiditatem frigidum quod
 esset graue imagini. Item si in estate
 clamidem haberet esset nimis pondero-
 sum. Adhuc ei propter ista non abstul-
 issem. donec superscriptiōem frontis le-
 gissem. Ego sum qui neminem timeo.
 Cum vero tantam superbiam in ea vi-
 dissem vt humiliaretur abstuli clami-
 dem. Aut imperator. Carissime quādo
 legerat data vt nullus imagines spolia-
 ret. Nam erat in lege promulgatum q̄
 nullus propter aliquam causam imagi-
 nes spoliaret. Et ideo quia te intromi-
 sisti de eis que ad te non pertinebāt. do-
 pro iudicio vt hodie in patibulo sis su-
 spensus. Et sic factum est.

Ariffimi. Iste Moralizatio
 imperator est dominus noster

Iesus christus. Tres imagines sunt
 tria genera hominum in isto mundo in
 quibus deus delectatur. Iuxta illud. De-
 licie mee sunt esse cum filiis hominum
 Si sancte et iuste viuamus. deus nobis
 cum permanebit per primā imaginē
 que habet manū extensā debemus
 intelligere pauperes ac mundi simpli-
 ces qui si deberent in curia principis ac
 tomiorum aliquid expedire. oportet vt
 manū extensā habeant ad dandum
 iudici munera. Unde munera oculos iu-
 dicum excecant. Si vero dicatur iudici
 vel suis ministris quare a paupere acce-
 pisti. statim responder. Nonne ego por-
 tero cum bona conscientia recipe quod
 mihi gratis offertur. Curialis erat in
 offerendo si munus suū nō accepissem
 mihi esset pro rusticitate imputandum
 Et ideo ne talia de me dicerentur mu-
 nus eius accepi. Per secundā imagi-
 nem intelligere debemus mundi diui-
 tes qui per gratiam dei ad diuitias sunt
 exaltati. Unde psalmista. De stercore
 erigens pauperem. statim ab emulis in-
 dicatur. Ecce iste miser habet barbā
 aureā. id est plures diuitias q̄ habu-
 it pater eius. opprimamus eum siue p-
 phas siue per nephas iustum talem op-
 primunt ⁊ spoliant dicētes. Nos sumus
 calui. id est diuitijs priuati. bonū est vt
 rusticus iste diues nobis diuitias suas
 participet. imo sepius illum ingulāt vt
 bona sua auferat. Ad Thi. Cupiditas
 est radix omnium malorum. Per terciā
 imaginem cum clamide aurea debemus
 intelligere homines in dignitate costi-
 tutos. sicut sunt prelati ecclesie et iudi-
 ces terreni qui habent legem custodire
 virtutes inferere. ⁊ vicia extirpare. An-
 de malefactores qui noluerunt subijci
 discipline contra prelatos suos et seni-
 ores se erigunt ac conspirant dicentes
 Nolumus hunc regnare super nos Lu-
 ce. Iudei videntes. Christum miracu-
 la facientem et eos arguere q̄ contra le-
 gem committeret. statim de morte ei⁹
 conspirabant. Tales conspiratores et
 similes morte morientur. Studeamus
 ergo vitam nostram sic corrigere. vt vi-
 tam eternam. ⁊c.

De naturali malicia per mansuetu-
dinem superanda.

Capitulum.ii.

Alexander rex

navit prudens valde qui filiaz
regis syrie in vxorem accepit. que filiū
pulcerrimū ei peperit. Creuit puer ⁊ cū
ad etatem legitimam puenisset patri
suo semper insidias fecit. et per omnia
mortem eius quesivit. Imperator de
hoc admirabatur. venit ad impatricem
et ait. Charissima dicas secure sine ti-
more secretum cordis tui mihi. vtrum
de aliquo preter me polluta fuisti. At il-
la. Domine quare a me talia queris
Qui respondit. Filius tu semper mortē
meam querit mīor qz si esset filius me-
us talia non attemptaret. At illa. Non
uit deus qz nunq̄ ab alio preter te sum
polluta. ⁊ hoc parata sum per omnem vi-
am probare. Iste est vere filius tu⁹. sed
quare te persequitur penitus ignoro. Rex
cum hoc audisset cum omni mansuetu-
dine filio suo locutus est dicens. O
bone fili mi ego sum pater tuus. per me
mundum intrasti et heres meus eris q̄
te mihi mortem minaris. In delicijs
nutrui te et omnia mea tua sunt. desi-
ne inquit ab ista iniquitate et noli me
occidere. Filius nō acquiescens dictis
eius de die in diem malicia eius cōtra
patrem crescebat. ⁊ nitebatur semp oc-
cidere eum. publice ⁊ priuate insidias
ei imponere. Pater hoc vidēs in locum
desertū prexit et filium suum secum du-
xit. portansqz gladium in manu sua di-
cens filio suo. Accipe gladiū istum ⁊ in-
terfice me hic. quia nimis scandalū est
tibi in occulto me occidere q̄ in publi-
co. Filius hoc audiens statim gladium
a se proiecit ⁊ coram patre genua flevit
cum fletu magno misericordiā ab eo pe-
tens ait. Bone pater peccaui in te qz
male egi. iniquitatem feci. Jam nō sum
dignus vocari filius tu⁹. peto vt remit-
tas mihi ⁊ me diligas. ammodo ero fi-
lius tu⁹ dilectus. ⁊ per omnia sm tuam
voluntatem ministrabo tibi. Pater hęc
audiēs cecidit super collum eius. oscu-
latus est eū ⁊ ait. O fili dilectissime am-

modo non pecces esto mihi fide is filii
us ⁊ ero tibi graciosus pater. Et hoc di-
cro induit eum vestimentis preciosis et
eum secum ad tomum duxit et magnū
conuiuium satrapis imperij fecit. Post
hec per paucos dies vixit ⁊ vitā in pace
finiuit.

Moralisatio.

Tristissimi. Imperator iste est to-
minus noster Iesus christ⁹. fili-
us qui patrem persequitur est
malus christianus qui est filius dei le-
gitim⁹ per virtutē baptismi. Pater pu-
eri est sancta ecclesia a qua baptismū ⁊
nostrā salutem accepimus quibus pec-
cator peruersus. ⁊ a deo per peccatū elon-
gatus querit mortem christi. qz ipse sit
pater patet Deutero. xxxij. Nōne ipse
est pater tuus. ⁊c. Toties ergo christia-
nus querit mortem christi quoties con-
tra pceptum dei perpetrat. Unde duxit
te in desertum huius mundi in quo de-
serto nō tantū obtulit se mori. sed mor-
tuus est propter peccata nostra. Unde
propter eius amorem et tue anime sa-
lutes deberes resistere peccatis ⁊ ei fide-
liter seruire. Pater dedit ei gladium vt
eum occideret. Sic de⁹ dat tibi gladiū.
hoc est liberum arbitrium portantē sali-
cet amorem eius et gratiam. vel simpli-
citer eum a te expellere. fac ergo tu sicut
fecit ille filius. proijce a te gladiū iniqui-
tatis et malicie. sicut fecit ille de quo le-
gitur in euangelio. filius peregre profe-
ctus est in regionem longinquam. Sic
peccator cum carnales voluptates dili-
git a domino peregrinatur. Et quanto
peccando ipse sit dissimilior. tanto ma-
gis a domino suo elongatur. substanti-
am suam consumit dum vitam et cogi-
tationes turpibus actibus impedit. et
sic in euangelio dicitur de filio qz egere
cepit. Et adhesit vni cuius regionis illi⁹.
qui misit illum in villam suam vt pas-
ceret porcos ⁊c. filius ille egere cepit qn-
do virtutes per peccatum amisit. Un-
de Psalmista. Diuites eguerunt ⁊ elu-
rierunt Adhesit vni cuius scilicet dya-
bolo. Quia demones sunt ciues et re-
ctores tenebrarum huius mundi. Ju-
cta apostolū. Non est nobis colluctatio

aduersus carnem et sanguinem. etc. Porcus immundum est animal. quia in sordibus delectatur. et ideo porcis demones comparantur. quia sordibus peccator saturabitur. illos pascat peccator sordidus criminum suorum et ipse est opus illorum. Siquis sunt abus peccatorum sic fornicatio ebrietas et gulositas abus demum. De filiis qui peccator implet suum ventrem. quia nemo dat ei satietatem. quia voluptas semper habet famam suam. et dyabolus multoties non dat homini sui desiderij facultatem. scilicet autem eum esse mortuum per peccatum. Sed tamen dominus sepius per gratiam suam viuat ab eo gladium iniquitatis et dicit. Miserere mei dum peccata recognoscit et dicit. Delictum meum cognitum tibi feci. sed deus misericordia motus est. et occurrens cecidit super collum eius et osculatus est eum. dixitque ad seruos. Cito afferte stolam primam et induite illum et date anulum in manu eius et calciamenta in pedibus eius. et adducite vitulum saginatum et occidite et manducemus. quia hic filius meus mortuus fuerat et reuixit perierat et inuentus est. Sic pater celestis vidit errantem cum ad penitentiam se mouerit. et iniecit se super collum eius quoniam onus penitentiae sibi imponit. eum osculatur quando verbis oris sui delectatur in peccatore. Furta illud. Osculetur me osculo oris sui. Stola priua induitur quoniam amor christi per penitentiam habetur. anulus in manu signat signaculum similitudinis christi in bonis operibus. Ille ergo anulum in manu portat qui in nullo opere a christo tenuit. Calciamenta in pedibus sunt exempla sanctorum qui mortui sunt. Quia sicut calciamenta in pedibus animalium defendunt pedes ita exempla sanctorum animas. Vitulum saginatus est christus pro nobis immolatus in ara crucis. quia saginatus id est spiritus sancti gratia repletus. et tunc poteris per ciuitatem cordis tui ostendere vexillum boni militis christi. scilicet ubi erat scriptum. Omnia praeterierunt praeter amorem deum. id est omnia peccata mea mala per penitentiam sunt deleta. et iam dei timorem et gratiam eius mecum porto. per quam

vitam eternam obtinebo Ad quam nos perducat. etc.

Responsione anime fidelis.
Capitulum. r.

Spasianus re

gnauit. qui diu regnauit sine prole. tandem per consilium sapientium quondam pulchram puellam de longinquis partibus mundi in uxorem duxit et cum ea in patria extranea diu remansit. prole ex ea genuit. Post haec ad imperium suum accedere volebat sed nullam licentiam poterat obtinere sed semper dicebat Si a me recedis me ipsam occidere volo. Imperator cum hoc audisset fecit fieri duos anulos optimos. et sculpsit imagines in gemmis huius efficacie ut vna esset imago memorie et altera imago obliuionis. Lunc paribus anulis eas inseruisset vnum anulum scilicet obliuionis praeter uxorem. alterum ipse tulit vltimicut pari amore sic paribus anulis scilicet insigniretur. Uxor cum anulum accepisset. statim cepit obliuisci amorem viri. Imperator hoc videns ad imperium cum gaudio se transtulit. nec vltimus est ad uxorem reuersus. Et sic in pace vitam suam finiuit.

Moralisatio.

Ariffimi. Per istum impatorem debemus intelligere animam humanam quam oportet assumi ad propriam patriam hoc est ad regnum celeste ad hoc ut salutem finalem consequatur. Ideo ait ps. Saluum me fac deus. etc. Uxor est nostra caro que retinet animam in multis delectationibus per quas non poterit ad vitam eternam transire ubi a se conuersatio est et imperium eius et totum desiderium. Et quare non permittit eam. quia caro concupiscit aduersus spiritum et conuersio. Fac ergo tu sicut fecit impator. Fac duos anulos scilicet memorie et obliuionis. Isti duo anuli sunt oratio et ieiunium. Vtrumque enim in effectu suo caret termino. Signum infallibile in multis terris est quod mulier si portat anulum responsata est. Et reuera quoniam homo se dat oratori ieiunio signum est quod anima eius est sponsa christi. Oratio autem est anulus memorie

quia precepit apostolus dicens. Sine in
 termissioe orate. Utitur ergo homo ora
 tione dominica vt deus memoriaz eius
 habeat. imo angelus eam presentabit.
 Exemplo Tobie. Ieiunium potest di
 ci anulus obliuionis. quia retrahit & re
 fugit ipsam carnem ne impediatur sum
 ratiōis & opus meritorium. p que itur
 ad deum. Studeam? ergo istos anulos
 sic nobiscum retinere vt vitam eternam
 consequi mereamur.

De veneno peccati quo quotidie nu
 trimur. Capitulum. xi.

a Alexander reg

nauit potēs valde qui magistz
 Aristotelem suū doctorem habebat qui
 eum in omni scientia instruebat Hoc
 audiens regina aquilonis filiam suam
 a tempore sue natiuitatis veneno nu
 triuit & cum peruenissz ad legitimā eta
 tem erat tam pulcra & oculis hominum
 gratiosa q̄ multi p aspectū eius infatua
 ti sunt. Regina eam ad Alexandz misit
 vt eius cōcubina fieret Uisa puella sta
 tim captus est in amorem eius & dormi
 re cum ea volebat. Hoc percipiēs aristo
 teles dixit ei Nolite talia attemptare q̄
 si feceritis incontinenti moriemini eo
 q̄ ipsa sit toto tpe vite sue veneno nu
 trita. Ex autē verum sit probabo statim
 Hic est quidam malefactor qui p lege
 debet mori. cum ea dormiat & tūc si verū
 est videbitis. & sic factum est. Malefa
 ctor osculatus est eam coram omnibus.
 statim cecidit & mortuus est Alexander
 hoc percipiēs magistz miro modo lau
 dauit qui euz a morte liberauit. puellā
 vero matri remisit.

Oratio Latissimi.

Ste alexander potest dici quilibet chri
 stianus bonus fortis & potens per virtutes
 quas in baptismo recepit. q̄ potens
 est et fortis q̄ diu manet in charitate &
 puritate vite. contra dyabolum mundū
 et carnem. Regina aquilonis est abun
 dātia rerum que hominē querit occide
 re spiritualiter aliquādo. sepius corpo
 raliter. Puella itoxicata est luxuria
 et gula que nutriuntur ex abarijs deli
 catis que sunt venena anime. Aristo

teles est tua conscientia siue tō que sy
 murmurat et contradicit illis que sunt
 anime nociua et te impedit ne cum tali
 bus imiscearis. Malefactor est vir
 peruersus & inobediens qui magis se
 q̄tur delicias carnis q̄ diuina pcepta.
 talis tota die in peccatis dormit osculā
 do id est tangendo gulam et luxuriam.
 per quos tactus spiritualiter occiditur
 Unde sapiēs Qui tangit picem conū
 nabitur ab ea. Studeamus ergo sobrie
 viuere & poterimus ad eternam perue
 nire vitam.

De malo exemplo.

Capitulum. xij.

o Ito regnavit

In cuius imperio erat quidam
 sacerdos lubricus qui propter hoc multo
 totiens subditos suos perturbauit. et p
 hoc scandalisati multū erant. Erat vn
 parochialium suorum qui nūq̄ inter
 esse voluit misse ipsius dum celebrauit
 Accidit quodam die festiuo q̄ tempore
 misse eius solus in campo teambulare
 et miro modo sitiebat. intantum q̄ vit
 debatur ei nisi sitim extingueret more
 retur. Accidit dum ambularet venit ad
 quendam riuulum purissimi fontis in
 quo viso incepit haurire et fortiter bi
 bere. sed cum gustasset. quanto plus bi
 bit tanto plus sitiebat. intra se admira
 batur dicens fontem huius riuuli que
 rere volo vt de fonte bibam. Dum autē
 ambulassz obuiauit ei q̄dā senex pulcer
 valde & ait ei. Latissime quo tēdis. qui
 ait. Ultra q̄ credi potest sitio. Inueni
 vnum riuulum a que te quo bibi & q̄nto
 plus bibi tantoplus sitiebā. Ideo fon
 tem huius riuuli quero vt de fonte bibas
 si sitim extinguere possim Ait senex. Ec
 ce hic est fons de quo riuulus procedit.
 sed dic mihi quare cuz alijs christianis
 ad audiendam missam ecclesiam nō in
 trasti. Qui respondit Vere domine. sa
 cerdos noster execrabilem vitam duxit
 q̄ ipsum nō credo missas mūdas cele
 brare & teo placidas Ad quē senex Sit ḡ
 vt tu dicis. Ecce fons de quo tā dulcis
 aqua riuuli pcedit de cuius riuulo bibisti

nota de sacerdotibus contributarijs

Resperit ille vidensq; canē fetidissimū
 habentē os apertum. per cuius os ⁊ ven-
 tes toti⁹ fontis scaturitio emanabat mi-
 rabiliter. Quod dñ ille pspicacius ag-
 nouisset mēte cōfusus expauit. toto cor-
 pore pertimescens propter fetorē non
 audebat gustare ⁊ miro modo sitiebat.
 Quem sener intus ait illi. Noli time-
 re quia potasti de riuulo huius fontis.
 nullā enim molestiā tibi generabit. Il-
 le hoc audiens gustauit. sitim extinxit
 ⁊ ait. O domine tam dulcem aquam ho-
 mo nunq; bibit. Ait sener. Vide modo
 quemadmodū hęc aqua per os canis fe-
 tidi obseruato colore proprio et sapore
 nec polluitur nec mutat. Carissime sic
 est de missa p indignum sacerdotem ce-
 lebrata Et iō q̄uis tibi displiceat vita-
 talium sacerdotum. tamen missas illo-
 rum debes audire. His dictis sener eua-
 nuit ab eo. ⁊ quod viderat alijs reuela-
 uit. Et post hoc deuote missas audiuit.
 et hęc vitam transitoriam et instabilez
 ad quietem terminū deduxit. qz a corru-
 ptibili vita ad incorruptibilem trās-
 tus est. Quod nobis cōcedat iesus chri-
 stus Marie filius.

Moralisatio.

Alissimi. Iste imperator est do-
 minus noster Iesus christus in
 cuius imperio scilicet in mūdo
 est sacerdos lubricus. id est christianus
 peruersus. Quia sicut sacerdos habz ani-
 mas prochialium custodire sic ⁊ christi-
 ani virtutes quas in baptismo recepe-
 runt. habent regere ac diligenter custo-
 dire ne polluātur. Iste malus sacerdos
 multos perdit malo exemplo. Vñ bea-
 tus Gregorius. Quot mala exēpla co-
 ram subditis cōmittunt tot animas p-
 dunt. sic malus christianus verbo ⁊ ope
 multos ad infernū trahit. Si talis fue-
 ris fac sicut fecit ille parrochian⁹. am-
 bula p campos. id est per regna ⁊ castra
 donec venias ad xpm que diligit anima-
 tia. scz illum senem. Sener est christus
 quem inuenies p opa misericordie. sz
 prius oportet te bilere de riuulo licz nō
 extinguas sitim. Riuulus iste de quo bi-
 bimus est baptisim⁹ qui tantū sitim ori-
 ginalis peccati extinxit. sed si iterato in-

cidetis in peccatū amplius per eum ex-
 tingui non poteris donec procedas ad
 istum fontem. Fons iste est domin⁹ no-
 ster iesus christ⁹. sicut de seipso ait. Ego
 sum fons aque viue viue salietz in vitā eter-
 nam. Job. iij. Riuuli vel vene ist⁹ fon-
 tis sunt verba sacre scripture quia sepi⁹
 procedunt p os fetidissimi canis. hoc
 est sacerdotis predicatoris peccatoris.
 Querēdum est ergo. Cur scaturitio pu-
 ri fontis per os fetidi canis ⁊ non alteri-
 us animalis manuerit. Respōsio. Se-
 pius in sacra scriptura sacerdotes com-
 parātur canibus. Et sicut in cane sunt
 quatuor bona iuxta versus istos. In ca-
 ne bis bina sunt ⁊ lingue medicina. Na-
 vis adoratus amor integer atq; latrat⁹
 Sic ⁊ sacerdotes idonei circa salutem
 animarum in foro predicatōnis penitē-
 tie ⁊ cōfessionis quatuor has proprie-
 tates fideliter debent obseruare. Primo
 q̄ sint medici in lingua mulcēdo videli-
 cet ⁊ lingendo vulnera peccatorum ne-
 nimis aspere detergent. Vulnera enī et
 vlcera canes lambunt. Secūdo sicut ca-
 nis p odorem narium vulpem siue lepo-
 rem inuestigat. sic sacerdos in odore cō-
 fessionis vulpinas calliditates. id ē he-
 reticas pueritates siue falsitates quo-
 ad peccati detentionem. et leporinas ti-
 muditates quo ad peccati detestationem
 aut venie desperationem ⁊ lupinam ⁊ le-
 oninam ferocitatem quoad venie ptem-
 ptū. ⁊ alia huiusmodi solerter ⁊ subtri-
 liter inuestigat. Tertio sicut canis fide-
 lissimum animal esse scitur qz pro domi-
 no suo ac pro familia domini. et ei⁹ ani-
 malibus ac contra malos homines pe-
 riculo se exponit. Sic sacerdotes p fide
 catholica et pro salute animarum non
 solum parrochialium suorum sed etiā
 omnium fidelium christianorum corpus
 et animam debent expendere confiden-
 ter iuxta verbum domini Johan. i. Bo-
 nus pater animā suam ponit pro ou-
 bus suis. Item Johan. p. i. Christus
 animam suam posuit pro nobis. ita et
 nos debemus animas pro fratribus po-
 nere. Quarto sicut canis suo latratu fu-
 res prodit ⁊ thesaurū domini sui ipsos
 tollere nō pmittit. Sic sacerdos fidelis

est canis summi regis. latratu predica-
tionis. vigilatia iugis oronis. furtum
id est infidias ⁊ dyabolicas machinato-
nes de thesauro domini sui. id est de ani-
ma proximi sui qua summo thesauro id
est precioso sanguine suo redemit do-
minus Iesus christus propellere non
w'sistit.

De amore inordinato.
Capitulum. xiiij.

Widam impe-

9 rator erat qui pulcrā vxore ha-
lebat quam miro modo dilexit. Ipsa
primo anno concepit ⁊ peperit filiū quē
mater multum dilexit intantum q̄ sin-
gulis noctibus in vno lecto iacebat cū
eo. Cum autem in etate tres annos cō-
pleuisset mortuus est rex. de cuius mor-
te factus est dolor magnus. Regina ml-
tis diebus mortem eius plantat. Cum
autem sepulture traditus fuisset. regi-
na p̄ se in castro quodam vicit habēsq̄
filium suum secum. Dilexit adeo pue-
rum q̄ eius presentia carcere non pos-
set. Ambo simul continue iacebant do-
nec puer. xvij. annos in etate comple-
uisset. Vidensq̄ dyabolus amorem tan-
tum inter matrem ⁊ puetum eius. eos
ad opus nepharium sollicitauit intan-
tum q̄ filius matrem cognouit. Regi-
na vero statim concepit. Cum autē im-
pregnata esz filius totum regnum p̄
dolore dimisit et ad partes longinquas
accessit. Mater vero cum tempus pa-
riendi esset filium pulcerrimū peperit.
vidensq̄ paruulum natum statim illū
iugulauit scindens gutture eius per me-
dium ⁊ sanguis gutturis ipsius patuu-
li in palmam sinistre manus regine ce-
cidit. Et facti sunt quatuor circuli rotū-
di in hac forma. o o o o. Regina nulla
arte potuit circulos euellere de manu ⁊
propter hoc intantū verecūdabatur q̄
semp̄ habuit in illa manu circosca ne
circuli viderentur. Regina ista beate vir-
gini erat satis deuota. et tamen sātum
verecūdabatur q̄ ex proprio filio conce-
perat et filium propriū occiderat q̄ nul-
lo modo de hoc cōfiteri volebat ⁊ tamē
omni quindena de ceteris peccatis erat

cōfessa. Regina ista largas ele. osinas
pro amore beate vginis Marie distri-
buit. ⁊ ab omnibz erat dilecta quia omni-
bus gratiosa. Accidit vna nocte q̄ cum
eius confessor corā lecto fletis genuo
quinquies aue Maria dicebat appuit
ei beata virgo ⁊ ait. Ego sum vgo Ma-
ria. habeo tibi aliq̄ secreta dicere. Con-
fessor gauisus est valde et ait. O domi-
na charissima dic seruo tuo q̄ tibi pla-
cent. Que ait Regina regni istius tibi
confitetur. tamen vnum peccatum com-
misit. quod tibi nō audet pandere pre-
nimia verecūdia. Die vero crastina ve-
niet ad te causa confessionis dic ei ex p̄-
te mei q̄ elemosyne sue ⁊ orationes in
conspectu filij mei sunt presentate ⁊ ac-
cepte. Precipio ei q̄ de illo peccato con-
fiteatur quod priuate in camera sua cō-
misit. quia filium vnicum occidit. roga-
ui pro ea et remissum est ei peccatum si
confiteri voluerit. Si vero dictis tuis
noluerit acquiescere roga eam vt cyro-
thecam de manu sinistra deponat et in
palma eius peccatum commissum non
confessum videbis. si hoc noluerit cyro-
thecam vi extrah. His dictis beata vir-
go Maria euauit. Mane vero regina
satis humiliter confitebatur de omni-
bus peccatis. excepto illo peccato. Cum
autem omnia ei dixisset que ei placue-
runt ait confessor. Domina ⁊ filia cha-
rissima. multi multa loquūtur q̄re sem-
per in manu sinistra vteris cyrotheca.
Audacter mihi manum ostende si po-
tero videre si lateat aliqd̄ quod deo non
placeat. At illa. Domine manus mea
nō est sana et ideo vobis eam ostende-
re nolo. Ille hoc audiens per brachium
eam accepit ⁊ ea inuita cyrothecam ex-
traxit et ait. Domina noli timere bea-
ta virgo Maria q̄ te intime diligit mi-
hi hoc agere precepit. Cum vero manū
aptam vidisset vidit quatuor circulos
sanguineos ac rotundos. In primo cir-
culo erant quatuor. c c c c. In secundo
quatuor. d d d d. In tertio quatuor. m
m m. In quarto circulo quatuor. r r
r r. In circuitu circulorum ad modum
figilli erat talis superscriptio rubea con-
tinens que hic sequitur. Item de lra c.

salicet. Casu cecidisti carne cecata De
d. Demoni redisti tona tonata. De m
Ostendit manifeste manus maculata
De r. Recedit rubigo regina rogata.
Domina regina cum hoc vidisset ad pe
des confessoris cecidit et cum lachrymis
humiliter confitebatur de illo peccato com
missio. Accepta absolutio et penitentia
completa post paucos dies obdormiuit
in domino. de cuius morte factus est plan
ctus magnus in ciuitate.

Applicatio.

Aristissimi. Imperator iste est Ier
sus christus qui responsauit fili
am pulchram. scilicet naturam huma
nam quando carnem nostram assumpsit. sed
prius eam in amara accepit quam pater
filio et spiritui sancto loquebatur dicens
Faciamus hominem ad imaginem et similitu
dinem nostram. Sed heu pro dolor.
postquam dominus noster iesus christus genuit
in nobis pulcherrimum filium. id est animam ab
omni contagione mundam per suam passionem et
virtutem baptismi. Anima in nobis per
peccatum est occisa quantum ad vitam eter
nam. Sed dic mihi quomodo. Ecce vi
am vobis ostendo. Homo habet proprium
filium secum et cum eo iacet in deliciis. id est in
carnali concupiscentia intantum quod te sci
ente et consentiente proprium filium tuum
id est animam siue rationem iugulas per
quam videres sensus tuos dirigere. sed
sanguis. id est peccatum semper in ma
nu remanet. Iuxta illud Anima mea in
manibus meis semper. hoc est dictum. Si be
ne vel male fecerim ita manifeste sicut
in manu coram iudice supremo ostendit.

Alia applicatio.

stra regina est natura humana
que in primo pariete scilicet adam
erat plantata. que concepit ex fi
lio hoc est ex delectatione carnali quando
de pomo comedit. tunc genuit filium id
est. totum genus humanum quod ipsa per pec
catum occidit. Unde sanguis noster. id est
peccatum nostrum tam notum erat quod nullo
modo celari poterat nisi per circumlocutionem
id est nostram fragilitatem et dyaboli deceptio
nem. et nunquam poterat per nos deleri.
nisi per christi passionem Et quomodo Ecce
via ista. Confessor. id est spiritui sancto bea

tam virginem visitauit de quo ipsa concepit
filium. id est christum dominum nostrum per quem saluati
sumus. tunc in manu erant quattuor circuli
Primus est cogitatio que peccatum prece
dit. secundus est delectatio. tertius est con
sensus. quartus est actus peccati. Istis
circulis erat adam signatus quando pec
cauit. et nos omnes quando peccatum con
mittimus. In primo circulo erant quat
tuor circuli que dicebant. Casu cecidisti carne
cecata. Casus erat dyaboli quod totum genus
humanum erat perditum. Cecidisti ubi. Ec
ce in infernum. Carne. id est cum frigore infir
mitate et miserijs multis In paradiso fu
isti creatus sine omni defectu propter pri
mi parentis peccatum in istis miserijs es
inuolutus Cecata. id est cecus factus es ubi
dum homo in paradiso iam propter peccatum
illa visione caret. In secundo circulo
erant quattuor d. que dicebant Demo
ni redisti tona tonata. Quid ei redisti.
Certe animam tuam quando mortaliter pec
casti. Nec primum patens dedit quam de po
mo vitato comedit tona tonata. id est. viti
tes cum quibus te deus ornauit in bap
tismo. Illas dyabolo redisti per quattuor m.
que dicebant. Ostendit manifeste. id est in
satis apte patet in qua miseria sumus
positi. quia primo creati eramus ut nunquam
moreremur. sed propter peccatum mortales
facti sumus. Manus maculata. id est omnia
opa nostra quantumcumque bona. quam per christi
passionem non poterunt nos defendere. quoniam
totum genus humanum ad infernum descendit
In quarto circulo erant quattuor r. que
dicebant. Recedit rubigo regina roga
ta. id est recessit onus peccati per christi passionem
rubigo. id est peccatum originale per bap
tismum. Regina. id est virgo Maria per sanctam
conceptioem quam concepit de spiritu sancto
Rogata quod ipsa est mediatrix inter deum
et hominem. Deinde per conceptioem filij
sui. per eius natiuitatem circumcisionem et
passionem necnon per sanctam resurrectio
nem et ascensionem ad vitam eternam
nos perducit.

De honorandis parentibus.
Capitulum. xiiij.

Protheus re
gnauit. quod statuit per lege quod filij

parentes suos alerent et sustentarent. Erat in imperio tunc temporis quidam miles, qui uxorem pulchram et honestam acceperat, ex ea filium genuit. Profectus est miles ad peregrinandum in via est captus et fortiter ligatus. Strati scripsit uxori suae et filio pro redemptione sua, uxor haec audiens commotissima et tristata est valde, Fleuit amare intantum quod caeca facta est. At filius matri uoluit ire ad patrem meum ut eum redimam a uinculis. Respondit mater, Non ibis quia tu es unicuique filius meus et gaudium meum et diuicium anime mee, et possis tibi contingere sicut et tibi, malles tu patrem abire et redimere quam matrem presentem alere. Quotiens ita est quod aliquid est equale duobus ei qui est presens magis est adhaerendum Tu es filius meus et patris tui, ego non sum presens et pater tuus absens. Concludo ergo quod nullo modo debes recedere a me et visitare patrem tuum Filius respondit et multum bene. Licet sum filius tuus tamen pater meus est causa principalis generationis mee, Ille agens tu patiens, pater profectus est peregre, tu domi sedes, Ille uero captus et fortiter uinculatus est, tu libera, Ille in manibus inimicorum, tu inter amicos Ille inclusus tu soluta, Tu uero es caeca tamen ille lucem non uidet nisi cathenas uulnera et miseras, et ideo ad eum pergere uolo et ipsum redimere et sic factum est, unde omnes filium laudabant quia sic pro redemptione patris laborauit.

Oratio.

Altissimi, Imperator iste est pater celestis qui statuit per lege quod filii parentes sustentent in omnibus et eis obediant. Sed quis est pater noster et mater. Certe pater noster Christus est. Deu. xxxij. Aliquid non iste est pater tuus, Ipse habet ad nos affectum paternum non matrem. Satis quod quando puer transgreditur pater dure eum corrigit uerberat et flagellat, sed mater eum dulciter leniter et suauiter tractat. Christus autem permittit nos flagellari et angustiari propter defectus nostros, ipse est pater noster spiritualis sed mater nostra est mundus iste qui dulcia nobis promittit et dat delectabilia sed pater noster Christus peregre profectus est.

Unde per Extraneus factus sum fratribus meis. Adhuc Christus ligatus et flagellatur non in se sed in membris suis secundum apostolum ad Hebraeos. Quicumque est in peccato mortali ipse iacet in carcere diaboli, sed pater noster uult ut laborem pro redemptione. In Luc. xij. Sinite inquit dominus mortuos sepelire mortuos suos, tu autem uade et annuncia regnum dei, et hoc est Christum redimere. Quicumque enim fructuose uerbum dei predicat lucratur fratrem suum et redimit in fratre Christum. In Math. xxi. Quod uni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Sed mundus non permittit homines sequi Christum in paupertate sed permittit diuersa allegata. Non possum uiuere in abstinentia si eligas uiam penitentiae ut sequaris Christum, et sic de multis quae homini proponunt sed non consenties ei. Vere mater ista caeca est ipsa dicit tibi, Fruamur bonis quae sunt et uiamur creatura tanquam in iuuentute ceuiter. Sed carissime si tu es bonus et gratus filius responde sic matri, i. mundo. Pater meus est principalis causa generationis mee, i. a se et omnia quae habeo ad eum uoluntate sunt, sed mater est causa secundaria, i. patiens hoc est diuitie et superbia huius mundi. Non solum ut non expectes senectutem in penam et cecitatem quia in senectute mundus reliquet te tu non mundum si diutius possis seruire sibi ipse te retinet. Studeam ergo cum omni diligentia uitam nostram emendare quod poterim ad uitam eternam peruenire. Ad quam nos producat deus qui uiuit, etc.

De uita sancti Alexii filii Eusebii imperatoris.

Capitulum. cv.

q. **W**idam imperator erat in cuius imperio sanctus in ciuitate romana fuit quidam iuuenis nomine Alexius filius eusebiani nobilissimi romani et in aula imperatoris primus. Cum tria milia puerozum assistebat et conis aureis cingebat et uestimētis seticis induebant. Erat autem predictus Eusebii ualde misericors et singulis diebus in domo sua tres menses pauperibus, orphanis peregrinis et uiduis parabatur quibus strenue seruebat, et hora nona ipse cum uirgine

religiosis abū in timore dñi cāpiebat
 Cui vxor nomine abael eiusdē religiōis
 ac ppositi erat. Cum aut filiū nō hēret
 ad pces tñ suas dñs ptulit eis filiū post
 quē ipsi deiceps i castitate viuere firma
 uerūt. Tradit̄ igit̄ puer liberalib⁹ disci-
 plinis imbuend⁹ cū oib⁹ pbie artib⁹ ipe
 floretet. et iam ad pulerē etatem venies
 puella d̄ tomo impiali eligit̄ et ei in cō-
 iugem copulat̄. Venit nox in q̄ cū spon-
 sa suscepit secreta silentia. tūc sc̄t̄s iu-
 uenis sponsaz suā cepit in dei timore in-
 situere. ac ipsam ad x̄ginitatē puocare
 pudorem. deinde anulū suū aureū. et ca-
 put baltei quo cingebat sibi huādū tra-
 didit dicens. Suscipe hęc et serua donec
 deo placuerit. et dñs sit inter nos. Post
 hęc de substātia sua accipiens ad mare
 discessit. Ascendensq; occulte nauim
 laodiciam vsq; aduenit. inde p̄gens in
 edissam ciuitatem syrie p̄fect⁹ est. Ubi
 ymago dñi nr̄i iesu xpi sine hūano ope
 facta in syndone hēbat. Quo puenies
 oīa q̄ secū de tulerat paupib⁹ distribuit
 et vestimēta vilia induens cū ceteris pau-
 perib⁹ in atrio dei genitricis marie sedet
 re cepit. et de elemosinis q̄ntū sibi suffi-
 cere poterat. sibi retinebat. cetera vero
 alijs paupib⁹ erogabat. Est p̄ recessum
 filij ingemiscens. p̄ vniuersas mōdi par-
 tes pueros suos misit q̄ eū inq̄rerēt di-
 ligenter. Quorū dus aliq̄ ad ciuitatem
 edissaz puenissent ab eo cogniti mīme
 cum coḡscentes eidem cū ceteris paupi-
 bus elemosinas tribuerūt. q̄s ille acci-
 piens deo gr̄as egit dicens. Hās ago
 tibi dñe. q̄ a suis meis elemosinaz reci-
 pere me fecisti. Reuerſi pueri nunciant
 q̄ nusq; reperiri valeat. Mater igit̄ sua
 a die recessus sui saccū i pauimto cubil-
 statuit. vbi euilās lam̄tabiles voces da-
 bat dicens. Hic sp̄ in luctu maneb⁹. do-
 nec filiū meū recupauro. Sp̄sōsa vō
 ad soc̄ suū dixit. donec audia de sp̄sō
 meo dulcissimo. ad instar turturis ma-
 nebo tecum. Cum q̄ alexius in p̄dicto
 atrio. xvij. annis in hūitio dei perman-
 sisset. imago tandem beate x̄gis q̄ ibides
 erat custodi ecclie dixit. Fac introite hō-
 minem dei q̄ dign⁹ est regno celoz et spi-

ritus dei requiescat sup̄ eū. Nam oratō
 eius sic incensuz in p̄spectu dei ascendit
 Cū aut̄ custos de quo diceret ignorarē
 itez dixit ei. Ille q̄ sedet foris in atrio
 ipse est. Tūc custos festin⁹ erijt et ipsuz
 in ecclēsiā duxit. Qd̄ factū cū cunctis
 innotesceret et ab oib⁹ venerari cepisset
 hūanā gliam fugiens inderecessit. Abi
 q; nauim ascendens cū in tarsim sicilie
 vellet p̄gere. dispēsante deo nauis a ven-
 toz pulsatiōe in romanū portū reuenit
 Qd̄ cernens alexius ait intra se. In to-
 mo p̄ris mei ignot⁹ maneb⁹. nec alteri
 onerosus ero. Patrem vō a palacio re-
 deuntem multitudie obsequentiū circū-
 datum obuiū habuit. ac post eū clama-
 re cepit. Serue dei me peregrinū in to-
 mo tua suscipi iulvas et de micis mense
 tue nutrirī facias. vt tui quoq; pegrini
 dñs dignet̄ miserī. Qd̄ audiens p̄ ob-
 amorē filij sui eū suscipi iussit et locū p̄-
 priū in domo sua tribuit. et cibū de mēsa
 sua p̄stituit. et mīstr̄ p̄priū delegauit. Ip-
 se aut̄ in orōnib⁹ p̄seuerabat et corpus
 suū ieiunijs macerabat. Famuli aut̄ to-
 m⁹ ipm̄ teridentes aq̄m vtē filiū dom⁹
 sup̄ caput eius frēq̄nter fundebāt. s; ip-
 se ad oīa valde patiens erat. Alexi⁹ xvij.
 annis in domo p̄ris eius ignot⁹ mane-
 bat. Videns q̄ p̄ sp̄m q̄ terminus vite
 appropinq̄ret cartā euz attramto petijt
 et totū ordiem vite sue scripsit. Dñica
 igit̄ die post missaz solennia in sanctua-
 rio de celo vox intonuit dicens. Venite
 ad me oīis q̄ laborat⁹ et onerati estis et.
 Qd̄ audientes oīis in facies suas ce-
 cideēr. Et ecce vox sc̄do dicens. Queri-
 te hōiem de i vt oret p̄ roma. Querenti-
 bus illis et mīme inuenientib⁹ itez di-
 ctum est. In domo eusemiani q̄rite ille
 quisit⁹ ille nihil se scire dicebat. Tunc
 impatores atchadi us et honori⁹ vna cū
 summo pontifice innocencio ad tomuz
 p̄dicti viti venērūt. et ecce vox ministri al-
 lexij ad dñm suū venit dicens. Vidi do-
 mine ne ille pegrin⁹ nr̄ sit q̄ magne vite
 et patientie hō est. Currēns igit̄ euse-
 mian⁹ eū defunctū inuenit et vultū eius
 tanq; vultū angeli rutilantē vidit. vō
 luitq; cartā quā in manu hēbat accipe

sed nequiuit. Exeunte g̃ eo cum hoc im-
peratoribus ⁊ pontifici retulisset ⁊ illi ad
eum intrassent dixit. Quis p̃ctores su-
mus/gerim⁹ tñ regni gulernacula ⁊ ha-
temus curā ynuerſalem regim⁹s pasto-
ralis. Da g̃ nobis cartā vt sciam⁹ q̃ in
ea scripta sunt. ⁊ accedēs p̃tifer cartā
in manu sumpsit ⁊ statim dimisit. fecitq̃
eam legi corā omni p̃plo ⁊ multitudine
et p̃re eius. Eufemian⁹ s̃ audies nimio
timore turbat⁹ resolutisq̃ viribus i ter-
ram cecidit. Tuz x̃o ad se aliq̃ntulū re-
disset. vestim̃ta sua scidit. cepitq̃ ranos
capit⁹ sui euellere barbā trahere atq̃ se
metip̃m discerpere ac sup̃ filiū suū cor-
ruens exclamauit. Deu me fili mi q̃re
sic me tristifasti. ⁊ p̃ tot ānos dolores et
gemitus ac suspiria incurristi. Deu me
miserimū. qz video te custodē senectu-
tis mee in grabato iacentē ⁊ non mihi
loq̃ntē. Deu me q̃lem de cetero cōsola-
tionē h̃re p̃terito. Mater ṽo s̃ audiens
q̃ si leena r̃ pens recte. ita scissis vestimē-
tis coma dissoluta ad celū oculos leua-
bat. et cū p̃re nimia multitudine ad sc̃m
corp⁹ adire nō posset. clamauit dicens
Date mihi aditum vt videā solatōem
anime mee q̃ sup̃t ybera mea. ⁊ cum p̃-
uenisset ad corp⁹ inc̃lens sup̃ istud cla-
mabat. Deu me fili mi carissime. lumē
ouloꝝ meoꝝ q̃re sic nobis fecisti. q̃re tā
crudelr̃ nobiscū egisti. Videbas p̃rem-
tū ⁊ me miserā lacrimātes. ⁊ nō oñde-
bas teip̃m nobis serui tui iniuriabanē
tibi ⁊ sustinebas. Et itez atq̃ itez pro-
sternebat se sup̃ corp⁹. et nunc brachia
sup̃ illud extendebat nūc aut̃ māib⁹ vul-
tū angelicū strectabat ⁊ osculās clama-
bat. Plorate mecum oñs q̃ adestis. q̃ per
xyij. ānos eū in domo mea habui ⁊ non
cognoui. qz vnūc me⁹ est. Serui em̃ ei⁹
cōiuciant ei a lapis eum p̃cutiebant
Deu me q̃s dabit ocul̃ meis fontem la-
crimarū ⁊ plangā die ac nocte dolorem
ante mee. Sponsa ṽo eius induta veste
adriatica cucurrit plorās ⁊ dicens Deu
me qz hodie desolata sum ⁊ appareo vi-
dua. nā non habeo in quē p̃spiciā. nec in
quē oculos meos leuē. nūc captū est spe-
culum meū. perijt spes mea. ā modo uice-

pit dolor q̃ finē nō habet. p̃ p̃s aut̃ audi-
ens hec lacrimabilr̃ fiebat. Tunc ponti-
fex cū impatoribus posuisset corp⁹ in hono-
rato feretro ⁊ duxerit in ciuitatem mes-
dam. ⁊ nunciatū est p̃plo inuētum esse
hōiem dei quē ciuitas tota q̃rebat ⁊ oēs
obuiā curebant sc̃o Si q̃s infirm⁹ illd̃
corp⁹ sacratissimū tangebatur. p̃tin⁹ cura-
batur. Leci visum recipiebat. Demoni-
aci liberabant⁹ ⁊ oñs infirmi a q̃cun-
q̃ infirmitate tenti tacto corpore cura-
bant. Impatores tanta miracula vidē-
tes ceperūt p̃ se cū pontifice lectū porta-
re. vt ⁊ ip̃i sc̃tificarent⁹ ab eodem corpore
sancto. Tunc impatores iussert copia
auri ⁊ argenti in plateis spargi vt tur-
be occuparent amore pecuniarū ⁊ sinerēt
corpus sc̃m p̃duci ad ecclesiā. s̃ plebs
amore pecuniarū deposito magis ac ma-
gis ad tactū sanctissimi corporis irue-
bat ⁊ sic cū magno labore ad templum
sancti bonifacij martir̃ tandē ip̃m p̃du-
xerunt. et illic per septē dies in laudibus
dei p̃sistentes opati sunt monumentū ex
auro ⁊ gemis p̃ciosisq̃ lapidibus. in quo
sanctissimū corp⁹ cū magna veneratiōe
collocauit. De ip̃o quoq̃ monumento
ita suauissim⁹ odor flagrauit vt oib⁹ vi-
deret aromatibus plenus. Obijt circa an-
num dñi. cccxxvij. Moralizatio.

Auissimi. Eufemian⁹ iste p̃t
dici quilibet hō mūdā q̃ habz
filium quē miro mō diligit. et
quem studet die ac nocte pmouere. dat
ei vxorem. s. mundi vanitatē in q̃ veley-
ctetur sicut sponsus cū sponsa. imo sepi⁹
magis delectat cum mūdā vanitate. q̃
vit cum vxore. qz sepe p̃ter mūdā hō
vitam suā amittit. Mater est mundus
iste q̃ miro mō diligit filios mūdānos
Sed filius ton⁹ sicut beatus alecius mag⁹
studet deo placere p̃ omia q̃s penitibus
et mundi vanitatibus vt poterit illd̃ me-
teri quod dicit. Qui dimiserit agz aut
domum patrem aut m̃rem aut vxorem
p̃pter me centuplū accipiet ⁊ vitā eternā
nimm possidebit. Alecius nauis accepit
zc. Hauris ista est sc̃ta ecclia p̃ quā nos
oportet ascendere si volum⁹ vitā eternā
obtinere. et vestimēta p̃ciosa. scilicet

seculi pompas deponere. et inf paupes id est humiles residere verbo zope. Custos q̄ est i ecclesiā introduxit est discet tus s̄ffoz q̄ habz pctōrem instruere z ad noticiā sacre scripture introducere vt meli⁹ poterit a nociuis anie p̄cauere. s̄ sepe vent⁹ surgit z ducit hoīem ad patriā p̄riam. sic fecit s̄tō alexio. Ven⁹ iste ē temptatō diabolica q̄ niti⁹ die a nocte hoīem a bono ope impedire. Si ḡ senti⁹ as te p̄ aliquā temptatōem inuolutū. fac sicut fecit sc̄s alexi⁹. induas te for ma pegrini. hoc est vtutes veri pegrini dehs h̄re vt nō posses a p̄re carnali nec a mūdo aliter agnosci/nisi q̄ hō rei sis Sed sepe cū talis vitā p̄nie eligit tolēt p̄ntes z multū tristans cū viderit filios eoz mūdū spernere/z paup̄tatē p̄ amo re rei diligere. S̄ tutius est eos offen dere q̄ vias p̄fectōis terelinq̄re. Que re ḡ cartam. i. testimoniū p̄sentie qd̄ teo fidelit̄ ministrasti. tūc venit summ⁹ pontifex cū impatoribz. i. x̄ps cū multi tudine angeloz/z ducēt aīam tuam ad ecclesiā s̄cti bonifacij. i. ad vitaz eternā vbi abundat omis bonitas. s̄. gaudiū.

De vita exemplari. Cap. rvi.

Egitur de quo

dam impatore romano struen te sibi basilicam optimā z fodi⁹ ens in fundamēto palacij inuenit sarco phagū aureū tribus circulis circūdatū et sup sarcophagū tal' erat supscriptio. Expendi. donauī. fuauī. habui. habeo. perdidī. punior. primo qd̄ expēdi habui qd̄ donauī habeo Impator cū s̄ audiss̄ satrapas imperij vocauit et ait. Ite et inter vos cōsūlite qd̄ ista supscriptio si gnificet. At illi. Dñe nihil aliud est su perscriptō nisi istud. Erat vn⁹ impator ante te q̄ alijs exemplū dare volebat vt eius vitā seq̄rens. Expendi vitā me am recte iudicādo. alios regulando. me ipm̄ s̄m rōem donando. Donauī mili tibus nccaria. paup̄ibz victualia. z vni cuiqz z mihi p̄ s̄m merita. fuauī in oī bus opibus iusticiā. indigentibz mise cordiam. opantibz mercedē cōdignam habui cor largum z stabile/et vnicuiqz

mibi seruienti diuitias dare in n̄itate et grām oībus omī tpe. Habeo manus ad tonandū/ad p̄tendū/et manū ad puniēduz. perdidī stulticiā. pdidī inimi eoz amiciā. z pdidī carnis lasciuam. punior iam in inferno. qz nō credidi vni teo eterno. Punior hui⁹ qz nō est redem ptio. Impator cū s̄ audiss̄ et q̄du vi cit magis prudenter seipm̄ z alios regu labat. z sic in pace vitam finiuit.

Moralisatio

Strissimi. Impator iste p̄t dici quilibet xpian⁹ q̄ velit et tenet construere basilicā. i. cor sūi teo paratū vt eius voluntatē p̄ oīa faciat z effode re cor suum p̄ vitā contritōis. z sic pote rit sarcophagū aureū inuenire. i. aīam deauratā vtutibz plenā mediāte diuisa ḡa. cum tribus circulis aureis. s̄. fide/ spe z caritate circūdataz. Quid ḡ erit inscriptū. Certe primo expendi S̄ dic mihi carissime qd̄ expēdisti. R̄ndeat bo nus xpianus. Corpus z aīam in dei ser uicio. Si q̄libet vestz sic vitā expendit te magno p̄mio i vitā eterna secur⁹ erit. Sc̄m est q̄ scribitur fuauī. Dic mihi carissime qd̄ fuasti. R̄ndeat bon⁹ xpia nus Cor contritū z humiliatū. z teo in oī bus opibz sp̄atum p̄ voluntate sua ad faciēdu quicqd̄ placet ei. Tertū est qd̄ scribis donauī Dic mihi carissime quid donasti. R̄ndeat bonus xpian⁹. Dilectō nem teo ex toto corde z ex tota aīa z ex tota mente. z amorē primo s̄m diuinū preceptū. In his duobz pendet lex et p̄ phete. Quartū quod scribis est habui. Dic mihi carissime qd̄ habuisti. R̄ndeat bon⁹ xpianus z dicat Certe miseram vitā. qz in pctō p̄ceptus z in pctō origi nali natus/ z de vili materia plasmat⁹. Quintū qd̄ scribis est habeo Dic mihi carissime/ qd̄ est qd̄ habes. R̄ndeat bo nus xpian⁹ Certe baptismū / z fact⁹ sus christi miles vbi erā fu⁹ diaboli p̄ vtu tes q̄s mihi deus dedit i baptismo. Se ptum qd̄ scribis est perdidī. Dic mihi ca rissime. quid est quod perdidisti. Certe dei grām. R̄ndeat bon⁹ xpianus. oīa de licta q̄ p̄tra dñm cōmissi p̄ p̄niam emē/ dauī. qz penitencia mūdāt nos a pctis.

promittit quilibet christianus in baptis-
mo deum seculi mundo custodire. Sed
est aduertendum de corpore istius principis
scilicet dñi. ab illis qui sub specie panis di-
gna debent sumere et custodire ex proprie-
tate panis visibilis attendat. Est igitur
hostia inscripta ut sic notet quod omnes
debent esse inscripti qui per eucharistiam
sunt reficiendi. Illi autem sunt inscripti
in quorum cordibus per veram fidem inscriptum
est nomen christi ut a christo dicantur christiani.
Unde dicit dominus per hieremiam. Scribam legem
meam in cordibus eorum. Prima autem lex que
cum deo obligamur est fides. Secunda
spes. et tertia caritas. Item hostia post
litteras circulum continet. in quo notatur
eternitas que nec principium nec finem habet.
Item hostia latitudinem habet que caritas
et in figurat que circumque dilatat. Item
hostia est tenuis et sicca. per que notatur du-
plex abstinentia. per tenuitatem ciborum par-
citas. per siccitatem in se humidorum superfluitatem
sobrietas. potatores autem huiusmodi sunt so-
brii. Qui igitur pane predicto voluerit refici
sint inscripti per fidem. circulum habentes
per eternorum contemplationem / dilatati per
caritatem. Item hostia est alba. sic et nos
contra luxuriam. Item est leuis. sic et nos
contra accidiam. Item modica. id est hu-
milis contra superbiam. Si autem tales
sumus. tunc panem nostrum quotidianum
nobis ad utilitatem nostram dari petimus.
Alioquin non pro nobis sed contra nos est.
Quonia dicit apostolus prima ad Corinthios.
Qui manducat indigne / iudicium sibi
manducat. Item hostia est azima sine
fermento per amaritudinem inuidie que spiri-
tualiter nequicia dicitur. Unde apostolus prima
ad Corinthios. Epulemurno in ferme-
to malicie et nequicie. sed in azimis sin-
ceritatis et veritatis. Item frumentum
ceca est et hoc contra iram. Branum enim
frumenti leue est et planum sine asperitate.
ita quod propter suam asperitatem vitis aliquid
eum tangere audeat. Item hostia est im-
permixta et vniformis. et hoc per cupidita-
tem et auariciam. Item rotunda contra
accidiam. Sicut enim panis naturalis per
ceteros cibos corpus reficit et sustentat
et vinum per ceteros potibus horem letificat

et inebriat. sic caro christi pre ceteris in-
terioriorem horem reficit et saginat et sanguis
per ceteros letificat. et sic inebriat ut sobri-
um reddat. Unde psalmista. Calix me-
us inebrians quod preclarus est. Item pa-
nis est cibus generalis. et vinum potus
vsualis omnibus et omni tempore. Sic
christus se in cibum omnibus fidelibus
et omni tempore exhibet pauperibus et
diuitibus sine acceptione. propter quod et
panis quotidianus dicitur. Item panis
sicut dicunt philosophi / proprie habet
virtutem nutriendi cuius signum est quod eius
comestio non parit fastidium comedendi.
Sic est panis christi. de quo Ecclesiasticus. xviij
Qui edunt me adhuc esurient. Item
sicut panis triticeus est cibus adultorum
non paruulorum. sicut dicit apostolus. ita cor-
pus christi est cibus spiritualis eorum
qui creuerunt in fide et virtutibus. De-
inde queritur quomodo panis christi potest conuer-
ti in corpus christi. Ecce ratio est nutriti-
que nutrit puer. Si nutrit famem patet
retur et lacte careret puer inedia susti-
neret vel cito deficeret. Si vero in tanta
penuria ventur ei feces ad bibendum ille
feces per os potate mutant in sanguinem
ad robur mulieris / et in lac ad nutrien-
dum puerum. Et si hoc facit natura in
muliere / quanto magis virtus summa.
naturam in sacramento altaris per os sa-
cerdotis loti. id est christi per verba de
ore exiit. mutatur panis in carnem
et vinum in sanguinem. Sed de indigne
sumentibus potest dici illud Beati. Fera
pessima deuorauit filium meum. Psal. Os
peccatoris et dolosi super me apertum est.
Vinum est sanabile homini sano vel in-
firmi iuuu homini egroti. imo poterit esse
causa mortis. Eodem modo corpus christi
sane anime est vita. anime peccatrici
est mors. Item percussi sunt de lethesa
mitis septuaginta viri famosi et duo mi-
lia plebis. eo quod vidissent archaam nudam.
Et potest dici quod non peccarunt videndo
quibus non erat prohibitum videre. Videamus
ergo et mirare et honeste custodiamus
corpus principis. id est christi. Se-
cundum ministerium quod promissum est
vigilare in bonis operibus quando alij

dormiunt in peccatis sicut scriptum est.
 Vigilate quia nescitis quā hora fili⁹ ho-
 minis veniet. Et paulus dicit ad Eph.
 Surge qui dormis ⁊ erurge a mortuis
 et illuminabit te christus. An̄ charis-
 mi detetis scire q̄ viatores aliq̄ surgūt
 ad primū gallicatū. aliqui ad secundū.
 ⁊ aliqui ad tertium. et aliqui ad aurozā
 quando pulli clamant ⁊ dicunt. Nō est
 amplius dormiendū. Ecce pulli clamāt
 surgamus. Primi galli fuerunt prophē-
 te qui surrexerūt vt christū in carne vi-
 derent et non viderunt. Secundi galli
 sunt apostoli ⁊ euangeliste qui christum
 viderunt. Tertij galli sunt predicatorēs
 et alij qm̄ verbis dei predicant. Isti sunt
 pulli qui clamant et dicunt. Surgite vi-
 gilate sicut domino promissistis in bonis
 operibus. dormite quando alij vigilant
 hoc est a peccatis cessate quando alij in
 malis operibus vigilant. sicut latrones
 fures ⁊ luxuriosi. Vigilate iestate id est
 cum vita nostra fuerit in corpore et pro-
 uideatis omnia necessaria pro animab⁹
 vestris vt cum hyems mortis aduenerit
 poteritis cum domino feliciter requie-
 scere. Tertiu mīsteriū est gustare bonū
 potū. Pot⁹ iste est penitentia siue marti-
 riiū pro dei amore. An̄ saluator. Mat.
 Potestis bibere calicē quem ego bibitu-
 rus sum. At illi. Possumus. scz. calicem
 penitentie aut martyrii. Fuit bonum. tē-
 pore suo acetum. i. bonum erat sanctis i
 celo qui in hoc mundo vixerunt qui pe-
 nitentiā fecerunt carnē suam tomabāt.
 et ideo in celo iam ragnant. Est bonus
 vinum. s. hoc est dictū. bonum est nobis
 vt penitentiā agamus. per quā poterim⁹
 ad eternam gloriā peruenire. Est bonū
 scz quando caro cum spiritu in die iudi-
 cij resurget et vitā eternā intrabit Do-
 minus habet vnam tabernā de optimo vi-
 no. scz celeste gaudium. et signum pul-
 crum ante tabernaz. s. crucem. sed quan-
 do ita est q̄ multitudo ementium. sicut
 tunc tabernarius care vendit vinum. et
 quando cessant emendi venientes. tūc
 oportet q̄ vendat pro leui precio. vel q̄
 retineat omnino sibi. Domin⁹ vero post
 resurrectionē suam cōmunicauit v. m.

suū mittendo spiritum sanctū. ⁊ tunc cō-
 fluerunt euntes cateruatim scz per p̄di-
 cationem apostolor⁹ et aliorum sanctorū
 conuersi sunt ad fidem. et tunc tabernari-
 us. i. domus noster iesus christus ca-
 re vendidit vinum suum. i. gloriā paradisi
 Nōne petrus qui crucifixus fuerat val-
 de care emit illud vinum. et paul⁹ ⁊ lau-
 renti⁹ ceteriqz martires qui morti tra-
 diderunt corpa sua pro fide christi susti-
 nēda et multiplicanda. Sed modo cessat
 multitudo ementium. ideo oportet
 q̄ ip̄s pro leui precio vendat gloriā suā
 vel omnino retinebit sibi. Et ideo guste-
 mus in presenti vita potum penitentie
 vt perueniamus ad brauius vite eterne
 Quartum ministerium est inuitare ho-
 mines ad conuiuium. Ille inuitabat in
 inimicos ⁊c. Sic quilibet nostrus tenetur
 inuitare inimicos ad christi vitam eter-
 nam. Jura illud. Non veni vocare iu-
 stos sed peccatores. Sic tu debes per bo-
 na exempla et bona opera peccatores in-
 struere et deo reconciliari. Sed aliqz pec-
 catores sūt lapides molares qui nō po-
 terunt de leui moueri imo sunt quasi ca-
 thenati. sicut herodes misit petrum i car-
 cerem. ⁊ in ip̄a nocte erat petrus dormi-
 ens inter duos milites vinctus. duabo
 cathenis et custodes ante hostiū casto-
 diebant carcerem. Actū. xij. Dormi-
 tio petri potest figurare dormitioz pecca-
 toris in peccati consuetudine. duo mili-
 tes possunt dici mors ⁊ dyabolus. quia
 mors insidiatur vite et dyabolus anime
 due cathene sunt voluptates carnales ⁊
 vanitates tpales. Custodes possūt dici
 spes leuioris venie ⁊ p̄sumptio longioris
 vite ⁊ qm̄ dyabol⁹ sic tenet peccatōz. tūc ha-
 bet eū in pace. Iō cū summa custodia la-
 borandū ē verbo ⁊ ope tales ad conuiuū ef-
 nū inuitare. Quintū mīsteriū est ignē fa-
 cere sine fumo. Ignis iste ē caritas quā
 quilibet tenet habere si desiderat vitā etnā
 obtinere. ⁊ h̄ sine fumo iacūdie vt aliqd
 nō ondas i ore q̄ sit i corde. Sic mlti di-
 cūt se aliquos diligere ⁊ odii h̄nt i cor-
 de. Ista nō ē vera caritas s̄ ē ignis ple-
 n⁹ fumo. An̄ oportet odiū et corde expel-
 lere. In figura huius dicit b̄m plinius

Est quidam piscis qui transglutit hami
partes interiores scilicet omnia interi
ora sua foras pos euomit donec hamus
creat. & inde reducit ad loca sua. s; sic
videt pctōr irāvel odiū siue aliqd pecca
tū cū incidit tanq̄ hamū transglutire.
Ecc̄i. ii. Sicut pisces capiūt hamo & sic
anis cōprehendit laqueo. sic capiunt ho
mines tpe malo. Debet ḡ tūc p os omnia
interiora deijcere donec creat hamū. odi
um. s. vel peccatū aliud. quia omnia inte
riora reuelanda sunt. s; per confessionē
donec perfecte liberetur a peccato & tunc
poterit ignem sine fumo p̄parare. per
quem deus erit calefactus. s. contentus
Sextum ministerium est docere homines
viam versus terraz sanctā. s. celum. s; ad
celum oportet per mare transire. Mare
dicitur mundus iste propter multas ra
tiones. Primo quia sicut in mare est cō
fictus ventosū ita et in mundo cōfictus
est multiplex bellorū. Item sicut in ma
ri est tempestas fluctuū. ita et in mūdo
inundatio aduersitatū. Item sicut in ma
ri est amaritudo aquarum. ita & in mun
do amaritudo viciorum. et sicut in mari
profunditas aquarum. ita et in mundo
profunditas miseriarum. Et sicut in ma
ri beluāriū est immanitas. ita & in mun
do principum serueritas. Item oportet p
pter ista pericula et multa alia p̄transire
per nauē. tamen solent homines propter
quatuor nauem ascendere. Primo pro
pter diluuium. Gen. ix. sic nos debemus
propter diluuium viciorū. Unde Osee
iij. Menda cū maledictū homicidium
et furtum & adulterium inundauerunt
& sanguis sanguinē tetigit propt̄ qd lu
cebit tibi infernū & omnia que habitāt
in eo. & ideo necesse est nobis nauē ascē
dere bone vite. Secundo ascenditur na
uis ad transirendū. Math. ix. Ascen
dit ielus & transiit. sic et nos si vo
lumus in ciuitate venire. non habemus
hic manentē ciuitatem. ideo necesse est
nauē ascendere. Stultus est qui debet ma
re transire per nauem et non vult nauē
ascendere. Stultus est qui habet tēpus
congruū & differt quia a mane vsq; ad
vespam immutabit. Stulti autē sūt nau

tis damantib; intrate qui tunc differt
Tertio ascendit nauis ad mercandum
Prouerb. vlti. Facta est quasi nauis in
stitoris. & anima sancta ē quasi nauis bo
na que abūdat i terris. s. que sunt gemi
tus. suspirium. paupertas. humilitas. ca
ritas que bona venit dominus noster ies
sus christus querere i terra nostra. Et qm̄
anima nostra sic onerata venit ad portū
optime recipitur a dño terre. & bonis act
cep; onerat illā nauē. bonis patrie. s. ho
nore & diuicijs. Quarto ascendit nauis
ad piscandum sicut petrus. sic debemus
ascendere nauē ad piscandū peccatores
de aqua peccatorū attrahendo eos bonis
operibus et exemplis Lauendum tamē
nobis est ne si nimis lucto aliorū intēda
mus & negligentes nosmetip̄os submer
gamus sicut cōtingit aliquādo piscatorib;
sed sunt multi nō piscatores sed p̄dones
qui submersos querunt nō vt eos eripi
ant sed vt vestes querant & qd peius ē ha
mines nauigātes. p̄ter spolia. submer
gūt isti etiā aliqui sūt qui nauē dei regē
dam recipiūt. Unde est notandū q ad
saluationē nauis in magna tempestate.
alius nauē exonerat. alius aquā exhaur
rit. alius anchorā iacit. alius velū depo
nit. alius gubernaculū tenet. alius nauē
gando vndas suas sepat & ita nullus ē
ociosus sed quilibet de sua salute solici
tus. et sic nauis saluat & non perit. Ista
spiritualiter ad temptationis euādes
debent hic fieri & sic saluabitur a periculo
mortis eterne Sed qui in aliquo istoz
negligens fuerit peribit. Vñ paulus ad
Thimo. i. Qui volūt diuites fieri inci
dūt in laqueū p̄ temptatiōem in intere
tum & p̄ditōs. Si ergo vis saluari exone
ra cor tuū diuitijs q sūt valde graue onus
Secūdo humilitas anime nauē exhaur
rit aquā peccati lingue euacuatorie eijci
endo. Iuxta illud Hierē. Effunde sicut
aquā cor tuū Tertio rupturas obstruit
q enī timet nihil negligit. Hic obstruit
foramina sensuū p̄ que absconditur mors
Iste autē timor oritur ex consideratione
Diuine potentie & iusticia iudicis. ex de
fectu aduocati vel testimonij et ex mul
titudine accusantiū. Vñ Job. ix. Si for

titudo querit robustus est. si equitas iudici nemo audeat pro me testimonium reddere si iustificare me voluerit os meum condemnat me. In scientia quam spiritus loquitur. Quarto spes anchora iacet. Quanto patientia velum deponit. Sexto prudentia regit gubernaculum ut recte funem dirigat. Septimo iusticia vendas separat. Navis est anima sancta et merces sunt opera caritatis. Funes divina precepta. Velum patientia velum perseverantia anchora fides rem gubernaculum caritatis gubernator spiritus sanctus. nauta docentes nauae exempla sanctorum. De tali navi scribitur Proverbia. lxxi. Facta est quasi navis istius toris in qua sunt omnia ista. Navis ista portat poma. id est opera sancta redolentia coram deo et hominibus quibus debetis facere eugenium ipsi deo. Et sic poma dantur pro praedictum in delectatione in solacium. ita fructus et fructus bonorum operum dabitur nobis in celo pro hac vita. In mari. id est in mundo erupes magna. id est corpus humanum ex quatuor elementis compositum et in isto corpore est iudex. id est cor humanum in quo corde animi scilicet spiritus sanctus pro virtute baptismi residet qui continet septem dona. id est septem dona spiritus sancti. quod dicitur anima ista. scilicet spiritus sanctus in corde tuo residet secure transire poteris ad terram sanctam. id est ad vitam eternam. Sed si contingit autem pro peccatis extra mundum volare. mare. id est mundus dyabolus eas torum prope a erunt extra te et surgent tempestates graves quas evadere non poteris. et ideo oportet te cor tuum bene et munde preparare ad modum domus materialis. de domo tollit fuligo pro qua significat amaritudo peccati quae tolli debet. Item tollendus est pulvis. id est amor terrenorum quo maxime nutriunt pulices. id est superbi saltantes. Item mulier mundans domum purgat et congregat pulveres et post eicet pro ostium et post area mundam et tam apponit aquam. et tandem sacramentum sicut oleum mundare domum. id est cor congregat pulverem cogitando omnia mala quae fecit et omnia bona quae amisit. post emittit pro plenam confessionem apponit aquam pro lacrimatum effusionem. Ornet domum sacramentum pro dignas satisfactiones et sic in domo bene preparata libenter hospitabit dominus. Unum videmus quod ex adventu boni hospitis tota domus emundatur. sed eo recedente non remanet de bonis

eius in domo nisi simus iumentorum. Sic ex adventu dei pro gratia sustentat corpus et anima. sed recedente gratia eius non remanet nisi funis. id est temporalia quae quanto plius amplectitur quod simus in brachijs tanto minus habet de eo nec fortior efficitur. ergo quanto quod plius amat divitias et. Unum Ecclesiastici. Qui amat divitias fructum non accipiet ex eis. Nihil per quod amare pecuniam. animus quod est inimica est dyabolus. quae circuit querens quem deuolet quod die ac nocte nititur spiritus sanctum a cordibus nostris expellere pro peccatum. Si velis spiritus sanctum tecum habere facis feceris quod. Aspergas nidum cum sanguine agni. id est semper debet habere recentem memoriam in corde tuo de christi passione quam propter te sustinuit. et sic animus inimicus. id est dyabolus sine dubio non audebit ad te appropinquare. et pro consequens spiritus sanctus remanebit in te et poteris secure ad terram sanctam. id est ad vitam eternam pervenire. Ad quam et

Item omne peccatum quod quis predestinatione gravissimum nisi desperationis baratro subiaceat est remissibile.

Capitulum. xviii

Widam miles

erat nomine Julianus quod virtuosus patrem nesciens occidit. Cum enim iulianus iste nobilis ac iuuenis quadam die venatione insisteret et quedam cervum repertum insequeret subito cervus versus eum se vertit atque dixit. Tu me insequeris quod patris et matris tue occisor eris. Quod ille audiens vehementer extimuit ne forte sibi contingeret quod a cervo audierat. Relictis omnibus clam recessit et ad regionem vadum remota pervenit. ibique cuidam principi adhaesit. Ille vero tam strenue vbius in bello quam in pallacio se habuit. quod princeps militem eum fecit et quandam castellanam viduam in coniugem et tractidit et castellum pro dote accepit. Tunc parentes Juliani pro amissione filii nimium dolentes vagabundi vbius pgebant et filium suum sollicite querebant Tandem ad castrum vbi Julianus praerat venerunt quos cum vxor Juliani videbat et Julianus non affuerat quinam essent inquisisset illi omnia quae filio suo

acciderat enarrasset. intellexit q̄ parētes
viri sui essent v̄tote que hęc a viro
suo frequenter forte audierat. Sp̄os igitur
benigne suscepit et pro amore viri sui
lectū suū eis dimisit et ip̄a sibi lectū ali
bi sp̄abat. Facto aut̄ mane castellana ad
ecclesiā pererit. et ecce iulian⁹ mane veniēs
in talamū q̄si exarat⁹ ad vxorē suā
intrauit. duos piter dormiētes inuenit
vxorē cū adultero suspicat⁹. silenter ex
tracto gladio ambos piter steremit. Ex
iens alit̄ tomū vidit vxorē ab ecclesia re
deūtē et admirat⁹. interrogauit. q̄nam
essent illi qui in lecto suo dormirent. At
illa ait. Parentes vestri sūt qui vos du
tissime quesierūt et eos in nostro thala
mo collocauit. Quod illi audiens pene
exanimis effect⁹ amarissime cepit flere
et dicere. Heu miser quid faciā q̄z duli
cissimos parentes meos occidi. Et ecce
impletū est verbum cerui. qd̄ dum vita
re volui miserim⁹. adimpleui. It̄a nunc
vale dulcissima soror quia de cetero nō
quiescam donec sciam q̄ deus penitētiā
meam acceperit. Cui illa. Absit dulci
sime frater vt me deseras et sine me abe
as sed que fui tecum particeps gaudij.
ero particeps et doloris. Tunc insimul
recedentes iuxta quoddam magnus flui
mē vbi multi perclitabant. quoddā ma
gnum hospitale statuerunt vt ibi peni
tentiā facerēt. Et omnes q̄ vellēt flumē
transire incessanter trāsueherēt et hōspi
cio vniuersos paupes recipient. Post
multum tempus media nocte dū iulia
nus seclusus quiesceret et gelu graue esset
audiuit voces lamētabiliter clamātē ad
iulianum vt se traduceret voce lugubri
inuocatē. Qd̄ ille audiens concit⁹ sur
rexit et iam pre gelu ipsū deficiētē in
uenit et in domum suam portauit et ignē
accendit et ipsū calefacere studuit. It̄a ca
lesieri nō potuit et ne ibi deheret timēs
ipsū in lectū suū portauit et diligēter co
opuit. Post paululū ille q̄ sic infirmus et
quasi leprosus apparuit splēdidus ad ce
lum scandit et hęc hōspiti suo dixit. Iul
iane dñs misit me ad te mandās tibi q̄
tuā penitētiā acceperit et ambo p̄ mo
dicū in dño requiescetis. sicq̄ ille dñs

patuit et iulian⁹ cū vxore sua post modici
plenus opib⁹ bonis et elemosinis in dño
requieuit. **Moralisatio**
Arissimi. Iste miles iulian⁹ pōt
dici quilibet christian⁹ bonus et
prelatus qui debet debellare viri
liter contra dyabolum mundum et carnē
et debet venationi insistere. s. deo animas
acq̄tere. sequi ceruū. i. xp̄m. Cū ps. Si
cut ceruus desiderat ad fontes aquarū et
Si vero fideliter prelatus sequitur xp̄s
audire potes et videre in sacra scriptura
q̄ debes parentes tuos occidere. i. ppter
dei amores illos simpliciter relinquere.
Iuxta illud. Qui dimiserit patrē et ma
trē propter me centuplū accipiet et vi
tam eternam possidebit. Miles iste per
terit in regionē lōginquā et. Sic prela
tus in regionem longinquā hoc est lon
ge transire debet a mundo ab illis q̄ in
mundo sunt sancte et pure viuendo et ser
uare principis christo et eius eo diuersa
bella cōmittere contra dyabolū mundū
et carnem. Christus cū pcepit sic militē
suum triumphare dabit tibi vxorem ca
stellanā. s. gratiā suā que custodiat ca
strum cordis tui vt poteris deo p̄ omnia
placere. Sed sepius cōtingere videm⁹
q̄ parētes carnales et mundi vanitates
talē sequit̄ ip̄m ad malum instigādo et
ponuntur in cordis tui lecto te p̄bare si
cut fecerat Job. sed resistito fortiter et cū
gladio p̄nie eas deleas. vt dicit in figu
ra hui⁹ q̄ absolon plequens patrē per ca
pillos suspensus ē in quercu. et ioab infi
xit tres lanceas in corde suo. Quercus
ista est concupiscentia. Capilli carnalia vesti
teria. Vlnus trāsiens est caro. mouēs
Joab dyabolus tres lanceas dū viuūt
icō cogitationes opationes et p̄uetudī
nes infigit. et in morte tres angustias. s.
itam dei q̄ offendit. carētiā celi qd̄ ame
sit. penam infernalē quā meruit. Istos
parentes debes occidere gladio peniten
tię et post hęc ad flumina sacre scripture
pergere et ibi domum salutis erigere. scz
orationem ieiunium et elemosinam per
petrare. et sic per consequens testi in lecto
cordis tui poteris requirere et ad vitam
eternam peruenire. Ad quā. et.

De peccato superbie. Caplm. xix.

Egitur in ge

stis romanoz q̄ erat quidam princeps romanoz n̄ oīe rom̄ p̄yus. Hic duxerat filiā cuiusdā nobil̄ qui cesar vocat̄. Hic duo uenēnt inter se q̄ toti orbis dominiū suo impio sub iugarent. Accidit vt pompeius mitteret cesarē ad expugnādū plagas diuersas qz iuuenis erat et ip̄m tēcut laborare. Ipse aut̄ tanq̄ p̄ncipal̄ ciuitatem romanā a plagis illis custodit̄. p̄ficat tñ sibi terminiū redeundi sub spacio q̄nq̄ annoz q̄d si nō faceret iure suo p̄petuo priuaret. Cesar aut̄ exercitiū collegit. 7 ad illas p̄tes p̄erit. inueniens boies bellicosos quos nō poterat in p̄fixo termino supare. Malens pompeyū offendere q̄ bellū dimittere ex capite p̄prio alienauit se alijs q̄nq̄ annis q̄d graui ter portabat pompeius interdixit sibi ciuitatem romanā. ita q̄ nō auderet ad eū vlt̄erū appropinq̄re Cesar v̄o finito bello iter arripuit v̄rsus romam venit p̄ q̄ndā aquam cū exercitu suo. que quidē aqua vocabat̄ rubicem. 7 ibi apparuit ei quedā ymago magna stās in medio aq̄ et loq̄bat̄ ei dicens. Cesar. si venias p̄ pace romanā. liceat tibi vsq̄ huc venire. sin autē non p̄sumas intrare. Cui cesar r̄ndit. Semp̄ militaui 7 parat̄ sum om̄s labores sustinere p̄ honore 7 cōmodo ciuitat̄ romane ampliādo. 7 semper volo dijs meis testib̄ quos adoro. H̄is dicitis ymago disparuit. Post hoc statim cesar passio tetrario flumē trāsiuit. s̄ cum p̄trāsito flumie stetit et ex alia parte morait. Hic pace temerata. qz iura reliquo. 7 ab illo die nō cessauit pompeyū p̄sequi. 7 inq̄ntum potuit destruere nitebatur.

Moralisatio.

Strissimi. Per hunc senem pompeyū intelligit̄ deus creator oim̄ qui sp̄ fuit ab initio et erit sine fine. Per cesarem intelligo adam q̄ fuit princeps oim̄ hominū. cui⁹ filiā. i. adam̄ v̄o desponsauit i fide. Osee. ij. Desponsato te mihi in fide. Deus igit̄ volens p̄bare adam posuit eum in paradysum vt

operaretur et custodiret illud q̄ statim de statu suo sup̄bit̄s volēs sue v̄rozi place re 7 dyabolo acq̄sere vnicū p̄ceptū q̄d deus ei dederat violabat. p̄pter q̄d deus eum expulit nō solū de paradiso sed etiā de celesti impio. Adā tñ sperās se posse recuperare q̄d p̄diderat ad h̄ postea inq̄ntum potuit laborare. s̄ vere attigere n̄ valebat vsq̄ ad aduētum dñi nr̄i iesu xp̄i ymaginis nr̄i qui appuit baptisat̄ in aq̄s iordanis. dñs vero 7 saluator nr̄s dixit oib̄s nobis ad celū tendere volentib̄. Joh. ij. Nisi quis renat⁹ fuerit ex aq̄ et sp̄scō r̄. Multi aut̄ cū veniūt ad hanc aq̄m p̄mittunt corā testib̄ dō seruire 7 p̄ctā vitare viris̄ d̄ dyabolum pugnare. sed heu p̄cholor et timeo 7 timendū est de multis q̄ cum fecerūt vota sua obhiscunt 7 p̄cepta cōtemnunt sicut absalon. ij. Reg. postq̄ fuerit reconciliatus patri sui dauid occiderat fr̄es suum. Videns q̄ xp̄s p̄nus erat ad constituendū eum regem dixit p̄ri suo. yad dam et reddā vota mea dño q̄ voui domino in ebzon. Et dixit ei p̄r̄ h̄. Glade in pace. Perrexitq̄ in ebzō 7 p̄pls cōstituit eum regem. Ab illo die vsq̄ in diem mor̄ nō cessauit p̄sequi p̄rem iury sed cesar 7 absolō infecti sūt a suis suis. Eodem mō mali xp̄iani nō desistunt teum p̄rem p̄seq̄ p̄ mala opa eoz. iō traduntur ministris gehennaz quos timebant 7 colebant. Sed attendite postq̄ absolō occiderat fr̄em suum fuit exaltatus / et cesar postq̄ fr̄egerat p̄ceptum pompeii. sed ioab faciens pacē inter ip̄s et patrem reduxit eū. sed videns honorem suum impugnavit p̄rem 7 colligēs sibi gentē constituit se regem. sed in bello suspēdit seip̄m p̄ crines. Et ioab q̄ fecerat pacem inter ip̄m et patrem infixit tres lanceas in cor eius. Iste absolō si gnat peccantem mortaliter qui occidit fratrem suū. i. adam suam. Christus aut̄ fecit pacem. sed multi reconciliati accipiunt bellum p̄tra deum. Et tunc venit christus qui pacem fecerat 7 figit tres lanceas in cor peccatoris. Prima est se paratio a deo. Secunda est maledictō Tertia est ignis eternus.

Dnrad' regna

uit/in cui' impio erat qda' co-
mes nocte leopold' q' ira regis
metuens cu' vxore sua in silua fugiens in
quoda' tugurio latitabat In q' silua me-
morata du' cesar contra' venaret nocte
su' pueniente in eode' tugurio ipm' opor-
tuit hospitari Cui hospita pgnans vici-
na existens ptui decenter vt potuit stras
uit et necessaria ministravit. Eadem nocte
mulier filiu' pepit et cesar voce' audiuit
dicente' accipe. accipe. accipe. Exprofa-
ct' ipse a somnio tor' q' timid' et trenefa-
ctus ait intra se. Quid signat ista vox
accipe accipe accipe. Quid velis accipe
cogitabat et statim obdormiuit. Et ecce
scda' vice audiuit voce' dicente' ad ipm'
redde. redde. redde. Cesari exprofa-
ct' a sono strisat' e' valde et ait intra se. qd
est h' p'timo audiui accipe accipe accipe
et nihil accepi. Q' odo dic' redde redde
redde. qd' deo reddere ex quo nihil ac-
cepi. Cesari itez incepit dormire. et ecce
tertia vice audiuit vocem dicente' sibi
fuge fuge fuge. qm' hic puer primogeni-
tus gener tuus erit. Cesari vo' cu' talia
audisset comota sunt omnia viscera eius.
Vane vo' surgens duos armigeros su-
os secum secretarios ad se vocauit di-
cens. Iste puulu' illum de manib' matris
violenter auferte et ipm' p' mediu' scandes-
tes cor ei' mihi apportate. Co' triti eun-
tes de gremio matris puer rapuerit. quez
videntes elegantissime forme miscdia
moti ipm' sup' qndam arboris sup'ficie
ne a feris deuoraret. reposuerit. et leporē
scandentes cor eius cesari detulerit. Eo-
dem die dñi quida' dux inde transiret et
puer vagiente' audiret/ ipm' in gremio
suo priuatim nullo sciente accepit. Et
dum filiu' nō h'et vxori attulit. et cu' nu-
trui fecit. a se et vxore sua genitum fingens.
Ventricu' vocauit. Cū puer iam
creuiss' erat corpe pulcher nimis. ore fa-
cund' et oibo gratiosus. Quē cum tā de-
coruz et prudentē vidit cesar a p're petijt
et in curia sua manere fec'. S; cū vide-
ret puer oibo gratiosum et ab omibo co-

medari dubitare cepit/ ne post se regna-
ret. et ne iste sit quē occidi mandauerat.
Voles igit' esse secur' lras manib' suis
scriptas vxori dirigit in hunc modum
Inqntum est tibi cara vita tua mor' vt
istas lras receperis puer hunc necabis
Dum vo' p'gens in qdam ecclia' hospi-
tatus fuisset et sup' bancum q'eceret/ et
bursa in q' erat lra' rependeret. sacerdos
curiositate duct' buras aperuit et legēs
scelus abhorruit et radens subtil' vbi di-
cebatur puer hunc necabis scripsit. Fi-
liam usam in vxore' ipi dabis. Cūq' re-
gina istas lras legisset/ et regis sigillo
munitas videret de māu' impator' scri-
ptas esseq' cognosceret. duocatis princi-
pibus nuptias celebravit et suā filiam
eidem i' vxore' dedit. q' nuptie aquisgra-
ni celebrate sunt. Du' aut' cesari co'rado
narraret q' sollemniter nuptie filie sue
essent celebratē/ ille obstupuit. et cum a
duob' armigeris et duce et sacerdote verti-
tatem cōperisset/ ordinationi dei resistē-
dum non esse vidit. et ideo p' puero mit-
tens eum esse suum gener' approbavit/
et post in imperio regnare instituit.

Moralisatio

Arissimi. Iste imperator est de' p'p'
qui ppter peccm' primi parentis
iratus erat et eum a paradiso expulit. q'
fugiebat in siluam hui' mundi. sed de'
volens venari circa anas misit filiu' su-
um in silua' hui' mundi qm' carnē assu-
psit de' x'gine glorioza et in nocte natus
Rex qui audiuit vocem dicentem sibi/
accipe accipe accipe. pōt dici quilibet hō
qui deberet esse rex. suip'ius ad seipm'
regendum quantum ad salutem corpo-
ris et anime sue. Unde cui libet nostruz
dictum est accipe etc. Per primum debe-
mus intelligere primo q' accepisti ani-
mam ad dei similitudinē creatam. Per se-
cundum accipe corpus cum quinq' sen-
sibus/ et omnia quattuor elementa pa-
rata tibi ad ministrandum. Per tertium
accipe q' si fideliter deo ministraueris
vitam eternam accipies. Carissimi! at-
tendite diligenter ad hec tria accipe.
Uñ celum dicet tibi/ que est prima vox
ministro tibi lucem per dies vt vigiles.

tenebras per noctē vt penes. alterno tibi tpa vt varietates tollat. Terra dicet. te porto. te nutrio. te pane p̄orto. ⁊ te vino letifico. diuersis aialib̄ mēsa tuā repleo. *Alq̄ tibi dicit. Potū tibi p̄leo. sordes tuas lauo. ⁊ diuersa genera pisciū ad vsū tuū ministro. Aer dicit. Vitalem statū tibi p̄leo ⁊ oē gen̄ auisū tibi mitro ad tuū obsequiū. Eor̄ admo nentis est mund̄ cū dicit. Vide hō quō amaui te qui p̄pter te fecit me. seruiō tibi ⁊ factus sum p̄pter te vt tu fūias illi qui fec̄ te et me p̄pter te. Accipe benigni tatem. redde caritatē. vox cōminantis est cum dicit ignis. A me combureris. Aqua a me submergeris. Terra a me absorberis. Infernus a me deglutiris. Secūda vox quā impator iste audiuit trib̄ vicib̄ fuit. redde redde ꝛc. Quid reddere debes. p̄mo certe deo animā mundā quā deus ad suā similitudinē creauit. et p̄ eius passionē redemit. Per se cundū redde. Quid debes reddere. Ter te diuina p̄cepta seruando reddimas oblationes. ⁊ totū corpus in eius seruicio voluntarie te offerendo. vt poteris dicere cum psalmista. reddam tibi vota q̄ distinxerūt labia mea. Per tertiū redde. intelligas q̄ deo debes reddere totū corpus tuū vt eum diligas toto corde tota anima tota mente vt sis parat̄ p̄ eius amore oīa patienter tolerare. Sec cundū est diligas p̄mū tuū sic teipm. Tertia vox fuge ꝛc. Per p̄mū fuge. de bes intelligere q̄ fugere debes dyabolū per opera misericōie ⁊ hūilitatis. mūdum per paupertatē. carnē per ieiuniū ⁊ casti tatem. Per secūdū fuge. intelligas vt inq̄ntū poteris vitabis pctā. et ppriam voluntatē et mundi vanitatē ⁊ p̄sortiū maloz. Per tertiū fuge. intelligas q̄ fugere debes infernū ⁊ eius penā p̄ cōtatio nem ⁊ confessionē ⁊ satisfactōem. quia puer nat̄ est nobis cuī imperiū sup̄ hu merū eius. Puerum istū iesum christū multi psequitur. ⁊ ipm̄ q̄ntū in eis est cum vicijs ⁊ cupiscentijs occidūt. Sz duo armigeri. s. potentia diuina. et sua gratia a cordib̄ talium puez iesum rapiunt. quia puer iesus nō libenter quie*

scit nisi in loco mundo. Puer iesus ponitur in artore. s. in ecclia vbi dux bonus prelatus eum inueniet p̄ opera merito ria et nutrit munde. sed homo miser nō timens deū accipit eū in altari. et tūc poterit de eo dici qd̄ dicit in genesi de io seph. Fera pessima deuorauit filiū meū id est christum. Si vis q̄ tute p̄cedere occide leporem. s. carnes tuā. i. carnales affectiōes p̄ orōnes ⁊ ieiuniū et elemo sinam. ⁊ sic extrahē cor tuum vt puer iesus poterit saluari ⁊ tecū manere. ⁊ fili am tuā. i. animā desponsare. Sed sepi contingit q̄ homo recidiuat. ⁊ trās scri bit manu ppria ꝛc. Littere iste sunt cogi tationes male ⁊ puer se ad p̄petrandum mala p̄ que puer ille oīno a te extingua tur. et quoniā scribit vroz̄i. id est carnē appetendo gulā ⁊ luxuriā. sed sacerdos discretus. s. confessor atq̄ p̄dicator de bet aperire sacram scripturā p̄ stilū ita tum. id est mala opa mutare per p̄niam et tunc puer iesus sine dubio animā tu am desponsabit. Ad quā desponsatōem principes erunt vocati. s. vtutes cardi nales. ⁊ sic poteris cum xp̄o regnare.

De dolo ⁊ conspiratione ⁊ cautela ipsis contraria.

Capitulum. xxi.

Altin' refert

q̄ ciues lacedemonie siml̄ cō spirauerunt contra regē suum ⁊ p̄uua lentes p̄tra eum de ciuitate sua eū indi gne expulerūt et a toto regno. Accidit tunc tempis quia rex persarū eandem moliebatur destruere ciuitatē cum ma gno exercitu ciuitatem obsedit. Rex au tem expulsus ciuitatē suā q̄uis ingratam nō potuit non amare. sed misert̄ ē eius. Cum aut̄ explorasset et didicisset machinationē regis persar̄ contra ciui tatem suam lacedemoniam. cogitauit quomō posset latenter et prudenter to tam ymaginationē intinare ciuitati p̄ dicte. Acceptis tabulis scripsit in eis totam ymaginationē ⁊ yna cū hoc info rmationē specialem quō posset resistere et ciuitatem s̄ eum defendere. ⁊ cum to tum scripsisset qd̄ voluisset. sup̄liuuit

scripturam suā cera. et accepto nūcio fi
 de digno direxit eas ad magnates ciui
 tatis. sed tabulis recep̄ et diligēter in
 spectis nulla lrā apparebat. s̄ tantūmō
 cera plana. **Questio** inf̄ om̄s satrapas
 facta est de tabulis in cōmuni. vt vnus
 quisq̄ diceret imaginatiōē suā q̄d ess̄
 de tabulis faciendū. s̄ nō est inuēt̄ qui
 eor̄ potuit ap̄ire intellectū. Accidit aut̄
 q̄ soror p̄dicti regis audita p̄plexitate
 istar̄ lrāz petijt a magistratu vt poss̄ eas
 videre. q̄bus diligēter inspect̄ cepit cal
 liditate feminea paz de cera de tabulis
 eleuare. Apparuitq̄ statim lrā occulta
Tuncq̄ plus de cera eleuasset pl̄ de lrā
 apparebat. Sicq̄ tota cera de littera le
 gi poterat quicq̄d ibi erat scriptū. **Sat**
trape hoc videntes gauisi sunt valde. cō
 filium lrāz fecerunt / et ciuitatē fortiter
 defendebant / et ab om̄i obsidione libe
 rabant.

Moralisatio.

Aurissimi. Per istū regē deū om
 nipotentē intelligo q̄ expulsus
 fuit de ciuitate sua. i. societate
 humana q̄n̄ primi pentes nr̄i spirauē
 runt in paradiso dei p̄cepta transgressi
 sunt tanq̄ q̄ dicerēt solum hūc regna
 re sup̄ nos. Hoc aut̄ nō obstāte rex dñs
 nr̄ iesus x̄ps ciuitatē predictā. s. totū ge
 nus hūanū nullo mō potuit nō amare
 Nam dilexit nos cū inimici sui essem̄.
 qz sic dicit ap̄s ad Ro. Cū inimici esse
 mus recōciliati sum̄ deo p̄ mortē filij
 ei. **Recor̄** dñs nr̄ iesus x̄ps p̄pendēs
 q̄ dyabolus q̄ est rex sup̄ oēs filios sup
 bie. om̄s q̄si infinitis machinatiōibus
 moliret̄ destruere / accepit tabulas. de q̄
 bus ad lr̄am d̄r Exo. iij. tabulas videlz
 moȳsi scripsitq̄ in eis informatiōz suffi
 cientem de demonē et machinatiōem ei
Sicq̄ p̄ nunciū fidelē. s. moisen ciuita
 ti hūani gener̄ destinauit s̄ scriptura
 ista fuit sic sublimata quadā cera. i. ce
 rimonijs q̄buldā itaq̄ moralia leḡ non
 potuer̄t plane et apte legi ab vnoquoq̄
 tempe legis scripte. nec bene intellectu
 fuerūt q̄stiones multe inter veteres sup̄
 intellectū istar̄ tabular̄. **Sz** certe nūq̄
 aliq̄s inuent̄ fuit q̄ istar̄ tabular̄ intel
 lectum ap̄ire potuit. t̄ nec vna puella

soror regis veniret valde prudēs ac de
 nobili genere p̄ducta. **Domicella** ista
 erat b̄tā vgo maria m̄r̄ dei et hois. s. b̄n
 dicta et sc̄tificata / soror etiā reḡ x̄pi. nā
 cum ip̄a esset filia regis dauid fm̄ cari
 nem. ip̄a etiā est filia dei sp̄ualit̄ loquēt
 do iuxta illud Luc. Hūc erat soror no
 mine maria. **Hec itaq̄.** s. vgo maria ta
 bulaz legis antiq̄ aperuit intellectum.
Sed quō. Certe delendo cera. **Scitis**
 em̄ q̄ veniēte lumē recedit vmbra. et
 igne calefaciēte defluit cera. modo iste
 cerimoniē fuit q̄si vmbra. christus aut̄
 deus fuit ignis. et maria m̄r̄ eius illūina
 trix / in die purificatiōis sue sponte et hu
 militer subiecit se cerimonijs legis lic̄
 non indigeret vt filiū suū ignem diuini
 num in templū p̄ntaret **Nece**esse ē est et
 fuit vmbra recedere et cerā ip̄am deflue
 re et auferr̄. **En̄ psal.** Sic fuit cera au
 ferent̄ / sup̄cecidit ignis et nō viderūt io
 lem. **Et** quia in die purificatiōis sue ce
 rimonijs abstulit / et sic leges impleuit.
 et nos a hūitute diaboli p̄ natiuitatem
 filij sui liberauit / et ad vitas eternā redu
 xit. **Ad** quam nos p̄ducatur.

Timor mundanus. Cap. xxij.

Errat augusti

nus q̄ q̄ndo egypt̄ t̄j olim vo
 lebant deificare ysidem et sera
 p̄m isto mō p̄cesserunt **Primo** legē sta
 tuerunt q̄ quicunq̄ eos diceret esse ho
 mes vel aliquis de eor̄ genealogia nar
 raret capite plecteret **Statuerūt** dual
 imagines. **Secundo** vt lex p̄dicta nul
 lum lateret in omni templo vbi eorum
 imagines colebant / iuxta eos ponebat
 tur vnum paruū idolor̄ habens digitū
 suum labijs applicatū vt per b̄ faceret si
 gnum silentij ingrediētibz ista templa
 et sic veritas ab omnibz taceretur.

applicatio.

Aurissimi Reuera homines mūda
 ni ista faciunt tenebrofi opp̄ssō
 res veritatis et subuerfores ecclesiastici
 status quando volunt deificare et glori
 ficare semetipsos vel alios confimiles
 ponunt statim quoddā idolū coram o
 culis prelator̄ facientes signū silentij. ita

videlicet vt nullus audeat eos arguere nec de eor' factis exprimere veritatē. sed magis eor' errores dissimulare vel potius magnificare. vt sic ppter defectū traditionis videant' apud pplm esse iusti. Et certe istud idolū est timor mundan' ppter quē null' audet dicere veritatē nec mori ppter veritatē. nec nimiam psecutionem sustinere. Imo ppter istud idolū illi quorum pncipaliter interest p suo grege mori fiunt ita timidi sic lepor'es. imo qd per est ipsi fiunt alijs idolū silentij. qz si ipsi nō essent alijs defendere veritatē et deum qui est veritas p oculis haberent in omnibus opibus.

De spirituali medicina. Cap. xxiij.

Catus augu-

stinus refert q' mos antiquitus erat q' corpora impator' post mortē eor' cōburerent et cineres in eminentiori loco collocarent. Contigit autē q' quidā moriebat' an' cor non potuerat cōburi. Multis autē sup b' miratibus. omīs rethores et sapiētes illi' p'rouincie citauerūt et ab eis cam inq'rentibus tandē dixerūt q' impator fuit intoxicatus et ppter latens venenū accendi non poterat cor ei'. tunc illi extrahentes cor de igne apposuerūt tyriacā. sicq' venenū fugauerunt. et cum iter cor in ignem poneretur mox in cineres est redactum.

Oratio

Ariflimi. Sic spiritualiter de hōibus veneno pcti mortalis intoxicatis impossibile est vt eor' corda igne spiritus sancti accendant' nisi p tyriacā id est p cōfessionem et contritiōem p' peccati macula deleatur.

De suggestione diaboli p' tpalia. Capitulum. xxij

Quodam ma-

go narratur qui habuit quādam ortum pulcherrimū in quo erant tot flores redolentes tot fructus suaves. tot diuitie et deliciae q' valde delectabile fuit ibi esse. Nunc locū nullis volebat ostēdere nisi fatuus et inimicus suis. Et cum essent introducti viderūt tot et tāta gau-

dia q' mirabatur. instāter querebat vt in illo poterat manere. ille vō nulli cōsentiebat nisi q' hereditatē eius ei cederet. Fatuus vō credebāt q' esset paradysus in quo semp' deberent pmanere. ei hereditatem illos cesserunt. magus vero de nocte surgebat. et eos dormientes inueniebat et occidit. et sic p ortū istum q' in finita mala perpetravit.

Oratio

Ariflimi. Hic magus cum orto suo est mōs iste cum diuitijs suis et gloria sua. Magus dicit q' p incantationes suas multos seducit. sicut isti ioculatores faciūt. Talis ponit scutellā et nihil ponit int'. interij fabulatur et transfat et ludificat circūstātes. postea quirit qd est ibi et apparēt denarij. distribuit et dat circūstantibus accipiūt gratias. et cum clauerūt manus credentes se hēre denarium postea apientes manus nihil inueniunt. Sic mōs iste multos decipit incautos et illudit. et sic est d' mult' q' diu nihil est de re sub scutella vel disco. hoc est q' diu nihil h' nisi ea tūm q' victui sunt necessaria modicū curat de mōdo. Quidē mundus volēs eos decipere. eleuat patellam et ostēdit qd latet. i. modicū eleuat psonā et exaltat supra vite necēria vt ad ecclesiā vel p'ndā. et tūc incipit ostēdere diuitias et delicias. statim miser hō appetit et occupat ea q' sunt in salutē aīe sue. et dant ei multa et credit ille ditari et in optimo statu esse. sed si apiat manus ei' nihil sine inueniet. teste psal. Nihil inueniūt oēs viri diuitiarū in manibus suis. Studeam' g' mundū istum spernere si desideramus ad vitā eternā puenire. Ad quā nos pducatur.

De beneficiorū obliuioe et ingratitudine.

Capitulum. xxv.

Quodam domi-

na non bis patiebat multas iniurias a quodā tirano q' vastabat ei' terrā. Illa b' audies quotidie lacrimas emittit. et in amaritudine est ala ei' posita. Accidit a casu q' venit quādam pegrinus iuxta eā vbi manebat. vidēsq' eius angustiam pietate mot' bellū p ea dedit eo pacto

q̄ si in bello moreret. baculū eius ⁊ perā
 priuatim in camera eius custodiret vt
 memoriā de eo h̄ret ⁊ sibi grata esset. Illa
 vero fedeli ei successit. pegrin⁹ bellū attē
 ptans tyrānū deuicit ⁊ ipe in bello vsq̄
 q̄ ad mortem vulnerat⁹ est. Puella cū
 de morte ei⁹ audisset fecit qd̄ p̄misit. ba-
 culū ⁊ perā in camerā suā; an lectū suū
 p̄pendit. Accidit q̄ p̄ regna ⁊ castra fa-
 ma volebat. q̄ ista nobilis d̄na oīa re-
 gna amissā recup̄asit. Hec audiētes tres
 reges. ad eam uenerūt cū maḡo apparatu
 vt eā uisitarent ⁊ in vxorē peterent. Il-
 la statim ornauit se ⁊ si occursum illozū
 ambulabat. eosq̄ satis honozifice rece-
 pit. intra se cogitabat. Forte isti tres re-
 ges camerā intrare p̄ponunt. erit mihi
 opprobriū si an lectū meū inuenerit pe-
 grini peram ⁊ baculū ⁊ iussit ea amo-
 ueri nec ultra ibi cōparere. Sic pacti
 sui oblita ⁊ ingrata repta est.

Applicatio.

Arisimi. D̄na ista est anima
 h̄mana. Tyrānus dyabolus qui
 eam priuauit h̄reditate regni celestis
 per multa t̄pa. vnde ip̄a multū dolebat
 Hec mir⁹. quia in inferno diu posita erat
 donec pegrin⁹ uenerat. s. x̄ps qui de celo
 descendit et in peregrinationem istius
 mundi. Pera eius caro mundissima in
 quā latuit diuinitas in qua recepit vul-
 nera. Baculus ē lignū crucis in quo pe-
 pendit p̄ nobis peccatorib⁹. Unde pro
 animā fecit victoriā feria ferta vt nos
 liberaret a pena ⁊ vt ei restituerent om-
 nia amissa. Petit ergo instanter a te vt
 pro eius amore peram ⁊ baculū custodi-
 as hoc est vt recentē memoriā cōtinue
 de eius passiōe habeas infra cameram
 cordis tui. Tres reges sunt dyabolus
 mundus et caro qui ueniunt ad hominē
 suggerendo. delectando. sentiendo. mi-
 ser homo nō p̄meditat⁹ de futur⁹ ornat
 se cum uicijs ⁊ concupiscentijs. ⁊ occur-
 rit eis q̄ cito cōsentit. et sic amouet me-
 moriā christi ⁊ per cōsequēs oblit⁹ dei ē.
 Studeamus ḡ eius beneficia recole-
 re ⁊ volumus ad eternū bzauū puenire.

De humilitate.

Capitulum. xxvi:

Regina quedā

nobilis de suo rustico cōcepit
 filiū filius post h̄ uiciose ⁊ ma-
 le se habuit in aspectu p̄ncipis p̄ris sui
 putatiui. Princeps x̄o a regina diligē-
 ter q̄sunt an fili⁹ suus est. q̄ tandē p̄ cō-
 fessionē regine inueniēs nō esse filium
 suū. nolēs t̄n̄ p̄pter h̄ eū priuari a regno
 regnū suum dedit sibi. sed sic ordiāuit q̄
 p̄anos suos diuersi gener⁹ et coloris fa-
 ceret. medietatē de uili panino ⁊ aliā de
 precioso vt q̄n uilē respiceret a supbia
 et omī uicio quocumq̄ retraheret. q̄n de
 ro nobilē pannum ne oīno deijceretur.
 sed per ista discretū se exhiberet.

Applicatio

Arisimi. Spirituali. caro n̄ra
 ad modum vxoris carnalia dili-
 gens uult nos retinere ne p̄gamus ad
 terram promissiois quotiēs pctm̄ mo-
 tale cōmittimus. Quid ḡ est nobis fa-
 ciendum. Certe uelim⁹ dare carni anu-
 lum obliuiois vt abstrahat a delectatō-
 nib⁹ q̄ sunt s̄m sensum. vt sic obliuiscā-
 tur delectationes carnales. Sed anulū
 memorie delectantia sibi retinere. vt uilē
 delictet in mēoria iugiter habeat penas
 infernales ⁊ nonissimū uite sue. vt sic
 caro obliuiscat peccare. Vñ scriptus est
 Memorare no. tua ⁊ n̄ eter. n̄ peccabis.
 Eccl. viij. Tunica uelim⁹ h̄re. qz sumus
 filij rustici. h̄ est terre. Job. viij. Putre-
 dini dicit. p̄ me⁹ es t̄c. Vñ si a nobis q̄-
 ratur qd̄ est homo. Certe dicem⁹ q̄ hō
 est paup̄ aut debilis aut stultus aut rui-
 sticus. i. ignobilis ⁊ turpis. Pauper es
 si indiges potentia. rusticus si indiges
 nobilitate. ⁊ stult⁹ si sapiētia. Ex paup̄-
 sis prob⁹. Nihil habes de te nisi peccatū
 si enī red das oui lanā. h̄uū calciā mēta
 terre segetes. nihil tecū māebit nisi pec-
 catum. Sc̄do. tu es debilis. qz nil boni
 operis potes de te. Vñ hō compas florū
 qui mane est pulcer ⁊ splēdēs ⁊ sero
 marcescit. Item fumo. psal. Sic defecit
 fumus. sic deficiāt peccatores a facie dei
 Item uanitati. psal. Homo uanitati-
 filis fact⁹ est. Tertio. tu nō es sapiēs. qz
 non cognoscis teipm̄. Quomodo ergo

alia cognoscere potes Quarto tu nō es
 de magna parēta, sed de qua dicit Job.
 xvij. Putredini dixi. Pater meus es tu
 mater mea et soror mea vermis. Quinto
 tu nō es pulcra. qz cito trāsis et vana est
 pulcritudo tua. Ideo vna ps panni est
 carovilissima. alia ps nobilissima. scilicet
 que ad imaginē summi regis p̄duta et vi
 li corpi infusa est. p̄ quā homo reddidit su
 percelestiū sociū et creaturaz dignissima.
 ergo si ista duo s̄m eoz naturā volueri
 mus obseruare ad regnū eternū poteri
 mus puenire. Quod nobis concedat.

De iusta remuneratōe Cap. xxvij

Vidam impe

rator erat diues valde et potēs q̄
 vnicā filiā habebat pulcrā valde. et o
 culis hominū gratiosam. quā miro mō di
 lexit intantū q̄ quinqz milites ei p̄ sua
 custodia assignauit. Milites vero isti q̄
 si cōtinue armati incedebāt et certā pre
 bendā singulis dieb̄ de thesauro regis
 pro custodia filie accipiebāt. Rex vero
 quendā senescalcū et canē habebat quos
 multū dilexit. Lanis vero tribz cathenis
 erat ligatus qz valde crudelis erat et
 quos potuit apprehendere occidit. Acci
 dit semel q̄ cū rex in stratu suo iacuis
 terrā sanctā visitare p̄posuit. mane sur
 rexit et senescalcū ad se vocari fecit et ait
 ei. Terrā sanctā visitare volo sub tua
 custodia filiā meā vnicā cū militibz di
 mitto et canē quē diligo. p̄cipio tibi sub
 pena capitīs q̄ nullū defectum filiā meā
 habeat. Omnia necessaria militibz s̄m
 q̄ decet ministros. Lanē vero cōtinue in
 cathena habeas et ei nō laute admistres
 sed potius famē sustineat vt sic eius cru
 delitas atqz ferocitas anihiletur. Sen
 escalcus vero omnia adimplere fidelit̄
 promisit. Rex vero terrā sanctā adiit et
 senescalcus omnia q̄ pmisit et totū p̄cep
 tū in cōtrariū egit. Nā canē de meliori
 bus abarijs semp̄ pauit. nec eū sicut de
 buit custodiuit. puella necessaria sub
 traxit. et milites p̄benda priuauit intā
 tum q̄ dispersi et vagabūdi p̄ mūdum
 ibāt. puella sine custodia sic relicta plo
 rans et eiulans ambulabat in aula sua:

Lanis cū eam solā vidisset tres cathe
 nas frēgit cū quibz ligatus fuit et puellā
 occidit de cuius morte factus ē plāctus
 magnus in ciuitate. Rex vero cū audisset
 de morte filie sue cōmota sunt omnia vi
 scera eius. senescalcū ad se vocari fecit
 et cur filiā suam sine custodia dimisit et
 milites sine p̄benda et canē. extra p̄cep
 tū eius pauit. Ille vero obmutuit nec
 aliqd̄ pro ei⁹ excusatiōe allegauit. Rex
 vero tortoribz p̄cepit vt ligatis pedibus
 et manibz eū in fornacē p̄icerēt ardētē
 Omnes regē laudabāt q̄ tale dedit iu
 diciū.

Moralisatio.

Arissimi. Impator iste est dñs
 noster Iesus x̄ps. filia tam pul
 cra est aīa ad dei similitudinem
 creata. pro cui⁹ custodia quinqz milites
 id est quinqz sensus ordinauit vt cōtinue
 bonis opibz essent armati et p̄bendā gra
 tie dei reciperēt. Lanis vero est caro mi
 sera que die ac nocte nitit̄ p̄turbare spi
 ritū et aīam occidere. Nā de necessitate
 requirit q̄ tribz cathenis sit caro conti
 nue ligata scz p̄ timorē dei p̄ eius amo
 rem et pudorē peccandi. Propter timorē
 quia deus est iustus et iuste peccatorē iu
 dicat ad penā perpetuā. Hec est cathena
 prima cū qua caro misera liget̄ ne deus
 offēdat et salutē propriā p̄dat. Scōda
 cathena est amor dei quia homo tenet̄
 ipsuz sup̄ oīa diligere etiā plusqz seipz
 p̄pter eius amorē seipz teles refrenare
 a vicijs et cōcupiscentijs cauere. Et q̄
 re teles ipsum intātū diligere. Certē qz
 te creauit. te plasinauit. te ad similitudi
 nem suā fecit. te redemit et vitā eternā
 dabit. Tertia cathena ē pudor hominis
 peccare in cōspectu dei. qz oīa videt etiā
 minimā cogitatōez quā in corde habes
 p̄pter ista tria homo debet seipsum cōbi
 bere nullo modo deū p̄ peccatū offēde
 re. Senescalcus ē homo cui tradidit ani
 mā cum q̄nqz sensibz et carnē sic dedit ad
 regendū vt p̄ eis vīdeat qñ dñs noster
 iesus x̄ps ad iudiciū veniet Sed miser
 hō q̄ nō diligit deū cathenas frangit. qz
 postponit dei timorē non curat cogitare
 q̄ iusto iudicio hōsem eternaliter dam
 nat. postponit dei amorem. nō curat pen

sare quāta iudicia amoris ei ostēdit. q̄ eum de nihilo plasmauit ad eius similitudinem fecit. eum sua imagine diuina decorauit. pro eo se humiliauit. naturam nostrā assumpsit. proprio sanguine eum te demit. nec pudorem peccandi corā dño deo suo habuit. Omnia in cōtrariū pererrat et animā suam occidit. iō cū uenerit dies iudicij tunc apparebit peccator et nō poterit ad obiectū respondere. Tūc deus tradet eū tortoribz infernalibz sic ipse testat. *Math. xv.* Ite maledicti in ignē eternū. Studeamus ergo ante omnia animā a peccato custodire si desideramus ad eternā uitam puenire.

De inexcrahili tolo uetularum.

Capitulum. xxviiij.

Rperatrix quedā
erat in cuius imperio erat quidaz miles qui nobile vxorē et castam atq; decoram habebat. Contigit q̄ miles ad peregrinādum periret sed prius vxori dixerat. Nullum custodes vltra te dimitto qz satis credo q̄ nō indiges. Parato comitatu abiit. vxor vero caste viuendo domi remāsit. Accidit semel q̄ precibus compulsa cuiusdam sueuicane epulandi causa domus eius ingrederetur quo pacto ad propria remeauit. quā quidam iuuenis aspectam arti amore cupit amare et plurimos nuncios ad eam direxit cupiens ab illa quātuz ardebat amari. Quibus cōtemptis eā penitus spreuit. Ille vero se omnino cōtemptū videns adeo dolens efficitur q̄ infirmabatur. sepe tamē illucibat s; nihil ei valuit eo q̄ domina. per omnia eum spreuit. Accidit quidam die q̄ vetus ecclesia perrexit tolēs ac tristes. obuiam ei habuit quandam uetulam in proposito sanctā reputatam. que cū iuuenē tristem vidisset causam tāte tristitie ab eo quāsiuit. At ille. Quid potest mihi tibi narrare. At illa. Sports q̄ vuln' tuū detegas si operam medicantis expectes. Ideo ostende mihi causam tanti doloris cū dei adiutorio te curabo. Iuuenis cū hoc audisset ostendit ei quōdā dominā dilexit. At uetula. Perge cito ad domū tuam quia infra breue temp'

te curabo. His dictis iuuenis ad domū perrexit et uetula ad propria remeauit. Uetula ista quādam caniculaz habebat quā duobus diebz ieiunare coegit et die tertia panem sinapi cōfectum canicule se iunanti dedit. quem cum gustasset pre amaritudine oculi eius lacrimabatur tota die. Tunc uetula ad domū domine perrexit cum canicula quā iuuenis dilexit infantū. Statim a domina est honore fice suscepta eo q̄ reputabatur sancta. Dum autē adinuicē sederent domina puam caniculam lacrimātem respexit admirabatur multū et quesuit causas. At uetula. O charissima amica noli querere quare lacrimas quia tñ dolore habet q̄ vix poterit tibi stimari. Dña vero magis ac magis instigabat vt diceret. Cui uetula. Hec canicula erat filia mea casta nimis et decora quā iuuenis quidaz ueter mēter ad amauit sed adeo casta erat vt omnino sperneret illuz amorē vnde iuuenis tantū dolens p̄ dolore mortu' est pro qua culpa deus auertit filiā meam in caniculā sicut tu vides. His dictis incepit uetula flere dicēs. Quoties filia mea recolit q̄ tā pulcra puella erat et modo canicula flet et solari neq̄t. imo omnes ad fletū excitat p̄ nimio dolore. Audiēs hec domina intra se cogitabat. Heu me simili modo quādam iuuenis medigit et p̄ amore meo infirmas. et totū processuz uetule narrauit. Uetula hec audiēs ait. O charissima domina noli amorē iuuenis spernere ne forte et tu mutaberis in caniculaz sicut filia mea quod esset damnuū intolerabile. At dña uetule. O bona matrona date mihi sanum cōsiliū vt nō sim canicula. Que ait. Lito p̄ illo iuuenē mitte et voluntatē suā sine vltiori dilātōne facias. At illa. Rogo sanctitatē tuā vt tu p̄gas ad eū et tecū duccas. scandalū posset eē si alius ad eū accederet. Cui uetula. Tibi partior. libeter tibi eū adducā. Perrexit et iuuenē secū duxit et cū domina dormiuit. Et sic p̄ uetulā domina adulteriū commisit. **Moralisatio.**
Arissimi. Iste miles est christus. Uxor casta et decora anima per

baptismum lota. cui dedit deus liberum arbitrium et sui voluntati tradidit quomodo de hoc mundo ad patrem ascendat. **S**ulher ista scz anima inuitatur ad conuiuium quoties inclinatur ad carnale concupiscencia. Quia conuiuio hols carnalis est semper in delicijs viuere. Statim iuuenis. i. mundi vanitas ea inquam potest allicit vt ei adhaereat. Si vero non consentit adest vetula scz dyabolus qui circum queris qua deuoret animam. i. principaliter quantum potest sollicitatur vt peccato consentiat. Et quod. Lerte ostendit sibi caniculam stentem. Lanicula est spes longe vite et nimia de dei misericordia plurimere qua multi habent intantum cito ad peccatum inclinatur. Quia sicut canicula ista ex sinapi lacrimabatur. sic spes sepius aiam affligit ne ad veritatem attingat intantum quod homo peccato consentit. Si ergo volumus castitatem anime seruare mundi reptiones precauere fugiamus mundum sumopere. quod omne quod est in mundo aut est supbia vite aut concupiscencia oculorum aut concupiscencia carnis. et ideo summum remedium est illum derelinquere si volumus premium eternum obtinere.

Nota de iudicijs malis. La. xxxi

Rat quidam imperator

qui statuit per lege quod sub pena graui quilibet iudex recte iudicaret. et si contrarium faceret nullo modo misericordiam inueniret. Accidit casus quod quidam iudex muneribus corruptus falsus iudiciu dedit. Imperator cum hoc audisset seruus suis precepit vt eus excoararet. et sic factu est pellex ei in loco vbi iudex sedere deberet posuit ad significandum quod ille iudex cogitaret. quod amplius falsum iudiciu non daret. Rex vero filium iudicis defuncti iudicem constituit dicens ei. Sedebis super pelles patris tui vt iudices populum meum. Si vero aliquis affert tibi donum vt declinas a via recta ad pellem patris tui respice ne tibi hoc idem contingat.

Moralisatio.

Arissimu. Imperator iste est dominus noster iesus christus qui istam legem edidit. **U**n Deu. Judi-

ces et magistratus constituites. etc. Ipse vero recte et omni tempore nos iudicat quod patris non ster celestis totum iudiciu filio dedit. **I**udex qui male iudicauit est quilibet homo qui habet seipsum quantum ad vite rectitudinem iudicare quod et quantum extra deum deliquit. Si vero aliquis vestri sit muneribus id est malis humoribus corruptus debet excoari. i. in omnibus vicijs suis per penitentiam emundari vt poterit dicere dabo illud Job. Pelle pro pelle et quicquid homo habet dabit pro anima sua. Pelle que ponitur per memoria in sede est christi passio quam homo debet habere retentam in sede cordis sui ne extra deum et salutem anime sue delinquat sicut scriptum est. Memorare non iustitiam tuam et in eternum non peccabis. christus non tantum pelle in sede crucis pro nobis dedit sed etiam vitam. et ideo si veri filij sumus est pro peccatum offendere non debemus. Et si contingit nos labi respiciamus ad crucem quantum pro nobis sustinuit vt emendemus cum operibus misericordierum persequens vitam etiam obtinebimus.

De peccato et iudicio. Capitulu. xxx.

Rat quidam rex

qui statuit per lege quod victori de bello redenti fieret triplex honor. tres molestie. Primus honor quod victori obuiabat populus cum leticia. Secundus quod omnes captiui currum eius ligatis manibus et pedibus retro sequebantur. Tertius honor quod indutus tunica iouis sedebat in curru quem trahebant quatuor equi albi et ducebatur vsque ad capitolium. Ne cum his honoribus obliuisceret sui triplicem molestiam oportebat illum sustinere. Prima est quod cum eo ponebatur in curru quidam seruulus conditionis vt daret spes cuiuslibet quantum cuiusque vilis conditionis puenire ad talem honorem si probitas mereret. Secunda molestia erat quod iste seruus cum colaphisabat ne nimis supbiret et dicebat. **N**otose autem. i. nosce te ipsum et noli supbire de tanto honore. respice post te. hominem te esse memeto. Tertia molestia erat quod illa die licebat cuiuslibet dicere in persona triumphantis quicquid vellet. i. omnia opprobria.

Oratio.

Aristimi. Iste impator est p̄ ce
lestis. Victor de bello dñs no
ster iesus xps qui cōtra dyabo
lū victoriā obtinuit. An̄ in die palmar
triplex honor ei fiebat. P̄rio q̄ ei obuia
uit p̄ls qñ omnes cōtra hierusalē pre
ferūt cū ramis palmarū ⁊ veltimētis et
pueri clamabāt. Sanna filio dauid.
Secundus honor q̄ omnes captiui. ⁊c.
Isti captiui erāt iudei ⁊ peccatores in
pctis ligati q̄ curru humanitatis ei⁹ seq̄
bant videntes signa ⁊ pdigia que facie
bat. Tertius honor q̄ victor indutus
erat tunica iouis. Tunica ista erat di
uinitas hūanitati int̄ri⁹ cōiuncta que
trahebāt quatuor eq̄ albi. i. q̄ tuor euan
geliste q̄ de eius diuinitate ⁊ humanita
te loq̄bāt. Cōtra istos honores triplex
ei molestia fiebat. s. q̄ vnus seruis cō
ditōnis ponebat cū eo. s. latro pessimus
Secūda molestia erat q̄ serui eum cola
phisabant. Sic iudei xpo fecerūt dicen
tes. Prophetisa nobis q̄s est qui te per
cussit. Tercia molestia q̄ oia opprobria
ei dicebāt. sic iudei in faciē ei⁹ expuerūt
⁊ opprobria dixerunt.

De rigore mortis Capitulū. cxxi.

Egitur de mor

te alexandri. cum sepultura ei⁹
fieret aurea plurimi philosophi ad eū
cōuenērūt de q̄bus vnus dixit. Alexan
der h̄ri ex auro fecit thesaur⁹ ⁊ nūc ecō
uerlo auz ex eo fecit thesaur⁹. Alius di
xit. Heri nō sufficiebat alexādro totus
mūdus. hodie sufficiūt ei tres vel quat
tuor vline p̄ni. Alius dixit. Heri alexā
der populo imperabat. hodie popul⁹ im
perat illi. Alius dixit. Heri alexāder po
tuit a morte multos liberare hodie ipe
iacula mortis nō potuit vitare. Ali⁹ di
xit. Heri terrā p̄mebat. hodie ab ea p̄
mit. Alius dixit. Heri alexand⁹ oēs ti
mebant. hodie eum vilē oēs reputant.
Alius dixit. Heri alexāder mltos amī
cos habuit. hodie nullū. Ali⁹ dixit. He
ri alexander durit exeratū. hodie ab ill
ducitur sepulture.

Oratio.

Aristimi. Iste Alexander potest
dici quilibet diues istius mūdi
qui laborauit totaliter in mūda
nis. Aliqui magis laborant qñ moriun
tur circa funeralia sua cum magna pom
pa q̄ circa animā que iacet i penis. phi
losophi adducti sunt. doctores ac sacre
scripture expositores qui dicunt diuites
huius mūdi ex auro mundano. Sodo
diues hui⁹ mundi facit thesaur⁹ hoc est
dictum. Homo tenet te bonis munda
nis impleri. i. bonis virtutibus sicut est
dare elemosinā. vestire nudū. ⁊c. ⁊ sic fa
cit te eo quantum ad animā in celo the
saurum. Itē dicunt. Non sufficit auaro
mundus. qz quāto plus habz tāto plus
cupit habere. ⁊ hoc est fatuitas. qz mun
dus deficiet sibi in morte. Sed si te om
ni labore suo duas vel tres vlnas vil p̄
ni obtinuerit multū est. Itē dicunt. de
uites dñi viuūt imperāt. sed post mortes
quilibet paup̄ ei impat. ⁊ q̄diu viuūt di
ues multos potest a morte liberare ⁊ tñ
nullus diues quātumcūq̄ potens in ne
cessitate iacula mortis euadere pōt. Itē
homo terre dñatur. sed in morte ei dñatur
qz totū corpus hōis p̄ terrā cōsumit
tur. ⁊ q̄diu homo viuūt timef. sicut scri
ptum est. Facies hōis facies leonis. sed
in morte vilis ab omnib⁹ reputat. Itē
q̄diu viuūt amicos habet sed in morte
oēs recedūt ⁊ ipm solū relinquūt. q̄diu
homo viuūt potuit multos secū acq̄tere
et ducere. sed in morte ab alijs ducetur.
Unde xps dixit. Petro. Ali⁹ cinget te ⁊
ducet quo tu nō vis.

De inspiratōe bona Capi. cxxij.

Efert Beneca

q̄ in corporib⁹ venenosis prop̄
maliciā veneni ⁊ nimiam frigiditatem
nullus verm̄ nascatur sed si paula fue
rint fulmine post paucos dies vermes p̄
ducunt.

Expositio.

Aristimi. Per corpora venenosa
intelligo hōies in peccato mor
tali venenatos. tales pre frigiditate
peccati verm̄ p̄ducere nō possunt ⁊
ideq̄ p̄cutit eos de fulmine dum talib⁹

infundit gratiā quam si peccator recipere voluerit cito auerti potest. Et ideo sanū p̄siliū esset cito p̄ cōtūtōez puerta mur ad xp̄m. Quod nobis. &c.

De iactantia. Capitulū. xxxij.

E fert enī Ma

letius q̄ homo quidā noīe paratius flens dixit filio suo ⁊ oibus vicinis suis. Heu lexu mihi habeo in ortu meo arborē in felice qua vxor mea prima se suspendit. postmodū secunda. modo tertia. Et ideo dolor est mihi miserabilis. Est vnus cui nomen Aru? Viror te de tantis successibz lacrimas emisse. da mihi rogo te tres surculos illi arboris. quia intendo inter vicinos diuidere vt qui libet arborē habeat ad vxorem suā suspendendā. Et sic factū est.

Moralisatio.

Ariffimi. Hec arbor ē sc̄ta crux in qua pependit christus. Hec arbor debz poni in ortu hominis dum anima habet iugem memoriā de passione christi. In ista arborē tres vxores suspendūtur. s. supbia vite. concupiscentia carnis. et cōcupiscentia oculorū. Homo enī datus mūdo tres vxores ducit. Vna est filia carnis que vocatur voluptas. Alia filia mūdi que vocat cupiditas. Tertia filia diaboli que vocat supbia. sed cū peccator gratia dei ad hery penitentie. iste vxores voluntates suas nō hñtes suspendūt. Cupiditas se suspendit fune elemosine. supbia fune humilitatis. Voluptas se suspendit fune ieiunij ⁊ castitatis. Iste qui q̄siuit surculos est bonus christianus qui toto conamisse hoc velit appetere ⁊ querere. nō tantum pro se sed ⁊ alijs vicinis. Ille qui flent est miser homo qui magis diligit carnes ⁊ ea que carnis sunt q̄ ea q̄ sunt spiritus sancti. Tñ sepi⁹ talis ad inforinatōnem hominū ad rectā vitā poterit duci et sic vitam eternā obtinebit.

De ponderatione vite.

Capitulum. xxx. iij.

Egitur de re //

ge alexandro qui habebat Aristo

telem magistrū te cuius doctrina multū profecit ⁊ multas virtutes ab eo didicit. Inter cetera a magistro suo questiuit aliqua sibi ⁊ alijs p̄ficua dicit. Est magister. Fili ausculta diligēter ⁊ si meam doctrinam tenueris ad magnū honorem puenies. Septem sunt que te docebo. Prīmū est. statera ne trāsiliās. Secundū est. ignē cū gladio ne foueas. Tertium est. coronā ne carpes. Quartū. cor auicula ne comedas. Quintū. cum p̄fectus fueris nō redeas. Sextū. p̄ vlam publicā ne ambules. Septimū. irūdi nē garrulātē in tomo nō pmittas. Rex in istis septē miro mō studuit ⁊ p̄fecit q̄d diu vixit. Expositio.

Ariffimi. Statera ista est vita hūana. Duo in p̄sis sunt igresus in mūdū et egressus ab eo.

Ponat ergo homo in vna pensa scilicet in paup̄tate cū qua ingressus est. ⁊ i alia paup̄tate cū qua egrediet. et inueniet q̄ eque ponderabit. sicut paup̄ ingredit sic paup̄ egrediet. Eccl. ij. Sicut egressus est nudus de vtero matris sue sic reuertit ⁊ nihil aufert secū de labore suo. Item pone in vna pte statere temp⁹ in quo peccasti. et tūc quero sicut xp̄s que fuit a patre filij infirmatis q̄n ei accidit. R̄ndit ei pater. Ab infantia ⁊c. Et ego quero a te q̄n incepisti peccare. Heu respōdebis. Non heri nec pridie sed ab infantia. Pone ergo temp⁹ peccati in vna pte ⁊ minus ponderabit. Nō ergo transilies stateraz sed bñ p̄sa quō. pone ad aliā tps penitētie. s. nescis q̄d diu possis penitere. Ideo multiplica opa p̄nie vt eque ponderēt tuis malefactis. sicut dicit iac̄us. Si quid aliquē defraudauit reddo quadruplū. Non ergo trāsiliās vltra istā staterā. hoc est. non nimis cupias vltra q̄ sunt necessarij victui. sicut legitur de vulture. Vulture cū ceperit p̄dam. p̄bat an totā p̄dam possit secū portare ⁊ cū ea volare vel nō sed nō diuidit ⁊ tantū secū portat q̄ possit secū volare. ⁊ sic atū habz de p̄da qd sibi sufficit. Eodem modo homo deberet facere. Multi sunt qui diuitias p̄ preda ponūt vt diuites fiant nocte dieqz laborant. aliena

notu

rapiunt: cum habuerint in abscondito ponunt et per illam detinentur quod ad teum volare non possunt. et hec est magna facultas quod illis virtutur que secum portare non possunt. Diuidatur ergo preda. id est diuitie quod sibi necessarium teneat. residuum det pauperibus et sic poterit ad teum volare. Secundum est. ignem cum gladio ne foueas. id est. iracundum cum verbis asperis ne prouoces. Ira enim comparatur igni. quia cum aliquid iracundo deficit. Itatum infamatur. Iste ignis non est. fouendus gladio. Gladius vero est lingua hominis que ad modum gladii materia//lis lata est et acuta ex utraque parte. ps. Lingua eorum gladius acutus. Est enim de iracundo sicut de calce. In calce est calor topicus sed si supponat aqua statim infamatur et fumum exire facit. Sic est cum iracundo in quo est ira sopita cum audierit verba aspera statim infamatur et fumum ire et irae exire permittit. et ideo ignem non debemus fouere cum gladio. Tertium est. coronam ne carpas. id est. leges civium ne reprehendas. Libertas in qua sumus est ecclesia. leges huius civitatis sunt doctrine ecclesie quas nullus sapiens debet reprehendere. sed humiliter audire et imitari. sed ista doctrina multos habet reprehensores. quod patet ex eo quod habet paucos auditores. et ideo nobis est necesse verba dei audire et eius precepta. et nobiscum firmiter retinere si intendimus ad eternam patriam venire. Quartum est. cor auicule ne comedes. id est. nulli aduersitati temporalis tristitiam odium invidiam in corde tuo habeas. quia per prophetam dicitur. Sicut vermes ligno et tinea vestimento sic tristitia viri nocet cordi. Homo ergo se iungat deo per bonam vitam. et semper habeat in corde recentem memoriam nullum dolorem sentiet. imo plus de aduersitate gaudebit. Ibant apostoli gaudentes etc. Quintum est. cum profectus fueris non redeas. id est. cum a statu culpe recesseris non redeas ad vomitum peccati. De ista sapientia habet Ecclesiasticus. xxi. Si li peccasti non adhas ultra. Sed timeo quod multi sunt ad modum canis. de quibus loquitur psalmista. Sicut canis reversus ad vomitum suum. sic peccator qui uterat vias

suas malas. Ite est de multis sicut de vipera. Vipera enim volens copulari cum lampreda fugit venenum. tunc vipera in quodam loco venenoso euomit. et sic copulatur ei. et postea redit ad venenum. Sic multi volentes christo copulari in altari euomunt venenum dum peccata confitentur. sed postea redeunt ad illud. Sextum est. per viam publicam ne ambules. Via publica est via peccatoris. per quam maior pars mundi transit quod lata est. Math. vii. Spaciosa est via quod ducit ad perditionem et multi sunt qui ambulant per eam. Unde notandum est quod alique sunt bestie que nunquam per viam rectam ambulant ut canes fugiant. Sic debet homo deus est in mundo et in periculo propter canes infernales fugere qui eum sequuntur. sicut dicit psalmista. Circumdant me canes multi. Fugendum est de tali via. quia ibi sunt venatores diaboli qui triplici genere venationis virtutur. Trium enim sunt genera venationis et omnia sunt dolo plena. Primum genus est qui venantur bestias fugitivas. et isti faciunt foueas ut eas capiant. Foue istae sunt tyfure et bona temporalia. ut medacia. fallacia iuramenta et deceptiones in quibus cupiditas decipiuntur. Secundum genus venationis est qui venantur aues. Isti ponunt laqueos qui sunt falli aduocati et placetatores ac iudices qui per munera coram iustis ponunt leges ut capiant pauperes. Tertium genus est piscatorum qui ponunt retia sua ad accipiendum omne genus humanum. Isti sunt luxuriosi. Mulieres sunt retia diaboli. per que fere de omni statu capiunt aliqui. Septimum est. undine garrulante in domo non permittas. id est. peccatum in corde. extra quod semper murmurat conscientia. Sicut habet de iona quod diu erat in nauis profunditate non poterat esse tranquillitas maris. Eodem modo quod diu hospitatur peccatum in corde hominis. ratione cuius concorsurgit tempestas magna dum contra deum murmurat conscientia. nec tranquillitas esse potest donec ionas in nauis peccatum in corde expellatur. et cessabit tempestas. id est remorsus conscientie donec peccatum in profundo inferni demergat. Ideo non suti

neam? irundinē. i. peccatū in corde sed te
siderem? vitā eternā obtinere. Ad quā
nos perducit. 7c.

De pacis reformatione et vindicta
eam dissipantium.

Capitulum. xxxv.

1 Egitur in ge //

His romanorū q̄ talis erat con-
suetudo q̄ cum formari deberet aliqua
pax inter magnos inter quos discordia
erat ascendebāt montem magnū et al-
tum et ducebatur agnus et occidebatur
et in consortiū eorū sanguis eius effun-
debatur in pacis reformationē in signū
q̄ quicūq; illoꝝ pacē dissiparet de eo ma-
gna vindicta reciperetur et sanguis ei⁹
effunderetur.

Moralisatio

Arssimi. Magni dñi fuerunt
deus pater et homo De deo dicit
psal. Magnitudis eius non est
finis De homine q̄ ad imaginem dei fa-
ctus est. psal. Dia subiecasti sub ped. h
ei⁹ 7c. Inter istos magna erat discordia
intantū q̄ quotūq; moriebant ad in-
fernum descendunt. Postea facta est
pax magna inter deū et hominē. in cuius
pacis reformationē ducebatur agnus. i.
xps sup montes caluarie vbi occidebat
et effundebat sanguis eius in signū q̄
quicūq; eorū pacem dissiparet de eo ma-
xima vindicta reciperetur et sanguis ei⁹
effunderetur Ideo si pactū cū deo frega-
rimus. grāuis vindicta sequetur. Quā-
tam vindictam credis te habere si ea q̄
in baptismo pmisisti fregisti.

De cursu vite hominis

Capitulum. xxxvi.

1 Egitur de quo

dam tege qui ante omnia natu-
rā hominis desiderabat scire. In cuius
impetio erat q̄dā philosoph⁹ jagax val-
de de cuius cōsilio opati sunt mlti. Rex
cū de eo audisset nūciū ad eū duxit vt
sine vltiori dilatoē ad eū veniret phi-
losoph⁹ cū voluntatē regis intellexisset
venit ad regē. Lut ei rex. Magister a te
sapiam et doctrinā volo audire. dic mihi

in principio qd est homo. At ille. Homo
est miser toto tpe vite sue. Vide princi-
piū tuū mediū et finē et inuenies q̄ ple-
nus es miseris. Vnde Job. Homo nati⁹
de muliere 7c. Si respicias principiū iue-
nies te pauperē et impotentē. Si mediū.
inuenies mūdū angustiatē et forte aiam
tuā odēnantē Si finē terrā te suscipiētē
Et ideo dñe mi rex nō habeas mēoria
supbiēdi. At rex. Magister q̄ro a te q̄t
tuorū q̄stiones q̄s si bñ solueris te ad dī
gnitates et diuitias pmouebo. P̄tia que-
stio est. qd est homo. Secda cui est filis.
Tertia vbi est. Quarta cū q̄b socijs ē.
At philosoph⁹. dñe ad primā q̄stionē
rēdebo q̄i quēris qd est homo. Dico q̄
est mancipiū mortis. hospes loci. viator
transiens. Mancipiū dicitur quia ma-
num mortis euadere nō potest qz mors
omnes labores et dies rapit. et fm q̄ me-
ruit habebit pmū vel suppliciū. Itē hō
est hospes loci qz obliuioni tradit. Itē
est viator trāsies siue dormiēdo siue ve-
gilando siue comedēdo siue bibēdo siue
aliud faciēdo semp ad mortē currit. Itē
debemus p̄ viā nobis p̄uidere de vicina
libus. i. de bonis virtutibus. Secunda q̄-
stio est cui homo sit similis. Dico q̄ simi-
lis est glaci qui p̄pter calozē cito dis-
soluit. Sic homo de terra et de elemētis
cōpagnat p̄ calozē infirmitatis cito dis-
soluitur et corrūpitur. Itē similis est po-
mo nouo. quonā sicut pomū nouū per-
dens in arbore cū debet ad cremenitum
debitū r̄nere. modico t̄xerme interius
eroto corroditur et subito corruēs inu-
tile efficit. Sic homo in puentia sua cre-
scens subito oritur in eo infirmitas ite-
rius et aia expellit et corpus corrūpitur
Vñ ergo supbit hō. Tertia q̄stio est vbi
est homo. Dico q̄ in bello multiplicat. s.
p̄tra mūdū diabolū carnē. Quarta cū
quibz socijs est homo. Rēdebo q̄ cū septē
socijs qui eum p̄tinue molestat. q̄ sunt
fames. sitis. caloz. frigus. lassitudo. infir-
mitas et mors. P̄cepta ergo aiam p̄tra
diabolū mūdū et carnem. quozum bel-
la. id est. temptatōnes sunt diuersa. Et
diuersimode preparanda est anima. vt
eis resistat. Caro autem temptat nos

per luxuriam et voluptatem. Indus per
diuitiarum vanitatem. Diabolus per
perbie vilitate. Si ergo caro temptat
te ista adhibe medicinam. habeas in me
moria quod caro que te prouocat ad pecca
rum verteretur in cineres die et tpe igno
to et anima pro eius delicto pena eterna
sustinebit. Sap. ij. Extinctus cinis erit
corpus nostrum. Et sequitur. Postea erit
obliuio et nemo habebit memoria operum
nostrorum. Et si iste cinis sit in memo
ria temptatores impediet ne pcedat ad
actum. Si mundus te temptat per vani
tatem adhibe istam medicinam. Conside
ra diligenter ipsius ingratitude. et nu
quam sibi seruiendi habebis voluntate. Nam
ita ingratus est mundus quod licet per totam
vitam tuam illi fideliter seruias nihil ap
portare tecum te permittit nisi peccatus
est enim de mundo sicut de perdice. Per
dix habens pullos suos sciens venatore
appropinquare nido ut venatores terra
hat a pullis venit prope venatorem et
fugit se posse non volare. quod venator
credens esse verum insequitur paulatim
Illa volat et ipse post illam vadit sperans
illam capere. et sic semper facit donec elon
gatus est a pullis. et sic decipitur venator
quod nec perdicem nec pullos habet. Sic
est de mundo. Venator qui nido pullo
rum appropinquat est bonus christianus
qui victum et restitum et alia cum labo
re acquirere nititur. Sed mundus ho
mines ilenter sustinet. tali applaudit et
simulat ac si sequi vellet et semper cum ho
nore manere. quod videns homo sepe ab
operibus bonis recedit et mundi vanita
tem sequitur. et tunc mundus illum ab
amore dei et bonis operibus elongat. De
inde mors illum subtrahit a seculo et ma
net ille miser deceptus. quia non habet mun
dum quem sequatur nec fructum bono
rum operum a quibus elongatur. Ecce
quomodo mundus suis seruatoribus red
dit mercedem. Et hoc est quod dicit. Jacobi ij.
Totus mundus in maligno positus est
Quis quod est in mundo. aut est superbiu
te et reliqua. Tertio si te temptauerit diabo
lus adhibe istam medicinam. Habeas in me
moria passionem christi. per quam superbo cedi

tur et non habet potestate resistendi. Ut apud
Induite vos armaturam ut possitis sta
re. et. Ut refert. Solinus de mirabilibus
mundi quod alexander equum quendam ha
buit qui vocabatur bucefalus cuius erat
consuetudo quod quando erat armatus et pa
ratus ad bellum nullum seffores retine
bat nisi solum alexandrum. Sed si ali
um ascenderet statim proiecit a se. quon
do vero non erat armatus famuli super
eum sedere permittebantur. Sic homo arma
tus christi passione nullum recipit in cor
de nisi imperatorem dei omnipotentem
Sed si aliqua temptatio diaboli cor su
um ascendere velit statim virtute passio
nis christi habet potestate dei ieiendi eam.
Si vero ista careat armatura dei statim
pronus erit ad omnes temptationes recipi
endas. Studeamus ergo bonis virtu
tibus armari ut tandem pueniamus ad
gloriam dei.

De metis in celum erectioe
Capitulum. cxxvij.

Refert plinius

quod aquila in altum volat et nidifi
cat cuius pullis insidiatur serpens qui
dam qui vocatur parras. Qui videns
se non posse appropinquare propter alti
tudinem. trahit ad se ventum et venenum
emittit ut aer infectus per venenum ad pul
los deductus illos occidat. Sed aquila
ista ex instinctu naturali mirabilem ad
hibet cautelam. Portat enim lapides qui
vocatur achates et ponit in nido in illa
parte que est contra ventum. et iste lapis
virtute sua venenum expellit ne ad pul
los accedat. Et sic pulli saluantur ne in
terfiantur.

Oratio.

Ariffimi Per aquilam que est ardui
volatus et acuti visus homo in
telligit cuius vita et desiderium a
terrenis debeat eleuari ut dicere possit
cum apud phil. ij. Postquam uersatio in celis
est. In hac altitudine uersationis debe
mus pullos. id est. opera nostra bona po
nere. tunc serpens antiquus. id est. diabolus
querit illum occidere per appositionem
alicuius peccati mortalis. sed forte pro
pter vite eminentiam propositum suum non

potest adimplere. Tunc vadit diabolus
 ⁊ temptat illos vento interficere dum
 laudē humanā sibi cōmendat q̄ sibi se/
 pius veniet. ⁊ sup̄pter appetitum tal' lau/
 dis faciat bona opera. moriens pulli quo
 ad meritum. Accipiam' ergo petram. i.
 xpm ⁊ ponam' inter opa nostra ⁊ ventus
 vane glorie. vt sic opa nostra dirigam'
 ad deum. ⁊ erit nobis retributio magna
 Quia sic vobis ostare debet tres lagit
 tas dñs iaciet in homies valde acutas.
 primā vocatōis. scđda disceptatōis ter/
 tia diffinitōis. Sagitta vocatōis qñ
 dicitur. Surgite mortui venite ad iudi/
 cium. De ista vocatōe habet' Joh. Om/
 nes qui in monumētis sunt audient vo/
 cem filij dei. Et etiam Hieronimus Si
 ue comedas siue bibā semp videt in au/
 ribus meis sonare Surgite mortui etc.
 Sagitta disceptatōis qñ in iudicio di/
 cetur peccatoribus. Esuriui ⁊ non tedi/
 stis mihi māducate. Sagitta diffinitō/
 nis erit quando iudex dicet. Ite maledi/
 cti in ignem eternum.

De cautela telendi pctā. Ca. xxxviii

I Egitur tempo

re Venetia imperatoris scđdi
 q̄ cum quedā ciuitas obsessa fuisset ab
 inimicis suis anteq̄ inimici venerant
 ad ciuitatem quedā columba in ciuita/
 te descendit circa cuius collum inuente
 sunt litere quas deferebat talis senten/
 tie. Generatio canina venit ⁊ erit gens
 cōtentiosa contra quos p̄ te ⁊ per alios
 legem tuā defendas.

Oratio.

Atrissimi. Per istam columbaz
 quid intelligere possum' nisi spi/
 ritum sanctū qui in specie colū/
 be descendit sup̄ xpm q̄ nobis ofert litte/
 ras cū nrā peccata manifestat ⁊ nunciat
 nobis q̄ gens cōtentiosa venit ad obsi/
 dionē. i. ad obsidendū nos. s. hoīnes ad/
 pdendū. Et iō dū lucē habem' ⁊ spūscti
 legam' litteras. i. peccata nostra p̄ ofessi/
 onem tētegā' vt legē dei seruare possi/
 mus ⁊ mortē euadere ne clausē p̄ mortē
 inueniant in ofessione nō mūdare in di/
 stricto iudicio Tu ergo diues filij signū

qui sua sapiētia nouit diuitias distribu/
 ere ⁊ auferre habet. tu potēs ⁊ fortis sig/
 num patris qui sua potētia potest te ro/
 bustum facere ⁊ in infirmitatē deijcere.
 Habes tu pctā obstat signū spūscti qui
 sua demētia vult peccata nostra ad me/
 moriā reuocare nisi añ de' hec signa ostē/
 deret homo iudiciū nō recere crederet fi/
 endū. Sicut ipse ait Joh. iij. Nisi signa
 ⁊ pdigia videritis nō crederis.

De reconciliatōe dei et hominis.

Capitulum. xxxix.

I Egitur in ge

stis romanor' q̄ iter duos frēs
 tanta erat discordia q̄ vn' frater omnes
 terras alterius destruxit. Audiens hec
 Iulius ipator graue cōcepit contra fra/
 trē p̄secutōem. Ille vero impatoris of/
 fensam p̄cipiens venit ad fratrem suū cui/
 tot mala intulit pctēs misericordiā ab eo
 rogās insup̄ eū quatin' inter impatorē
 ⁊ ipm pacē reformaret. Circūstātes au/
 tem dixerūt eū pacē nō meruisse s̄ gra/
 uem penā. Quib' ille sic rēdit. Nō est
 diligēdus p̄iceps q̄ in bello est miti s̄ vt
 agnus in pacē seuerus vt leo. Licet er/
 go non p̄meretur frater meus erga me
 tamē reconciliabo eum si potero. quia in
 iuria quā mihi intulit satis vindicata
 est in illo qui misericordiā implozat. ex/
 sic inter impatorē offensum ⁊ fratrem suū
 pacem reformauit.

Oratio.

Atrissimi. Isti duo fratres sunt
 fili' dei ⁊ homo inter quos ma/
 gna est discordia qñ hō peccato/
 mortali cōsentit Et tm̄ tūc p̄sequit' fili/
 um dei fratrem suū q̄ quantū in eo ē vult
 iterum crucifigere. Vñ ad heb. Iterum
 crucifigētes filium dei. etc. p̄pter que offer/
 ditur iustum' impator pater celestis. Ec/
 cedamus ergo frater nostr' .i. xpm et pe/
 tamus ab eo misericordiā cū cōtritiōe
 cordis. ⁊ illud p̄ vindicta sufficiēti repu/
 tabit vt nobis culpam nostram remit/
 tat ⁊ pacē inter impatorē celestē et nos
 reformabit. Si ergo tu times ei' iustici/
 am fuge ad eius misericordiā q̄ maior
 est ei' misericordia q̄ nrā miseria. Vñ
 psal. Misericordia ei' sup̄ oia opa eius

De modo temptatois et pitia. Ca. cl.

Egitur ut dicit

Macrobius quod erat quidam miles qui habuit uxorem suam suspectam quod plus alium dilexit quam ipsum propter aliqua audita et visa sepius. ab uxore quae sunt si verum esset illa simpliciter negavit quod nullum alium propter ipsum intimum dilexit. Miles dictis eius non acquieuit quendam clericum pitium adiit et cum eo venit ut de hoc veritate ei ostenderet. Qui ait. Hoc non profero temptare nisi dominam viderem et cum ea fabularerem. Et ille. Rogo te cum affectu hodie mecum cibum gustes et ego te cum uxore mea collocabo. Clericus autem accessit ad domum militis. hora prandii venit. Juxta dominam est collocatus. Finito prandio clericus incepit cum domina de diversis negociis habere colloquia. Hoc facto clericus manum domine accepit et pulsum suum tetigit deinde sermonem de eo fecit cuius quo erat scandalisata et vehementer suspecta. statim pro gaudio pulsus incepit velociter moveri et calefieri quam diu sermonem de eo traxit. Clericus hoc percipiens sermonem incepit de viro suo habere. et pulsus statim ab omni motu calore cessabat. ex hoc percipit clericus quod alium dilexit. scilicet de quo erat scandalisata plus quam proprium virum. Et sic miles pro clericum ad rem veritatem pervenit.

Moralisatio Larissimi.

Res iste est christus filius dei qui pro nobis pugnavit contra dyabolum et victoria obtinuit. Hoc est anima sibi per baptismum juncta. Dice. ij. Spiritus sancto te mihi in fide. Syrorum ista sepisti me per alium diligit quam virum suum. deum. Et hoc satis bene poterit exprimi et probari in istis diebus. Si quis loquitur sicut faciunt viri ecclesiastici verbum dei predicando. salutem anime pronuntiando. statim a multis odiosus erit et quicquid dixerit pro tedio et desolatione habebunt. Et quare quia pulsus cordis preponit amorem. id est delectationem carnis et mundi ante dei amorem contra sacra scripturam quod dicit. Ante oia deum diligere debes. Sed si aliqui de mundi vanitatibus inceperint dicere statim iocundi et leti sunt et ipsi breve videtur.

De victoria spiritus charitate eius nimia

Capitulum. clj.

Quod dras impe

rator atheniensium contra dorenses pugnaturus. congregavit exercitum et super eum tu belli consuluit apollinem. Cui responsum est quod aliter non vinceret nisi ipse gladio interiret hostili. Dorenses hoc audito dixerunt ne quis lederet corpus regis cosdre. Quod postquam cosdras cognovit mutato regis habitu arma accepit et exercitus penetrauit. Quod videns unus militum lancea eum usque ad cor penetrauit. et sic pro mortem suam populum suum de manibus inimicorum suorum liberauit. Tandem de morte eius factus est plangens magnus ex utraque parte populi.

Moralisatio.

Arissimi. Sic dilectus dominus noster iesus christus subito deo patre quod genus humanum non posset redimi nisi ipse moreretur. Venit igitur pugnaturus in bello isto contra dyabolum sciens quod agnosceretur mutavit habitum suum quando naturam humanam assumpsit. prima Lchorin. i. Si cognouissent nunquam dominum glorie crucifixissent. Imminente vero die belli unus militum stans iuxta crucem cum lancea eum usque ad cor perforavit. et sic pro mortem suam totum genus humanum morti iuste adiudicatum liberauit. De cuius morte doloz est ex utraque parte. Hoc est de mones multum volebat quod pro eius morte genus humanum erat saluatum. Et alia parte tristes erant apostoli de nece sui domini.

De defectu charitatis.

Capitulum. clj.

Efert enim Na

letius quod in roma vidit in vna columna quatuor literas quarum quelibet ter scribebatur. tres P P P tres R R R tres S S S tres F F F. His literis dixit. Heu heu confusionem video civitatis istius. Satrape hoc audientes dixerunt. magister dic conceptum tuum. At ille. Talis est expositio litterarum. Pro patrie perdit

Sapientia seculi sustollit. Ruunt regna
romæ Ferro flamma fame. Quod postea
sicrei probavit euentus.

Moralisatio.

Arissimi. Spiritualiter loque
do pater patrie est charitas quae
est dilectio dei et proximi per qua
quiescit homo debet seipsum regere quia
sicut scitis patrem debet filiorum necessa
ria providere. Hinc est quod vera charitas
nobis providebit de divitiis infinitis in
vita eterna. Quia sine charitate ipsi
sibile est nobis vitam eternam obtinere
Sed heu iam pater patrie perditur. id est
charitas in terra. Vir enim aliquis alius
diligit. Et sine dubio sapientia seculi sus
tollitur quia pauci sunt qui sciunt quali
ter se habere debeant erga deum et proxi
mum. Est si sciat pauci sunt qui operan
tur propter defectum sapientie. Quid er
go sequitur postea. Ecce ceciderunt regna ro
mæ. Ruunt regna in diversis partibus mun
di. Ferro flamma fame. Quia non est cha
ritas in terra nec sapientia. et si dicatur
sapientia humana tamen stulticia est apud
deum. Quot nobiles et proceres infra
pauca tempora in bello perierunt. Quot
pauperes fame interierunt. Et hoc totum
quia non est amor nec sapientia in terra
sed frequens maledictio et homicidium et
Quod corpus clausit infernum sua passione
et voluntaria morte.

Capitulum. c. lxxij.

In medio ro //

me in quodam loco apta est semel
terra et hyantia infra patuerunt fora
mina. Super hoc die sunt interrogati.
Responderunt. Non claudetur hoc vo
rango nisi aliquis voluntarie se immer
gat. Sed est hoc nemini persuadere pos
sent. Dixit marcus aurelius. Si per an
num in roma pro libitu meo me vivere
finitis. anno elapso gauderet et volun
tarie me immergam. Romani hoc audi
entes gaudere sunt concorditer consense
runt nihil sibi clausurunt. Qui reborum
oribus libere utens anno elapso cum no
bili equo saltu precipiti se immergit et
statim terra se clausit.

Applicatio.

Arissimi. Roma mundum istum
signat. In cuius medio est infer
nus in centro. qui erat apertus
ante christi natiuitates et infiniti homi
nes in eum ceciderunt. Unde a deo. id est
prophetis recepimus responsum quod nun
quam clauderetur donec virgo pater filium
qui pro genere humano contra dyabolum
pugnaret et anima eius cum diuinitate
ad infernum descenderet. Unde scire
debetis quod nunquam decetero apertus erit nisi
aliquis voluerit per peccatum mortale aperire.

De Inuidia Capitulum. c. lxxij.

Iberi regna //

uit qui ante assumptum impius
erat prudens ingenio. clarus eloquio
fortunatus in bello. sed post resolutum mi
litie artibus. nulla bella gerens populum
romanum grauiter affixit. filios pro
prios pluresque patricios et consules in
terfecit. temperantiam abiicit qua antea
tiberius temperatus erat nunc vero ea
abiecta liber vocatur. Huic quidam ar
tifer vitrum ductile se posse fabricare ob
tulit. quod Tiberius ad parietem projec
tens non fractum sustulit sed curuatum
et artifer malleum proferens et velut ci
prum vitrum fabricas mox correxit. In
terrogante autem Tiberio ab eo quomodo
hoc posset esse ille dixit neminem hanc arte
scire super terram. Quae tiberius mox de
collari iussit dicens. Si haec ars venerit
in consuetudinem pro nihilo aurum et argentum
reputabitur.

Moralisatio.

Arissimi. Iste tiberius signat
aliquos claustrales sive ceteros
qui antequam ad dignitatem sunt per
moti vel diuitias satis humiles et patien
tes sunt. sed cum promouentur totum opposi
tum operantur. et ideo dicitur communiter.
Honores mutant mores. Et psal. Ho
mo cum in honore esset non intellexit. etc.
Artifer qui vas obtulit potest dici pau
per qui diuitiis munera offert. sed si ei non
placent proicit nec vult recipere sed ma
gis contra eum accedit et spoliat imo ad mor
tem usque sepins punit.

Ex solum boni intrabit regnū celoz.

Capitulum. lxx.

Rat quidam

rex nobilissim⁹ sapiēs atq; di-
ues q̄ uxorem habuit p̄dilectā q̄ debite
dilectōis inemor tres filios iuxta regē
genuit q̄ semp̄ erāt regi rebelles ⁊ i nul-
lo ei filies Deinde de regis semine q̄rtū
filiū cōcepit ⁊ pepit ac nutrit. Accidit
autē vt finito dieꝝ suoz circulo rex mo-
teret corpus suū regale in sarcophago
clauderet post cuius mortē quattuor su-
pra dicti pro dominio regni ceperūt con-
tendere. Tandē inter se cōcordabant vt
ad q̄ndam militē veterem regis mortui
quondā secretariū specialē accederēt et
in iudicio suo simplr se ponerent. Et sic
factum est. Miles autē cū eos patient̄
audisset dixit. Audite consiliū meū ⁊ eo
facto bn̄ erit. Expedit vobis vt corpus
defuncti regis d̄ sarcophago extrahatis
⁊ quilibet arcū cum sagitta patum ha-
beat ⁊ quicūq; profundū corpus ei⁹ pe-
netrauerit regnū eius obtinebit. Pla-
cuit eis cōsiliū sc̄z patrē de loco suo effo-
dere ⁊ ad arbore ligare. Prim⁹ sagittam
iaciens manū dextrā regis vulnerabat
Qua de re tanq̄ heres vnic⁹ ⁊ regni do-
minus p̄clamabatur. Secundus vero sa-
gittam propius in os letāter q̄dammo-
do sagittabat vnde sibi cert⁹ attribue-
bat. Tertius autē cor ipsius sagitta p̄-
forauit q̄ se pre ceteris fratribz regnū
putabat sine lite certissime possēsurus
Quartus vero cū accederet ad corp⁹ in-
gemuit ⁊ voce lamentabili dixit. Heu
me p̄ mi q̄ sic corpus tuū a filiis tuis
video vulneratū. Absit a me vt ego cor-
pus p̄ris mei vniū aut mortuū vnq̄ p̄-
cutiā. His dictis regni principes simlq̄
vnuersus ppl̄s eundē iuuenē eleuātes
tanq̄ verū heredē ⁊ regni dñm in p̄ris
soliū locauerūt. et alij tres omni digni-
tate et diuitijs sunt priuati et a toto re-
gno expulsi

Moralisatio

Aristimi. Rex iste sapiēs nobil⁹
ac diues regē regum ⁊ dñm do-
minantiū non incongrue videt⁹
designare. Qui sibi creaturam generis

humani tanq̄ sponsam p̄dilectā spe-
ciali priuilegio sociauit. Que tandem
fornicata post deos alienos debite dile-
ctionis inemor tanq̄ adultera tres
filios genuit sc̄z paganos iudeos ⁊ here-
ticos. quoz primus manū regis vulne-
rauit dum doctrinā xp̄i qui sedet ad de-
xteras patris respuit. suis famul⁹ a deo
missis. per vulnera varia mortis suppli-
cium inferendo. Secundus fili⁹ puta-
tiuus regez regū vera ceter sagittauit cū
dicerēt iudei. Venite p̄cutiamus eum
lingua dumq; sitim suā felle potarēt pa-
riter ⁊ aceto. Tert⁹ filiū p̄fidissimus
cor regis summi non desinit intorricato
iaculo p̄forare. dum heretici nitunt⁹ si-
deles quibz est cor vnum ⁊ anima vna
in domino suis p̄uere doctrinē iaculis
lacerare. Vñ ps̄l. Exauerūt linguas
suas sicut serpentes. ⁊c. Idem Paraue-
runt sagittas suas in pharetra. Quar-
tus filiū q̄ dolet nec vult sagittare est
bonus christianus qui multū timet deū
et dolet de peccatis aliorum. nec vlla ra-
tione vult deum offendere p̄ peccatum.
etiā offendant paratus est satisfacere. ta-
lis in die iudicij exaltabitur in regnū
eternum.

De septē p̄ctis mortalibz. La. lxxi.

Alius narrat.

q̄ in mense maio exiit quidaz
in nemus in quo steterunt septem arbo-
res plene folijs. ⁊ eoz aspectu. ⁊ tot frō-
des collegit q̄ portare nequit. Venerūt
tres viri potētes et eū cōtra nemus du-
xerunt. In exitu in foueā pfundā ceci-
dit et submersus est pre magnitudine
ponderis. Item narrat philosophus in
libro de animalibz q̄ si volueris facere vt
coruus postq̄ nidificauerit i arbore nū-
q̄ ex ouis pullos p̄ducere possit pones
cineres viti inter arborem ⁊ corticez. ⁊
q̄ diu cineres ibi fuerit nunq̄ pullos
produceret.

Moralisatio.

Aristimi. Istō nem⁹ emūd⁹ iste
diuersis arboribz delectabilibz
idē peccatis mortalibz plātar⁹
In isto nēoze. i. mūdo sūt septē arbores

que signat septē peccata mortalia ex quibus homo colligit et facit pondus quod portare non potest nec leuare. id est de peccato suo non progere potest nec ad gratiam dei peruenire quod diu in peccato permanet. Hec tres vitii veniunt. custodes scilicet nemoris qui ipsum iuuant. scilicet mundus. caro. demonia. et ista vitia sibi hanc que iuuant hominem diuersis peccatis et ducunt usque ad exitum nemoris. id est usque ad exitum a corpore. sed tunc demergit in profundum inferni per magnitudinem suorum peccatorum. Item coruus est diabolus. nidus est habitatio in corde per inchoationem iniquitatis. Per vitrum quod diuersorum colorum est intelligitur caro humana. Per cinerem vitri mortis memoria. quia vitrum ex cinere fit et in cinere reuertitur. Ponat ergo mortis memoria inter artorem et cortices. id est inter animam et corpus. Corpus est cortex quod bene regat anima. et sic diabolus nunquam plenus procreabit per se operatio nis. Quod nobis concedat. etc.

De tribus regibus. Lapi. clvii.

Ex danorum ad

tres reges qui stella duce ab oriente hierosolimam venerunt et christo nato munera obtulerunt. deuotioem habebat eosque in suum hospitium inuocabat. profectus ergo predictus rex Colonia cuius apparatu magno ubi factos sancta corpora eorum cum honore debito conseruant tres coronas aureas mirabiliter ac regaliter fabre factas eis obtulit. Insuper plusquam sex marcarum milia cum ingenti deuotione ecclesie et pauperibus distribuit sue fidei exemplum ibidem fidei populo relinquens. Quadam autem die cum ad propria remearet et membra soporide diffuset. ecce vidit in somnis tres reges cum coronis quas portauerant in capitibus preferentes cum ingenti lumine ad se propius accedere. et audiuit singulos singulariter dicere talia. Primus et senior dixit Frater mi feliciter venisti sed felicitas ad propria remeabis Alter dixit Dulce tribuisti sed tecum plurima reportabis. Tertius dixit Frater mi fide ostendisti sed expletis. xxxiiij. annis iugiter in celestibus nobiscum regnabis Primus ergo dixit

offerens ei picidem plenam auro. Accipe inquit thesaurum sapientie per quem tibi subiectum populum iuste iudicabis. quia honor regis iudicium diligit. Secundus picidem cum mirra ei obtulit dicens. Accipe mirram penitentie per quam etiam carnis motus illecebrus effrenabis. quia optime regnat qui seipsum bene regit Tertius similiter obtulit ei picidem plenam thure. dicens ei. Accipe thus deuotionis et deuote clementie. per quod miseros releuabis. quia sicut ros herbam irrigat et crescat. sic dulcis clementia regis usque ad sidera prouehit et exaltat. Licet rex de magnitudine visionis miraret subito vigilauit et picides iuxta se locatas reperit qui donum dei letus accepit. et ad propria rediens que in somno viderat deuotissime adimpleuit. Expleto termino supradictorum. regna celestia meruit possidere.

Moralisatio Carissimi.

Ste rex potest dici quilibet christi animus bonus qui tenet tres coronas afferre tribus regibus. scilicet patri filio et spiritui sancto. patri tenet redere coronam honoris quia potens est. Non bonum est fidei frangere potenti. quia potest opprimere et te annihilare. Item coronam fidei in baptismo fideliter reddere promissisti quando diabolo et pompis eius abre nunciasti. Secundam coronam sapientie ac spei filio teneris reddere. Quia sapiens est et pro nobis passus. ideo spem de eo pre ceteris habere debem. Et hoc triplici de causa. Primo quia tantum nos dilexit quod de celo descendit. Naturam nostram assumpsit et victoriam contra diabolum pro nobis obtinuit. Tertio debem offerre coronam amoris spiritui sancto. quia ipse est amor patris et filii. et per eum amorem hominis et dei poterimus obtinere. Si illa tria puro corde et charitate perfecta offerimus. sine dubio ista que sequuntur a patre et filio et spiritui sancto obtinebimus. A patre thesaurum virtutum per quas poterimus animam regere cum corpore contra diabolum mundum et carnem et per consequens regnum celeste obtinere. A filio picidem cum mirra per picidem cor mundum intelligas a

peccatis mundatum. Per mirā penitē
tiam, quia ipse prius vitā penitentie in
cruce ostendit ⁊ perentibus ab eo suam
gratiam dat quotidie. Et spiritus sancto
thūs deuotionis hoc est suā virtutez in
fundit, per quā deuoti sumus ⁊ caritate
pleni, quia deus charitas est, ⁊ p conse
quens comunē offensionē quā per pec
catum contra deum incurrimus per euz
telere poterimus, ⁊ sic vitam eternā ob
tinere. Ad quam, ⁊c.

De iusta sequela malorum.

Capitulum, clviij.

Jonis' refert

q̄ cum perillus eris artifex fal
latidi regi tyranno crudeli qui argenti
nos repulabat ⁊ exquisitis tormētis
implicabat, obtulisset eius crudelitati
nimis aptum quendā eneam taurum
nouiter p se factum in latere latenter
habens ostium per quod immitterētur
homines morte puniendi, vt supposito
igne cremarent. Et cum ipsi hoies pro
pter mortis amaritudinē clamaret in
tauro nō crederetur vox esse hūana sed
feralis, vt sic rex minime ad cōpassionē
moueretur. Rex op' laudans sed inuē
torem eius ethortans ait. In te pri' ex
cipies ⁊ pbabis, quod mihi crudeli cru
delior obtulisti. Nulla enim equior ratō
est q̄ necis artificem arte perire sua, vt
dicit Suidius.

Oratio.

Altissimi Iste artifex est malus
senescallus sub tyranno rege, q̄
argentinos, id est, iustos simpli
ces spoliat ⁊ eos per tormenta multis mo
dis affligit. Homo vero simplex affert
munera vt psecutōem euadat, s; nihil
ei prodest, taurus eneus offertur, factū
est statutum nouū, ⁊ lex per quā simpli
ces credunt euadere ⁊ p eam puniuntur
⁊ bona amittunt, ⁊ tales licet cremant
per cordis amaritudinē ⁊ clamant non
credunt esse vox humana, quia clamo
rē paupis potētes non libēter audiunt
sed dicunt feru' aut rusticus me' est om
nia sua sunt mea, sed sepius tales q̄ ali
os affligunt in eadē v' maiori damnati

one puniuntur ⁊ male dies suos finiunt
Vñ psal. Audi impiū super altatū ⁊ ele
uatum sicut cedros libani. Transiit et
ecce non erat.

De subtili dyaboli illusione.

Capitulum, clx

p Aulus longo

bardorus historicus refert q̄ co
nanus rex yngaroz obsedit in foro iulij
castrum dictum sondat, quē cū de muro
cerneret pulcherrimū, Rosinilla durissa
habens quatuor filios ⁊ duas filias scri
psit sibi occulte, Si me in vxorem duce
ris castrum hoc meum tibi dabo. Quo
pmittēte eā se velle ducere castrū ei de
dit, filijq; omnes fugerunt. Conan' at
rex ducisse pmittum tenens ⁊ eam prio
die in matrimoniū sibi copulauit. Se
cūdo die, xij, yngaris tradidit eā publi
ce illudēdā. Tertio die toto corpe vicq;
ad gulā trāssigifecit dicēdo Talis vxoz
que p libidine sue carnis ciuitatē priā
pdidit talem delect habere maritum.

Oratio.

Altissimi, Iste conan' est dyabo
lus q̄ obsedit castrū, s. cor huma
num cum vicijs ⁊ cupiscentijs
Rosinilla ducissa scq; q̄ est per dyabolum
seducta respicit vltra muros, i. appetit
illicita sicut visus mulierē ad cupiscent
dā. Et sic de ceteris sensib; Vñ miser hō
tantum delectat q̄ castrū, i. cor suum dat
dyabolo qm peccato sentit. Vñ fugiūt
quatuor filij, i. quatuor vtutes cardis
nales ab eo fugiunt. Et sic diabol' aiaz
occupat cū duab; filiab;, i. delectatōne
mala ⁊ voluntate iniqua. Postea tradit
eam duodecim yngaris, i. oibus vicijs
illudēdā. Post hęc eam occidit quādo
ad infernum eam ducit.

De laude recte iudicantiū.

Capitulum, l.

r E fert valerius

q̄ zelongus consul edidit pro le
ge q̄ si quis virginem defloraret vt: sic
oculum amitteret. Accidit q̄ filius ei'
filiam vnicā cuiusdam vidue deflorauit

Sater hec audiens imperatori occur-
 rens ait. **D**ñe legē quā fecistis imple-
 ri faciatis Ecce vnicus fili' vester vnica
 filiā meā rapuit ⁊ vi oppressit. **R**ex hoc
 audiēs cōmota sunt omnia viscera ei'
 Precepit vt duo oculi filij sui eru' rēf
 Dixerūt latrape dño. Tantū filiū vni-
 cum habes q̄ est heres tuus. toti impio
 esset damnū si filius tu' oculos amittat
At ille. **N**ōne vobis constat q̄ ego legem
 edidi. opprobriū esset mihi frangere qd̄
 semel firmiter statui. sed quia fili' me'
 est primus qui cōtra legem fecit. prim'
 erit etiā qui p̄nitētie subiacēbit **S**api-
 entes dixerūt. **D**ñe p̄pter deum rogam'
 vos vt filio vstro parcatis. **A**lle vtro p̄
 cibus reuictis ait. **L**arissim' i' exquo ira
 est audite me. **O**culi mei sunt oculi fi-
 lij mei ⁊ ecōuerso. **D**extrum oculū meū
 eruatis ⁊ sinistr' oculū filij mei tunc lex
 est impleta. ⁊ sic factū est. **A**nde omnes
 prudentiā regis ⁊ iusticiā laudabāt.

Moralisatio **L**arissimi.

Ste impator est dñs noster ie-
 sus christus qui istā legē edidit
Aam si quis defloraret virginē
 id est. aiam p̄ baptismū lotā duob' ocu-
 lis carere deberet. s. visionē diuinā ⁊ glo-
 riam eternā amitteret. **I**ste fili' regis qui
 legem fregit est homo q̄ per peccatū ani-
 mam deflorauit. **A**nde necesse est vt pe-
 nas sustineat. qz nostra mater ecclia ad
 deum clamat quotidie vt homo se emē-
 det in hoc mortali corpore. **I**sa. **L**lama-
 ne necesses q̄si tuba exalta vocem tuas
Imperator vnū oculū amisit scz dñs ie-
 sus christus vt tantū vnū oculū retineret
 quando vitam p̄ nobis exposuit. ⁊ ideo
 oportet nos eruere oculū sinistrum hoc
 est omnes concupiscētias. id est. carnis
 delicias. p̄ consequens vitam eternam
 obtinebimus.

De iniustis exactoribus :

Lapitulū. li.

Refert ioseph'

q̄ **T**ulerius cesar req̄situs. cur
 prouinciaz p̄sides diu teneret in offi-
 cijs. **R**espondit p̄ exemplū. **V**idi inquit
 quandoqz hominē in firmis vlcibus

plenum muscis grauatum. **C**ui cum p̄
 flagella muscas expellerem. dixit mihi.
Dupliciter me crucias. vnde me cōsola-
 ri putas abigēdo muscas sanguine meo
 plenas ⁊ remittendo vacuas ⁊ famelici-
 cas. **Q**uis enim dubitet aculeū musce
 famelice dupliciter affligere magis q̄
 plene. nisi ille qui cor lapideum habet
 ⁊ non carneum.

Moralisatio.

Arissim'. sic p̄sides diu in of-
 cicio tenti qui rebus postq̄ di-
 tati subditis magis parcāt. no-
 ui autē rectores ⁊ vacui reserta iusticia
 subditos iniuris exactionib' ⁊ vexatiōi-
 bus magis ledunt.

De fidelitate. **L**apitulū. li.

Refert

q̄ **F**abius redemerat captiuos
 romanorum pro missa pecunia. quam
 cum senatus sibi dare nollet ipse fun-
 dum vnicum habens vendidit et p̄mis-
 sum premiū soluit volens se potius pa-
 trimonio priuare q̄ in propria fide ino-
 pem esse.

Moralisatio.

Arissim'. **F**abius iste est tomi-
 nus **J**esus christus qui ob cap-
 tuos scilicet totum genus hu-
 manum a dyabolo captum non pecuni-
 am sed proprium sanguinem dedit in p̄-
 cium volens se potius patrimonio scilicet
 vita propria priuare q̄ genus hu-
 manum dimittere.

De bonis rectoribus non mutandis

Lapitulū. liij.

Refert

q̄ cum omnes syra-
 culani mortem **d**ionisij optarent regis
 sicilie. quedam femina senectutis vlti-
 me sola matutinis horis deos orauit vt
 sibi rex superstes fieret in hac vita. **L**u-
 ius orationis causam **d**yonisius admi-
 rans ab ea quesuit. **Q**ue respōdit **L**ū-
 essem puella. grauem tyrannus habens
 eo carere cupiens priores recepi. **Q**uo
 iterum carere cupiens tertius priore re-
 cepi **T**imens ergo deteriozem tibi succe-
 d. te. ⁊ ideo pro vita tua omni die rogo

Dyonisius hęc audiens ampli⁹ ei mole
stiam non fecit.

Exhortatio Carissimi.

A veteri testamēto te⁹ erat val
de auster⁹. nulli parcebat. quia
oculum p^o oculo. dentes pro den
te. &c. Sed modo p^o carnē nrām quā al
sumpsit fact⁹ est nobis pius ac propici⁹
Et ideo p^otinue orare telem⁹ vt aliū do
minum nō habeamus q̄ dñm nostrū ie
sum xp̄m. Ad quem. &c.

De regno celesti. Capitulum. liiij.

Imperator Frede
ricus secundus vnā portam marmoreā
construxit miro ope sup fontem aque
fluentis prope Capuā. in qua impator
sculptus fuit in maiestate cu⁹ duobus
alijs iudicibus. In semicirculo autem
capitis v^otri iudicis hic versus script⁹
fuit. Intrent securi qui querūt viuere
puri. In semicirculo capitis sinistri iu
dicias fuit scriptus hic versus. Inuidus
excludi timeat vel carcere trudi. In se
micirculo capitis imperatoris istud scri
ptum fuit. q̄ miseris facio quos varia
re scio. In semicirculo super portam scri
ptum fuit. Cesaris imperio regni cus
todia fio.

Exhortatio.

Arissimū Impator: iste est domi
n⁹ noster i⁹ x̄p̄s. Porta mar
morea est sancta ecclesia p^o quā
oportet intrare regnū celeste. Et est situ
ata sup fontē aque fluentis. i. sup mūdū
qui temp^o currit vt aqua iesu xp̄i cū duo
bus collateralib⁹. i. cum maria mife iesu.
& iohanne euangelista q̄ designat nobis
eius misericordiā & iusticiā Tūc scrip⁹
est versus. Intrent securi. i. pagani. iudei
saraceni p^o baptisimū q̄ querunt viuere
puri. i. ab oī peccato purgati sicut pue
ri innocētes Ali⁹ versus dicit Inuid⁹. i.
peccator i peccato existēs excludi time
at ab ecclia triumphāte. & sic in carcere i
fernali trudi sine fine. In capite impa
toris erat scriptum. q̄ miseri sunt q̄ va
riant a via veritatis. Et ali⁹ dicit. Cesa
ris impio. i. impio dñi nostri iesu xp̄i
ti erit nostra custodia & dom⁹ ipiterna

**De reuocatiōe peccatrici anime in
exiliū satisfactōnis misse.**

Capitulum. lv.

Ex quidaz no
bilis quendā filiū formosum sa
pientissimū strenuissimū gratiosum et
morosum habebat. Et quattuor filias
habuit quar⁹ nomina hęc erāt. Iusticia
Veritas Misericordia. & Pax. Rex iste
voluit filio suo vnico sponsam tradere.
Destinauit nunciū pro virgine q̄ esset
decora. Tandē inuenit filiam regis he
rualē pulcrā valde que est tradita filio
suo qui eam miro modo dilexit. Filius
iste quendā seruū ducātū ad custodiendū
ei tradidit Ipse vero p^oditō: seduxit spō
sam domini sui ac violauit ac ducātū de
uastauit. Filius cu⁹ de adulterio vxoris
audisset cōtristatus est valde & dimisit
eam & dedit ei libellū repudiij & priuauit
eam omni honore suo. Ipsa sic priuata
ad magnā egestatē puenit intantū q̄ q̄
si desperata hinc inde ambulabat et pas
nem suū medicabat. Hoc audiens spon
sus eius misertus est ei. nunciū ad eam
misit q̄ eā reuocaret & ei diceret. Veni
domina ad dñm tñū secure. noli timere.
Illa vero renuit & dicit. Dic dño meo.
ad eum venire libenter sed nō possū. Si
querat dñs me⁹ quare reculo. dic ei qz
lex est talis Si vir vxorē habuerit & for
nicata fuerit cū altero dabit ille ei libel
lum repudiij. & inde non reuertet ad eam
vltra. Ego vero iam libellū repudiij rece
pi quia fornicationē cōmisi ideo redire
nō potero ad eū. Ali⁹ nūcius Dñs meus
est vltra legē ex quo legē cōstituit. & idō
ex quo misertus est tui secure ad eū veni
re poteris. At illa. Quale signū dabit ip
se mihi q̄ secure ad eū venire poterō Si
tantū istud ostēderet secura essem vide
licet q̄ veniret dilectus me⁹ ad me oscu
leturqz me osculo oris sui. tūc sum secu
ra q̄ recepit me in gratiam suā Dñs cū
per nunciū hoc audisset cōsiliū sup
hoc habebat cum omnib⁹ sarapis curie
sue & regni. Tandē consultū est vt mit
teret vix sapientē pro ea vt reducereā

Et non est inuētus vnus in toto regno qui se te hacre intrromittere vellet. Vir eius cum hoc audisset ad eam nuncium destinavit qui diceret. Quid faciam tibi. Nō est inuētus aliquis qui te vellet ad me reducere. Illa hoc audiens fleuit amare q̄ non est inuētus qui eam reduceret. Vir eius cum audisset te eius lamentatio perterit ad patrē suum et ait Domine mi si vobis placet ego ibo ad sponsam meā et a miseria et dolore suo liberabo eam et ad palacium vestrū reducam. Ait pater. Uade in fortitudine tua et reduce eam. Tunc misit nunciū ad eas qui ei diceret. Jam gaude quia ecce venio ad te et reducam te. Soror senior. I. iusticia cum hoc audisset processit añ te gem et ait. Domine iustus estis et rectū iudicium vestrum. Ego sum iusticia filia vestra recte iudicatis illam meretricē vt amplius nō esset sponsa fratris mei et ei libellum repudij dedistis iusticiā ergo teneatis. Et si contra iusticiā operatus fueritis dico vobis non ero filia vestra iusticia. His dictis venit secūda soror scz veritas et ait. Pater mi veracit illaz meretricē iudicatis que cubile fratris nostri p̄ adulteriū violauit. Si eā velitis reducere facitis contra veritates et si sic sine dubio nō ero filia vestra veritas. Hec audiens tertia soror scz misericordia venit ad patrē et ait. Domine ego sum misericordia filia tua. Fac ergo misericordiā cum peccatrice que deliquit. quia pro cōmisso multū tolet. et si ei misericordiaz non feceris. non ero misericordia filia tua. Quarta soror scz pax cū audisset tantā discordiā inter sorores totam terrā voluit derelinquere et fugā petijt. Hoc facto iusticia et veritas exhibuerunt gladium et regi tradiderunt dicentes. Domine ecce gladiū iusticie ad occidendum illam meretricē que nos et fratrem nostrum confundit. Misericordia hoc videns gladiū a manibus earū arripuit et ait. Satis diū regnastis et vestrā voluntatē obtinistis. modo tempus est vt exaudiat a p̄re meo. ego sum filia sua sicut et vos. Respondit iusticia. Verum est nilo tempore regnauimus et adhuc

volumus regnare. Verūtamē ex quo inter nos est tanta discordia vocetur frater noster qui sagax est in omnibus et inter nos iudicet. Et sic factum est. Filius vero cum venisset et audisset altricatōes inter eas quomodo iusticia et veritas ex vna parte vindictā petierūt. misericordia et pax veniā. ait. Carissime sorores p̄pter vestrā discordiā soror nostra a patre nostro predilecta scz pax totū regnū dimisit. hoc nullo modo volo pati quia pro sponsa mea adultera patius sum pati supplicia. Ait iusticia. Si hoc feceris tibi cōtradidere nō possumus. Dixit ergo ad misericordiā. Tu laboras p̄ sponsam meam vt reducat. Si vero eā reducā et iterum fornicata fuerit. intēdis iterato pro ea intercedere. Ait illa. Nō nisi penituerit. Audiens hec filius pacem sororem suam reduxit et fecit sorores adinuicem osculari. Facta concordia filius de regno descendit et bellū pro sponsa sua dedit et eam cum omni honore ad regnum patris sui reduxit. Et sic ambo vitam in pace finierunt.

Moralisatio

Arilimi. Rex iste est pater celestis. Filius tam sapiēs est dominus noster iesus christus. Sponsa tam pulcra est anima ad dei similitudinem creata. quatuor sorores iusticia veritas misericordia et pax. Anima cuius seruo dñi. i. cum dyabolo adulterata est quando ei cōsensit et ideo eam dñs suus dimisit. Post hoc pius sponsus dedit ei libellum repudij et dimisit eam. et priuauit eam omni honore suo in quo erat. cōstituta super opera manuū domini. sicut ait psal. Omnia subiecisti sub pedibus eius. Dedit etiam ei ducatū id est paradisum et illum etiā ab ea abstulit et in miseriam huius mundi posuit. Unde dicit. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Unde Bernardus cōqueritur et dicit. Memento nobilitatis tue. pudeat deiectionis tue. Ipse vero dominus miserus sponse sue misit ad eam nūcium qui renocaret eā et diceret. Eleuare et eleuate conserge cōiurge hierusalem solue vincula colli tui captiua filia syon. Illa

vero renuit venire et dixit. **D**ne libeter redire s; nō possis. **Q**uare. **Q**uia tu dixisti p̄ Hieremiā. Si vir habuerit vxorem et illa fornicata fuerit cū altero. dabit vir illi libellū repudiij et nō reuertet ad eū vltra. Ergo nō audeo reuerti ad te. **Q**uid ergo faciā. **T**ua sūt verba qui iustus es et iuste iudicas omnia. **Q**uo modo ergo ad te redire poterō. **R**espōdit dominus p̄r Isaiā p̄phetā. Nunquid abbreviata est manus mea vt saluare ne queas. **A**bstitit. Sed sicut dixi p̄ Ezechielem. In quacūq; hora peccator ingemuerit omniū iniquitatū eius nō recordabor. **E**t licet fornicata sis. tamen ad me reuertere et ego recipiā te. vt dicit in canticis. Reuertere recōsiliando te deo patri. reuertere recōsiliādo te dei filio. reuertere recōsiliādo te spiritu scō. reuertere reconciliādo te angelis. quorū consortiū tu perdidisti. **I**lla respondit. **Q**uod signum mihi dabis q̄ recipias me. **A**it dominus. **P**ete tibi signū a deo tuo in profundo inferni siue in excelsum supra. **A**t illa dixit. **N**ō petam sed veniat dilectus meus ad me et osculetur me osculo oris sui vt sim secunda q̄ me in gratiā suā recipiat. **C**ui dominus. **S**i mulier oblita fuerit infantuli sui ego nūq; tui obliuiscar. **E**go cogito cogitationes pacis et non afflictionis et ideo consiliū habeo. **D**ominus vero habuit consiliū secretū cum tota curia celesti quē mitteret pro liberatione spōse sue. **E**t neq; inter angelos neq; inter homines inuenit aliquē qui velit possit vel qui dignus esset spōsam suā redimere. **A**ngel⁹ dicebat. **E**go libere cōditione sum. **I**lla seruilis. quare ego deformatem conditionē meā. **H**omo dicebat. **N**ō sum dignus pati pro sponsa tua. quia hō peccator sum. **H**oc videns dominus misit ad spōsam suam dicens. **Q**uid faciā. quia non est q̄ velit aut qui possit te saluare. **I**lla hęc audiēs fleuit q̄ neq; in celo neq; in terra aliquis inuentus est qui eam liberaret. **P**ater vero misericordiat⁹ et deus tot⁹ consolationis consolabitur eam dicēs. **H**ierusalē sponsa mea ciuitas mea no

li sic flere quia scito veniet sal⁹ tua. quare merore consumeris. **N**unquid cōsiliarius non adest tibi. **Q**uia innouauit te dolor saluet te et liberet te noli timere. **S**urrexit ergo fili⁹ ante patrem et dixit. **E**cce ego paratus sum pro sponsa mea pati. **E**go feci ego feri⁹ ego portabo ego saluabo. **C**ui pater. **V**ade in hac fortitudine tua et libera filiam meā spōsam tuam de carcere madian hoc est dyaboli. **H**ec audiēs iusticia allegauit cōtra fratrem suum. superuenit veritas et tenuit cum iusticia. sed misericordia tenuit cū fratre suo. et par quarta soror fugit quia non erit par inter deum et hominē. **I**usticia dicebat misericordie. **R**egnare volo quia dicit salomon. **I**mmortalis est iusticia et perpetua. **U**nde ius in eū nulla prescriptio includit. **D**ivinitas tēporis non attenuat sed potius confirmat. **R**espōdit misericordia. **V**erū est q̄ immortalis es et perpetua. sed in futuro nō modo. **E**go volo pro ea intercedere qz penitentiā iā agit. **E**t sic tu es filia patris mei iusticia. sic et ego sum filia misericordie. **E**t ideo ratio dicat vt me audiatur sicut et te. **V**ides ergo filius sapiēs istam discordiā inter sorores dixit iusticie. **P**aratus sum tibi satisfaccere vt p̄ualeat oratio misericordie. **A**it ergo iusticia. **D**ixi placet. sed vellē scire quō. **A**it filius. **I**ncarnari volo et naturam humanam assumere. **N**unquid hoc sufficit. **E**t dixit filia iusticia. **N**on sufficit. **D**ixit filius. **C**ircumcidivolo famem et sitim pati. temptari. tritari. tediū pati sanguineum sudorem stillare. **N**unquid hęc tibi sufficiunt. **E**t respondit illa q̄ nō sufficiunt. **D**ixit filius iusticie. **V**olo colaphis cedi et alapis flagellari. volo cōspui terri ac derelinqui et respici et cetera. **N**unquid hęc tibi sufficiunt. **R**espōdit iusticia. **N**on sufficiunt. **C**rucem volo portare et manib; ligari et pedibus perforari. **N**unquid hęc tibi sufficiunt. **E**t illa. non. **A**ceto potari volo. totum sanguinem exauriri et in cruce mori. **D**ors tuus lancea perforari latus. **D**einde a mortuis resurgere. **C**elum ascendere. **I**os cum sponse mee preparare. **N**unquid hęc

tibi sufficiunt. Et illa dixit. Bone frater vt video et fm q audio, plus diligis spōsam tuam q̄ teipsum. Jam que dixisti sufficiunt. Tunc fili⁹ dixit ad misericordiā. Si omnia ista que dixi et q̄ in corde meo posui fecero, et spōsa mea ista cōtempserit, nūquid iterum p̄ me interpellabis. Et illa non nisi egerit penitentiam. Qui ait. Tibi bene placet Quotiens homo peccauerit si penitentiam post hoc egerit misericordiā super euz habebit. His dictis fecit sorores vocari, scilicet iusticiā, veritatem, misericordiā, et pacem, et osculate sūt ad inuicem. Tunc filius oīa promissa adimpleuit et regna celestia ei dedit. Unde bernardus excitans spōsam ad cōsiderandum gratiam sibi a domino impensam dicit Vide o spōsa in cruce spōlium tuum capite iudicatum ad oīculū manuum extēsiōnem ad amplexus, lateris apertionem ad affectum, totū cor p̄os expositionē ad contemptū. Haurit igitur te proprio sanguine suo et obtulit patri suo mun⁹ pro dulcissima spōsa sua. Suscipies ergo pater celestis p̄ datū munus te manu filij per qd̄ saluati lumus ad vitam eternam. Ad quam nos perducatur.

De memoria mortis

Capitulum, lvi.

9 **U**idā princeps erat qui multū delectabat venari. Accidit semel cum ad venandum perrexisset, casu mercator quidam per eandem viam secutus est. Vidensq̄ principem formosum, gratiosum, vestimentis preciosis indutum ait in corde suo. Domine deus, homo iste multum tibi tenetur ecce q̄ formosus et strenuus est et gratiosus, et omnes qui sunt in eius comitatu honeste sunt induti. His cogitatis dixit vni ex familia principis. Dic mihi carissime, dominus vester qualis est. Qui ait. Est dominus multarum terrarum et potēs valde in auro et argēto et familia. Est mercator. Multum tenetur ipse deo. Formosus est et sapiens inter oīnes quos vnq̄ vidi. Ille

hoc audiens occulte omnia verba mercatoris domino suo narrauit. Domin⁹ vero circa horā hēspertinā cum domum rediret rogauit mercatorem vt secum p̄noctaret. Ille contra hoc non audebat resistere. Cum princeps ad ciuitatē perrexit, lux vero castrū eius intrasset, tot diuitias, tot pulcras cameras antro tepectas vidit qd̄ valde admirabat. Cū autē hora cenandi adesset princeps mercatorem iuxta suam dominam in mēsa collocari fecit. Mercator autem cū dominam vidisset tam pulcrā et tā gratiosā quasi extra se raptus fuit et ait in corde suo. Deus me⁹ princeps omnia que desiderat cor suum habet, vixit pulcrā filiaz ac filias familiā multam nimis. Cum autem sic cogitasset relata sunt fercula ante dominā et euz. Et ecce cibaria optima in capite vnus defuncti collocata et ante dominam posita et omnib⁹ de familia in scutellis argēteis, ministrabatur in aula. Mercator cum caput mortui ante euz vidisset commota sunt omnia viscera eius, et ait in corde suo. Deu mihi timeo q̄ perdas caput meum in isto loco. Domina vero in quantum potuit eū confortauit. Cum vero nox adesset, ducitur in camerā honestam vbi inuenit lectum paratum cor tinis circumuolutū et in angulo dom⁹ luminaria magna. Dum vero lectus intrasset famuli hostium clausērūt et mercator sol⁹ in camera remansit. Resperit q̄ angulum vbi erat lumē et vidit duos homines mortuos per brachia pendētes. Hoc viso inuasit eum timor intolerabilis in tantū q̄ quiescere non poterat. Mane vero surrexit et ait. Deu mihi timeo hodie iuxta illos duos pēdere. Princeps vero cum surrexisset fecit mercatorem ad se vocari et ait. Carissime, qd̄ tibi placet de me. Et ille. Tibi omnia bene placent, sed q̄ mihi ministrabatur in capite defuncti vltra q̄ credi potest ab hosti tantum q̄ comedere non poteraz. Cum vero in lecto positus fuisset duos iuuenes pendentes in angulo camere vidi. Tantus timor me inuasit q̄ dormire non poteraz. Et ideo tui amore permitti

tatis me transire. **A**it princeps Larif
sime vidisti prore meam nimis pulcras
et caput defuncti ante eam. ratio e' talis
Ite enim cuius erat caput fuit quida
dux nobilis qui prorem meam sollicita
uit et cum ea concubuit et simul ad inuice
commisceri persequi. Gladium arripui. et
caput eius amputavi. Unde in signum
veterandie singulis diebus illud caput
ante eam pono vt ad memoriã reducat
peccatum quod commisit. Filius vero de
functi illos duos iuuenes cognatos in
camera pendentes occidit. Ideo omni
die corpora eorum visito vt hiam ma
gis feruens sanguinem eor' vindicare.
Lu aut' adulteriu' prore recolo et morte
iuueniu' ad memoriã reduco nullu' gau
diu habere potero. **H**abe ergo carissime
in pace et amodo vitam hominis cuius
cunq' non iudices quousq' pleuius tibi
de veritate constiterit. **M**ercator ei va
lescit et ad mercandu' prexit.

Allegoria siue moralisatio.

Larifissimi

Priniceps iste est qui lilet homo
christianus bonis virtutibus p
virtute baptismi diratus. q' de
bet habere pulcra' familiaz scz sensus in
teriores et exteriores sine macula pecca
ti. qui debent homini ministrare et sepi'
ad venandum pergere. id est. op'is meri
torum operari. **M**ercator iste est bo
nus prelat' vel confessor discretus qui
tenetur tali associari. tomus cordis sui
visitare et bonas virtutes ibi plantare
sicut fecit christus duob' peregrinis ve
nientibus de emaus qui tomum hospi
tij intrauit. **A**cor tam formosa est asa
ad similitudinem dei creata que debet in
mensa iuxta prelatu' sacre scripture col
locari vt addiscat ea que sunt salut'. s'
sepius ista anima cum dyabolo adu'te
ratur quando peccatum mortale comit
tit. **Q**uid ergo est faciendum. **E**xtrahe
gladium lingue et ora ad deum intime.
Unde ps. Lingua eor' gladi' accutus
Per ihum gladium lingue cum cordis
contritione. et oris confessione poteris
hunc dyabolum deuincere. et hoc est ca
put eius amputare et ante oculos cordis

tui semper ponere. quonia' gratiam tibi
dabit dominus eum deuincere. peniten
tiaz perfecte agere. hoc est misericordie
opus exercere. **D**uo iuuenes i camera
pendentes quos occidit aduersarius tu
us sunt dilectio tui et proximi qui erant
extincti per peccatum primi parentis. et
ideo semper debes eos in camera cordis
tui tenere vt deum tota mente tota ala.
diligas et semp' i eius timore pmaneas
quia nescimus si amore vel odio digni
sumus. et ad memoriã reducere quantu'
deus pro nobis sustinuit in cruce. vt p
amatissime mortis christi iuge medita
tionem deueniamus ad regna perpe
tua.

De perfectione vite
Capitulu' lviij.

Ius in ciuita

te romana regnauit. qui statuit
legem q' dies primogeniti sui ab omi
nibus sancificaretur. et quicunq' dies
natiuitatis filij sui p opus seruale vio
laret morte moreret. **P**romulgata lege
vocauit magistru' virgiliu' et ait. Larif
sime talem legem edidi. **V**erum sepe
in occulto poterunt peccata comitti. ad
quor' noticiã puenire non potero. **R**o
gamus ergo te vt sin industria tua ali
quam arte iuuenias. p quas potero ex
periri quales sint illi qui contra lege' de
linquunt. **E**t ille **D**ne fiat voluntas tua
Statum virgili' arte magica statuum
in medio ciuitatis fieri fecit. **S**tatua
illa oia peccata occulta in illo die com
missa imperatori dicere solebat. **E**t sic
per accusatoz statue quasi infiniti homi
nes erant condemnati. **E**rat tunc qdam
faber in ciuitate nomine focus q' in illo
die sicut in ceteris operatus est. **L**uz au
tem semel in stratu suo iacuisset intime
cogitauit quod per accusationem statue
multi moriebatur. **M**ane surrexit et
ad statuum periecit et ait. **S**tatua sta
tua per tuam accusat. onē multi moriū
tur. voueo deo meo si me accusaueris.
caput tuu' fragas. **H**is dictis tomū per
rexit. **N**ora prima imperator sic solitus
erat nuncios suos ad statuum. **D**estinas

uit vt ab ea quererent si aliquis contra legem comississet. Cum autē ad statuā venissent et voluntatem imperatoris dixissent. ait statua. Carissimi leuate oculos vestros et videte quae scripta sunt in fronte mea. Illi vero cum oculis leuassent tria in fronte eius clare viderunt. s. Tempora mutantur. homines deteriorantur. Qui voluerit veritatem dicere caput fractum habebit. Ite domino vestro nunciate que vidistis et legistis. Nunc cum perrexit et omnia domino suo retulerunt Imperator cum hoc audisset precepit militibus suis vt se arment et ad statuam pergerent. Et si aliquis contra statuam et contra voluntatem suam aliquid faceret eum ligatis manibus et pedibus ad eum ducerent. Militibus ad statuam perrexit dicentes. Placet imperatori vt ostendat illos qui contra legem comiserunt et quales erant illi qui minas fecerunt. Ait statua. Focum fabri accipite Ille est qui singulis diebus legem violat et mihi minas facit. Illi eum comprehenderunt et coram imperatore duxerunt. Ait imperator. Carissime. Quid est quod audio de te. Quare legem editam illam violas. At ille Domine legem seruare non possū. quia omni die octo denarios oportet me habere et illos sine labore non potero acquirere. Ait imperator. Et quare octo denarios. Qui ait. Omni die per annus duos denarios teneo dare quos mutuavi in iuuetute Duos accōmodo duos perdo. duos expendo. Ait imperator. de istis manifestius tales mihi dicere. Qui ait faler. Domine mi aduertite me. Duos denarios omni die teneo patri meo. quia cum essem puer paruulus pater meus duos denarios super me singulis diebus expendit. ias pater meus in egestate est positus. vñ ratio dicitur quod ei subueniam in sua paupertate. et ideo omni die duos denarios ei trado Duos alios denarios filio meo accommodo qui iam ad studium pergit. vt si contingat me ad egestatem. pueniret mihi illos duos denarios reddat sicut ego iam patri meo facio. Duos alios denarios omni die perdo super vxorem meam quia est mihi semper contraria. aut appie

voluntatis aut callide completionis. et propter ista tria quicquid ei videro hoc perdo. Duos alios denarios super me ipsum in cibis et potibus expendo. Leuius bono modo transire non potero et istos denarios non possum obtinere sine continuo labore. Jam audistis rationem. Denis ergo iudicium rectum. Ait imperator Carissime recte respondisti vade et fideliter amodo labora. Post hoc cito imperator defunctus est et focus faber propter suam prudentiam in imperatorem eligitur ab omnibus qui imperium satis prudenter regerat Ipso mortuo inter alios imperatores imago eius depingitur et vltra caput suum octo denarii

Moralisatio.

Carissimi Iste imperator est pater celestis qui statuit per lege quod qui diem primogeniti sui violaret morte moreretur. Dies ista est dies dominica siue dies festiualis ab ecclesia ordinata. vnde in veteri lege ac noua dicitur Memoro vt die sabbati sanctifices. sed heu pro chodolor plures illis diebus peccata maiora committunt quam ceteris diebus. Tales potest assimilari cuiusdam pisci in mari tamdiu bene est sibi quam est in mari. sed si contingat a casu quod saltat supra tempore pluuie et pluuia eius tangat incipit mori nec per multos dies status eius poterit recupare quousque fuerit de aqua maris saturat. Eodem modo aliqui quod diu sicut per totam septimanam in mari huius mundi laborantes tamdiu bene videtur eis. sed si contingat eos diebus festiuis ad ecclesiam pergere et aliquem dulcem sermonem vel missam audire eis videtur quod sint in magna angustia quousque sunt in operibus mundanis refocillati. Virgilius certe qui statuam fecerat est spiritus sanctus qui predicatorem ordinauerat vt annunciet virtutes et vicia penam et gloriam. Sed heu iam poterit dicere predicatorem sicut statua dixerat. Tempora mutantur. Hoc satis manifeste videmus in primitiua ecclesia in oculo statu tpe erat meliora quam nunc orationes et preces quam modo. Terra dabat fructum suum magis abunde. et omnia elementa que sua

erant. sunt mutata propter peccata ho-
minum. Hoc apparebat in diluuiio noe
Secundo homines deterioratur sic da-
re videmus. In antiquo enim tempore
erant homines magis deuoti elemosy-
narij. charitatum q̄ modo sunt. Et qua-
re. quia totus mundus in maligno posi-
tus est. Tertio qui voluerit veritatē di-
cere. & modo si predicator peccata po-
tentum predicet statim minas ac mur-
muratōes habebit. Unde. *Ista. cxxi. Lo-*
quimini verba placentia. Et ideo apo-
stolus dicit. Erit enī tempus cum sanā
doctrinā non sustinebunt pro domo isra-
el. Focus est quilibet christianus bonus
qui fideliter sicut miles christi laborat.
Unde quilibet bonus christianus tene-
tur singulis diebꝫ patri suo celesti red-
dere duos denarios scz amorem et hōno-
rem. Amore quia nos tantuz dilexit q̄
pro nostro amore vnicum filiū suū de-
celis descendere permisit et morte tur-
pissima condemnari. Honorem qz oīa
ab ipso procedunt et sine eo nullum bo-
num agere poterimus Item duos dena-
narios filio accomodamus Quinimodi
*filius est Certe ille de quo *Ista. dicitur**
Paruulus enī natus est nobis &c. scz fi-
lius dei Et quales denarios debemus ei
accomodare. certe duos omni die scilicet
bonam voluntatē & bonum actum q̄ diu-
sumus in hęc mortali corpore et quādo
nos egeri sumus facti in die iudicij q̄n-
do nudi apparebimꝫ tūc ipse nobis red-
det illos de narios in vita eterna sic scri-
ptum est. Centuplū accipientis vitam
eternam possidebitis Item duos dena-
rios perdimus super uxorem. Uxor ista
est caro nostra misera. que semper tra-
hiatur spiritui Denarij quos expēdimꝫ
sup eam sunt mala voluntas & actꝫ ma-
lus que continue operantur ex obliqua
voluntate. Istos duos denarios perdi-
mus quia grauitur ppter hoc hic vel ali-
bi puniemur. Item duos denarios om-
ni die super nos ipsos expendimus si bo-
ni christiani sumus. scz p dilectionē dei
intoto corde et dilectionē ad primum
sicut ad nos ipsos Carissimi si istos octo
denarios expendere volueritis ad gau-

dium eternum peruenire possitis.

De confessione.

Capitulum. lviij.

ex quidā regna

uit nomine Asmodeus qui statu-
it q̄ quicumq̄ malefactor captus esset &
coram iudice ductus. si tres veritates
posset dicere tam veras. contra quas
nullus posset obicere. Quin vere sine
oī fallacia essent Quin quātūcūq̄ est
malefactor vitam suam obtineret cum
tota sua hereditate. Accidit casus q̄
quidam miles contra regem forefecit.
fugam. petijt & i quadam foresta latuit
in qua multa mala commisit. quia om-
nes intrātes spoliavit aut occidit. Iud-
ex cum hoc audisset insidias in circuitu
foreste ordinauit eū deprehendit et liga-
tis manibus ad iudicium venire fecit.
Ait ei iudex. Carissime nosti legē Qui
ait. Et tūc domine Si debeo saluari oportet
me dicere tres veritates aut mortē
euadere non possum. Ait iudex. Imple
beneficium legis aut hodie morieris Ait
ille. Domine fac fieri silentium. quo fa-
cto ait. Domine ecce hęc prima veritas
Vobis omnibus denuncio q̄ toto tem-
pore vite. mee extiti malus homo. Iud-
ex hoc audiens circūstātibꝫ ait. Est ne
verū quod ille dicit. Ait illi Si nō esset
malefactor ad ista nō venisset. Ait ergo
iudex. Dic secundam veritatē. Qui ait
Secunda veritas est. Mihi multū dis-
plicet q̄ in ista forma huc veni. Ait iud-
ex. Certe credimꝫ tibi. Dic ergo ter-
tiam veritatē et te ipsum a morte salua-
sti. Ait ille. Hęc est tertia veritas. Si se-
mel potero euadere ad istū locū nunq̄
voluntarie in ista forma venirē. Ait iud-
ex. Amē tibi. satis prudenter te libera-
sti. vade in pace et sic saluatus est

Moralisatio Carissimi

Operator iste est dominus no-
i ster iesus christus qui istā legē
edidit scilicet q̄ quicumq̄ male-
factor. id est peccator per gratiā dei cap-
tus fuerit coram discreto iudice ductꝫ
id ē. cōfessore. dicat tres veritates tā ve-
ras q̄ tēmones q̄ se nō poterūt obicere

hereditatē regni celestis obtinebit. Pri-
ma veritas est. ego sum malus homo. id
est. in tali peccato. ⁊ sic te singulis. Ec-
ce confessio. Secūda veritas est. displi-
cet mihi ⁊c. idest. multū mihi displicet
q̄ tantū reum meum offendi. Ecce cō-
fessio. Tercia veritas est. Si possem se-
mel euadere per viam satisfactōis nun-
q̄ ad peccatum redire voluntarie. Et
sic per consequens vitam eternam obti-
nerem.

De superbia nimia ⁊ quomodo super-
bi ad humilitatem maximam sepe per-
ueniunt satis notabile

Capitulū. lix.

Jouinianus im-
perator regnavit potens valde
qui cum semel in stratu suo iacuisset ex-
altatum est cor eius vltra q̄ credi po-
test. Et in corde dixit. Est ne aliquis de-
alius q̄ ego. His cogitatis somnum ce-
pit. Mane vero surrexit et vocavit mi-
lites suos et ait. Carissimi bonum est ci-
bum sumere quia hodie ad venandū p-
gere volo. Illi vero parati erāt volūta-
tem eius adimplere. cito sumpto ad ve-
nandū precesserūt. Dū vero impator eq̄
tasset calor intolerabilis eius inuasit in
tantū q̄ videbat ei q̄ moreret nisi in aq̄
frigida balneare posset. Resperit a lōge
aquam latā vidit. Dixit militibz suis.
Hic remaneatis quousq̄ fuero refrige-
ratus. Dextrariū cū calcaribus percussit
ad aquā vestinanter equitabat. de equo
descēdit omnia vestimēta deposuit. aquā
intrauit ⁊ tamdiu ibi remansit quousq̄
totaliter refrigeratus esset. Dū ibidē
expectasset venit quidā hō ei per omnia
similis in vultu ⁊ gestu ⁊ induit se vesti-
mentis eius. dextrariū eius ascēdit ⁊ ad
milites eq̄tauit. ab oibz sicut p̄sona in-
peratoris est recept⁹. Finito ludo ad pa-
laciū cum militibz prexit. Post hoc cito
Jouinianus de aqua exiit. sed nec ve-
stes nec equi inuenit. Admirabat ⁊ tri-
stis ē valde quia nudus erat ⁊ nemi-
nem vidit. cogitavit intra se. quid faciā
Ego miserabiliter sum frustrat⁹. Tan-
dez ad se reuersus dicebat. Hic p̄pe ma-

net vnus mules quē ad miliciam prom-
mouī. ad eum pergam. vestes et equum
acquiram. et sic ad palacium meū ascē-
dam ⁊ videbo quomodo ⁊ per quem sum
confusus. Jouinianus totaliter nudus
ad castrum militis perterit. ad ianuam
pulsauit. Janitor autem causam pulsa-
tionis quesit. Ait iouinianus. Janu-
am aperite ⁊ qualis ego sum videte. Il-
le vero ianuam aperuit ⁊ cum eū vidit
ser obstupuit ⁊ ait. Qualis es tu. Et il-
le. Jouinianus sum imperator. vade ad
dominum tuum ⁊ dic ei vt mihi vestes
accōmedet qz vestes ⁊ equum perdidit
Qui ait. Mētiris pessime ribalde. Jā
ante aduētum tuū dominus imperator
Jouinianus ad palacium suum cuius mi-
litibus suis transiuit. et dominus me⁹
secum perterit et redijt. et iam in men-
sa sedet. Sed quia imperatorem te no-
minasti. domino meo nunciabo. Jani-
tor intrauit ⁊ domino suo verba eius re-
tulit. Ille hoc audiēs precepit vt intro-
duceretur. Mules cum eū vidisset no-
ticiam eius non habebat. Sed impera-
tor proptime eum cognouit. Ait ei mi-
les. Dic mihi qualis es ⁊ quod est no-
men tuū. Qui respondit. Ego sum im-
perator Jouinianus ⁊ ego te ad militē
ampromouī tali tempore. Ait ille. M-
balde pessime qua audacia audes te im-
peratorem nominare. Jam enim domi-
nus meus imperator ante te ad palaci-
um equitauit. ⁊ ego per viam ei associa-
tus etiam ⁊ iam sum reuersus. et quia te
ipsum imperatorem nominasti impune nō
transibis. Fecit eū egregie verberari et
postea expelli. Ille vero sic flagellatus ⁊
expulsus fleuit amare ⁊ ait. O deus me-
us quid hoc esse poterit q̄ miles quē ad
miliciam promouī noticiā mei nō ha-
bet et cum hoc grauter me flagellauit
Cogitauit apud se. prope est quidā dux
consiliarius meus. ad eum pergam ⁊ ne-
cessitatem ei ostēdam per quē poterō in-
dui ⁊ ad palaciū meum reuerti. Cū ve-
ro ad ianuam ducis venisset pulsauit ia-
nitor audiens pullationem. ianuā ape-
ruit ⁊ cū hoīez nudū vidisset admirabat⁹
et aiebat. Carissime q̄lis es tu ⁊ quē sic

taliter nudus venisti. Et ille. Ego super impator. a casu equi et vestimenta perdidit. Et ideo ad ducem veni ut mihi in hac necessitate succurrat. Sed te rogo ut negotium meum coram domino tuo facias. Janitor cum verba eius audisset admirabatur. aulam intrauit et domino suo omnia retulit. Ait dux. Introducat. Cum introductus fuisset nullus noticiam eius habebat. Et dux ait ad illum. Qualis es tu. Et ille. Imperator sum ego et te ad divitias et honores promovendo quando te ducem feci et consiliarium meum te constitui. Ait dux. Insane miser. Perrexi pariter ante te cum domino meo impatore velius palacium et revertens super. Et quia talem honorem tibi appropriasti impune non transibis. Fecit enim in carcere reduci et pane et aqua sustentari. Deinde ex carcere extraxit et egregie verberari et a tota terra post hoc enjaci fecit. Ille sic eiecit ultra quam credi poterit gemitus et suspiria emittebat et intra se dixit. Ne mihi quod faciam quia factus sum opprobrium et abiectionis plebis. Melius est mihi ad palacium meum pergere et mei de palacio meo noticiam habebunt. Saltem si non. vel or mea noticiam meam habebit per certa signa. Solus ad palacium accessit. Ad ianuam pulsavit. Audita enim pulsatione ianitor ianuam aperuit. quem cum vidisset dixit. Dic mihi qualis es tu. Et ille. Duxor de te quod non novisti me. quia per tota tempora fuisti mecum. Qui ait. Venturis tu. Cum domino impatore diu steti. Et ille. Ego super ille. Et si dicitis non credis. rogo te de amore ut ad imperatricem accedas et per ista signa. illa mihi vestes imperiales per te mittet. quia a casu omnia perdidit. Ista signa que per te ei mitto. nullus nisi nos duo novit sub celo. Ait ianitor. Non dubito. quin insanus sis. Quia iam dominus meus imperator in mensa sedet et iuxta eum imperatrix. Veruntamen ex quo dicitis te imperatorem esse imperatrici intimabo et certus sum quod graviter punietis. Janitor ad imperatricem perrexit et omnia audita ei intimavit. Illa non modicum contristata ad dominum suum con-

versa est et ait. Domine mi audite mirabilia signa privata inter nos sepius acta. vnus ribaldus in porta mihi per ianitorem tecit et cum hoc dicit se imperatorem et dominum meum esse. Ipse cum hoc audisset precepit ianitori ut introduceretur in conspectu omnium. qui cum taliter nudus introductus fuisset. canis quidam qui antea multum eius dilexerat ad guttur suum saltabat ut eum occideret. Sed pro familiam impeditus est. sic quod nullum ab eo receperit malum. Iste quendam falconem habebat in partica qui cum eum vidisset ligaturam fregit et extra aulam aduolavit. Ait imperator omnibus in aula sedentibus. Carissimi audite verba mea que de isto ribaldo dicam. Dic mihi qualis es tu et ob quam causam venisti. Et ille. Domine ista est mirabilis questio. Imperator sum et dominus istius loci. Ait imperator omnibus sedentibus in mensa et circumstantibus. Dicite mihi per iuramentum verum quod mihi fecistis. quis nostrus imperator est et dominus. Aunt illi. Domine leuiter respondemus per iuramentum quod vobis fecimus. Istum ribaldum nunquam vidimus. Iste vos estis dominus noster et imperator quem a iuuentute nouimus. et ideo rogamus vna voce puniatur. ut omnes exemplum ab eo capiant et de tali presumptione non adtemptent. Imperator ille conuersus ad imperatricem ait. Dic domina mihi pro fide qua tenens. noster tu istum hominem qui se dicit imperatorem et dominum tuum esse. At illa. Bone domine cur talia a me quis. Nonne plus quam triginta annis in societate tua steti et prolem per te genui. Sed vnum est quod miror. quomodo iste ribaldus peruenit ad nostra secreta inter nos perpetrata. Imperator ille dixit illi qui introductus fuerat. Carissime qua te ausus fuisti teipsum imperatorem nominare. Damus pro iudicio ut ad caudam equi hodie sis tractus. et si iterum ausus sis hoc dicere te condemnabo morte turpissima. Vocauit satellites suos et ait. Iste et istum ad caudam equi trahite sed nolite eum occidere. Et sic factum

est. Post hæc vero ultra quæ credi potest comota sunt omnia interiora eius. Et quæ si de ipso desperatus dicebat. Pererat dies in qua natus sum amici mei a me recesserunt. Uxor mea et filij mei non noverunt me. Cum hoc dixisset ei cogitabat. Hic prope manet confessor meus. pergam ad ipsum forte ipse meam noticiam habebit quæ sepius confessionem meam audiuit. Pererat ad heremitam ad fenestram cellule pulsavit. At ille. Quis ibi. Et ille. Ego sum imperator Iohanni anus. fenestram aperias ut loquar tecum. Ille vero cum vocem eius audisset fenestram aperuit cum eum vidisset cum impetu fenestram clausit et ait. Discede a me maledicte tu non es imperator sed dyabolus in forma hominis. Ille hoc audiens ad terram pro dolore cecidit. crines capitis ac barbe dilaceravit. et dixit. heu mihi quid faciam ego. His dictis recor datus fuit quod in stratu suo exaltatum fuerat cor eius dicens. Est ne deus alter preter me. statim ad fenestram heremite pulsabat et dixit. amore illius qui peccat in cruce confessionem meam audite fenestra clausa. At ille. Tibi bene placeat. Qui de tota vita sua cum lachrymis est confessus et precipue quomodo contra deum se erexit dicens. quod non credit alium deum esse quam seipsum. Facta confessione et absolutioe heremita fenestram eius aperuit et noticiam eius habebat. Et ait. Benedictus altissimus iam nonui te. paucas vestes hic habeo iduas te et ad palacium perge. ut spero noticias tuam habebunt. Imperator induit se et ad palacium suum perrexit. ad ianuam pulsabat. Janitor ostiam aperuit et eius satis honorifice recepit. At ille. Numquid noticiam meam habes. Qui ait. Etiam domine pro optime. Sed admiror quod per totum diem hic steteris et vos exire non videri. Ille vero aulam intrauit. omnes enim videntes capita inclinabant. Alius imperator erat cum domina. Quidam miles exiens de camera cum intime asperit. Post hæc in camera est reuersus. et ait. Domine mi est quidam in aula cui omnes capita inclinant et honorem faciunt

qui vobis in omnibus assimilatur intantum quod quis vestrum est imperator penitus ignoro. Imperator ille hoc audiens ait imperatrici. Ecceas et videas si eius noticias habeas Illa vero foras perrexit et cum eum vidisset admirabatur. statim cameram intrauit et ait. Domine vobis vnum denuncio quod quis vestrum est dominus meus penitus ignoro. At ille Ex quo sic est foris pergam et veritatem excutiam. Cum autem aulam intrasset per manum cepit et iuxta eum stare fecit vocavit omnes milites in aula existentes cum imperatrice et ait. Per iuramentum quod mihi fecistis dicere quis noster est imperator. Imperatrix pro respondit. Domine mi mihi incumbit pro respondere. testis est mihi deus in celis quis vestrum est dominus meus penitus ignoro. et sic omnes dixerunt. At ille. Clarissime audite me. Iste homo est imperator vester et dominus. Nam aliquo tempore contra deum se erexit. propter quod peccatum deus eum flagellavit. et hominum noticia ab eo recessit quousque satisfactionem deo fecerit. Ego sum angelus eius cultos anime sue qui imperium custodiam quod si in penitentia. iam eius penitentia est completa et pro peccatis satisfecit ammodo ei sitis obediētes ad deum vos recomendo. Statim ab oculis eorum disparuit Imperator vero deo gratias reddidit et toto tempore vite sue in bona pace vixit et spiritum deo reddidit. Quod nobis concedat. etc.

Oratio

Altissimi Imperator iste potest dici quilibet homo totaliter mundo datus qui propter diuitias et honores in superbiam cordis erigit. Sicut alter Nabuchodonosor qui diuinis preceptis non obediuit. vocat milites. id est. sensus. pergit ad venandum mundum diuitates Interi calor intolerabilis id est. tepratio diabolica eum arripit quod quod escere non potest quousque in aquis mundanis sit totaliter refrigeratus. Ista refrigeratio est detrimentum anime. Et sic milites. id est. sensus sine custodia hominem

dimitunt quotienscumq; in aqua munda balneari intendit. Sed de equo primo descendit, id est, a fide erat, quia in baptismo firmiter deo promisit adhaerere et pompis diaboli abrenunciare. Sed quod cito totaliter se in aquis mundanis inuoluit fidem frangit. Et hoc est de equo descendere. Deinde deposuit vestes, id est, virtutes quas in baptismo recepit, et sic nudus miser in mundi vanitatibus iacet. **Quid est faciendum.** Tertio ut alii scilicet prelati qui fidem et virtutes habet custodire hoc est vestimenta recipere. **Quia** prelado datur potestas soluendi peccatores quotiens puro corde ad deum se conuertit. Iovinianus cum de aqua exiit, etc. Sic miser homo cuius de aqua mundana per dei gratiam intendit exire nullam virtutem inueniet, quia omnes per peccatum perdidit, ergo habet materiam colendi. **Quomodo** ergo debent virtutes recuperari. Tertio ad domum militis primo debet pergere. Miles iste est ratio que habet te flagellare, quia ratio dicitur quod quantum contra deum perpetrasti in corde tuo, hoc emendes. Et ideo non poteris te ipsum dicere imperatorem, id est, christianum, quia opera christiani per peccatum perdidisti. Ratio ergo te expellit ab omni vicio. **Quid est faciendum.** Pergas ad castrum, ducis scilicet ad conscientiam tuam propriam que contra te grauius murmurat donec reconciliatus deo fueris, imo in carcerem te ponit hoc est in perplexitate magna quomodo et per quam viam deo placere potes et vulnera ab eo recipere, id est, cordis compunctionem per quam sanguis, id est, peccatum exeat. Deinde ad palatium cordis tui pulsare, id est, intime cogitare quomodo et qua de causa contra deum deliquisti. Janitor, id est, voluntas que est libera, ostium cordis tui habet aperire et te ducere ad primum statum quem in baptismo accepisti. Lanis que saltat ut te occidat, etc. est caro tua propria per quam homo sepius occideretur nisi deus impederet. Et falco in pertica extra fenestram volat, id est, potentia diuina non tecum manebit quam diu in mala vita iaces, nec uxor, id est, anima noticiam habebit tue salutis.

lutis. **Quid ergo est faciendum.** Tertio ut sis tractus ad caudam equi. Trahi per caudam equi nihil aliud est quam a principio vitae usque ad presens quid et quantum fecisti tantum volere et satisfactorem perpetrare. Deinde postquam ista feceris perge ad heremitam, id est, discretum confessorum in foresta sancte ecclesie. Et de omnibus que bus contra deum deliquisti pure confitearis clausa fenestra, id est, priuate non ad laudem hominum sed ad tuum solamen et statim deus et omnes angeli noticiam tuam habebunt. Deinde facta confessio vestimentis, id est, bonis virtutibus poteris indui et ad palatium cordis tui secrete accedere, et omnes sensus tui cum uxore, id est, anima noticiam habebunt, quod verus imperator, id est, bonus christianus factus es et per consequens vitam eternam obtinebis. Ad quam, etc.

De auaricia et eius subtili conamine
Capitulum, lx.

Er quidam erat

qui filiam unicam pulchram et gratiosam nomine Rosmundam habebat. Puella ista cum ad etatem veniam puenisset, erat tam habilis in currendo quam citius ad terminus peruenerat antequam aliquis eam tangere posset. Rex per totius regnum proclamari fecerat quod quicumque cum filia sua volebat currere et ad finem termini ante eam perueniret ipsam in uxorem haberet, et totum regnum post eius decessum. Si vero aliquis hoc attemptaret et in cursu deficeret, caput amitteret. Facta proclamatione quasi infiniti se obtulerunt cum ea currere et quotquot cum ea currebant omnes deficiebant et capita amiserunt. Erat tunc quidam in ciuitate pauper nomine Abibas qui intra se cogitabat. Pauper ego sum et de vili sanguine progenitus, si per aliquam viam possem istam puellam devincere non solum ego promotus essem sed et omnes de meo sanguine. Providebat sibi de tribus cautelis, id est, de seruo rosarum quod illa puella appetunt. Secundo de zona serua quod puella luxuriose optat. Tertio de

loculo serico et infra loculum pila quedam erat reaurata super pilam descriptio talis. Qui mecum ludit nunquam de ludo satiabitur. Hec tria ipse in sinu suo posuit. ad palacium perit et pullavit. Adest ianitor et causam pullationis petebat. Qui ait. Paratus sum cum puella currere. Illa cum hoc audisset quandam fenestram aperuit et cum eum vidisset in corde suo despersit et ait. Ecce quod reprobus est cum quo currere velles. tamen non poterat contra dicere. Ad currendum se preparavit. Illi vero ad invicem currebant. cito puella ad magnam distantiam ante eum cucurrit. Abibas cum hoc vidisset tertium rosam ante eam projecit. Viso serico puella inclinavit se et tertium leuavit et in capite posuit. Tantum in serico delectabatur et expectabat quod abibas ante eam cucurrit. Puella cum hoc vidisset. ait in corde suo. Nunquam filia patris mei cum tali ribaldo de copulari. statim tertium proiecit in quandam foueam profundam. et post eum cucurrit et apprehendit. Quem cum apprehendisset alapa dedit ei dicens. Si iste gradum miser. non recet ut filius patris tui in vxorem me ducat. statim ante eum cucurrit. Abibas cum hoc vidisset ante eam zonam de serico proiecit. Quam cum vidisset inclinavit se et eam leuavit se succinxit et tantum de ea delectabatur quod ibidem moratrat. et iteque abibas longe ante eam cucurrit. Puella cum hoc vidisset fleuit amare et zonam accepit et in tres partes fregit. per eum cucurrit et apprehendit. Quem cum apprehendisset manum leuavit et ei alapa dedit dicens. Miser me in vxorem non habebis. Statim ante eum longe cucurrit. Abibas cum hoc vidisset expectabat quousque ipsa prope esset. Hoc facto loculum de serico ante eam proiecit. viso loculo inclinavit se et loculum leuavit. aperuit pilam reauratam intus inuenit. superscriptionem legit. Qui mecum ludit nunquam ludo satiabitur. incepit tantum et tandem ludere cum pila quod abibas citius ad finem peruenit et eam in vxorem tenuit.

Oratio.

Arissimi. Imperator iste est dominus noster Iesus christus. Filia pulchra anima ad dei similitudinem

creata que velociter in bonis operibus currit quod diu in puritate vite manet in tantum quod eas peccatum mortale vincere non potest. Clamor factus est. Clamor iste nihil aliud est quam quod homo se defendat et protegat contra dyabolum mundum et carnem. Et si bellum contra ista tria aggredietur et victoriam obtinuerit tunc peccata mortalia succumbunt. et hoc est capita amittere. Abibas est dyabolus qui cum videt hominem superasse per opera misericordie prouidet sibi de tribus cautelis. scilicet de serico. Tertium istud est superbia. quod sicut sericum non ponit nisi super caput ut ab hominibus videatur. sic superbus semper videri vult. Et ideo dicit Aug. Cum superbum videris filium dyaboli esse non dubites. Cum igitur homo vult serico superbie statim currit dyabolus ante eum. Quid ergo est faciendum. certe ante sericum superbie proieciatur in foueam humilitatis. et sic dabis dyabolo alapa et eum dimittes. Post hoc puella se inclinavit et zonam leuavit et asperit. zona ista est luxuria quam dyabolus proiecit ante hominem. Cum tamen contra tales dicat Gregorius. Succingite lumbos vestros in castitate. Si ergo succingis te zona luxurie statim dyabolus ante te currit de bona vita tua te impedit. Quid ergo est faciendum. Certe ut zona luxurie in tres partes frangatur. scilicet in orationem ieiunium et elemosinam. et sic per consequens dyabolum vinces. Post hoc dyabolus loculum ante hominem proiecit. Scitis quod loculus habet duas cordas ad aperiendum. Corda vero est loculus quod debet esse clausum inferi quantum ad terrena. et superius apertum quantum ad celestia ad gratiam suscipiendam. Due corde que claudunt sunt timor dei et pena eterna. per que duo cor hominis clauditur ne intret peccatus. Pila in loculo sepius inuenitur in cordibus nostris. scilicet auaritia aut cupiditas. quia sicut pila mouetur ad omnem differentiam positionis. sic et auarus mouetur in terra. mouet in mari. non cessat pes eius currere nec cor cogitare quod et per quam vitam bona mundana poterit acquirere. Superscriptio est qui mecum ludit. id est qui cum cupiditate

incipit vitam ducere vt vic aut nūq̄ poterit sustinere. sicut dicit seneca. Cum oia pctā senescunt sola cupiditas uiue nescit. Ideo timendū est de aliquibus qui tantū cum pila ludūt cupiditatē. q̄ diabolus ipsos occupabit. Quia sicut dicit apostolus. Radix omnū malorū est cupiditas. Studeam' ergo vitā nostram sic in pijs operibus dirigere vt vitam eternā valeamus attingere.

De premeditatione semp habenda.

Capitulum. lxi.

c Laudius reg

nauit qui vnicā filiam habebat gratiosam et corā valde. qui cū semel in stratu suo iacuisz intime de filia sua cogitabat quō eam pmouere possz Ait intra se. Si eam in vxorē diuiti stulto tradidero. filiā meā pdam. si vo paupri sapienti p eius sapientiā et necessaria large acq̄eret. Erat tūc i ciuitate q̄dā philosophus nose socrates quē rex dilexerat. vocauit eū et ait. Carissime nūqd tibi placet filiā meā in cōiugem accipe. Et ille. Etā domine. poptime Et ille. Ex quo ita est dabo tibi eā sub illa cōditiōe q̄ si moriat filia in tua societate vitam tuā amittes Eliges ergo eā accipe vel dimittere. Et ille. Mihi bñ placet eā accipe sub ista cōditiōe. Rex nuptias celebrauit cū magna solēnitare. Per quedam tpa vitā dureit in quiete et sanctitate pfecta Post hoc vxor socratis vsqz ad mortē infirmabat Hec audiens socrates cōtristatus est valde Quādā forestā intrauit. fleuit amare Dum sic essz in dolore. rex alexander in eadem foresta venabat. Miles quidaz alexandri socratē vidit. ad euz eq̄tabat et ait ei. Carissime. cuius homo es Et ille. Homo talis dñi sum ego. qui seruus dñi mei est domus est dñi tui. Ait miles. Ad est maior dño meo in toto mñdo. sed ex quo talia dicis ducā te ad minimum meū et audiem' quis est dñs tu' de quo tot et tanta psumis Cum autem corā rege alexandro ductus fuisset. ait ei. Carissime quis est dñs tu' de quo talia dicis q̄ seruus ei' est dominus meus

Et ille. Dominus me' est ratio. seruus ei' voluntas. Sic est ergo q̄ tu p voluntatem regnū tuū et non p rationē hucusqz gubernasti. Ideo seru' domini mei hoc est voluntas est dñs tuus. Audiens hęc alexander ait Carissime prudēter rñdi si vade in pace. Ab illa die cepit rex regnum suū ratione gubernare et nō voluntate Socrates vero solus forestā intrauit et fleuit amare p sua cōiuge Senex quidā venit ad eum et ait. Bone magister ob quā rem affligit anima tua Et ille. Filiā regis sub tali cōditiōe desponsauit q̄ quocūqz tpe ipsa i societate mea moriatur ego vitā meā amittā et iaz ad mortem infirmatur. Et hęc est causa doloris mei. Ait senex. Fac siliū meū et post factū non penitebis Vxor tua est de sanguine regum. Cum rex minutus fuerit vxor tua pectus et vbera linuat de sanguine p̄ris sui. vade in ista foresta tres herbas inuenies. de vna ei portionē facies. de alijs duabz vñs implastrū ponat vbi dolorē sentit. et si istā doctrinam impleueris sanitatē pfectā inueniet. Socrates omnia impleuit et vxor ab oī infirmitate cōualuit. Rex vero cū audisqz q̄ socrates tam solite p infirmitate filie sue laborabat eum ad magnas diuitias et honores pmouit.

Moralisatio presentis historie.

Carissimi.

Ser rex est Iesus christus dñs noster Filia tā pulcra aia ad tei similitudinē creata Ista puellā non diuiti hz paupri socrati. i. homini dedit. Q̄ sit pauper ecce. Job. ir. Audus egressus sum de vtero matris mee. et. Sz carissimi scire debet' q̄ sub tali cōditiōe dedit dñs noster iesus xps hōi aiaz vt si in ei' societate moreret p peccatū mortale vitā suā scz eternā amittat. si ergo anima tua in infirmitatē p p̄ctm cecidit. fac sicut fecit socrates intra forestam. i. sanctā ecclesiaz in qua inuenies senem. i. discretū confessorē de cui' consilio saluari poteris. Alexander q̄ venatus est. est homo mūdānus q̄ potius regulatur voluntate q̄ rōe. sed p sacā doctrinam emendat. si p peccatū infectus

es primo lineas pect' tuū cum sanguī-
ne. id est. recente memoriā d' christi pas-
sione habeas i corde. deinde collige tres
herbas. scz cōfessionē. cōtritiōem et sa-
tisfactionem. De prima facias portionē
scz de peccatis semper tolerare. de alijs em-
plastrum. id est. penitentiā. ⁊ sic per con-
sequens ad diuitias vite eterne pmo-
ueri possis. Ad quā nos perducatur iesus
christus qui uiuit et regnat cum deo pa-
tre ⁊ filio ⁊ spiritu scō rē.

de pulcritudine fidelis anime

Capitulum. lxxij.

8 Anus regnauit

prudens ualde. In cuius regno
mulier quedam erat nomine florentia
mūro modo pulcra et gratiosa. Unde
tanta pulcritudo erat in ea q' tres reges
eam oblidebāt ⁊ a quoliter rege viola-
ta. Post hęc iter reges. ppter numū amo-
rem cōmissum est bellus ⁊ quasi infiniti
homines ex omni parte occubuerūt Sa-
trape imperij hęc audiētes omnes ad re-
gem uenerūt dicētes. Domine illa flo-
rentina i regno tuo est tā pulcra q' q̄si
infiniti quotidie pro eius amore occi-
duntur. Et nisi citi' remediū apponā-
quotquot sunt in regno pibunt. Audi-
ens hęc rex literas scribi fecerat. anulo
suo signatas q' sine ulteriori dilatiōe il-
la ad eum ueniret. Prego cum literis ad
eā periret. ⁊ anteq̄ ad eā pruenit de-
functa est. Redijt pco de morte floren-
tine regi nunciavit. Rex cōtristatus ē
ualde q' eā uidere nō poterat in sua pul-
critudine. oēs pictores regni ad eum
conuocari fecit. Cum aut' uenissent ait
rex. Carissimi hęc est causa q're p' uobis
misi. Erat quedam mulier nomine florē-
tina in tanta pulcritudine q' quasi infi-
niti occubuerūt pro eius amore. Defun-
cta est et eā non vidi. Ite ergo ⁊ cū om-
ni indultria uestra imaginē eius depin-
gite cum sua pulcritudine. p' quā potero
discernere quomodo tot occubuerūt p'
eius amore. At illi Dñe rem difficilem
uos queritis. Tāta erat in ea pulcrite-
do ⁊ decētia q' oēs pictores orbis imagi-
ne ei' nō depingerēt quātum ad omnia
excepto vno pictore qui latet in mōtu

bus. alle solus est et non alius qui uolū-
tatem uestrā adimplere poterit. Hęc au-
diēs rex p' illo pictore destinauit. Qui
cū ad eū uenisset. ait ei. Carissime d' tua
indultria informati sum'. vade ⁊ imagi-
nem florentine p' omnia depinge i sua
pulcritudine ⁊ condignā mercedē dato
tibi. At ille. Rem difficilem queris. Ve-
rūt amē mihi cōcede ut in cōspectu meo
omnes pulcras mulieres toti' regni sal-
tem p' vnā horā habeā ⁊ faciā quod tibi
placebit. Rex uero fecit omnes conuo-
cari et in conspectu eius stare. Pictor
qua tuor pulciores ex eis elegit et ali-
as licentiavit ut ad patriā suā redirēt.
Pictor ille cum rubeo colore imaginem
eius incepit depingere. ⁊ q' illaz quatu-
tuor mulierū habebat magis faciē grati-
osam aut nasū. ⁊ sic de ceteris membris
hoc in imagine posuit. ita q' ex qualiter
muliere aliquā partē accepit. ⁊ imaginē
compleuit. Cum uero completa fuisset
imago uenit rex ut eā uideret. Qui eus
uidisset ait. O florentina si uicisses vl-
tra oēs istū pictorē teberes diligere qui
depixit te in tanta pulcritudine.

Oratio

Carissimi. Iste rex est pater ce-
lestis. Florentina tam pulcra ē
anima ad dei similitudines crea-
ta. Tres reges dyabol' mundus ⁊ caro
per istos tres reges anima ppter pecca-
tum primi parētis erat obfessa ⁊ a quo
libet violata. vnde tot occubuerūt p' pec-
catum q' omnes ante aduētū christi ad
infernū descenderūt. Hoc uidentes satra-
pe hoc est patriarche ⁊ pphete de remedio
clamabant dicentes. Dñe mitte nobis
quē missurus es. Alij. Emitte agnum
dñe dominatorem terre rē. Deus uero
misi preconē scz beatū iohānem bap-
tistā. sic scribit' Malachie. i. Ecce ego mit-
to angelū meū qui p'parabit' rē. Sed
hęc p'chodor' longe ante eius aduen-
tum mortua est anima. Pictores sūt ro-
cati qui se excusauerūt rē. Lin celo inter-
gelos in terra inter hoies. s. patriarchas
et pphetas nō est inuentus vnus q' sci-
uit uel potuit imaginē. id est. anima de-
pingere quātū ad suā propriā pulcitu-
e

dinem. Pictor qui de motibus uenerat
 est dominus noster Iesus xps q̄ descen-
 dit de celis ut istas imaginē reformaret
 Et quomodo. Certe cū uulso colore. id
 est proprio sanguine. Elegit q̄ tuor mu-
 lieres pulciores rē. Pro prima mulie-
 re dedit esse cū lapidibus. Pro secunda
 vegetare cū plātis. Pro tertia sentire cū
 animalibus. Pro quarta intelligere cū
 angelis. Rex cū uidisset dicebat. **S** flo-
 retina. id est anima. multū ueteres istū
 pictorem dominū nostrū iesum christū
 ante omnia diligere q̄ suo proprio san-
 guine te depinxit in tanta pulcritudine
 De mundanorum delectationibus

Capitulum. lxxij.

v **E**spasianus re

gnauit qui filiā pulcerrimā ha-
 bebat cui nomen **E**glæs. que erat ni-
 mis pulcra et oculis omnium gratiosa. ita
 q̄ eius pulcritudo omnēs alias mulie-
 res excellabat. Accidit quosq̄ vna die
 q̄ cum filia eius ante eum staret eā in-
 time respexit et ait ei. **C**arissima nomen
 tuum mutabo propter pulcritudinē corpo-
 ris tui sit nomē tuū amodo **T**omina so-
 lacij in signum hui⁹ ut omnes qui adue-
 nerint tristes cū gaudio recedant. **R**ex
 vero iuxta palaciū quēdā ortū pulcerrī-
 mū habebat in quo sepius causa sola-
 cij ambulauit. fecit p̄c̄ amari per totum
 imperiū q̄ si q̄s filiā suā in uxorem ha-
 bere uellet ad palaciū suū ueniret et ista
 ortū tribus aut quatuor diebus spacia-
 ret. deinde rediret si filiā suā in uxore
 habere uellet. **F**acta proclamatio. oēs mul-
 ti ad palaciū suū uenerunt. ortum in-
 trabat et nunq̄ postea sunt uisi. et quot
 quot uenerūt nullus ex eis euasit. **E**rat
 tunc quidā miles in partib⁹ longinq̄s
 cum audisset de clamore q̄ si quis ad pa-
 lacium ueniret filiā regis in uxore ha-
 beret. uenit ad ianuā palacij et pulsauit.
 ianitor ostium aperuit et eū introduxit
 ad regē accessit et ait. **D**ñe mi clamor
 factus est cōmunis. ut si quis ortū v̄m
 intrauerit filiā uestrā in uxore habeat
 ideo huc ueni. **S**it rex. **O**rtū intrate et si
 exierit. eā habebitis. **Q**ui ait. **D**ñe
 mi concedo. **N**eto instāter

anteq̄ ortū intrauero ut aliqua uerba
 cum puella loqui potero. **A**t ille. **S**i tibi
 bene placet. **A**ccessit ad puellā et ait. **C**a-
 rissima nomen uestrū est dñā solacij. ad
 hoc tibi datū est ut omnes qui tristes
 ad te ueniūt euz gaudio redeūt. sed ego
 nimis tristis et desolatus ad te uenio. p̄
 te ergo mihi consiliū et auxiliū quomo-
 do cū gaudio recedere potero. **M**ulti an-
 te me uenerūt et ortū intrauerūt nec vn-
 q̄s amplius uisi sunt. **S**i ergo mihi idē
 casus cōtingeret ut mihi dicere potero
 q̄ ego in cōiugē te desideravi in matri-
 monio. **A**t illa. **T**ibi ueritatē dicā et tu
 am tristitiā in gaudiū conuertā. **I**n or-
 tu illo est quidā leo ferocissim⁹ q̄ oēs
 intrantes interfecit et per eū omnes q̄
 intrauerunt ratione p̄sone mee sunt in-
 terfecti. **A**rima corpus tuū totū ferro
 a planta pedis usq̄ ad verticē capitis et
 sunt oīa arma tua cū gummi limita. **C**ū
 uero ortū intraueris leo statim in te ir-
 ruet et tra eū uiriliter pugna. **E**t cū las-
 sus fueris ab eo te sepabis. **I**lle uo p̄
 brachiū uel pedē te tenebit cū dētibus
 intātū q̄ p̄ arma gūmata dētēs ei⁹ ple-
 ni erūt q̄ te par poterit ledere. **T**u uo
 cū hoc p̄ceperis gladiū euagina et caput
 eius amputa. **S**ed aliud ē adhuc pericu-
 lū in ortu illo. **E**st tātū vn⁹ introitus et
 sunt diuersa diuerticla ita q̄ qui semel
 intrauerit uix exitum inuenire poterit
Et ideo cōtra illud periculum dabo tibi
 tale remediū. **G**lobū fili tibi concedo ut
 cū ad ostiū ortū pueneris filiū globi in
 porta liga. et sic p̄ filiū in ortū uelcede. et
 sicut uitā tuā diligis globū fili ne p̄das
Siles uero p̄ omnia adimpleuit sicut
 dixerat puella. armatus ortū intrauit
Leo cum eū uidisset toto conamine in
 eū irruit. **S**iles uiriliter se defendit et eū
 lassus erat saltū ab eo fecit. **L**eo eū per
 brachiū tenuit intantū q̄ dentes eius
 gūmi pleni erāt. **S**iles cū hoc percepisset
 gladiū extraxit et caput leonis am-
 putauit. **I**lle uero intantū gaudebat q̄
 filiū p̄ quē descendit pdidit. **I**lle uero
 tristis ac dolens ortū tribus circūit die-
 bus et diligēter globū quesit. de nocte
 inuenit. cū uero uenisset non modicum
 gaudēs p̄ filiū ascendit quousq̄ ad portā

peruenit. filiū soluit ad regē prexit. et
filiam suā dñam solacij sibi vxores obti
nuit de quo multū gaudebat.

Oratio

Aristini. Iste imperator est to
minus noster iesus christus fi
lia tam pulcra comina solacij ē
regnū eternū. Qui x̄o voluerit regnū
eternū ac celeste habere oportet vt p̄mo
ortū huius mundi intret et p̄ aliq̄ tempo
ra q̄d̄ diu deus voluerit ibidem expectet
ps. Constituisti terminos eius qui pre
teriri non poterūt. Job. Unus est intro
itus hominū et iumentoz. sed in mundo
tot sunt diuerticula p̄ que nescit homo
finem suū. nec vbi. nec quando. nec quo
modo mori debeat. Leo x̄o est dyabolus.
qui circuit querens quē teuozer. Unde
quasi infirmi p̄ eū sunt occūsi Quid est
ergo faciendū. Si volumus regnum
celeste obtinere certe debem⁹ bonis vir
tutib⁹ stabiliter armari ita q̄ arma n̄ra
sint gūmata. Per gūm̄ elemosinā intel
ligere debem⁹. quia sicut gūm̄ duo ad in
uicē iūgit. sic elemosina animā cum teo
Unde propheta dicit. Sicut aqua extin
guit ignē ita elemosina peccatū. De in
de debes accipere globū fili tē. Glob⁹ iste
baptismus est. Unde in principio vite
tue oportet incipere a baptismo. Dinde
a cōfirmatiōe. et sic p̄ cetera sacramen
ta in mūdū istū descendere. Sed leo. i.
dyabolus paratus est cōtra te pugnare
Contra eū viriliter pugnare debes et ca
put eius. i. potestatem per bona opa aufer
re. Sed sepe cōtingit q̄ postq̄ homo de
dyabolo triumphauerit sicut multi faciūt
in quadragesima. post pascha redeunt ad
peccata. et sic globum fili. i. virtutem sa
cramenti perdunt. Fac ergo tu sicut fec
miles si per peccatū virtutes perdidisti
multum dolere debes et p̄gas iter triū
dierū p̄ contritiōem confessionē et satisf
factionem. et sic inuenire poteris ea que
pdidisti. Et sic cū venis ad portā mor
tis quādo anima sepatur a corpore pot
teris ad cominā solacij peruenire. id est
ad gaudium eternum. Ad qd̄ rē.

De communica incarnatione

Lapitulum. l. c. ii

q **Widam rex re**

gnauit qui tres virtutes habe
bit. Primo erat fortior omnib⁹ hoib⁹
in corpore. Secundo sapiētiōz. Tertio pul
criōz. qui diu siue vxore vixit. tandem
venerunt amici eius ad eū et dixerunt
Domine bonū est vxorē ducere et prole
generare quia nō est bonum sine vxore
stare. At ille Larissimi vobis cōstat q̄
satis diues et potēs suz ideo diuitijs nō
indigeo. Ite ergo per regna et castra et
mih i virginē speciosam ac prudentē q̄
rite. et si ista duo in aliqua inueneritis
licet paupercula eā in vxorē habeo. Per
reuerūt illi p̄ regna et castra et tandē pu
ellā nimis pulcrā ac prudētē inuenerūt
de sanguine regū. et ei⁹ virtutes regi de
nūciauerūt. Rex x̄o volebat eius sapi
entiā experiri. preconē vocauit et ait ei
Larissime tibi trado pannū lineuz ha
bentem in longitudine et latitudine tres
pollices vade ad puellam et ex parte mei
eam saluta et trade ei istum pannum d̄
quo p̄ sapiētia suā faciat mihi satis lon
gam et latā camisiā p̄ corpore meo et si hoc
fecerit coniunx mea erit. Perrexit hun
cus ad virginē et eā ex pte regis saluta
uit. dicitq̄ ei. Ecce pānus line⁹ habens
tantū in lōgitudine et latitudine tres pol
lices. si camisiā sufficiētē d̄ isto panno
p̄ corpore eius poteris opare te in vxorē
habebit. At illa. Quō fiet istud ex quo
nō sunt nisi tres pollices in logitudine et
latitudine camisiā ei facere eēt impossibi
le. Verūtā mē mihi vas pcedat in quo o
pari poterō camisiā ei satis lōgā pmit
to. Ancius est reuerlus deuincialq̄ re
gi de virginis responsione statū rex vas
debitum et preciosum ei misit. Illa ve
ro de tam parua quantitate in eodez va
se opata eēt camisiā sat⁹ sufficiētē p̄ cor
pe suo. Ille b̄ videns statū eā in vxorem
duxit

Oratio

Aristini. Rex iste est deus ipse
potens et diues. Puella genero
la de stirpe regū beata virgo ma
ria mater dei et hominis que fuit pulcra
et generosa quia gratia plena. Ancius
missus gabriel archangelus q̄ eā ex pre

dei salutauit dicensq; ei Aue gratia plena. Pannus missus est spiritus sancti gratia que operata est in ea. quia anteq; nata fuit sanctificata fuit habetq; tres pollices. id est. in cōceptiōe filij sui erat potentia patris. sapiētia filij. clemētia spiritus sancti. De quib; q̄s fuit yas. id est vterū sanctū sanctificatū in vtero matris sue. i quo fecit camisiā. id est. humanitatē. que quidem humanitas erat in ea opata. Hec vidēs pater celestis eaz reginā in celo coronauit vbi pro nobis interpellat suum filium ⁊ filius patrem. Iuxta verbū bti Berni. **S** homo securū accessum habes ⁊c.

Decura anime

Capitulum. lxxv.

Quidam rex semel vna ciuitate in alias trāsitum fecerat. ad quādam crucem venit que erat omni parte cōscripta. Ex vna parte erat in ea scriptū. Rex si p istā viam equitaueris pro corpe tuo bonus hospiciū habebis sed equo tuo male ministrabitur. Ex alia pte crucis erat scriptum. Si per istā viam equitas inuenies hospiciū in quo equus tu' saū laute habebit sed tu male ministraberis. Ex tertia parte erat scriptū. Si p istā viam ambulaueris tu ⁊ equus tuus' salutis habebitis. sed anteq; accedas egregie eris vteratus. Ex parte quarta erat scriptū. Si p viā istā ambulaueris laute tibi ministrabitur. sed equū tuus ibi dimittes ⁊ tunc te oportet pedib; ambulare. Rex cū oīa ista plegisset admirabatur intra se cogitabat quā viā equitare vellet. Fuit intra se. Primā viā volo eligere quia bene erit mihi ⁊ male equo quo nō vna cito trāsibit. pcessit equū cū calcantib; ad quādam viā vbi castrū iuenit. in eo erat miles qui eū benigne recepit ac laute ministrabat sed equ' parū aut nil habebat. mane vero surrexit ad palacium suum equitauit. omnia gesta que viderat narrauit.

Oratio.

Ariffimi. Imperator iste potest dici quilibet bonus christian' q̄ habet circa salutē anime sue eq̄

tare. Equus qui eū portat est corpus ex quatuor elemētis compositū. Crux que stat in medio vie est cōsciētia tua i modū crucis extensa. Vna ps vt ad bonus te prouocet. Altera vt cōtra malū fortiter pugnes. Unde si ambulaueris per viam in qua bene erit tibi et male equo tuo optime facis Carissimi. Ista via ē via penitētie. hospiciū sancta mater ecclēsia in qua bene erit tibi in anima. sed oportet vt equus tu' .i. caro tua penitētie subiaceat. Qui ergo p istā viā ambulauerit sapienter facit. Alia ē via i qua inuenies hospiciū in qua equus tu' salutis laute habebit sed male ministrabitur tibi. Via ista est via gulosi ⁊ luxuriosi q̄ hospiciū suscipiunt in voluptate carnis. De q̄bns apłs ait. Quorū venter est et gloria in cōfusiōe iporū. In isto hospicio anima erit pessime ministrata. Alia est via vbi equus tuus laute habebit ⁊ tu vteraberis. Via ista ē cupiditatis et auari qui laute hic vult viuere pua opera meritoria perpetrare. s; cum mors eū ab hospicio huius mūdi expellit tūc anima eius post mortem in purgatorio vel i inferno egregie vteraberis. Quarta est via per quā si ambules bene tibi erit sed equū emittes. Via ista est via boni religiosi qui de omnib; quantū ad victum ⁊ vestitū est contentus. equū agnuntur scilicet oēs cōcupiscētiās carnales propter velli ac mūdi vanitates. Et ideo dicit saluator. Qui perdidit animā suā ppter me ⁊c. Qui reliquerit patrem aut matrē ⁊c. centuplū accipiet et post hanc vitā. eternā vitā possidebit

De constantia

Capitulum. lxxvi

Quidam rex regnauit qui pulcrā filiam habebat quam multū dilexerat que etiā post recessus regis regnū occupauit. quia vnicā est relicta. Hoc audiēs quidā dux tyrannus. ad eam venit multa ei promissit si ei cōsentiaret. Illa vero seducta per eum ē deflorata. ⁊ facta defloratione fleuit amare. Tyrā' vero eaz ab hereditate sua expliit. Illa vō sic ex pulla. gemit?

et suspiria emittebat ⁊ sp̄ia publica sin-
gulis diebus sedebat vt a transeuntib⁹
elemosynam peteret. Cū vna die sic fē-
do sedisset quidā miles generosus iu-
cta eā equitandovenit. videns eius pul-
critudinē captus est in oculis ei⁹ ⁊ ait.
Carissima qualis es. Et illa. Filia re-
gis sum vnica et post patris mei deceſ-
sum iure hereditatio regnū habeo. s; per-
quendā tyrānū fui seducta et ab eo de-
florata et post hec priuauit me heredita-
te mea. Ait miles. Vtrū placet tibi esse
sp̄osam meā. Que ait. Etiam domine
hoc desidero ante omnia. Qui ait. Fidē
tuā mihi trade q̄ nullū alium accipies
preter me. ⁊ contra tyrānū istuz faciā
bellum. terrā tuā tibi acquirā. Si vero
in bello mortuus fuero ⁊ hereditatē tibi
acq̄fiero nil aliud peto nisi q̄ arma mea
sanguinolēta tecum custodias in signuz
amoris. Si vero aliquis veniat vt i vxo-
rem te ducat camera tuā intres in qua
arma pendent. ⁊ illa diligenter inspic-
as et memoriā habeas quomodo p̄pter
tui amorē vitam meam perdidisti. At illa
Domine firmiter hoc promitto. sed ab-
sit vt in bello vitam amittas. Armavit
se et cōtra tyrānū p̄terit. Audiēs hoc
dux toto conamine se contra eum oppo-
suit. ad inuicem pugnabāt. miles victo-
riam obtinuit. caput tyrāni ampraui-
tamen in bello vulnus mortis recepit ⁊
hereditatē puelle quesiuit. ⁊ tertia die
est defunct⁹. Puella p̄ dies multos mor-
tem eius plārit. arma eius sanguinolē-
ta pendeat in camera et sepius visita-
uit ea. et quotiēs ea vidit amare fleuit.
Multi nobiles ad eā venerunt vt eam
in vxorem haberent multa promiserūt
sed anteq̄ alicui responsū daret came-
ram intrauit vt arma diligēter respice-
ret. ⁊ dicit. Dñe p̄ meo amore mortu-
us es. hereditatē meā mihi restituiſti
absit hoc a me vt alteri p̄sentirē. Dein-
de foras exiit ⁊ dicit. votum deo voui
mūq̄ viro copulari. Illi h̄caudietes ce-
leserūt. ⁊ sic toto tpe vite luc remansit
in castitate.

Moralisatio

Arissimu. Iste rex est pater cele-
stis Filia tam pulcra est anima

ad dei similitudinē creata cui regnum
paradisi dabat. sed p̄ suggestionē ducis
id est dyaboli illud amisit ⁊ est deflorata
quando de pomo comedit. Deinde sede-
bat in platea hoc est in mundo Unde in
sudore vult⁹ tu uivescens pane tuo Que
a transeuntib⁹ elemosinā petebat. id est
a quatuor elementis gratiā dei expecta-
bat. Miles qui iuxta eam equitabat. e-
rat filius dei qui in equo humanitatis
mūdum intrauit et humano generi cō-
partiebat. Tu homo firmiter in bap-
tismo promisiſti nullū vitū preter eū acci-
pere Et ideo armavit se armis humani-
tatis ⁊ bellū contra dyabolū pro te de-
dit. victoriam obtinuit tamen vulnus
mortis pro te accepit ⁊ nostrā heredita-
tem nobis acquisiuit. Fac ergo tu sicut
fecit puella. arma sanguinolēta i came-
ra cordis tui habeas. id est temp. memo-
riam recētē de christi passione quā pro
te sustinuit in cruce. ⁊ si venerint alique
temptationes per dyabolū mundum ⁊ et
eamē curre ad christi passiōis recole quō
pro tuo amore mortē sustinuit in cruce
et sic temptationes superabis et vitas
eternam obtinebis

De excusatiōe i extremis nō habenda

Capitulum. lxxij

m Arimianus re-

gnauit prudens valde in cuius
regno erant duo milites. vnus sapiēs
alter stultus qui mutuo se dilexerunt.
Ait ei sapiens. Nunquid tibi placet v-
nam cōuentionē meū ponere et erit no-
bis vtile. At ille. Mihi bñ placet. Qui
ait. Sanguinē q̄lib; d̄ brachio dextro emi-
tat ego tuū sanguinē bibam et tu meus
q̄ nullus aliū dimittet nec in prosperi-
tate nec in aduersitate. et quicquid v-
nus lucratus fuerit alter dimidietates
habeat Ait ille. Mihi bene placet Sta-
tū cum sanguinē traxissent ambo san-
guinē alteri bibeat. Hoc factū in vna to-
mo semp remanserunt. Rex vero duas
ciuitates fecerat. vnā in summitate
mōtis ⁊ q̄ omnes ibidē venientes copia
thesauri haberēt ⁊ ibidē toto tpe vite p̄-
māerēt. Ad istā ciuitatē erat via stricta

ac lapidosa, et in via tres milites cum ma-
gno exercitu manebant. Et omnes per viam
illam transientes oporteret contra eos pu-
gnaret aut omnia cum vita sua amitterent
In ista etiam ciuitate rex quedam senescal-
cum ordinauit quod omnes indifferenter in-
trantes recipet et secundum statum suum condi-
tiones laute ministraret. Aliam ciuitatem
fecit fieri in valle sub monte illo ad quam
ciuitas erat via plana ac ad ambulandum
delectabilis. Tres milites in via ista iace-
bant quod omnes transientes gratanter rece-
perunt ac ministrabant per eorum voluntatem. In
ista ciuitate quedam senescalcum ordinauit
ut omnes ciuitatem intrantes aut appropinquan-
tes indifferenter incarceraret, et in aduentu
iudicis omnes ei presentaret. Iudex vero
nulli parceret. ait miles sapiens socio
suo. Carissime pergamus per mundum sic ce-
teri milites et poterimus multa bona acquirere
per quam honeste viuemus. Qui ait. Si
hi bene placet. Ambo per quadam viam pre-
tererunt quousque ad quoddam bium puene-
runt. ait sapiens Carissime sic vides hic
sunt due vie Una ad ciuitatem nobilissimam
dirigit, si per illam pergamus ad ciuitatem illam
pueniamus in quam habebimus quicquid cor
nostrum desiderat. Alia est via que ducet
ad aliam ciuitatem que est in valle obstructa et
si per eam ambulemus capti erimus et incar-
cerati ac iudicium presentati et per eum in patibulo
suspensi. Quid loquor quam viam istam dimit-
tamus et per aliam ambulemus. ait miles stul-
to. Carissime de istis duabus ciuitatibus
dudum est quod audiui scilicet via ad ciuitatem su-
per monte est stricta valde ac periculosa quia
in ea iacet tres milites cum exercitu qui
omnes intrantes expugnant occidunt et spoliant
sed altera via est satis plana in qua sunt
tres milites quod omnes intrantes benigne
recipiunt et ibi omnia necessaria inueniuntur.
Et hoc tibi apte video et ideo magis
oculis meis credo quam tibi. ait sapi-
ens. Licet vna via ad ambulandum sit ma-
la in alia in respectu quo ad suum terminum
est perior quia ducet nos ad eternum op-
probrium et ducti erimus ad patibulum. Sed
per viam strictam propter pugnam et latrones times
ambulare est tibi opprobrium propter periculum
quia es tu et militibus incumbit contra ho-
stes pugnare. Aliud est si mecum volueris

per istam viam pergere firmiter permitto a-
te ad bellum pergere, et quotquot sunt pene-
trabis si velis me iuuare. ait ille. Am-
 dico tibi per viam illam nolo pergere, sed poti-
us per istam. ait sapiens. Ex quo fidem
meam tibi dedi, et in signum fidelitatis san-
guinem tuum bibi. non solum terelinquo te
ambulare tecum pergamus, ambo per eandem viam
ambulauerunt. Multa solacia sunt voluntati
eorum inueniunt per viam donec ad
hospitium tristi militum venerunt qui satis
honorifice sunt recepti ac splendide mi-
nistrati. In quibus refectio miles stul-
tus sapienti dicit. Carissime Nonne tibi
ibi predicti, ecce quot et quanta habemus
solatia in ista via de omnibus his in alia
via defecissemus. Ille respondit. Si finis
bonus est totum bonum erit quod non spero.
Cum illis militibus per aliqua tempora
moram traxerit. Senescalcus ciuitatis
audiens quod duo milites contra prohibi-
tionem regis prope ciuitatem essent, statim
satellites suos ibi misit qui eos caperent
et ad ciuitatem ducerent. Senescallus videns
vnum stultum illum ligatis manibus et pe-
dibus in quadam fouea proijci iussit et al-
ium incarcerationi. Cum vero iudex ad ciui-
tatem venisset omnes malefactores ci-
uitatis in conspectu eius sunt presentati, et
inter ceteros istius duo milites. ait sapiens
miles coram iudice. Domine de socio meo
conqueror quia ipse est causa mortis mee
Legem istius ciuitatis predicti et pericula,
nullo modo volebat predictis meis credere
nec acquiescere consiliis meis adherere
sed mihi invidit. Plus credo oculis meis
quam dictis tuis. Cum vero fide ac iuramen-
to ad inuicem ligati tam in prosperitate quam in
aduersitate eramus, ideo quando ipsius
solum vidi pergere propter iuramentum cum eo
ambulauimus, et ideo causa mortis mee iste
est. Da ergo rectum iudicium. ait alius miles
stultus iudici. Ipse causa mortis mee est
constat toti mundo quod ipse est sapiens et
ego naturaliter stultus, unde per sapientiam
suam non tam leuiter debuisse adhe-
sisse stultie mee. Sed quoniam solus ambula-
ui si ille insecutus me non fuisset ego per
viam per quam volebat ambulare reuersus
fuissim et secum ambulassim propter iura-
mentum quod ei prestiti. Et ideo cum ipse

sapiens ego vero stultus. ipse est causa mortis mee. **Est iudex ambrosius et primo sapienti Tu sapiens quia tam leuiter stulticie sue adhaesisti et secutus es eum. Et tu stulte quod dictis sapientis non credidisti sed propria stulticia pertraxistis ambos in patibulo suspensuros iudico. Et sic factum est.** **Oratio**

Ariffimi. Iste rex est dominus noster Iesus christus. duo milites anima et corpus. Anima est sapiens corpus stultus. Iste duo in baptismo erant confederati ad inuicem quod quilibet sanguinem alteri biberet. Sanguinem alteri bibere est querere pro alio in periculo se ponere. ut si caro suas voluptates voluerit habere prius delectet anima penitentiam eam consumere quam cum carne in tali periculo se ponere. Si vero anima quod absit labatur caro delectet per ea ieiunijs et vigilijs pati. Et hoc est sanguinem alteri bibere nunquam alium in necessitate dimittere. Due vie sunt per quas veniunt. Una est penitentia. Alia mundi gloria. Due ciuitates. una in morte haec est celum super firmamentum. Alia in valle. Haec est infernus. Ad celum est via stricta sicut via penitentiae et pauci ambulat eam. In ista via sunt tres milites. scilicet dyabolus mundus et caro. quod quicumque voluerit ad celum pergere debet contra istos pugnare et per viam penitentiae ambulare. In ista ciuitate est quidam senescallus. scilicet deus qui omnia omnibus secundum merita sua affluenter dat. Unde beatus Gregorius. In cor hominis non ascendit etc. In via versus infernum sunt tres milites. scilicet superbia vite concupiscentia oculorum. et concupiscentia carnis. propter que tria peccator inuenit corpori suo delectabilia pro tempore. Via versus infernum est plana ad ambulandum. Sed antequam homo precipiat. senescallus scilicet mors emittit exploratores scilicet infirmitatesque eum capiunt quam anima interi in inferno incarcerabitur corpus ligatur et in sepultura ponitur. Sed in die iudicii cum deus apparuerit iudicare viuos et mortuos. tunc anima contra corpus et econuerso corpus contra animam allega-

bit et iudex scilicet deus sententiam dabit. si in peccato inueni fuerimus sine dubio ad infernum ibimus. A quo nos defendat qui sine fine viuunt et regnat.

De non subitceda veritate vsque ad mortem. Capitulum. lxxviij.

Dian regna

uit. In cuius regno erat quidam miles generosus qui pulcram uxorem habebat qui sub viro sepius est adulterata. Accidit semel quod maritus ad peregrinandum perierit. Illa vero incontinenti vocauit amasium suum. Domina illa quadam ancillam habebat que cantus auium intellexit. Cum vero amasius veniret erant tunc temporis tres galli in curia. Media nocte cum amasius iuxta domum iaculis primus gallus cantare cepit. Domina cum hoc audisset ait ancille. Dic mihi carissima quid dicit gallus in cantu. Illa respondit. Gallus dicit in cantu suo. quod tu facis iniuriam domino tuo. Ait domina. Occidatur gallus iste. et sic factum est. Tempore debito post haec secundus gallus cantauit. Ait domina ancille. Quid dicit gallus in cantu suo. Ait ancilla. Socius meus mortuus est per veritatem et ego paratus sum mori per eius veritatem. Ait domina. Occidatur gallus. Et sic factum est. Post haec tertius gallus cantauit. Domina cum audisset dixit ancille. Quid dicit gallus in cantu suo. Illa respondit. Audi vide tace si turvis viuere in pace. ait domina non occidatur gallus iste. **Oratio**

Ariffimi. Iste imperator est pater celestis. miles christus. uxor eius anima per baptismum responsata. Ille qui eam seducit est dyabolus qui per mundi fallacias decipit. Unde quorundam peccato consentimus adulteramus christo. Ancilla est tua conscientia que contra peccatum murmurat et continet hominem ad bonum stimulat. Primus gallus qui peccauit certe christus est qui primo contra peccatum arguebat. hoc videtes iudei ipsum occiderunt. Et similiter nos ipsum occidimus quantum in nobis est quod diu in peccatis delectamur. per secundum

debent martyres intelligere. Sicerat
et alij multi qui via ⁊ doctrina eius pre
dicauerunt ideo pro christi nomine ⁊ ve
ritate necati sunt. Per tertium gallum qui
dicit. Audi vide ⁊c. potest intelligi pre
dicator q̄ debet esse sollicitus veritatem p
nunciando. sed diebus illis non audet veri
tatem dicere qui pacem cupit habere. Stu
deamus ergo magis deum timere veritate
pnunciando. ⁊ sic ad christum qui est veri
tas veniemus

De castitate

Capitulum. lxx.

¶ Illus regnavit

prudens valde qui quondam pala
cium construere volebat. Erat tunc in
imperio quidam carpentarius subtilis val
de cum quo imperator pro construendo
palacio conuenit. Tunc temporis erat
quidam miles in regno qui pulchram fi
liam habebat. Videns prudentiam car
pentarii intra se cogitabat filiam meam
ei in uxorem dato quia per sapientiam
suam et artem satis laute eam promoue
bit. vocauit eum ⁊ ait ei. Carissime pe
te a me quid tibi placuerit et tibi dato
si mihi possibile sit ita ut filiam mea
in uxorem accipias. At ille. Tibi bene pla
cet. Conueniunt in unum. carpentarius
eam in uxorem duxit. Hoc facto mater
filie generum suum vocauit ⁊ ait ei. Fili mi
am filiam meam in uxorem duxisti. Ecce
istam camisia dabo tibi quam et latis
pulchram ostendit ⁊ ait. Camisia ista vir
tutem habet quod nunquam toto tempore vite
lotione indiget nec frangi potest nec co
sumi nec colore mutari quod diu inter te ⁊
filiam meam sit amor fidelis. Si vero quod
absit aliquis ex vobis matrimonium vi
olauerit statim camisia omnes eius vir
tutes amittet. Carpentarius hec audi
ens gaudens est valde. Camisia recepit
et ait. Mater quam preciosius iocale mihi
dedisti. iam nullus nostrum potest matri
monium violare quin per camisia scie
tur perfectissime. Post hec infra paucos
dies carpentarius ad palacium regis est
vocatus ut nouum palacium construere
camisia secum allumpfit uxorem in domo
dimisit. cum rege moram traxit quousque pa

lacium completum fuit. Tum in laborando
fuisset admirabantur multi quod camisia
semper in candore ⁊ mundicia permansit
Ait rex ad eum. Magister rogo ut di
cas mihi quomodo hoc potuerit esse quod cum
in continuis laboribus permanes ⁊ cami
sia tua sine lotione et mundicia in albe
dine maneat. Ait ille. Scias carissime
domine quod quod diu ego cum uxore sumus fide
les in amore camisia mea non indiget
lotione. sed si matrimonium esset iter nos
violatum camisia sicut ceteri panis lotio
ne indigeret. Miles cum hoc audisset in
tra se cogitabat si potero camisia tua
lauari faciam. Perrexit ad domum carpen
tarii ipso ignorante ut eius uxorem ad pec
catum sollicitaret. Illa vero gratanter eum
recepit. de amore inordinato eam pulsa
uit. Que ait. Amor talis locum priuatum
requirit. veni mecum. et illum in camera in
troducitur. Tum autem introductus fuisset
illa exiit ostium clausit ⁊ dicit. Ibidez
expectabis quousque tempus habuero quan
te liberare debeo. Domina ista singulis
diebus eum visitauit ac pane et aqua eum
sustentauit. Ille vero preces fundebat
ut eum dimitteret abire sed illa non consen
tiebat. Post hec cito duo alij milites ad
eam venerunt de curia regis quilibet post
alium ut eam corrumperent sed eis nihil
valuit. Illa in eadem camera eos inclusit
pane et aqua sustentauit. Per multos
dies ibi stabat. De istis tribus militi
bus facta est questio ⁊ comotio in domo re
gis quod reuenerunt. Palacio consumma
to carpentarius accepta mercede domum
venit. uxore eius non modicum gaudens
eum honorifice recepit et quomodo se
haberet diligenter inquisiuit. Ille vero
per omnia bene respondit. Illa vero ca
misia suam respexit. Vidensque eam sa
tis mundam ait. Benedictus deus ap
paret in camisia ista quod inter nos est di
lectio vera. Qui sic ait. Charissima cum
essem in palacio construendo uenerunt
tres milites unus post alium et de cami
sia mea quesierunt quomodo sic sine lo
tione manebat in omni candore. eis ve
ritatem retuli. Post hoc quo reuenerunt
penitus ignoro. De eorum absentia facta est
questio magna in curia regis. Dixit illa

Domine illi tres milites d' q' fit sermo ad me venerunt multa mihi promiserunt si eis consentirem, sed nullo modo volebam hoc attemperare, eos in camera priuata posui, et hucusque pane et aqua sustentavi. Carpentarius hoc audiens, gaudens est de fidelitate uxoris et militum a morte saluauit et eos libere abire permisit et ambo usque ad finem vite in hoc amore permanserunt.

Moralisatio

Atrissimi, Rex iste est pater celestis qui palacium habet construere scilicet cor humanum bonis virtutibus plenum, in quo palacio deus delectatur permanere. Iuxta illud, Delicie mee esse cum filiis hominum. Miles iste qui habet pulchram filiam est christus qui habet animam pro filia. Uxor est sancta mater ecclesia. Carpentarius est bonus christianus qui istam filiam in uxorem cum carnis habet accepit. Camisia ista est fides nostra, quia ut ait apostolus, sine fide impossibile est placere deo. Tandem manet homo in hac vita in sanctitate, tandem fides non violatur. Quid ergo sequitur, certe ut erigas palacium, scilicet cor mundum per opera misericordie. Milites sunt superbia vite, concupiscentia oculorum et concupiscentia carnis. Istos tres milites concludere debes in camera penitentiae, quousque mercedem eternam a rege eterno accipias. Quod nobis prestare dignetur et cetera.

De compunctione fidelis anime.

Capitulum lxx.

Ex quidam erat qui filiam pulchram habebat et priuatum, quam pater viro tradere volebat. Illa vero votum deo fecerat quod nunquam vir acciperet quousque tria perpetraret. Primum erat quod diceret veraciter quot pedes in longitudine et latitudine ac profunditate quatuor elementorum essent. Secundum quod ventum ab aquilone mutaret. Tertium quod ignem in gremio sine lesione iuxta carnem portaret. Rex cum haec audisset fecit ista tria pro totum regnum promulgati, et si quis sine defectu ista perpetraret filiam eius in uxorem haberet. Omnes

si venerunt sed defecerunt: Erat quidam miles in partibus longinquis, qui de voto puella audiret ad palacium regis venit, dicensque secum famulum unum et equum furibundum coram rege temptauit et ait, Domine mi rex, filiam tuam peto in uxorem quia paratus sum ista tria promulgata soluere. Ait rex, mihi bene placet. Miles vero famulum suum uocauit et ait ei, In terra iaces. Cum vero sic iaceret, miles a capite usque ad pedes mensurauit. Hoc facto sic ait regi, Ecce domine in quattuor elementis vii ultra septem pedes inuenio. Ait rex, Quid hoc ad quattuor elementa? Et ille, Domine quilibet homo et omne animal ex quattuor elementis componitur. Et sic per famulum suum quattuor elementa mensurauit. Ait rex, Amene dico tibi, Satis clare probasti, Jam ad secundum procedamus. Iura ventum etc. Ille statim equum furibundum adduci fecit, cui potionem ad gustandum dedit, de cuius potione factus est totaliter sanus. Hoc vero facto caput equi in orientem ponebat et ait, Ecce domine ventus est mutatus ab aquilone versus orientem. Ait rex, Quid hoc ad ventum? Ait ille, Nonne constat vestre prudentie quod vita cuiuslibet animal non est nisi ventus quem equus patiebatur malum, tandem erat in aquilone. Sed iam ex virtute potus sanus factus est caput eius ad orientem posui, ut sit paratus onus portare. Ait rex, Satis clare probasti, Jam ad tertium procedamus. Ait ille, Domine paratus sum coram omnibus adimplere. Ianus suus asprum ardentibus repleuit et in sinu posuit. Et caro eius nequaquam est lesa. Ait rex, Satis bene duo alia probasti. Sed dic mihi quomodo glebe non ledit te. Ait ille, Non viriute mea sed ex virtute lapidis quem mecum continue porto. Qui cumque illum lapidem secum in loco mundo portauerit nunquam ab igne ledi poterit. Ecce lapis, et lapidem coram omnibus ostendit. Ait rex, Probabiliter ista tria probasti, nuptias ordinauit et filiam suam cum diuitibus multis ei dedit in conjugem et ambo in vita bona dies suos finierunt.

Oralisatio

Arissimi. **I**ste rex est dominus noster Iesus christus. Filia tua pulchra anima ad dei similitudinem creata que deum in baptismo votum fecerat quod nunquam viro coniungeret nisi tria perpetraret. Primum est quod mensura retineat. hoc est famulum tuum. id est carnem tuam mēsurare deus quantum deliquit et pro omni delicto penam agere elementa mensurare. scilicet carnem tuam domare. Secundum est mutare retineat. Equus furiosus est peccator qui in peccatis permanet unde oportet ei potionem dare. scilicet ut contritionem habeat in corde. confessionem in ore satisfactionem in opere. Et hoc est ventum mutare. Unde Job. **T**antum ventus in vita mea. Tertium est ignem sine lesione portare. Ignis luxurie. auaricie. superbie etc. que sepe animam et corpus consumunt. sed si desideras ut ignis iste te non ledat oportet ut lapidem in loculo. id est dominum nostrum Iesum christum in corde habeas per opera meritoria. et si misere portaueris nunquam ignis alicuius peccati ledet te et per consequens vitam eternam obtinebis.

De remuneratione eterne patrie

Capitulum. lxxi.

Rat quidam rex

qui conuiuium magnū fecerat. deinde pro totum regnum precones testamur ut preconisarent conuiuium: videlicet ut omnes cuiuscumque conditionis ad conuiuium venirent. et non tantum conuiuium bonum haberent sed et diuitias infinitas obtinerent. Cum autem precones per regna et castra ambularet preceptum regis promulgando erat. tunc duo homines in vna ciuitate manentes. vnus fuit fortis et robustus sed tamen cecus. alter claudus et debilis sed optime videbat. Dixit cecus claudo. Carissime huiusmodi nobis duobus pro totum regnum diuulgatum est quod rex tali tempore optimū conuiuium tenebit ad quod non tantum quilibet habebit cibaria pro sua voluntate sed diuitias magnas recipiet. Tu vero es claudus ego vero cecus. ad illud conuiuium poterim ne accedere. Ait claudus. Si consilium meum feceris ambo ibidem veniemus

et diuitias et conuiuium sicut ceteri obtinebimus. Respondit cecus. Omne consilium quod est nobis utile sum parat adimplere. Ait claudus. Tu es fortis et robustus in corpore ego vero debilis quia claudus me super dorsum tuum portabis ego vero te in viam dirigam. quia satis dare video et sic ambo ad conuiuium veniemus et mercedem sicut ceteri obtinebimus. Ait cecus. Amē dico tibi optimū consilium est statim ascende dorsum meum. et sic factum est claudus viam ei ostendit et ipse eius portauit et sic ambo ad conuiuium venerunt et diuitias inter alios receperunt.

Oralisatio

Arissimi. **I**ste Rex est dominus noster Iesus christus qui pro omnibus nobis vitam eternam preparauit. **I**uxta illud. Erat quidam homo qui fecit cenam magnam. Ad illud conuiuium multi sunt vocati. et qui ibidem accesserunt diuitias eternas possidebit. Cecus iste est quilibet diues ac potens huius seculi qui fortis est et potens in corpore. id est diuitijs et mundi potentia. Unde ceci sunt quantum ad vitam eternam. Ignorant ea que sunt salutis sicut talpa bene videt sub terra et huiusmodi diuerticula sed supra cecus efficitur nec scit seipsum iuuare. Sic et diuites satis dare vident in temporalibus et ceci sunt in spiritualibus. Claudus vero est bonus religiosus qui claudicat in vtroque pede. scilicet nihil in comuni aut proprio possidere. tamen videt talis satis dare viam rectius conuiuium eternum. Si ergo vos diuites ac mundi potentes intenditis ad illud conuiuium accedere et premia ibidem accipere. necesse vobis erit religiosos ac ceteros pauperes super dorsa vestra portare. Sed diligenter est aduertendum quod diuites debent portare pauperes. Lente elemosinas eis dant. in eorum necessitatibus libueniendo. hoc est pauperes portare et fideliter vris ecclesiasticis caritas dare. Si hoc feceritis. nos viri religiosi tenemur vobis viam salutis ostendere quod poteritis ad vitam eternam peruenire. Precones qui illud conuiuium clamabant sunt sacre pagine doctores. scilicet predicatorum et confessorum qui habent nos instruere publice et priuate quod ad eternum conuiuium poterimus peruenire.

De ingratorum trucidatione.

Capitulum. lxxij.

Egitur de quo

dam rege q̄ filius vnicus habebat quem multum dilexit ac tenerime nutriuit. Cum autē puer ad etatē legitimā peruenisset de die in diē regē impulsabat vt regnum ei dimitteret eo q̄ impotens esset ⁊ ipse potens. Rex x̄o ait La-rissime si securus essem q̄ me tenuerit cum honore tractares toto tpe vite tue illud cōcederē ⁊ omnē humanitatē quā pater tenet filio tibi p̄stare. Ait ille Domine corā satrapis ⁊ nobilibus impy iuramentum p̄stabo q̄ nullū defectū habebitis sed i maiori honore q̄ me ip̄m vos habebō. Rex vero credēs dictis ei⁹ regnū ei dedit ⁊ nihil sibi ipsi retinuit. Cum vero coronatus esset ⁊ in solio positus vltra q̄ credi potest cor eius est eleuatus p̄ aliquos annos patrē suū in honore habebat ⁊ post hoc nec aliqua bona ei dedit. Ille vero cepit sapientibus regni cōqueri q̄ fili⁹ eius pactus nō tenebat. Sapientes vero qui semp̄ eius dilexerūt regē arguebāt q̄ male patrē suū tractat. Rex hoc audiēs furore replet⁹ patrē suū in quodē castro reclusit vbi null⁹ accessum habere poterat ad eū. In quo loco famē ⁊ multas miseras patiebatur. Accidit eodē tempore q̄ rex in eodē castello pernoctabat. Pater x̄o ad eum accessit et ait. O fili miserere patri tuo seniq̄ te genuit et oīa dedit in hoc loco famē ⁊ sitim patior iā sum in graui infirmitate positus. ⁊ haustus vini me cōfortaret. Ait rex. Ignoro si sunt vina i illo castro. Ait ille. Imo fili quicq̄ volia vini sunt in castro ⁊ sine scitu v̄ro. Senescalcus hui⁹ castri nō audet p̄forare ea et mihi haustū dare. Rogo fili⁹ des mihi de primo volio. Ait rex. Nō faciā qz multum est nec valet p̄ senibus. Ait ille dixit. Des mihi ergo de secundo volio. q̄ ait. Hoc nō faciā. hoc p̄ corpe meo custodia et pro inuēto qui mecum sunt. Ait ille. Des mihi ergo de tertio volio. Qui ait. Nō faciā qz vni forte est ⁊ tu es debilis ⁊ infirmus posset esse causa mortis tue. Ait ille. Des mihi de quarto volio. Qui

ait. Nō faciā. quia nimis vetus et acetosum est et non multū valet. ⁊ sp̄cipue pro complexione tua. Ait pater. Fili⁹ des ergo mihi de quinto volio. Ait ille. Absit a me quia feces. Sūt satrapae regni mihi imponent q̄ te occidissent si feces tibi dedissem. Pater hec audiens ab eo tristis recessit et statim occulte satrapis regni literam scripsit quomodo fili⁹ eius eum tractabat vt p̄pter deū eū a tali miseria subleuarent. Satrapae omēs ei cōpatiebant. Statim regē recepit et patrem sicut prius regem p̄stituit. Filiū autē suū in carcerē posuit vbi p̄pter miseriam defunctus est.

Moralisatio

Aulicū. Rex iste est dominus noster iesus christ⁹. Filius qui libet christiān⁹ quē tenerime diligit q̄ diu homo in puritate vite manet. Oīa homini dedit que hō habet ⁊ ipse factus est pauper. s̄m q̄ testatur scriptura. Vulpes foueas habent ⁊ volucres ⁊c. Sed quotidie christus famē sitim patitur. Hoc est in suis membris. s̄. pauperibus ⁊ debilibus. Unde scriptū ē. Qd vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Et cū de⁹ petit a nobis haustū vini d̄ primo volio. volūm illud ē puericia nostra quā de⁹ a nobis requirit vt ei seruiamus in puericia. Puer vero malus respondit. O iustum est. hoc est puer suus non possum ieiunare. orare. in dei seruitio vigilare. Demū deus a nobis requirit vt demus ei de secundo volio. Respondit malus filius. Nō possum dare iuuentutem meā deo seruiendo. qz tunc mundus teridet me dicens. Ecce ille iuuenis homo non vult conuersari cum hominibus. Et sic iuuentutem meam mecum retinebo. comedendo. bibendo. mundo. seruiendo. Demum deus requirit a nobis de tertio volio. Respondit malus filius. Vinum forte est. hoc est. iam sum in fortitudine mea si penitentiā facerē. fortitudinē meam diminuerē. Ad bella ⁊ ad hastiludia volo accedere ⁊ ea que miseri sunt exercere ac post fortitudinē penitentiam agere. Deus videns qz de istis tribus dictis volijs nihil pōt habere. quit

malus filius. Vinū nimis v̄t' et aceto sum est. hoc est dictum iam sum senex iā non possum ieiunare. vigilare. qz natura mea est debilis. Demū v̄t' querit v̄t' q̄nto v̄t' v̄nū haustū. R̄ndit mal' filius. Feces sūt. Hoc ē dictū h̄u mihi de crepitus suz defecit salutare meū. Duz bona potero facere nō feci. modo sum i' potens. 7 talis sepe cadit in desperationē Et sic mori' homo miser. Cōtra tales erit querimonia grauis. et tunc in die iudicij deus cū tota curia celestis sententiam dabit dicēs Ite maledicti in ignē eternū qđ parum est dyabolo 7c. A quo nos liberare dignetur q. 7c.

Auaria multos errecat

Capitulum. lxxij.

Ex quidam in ci

uitate romana erat q̄ statuit q̄ quilibet cecus ab impatore omni anno centū solidos haberet. Accidit casus q̄ p̄xiij. socij ad ciuitatē venerūt 7 quandā tabernam intrabant p̄pter potationem Isti enī p̄ septem dies stabāt b̄lendo et comedendo. v̄nde cū volebant cum tabernario c̄putari quicquid in pecunia haberēt tabernario dederūt. At ille. Erete carissimi adhuc deficiūt centuz solidi Amen dico vobis non exibitis donec vltimū quadrātem mihi soluentis. Illi hoc audientes ad inuicē dixerūt. Quid faciemus nō habem' soluere. At vnus dabo vobis sanum consiliū. Per impatorez lex edita est q̄ quicūqz est cecus centū solidos de ei' thesauro obtinebit ponam' inter nos sortes 7 sup̄ quē sorts cadit ei' oculos etiam' 7 tūc ille ad palaciū poterit accedere 7 ceterū solidos obtinere et nos omnes quittare. At illi. optimū est cōsiliū. Inter se miserūt sorte 7 sup̄ illū q̄ cōsiliū dederat cecidit. statim errecabat eū 7 duxerūt eum ad palaciū. Pulsabant ad ianuam. ianitor causam pulsationis quesuit. At ille. Ecce est vnus cec' q̄ b̄nf. cium legis petit At ianitor. Senescalco hoc dicā. Accessit ad senescalcū 7 ait. Stat vnus cec' ad portā qui beneficiū legis petit. At ille. Vadā ad eū 7 eū videto. Cū aut' cecum vidisset eum in t̄merserūt. Quē p̄side

rasset ait ei. Carissime quid petis. Et ille. Lentum solidos fm̄ leges. Qui ait Amen dico tibi h̄sterna die vidi te i taberna duos oculos satis claros habentē tū male legē i ntelligis. Lex est edita q̄ quicūqz ex infirmitate te vel ex casu alio quo cecus fuerit cōtra quē casus nō poterit se defendere talis beneficius legis obtinebit. Sed tu voluntarie deieisti oculos tuos 7 in taberna bibisti 7 p̄siliū hoc dediti v̄t' cecatus es h̄re ergo alibi solatiū quia nullū obolū obtinebis Ille v̄ro hoc audiēs cum p̄fusione a palacio recessit

Oratio

Carissimi. Talis ē lex dei q̄ quicūqz ignoranter aut ex infirmitate peccauerit aut temptatiōe dyabolica si cōtrit' 7 p̄fessus fuerit. Iuxta illud. In quacūqz hora peccator 7c. deus sibi peccata remittet. quilibz peccator inquantū peccator est cecus. Si vero aliquis ex pura malicia sine causa peccauerit 7 postea desperationez incidit v̄t' aut n̄t̄qz ei remittetur Tabernari' est diabolus qui omnes tales ad tabernam in fernalē recipit qui dederūt. Et ideo studeamus 7c.

De prospectione et prouidentia

Capitulum. lxxij.

Rat quidam

rex qui filiū tantū vnicūqz habebat quem tenerrime dilexit. Rex iste vnū pomū aureū fieri fecit in sumptibus magnis. Pomo fabricato rex vsqz ad mortē in firmabat vocauit filiū suū et ait Carissime si nō potero de isto infirmitate euadere sub benedictione mea post meū decessū vade p̄ regna 7 castra 7 pomū aureū qđ feci tolle tecū quē magis stultū inuenetis pomū istū ex p̄te mea dabis Filius x̄o fideliter adimplere p̄misit dictū patris. Rex x̄o vertebat se ad parietē 7 emisit sp̄m. Fili' x̄o satis honorifice eū tradidit sepulture. Post sepulturā statim pomū accepit 7 p̄diuer sa regna 7 castra ambulauit. m̄stos stultos inuenit 7 vidit. tamen nulli eoz pomū dedit. Deinde perrexit ad quoddā regnū 7 ad ciuitatē p̄cipalē illi' regni

accessit. p mediū ciuitatis regē equitā
tem cū magno apparatu vidit. Cōditi
ones illius regni a quibusdā ciuibz que
siuit. At illi dixerūt ei. Cōsuetudo illi
us regni est talis q nūq̄ rex internos
regnabit nisi ynō anno 7 finito anno oī
honore 7 diuitijs priuetur 7 in exilium
ponetur vbi mala morte moriet. Filius
regis hęc audiēs intra se cogitabat. iam
inneni quē diū quesui. Accessit ad regē
et flexis genubz eū salutauit 7 ait. Aue
rex. Pater meus defunctus est. istud po
mū aureū in testamētū vobis legauit.
Rex vero pomū accepit 7 ait ei. Carissi
me quomodo potest hoc esse. Rex nunq̄
me vidit nec aliquid boni patri tuo feci
Quare ergo tā p̄cium locale mihi re
dit. At ille. Domine mi rex. pater meus
nō plus vobis q̄ alteri pomū legauit
sed sub benedictione sua mihi p̄cepit
maiori stulto dare quē potero inuenire
Et sine dubio circūi multa regna 7 ca
stra 7 non inneni tam magnū stultus et
infatuatū q̄ vos. Ideo ex p̄cepto pa
tris mei pomū vobis dedi. Ait rex. rogo
vt mihi dicas quare me tantū stultū re
pūtas. At ille. Ecce dñe ostendā vobis
dare. Est cōsuetudo illius regni per to
tum annum regnare 7 in fine āni oī ho
nore 7 diuitijs priuariz in exilium poni
vbi mala morte mori oportet. Amen di
co vobis cōcludo ex dictis meis q̄ i to
to mundo nō est tantus stultus sic vos
q̄ tā breue tps regnare debetis 7 post b̄
tā miserabiliter vitā finire. R̄spōdit
rex. Sine dubio omnia vera sunt q̄ mo
do mihi dixisti. 7 ideo dū adhuc fuero i
mea potestate in p̄nti anno bona infini
ta. mittā ante me in exiliū vt dū ibi vene
ro de bonis illis viuā q̄ diuixero Et sic
factū est. In fine anni regno ē priuat
7 in exiliū positus ibi p̄ multos annos
de bonis illis vixit et vitā suā in pace
finiuit.

Moralisatio

Carissimi Rex iste est deus. qui le
gavit pomū aureū stultis. Per
pomū rotundū intelligitur mun
dus iste quē deus dat fatuis qui magis
mundum 7 ea que in mundo sunt appe
tunt q̄ deū. Rex qui per vnum annum re

gnauit potest dici quilibet homo in hoc
mundo existēs qui licet centū annis vi
uat est tamē quasi vna hora respectu vi
te future 7 tamē nō desistit miser homo
die ac nocte laborare 7 vult mortē in exi
liū. i. in infernū ponē si cū peccato mori
tali recedat vbi mala infinita inueniet
Et pauci sūt qui de isto exilio cogitant.
Faciemus ergo sicut fecit ille rex. dū su
mus in nostra potestate i hac vita ante
nos mittamus opera misericordie. elei
mosinas largas. p̄petrare oīes 7 ieiun
ia facere vt post hęc vitā paradysum
poterim intrare 7 sine dubio vbi inueni
emus opa nra meritoria q̄ fecim in hac
vita 7 sic regnabim ibi cū glā. Ad quam
nos p̄ducatur q̄ sine fine viuit 7 regnat 7 c̄
De cura mundi non sectanda.

Capitulum lxxv.

o. Iun erat quidā

rex qui tres filias pulcras habe
bat quas tribus ducibus maritauit.
His illi tres duces eodem anno mor
tui sunt. Rex hoc audiens volebat fili
as suas iterato maritare vocauit primā
filia et ait. Carissima vir tuus mortu
ē dato te alteri viro. At illa. Nullo mo
do hoc attemptabo. Et hęc est rō mea.
Si deherē alterū virū accipe oportet vt
eum tantū diligerē sicut primū virum
aut plus aut min⁹ diligerē hoc n̄ potest
stare quia prim⁹ virginitatē habebat er
go nō tm̄ deleo eū diligere. si vero plus
hoc eiset maius malū. Si vero min⁹ nō
eiset bona dilectio inter nos. quare con
cludo q̄ nullo modo volo aliū virū acci
pere. Rex hoc audiens vocauit aliam et
ait. Carissimam vir tuus defunctus est co
pulado te alteri viro. At illa. Domine
nullo modo hoc attemptabo quia si vir
aliū accipem recipere eū aut propter di
uitias aut fortitudinē aut pulcritudinē
Nō p̄pter diuitias quia abūdo. Non p̄
pter fortitudinē quia amicos habeo q̄
me defendēt. Non p̄pter pulcritudines.
quia mihi videbat q̄ vir meus omnū
erat pulcior in vniuerso mundo quare
cōcludo q̄ nullo modo virū alium acci
pere volo. Rex hoc audiens vocauit

tertia filiam et ait. Carissima vir tuus mortuus est. volo te alteri viro copulari. At illa. Nullo modo hoc acceptare volo. quia si alium virum accipere ille me recipere aut propter pulcritudinem aut diuitias. Non propter pulcritudinem quia non super pulchra Ergo propter diuitias me recipere. Et si propter diuitias nunquam posset esse verus amor. quia destructis diuitiis amor transiret. Concludo ergo quod nullo modo alium virum volo accipere. Item doctores sacre scripture dicunt quod vir et mulier in matrimonio coniuncti sunt vnum in corpore et duo in anima. ergo corpus viri mei est corpus meum et conuerso. etc. ad hoc. Omni die possum ad sepulcrum accedere viri mei et ibi ossa videre. ergo virum presentem habeo. etideo alium virum habere nolo. Rex hoc audiens amplius ut virum acciperet non instigabat.

Oratio.

Carissimi. Iste rex est tuus ipse.

Tres enim filie sunt anima ipsa

In qua relucet operatio et imago trinitatis. Iuxta illud Beati. ii. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Imago vero trinitatis per peccatum primum parentis erat deturpata et tribus vitiis tradita scilicet diabolo mundo et carni. Si vero mortuus est diabolus per christi passionem noli amplius talem virum accipere sed semper sub christi protectione permanere cupias. Si mundus mortuus est per paupertatem voluntariam. noli amplius alium virum accipere sed permanere sub christi protectione. Si vero mortua est caro per ieiunium et carnis macerationem noli iam amplius virum accipere sed sub christi protectione permanere. Vel aliter potest reduci. Rex iste est deus Tres filie tria genera hominum scilicet potentes ac diuites huius mundi sicut sunt reges ac mundi potentes. Sapientes huius mundi sicut sunt iudices temporales et ecclesiastici et religiosi. Perfecti christianam fidem sunt qui in omnibus diuinis preceptis obediunt. Isti tres erant in baptismo tribus duabus copulati scilicet patri per potentiam. filio per sapientiam. spiritu sancto per clementiam. Si ergo isti mortui sunt. i. extincti et ablati a te per peccatum tuum nunquam alteri labres

copulari. sed cum omni diligentia fac opera misericordie per que poteris ei reconciliari. quia nunquam aliquem inuenies qui tantum te diliget. Unde est notandum quod mulier accipit virum propter quatuor. quia aut propter diuitias aut propter pulchritudinem aut propter fortitudinem aut propter sapientiam. Si vero vis virum accipere propter diuitias certe non inuenies ita diuitem sicut dominum nostrum iesum christum. quia dominus minus celi et terre est. ergo teneas eum et non alium. Si vero vis virum accipere propter fortitudinem curte ad iesum christum qui est fortior omni homine fortis in celo et in terra. In inferno non est aliquis qui potest ei resistere. ergo illum in virum debes accipere et non alium. Si vero aliquem vis accipere propter pulchritudinem curte ad dominum nostrum iesum christum qui est pulchrior omni homine. Unde psalmista. Speciosus forma pre filiis hominum. Ergo illum debes habere et non alium. Si vero vis accipere propter sapientiam curte ad dominum nostrum iesum christum qui est sapientior omni homine. Unde apostolus. Altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei etc. Ergo illum virum accipe debes et non alium.

De concordia Capitulum. lxxvi.

Ecce in qua

dam ciuitate quod erant duo medicum optimi in omni scientia medicinali imbuti qui omnes ad eos venientes de quacumque infirmitate curabant ita quod penitus populus ignorabat quis eorum esset melior. Infra tempus erat inter eos contentio quis eorum esset maior atque perfectior. Aut vnus alteri. Carissime non sit inter nos discordia nec inuidia neque contentio quis nostrum est perfectior. Sed vnum faciamus et quicumque ex nobis defecerit. sit ille seruus alteri. Aut alter. dic mihi quid est illud. Et ille. Ego duos oculos tuos de capite crucis sine grauiamine et super melam tuam ponam et quando tibi placet in capite tuo sine lesione tua reponam. Si vero mecum hoc idem per omnia feceris et quales ambo sumus et quilibet alterum nutriet sicut frater suum. Si vero aliquis

defecerit seruus alteri? erit At ille. **O**ptima probatio p oia bene mihi placet Ille vero qui questionē proposuit accepit instrumēta sua et infra oculos alius cum quodā vngētō nobilissimo interi? et exteri? liniuit. Et cum instrumento suo duos oculos socij extraxit et sup mēsa posuit. et ait socio suo. Carissime. quō tibi videt. Et ille. Unum scio q nihil vi deo qz oculis careo et tñ nullā lesionē sētio. Sz modo vellē q oculos meos sicut mihi pmisisti restitueres. Et ille. Libēter attēptabo. vngētū accepit et oculos interius et exteri? sicut pri? inunxit et oculos suos reposuit. Et ille. Carissime qd iā tibi videtur. Et ille. Optime qz in extrahēdo nullā lesionē sensi. Tunc dicit ille. Nam restat vt mihi simili modo ministrēs. Qui ait. Presto sum. Accepit instrumēta sua et vngenta sua sic ille fecerat intus et exteri? liniuit. dein de oculos eius extraxit et super mensam posuit et ait. Carissime qd tibi videtur. Et ille. Si tibi videtur q oculos perdidisti tamen nullū dolorē senti sed vellē libentissime q oculos rehaberē. Cū vero ille parasset instrumēta sua et oculos restitueret. fenestra domus erat apta et quidam coruus intrauit vidensqz oculos in mensa subito vnū oculū rapuit et violauit. Medicus hoc percipiēs est contristatus totaliter et ait intra se. Nisi oculi seruo meo restitua seruus eius ero. Respicies a longe vidēsqz caprā oculum eius extraxit et in loco oculi ablatis reposuit. hoc facto dixit socio suo. Carissime quid tibi videtur. Qui ait. Nec in extrahēdo nec in reponendo aliquā lesionem sensi. sz vnus ex oculis meis sup lursum ad arbores respicit. Et ille. Ex quo ita pfecte medicinā meā tecū feci sicut et tu mecū. mō ambo sumus equales nec inter nos sit cōtentio. Et sic ambo postea adiuuicē sine pōtētiōe vixerunt.

Oratio.

Atissimi per istos duos medicos intelligere volumus legem nouā et antiquā que ante curabant quātū ad salute anime. Facta ē cōtentio et adhuc ē inter christianos et in

teos que lex est melior et perfectior. Ad probandum veritatē quilibet oculos alteri? extraxit. Hoc ē dictū. In lege antiqua multa sunt a quibus deus extraxit sicut decem precepta in antiquo lege. Sicut saluator ait. Non veni soluere leges sed implere vt si aliquis hominū intendat deū videre optet q talis ad nouam legē recurrat et tunica baptismi se induat. Coruus venit et rapuit vnum oculum iudeorū vt non possent veritatē videre et in loco huius ponebat oculus ca pre se quasdam ceremonias quibus vtuntur per quas credunt deum videre et ibunt ad tenebras exteriores vbi erit fletus et stridor dentium.

Ex ad diuitias nō est anhelandum

Capitulum. lxxvij.

q Vidā rex erat

qui duas filias habebat. vna erat pulcherrima et omnibz amorosa. sed altera nigra et omnibz odiosa. Rex videns filias suas vnā pulchram aliam nigram eis noia imposuit. Pulcre filio imposuit nomē se? Rosimūda et Agre filie. gratia plena. Deinde preconem p totū regnū misit promulgando q omnes veniant et filias suas in matrimoniū daret illis qui ad hoc digni essent. Quicumqz vero pulchrā filiam in vxorē acciperet nihil eius ea nisi pulcritudinē obtineret. Sed qui nigrā filiā in vxorē acciperet totū regnū post eius decessus cū ea obtineret. Multi hoc audiētes ad curiā regis venerunt et cū duas filias viderēt omnes ad pulchrā filiā currebāt et eā in vxorē petebāt. Bona plena nigra filia amare fleuit. Ait ei rex. O filia ob quā rem affligit anima tua. Ait illa. O dñe nullus ē q me visitet nec mecū loquat. omnes ad sororem meā currūt et omnes me despiciūt. Ait pater. O filia ignoras q oia mea tua sunt et qui te despōsauerit regnum meum obtinebit. Illa sic pfortata a se tu cessabat. Post hęc venit quādam rex ad curiā regis et cum vidisset pulcritudines rosimūde eā in vxorē petijt tantum cū sua pulcritudine. Rex pater puellā ei concessit et cū magno gaudio eam despōs

saunt. Stabat altera filia p multos an-
nos anteq̄ esset desp̄sata. Tandē qui-
dam dux nobilis s; paup̄ intra se cogi-
tabat. Licet puella turpis fuerit tamē
quicūq; eā habuerit regnū cum ea obti-
nebit. Perrexit ad regem ⁊ eā in vxore
perijt. Rex vero gauillus ē eā desp̄savit
cum magno gaudio et post mortem re-
gis totum regnum cum ea obtinebat.

Exhortatio

Ariffimi. Rex iste ē domin⁹ no-
ster Iesus xps. Filia rosimum-
da taz pulcra est mūdus iste. An-
de pauci inueniuntur qui nō mūdum su-
per omnia appetūt. tandem nihil cum ea
obtinebunt nisi suā puicitudinē hoc est
vanitatē et diuitias. ⁊ sicut pulcra tuda
p infirmitatē famē ⁊ senectutē anihilat
ita et diuitie hui⁹ mūdi trāsēnt per mor-
tem ⁊ sepe ante. Et ideo fatui sunt q̄ mū-
dū desp̄sāt. Altera filia scz gratia ple-
na que est turpis et omnib; odiosa cer-
te est paupertas quā miro modo de⁹ di-
lexit. ⁊ ideo vocat gratia plena. quia per
eam veniūt ad diuitias. Aeruntamen
pauci sunt qui eā desp̄sare volūt. uno
est omnib; odiosa. tñ qui eam desp̄sā-
uerit vitam eternam habebit.

De constantia amoris mutui.

Capitulum. lxxviij.

Ex quidaz pul

crum filiā habebat que erat du-
ci nobilissimo desp̄sata cum quo pul-
crum prolē habebat ⁊ maxima inter eos
erat dilectio. Dux vero mortui. de cui⁹
morte factus est plangtus magnus in
ciuitate. Dña vero satis honorifice eū
sepulture tradidit. Post mortem amici
eius ad eā venerunt vt secundo viro nu-
beret. allegātes sibi etatē integrā ac pul-
critudinē suam. Domina vero respōdit
Virū alterū habere nolo quia vir meus
qui mortuus ē erat tā bonus dulcis ac
diues per omnia qui me vltra modū di-
lexit. Et ppter nimīā dilectōem inter
nos eius mors tñ me affligit q̄ vt cre-
do viuere nō potero. Si vero talē virū
ponamus q̄ inuenire possibile esset ei añ
me mori ⁊ tūc esset mihi grauis afflictō
iam habeo q̄ nunq̄ aliū vix cape volo.

Si malum virū acciperē esset mihi gra-
ue post tonum habere pessimum.

Exhortatio.

Ariffimi. Iste rex est deus ipse.
Filla anima ad dei similitudinē
creata q̄ erat nobilissimo viro
scz domino nostro iesu xpo per virtutem
baptismi desp̄sata qui summa dilectō-
ne nos dilexit. quia in cruce pro nobis
mortuus est. ergo virū aliū pro illo nō
accipias. hoc est aliū nūq̄ tñ diligas.
⁊ sic cum eo in eternū regnabis.

Quōd quis nescit p̄sumere nō audebit.

Capitulum. lxxx.

Ex quidaz rex

qui miro modo paruos canicu-
los dilexerat die ac nocte lx ne latrātes
in tantū q̄ ingremio suo eos quiescere
permisit ⁊ ibidē paut. Illi vero sic con-
sueti erant in gremio eius dormire et
comedere q̄ vix alibi esse solebant. ⁊ qñ
q̄ circa collum regis pedes ponebāt Et
sic rex solacium magnū ⁊ ludū cum eis
habebat. Erat tunc quidā asinus qui cū
omnia ista vidisset in corde suo cogita-
bat. Si ego cantaret ⁊ ante regē saltare
et circa collū domini mei pedes poneret
rex daret mihi omnia fercula ad come-
dedū ⁊ gremiū suū ad quiescendū. His
cogitatis extra stabulū saltauit aulā in-
trauit ⁊ coram rege cātare cepit deinde
hinc inde saltauit ⁊ post hoc ad regē cui⁹
currit et pedes circa collū eius posuit.
Serui hoc videntes credebāt asinū in
furia conuersū accepit eū et egregie
verberauit. ⁊ sic ad stabulū reduxerunt

Exhortatio.

Ariffimi. Rex iste est domin⁹ no-
ster Iesus xps. Laniculi bene-
latrantes sunt predicatorēs q̄
verbū diuinū bene p̄nūciāt. Unde vi-
gnū sunt in gremio celesti quiescere. Asin-
us potest dici qui p̄sumit officiū p̄di-
catorēs assumere verbū dei p̄nūciare. tñ
litteraturā nec gratiā ad hoc habet. ⁊ iō-
timendū ē ne talis sit verberatus hoc est
a domino ⁊ populo repulsus.

De verlutia dyaboli et quomodo iudi-
cia dei sunt occulta.

Capitulum. lxxx.

Rat quidā he

remita qui cū in spelunca quadā iacebat et diebus ac noctibus deuote deo seruiebat. Iuxta cellā suam erat quidā pastor ouium qui pascebat oues. Accidit vno die quod pastor erat somno oppressus ipso dormiente quidā latro venit et omnes oues secū abstulit. Supueniēs dñs ouium a pastore quirit ubi erat oues. Ille vero incepit iurare quod oues perdidit sed quomodo penit? ignorabat. Dñs huiusmodi audiens furore repletus ipso occidit. Heremita hoc vidēs ait in corde suo. Deus ecce homo iste culpa in nocenti dedit et ipsum occidit. Ex quo ergo permittis talia fieri propter hoc ad mundum vadā et sicut ceteri vitam ducā. His cogitatis ille heremitarium dimisit et ad mundum preiit. sed deus ipso perdere nolēbat. Angelū in forma hoīs ad eum misit ut se ei associaret. Quē cum angelus in via eū inuenisset ait ei. Carissime quo vadis. At ille. Ad istā civitatē aī me. Angelus dixit ei. Ego in via ero comes tuus quia angelus dei sum et ad te veni ut simus socius in hac via. Ambulo ambulabant versus civitatē. Cū autē intrassent hospiciū a quodā milite propter dei amorem eos recepit et honorifice ac splendide cū bona deuotione in omnibus ministravit. Miles iste tantum vnicū filium habebat in cunabulis iacentem quē multum dilexerat. Tena facta camera est aperta et lecti satis honorifice ornati per angelum et heremita. Media vero nocte surrexit angelus et puerū in cunabulis stragula iuit. hoc videns heremita intra se cogitauit. Nunquid iste erat angelus dei. bonus miles omnia necessaria propter dei amorem ei dedit. et non habuit nisi vnicū filium innocentē et iste eū occidit. Sed tamen non audebat ei quicquid dicere. Mane ambulo surrexerūt et ad civitatē alias perreperūt in qua in domo viuis cuius satis honorifice erāt recepti et splendide ministrati. Cuius iste quēdā aureū cyphū quem nullo modo dilectus habuit in quorūtra modū gloriabatur. Media nocte surrexit angelus et furatus est cy-

phum illū. Heremita hoc vidēs intra se cogitabat. Ille malus angelus est ut credo. Ille cuius nobis optime fecit et iste est furatus cyphū suū. tñ nihil ei loquebatur quia timuit eū. Mane vero surrexerunt et per viam ambulabāt donec ad quandā aquā puenērūt ultra quā erat pons. potem ascēderūt et quidā pauper eis obuiabat. Ait angelus. Carissime mōstra nobis viā versus talē civitatē. Pauper vertisset se et cū digito viā versus civitatē ostendit. Cū vero vertisset se angelus subito per scapulas eū accepit et ultra pontē proiecit et submersus est pauper. Quod cū heremita vidisset ait in corde suo. iam scio quod iste dyabolus est et non angelus dei bonus. Quid mali fecit pauper ut tamē eū occidit. Ab illo tpe cogitabat ab eis recedere. Veritatem tamen nihil loquebatur ei. Cuius vero circa horā vespertinā ad civitatē puenissent ad domū cuiusdā diuitis accesserūt et hospicius pro dei amore perrebat. Ille vero simpliciter eis negauit. Ait angelus dei. Amore dei saltē tecū domus nobis cōcedatis ne lupi aut male bestie hic nos delibent. Ille ait. Ecce domus vbi porci mori acēt si placet vobis cū eis iacere potestis. In autē recedatis quia alius locum vobis non dabo. Ait ei angelus. Si aliud non potest fieri cū porcis vestris iacebimur. Et sic factū est. Mane vero surrexerūt. Angelus hospitem vocauit et ait. Carissime dō tibi cyphū istū. et dedit ei cyphū quem furatus fuerat ab illo cuius Heremita hoc videns ait intra se. Jam sum expertus quod iste est dyabolus. Bonus homo erat qui cum omni deuotione nos recepit et furatus est ei cyphum et dedit illi pessimo qui negauit nobis hospiciū. Ait angelus. Nolo vobiscū amplius expectare ad deū vos recomēdo. Angelus dixit ei. Audito me et tunc recedito.

Epōstio

Carissime. Quando eras in heremita. o. domini ouium pastorem in. ille occidit. scias quod pastor ille pro tunc morte non meruit sed alias commisit quare mori non deberet. tunc temporis inuentus est sine peccato deus ergo

permisit eum occidi vt penas post mortē euaderet propter peccatū qđ alias cōmiserat. pro quo nunq̄ penitētiā faceret. La tro vero qui euasit cū ouibus penā eter nam sustinebit ⁊ dominus ouium qđ pa storem occidit vitā suā emēdabit p lar gas el emolinas ⁊ opera misericordie qđ ignoranter fecit. Demū filius illius mi litis de nocte strangulauit qui nobis bo num hōspiciū dedit. Scias qđ anteq̄ pu er ille natus erat mules optim⁹ elemosi narius erat ⁊ multa opera misericordie fecit. Sed postq̄ natus est puer fact⁹ est parcus cupidus ⁊ oīa collegit vt pu erum diuitē faciat sic qđ erit causa perdi tionis eius et ideo puerū occidi. Et iā sicut prius factus est bonus christianus.

Deinde cyphū illius cuius qđ nos cū deuotione recepit furatus fuit. Scias tu qđ anteq̄ cyphus ille erat fabricatus n̄ erat sobrioz eo in tota terra sed tantū d̄ cypho gaudebat post fabricationē qđ oī die tantū d̄ eo bibibat qđ bis aut ter om ni die fuit inebriatus. ⁊ ideo cyphū ab stuli ⁊ factus est sobrius sicut pri⁹. De inde paupem in aquā pieci. Scias qđ pauper iste bonus christianus fuit. s̄ h̄ ad dimidiū miliare ambulasset aliū in peccato mortali occidisset. sed iam ē sal uatus ⁊ regnat in celesti gloria. Dein de cyphū illius cuius dedit illi qui nobis hōspiciū negauit. Scias qđ nihil i terra fit sine causa. Ipse nobis cessit tomū porcorū ⁊ ideo cyphū ei dedit ⁊ post vitam regnabit in inferno. Pone ergo amodo custodia ori tuo vt deo non tetrahas. Ipse enim omnia nouit. Heremita hōc audiēs cecidit ad pedes angeli ⁊ uenias petijt ⁊ ad heremitanū perrexit et factus est bonus christianus.

De mirabili diuina dispensatione ⁊ ortu beati Gregorij pape.

Capitulum. lxxi.

m Arc⁹ regnauit

prudens valde. qui tantū unicū filiū ⁊ filiam habebat quos multum di lexit. Cum vero ad senectutē peruenisset infirmitas grauis eum apprehendit. Qui cum vidisset qđ viuere nō posset se

cit vocare omnes satrapas impij ⁊ ait. Carissimi scire debetis qđ hodie spiritus deo deo reddere. nō habeo maius pe riculū in anima mea qđ d̄ filia mea qđ eā matrimonio nō tradidi. Et ideo tu fili qui es heres me⁹ tibi p̄cipio sub mea be nedictione vt eā maritari facias tā ho norifice sic t̄cet ⁊ medio tpe sicut teip sum omni die in honore eā habeas. His dictis vertit se ad parietē ⁊ spūm emisit. De cuius vero morte plactus magn⁹ factus est in ciuitate. satis honorifice eū sepulture tradiderūt. Post hoc vero fili us satis prudenter incepit regnare ⁊ so rozē suā in omni honore habere quā mi ro modo dilexit intantū qđ omni die li cet nobiles secū essent in mensa in vna cathedra ex opposito ei⁹ sedebat ⁊ ad in uicem comedebāt ⁊ i eadē camera lecti separatis iacebāt. Accidit vna nocte qđ temptatio grauis eius accepit qđ ei vide bat spiritū emittere nisi cū sorore sua li bidinē suā posset implere. de lecto surre xit et ad sorozē suā perrexit quā dormiē tem inuenit et exortauit eā. Illa sic exor tata ait. Dñe ad quid venisti ista ho ra. Qui respōdit. nisi tecū dormiā amit to vitā meā. Que ait. Absit a me tale peccatū perpetrare. ad memoriā reduci to quomō pater noster te honorauit sub sua benedictiōe ante mortē suam qđ me honores i omni honore. si tale peccatū perpetrates offensionē t̄i nō euaderes nec hominū p̄sionē. Et ille. Quomodo docunq̄ fiat voluntatē meā adimplebo dormiuit qđ cū ea. Hoc facto ad p̄rium strātū redijt. Puella vero amare fleuit cōsolari nolebat. Imperator vero q̄ntū potuit solaciū ei p̄rebat ⁊ miro mō ma gis eam dilexit. Post hoc vero circa di midij annū illa in cathedra sedebat in mensa. frater eius eā intime asperit et ait. Carissima qđ tibi ē. iam facies tua est mutata in colore ⁊ oculi tui in nigre dinē mutātur. Et illa. Dñe nō est qđ sum impregnata ⁊ p̄ consequēs confusa. Ille hoc audiēs vltra qđ credi potest cō tristatus est fleuitq̄ amare et ait. Pere ar dies in qua natus sum quid faciā ego penitus ignoro. Que ait. Dñe fac cō silij meum ⁊ post factum non penitebis

Folium XXXIX

Flos nō sumus primus qui grauer teū
offenderūt. Nūc prope est vnus miles
senex cōsiliarius patris nostri de cuius
consilio pater noster semp est opatus.
Vocet ille et sub sigillo cōfessionis oīa ei
dicem. ille vō vtile cōsiliū dabit nobis
q̄ satisfaciem⁹ deo ⁊ opprobriū mūdānus
euadere poterim⁹. At rex mihi bñ, pla-
cet s̄ studeam⁹ p̄mo deo recōciliari. Lō-
fessi sūt ambo corde puro cū cōtritione
magna. Facta confessione miserūt pro
militē ⁊ totū priuātē cū fletu retulerūt
At ille. Domine ex quo estis deo recō-
ciliati audite cōsiliū meū vt confusio-
nem mundanā euadere possitis. Pro pec-
catis vestris ac patris vestri terrā sanctā
teletis visitare et tali die omnes satra-
pas regni vestri in presentia vestra con-
uocare. Deinde hec verba p̄ ordines di-
cere. Carissimi terrā sanctā visitare, vo-
lo nullū heredē preter sororē vnā habeo
sicut scitis cui in absentia mea sicut cor-
pori meo teletis oledire ⁊ post hoc mihi
coram omnib⁹ dicere. et tibi charissi-
me dico sub pena vite tue vt sororis mee
custodiam habeas. Ego vero manuca-
pio tam priuātē et secure custodire eas.
q̄ nullus tempore partus nec ante nec
post te casu v̄ro sciet nisi tantū vxor mea
que telet ei ministrare cū manibus pro-
prijs. At rex. Bonum est cōsiliū omnia
adimplebo que mihi dicitis. Statim fe-
cit omnes satrapas conuocari et omnia
a principio vsq̄ ad finem sicut superius
est scriptū p̄ cōsiliū militis adimple-
uit. Cum omnia verba cōlūmasset vale
omnib⁹ fecit ad terrā sanctā perire
Miles vō dominā sororē regis ad castrū
suum duxit. Cum autem vxor militis
hoc vidisset domino suo occurrit et ait.
Domine mi reuerende qualis est domi-
na ista. Qui respōdit. Domina nostra
soror regis est. Iura mihi per deum om-
nipotē sub pena vite tue vt quicquid ti-
bi dixerō omnino habeas in secreto. At
illa. Domine preito suz. Cū aut iurass̄
ait miles. Domina nostra per dominū
nostrū regez est impregnata. quare tibi
p̄cipio vt nulla creatura ministret ei ex-
cepta tua plona. ita vt principū medi-

um et finis omnia sint secreta. At illa
Domine oīa ista fideliter adimplebo.
Domina ad camerā priuātā est introdu-
cta. ⁊ satis splēdide ei ministrabat. Cū
tps pariedi adesset filiū formosius pepit
miles cū hoc audisset ait dñe. O dña
carissima bonū ēac vtile sacēdotē vocari
vt puer baptiset. Qui ait deo meo vo-
ueo q̄ ille q̄ est inter sororē ⁊ fratrem ge-
nitus p̄ me baptismū nō habebit. At mi-
les Scitis graue pctm̄ est inter vos et
dñm meū commissū nolite p̄pter hoc aīas
pueri occidere. At dña. Votus vōui qd̄
firmiter tenebo sed tibi p̄cipio q̄ mi-
hi doliū vacuum apportes. Cui ait. Pre-
sto sum. doliū secum ad cameram por-
tari fecit Ille vero decenter puerum in
cunabulo reclinauit ⁊ in paruis tabellis
hec que sequuntur scripsit. Carissime
scite teletis q̄ puer iste non est baptis-
tus quia inter fratrem ⁊ sororē est genitus
ideo propter dei amorem baptisetur ⁊
sub capite eius pondus thesauri inue-
nietis cum quo ipsum nutrum faciatis.
ad pedes argenti pondus cū quo studiū
exerceat. Cum oīa ista erāt scripta tabel-
las in cunabulo sub latere pueri pone-
bat aurū sub capite argētū ad pedes. de-
inde cum panis sericus ac deaurat⁹ cu-
nabulū cooptulit. Hoc factio militi p̄ce-
pit vt cunabulum infra doliū poneret
et in mari projiceret vt nataret vbiq̄
deus disponderet. Miles vero omnia ad-
impleuit. Cū doliū in mari proiectū fu-
isset miles tandem iuxta mare sterit q̄
diu doliū natare videret. Hoc factio ad
dñas redijt sed cū iuxta castrū suū ven-
set nunciū regis de terra sancta ei ob-
uiabat ⁊ ait ei. Charissime vnde venis
Qui ait. De terra sancta venio. At ille
Quales rumores habetis. Et ille. Do-
min⁹ meus rex mortu⁹ ē ⁊ corpus suū ad
vnū de castris suis ductū est. Miles B
audiēs fleuit amare. Vxor eius supue-
niēs cū de morte impatoris audisset vl-
tra q̄ credi potest tolebat. Miles surre-
xit ⁊ ait vxori sue. Nolito flere ne domi-
na nostra p̄cipiat. nihil ei dicemus quo
vsq̄ a puerperio resurgat. Miles em p̄
hos sermones ad dñam intrauit. vxor
f uij

eius sequebatur eū. Cum domina eos
resperisset et eos desolatos perpendit. ait.
Carissimū, propter quā causā estis tristes
Ait illi. Dñā nō sumus tristes sed po-
ti⁹ gaudētes. q̄ liberati estis a graui pi-
culo in quo fuistis. Ait illa. Ita non
est indicate mihi nolite aliquid celare
a me siue bonum siue malū. Ait miles.
Quidā nūci⁹ de terra sancta venit de to-
mino nostro rege fr̄e v̄ro q̄ narrat ru-
mores. que ait voce nūci⁹. Qui cum
venisset ait ei dñā. Quō est de domino
meo. Qui r̄ndit. Dñs vester mortu⁹ est
et eius corpus d̄ terra sc̄tā trāstatū ē ad
castrū suū vt cū patre v̄ro sepeliret. Do-
mina cū b̄ audisset ad terrā cecidit. Mi-
les vidēs dolorē dñeī trā iacuit. Uxor
militis cū eis ac nūci⁹. Dēs isti per ma-
num spacium iacebant et in eis pre ma-
gno dolore nō est vox neq̄ sensus. Dñā
vero post magnū spacium surrexit. crines
capitis traxit. faciē vsq̄ ad sanguis ef-
fusiō; dilacerauit et alta voce clamauit
hū mihi pereat dies i qua concepta erā
Hoc illa non numeret in qua sum nata
Quantas habeo iniquitates et. In me
sunt cōpleta. Petiit spes mea. fortitudo
mea. frater me⁹ vnici⁹ dūnidū aie mee
quid faciā ego de cetero penit⁹ ignoro.
Surrexit miles et ait. Dñā carissima
audite me. Si propter dolorē te ipsam ne-
caueris totū regnum p̄bit. Tu sola es
terelicta et iure hereditario regnū tibi de-
betur Si ergo te ipsam occideris regnū
ac p̄diū ad extraneos cōualabit. Sur-
gamus et ad locū vbi corpus iacet acce-
damus et honorifice eū sepeliemus. De-
inde studeam⁹ quō imperium regere de-
bemus. Illa vero ex verbis militis con-
fortata surrexit et cum honesta comitua
ad castrū fratris sui accessit. Cū autē itra-
set corpus regis sup̄ feret⁹ inuenit. sup̄
corpus cecidit. A plāta pedes vsq̄ ad x̄
ricem osculata est eū. Milites vidētes
nimū dolorē in ipa de funere dominam
retraxerūt et in camerā introduxerūt et
corpus satis honorifice sepulture tradi-
derunt. Post hoc quidā dux burgundie
solēnes nuncios ad eam misit vt ei i v̄ro
rem cōsentiret. Illa vero statim r̄spon-

dit. Quādiu vicerō virum non habebō;
Huncij hoc audiētes volūtate eius do-
mino nunciabant Dux hoc audiēs indi-
gnatus ē contra eā et ait. Si eā habuissē
sem rex illi⁹ regni fuissē s; ex quo me
vilipēdebat de regno suo par⁹ gaudebit
Exercitū collegit regnū intrauit. cōbu-
rebat et occidit infinita mala perpetrabat
et victoria in oī bello obtinuit. Dñā ad
quādam ciuitatē b̄ muratā fugā peti-
it. in qua erat castrū fortissimū et in ea p̄
multos ānos pmāsit. Fā ad puerū p̄-
iectū in mare redeam⁹. Doliū cū puer
ro p̄ mltā regna trāsiit quousq̄ iuxta ce-
nobiū monachorū puenit. et b̄ feria sexta
Eodē die abbas illi⁹ mōasterij. ad litus
maris prexit et piscatorib⁹ ait. Carissimū
me estote pati ad piscādū. Illo vero re-
thia sua pabant. dū vero sic pparēt volū-
um cū fluctib⁹ maris ad terras puenit.
Ait abbas seruis suis. Ecce doliū aperi-
atis et videatis qd̄ ibi lateat. Illi vero
doliū aperuerūt et ecce puer paruus p̄-
ciosus p̄nis inuolūt⁹ abbatē respexit et
risit. Abbas vero totaliter de visu cōtri-
stus ait. Deus meus quid est hoc q̄
inuenim⁹ puerū in amabulo. Proprijs
manib⁹ eū leuauit. tabellas sub latere
eius inuenit quas mater ibidē posuit et
legit q̄ puer ille inter fratres et sorores es-
set genitus nec baptisatus sed propter de-
amorem petiit vt sacramentū baptisimi ei
daretur. Deinde cum auro quod ad ca-
put eius inueniret nutrit⁹. et ad pedes
argētum p̄ qd̄ studiū exerceret Abbas cū
hec legisset et amabulū preciosis pannis
ornatum vidisset intellexit q̄ puer d̄ no-
bili sanguine esset. statim eū baptisari
fecit et ei p̄priū nomen imposuit. s. Bre-
gorius. et puerū ad nutriendū vni pisca-
tori tradit. Dansq̄ ei pondus qd̄ inue-
nit. Puer vero creicebat. et ab omnib⁹
est dilectus quousq̄ septē annos in eta-
te cōpleuisset. Abbas statim ad studiū
eum ordinauit. in quo miro modo p̄fec-
ita q̄ omnes monachi cenobij tanq̄ su-
um monachū dilexerūt Puer vero infra
pauca tempa omnes in sciētia trāscen-
dit. Accidit quodā die vt cū filius pi-
scatoris cū pila quadā luderet et dic tū

piscatorē patres suū esse credidit a casu
 filium piscatoris cū pila lesit. Ille sic p/
 cussus amare fleuit tomus perrexit. ma
 tri cōquestus ē dicēs. Gregorius frater
 meus me percussit. Mater hęc audiēs fo
 ras exiit ⁊ dure arguebat eū dicēs. O
 gregori qua audacia filiū meū percussisti
 cū tñ qualis sis ⁊ vnde ignoram? At ille
 O mater dulcissima nōne filius tu' suz.
 ego quare talia mihi impperas. Que
 ait. Filius me' n̄ es ⁊ vñ sis ignoro. s; ta
 mē vñ scio q' quodā die in volio inuen
 tus fuisti. abbas te mihi ad nutriendū
 dedit. Ille cū hęc audisset fleuit amare
 Ad abbatē prexit ⁊ ait. O domine mi
 diu vobiscū steti credebā me filiū pīca
 toris fuisse cū tamē nō sū ⁊ ideo penes
 meos ignoro. si placet me ad miliciā p
 moueatis quia hic amplius nō manebō
 At abbas. o fili noli talia cogitare om
 nes monachi in domo existentēs miro
 modo te diligunt intantū q' post recess
 suz meū in abbatē te pmouebūt. At ille
 Domine sine dubio nō expectabo donec
 ad patētes meos peruenero. Abbas
 hęc audiēs ad thesaurū suū accessit ⁊ ta
 bellas quas in cubiculo suo inuenit ei
 oñdit dicens. Hunc fili lege interi' ⁊ q̄
 lis es clare inuenies. Luz vero legisset
 q' inter fratres ⁊ sorore esset genitus ad
 terrā cecidit ⁊ ait Heu mihi q̄les pntes
 habeo. Ad terrā sanctā p̄gas ⁊ p p̄ctis
 parentū meoz pugnabo ⁊ ibi vitā meā
 finiā. Peto ergo dñe instāter vt me ad
 militiā pmoueatis. quod ⁊ abbas fecit
 Cum autē licentiā de recessu recepit fa
 ctus est plactus magnus in cenobio.
 dolor in populo. ⁊ in circūtu lamētatio
 Ad mare se trāstulit ⁊ uenit cum nau
 tis vt eum ad terrā sanctā ducerēt. Cū
 vero nauigassent ventus erat eis oppo
 situs ⁊ subito ducti sunt ad eādem ciui
 tates in q̄ erat mater eius i castro Qua
 lis quoq; ciuitas erat aut qd̄ regnū nau
 te penitus ignorabāt. Cum autē ciuita
 tem miles intrasset quidam cuius ei oc
 curtebat ⁊ ait ei. Dñe quo tenditis Et
 ille. Hospitiū quero. Cuius vero ad to
 mum suā eū cū tota familia sua duxit.
 et splēdide eis ministravit. Cū vero in

mensa sederent dñs Gregorius hospī
 ti dixit. Domine q̄lis est ciuitas ista ⁊
 quis dñs istius terre. At ille Carissime
 vñū virum valentē impatorem habui
 mus q' morat' est in terra sc̄tā q' nullus
 heredem p̄ter suā sorore post se dereliquit
 Quidā dureā in vxores perijt q' nullo
 mō copulari intendit. Ille ex hoc indi
 gnatus totus regnū istud excepta ciui
 tate ista manu forti acquisiuit. At mi
 les. Nunq̄d secretū cordis mei potero
 secure palare. At ille. Dñe etiā cum oī
 securitate. Qui ait. Miles sum p gla
 diū si placet die crastina ad palaciu p
 gas ⁊ cū senescallo sermonez te me faci
 as q' si salarium mihi dderit p iusticia
 dñe isto āno pugnabo. At ciuis. Non
 dubito tomie qn̄ d aduentu tuo gaude
 bit toto corde. Die crastina ad palaciu
 pergā ⁊ finē huius rei faciā. Mane sur
 texit ad senescallū prexit et de aduentu
 eius intimauit. Ille nō modicum gau
 des p dño Gregorio nunciū destinauit
 Cum eū vidisset tomie est plentatus ⁊
 multū cōmendat. Quem cū vidisset in
 time respexit eū sed q' erat filius ei' pe
 nitus ignorabat. ipa eū submeritū a ml
 tis annis credidit. Senescallus in pre
 sentia dñe eū p̄duxit vt p integrū ānus
 ei ministraret. Die crastina ad bellū se pa
 rauit. adest dux i capō cum exercitu ma
 gno. Dñs Gregori' bellum aggreditur
 oēs penetravit quousq; ad duce puenit
 quē in eodē loco occidit ⁊ caput ei' apu
 tauit ⁊ victoriā obtinuit. Miles post
 hęc de die in diē p̄ficiēbat. fama ei' vn
 diq; circūbat sic q' anteq̄ ānus fuisset
 cōpletus totū regnum a manib' inimi
 coz acq̄siuit. Deinde ad senescallum ve
 nit et ait. Carissime vobis p̄stat in quo
 statu vos inueni ⁊ ad quē statum duxi
 Rogo ergo trade mihi salariū qz tendo
 p̄gere ad aliud regnū. At senescallus
 Domine plus meruisti q̄ ex cōuentio
 ne tenemur tibi Ideo ad dñam nostrā
 pergā vt de statu ac mercede finem faci
 am. Cū autē ad dñas venisset ait. O to
 mina carissima dicam vobis aliqua
 x̄ba p̄ficia. Ex defecto capitis oia ma
 la sustinimus ideo bonū erit accipe

per quem poterimus te cetero securi esse
Regnū vstrū in diuicijs abundat. et id
virū ppter diuicias accipere non consu//
lo. Unde ignoro vbi melius ad honores
vstrū r comodū totius populi poteritis
virū accipe q̄ dñm gregoriū. Illa vero
solebat semper respondere voueo teo q̄
nūq̄ copulatoz viro. Sz ad x̄bū senel//
calli diē deliteratiōis cōstituit ad respō
dendū. Et dicit x̄o dies cūctis audiētibz
dñā dixit. Ex quo dñs Gregori⁹ vali//
de nos r regnū nīm d manibz inimicoz
liberavit eū in virū accipiā. Hec audie
tes gauisi sūt valde. Diē nuptiarū cōsti
tuit. Ambo cū maguo iubilo r consensu
toti⁹ impij in matrimonio sūt cōiuncti
filius cum matre propria. sed quales es
sent vterq̄ ignorabat. Facta ē inter eos
dilectō magna. Accidit quadā die q̄ do
minus Gregorius ad venandū perrexit
Et quedā ancilla domine. Dñā cha//
rissima nūquid dñm nostrū regem in a
liquo offēdistis. Que ait. in nullo. Cre
do q̄ in mundo nō inueniuntur duo: ad
inucez ligati in matrimonio qui tantū
se diligunt mutuo sicut dominus r ego.
Sed dic mihi charissima quare perulisti
talia verba. Et illa. Omni die quādo po
nitur mēsa dominus noster rex illam ca
meram prauatā intrat letus sed: cū exie
rit lamentationes r flet⁹ emittit. Dein
de faciem lauat. sed quare hoc fit penit⁹
tus ignoro. Domina cū hoc audisset ca
merā illam solā intrauit. r foramine i
foramen intame respexit donec ad illud
foramen venit in quo tabelle erāt quas
singulis diebz solebat legere quomodo
inter fratrem r sororem genitus esset r
tunc amare fleuit. Ille enī erant tabel
le que in cunabulo suo erāt inuēte. Do
mina vero cum tabellas inuenisset statū
noticiā illaz habebat. Aperuit scripturā
legit de manu propria. Intra se cogita
bat. Nunq̄ hō iste ad tabellas venisset
nisi filius me⁹ esset incepit alta voce cla
mare et dicere. Heu mihi q̄ sum nata
acin mundo edita vt inam in die conce
ptiōis mee extincta fuisset mater mea.
Cū esset in aula clamoz audietes mili
tes domine. ad dominā cucurrerūt cum

ceteris et illā iacentem in terra inuene
runt r per longū tps circa eā steterūt ante
q̄ verba ab ea habere potuerunt. Dein
de os apuit r ait. Si diligitis vitā meā
statū dñm meū querite. Milites hoc au
diētes statū equos ascēderūt r ad impato
rem equitabāt r dixerūt ei. Domine re//
gina in piculo mortis iacet. Ille hoc au
diēs lufum dimisit r ad castz perrexit.
camerā in qua dñā iacuit intrauit. Do
mina cū illum vidisset ait. Dñe oēs
ereāt pter vos vt nlls audeat q̄ vobis
dixero. Cum at oēs essēt expulsi ait do
mina. O carissima de qua progenie es
tu dicito mihi. Qui ait. Ista ē mirabil⁹
questio. scias sine dubio q̄ de lōginqua
terra sum ego. Et illa Deo voueo q̄ ni
si dixeris mihi veritatē me cito morien
tē videbis. Qui ait. Et ego dico tibi q̄
paup erā nihil habēs preter arma mea
cum quibz vos r totum regnum a serui
tute liberaui. Et illa. Dic mihi modo d
q̄ terra es oriūd⁹ r q̄ erāt parentes tui
r nisi mihi veritatē dixeris nunq̄ cibuz
gustabo. Et ille. Vobis de veritate fate
or. Quidā abbas ab infātia me nutri
uit r mihi sepi⁹ dixit q̄ in quodā dolio
me inuenit infra cunabuluz r ab illo tē
pore vsq̄ in p̄sens me nutriuit quousq̄
ad pres istas veni. Domina cum hec au
disset tabellas ei ostendit. r ait. Nunq̄
istas tabellas nosti. Ille cum tabellas
vidisset ad terrā cecidit. Illa vero ait.
O fili dulcissime tu es fili⁹ meus vnic⁹
tu es maritus meus r dominus meus.
tu es filius fratris mei r meus. O fili
dulcissime i dolio cū istis tabellis posui
te postq̄ peperit te. Heu mihi quare de
vulua educisti me deus meus qz tot ma
la sunt p me p̄petrata. Fratrem meum p
prium cognoui r te ex me genui. vt inā
consumpra essem ne oculis me videret
et fuisset quasi non essem de vtero trās
latus ad tumulum. Ad muruz caput p
cussit r ait. O dñe deus meus ecce fili⁹
us meus maritus meus et filius fra
tris mei. Et dñs Gregorius Credebā
me euasisse piculuz r iā in rethe dyaboli
cecidit dimitte me dñā vt plāgas miseri
am meā. r mihi rē. ecce mī mea. amica

mea vxor mea. Ecce sic dyabolus cōdu-
 lit me Mater cū in filio tantū dolorē vi-
 disse ait. **Q** fili dulcissime p peccatis
 nr̄is peregrinabor toto tpe vite mee Tu
 vero regnū gubernabis. **Q**ui ait. Nō si-
 et ita in regno mater expectabis. ego vō
 peregrinabor donec a deo p peccata nr̄a
 sint dimissa. De nocte surrexit lanceas
 suā fregit. vestimētis se induit peregrini
 matris valefecit et nudis pedibz ambu-
 lauit quousqz extra regnū puenit. De-
 inde ad quādā ciuitatē in noctis obscu-
 ritate venit ad domū vnius piscatoris
 a quo hospiciū p dei amore petiuit. **P**i-
 scator eum diligenter respexit et cū mē-
 brorū decentiā et corporis dū positionem
 vidisset. **A**it ei. Carissime verus pere-
 grinus nō es hoc tene apparet in tuo cor-
 pore. **A**it ille. Licet verus peregrinus nō
 fuero hospiciū tamen dei amore nocte
 ista peto. **Q**uorū piscatoris cum eū vidis-
 set pietate mota preces fundebat p eo
 vt introduceretur. **C**ū autē introductus
 fuisset retro ostium grabatū parati iul-
 sit. piscator pisces cū aqua ei dedit et pa-
 nem. **E**t inter cetera ei dixit Tu pegri-
 ne si sanctitatē cupis inuēire loca soli-
 taria veleres accedere. **A**it ille dñe liben-
 ter hoc attēptare s̄z solū talē locū ignoro
Qui ait. Die crastina mecū pgas et ad
 locū solitariū te ducā. **E**t ille **D**eus sit
 tibi merces. **M**ane vero piscator pegri-
 nū excitauit. in tantū enī festinabat q
 tabellas suas patuas retro ostiū dimi-
 sit. **P**iscator cum peregrino mare intra-
 uit per. xvi. miliaria in mari nauigabāt
 donec ad quādā rupē puenit habens
 circa pedes eius compedes qui sine da-
 ue non poterant aperiri. **S**ed postqz cō-
 pedes serasset clauēs in mari proiecit.
Deinde domū redijt. **P**eregrinus iste
 per decem et septem annos in peniten-
 tia remāsit. **A**ccidit q papa morit. **I**po-
 mortuo venit v ox delup de celo dicens.
Querite hominē dei et illū in vicarium
 meū stituatis nomine Gregoriū. **E**le-
 ctiores hoc audientes gauisi sunt valde
Runcios per diuersas ptes mudi mise-
 runt vt eū quererēt. **T**andem in domo
 piscatoris hospitari sunt. **L**um vero in-
 cna fuissent piscatori dixerunt. **Q**ca

risime multum verati sumus per regna
 et castra querendo vnū sanctū virū no-
 mine Gregoriū quem in summū ponti-
 ficem cōstituere debemus et non inueni-
 mus. **I**llero cū de peregrino fuisset re-
 cordatus ait. **I**ā sunt. xvij. anni q vnus
 peregrinus nomine Gregorius in domo
 ista est hospitatus quē ad quādā rupes
 in mari duci et ibidē dimisi. **S**ed scio q
 a multo tpe mortuus est. **A**ccidit q ea-
 dem die pisces cepit et dum vnū pisces
 extraxisset clauēs quas aī decē et septē
 annis in mare picat infra piscē inue-
 nit. **S**tatim alto voce clamauit. **Q** cha-
 rissimi videte clauēs quas in mare pro-
 icci vt spero de labori vō non eritis fru-
 strati. **R**uncij hęc audiētes et videntes.
 gauisi sunt valde. **M**ane vō surrexerūt
 piscatorē rogabāt vt eos ad rupem du-
 ceret. quod et factū est. **C**ū autē ibidē ve-
 nissent et eū vidissent dixerūt. **Q** gre-
 gori homo dei ad nos pge ex parte dei
 omnipotentis ad nos ascende. quia dei
 voluntas est vt eius vicariū in terris cō-
 stitutus sis. **A**it ille. **Q**uod deo placeret
 voluntas fiat. **I**llum extra rupes duxe-
 runt. **A**nteqz ciuitatē intrauit oēs cam-
 pane ciuitatis p se pullabant. **L**ues
 hęc audientes dixerūt benedictus alti-
 simus iam venit qui **C**hristi vicarius
 erit. **O**mnes ei obuiā processerūt et eius
 magno honore eū receperūt. et **C**hristi
 vicariū constituerūt. **B**eatus Gregori-
 in vicariatu constitutus in omnibus se
 laudabiliter habebat. **F**ama eius per
 orbem volabat et q tam sanctus **C**hristi
 vicarius constitutus erat. **O**mnia ex
 omnibus ptribus mundi veniebant vt
 eius cōsilium et auxilium haberent. **A**u-
 diens vero mater eius q tam sanctus ho-
 mo **C**hristi vicari- factus esset intra se
 cogitabat. vbi iā melius potero accede-
 re qz ad istum sanctū virū et vitam me-
 am ei intimare. **V**eruntamē q esset fili-
 us eius et maritus penitus ignorabat.
Ad romā perrexit et **C**hristi vicario est
 confessa. ante cōfessionē neuter alium
 cognouit. **S**ed papa cum cōfessionem
 matris audisset noticiā eius p omnia
 habebat. et ait. **Q** mater dulcissima vx-
 or et amica dyabol- credebat nos ducere

ad inferna et nos euasim⁹ dei gratia. **Al**
la hec audies ad pedes eius cecidit et p
gaudio amare fleuit. Papa vero de ter
ra eum leuauit et in eius nomine mo
nasterium constituit in quo eam abba
tissam fecit et infra pauca tempora am
bo animas deo reddiderunt.

Oratio

Strisimi. Ille imperator est do
minus noster iesus christus qui
sororē suam. id est animā fratri
id ē. homini q̄ homines christifideles su
mus ei⁹ fratres. et aīa est soror et dei filia.
sed inquātū aīa homini cōiūgit caro di
citur proprie eius soror. In principio
caro habet animā in omni honore dum
p̄tra eam nihil qd displiceat deo agit te
netur eā et p̄cepto diuino nobil. viro
maritari. s. x̄o p̄ opa misericordie. Isti
duo corpus et anima mutuo se diligunt
intantū q̄ in vna camera iacet hoc est in
vno corde in vna mēte q̄ diu dei p̄cepta
p̄petrant et in vna scutella comedunt hoc
est in vna voluntate se disponūt quādo
baptissimū receperūt et pompis dyaboli
renunciabāt. Sed heu et p̄ dolor homo
sepe et instigatione dyaboli sororem vi
olat hoc est animā cū vicij et cōcupiscen
tjz corūpit ita q̄ impregnatur et parit
filium. Per filiū istum intelligere debe
mus totū gen⁹ humanū qd a primo pa
rente procedebat. Adā enī erat fili⁹ dei
p̄mogenit⁹ cui debebatur regnū ist⁹ mū
di. iuxta illud ps. Omnia subieasti sub
pedib⁹ eius oues et boues vniuersas in
super et pecora etc. Sed iste in mandatis
habuit filiam dei sororē eius scz animā
in omni honore. Ille vero p̄ dyabolū te
ceptus corūpit eā quando de pomo co
medit. Unde filius scilicet totū genus
humanū ab eoc pessit et in volio ex sen
tū militis scilicet spiritus sancti missus
id ē. in miserā maris huius mūdi scilicet
proiectus vbi natabat p̄ mltā tempora
primus pater mortuus erat et ad infer
nū delcet. dit. derelicta est anima nuda.
Et ideo dux scilicet dyabol⁹ eu inuasit
quousqz filius dei venit scilicet de⁹ et ho
mo et liberauit non solum matricē sed et to
tū regnū. id est genus humanū per
suam p̄ passionem qz contra ducem. id est

dyabolum pugnauit et victoriam obti
nuit et terram amissam scz paradisi⁹ no
bis recuperauit. Post hec matrem suam
id est sanctā ecclesiaz desponsauit p̄ quā
tabelle erant scripte. id est. decem p̄cepta
que moyses a deo recepit. Illa singu
lis diebus debeamus videre. et in cordi
bus nostris reprimere et sacram scriptū
ram respicere legere et intelligere vbi
inuenimus quomō iste sanct⁹ Job ter
re loquebatur dicens. Pater meus es et
soror mea veribus. Si istud intime
cogitare volumus materiā fletū habē
mus. Sed querendū est nobis. Quis
trahit nos de volio? Certe abbas. id est
deus ipse p̄ filium suum vni⁹ enitū quo
tidie nos trahit per suam gratiā de mi
seria peccati et dat nos ad nutriendum
piscatori. Piscator iste potest dici quili
bet prelatus qui habet peccatorem in bo
nis operibus nutrire et eum ad christi
militiā promouet. tūc poterit inter mo
nachos scilicet sanctos viros conuersa
ri et sanctus esse. Juxta psalmistam. Cū
sancto sanctus eris et cū etc. Deinde p̄
nauem ecclesie scilicet fm eius p̄cepta
transire et viriliter pugnare contra dya
bolum et per conseques ad magnas diui
tias peruenire. Diuitie iste sunt virtu
tes per quas anima dicatur que recipi
tur i domo ciuis scilicet prelati. Et prela
tus eum ducit ad senescallum. id est. cō
seisorem per quem dirigitur ad viam sa
lutis. Et quare. Quia pugnat pro do
mina. id est anima. Sed sepe contingit
q̄ homo reciduat pergit ad reuandū
scilicet mundi vanitatem. Domina scz
anima tolet quando de tabellis scriptis
id est de transgressionibus perpetratis
recordatur. Et ideo milites. id est om
nes sensus tenentur hominē a ludo nū
di reuocare. imo deus ipsum vocat di
cens. Reuertere reuertere reuertere etc.
Sed quando homo videt animā p̄ pec
catum prostratam teler se ad terrā p̄
cere hoc est ad omnē humilitatē sa para
re. Vestimenta. id est vitia deponere et
lanceam male vite p̄ cōfessionem fran
gere. Et sic peregrinādo in bonis virtu
tibus p̄gere donec ad domū piscatoris. s.
piati pueniat. De cur⁹ cōsilio ad ruyem

penitentie includi teles quousq; nun-
 cij. i. viri ecclesiastici cū penitētia fuerit
 cōsummata ducēt ad romanā ciuitatē
 Ciuitas ista ē sancta mater ecclia in q̄
 telem^o p manere. hoc est eius pcepta
 adimplere. ⁊ campanē pulsabūtur. s. p
 opera misericordie p penitētiā recupa-
 ta. ⁊ te laudabile testimoniū perhibent.
 ⁊ ciues gaudebūt. i. angeli dei de peccato-
 re. sicut scriptū est. Luce. xv. Gaudium
 est angelis dei super vno peccatore peni-
 tentiam agente. Et tūc etiā poteris to-
 minā. i. animā ad monasteriū regni ce-
 lestis pducere. Ad quod nos perducatur.
 Iesus christ^o dñs noster qui cū patre ⁊
 spū sancto viuūt ⁊ regnat ⁊ c.

De iudicio adulteratiū.

Capitulum. lxxij.

Miles quidam

erat qui castrum pulcherrimum
 habebat super quo due cyconie nidifica-
 bant. Sub castro erat fons clarus i quo
 cyconie solebāt se balneari. Accidit q̄
 femella pullos produxit. masculus ve-
 ro per terram volabat. vt pullis cibum
 colligeret. Illo abeunte femella est ad-
 ulterata. sed anteq̄ masculus veniret
 ad fontē descēderat vt se lauaret ne ma-
 sculus fetore adulteriū sentiret. Miles
 cū sepūs hoc vidisset admirabat fontez
 clausit ne cyconia se lauaret ⁊ balnearz
 Illa vero cū fontē clausū vidisset ⁊ non
 poterat se lauare post adulteriū cōmissū
 ad nidū est reuersa. Masculus veniēs
 et sentiens adulteriū fetore inde vola-
 uit ⁊ infra diem naturalē multitudine
 ciconiarū secum duxit ⁊ in presentia mi-
 litis eam occiderunt.

Oratio.

Arsum. Fite due ciconie sunt
 xps ⁊ anima. anima est xpi spō-
 la ⁊ quonienicūq; fuerit p pecca-
 tum adulterata ad fontē cōfessionis re-
 currat vt poterit mūdari ne xps ei^o spō-
 sus fetore adulteriū sentiat. Miles qui
 fontē clausit ē dyabolus q̄ cor hōmis ob-
 turat qui semp nititur hōmīnē impedi-
 re ne currat ad fontē cōfessionis ⁊ ne
 hōmo cōfiteatur. Unde si christus i die
 iudicij te inuenit nō loq̄. i. nō p̄fessum

sine dubio ptra te veniet cū multitudi-
 ne angeloz et eternaliter te occidentiū

De timorosa custodia anime.

Capitulum. lxxij.

Raianus regna

uit qui miro modo ortus dilexit
 Unde semel cū quendam ortum cōstru-
 xisset et arbores vniuersi generis in eo
 plantasset custodē sup ortē cōstituit vt
 fideliter custodiret. Erat autē quidam
 aper strenuus qui ortū intrauit arbores
 cōfodit et euertit. Hoc percipiens cu-
 stos nomine Ionathas auriculam ei^o
 sinistram abscidit. Aper vero amissa au-
 re clamauit ⁊ exiit altera vero die aper
 intrauit ⁊ infinita mala perpetravit i or-
 to. Hoc videns ionathas aurē eius de-
 xterā abscidit ⁊ cū clamore valido aper
 exiit. hoc non obstante tertia vice in-
 trauit. Quod vidēs ionathas caudam
 eius abscidit. Et sic turpiter cū clamore
 aper exiit. Adhuc quarta vice intrauit
 ⁊ multa mala ppetrauit Ionathas illū
 cū lācea pforauit ⁊ mortuus est ⁊ coq̄
 nario traditus vt p mensa regis prepa-
 retur. Rex vero de quolibet animali cor
 plus dilexit q̄ aliquid aliud. Locus ve-
 ro cū apri preparasset ⁊ cor pingue vi-
 disse comedit. Sed cum regi fuisset d-
 apri a seruitozib; ministratū cor quest-
 uit. Seruitozes vō ad coquinariū redē-
 erunt ⁊ cor apri appetebāt. Hic ille Di-
 cite domino meo q̄ aper nullū cor habe-
 bat. ⁊ si nō credat per varias rationes.
 obligo me ostendere. Serui hoc audien-
 tes omnia verba regi denūciabant. Hic
 rex. Quid est hoc qd audio. Non est ani-
 mal sine corde. Sed ex quo offert se ad
 probādū eum audiemus. Loquariū
 us erat vocatus ad regem vt probaret
 q̄ aper cor non haberet. Qui ait. Domi-
 ne mi audite me. His cogitatio a cor-
 de procedit. Bene sequitur si nulla ē co-
 gitatio nec cor vllū. Aper iste primo in-
 trauit ortum et multa mala commisit.
 Ego vero hoc vidēs aurē eius sinistram
 abscidi. Si cor habuisset de aure absci-
 sa cogitasset. Sed hoc nō fecit. quia ite-
 ratio intrauit ergo cor nō habebat. Item
 si cor habuisset quando aurem dextram

abscidi hoc cogitasset. Sed non cogitavit de aure dextra amissa. Quia post hoc intrauit et caudā amisit. ergo si aliquā partem cordis habuisset de auribus et cauda cogitasset. Sed hoc non fecit. qz post omnia ista intrauit. ideo eū occidit. Et p istas tres ratiōes ostēdo qz cor nō habebat. Rex vero cum hoc audisset rationes huius approbavit. Et sic coquinarius euasit.

Oratio

Aurissimi. Iste rex est dominus noster Jesus xps qui miro modo ortos et vineas diligit. i. stat. hominū. sicut sunt viri ecclesiastica religio et boni christiani in quorum cordibus dominus noster plorat quotidie diuersa genera artium. i. virtutum. sicut sunt decem precepta septem opera misericordie. quattuor virtutes cardinales et tres theologicas. Cuius est prelatus qui habet ista custodire. et per est homo diues ac potes huius seculi qui potius sensui proprio credit quam alteri. Iste destruit statum suum quem accepit in baptismo. Et mala infinita committit quam peccatum mortale perpetrat quia violat virtutes quas in baptismo recepit. Hoc videtur de p̄ ionathā. i. per mortem a nobis aufert aurem sinistram. i. con sanguinem tuum interficit ut per hoc vitam tuam malam corrigas. Sed miser homo ad tempus dolet et cito ad vomitum reuertitur et dei precepta iterato violat. Hoc videtur de us aufert ab homine aurem dextram. id est filium vel filiam ut sic te corrigas. Sed miser homo per breue tempus mortem eorum dolet et redit ad mala opera. et tunc aufert ab eo caudam. i. uxorem. ut sic flagellatus corrigatur. nec per talia emendat. tunc deus eum interficet sicut coquinario. i. dyabolo tradit in die iudicii. Non est in homine res quas deus magis diligit quam cor. id est. animas. Tunc dyabolus allegabit quod animam deo obedientem non habet. Et dicet ad christum. Iste mihi obediens fuit et tibi inobediens fuit. Si habuisset animam rectam nunquam preceptum tuum violasset. Et sic deus priuabitur anima quod est dolendum.

De beneficijs dei semp memoradis
Capitulum. lxxvij

p Ompeius re

gnauit In cuius regno erat quidam dominus nimis pulchra et omnibus amozosa. Juxta eam quidam miles habitabat satis gratosus et nobilis qui istam dominam seipsum visitauit et a dominā multum erat dilectus. Miles iste cum semel dominam visitasset vidisset falconem super manum eius quem miro modo concupiuit ait. Domina si quicquam pro te feci aut si me diligis da mihi falconem. Domina ait Tibi concedo. Sed vnus est quod non tantum illum diligas ut a societate mea te separet Miles ait. Absit a me ut propter aliquam rem me separem a te nunc amplius teneor te diligere quam ante. Domina falconem ei dedit. Ille vero ei valedixerat et tantum in falcone delectabatur quod dominam non visitabat et parum de ea cogitabat sed singulis diebus cum falcone ludebat. Domina sepius nuncios ad eum misit et non venit. Tandem dominā ei scripsit ut sine dilatioe ulteriori ad eam cum falcone veniret quod et fecit. Qui cum venisset ait ei domina. Ostende mihi falconem. quem cum apprehen disset coram eo caput a corpore extraxit. Miles non modicum dolens ait. Domina quid fecisti. Que ait. Non doleas sed potius gaude et letare. quia falco erat causa quare me non visitasti sic ante fecisti. ideo falconem occidit ut ad me redeas frequenter sicut solebas. Miles vero videns quod ex pia causa dominā hoc fecerat ei placuit et eam sicut prius visitauit.

Oratio

Aurissimi. Iste rex est pater celestis Domina tam pulchra natura humana unitati in christo coniuncta. Miles quilibet christianus qui dominum deum suum ante omnia tenet diligere et eum sepius per opera meritoria visitare. Falco sunt bona temporalia que deus dat homini ut cum perbet. sed cum miser homo diues factus fuerit similis factus est iumentis quod non recordatur dei beneficijs nec eum visitat sicut solebat. De hoc videtur aufert ab homine bona temporalia sanitate et prosperitate ut priore amore habeat non quod deo odit illum quem sic castigat sed quia eum diligit. Juxta illud. Flagellat deus omnem quem diligit.

Oratio nostra melodia est coram deo
 Capitulum. lxxxv.

Iberius regna

uit qui miro modo melodia dilexit audire. Unde semel accidit qd ad vendendum preerat quandam melodia cithare a pte terra audiuit. et in tanta dulcedie delectabatur qd quasi extra se raptus est. Equum pervertebat versus locum melodie ibidem equitavit. Cum autem ad locum venisset quadam aqua lata a longe perierit et iuxta aquam quidam pauper sedebat qui, citharam in manu tenebat. De ista cithara pcessit tanta melodia qd ipator cum gaudio est refoccillat. Ait ei rex. Carissime dic mihi quomodo cithara tua ita dulciter sonat. At ille. Domine per triginta annos et ultra iuxta istam aquam mansi. Dedit mihi de gratia tale in cithara qd quanto cordas eius tango erit tanta melodia qd pisces istius aque ad manum meam veniunt per quos me ipsius et uxorem sustento cum familia. Sed iuxta et perichthodolor iam infra paucos dies ex alia parte aque venit quidam sibilator qd in tanta dulcedine sibilat qd pisces me dimittunt et ad eum eunt. Ideo domine quia potens estis et rex totius imperii contra sibilatorem prebeatis mihi vestrum auxilium. Ait rex. Carissime in nullo potero te iuvare nisi in vno. et hoc tibi sufficiat. In loculo meo hamum aureum habeo illum tibi dabo et in luminitate virge ligari facias et inde cordas cithare targas ad cuius tactum pisces movebuntur. et statim per hamum eos ad terram trahet. et sic sibilator de loco recedet cum confusione. Pauper vero omnia adimplevit et pisces antequam ad sibilatores poterant accedere. per hamum ad se eos traxit. Sibilator hec videns cum confusione recessit.

Moralisatio.

Altissimum. Sicut imperator est dominus noster iesus christus qui miro modo melodia scilicet sanctam orationem audit et diligit que venatur per sua certa animalia. sanimas quas dyabolus conabatur auferre. Aqua ista in qua sunt pisces est mundus iste qui est plenus peccatoribus. Pauper iuxta aquam est predicator qui habebat citharam. i. sacram scripturam

cum qua telet pisces. id est. peccatores ad terram sicca scilicet ad regnum celeste perducere. Psalmista. In tympono et choro etc. Sed heu pro chodolor diebus istis quando predicator incipit citharam sacre scripture tangere et predicare adest statim sibilator cum sua melodia. scilicet dyabolus qui sibilat tam dulciter dum predicator predicat qd homines predicationem non libenter audiunt. Unde est notandum qd dyabolus habet diversas sibilationes. Primo facit aliquos dormire ut verbum dei non audiant. Secundo quos ad dormiendum allicere non potest facit eos garrulare. Tertio quos non potest facere garrulare facit eos locum dimittere. vel nihil scire quod predicator predicat. An necesse est predicatori hamum divine gratie petere per quam poterit peccatores ad deum ducere. Et ut ita loquar sit in principio sermo is per gratia divina rogatur.

Ex peccatoribus gratia divina exposcentibus dominus misericorditer descendat.

Capitulum. lxxxvi.

Rat quidam imperator

perator qui statuit pro lege qd si mulier sub viro suo esset adulterata perpetuo carceri esset mancipanda. Accidit qd quidam miles mulierem nobilem desponsavit quam multum dilexit. Ille vero ad peregrinandum in partibus longinquis perrexit. Uxor vero post eius recessum adulterata est et de adulterio concepit. Cum vero contra eam legitime erat probatus ex precepto imperatoris carceri est adiudicata que in carcere filium pulcherrimum peperit. Puer vero crevit et ab omnibus est dilectus qui eum viderunt. Mater vero gemitus et suspiria continue emit nec consolari poterat. Accidit vna die cum puer matrem stertem vidisset dixit ei. Ob quam causam charissima mater sic affligit anima tua. Ait mater. O fili dulcissime me multum habeo flere. ultra capita nostra est accessus hominum et tollit in claritate sua. nos vero hic sumus in tenebris et nullum lumen habemus. Ait filius. Mater dulcissima illam lucem quam dicis super capita nostra nunquam vidi quia in isto carcere natus fui. Dummodo copias

cibi et potus habuero mihi hic placet se
per pmanere dū vixero. Dū aut sic loq
rent ad inuicē impator cū militibz ad
hostiū carceris stabat. At vn^o miles re
gi. Dñe nō auditis istā lamētatiōz i car
cere iter matrē z filiū. At ille. Et iā opti
me audio z eis cōparior. Milites dixer
ūt. Dñe rogam⁹ vt fiat illis gratia z mi
sericordia. Quibz dixit rex. Ad preces
vstras cōcedo. ambobzqz de carcere dupe
runt z ab omni pena liberauerunt.

Exhortatio

Arissimi. Imperator iste est pa
ter celestis qui istā legē dedit q
si mulier. i. aia sub viro. i. xpō
fuerit p peccatū mortale adulterata ppe
tuo carceri infernali ad iudicabit si sic d
cedat. Dñs xō ista i carcere fleuit ama
re. Et quare. certe qz violauit aias suas
regniū eternū pdidit. sanctā ecclēsiā de
priuauit z virtutibz quas i baptismo re
cepit p peccatū spoliavit. Puer qui dixit
Dum cibū habuero mihi placet hic p
manere. sunt mūdi potētes et diuites q
dicūt Si deus daret eis mūdū z pro vo
luntate carnis delicias lunē celi nunqz
desiderarēt. De talibz valde tolendū est
Miles qui stetit iuxta hostiū potest di
u bonis platus q̄ habet p peccatoribz
intime deū rogare vt det eis grām a car
cere peccati relurgere q̄ poterūt ad eter
nam vitā intrare. quam nobis zc.

Qz xps se pro nobis morti exposuit

Capitulum. lxxvij.

Quidā impera
tor in quodam bello mortali ex
positus fuit mortemqz vix potuit euade
re. Qd̄ p̄cipiens miles quidā strenuus
interposuit se inter impatorem z hostel
eius ita qz impator euasit sine lesione.
Miles aut p̄ eo diuersa vulnera rece
pit. curat⁹ ē cū magna difficultate. tñ cū
catrices in eo semp̄ permāserūt. z ab om
nibz ē cōmendat⁹ qz tam egregie p̄
dño suo pugnauerat. cecidit postea qz il
le miles debuisset hereditate suā iniuste
amittere. accessit ad p̄fatū impatorem
rogauit vt eū inuaret z iusticiam p̄ eo daret
At ille. Carissime nō possis ubi ad pre
sens atredere sed dabo tibi iudicē q̄ cau

sam tuā examinabit z qd̄ iustū fuerit fa
ciet. At ille. Dñe cur talia dicis. Sta
tim corā oībz oīa vestimenta sua dilace
rauit z vsqz ad nudam carnē cicatrices
vulnēz ei oñdit dicēs. Ecce qd̄ sustinui
pro te z tu non vis me vindicare nec
me inuare. Est ne inq̄t iustū postqz tñ
p te sustinui vt al⁹ qz tūp̄sit in causa
mea iuder z aduocat⁹ p me. Impator
hoc audies ait. O charissime rex dicis
qñ in piculo mortis fui tu z nō alius me
saluasti. Statim p̄ tribunali sedebat
rex et iudicium pro eo dedit.

Exhortatio

Arissimi. Christus in bello mor
tali inter te z dyabolū seipm̄ in
terposuit z suscepit p te vulne
ra mortalia. s̄ morte turpissima mortu
us est. Est ergo ne iustū qz al⁹ qz tu penā
vel p̄niam sustineas p amore suo. certe
nō. Si duo frēs sint heredes alicui⁹ her
editatē quā hereditatē aliquo casu ami
serāt si alter eoz p hereditate recupan
da pugnauerit. laborauitqz alius nihil
sed sine omni labore eā habere vellet. eēt
hoc iustū? certe nō. Sic est de nobis z de
xpō. Hos amissim⁹ hereditatē regni ce
lestis p peccatū. xps vero p suā mortem
acquirit. Ideo iustū est vt nullus ali
us p te faciat qd̄ poteris mereri qz tūp
se si desideras vitā eternam obtinere.
Quā nobis pcedat qui sine fine zc.

De cautela dyaboli qui multos ad
interitum subducat

Capitulum. lxxviii

Quodāz prin
cipenarrat qui cū omnibz viribz
suis nō poterat hostes suos deuincere.
fecit hanc cautelā. simulauit fugam z ca
stra sua cū victualibz hostibz dereliquit.
in quibz castris tota inlta plena vino
infecto dimisit p semē cuiusdā herbe ita
qz homo bibēs de vino illo statim obdor
iniret. Scuit etiā hostes famelicos et
gulosos q̄ sup̄ vinū cū gaudio superueni
entes ad libitū suū bibentes statimqz
semimortui dormire cōpellebantur. sup̄
per quos princeps rediens omnes ad
libitum suum occidit.

Exhortatio.

Ariffimi. Hac cautela utitur
dyabolus. Deos quos vidit se non
posse superare simulat se fugere et
paulatim esse deum eos sub spe bone amicitie
et solacii diu permittit ad tavernas sede-
re ut inebriatos ducat quo voluerit.
nunc ad homicidium. nunc ad lucuriam. etc.
Laueam? ergo a tali potu si desideram?
venire ad eternam vitam.

De triplici statu mundi. Ca. lxxxix

Mules quidam

erat qui tres filios habebat. quod
cum mori deberet primogenito suo heredi-
tatem legavit. Secundo filio thesau-
rum. Tertio filio anulum preciosum quod plus
valuit quam totum quod legavit alijs. duobus
etiam primis dedit anulos duos non tam
preciosos. Omnes anuli fuerunt eiusdem
speciei. Post mortem patris dixit primus
filius. Ego habeo anulum patris mei pre-
ciosum. Secundus filius dixit. tu non
habet sed ego habeo. Tertius vero dixit.
non est iustum quod vos habeatis eo quod seni-
or habet hereditatem et alius thesaurum. ergo
iudicet ut ego anulum preciosum habeam
aut primus. Prolem? in facto quis anulus
sit preciosior. et ille est melior. at ille. Si
hi placet. Statim adducti sunt infirmi
multi diuersi varias infirmitates habentes.
primi duo anuli nihil operati sunt sed
anulus iunioris omnes infirmitates curauit

Moralisatio.

Ariffimi. Iste mules est dominus
noster iesus christus qui tres filios ha-
bebat. scilicet iudeos saracenos et christi-
anos. Iudeis dedit terram promissionis
Saracenis dedit thesaurum huius mundi
quantum ad potentias et diuitias. Christi-
anis dedit anulum preciosum. scilicet fidem. Quia
per fidem christiani possunt varias infir-
mitates et languores a se curare. sicut scri-
ptum est. Omnia possibilis sunt credenti.
Item si habueris fidem sicut granum
sinapis. Item impossibile est sine fide
placere deo.

De libertate arbitrii. Cap. cc.

Ex aliquando

erat in quodam regno In quo talis erat

lex posita scilicet quod frater senior heredi-
tatem diuideret et iunior eligeret. Cuius
ratio est. quia maioris discretiois est
diuidere quam eligere. Senior autem discretio-
rior esse debet. Alia lex fuit quod liceret
filium ex ancilla hereditatem accipere sicut
et filij liberi Contigit autem duos fratres
vnum de ancilla et vnum de libera hereditatem
diuidere Frater enim senior diuisit
sic. Ex vna parte totam hereditatem posuit
et ex alia parte materem fratris sui posuit Fra-
ter enim cogitabat. matrem meam ante o-
mnia deo diligere. et per consequens elegit ma-
trem et hereditatem dimisit sperans de car-
nalityate fratris sui aliquid obtinere sed
nihil ab eo obtinebat. Eldijt iudicem. fra-
trem suum accusauit quod eum ab hereditate
sua exclusit. Respondit frater suus et di-
xit quod eum decepit. quia ille qui eligit
non qui diuidit certus est.

Moralisatio.

Ariffimi. Deus pater duos fi-
lios habuit. vnum de ancilla alium
de libera. De libera habuit christum
qui est de eadem essentia de qua pater et co-
eternus sibi De ancilla hominem quia quo
ad corpus est de terra. et iste est minor quia
ex tempore productus. Christus filius senior
hereditatem diuisit. Quomodo? certe matrem. i.
terram et terram posuit ex vna parte. et ex alia
posuit celum et celestia. Electionem tamen
homini dedit quod si matrem. i. terrenam elige-
ret hereditate celesti careret. Sed reuera
peccatis mortali hereditate celesti spre-
ta matrem elegit nec christus poterit accusare
quam non quod diuidit sed qui elegit accusari
bit. Patet ergo quod qui terrenas voluptates
preponit et in peccato mortali existeret
vita eterna non potest de gratia nec de
iure sibi vindicare seu presumere de here-
ditate sed forte ex quadam pietate. Cuius-
lo ergo ut non eligam? matrem. i. mundum
istum quia totum mundum in maligno positus est
Studeam? ergo eligere hereditatem celestem.

De accidia et pigricia. Ca. xci

Olim regna

uit qui tres filios legitur ha-
buisset quos multum dilexit. Unum per se co-
gitauit disponere de regno suo. vocauit

tres filios suos et ait. Quis vestri est pigrior ille regnum post meum decessum habebit. Tunc ait primus filius patri. Mihi ergo debet regnum vestrum quia adeo piger sum quod ad ignem sedes patri curam permitto committere quod inde me traheret. Secundus filius ait. Pater mihi debet regnum vestrum quod si circa collum meum funem haberet et mors suspendi debet et gladium in manu mea teneret propter magnam pigritiam meam ad sondendum funem manum meam non extenderet. Tertius filius dixit patri. Ego regnare debeo quod in pigritiis ceteros precedo dum superius in lecto iaceo gutte aque super vestrum oculi cadunt propter magnam pigritiam caput meum mouere nescio ad dextram vel sinistram nec volo. Rex cum hoc audisset ei regnum legauit reputans eum pigriorem.

Expositio:

Ariffimi. Iste rex est dyabolus qui est rex et pater super omnes filios superbie sicut Job dicit. Per primum filium bene designat illi qui sunt in societate pueris. scilicet in adulterio et fornicatione per quam ad malum intendunt. tunc magis eligunt in igne peccati cremari vel aduri quam a tali prauo consortio separari. Secundus filius signat illum qui licet peccator suorum summo videat se circumplexum ligatum quod mors suspendenda est ad inferni patibulum tamen ad ea secundandum manum non extendit videlicet gladio lingue sue per verba professionis. Tertius filius designat illum qui doctrinam audit de paradisi gaudio et inferni supplicio. et tamen per nimiam pigritiam ducens statum suum prauum. scilicet peccator non deserit. ad dexteram primorum amore et desiderio conuertendo nec ad sinistram ut peccatum dimittat saltem emetur terrore infernalium tormentorum.

Christus elegit mori propter vitam nostram

Capitulum. xxiij.

I. Egitur de quo

dam rege qui habuit uxorem nomine cornelia. Accidit quadam vice quod in castro regis sub quodam muro inuenti fuerunt duo serpentes. unus masculus altera femella. Quod audiens rex interrogauit a suis magistris et doctoribus quid hoc significaret. et dixerunt illos serpentes ibidem

latere in signum mortis viri vel mulieris. Et dixerunt. si occideret masculus vir moreretur. et si occideret serpens femella uxor moreretur. Quo audito rex dixit. Occidite masculum serpentem et femella uiuat quod libentius uellet mortem suam quam mortem uxoris sue. et assignans causam dixit. Si uxor mea uiuit. posset multos filios producere qui possint in regno meo succedere. quod si ipsa moreretur regnum hereditum non haberet.

Expositio.

Ariffimi. Rex iste est dominus noster Iesus christus qui nos regit sicut rex. Cuius uxor est humana natura scilicet in uero uirginitate copulata. sed in hoc mundo quasi in hac uoluntate homo spiritus duo serpentes fuerunt inuenti. scilicet legis antiquae. Serpens masculus erat benignitas diuine misericordie. De uxor humana natura uiuere per gratiam non potuisset. Sed spiritus sus. scilicet christus elegit sibi mortem in cruce ut humana natura uiueret. Etiam potest hunc sensum applicare de carne et spiritu. ita oportet quod caro tanquam masculus instructus per spiritum occidatur.

De hereditate et gaudio fidelis ale.

Capitulum. xxij.

9. Widaz potes

dominus duos filios suos misit ad studium ut studerent ac proficerent. et ex hoc pretendam obtinerent. Tralacto modico tempore misit eis pater literas ut ad propria remearent. Fratres his auditis ad patriam perueniunt. Unus fratrum valde letus est de reuersione et cum rediit cum leticia recepit est et in hereditate constitutus est. Alter uero frater de reuersione turbatus est valde. qui dum rediit mater eius occurrentibus eius abstulit. Soror sequens matrem volens osculari eum abstulit ei nasum. Frater sequens abstulit ei oculos. Pater adueniens rapuit eum per capillos et pelle abstractit.

Applicatio.

Ariffimi. Iste diues est deus qui duos filios misit ad studium. scilicet corpus et animam ut studerent in scolis mundi. et in bonis operibus proficerent et licet eternam vitam. scilicet hereditatem possiderent

Littere sunt mors. hec littera mittitur
 dñi homo moris. aia gaudes ad eñ redit
 q̄ letatet recipit ⁊ in hereditate ostitui
 tur. Frater alter q̄ inuit⁹ redit est corp⁹
 q̄ te reuertit de turba nec mix qz miser
 rime collocat. Soror ⁊ fratres bufones
 sunt ⁊ serpētes q̄ nasum ⁊ oculos corro
 dunt. Pater est putredo ire q̄ capillos
 ⁊ cutē ⁊ carnē ssumit. de istis pntabo dñ
 Job. vij. Putredim dixi. ⁊c.

Q̄ anima pulcra p peccati leprā infe
 cta pristina pulcritudinem hñe nō pote
 rit nisi p altos gemit⁹ ⁊ pfida suspiria.

Capitulum. xciiij.

Rat quidā rex

volens pegre p̄ficisci in lōgin
 quis p̄tib⁹ ⁊ hñs vnica filia formosam
 sole splendidiorē nesciēs cui fideli mē
 re cōmitteret eā in custodia Tandē omi
 sitvni militi suo secretatio quem tener
 rime dilexit p̄cipiēs ei vt custodire eā
 ne aggressum hñet ad fontē vnū in illa
 terra vel regiōe p̄siliente. si bibet de ea
 efficeret leprosa tal nature fuerat tamē
 amenissime suauitat⁹ Et ergo miles eā
 tā formosam redderet i regressu sue pe
 grinatōis sicuti iā dictā acceptauerat
 p̄pendit p̄dict⁹ miles si ista nō faceret
 tūc totū seruitiū suū p̄deret ausulqz nō
 eēt suū dñm expectare. Custodia p̄ha
 bita p̄ aliq̄ tps. tandē dicta filia veni
 ens ad fontē occitē bibēs qz de illo effe
 cta est leprosa. p̄cipiēs hoc miles dolore
 replet⁹ fugiēs cū eadē de regiōe ad des
 tū. inueniensqz ibidē vnū reclusorium
 pulsans manib⁹. int⁹ heremita quādam
 inueniēs narrās sibi oīa facta p̄narrata.
 Dāsqz heremita dicto militi sanū cōsi
 liū dicēs. Vade ad montē quē monstra
 uero tibi. inuenies lapidē cum virga q̄
 dā. cū dicta virga p̄cuties lapidē acie
 donec habeas de eo humiditatē ⁊ liquo
 rem. cū illo lini eā ⁊ punge ⁊ fiet sana ⁊
 pristina pulcritudine accipiet. Faciēs qz
 p̄dict⁹ miles sicut sibi dixerat heremita
 filia regis pristina sanitate ⁊ pulcritu
 dine recepit. **Expositio.**

Atissimi. Rex iste est dñs no
 ster iesus xps q̄ pegre p̄fectus

est reddere volēs patri suo illud qd̄ dē
 purissima virgine m̄se sua maria acce
 pit. videlicz verā humanitate q̄ in die
 iudicij reuertetur est. p̄ filiā vnica anima
 hostra q̄ decies clarior sole erit añqz ve
 niat ad eternā vitā significat. Per mi
 litē q̄libet pctōr p̄ oīa delectamenta hui⁹
 mūdi discurreēs q̄ sunt sibi dulcia Filia
 effecta est leprosa. i. peccatis plena per
 egressiōne regionis q̄libet peccator reli
 quēs secularia ⁊ trāsitoria. p̄ reclusoriū
 ecclesiā. p̄ heremita sacerdotē inueniēs
 ac narrās sanctā cōfessionē faciēs. dās
 consiliū penitentiā iniungēs. p̄ montē
 corpus ppriū. p̄ lapidē cor lapidē. per
 virgam penitentiā magnā videlicet ca
 stigatōes ppriū corpis. orōnes. elemosy
 nias. ieiunia faciēs. p̄ humiditatē et li
 quorē lacrimas oculor⁹ ac cordis cōtri
 tōes. sic in die iudicij fiet tua vnica fi
 lia syon. aia tua salua formosa ac suo
 creatori gratiosa.

Ex xps restituit nobis hereditatē su
 perne patrie. **Capitulum. xcij.**

Egitur in ges

tis romanor⁹ q̄ erat quidā tyra
 nus Maxentius nose qui ciues roma
 nos hereditate voluit priuare. Incum
 lente igitur se uicia tyranni fugerūt ex
 terminati ad constantinū regē britani
 am. Deniqz cū mlti cōfluērent cōcita
 uerūt eū aduersus tyrānū dicētes. Q̄
 constantine rex restitue nos in regnū no
 str⁹. Ex his verbis cōmot⁹ est constantin⁹
 armauit se ascendit equū ⁊ tyrānū p̄stra
 uit. ⁊ sic romanis hereditatē restituit.

Moralisatio.

Atissimi. Iste tyrannus est dyā
 bol⁹ qui generi hūano fuit cru
 delis intātū q̄ genus humanū
 celesti hereditate priuauit. Qd̄ videns
 genus humanū ad regē constantinū. s. ad
 deū fugit petens auxiliū ab eo. An̄ p̄s:
 Apprehende arma ⁊ scutū ⁊ erurge i ad
 iutoriū mihi qz tu es qui restitues here
 ditatem meā mihi. His verbis cōmo
 tus est deus rex et armauit se cum se di
 uine nature copulauit ⁊ equū suū ascen
 dit dum in cruce suspēdi voluit. ⁊ sicut

tannum prostravit et nobis hereditate
restituit. *Ex vita p̄ns est vita re/
missio t̄s et gr̄e* Capitulum. cxi

Ex Alexander

posuit candelam ardentem in aula
sua et misit p̄cones per totum regnum suum
qui clamarent et dicerent. Si aliquis
forefecerat contra regem qui audacter ve
niret quamdiu candela arderet rex forefeci
cum dimitteret. Et si quis forefactum ha
beret et non veniret candela extincta mor
te male periret. Istud audientibus populus
in regno multi venerunt ad regem et mise
ricordiam petierunt. Rex benigne recepit
eos. Et multi fuerunt qui noluerunt veni
re et neglexerunt. Sed quoniam candela fuit ex
tincta rex eos fecit per violentiam afferi et
mala morte occidi.

Oratio.

Ariffimi. Per regem Alexandrum
possumus intelligere christum qui
est rex regum et dominus dominan
tium. Posuit candelam ardentem. id est p̄ntes
vitam que transit tanquam candela ardens. p̄
cones missi sunt. id est p̄dicatores qui quo
tidie clamant. Si aliquis forefecerit contra
regem. id est contra christum qui audacter veniat quam
diu candela ardet. id est p̄ns vita durat quia
christus est nimis misericors. Unde David
Misericordia eius super omnia opera eius.
sicut patet in latrone etc. O Jodo aliquid au
diunt et veniunt ad regem et misericordiam
petunt. ut sunt illi qui peccata sua dimittit
tibi mandata dei tenent et vivunt sicut bo
ni christiani. Illos benigne recipit. Et per il
los qui noluerunt venire possumus intelli
gere malos christianos. scilicet raptos. usurari
os. et ceteros peccatores. Quoniam candela est ex
tincta. id est post istam vitam christus faciet eos ve
nire coram se in die iudicii et mala morte
occurrit. id est eternam mortem pati quoniam dicit eis
Ite maledicti in ignem eternum etc.

De morte. Capitulum. cxvii.

1 Egitur in cro

nicis quod anno. cxii. ab urbe roma
na condita populus romanus columnas
marmoraeas in foro romano statuerunt
et ibi ymaginem Julij cesaris fecerunt et su

per caput eius nomen Julij scripserunt quia
in honore ipsius factum fuit. Sed iste Julius
cesar tria signa in morte vel antequam mo
reretur accepit. Cetero enim die an
te mortem suam cecidit fulmine autem ymaginem
in foro et in nomine subscripto littera
primam abrasit. Hoc tunc vero procedente die
mortis sue fenestre thalami eius cum tanto
strepitu et impetu sunt aperte ut domum
ruinam estimaret. Eodem vero die mor
tis sue cum ad capitulum iret date sunt ei
littere indices mortis sue imminentes
quod si statim legisset mortem evasisset.

Oratio.

Ariffimi. Sic est de nobis et de
deo ut mortem et eternam evademus
tria signa nobis fecit deus. Pri
mum est deletio littere capitalis de no
mine per istam litteram que in principio no
minis ponitur intelligit abundantiam di
vitiarum. Hec enim est que facit hominem ha
bere nomen in terra. Nemo enim in istis
diebus nominatur in terra nisi habuerit
divitias. Hoc patet. Nam si queratur quis
sit melior ville vel civitatis. statim pre
ponitur qui plures divitias habet. Quis
sit pessimus. Ecce quomodo divitie dant
homini nomen. quia si dives non esset non
esset nominatus. Et tunc aliquando divitie
sunt occasio mortis eterne. id est deo dat primum
magnum signum quod tale vult saluare. et auferre
primam litteram nominis sui. scilicet divitias
ab eo et facit eum pauperem. Ut sic qui per
divitias ab eo recesserat per pauperem
ad eum redeat. Secundum signum quod Julij
cesar accepit est quod iuxta camera suam fu
it magnus strepitus. Hec camera est corpus
humanum. quia cum homo videt se esse pul
crum et forte statim cadit in peccatum per quod
mors eterna sibi preparat. Et idem volens
eum deus a morte eterna revocare facit
secundum signum scilicet magnum strepitum circa
corpus suum mittendo. scilicet tale et tantam infir
mitatem et debilitatem quod ad mortem credi
tuere et cadere ut sic qui per pulcritudinem
et fortitudinem a deo recesserat per infirmi
tatem et debilitatem revocetur et peniteat.
Psalmista Multiplicate sunt infirmi
tates eorum. Exemplum de beato paulo dicente.
Libenter gloriabor in infirmitatibus meis

Tertiu signū quod Iulius cesar ac cepit fuit q̄ littere indices mortis iminentis sibi tradite fuerūt. quas si legissz mortē euassisset. Hoc signū facit de^o nobis peccatoribz qui tūc dicūt trade eliteras indices mortis nostre dñi sua gratia cōsciētias nostras illustrat vt legere possimus peccata nostra quibz mortem eternā meruim⁹. Et ideo dū lucē 7 gratiā sancti spūs habemus litteras istas legamus. i. peccata nostra referam⁹ bono corde. 7 postea sacerdoti ore. vt sic legendo mortē eternā euadere valeam⁹. ne littere clausē. i. cōscientie nostre nō mūdātē post mortē nostrā aperiantur 7 manifestentur toti mundo.

Ex deus in hac vita placari potest.

Capitulum. cxxvii.

Arratur quod

antiq̄tus mos erat romanor q̄ quādo castz vel aliquā ciuitatē obsidebāt vnā candelā in certa mēsurā accēdebant 7 q̄dū candelā ardebat parati erant omēs ad pacē recipere q̄ntūcumqz malefactor esset. Sed postqz cōsummata fuerat omēs iusticie seueritatē exercebant in hostes suos nec tñ alicui hēz daret oīa bona sua misericordiā facere voluerunt.

Aplicatio.

Arissimi. Sic hz deus se erga peccatores. Nā corda nostra ciuitates anime sunt obsessa cuz vicijs 7 cōcupisctijs p̄ dyabolū mundū carnē. de^o ex sua misericordiā statuit hominibz tēpus in quo si velint pot̄terint inuenire candelā accensam. id ē. q̄dū vita est in corpe quādo cūqz peccator misericordiā desideret pacē 7 concordia dei reciperet. Tota vita nostra ē constituta 7 p̄missa vt penitentiā faciamus 7 viuamus. Vñ saluator dicit. Nolo mortē peccatoris rē. Et id q̄dū a la est in corpe petamus veniā 7 misericordiam obtinebim⁹. Jobā. xvi. Petite et accipietis. Sz certe cū vita nostra fuerit terminata p̄ mortē. tunc nō erit tempus misericordiā petere 7 licet perierimus nō daret nobis. Ergo faciam⁹ penitentiā q̄dū adhuc sum⁹ in hac vita.

De virili pugna xpi 7 eius victoria
Capitulum. cxxix.

Cesar regnavit

In cuius regno erat quidā miles generosus ac fortis qui semel p̄ quādam forestam equitabat bufonem cuius serpente vidit pugnare. sed bufo p̄ueraluit 7 serpente deuicit. Hoc videns miles serpente iuuit q̄ bufonē grauiē vulnerauit. euasit 7 fugam accepit tamē p̄ bufonē miles grauius erat vulnerat⁹. Hoc vidēs miles de equo descendit sed venenā bufonis in vulnere eius remāsīt. Miles tomū perzerit 7 longo tempore in infirmitate vulneris remāsīt. Testamētū suū cōdidit 7 ad mortē se parauit. Cū vero semel iuxta ignem iacisset q̄ si de vita sua desperatus. serpens quē a morte saluauit intrauit. Serui vidētes serpente dixerūt. Dñe quidā serpens intrauit. Miles cū illum resperit agnouit eū q̄ serpens ille erat pro cui⁹ defensione vulnera 7 omnia mala suscepit. Miles ait. Nolite eū impedire. credo q̄ nullū malū mihi faciet. Serpens vero coram omnibz ad eū accessit 7 venenum vulneris cū lingua sicut quousqz os plenum habuisset. Stati extra tomū cucurrit 7 venenū extra se proiecit. Rediit 7 ad vulnus iteratō accessit bis ter quousqz tomū venenū hausit. hoc facto miles serpenti lac ad bibēdū dedit. Cū vō sic bibissz bufo a quo miles vuln⁹ recepit intrauit 7 cōtra serpente pugnare incepit ac si cēt inuindictā q̄ serpens milite sanauit. Miles cū hec vidisset ait suis suis. Larissimi sine dubio iste ē bufo quē vulneraui pro defensione istius serpētis a quo omnia mala recepi. Si serpente deuincat me inuadet. 7 ideo si vitā meā diligis illum in cōtinenti occidatis. Serui hoc audētes cū gladijs 7 fustibus illuz occiderunt. Serpens vero quasi applaudēdo 7 regnando hinc inde circa pedes dñi se ouertit 7 foras exiit. Miles vō p̄fectā salutē recuperauit. Iozalifarō.

Arissimi Imperator iste p̄f celestis. Miles est dñs noster Iesus christus. Bufo dyabolus.

Serpens homo. Et hoc propter duo serpens potest dici homo. Primo propter peccati venenū et propter antidotū ac imaginem xpi quā portat. Homo enim contra diabolum habet pugnare. quod dicitur Non est alius qui pugnet pro nobis nisi tu deus noster. Quando vero totū genus humanū propter peccatū primi parētis erat suspectatū xps pro nobis pugnavit et dyabolum superavit. Et ipse graviter vulneratus est non tantū in vno loco sed in multis vñ infirmat. licet nō in se tñ in suis mēbris. Et ideo si homo gratus fuerit debet venenū ab eo extrahere. i. infirmitatē et indigentia a suis expellere pro opa misericordie. sicut scriptū est math. iii. Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Si vero bufo redeat ut tibi noceat virilitate contra eū pugnare debes et sui tui. i. bone virtutes quās in baptismo recepisti te iuvabūt. et sic diabolum superabis et vitam eternā habebis. Ad quā. 7c.

Quod xps peccatorem nō statim pro iusticia precipitat sed misericorditer eū penitentem expectat. Capitulum. c.

De Jocleian' re

gnavit qui statuit pro lege quod si mulier aliqua sub viro suo esset adultera occidi deberet. Accidit casus quod quidam miles quādam puellā in vxorē duxit et ex ea vnu filiū genuit. Crevit puer et ab omnibus est dilectus. Post hec pater eius ad quoddam bellū precepit et viriliter pugnavit. In quo bello brachiū dextere amisit. Interim eo aliter vxor eius adultera rata. Rediit marit' adulterā iuenit. Cū fm legem marit' eū occidere deberet vocavit filiū suū et ait. Carissime mihi tua adulterium comisit. Vñ fm legē pro meo occideret sed brachiū amisi ideo nō potero eam occidere. Precipio ergo tibi ut eam occidas. Ait filius. Lex precepit parentes honorare. Si ergo debere propriā matrē occidere contra legē propterea et matris maledictionem incurrerē. nolo tibi in hoc obedire. Et sic mulier pro suo propter filiū evasit mortem.

Tristissimi. Iste Jozalifatio. impator est de pater. Miles ē

deus noster Jesus xps. vxor anima. De pater precepit si anima sub xpo adulterata fuerit occidi deberet eternale. i. in penis permanere et quotiens a sa mortali ter peccat totiens adulteratur. Deus filius contra dyabolum ad bellum perrexit. In quo bello brachiū dextere deposuit. se omnē austeritatē quod ante incarnatōe eius habuit. ideo mansuetus factus est quasi agnus et nō vult nos occidere. Sed deus pater precepit ut occidamur. Respondit filius. Carnē humanā de matre mea sumpsit et ideo hominē occidere nō potero et sic peccator pro contritione et confessione evadere potest et ad vitam eternam pervenire. Ad quam. 7c.

Quod mundus in maligno positus est et vnicuique angustie. Capitulum. ci.

Arratur de ho

mine quodā vole gantet' quod lo cum gaudēdi sine fine optabat. Quādam die mane surrexit et sol' ad viā ambulabat quousque ad quoddam regnū pervenit in quo rex illi regni defunct' nupt' erat. Sarrape regni vidētes eū strenuū illū in regē elegerit. Ille vero sic electus valde gaudius est. Cū autē nox adesset serui eū in camerā introduxerūt in quo leonē fortissimū ad caput lecti vidit. ad pedes draconē. ad lat' dextere lecti visum. ex alio latere serpētes et bufones. ait gantet'. Quid est hoc. nūquid me oportet in isto lecto iacere cū istis bestiis. Aunt. Imo dñe. Nā reges ante te in isto lecto iacuerūt et pro istas bestias sunt devorati. Ait rex. Tibi oīa bene placēt sed tñ istū lectū cū bestiis ablatoreo quod rex vestet eē nolo. Et ab eis recessit. et ad aliud regnū venit ubi filius in regē est electus. Cum nox adesset camerā intravit et lectū pulcherrimū noua oculis acutus plenū vidit. Ait gantetus. Rōne oportet me in isto lecto iacere. Serui dixerūt. Et tñ domine. Nā reges ante hic iacuerūt et in isto lecto mortui sunt. Ait ille. Omnia bona sunt excepto isto lecto. et ideo rex vestet eē nolo. Mane surrexit et viā trāitū diei sol' prexit. In viā quādam senē super fontē iuenit sedētem habentē in manu sua bacu

lum et ait Bantere carissime vni vnus.
 At ille. De p[ro]p[ri]etate remon[is]. Quid per
 gis. At ille. Tria q[ui]ro et inuenire no[n] po-
 tero. Que sunt illa tria. Banter[us] r[ati]o[n]dit
 Primum est abundantia sine defectu. Sec-
 undum est gaudium sine tristitia. Tertium
 est lumen siue lux sine tenebris. Ait senex
 Baculum istum accipe et per viam istam perge
 monte altum videbis ante te ad pedem mo-
 tis stat vna scala habent[is] sex gradus. sca-
 lam ascende. Cum vero ad sextum gradum
 perueneris in summitate montis palati-
 um pulcherrimum videbis. In ianua tres
 ictus p[er]cutit. ianitor tibi respondebit.
 Unde ei baculum istum et dicas. Qui est
 d[omi]n[us] istum baculum tibi precepit vt me intra-
 re permittas. Cum vero introitum habue-
 ris ibidem tria que queris inuenies. Ille
 vero omnia adimpleuit sicut ei senex di-
 xerat. Cum vero ianitor baculum visisset
 ei introitum dedit vbi illa tria et multa
 plura inuenit et ibidem toto tempore vite
 sue permansit.

Oratio.

Carissim[us] Iste Banterus potest
 dici quilibet bonus christianus qui
 mundum simpliciter debet sperne-
 re et ista tria querere scilicet abundantiam sine
 defectu. gaudium sine tristitia. et lumen si-
 ne tenebris. Ista non poterunt haberi ni-
 si in vita eterna et hoc cum magno labo-
 re. Homo factus sicut fecit gater[us]. Per-
 ge viam trium dierum. id est orationem. elemosi-
 nam. et elemosinam. Si contingat ad quod-
 dam regnum peruenire. id est mundana aliquid
 et ciues. id est mundane vanitates te in
 regem eligunt. id est cor tuum in super-
 biam ducunt. respice ad lectum. Lectus
 iste est vita humana in qua per breue tem-
 pus iacebis. sed respice ad leonem. id est
 dyabolum semper contra te paratum et
 draconem. id est mortem que te in omni lo-
 co expectat et visum. id est propriam con-
 scientiam que te condemnabit et vermes
 id est peccata tua que te accusabunt. Si
 ista ita cogitaueris cito te regno hu-
 ius mundi te expedire poteris. Deinde
 ad aliud regnum perit. scilicet. Si homo si
 dyabolum in vna parte superauerit. hostem
 ad aliud regnum scilicet peccati ducit. scilicet
 ad regnum carnis in quo regnant deli-

cie carnales et voluptates. si eis consen-
 tires factus eris filius perditionis. Attende
 ergo ad lectum. Lectus iste est infernus
 in quo diues ille iacet plenus nouaculis
 scilicet penis grauissimis. Si istum lec-
 tum intime recogites delicias carnis
 omnino respues. Si velis ergo ista tria in-
 uenire quere senem cum baculo scilicet do-
 minum nostrum Iesum christum qui tibi conce-
 dat baculum sancte crucis. Baculus iste
 est penitentia que debet ad viam salutis
 dirigere. Unde psalmista. Virga tua es
 baculus tuus et cetera. sed post hoc oportet te
 ascendere scalam sancte vite in qua sunt
 gradus septem scilicet septem opera miseri-
 cordie per que poteris ad eternam vitam
 perueniri. Si oportet tres ictus facere
 scilicet contritionem. confessionem. et satisfac-
 tionem habere. Tunc ianitor. id est bo-
 nitas diuina te in regnum eternum per-
 ducet. Ibi abundantiam sine defectu gau-
 dium sine tristitia. lumen sine tenebris in-
 uenies. Ad quod lumen. et cetera.

**De transgressionibus anime et vulne-
 ribus eius. Capitulum. cii.**

Ita regnauit.

In cuius impio erat quidam
 miles generosus deo valde deuotus. et
 uxorem pulcherram habebat sed sub viro suo
 adulterata est nec de adulterio desiste-
 re volebat. Miles vero cum hoc vidisset
 contristatus est valde in animo suo co-
 gitabat terram sanctam visitare et ait uxori
 sue Carissima ad terram sanctam pergamus
 discretionem vestre permitto. Cum autem ultra
 mare periret diuina quendam clericum p[er]uenit
 in nigromantia dilexit et cum eo dormiuit
 Accidit semel quod cum adiuuicem in stratu
 iacissent dixit comuna. Si vna remi-
 hi pertraheres me in uxorem ducere posses
 Et ille. Quid est hoc quod tibi placet quod
 potero tibi ministrare. que ait. Maritus
 meus ad terram sanctam periret non me mi-
 tum diligit si cum per aliquam artem oc-
 cidere posses omnia que habeo obtine-
 res. Ait clericus Tibi concedo ita tamen
 quod me in maritum accipies. que ait. Hoc
 firmiter permitto. Clericus vero quan-
 dam imaginem nomine mulieris fecerat et in-

pariete añ oculos suos fixit. Interim miles cū p̄ plerā ciuitatis rome trāsi-
ret magister quidā pitus ei obuiabat,
7 intime eū respexit 7 ait ei. Carissime
secretū habeo tibi dicere. At ille. Ma-
gister qđ vobis placet dicite. Qui ait
Hodie tu es fili⁹ mortis nisi auxiliū ha-
bueris a me. Uxor tua est meretrix 7 de
morte tua ordiāuit. Miles audiēs qre-
tū dixisset de vxore sua ei adhefit credi-
dit atq; dixit. Donec magister vitam
meā salua 7 mercedē condignā tibi red-
dā. Qui ait. Libēter te salua 7 si feceris
que tibi dixerō. Ait miles. Presto sum.
Magister balneū fieri fecit 7 militem
vestimētis exiit 7 balneū intrare māda-
uit. Dein speculū volūtū in manū suam
tradidit 7 ait. In speculo respice diligēt-
7 mirabilia videbis. Ille cū speculū re-
spexisset 7 magister iuxta eū in libro le-
gisset ait ei. Dic mihi qđ vides. Ait mi-
les. Quēdā clericū in domo mea video
q̄ ynā imaginē de cera ad similitudinē me-
am in pariete fixit. Ait magister. quid
modo vides. Ait ille. Jā arcū accipit et
sagittā acutā in eo ponit 7 imaginē iei-
pit sagittate. Ait magister. Sicut vitā
tuā diligis cū sagittā ad imaginē vola-
re videris totū corp⁹ tuū in balneo vol-
ue 1 aq̄ donec tibi dixerō. Miles cū hoc
audisset 7 vidisset sagittā moueri corp⁹
suū sub aq̄ voluit totā. Hoc facto ait
magister. Caput tuū eleua 7 in speculo
respice. Qui cū fecisset dixit ei. Quid
iā in speculo vides. Ait ille. Imaginē nō
percussam s; a latere sagitta abiit. Et de
hoc cleric⁹ multū tolet. Ait magister. Jā
in speculo quid facit respice. Et ille. Jā
magis prope p̄git ad imaginem 7 sagit-
tam in arcum ad pcutiendum ponit vt
imaginē percutiat. qui ait. Sicut pri⁹
fecisti 7 modo facias si vitā tuā diligis.
Miles vero cum per speculum vidisset
qđ clericus arcum tenderet totū corpus
suum voluit in aqua. Hoc facto ait ma-
gister. Respice quid modo est. qđ cum
fecisset dixit. Viro modo tolet cleric⁹
qđ imaginem non percussit 7 vxori mee
dicit. Si terna vice imaginē non percu-
tiam. p̄dam vitam meā prope imaginē

Et modo pergūt propius ita qđ mihi vide-
tur qđ non poterit recipi quin imaginē
percutiat. Ait magister. Sicut vitā tu-
am diligis iā curā habeas vt cum arcū
videris trahi totum corp⁹ tuū sub aqua
inuoluas donec tibi dixerō. miles sem-
per in speculo respiciebat 7 cum clericū
arcum extendere ad pcutiendū vidisset
corpus suum in aqua inuoluit donec ma-
gister ei dixit. Surge velociter 7 in spe-
culo respice. quod cū vidisset miles ti-
debat. Ait magister. Charissime dic mi-
hi quare rides. Ait ille. Late in speculo
video qđ clericus imaginē non percussit
7 sagitta est reuertā eum inter pulmo-
nem 7 stomachum percussit 7 mortuus
est. Uxor mea sub lecto meo foueam fe-
cit 7 eū ibi sepeliuit. Ait magister. Sur-
ge velociter 7 vestimēta indue 7 ora ve-
strā pro me. Ille vero ei de vita sua gratias
reddidit. Facta q; peregrinatione ad suā
terram miles perrexit. Cum vero domū
venisset vxor eius obuiam ei venit 7 cū
gaudio eum recepit. miles vero per plu-
res dies dissimulabat. Tandem pro pa-
rentibus vxoris misit 7 eis ait. Carissi-
mi. hec est causa quare misi pro vobis.
Hec est filia vstra vxor mea q̄ adulte-
rium sub me commisit. 7 quod peius est
in mortem meā machinata est. Illa ve-
ro cum iuramento negauit. miles vero
incepit 7 totū processum cleric⁹ recita-
uit. quod si non creditis venite 7 vide-
te locum vbi clericus sepultus est. Eos
ad cameram suam duxit 7 corpus cleri-
ci sub lecto eius inuenit. Iudex est vo-
catus 7 sententiam dedit vt ip̄a igne cō-
bureret. Et sic factum est. 7 puluis illi⁹
corporis post per aerem dispergitur. De-
inde miles sibi virginem pulcrā in
vxorem accepit 7 ex ea prolem genuit
7 in pace vitam suam finiuit.

Oratio.

Aristimi. Ille imperator est to-
minus noster. Iesus xps. miles
vero homo. Uxor caro que totū
ens adulatur quotiens peccatū morta-
le committit. Homo autem hoc perci-
piens relet ad terram sanctam. id est
ad regnum celeste per opera meritoria

adire. In via occurrat ei magister idē
 discretus cōfessor q̄ p̄ctōrē h̄s informa
 re. Clericus est diabol' q̄ losem tenet p
 carnales voluptates in p̄tate sua. eri
 git imaginē. i. alam p̄ humanā supbia
 ⁊ vanitatē. Accipit aux cū sagitta. Arc
 us est mūd' iste cui' cornua sunt super
 bia vite ⁊ cōcupiscētia oculor. Arcum
 istū tenet auar' homo. Sagitta acuta ē
 supbia. p̄ quā multi occidit sicut p̄t̄ te
 lucifero ⁊ p̄rio parēte adam. Lucifer di
 cebat. Ascendā sup astra celi ⁊ similis
 ero altissimo. Et econuerso sagitta ret
 dicit. Adā p̄cupiuit qd nō debuit ⁊ ideo
 occidetur Imago anime bñ poterit esse
 te cera. quia sicut cera perit. i. fluit a sa
 cie ignis. sic pereunt peccatores a facie
 dei. Quid ergo est faciēdū ne dyabol'
 nos sagittet ⁊ occidat. Lette balneū in
 tremus. Istō balneū est cōfessio in qua
 ⁊ per quam lauari debemus ab omni sor
 de peccati. sed oportet speculū politum
 tenere. i. sacram scripturā in manu tua
 b̄ est. teles libēter sermones audire et
 verba edificatoria in quib' poteris peri
 cula precauere ⁊ sagittas diaboli expel
 lere. Sed dic mihi quomodo. Ecce viā
 Lum arcus dyabolic' contra animā tuā
 am p̄ aliquā temp̄tōem tetēditur. in
 uolue totū corpus tuum. i. quicqd̄ feci
 sti cogitando delectando consentiendo
 in balneo p̄fessionis ⁊ peccatum euane
 scet. Lum vero mūdatus fueris ⁊ dya
 bolus occisus. i. deuictus. indue te vesti
 mentis tuis. id est. bonis virtutib' q̄s
 in baptismo recepisti ⁊ p̄ge ad tomum.
 consc. ētie tue ⁊ extrahē corpus defuncti
 id est peccata quibus caro tua a via vi
 ritatis uelabat. Et tunc carnē igne pe
 nitētie combure. ⁊ ossa id est peccata in
 ueterata annihilentur. Et sic per ventū
 id est cordis amaritudinē expellātur et
 poteris virginē ducere id est carnē a vi
 cijs purgatā p̄ ignem diuine misericor
 die ⁊ gratie. ⁊ prolem. i. bonas virtutes
 p̄ consequens generare p̄ quā poteris
 ad eternū brauiū puenire. Qd nobis
 concedat. ⁊c.

De oibus rebus cū consensu ⁊ p̄ui
 dentia semp̄ agendis. Lapi. cūj.

o **Domitian' reg**
 nauit prudens valde ⁊ p̄ omnia
 iustus. Quoniā nulli p̄cebat quin per
 viā iusticie trāsiret. Accidit semel dum
 in mensa sederet uenit quidā mercator
 ⁊ ad ianuā pulsauit. Janitor uero por
 tam aperuit ⁊ quid ei placeret quesuit.
 At ille. Mercator: sus aliqua habeo ad
 vendendū ytilia pro sponsa impatoris
 Janitor hęc audiēs eū intr̄ ducit. Ille
 uero imperatores satis humiliter saluta
 uit. At ei impator. Carissime q̄le mer
 catoriū ad vendendū habes. Et ille Do
 mine tres sapientias. Qui ait. Et quō
 mihi dabis qualibet sapientiā. Et ille
 Pro mille florenis. At rex. Et si sapiē
 tie tue mihi non p̄sunt pecuniā meam
 perdo. At mercator. Domine si sapiē
 tie mee in uobis locū non obtinēt pecu
 niā reddā. At impator. Optime dicis
 Dic modo mihi sapientias q̄s mihi ven
 dere uelis. Et ille. Dñe p̄ia sapientia
 est ista. Quicqd̄ agas prudenter agas
 ⁊ respice finē. Scda est ista. Nunq̄ vi
 am publicā dimittas. p̄pter semitā Ter
 tia sapientia est ista. Nunq̄ hospitiiū ad
 manendū te nocte in tomo alicui' acci
 piās ubi dñs tomus est senex ⁊ p̄cor iu
 uenula. Nec tria custodias ⁊ bñ erit tē
 bi. Rex dedit ei p̄ qualibet sapientia mil
 le florenos ⁊ p̄iam sapiam. s. Quicqd̄
 agas prudēter agas ⁊ respice finē. fecit
 scribi in aula. in camera ⁊ in oībo locis
 in q̄bo ābulare solebat ⁊ in mappis in q̄
 bus comedeat. Post hęc cito q̄ tā in
 stus erat multi te impio cōtra eū p̄spe
 rabāt ut eū occiderēt. ⁊ q̄ p̄ viā poten
 tie hoc adimplere nō poterāt cū barbiton
 fore eius loquebāt ut cū barbā eius ta
 deret guttur eius scinderet ⁊ mercedē
 haberet. Barbitōfor uero accepta ab eis
 pecunia fideliter adimplere p̄misit. Lum
 uero imperator radi teleret barbitōfor
 barbā lauit. ⁊ cū incepit radere respa
 rit inferius uidit manutergii circa col
 lum eius in qua erat scriptum. quicqd̄
 agas prudenter agas et respice finem
 Lum barbitonfor scripturā legisset in
 tra se cogitabat. Hodie sum cōductus

vt istū hōsem occidā. si hoc fecero finis
me erit p̄f̄im⁹ quia morte turpissima
ero cōdemnat⁹ qz q̄cqd agas bonū est re
spicere finē vt dicit ista scriptura Sta
tim man⁹ ei⁹ inceperūt tremere ita qz no
uacula de manib⁹ ei⁹ cecidit Hoc p̄cipi
ens rex ait. Dic mihi qd tibi ē. Et ille
Dñe miserere mei. hodie sum cōdu
ct⁹ p̄pter p̄ciū te occidere. A casu sicut
de voluit scripturā manutergij legi. s.
Quicqd agas prudēter agas ⁊ respice
finē. Stati cōsideraui qz finis me⁹ esset
mors turpissima. id manus mee treme
bāt Impator cū hoc audisset intra se co
gitabat. P̄tia sapiētia vitā meā saluauit
bona hora p̄ciū p̄ ea dedit. Et ait barbi
tonsozi. Simodo sis fidel⁹ tibi remitto.
Satrape iperij hoc vidētes qz nō pote
rāt p̄ illā viā occidere intra se tra
tabāt quō eū occiderēt ad inuicē dixerūt Tali
die recedet vsus illā ciuitatē sim⁹ illa
die in semita absconditi p̄ quā trāsitum
faciet ⁊ eū occidam⁹. Et illi Bonū est cō
siliū. Rex eodē tpe versus ciuitatē p̄pa
bat se ⁊ cū eā tasset vsqz ad semitā illaz
dixerūt ei sui milites. Dñe bonū est per
istam semitā trāsire q̄z p̄ latam viam qz
propinquius est. Rex intra se cogitabat
secūda sapiētia erat qz nūc q̄z viā pub
licaz propter semitā dimitterē sapiēti
am meā tenebo. dixitqz militibus suis.
Holoviā publicā dimittere. Vos ergo
qui vultis p̄ semitā p̄gredere ite ⁊ oia in
aduentu meo preparate. Illi vero per
semitā p̄xerunt ⁊ inimici regis cū es
sent in semitis credebāt qz rex iter eos
esset omnes surrexerunt ⁊ quotquot ve
nerūt occiderunt. Rex cū hoc audisset
ait intra se. Jam secūda sapiētia mea
vitā meā saluauit. Illi de impio viden
tes qz p̄ illā astutiā eum occidere non
poterat intra se cōspirabant quomodo
eū necarēt dixerūtqz intra se. Tali die
manebit in domo illi⁹ in qua omēs no
biles hospitātur qz aliō non est pro eo
hospitiū. Lōueniamus precio cum ho
spite ⁊ cū vxore ⁊ cū imperator in stratu
suo iacuerit illum occidam⁹. Et illi. Do
num est cōsiliū. Cum vero rex ad illaz
ciuitatē venerat i eadē domo hospitat⁹

erat. Fecit ad se vocari hospite domus
cum eum vidisset apparuit sener valde.
ait impator. Nunqd vxore habes. Et il
le. Et tñ dñe. Qui ait. Ostende mihi
eā. Quā cum rex vidisset apparuit iu
uēcula habensqz decem ⁊ octo annos in
etate. Ait rex camerario suo. Perge cito
⁊ lectū meū alibi p̄palo quia hic non
manebo. Ait ille. Et tñ dñe sed iam pa
rata sunt omnia id nō est bonum alibi
iacere eo qz in tota ciuitate nō est p̄ no
bis hospitiū vtili⁹. Et ille. Ego dico ti
bi qz alibi iacere volo. Stati camerari⁹
eum amouebat. Et rex occulte ad aliū
locū accessit ⁊ militib⁹ suis dixit. Vos
qui vultis hic manere potestis s; mane
ad me accedatis. Cum oēs dormirent
sener cū vxore surrexit qz p̄cio cōducti
erāt vt regē dormientē occiderēt ⁊ om
nes milites occiderūt. Mane vero surre
xit rex ⁊ milites suos occisos inuenit.
ait in corde suo. Si hic iacuissem cū
alijs necat⁹ fuisset. iā tertia sapiētia vi
tā meā saluauit. Senē cū vxore ⁊ tota
familia i patibulo suspēdi fecit ⁊ q̄dū
vixit istas tres sapiētiāz secū retinuit
⁊ vitā btām finiuit. Oratio.

Arissimi. Impator iste potest
dici quilibet bonus christianus
qui habet imperiū corporis sui et
anime sue suā animā regere. Janitor in
porta est volūtas libera. Nullū est pctm
nisi sit volūtariū. Mercator qui venit
ad portam est domin⁹ noster. Iesus xps
Iuxta illud Ezechiel. Ego sto ad osti
um ⁊ pulso si quis aperuerit mihi intra
bo ad eū ⁊ cenabo cū eo. Unde quotidie
vendit tibi pro anima tua tres sapien
tias. Florent sunt virtutes anime. Pri
ma sapiētia. scilicet quicquid agas ⁊c.
Hoc est quicquid facis primo ⁊ princi
paliter debet esse propter deū ⁊ in omni
actu siue t̄pali siue spiritali. finem re
spicias. Iuxta illud Proverbior. De
morare nouissima tua ⁊ in eternū non
peccabis. Scda sapiētia nolite viam
publicā dimittere p̄pter semitas. Via
publica est via decem preceptorū quam
debet semper tenere vsqz ad mortem et
nūc qz p̄ semitā male vite ambulare.

sicut heretici faciunt Tertia sapientia est. nūq̄ hospiciū ad manēdū de nocte in domo alicui accipias. Gener iste est mūdus q̄ habet iumen cuiā in vrozē .i. vanitate de die in die orit̄ immūda et noua vanitas. Unde si in mundo ho spirat? fueris sine dubio timendū est tibi de morte qz nemo p̄t deo et mundo fūite. Sarraxē q̄ p̄tra regem aspiraue rāt demones sunt q̄ sp̄ nitunt̄ hoīem sp̄ rituali occidere. Et si non poterūt p̄ se loquunt̄ cum barbitōfore. .i. carne q̄ ad modum barbitōforis radit̄ oēs pilos Laro p̄ voluntatē suā radit̄ virtutes q̄s in baptismo hō recepit. Sed si hō ad finē suum respiceret. s. ad mortē q̄ morte valem? mori vel vbi vel quādo recedere a nobis oīs mal' act'. Studeam? et go istas tres virtutes tenere et sic poterim' ad eternum brauium puenire.

De beneficior memoria. Cap. cūij

q̄ **Widaz miles**

erat qui sup oīa venari dilexit.

Accidit vna dierum q̄ ad venādum p̄ rerit. occurrit leo claudicās et pedem militi ostendit. Miles vero de equo descendit et spinā acutā de eius pede extraxit et yngentum vulneri apposuit et sanat' est leo. Post hoc vero rex illi regni i eodem nemore a casu venabat et illū leonem accepit et multos annis secū nutrit. Miles ille p̄tra regē forfecit et ad eādē forestā fugā p̄iit̄ vbi oēs trāsēntes spoliavit et occidit. Rex vero illum captiuauit et contra eum sententiā dedit vt leoni dare ad deuorandū et q̄ nihil aliū ad comedendum ei daretur ad hoc vt ille horribil' leo militē deuoraret Miles vero cū in foueā eēt p̄iect' multum timuit expectāsq̄ horā q̄ndo deuoraretur. Leo vero eum intime respexit et cum noticiā ei' haberet applausum ei fecit et septē diebus sine cibo remansit Rex vero cum hoc audisset admirabat fecit militem de fouea extrahi et ait ei Dic mihi carissime quō poterit hoc eē q̄ leo tibi nō nocuit. Qui ait. Dñe a casu per forestam equitauit leo iste claudicās mihi occurrebat. Ego vero spinā

de pede eius extraxi et vuln' sanavi. et id vt credo mihi pepercit. Aut rex. Exquo leo non nocuit tibi ego tibi parca amodo studeas vitam tuā corrigere. Ille vero gratias regi reddidit et post hoc in omnibus est emendatus et finiuit vitā suam in pace.

Moralisatio.

Arissimi. Miles iste q̄ venat' est. est homo mundanus. qui quotidie studet quō bona mundana poterit acquirere. Leo claudicās est totum genus humanum qd̄ per peccatum primi parentis claudicabat añq̄ spina. id est. pctm̄ originale per baptismum erat extractum. et cum ynguento bonaz virtutū saluatum. Post hoc miles p̄tra regē deum omnipotentē surgit quotiens mortalit' peccat et virtutib' spoliatur quas in baptismo recepit. sed leo. s. genus humanum capitur quotiens diuinis p̄ceptis obligat' et i foueā penitentie p̄iicitur. Si vero miles hō pctōr in eadem fouea p̄iicitur malum corporis ei euenire potest et etiā bonum qz salutem anime potest p̄mereri. Quam nobis concedat. .c.

De vicissitudine cuiuslibet boni et peccati recte iudicatum. Cap. cv.

Heodosus re

gnauit prudens valde q̄ lumen oculor' amiserat qui quantum legem dedit q̄ quedā campana in palacio esset posita. et quicumqz causam aliquā tractare haberet cordā campanae proprijs manibus pulsaret. Ad cur' pulsatiōem iudex qui ad hoc esset constitutus descenderet et vnicuiqz iusticiā faceret. Erat aut' quidā serpens q̄ sub corda capane nidum fecerat. et infra tēpus breue pullos pduxit et cum pulli ambulare poterant p̄rexit quodā die ad spaciandum cū pullis extra ciuitatē. Lum vero serpens absens esset bufo nidum ei' intravit et occupauit. Serpens cum pullis rediens et bufonē nidum occupantem vident' p̄tra eum pugnit sed bufonem de uincere nō poterat et sic bufo nidum occupauit. Serpens cū hoc vidisset caudā

suam circa cordā campane inuoluit et
 fortiter traxit ac pulsauit. ac si diceret.
 Descende iudex et fac mihi iusticiā. qz in
 iuste bufo nidū meli occupat. Iudex cū
 campanā audisset descendit. neminē vi
 dens iterato ascendit. Hoc vidēs serpens
 iter pulsauit. Iudex hoc audiēs descen
 dit et cū serpentē cordā trahentē vidisset
 et bufonē locū eius occupantē ascendit
 et totū regi denūciauit. **Est ei rex.** De
 scende et nō tantū bufonē expelle. s; illū
 occide vt serpens locū suū occupet. qd et
 factū est p omnia. Post hec rex vna di
 erum cum rex in stratu suo iacuisset ser
 pens camera suā intrauit portā qz i ore
 suo lapidē p̄ciosum. Hoc cū vidissent
 serui regi dixerūt de introitu serpentis.
Est ille. Nolite eū spedire. credo q nul
 lū malū mihi faciet. Serpens sup lectū
 ei ascendit et versus faciē ei p̄erit. Cū
 vero ad oculos ei venisset lapidē super
 hos cadere pmisit et statī camera exiit.
 Cum vero lapis duos oculos eius teti
 gisset rex clarū visum recepit. Nō modi
 cū gaudēs serpentē req̄ri fecit sed non
 est inuētus. lapidē secū custodiuit et vi
 tā in pace finiuit. **Oratio.**

Carissimi. Rex iste potest dici q
 libet homo mūdā qui tenetur
 regere seipsum et tñ cecus est qn
 tum ad spūalia. sed vidēs clare quātuz
 ad tpalia. Campana suspēsa est lingua
 predicatoris q certis spibus debet pul
 sari. Corda capane est sacra scriptura
 p quā p̄dicator habet descendere et virtu
 tes atq; vicia intimare quō pctōres p
 virtutes poterūt celū ascendere et p pec
 cata infernū introire. Serpens q fecit ni
 dum sub corda campane est discret⁹ cō
 fessor q habet se ponere sub sacra scriptu
 ra. et in nido. i. in corde peccatoris pul
 los. i. bonas virtutes pducere. Si vero
 aliqs sensus per pctm sit inuiciatus ha
 bet cordā sacre scripture pullare. tūc iu
 dex. i. ratio debet descendere et oīa p veram
 cōfessionē erutare et corrigere. S; sepe
 ptingit q plati et cōfessores sunt tepidi
 et negligētes et p̄gunt extra ad mūdāna
 et sic subditi manent in piculo. quia bu
 fo. i. diabolus locū occupat. **Quid ergo**

est faciendum. certe vt cōfessor redeat ad
 peccatorē ducendo secū pullos. i. bonas
 virtutes. Serpens habet duo. p̄rio por
 tat venenū. sic sacerdos dat venenū peni
 tētie et antidotū absolutōis salutis aie
 et debet cōtra diabolū pugnare informā
 do pctōrem quō diabolus est resistēdū. et
 sic cum de corde peccatoris expelles. De
 inde serpens lapidē portauit. sic discret⁹
 cōfessor p sacra scripturā debet peccato
 ri lapidē. i. xpm dare. de cui⁹ virtute vi
 sum spūalē pōt recipe et p cōsequēs vitā
 eternā obtinere.

Oratio. Vigiliādū cōtra fraudes dyabo
 li ne nos decipiat. **Capitulū. cxi.**

¶ Cum erāt tres

socij qui ad peregrinandū perge
 bant. Accidit q cibaria preter vnū pa
 nē inuenire non poterāt et erant fameli
 ci valde et dixerāt adinuicē. Si iste pa
 nis in tres ptes diuidat vnicuiq; ps
 nō sufficeret ex nrīs ad saturādū. habē
 amus ergo sanū consiliū quō teeam⁹
 de isto pane disponere. **Est vn⁹.** Sic in
 via dormiem⁹ et q̄libet somniū habeat et
 ille q mai⁹ mirabile viderit ille totū ha
 beat panē. Rñderūt alij duo. Bonū est
 cōsiliū et inceptū dormire. Ille q con
 silium dederat surrexit ex ip̄s dormiēti
 b⁹ et panē totaliter comedit. nec vnicā
 micā socijs suis dimisit. Hoc facto soci
 os suos exortauit dicēs. Surgite veloci
 ter tps est vt q̄libet somniū suū dicat.
Est prim⁹. Carissimi mirabile somniū
 vidi scz vna scalā aureā de celo descēdē
 tem p quā angeli ascēderūt et descēdēt
 et animā meā vsq; ad celū de corpe meo
 extraxerūt. qn ibi erā p̄sem et filiū et spi
 ritum sanctū vidi. et tantū gaudiū circa
 aiām meā erat qd oculi nō vidit nec au
 res audiuit qd ibidē p̄cepi. Et istud est
 somniū meū. **Est secund⁹.** Et ego vidi
 q demones cū instrumētis ferreis ac ig
 nitis animā meā de corpe meo traxerūt.
 et ibidē me male tractauerūt et dixerūt
Quādu te⁹ regnat in celo pmanebis
 in isto loco. **Est terti⁹.** Et vidi somniū
 meū. **¶** Ibi videbat q qdā angelus ad
 me venit et ait. Carissime vis videre vbi

sunt socij tui. Respondi. Etia dñe. In
ter nos hēm vñū panē diuidere timeo
q̄ cū pane recesserit. At ille. Non ē ita
s̄ panis iuxta nos ēscāre me. duxit me
ad portā celi caput meū tñ fm̄ pceptū
suū infra portā posui ⁊ vidi te ⁊ videbas
mihi q̄ ad celū rapt⁹ fuisti ⁊ sederes in
throno aureo. ⁊ multa cibaria ac vīna
optima añ te. Dixitq̄ angel⁹ mihi Ec
ce socius tu⁹ abūdat i om̄i gaudio et cib
barijs. ⁊ ibidē in eternū permanebit. qz
qui semel regnū celeste intraverit. eti
re nō poterit. Nā mecū veni ⁊ onda vbi
ali⁹ socius tu⁹ ē. Cum x̄o secutus illuz
fuissem duxit me ad portas iferni. ⁊ ibi
vidi te sic dixisti i penis grauissimis. ⁊
cū tibi quotidie mīstrabas. panis et vi
nū in magna copia tūca te q̄siui o caris
sime socie mihi displicet q̄ i istis penis
iaces. tu vero rñdisti mihi q̄ q̄dū de⁹
regnat in celo. hic pmaneb. qz hoc me
tū. Surge ḡ cito ⁊ totū panē comede.
qz amodo nec me nec sociū nostrū vide
bis. Ego x̄o cū vidi surreri ⁊ sic dixisti
panē comedi. Moralizatio.

Harissimi. Per istos tres socij
os tria genera hōim̄ intelligere
velim⁹. Per primū saracenos ⁊
iudeos. Per secundū diuites ⁊ potētes
hui⁹ mūdi. Per tertiu⁹ viros pfectos sic
sunt religiosi ac ceteri hōies deūstimen
tes. Per panē rotundū regnū celeste i
telligere velim⁹. Panis iste. s̄. regnū ce
leste diuidat inter tria genera hominū
fm̄ merita sua. aliqui mai⁹ aliq̄ minus
mi scz saraceni ac iudei dormiūt in
tatis suis. ⁊ credūt se celum h̄e. s̄. i
cni p̄ p̄missionē machometi cui⁹
mētē q̄ eis p̄misit in celo regnare
etiā credūt p̄ legē mosaica illud
re. Nā creditio est q̄si somnus.
Socius cui somniavit se esse in in
ferno. sunt isti diuites ac hui⁹ mūdi po
tentes q̄ sine aliq̄ dubitatioē p̄ p̄dica
tores ac p̄fessores sciunt. q̄ si in pctis
sine p̄tritione decedūt q̄ ad infernū de
scendāt ⁊ ibi eternalit puniant. Et hoc
nō obstantē pctā sup̄ pctā accumulāt.
Et ideo de diuitibz scribis. vbi sunt po
tentes mūdi hui⁹ q̄ cū canibz ⁊ auito

ludebant. Mortui sunt ⁊ ad infernū de
scendēt. Tertius soci⁹. s̄. xpianus qui
nō in pctis nec in mala fide dormit. sed
bonis opibz vigilat p̄ p̄siliū angel i. i.
spū sancti dona. vitam suaz sic diriget
vt panem. s̄. regnū celeste habeat.

De memoria mortis et nō delectan
do in temporalibus.

Capitulum. cxxj.

Rat quedam

e
imago in ciuitate romana q̄
rectis pedibz stabat hēbatq̄
manū dextera extēsam ⁊ sup̄ mediū di
gitū erat sup̄scriptō. Percute hic. Ima
go ista a lōgo tpe sic stabat. eo q̄ null⁹
sciebat qd̄ h̄ significaret. Percute hic.
Multi ammirati sunt ⁊ sepi⁹ ad imaginē
venerūt ritulū respiciēdo. ⁊ sic recesserūt
qz sup̄scriptōez penit⁹ ignorabāt. Erat
quidā cleric⁹ subtilis q̄ cū de imaginē au
disset mltū sollicitus erat eā videre. dū
autē eā vididit ⁊ sup̄scriptionē legisset
Percute hic. Vidensq̄ solē sup̄ imagiez
per solis ymbzā digitū discernebat. per
quē dicebat. percute hic. Statim ligo
nem accepit ⁊ vit⁹ p̄ distantia triū pedū
fodiebat. ⁊ quosdā grad⁹ descēdentes in
ueniebat. Cleric⁹ autē modicū gaudēs
sup̄ gradū descendit quousq̄ sub terra
nobile palaciū inuenit. aulā intrauit.
vidensq̄ regē ⁊ reginā ⁊ multos nobi
les in mēsa sedētes respexit ⁊ circumq̄q̄
totā aulā plenā hominibz ⁊ oēs erāt ve
stibz p̄ciosis induti. nullus ex oibz vni
cum verbuz ei loq̄batur. Respexitq̄ ad
vñū angulū ⁊ vidit lapidē politū q̄ vo
cat carbuncul⁹ a quo tota dom⁹ lumē re
cepit. ⁊ ex opposito carbūculi in angulo
hōiem stantē habentēq̄ in manu sua ar
cum patū cum sagitta ad p̄cutiendū. ⁊
in fronte ei⁹ erat scriptū Ego suz q̄ sū.
nullus arcū meum vilicet pt. ⁊ p̄cipue
carbuncul⁹ ille q̄ relucet tam splēdide
Clericus cū hoc vididit ammirabaf. ca
merā intrauit. ⁊ mulieres pulcerrimas
in purpura ⁊ pello opātes iuenit ⁊ nul
lum verbū ei dixerūt. Deinde stabuluz
equoz intrauit ⁊ optimos equos ⁊ as
nos. ⁊ sic de ceteris inuenit. eos tetigit ⁊
b

ad tactū suum lapides apparueſt. Hoc
facto omnia hitacula palacij viſitauit. ⁊
quicquid cor ei⁹ deſiderabat ſibi inueit. De
inde ſic prius aulā intrauit ⁊ de reſeſſu
cogitabat ac in corde ſuo dicebat. **S**i
rabilia vidi hodie. ⁊ quicquid cor deſide
rat hoc poterat inuenire. **V**eruntamen
null⁹ dictis meis crederet de iſtis q̄ vidi
Et idē hōnū eſt in ſignū veritatē aliquid
mecū portare ad meſam ſupiorē reſpe
xit cyphos aureos ac cultellos optimos
vidit. ad meſam acceſſit / vnū cyphum
cū cultello de meſa leuaui vt ſecū por
taret. **C**ū vō in ſinu ſuo collocaſſ. ina
go q̄ in angulo cū arcu ⁊ ſagitta ſtabat
ad carbūculū ſagittā direxit. ⁊ illum p
cuſſit / ⁊ in mltas ptes diuiſit. **I**n cōti
nenti rota aulā facta ē ſic nox tenebro
ſa. **C**leric⁹ vidēs tota lē eſt triftat⁹ viā
ereundi ppter nimia obſcuritatē inue
nire nō poterat. **E**t ſic in eodē palacio
miſera morte mortu⁹ ē. **S**ocialiſatō
Hariffimi. **I**ſta imago q̄ dicit
Percute hic. ē diabol⁹ q̄ circūit
querens quē deuoret qui habz
manū extenſam. i. p̄tatem ſup p̄ctōres
deſcipiendos. qui dic. p̄cute hic. i. hōmī
auaro dic / p̄cute hic in terra bona mū
dana appetendo cor tuū in terrenis po
nendo. **C**lericus q̄ venerat poſtq̄z aliq̄
reſeſſerunt eſt hō cupidus ſiue auarus
qz ſic bonus cleric⁹ die ac nocte ſtudet
vt ſcientiā ſibi p̄ſi p̄primat / ⁊ alios doce
at / nec ſatiari poterit qn̄ ſemp noua in
uenit. **E**odem mō hō cupid⁹ die ac no
cte ſtudet i terra ⁊ mari quō poterit bo
na mūdāna acq̄rere / nec ocli ei⁹ ſatiant⁹
Et ideo ſ tales dicit ſeneca. **C**um oſa
p̄ctā ſeneſcūt ſola cupiditas iuuenelcit
Illi qui venerūt ad imaginē ſunt boni
chriſtiani ⁊ p̄cipue religioſi / q̄ mundus
reſpicunt q̄ntū ad victū ⁊ veſitū. et ſic
recedunt / nec ſupſcriptionē dyaboli cu
rant tales picula euadent. **C**leric⁹ vō
p̄ ymbzā digiti in terra p̄cuſſit. ſic aua
rus p̄ ymbzā. ſ. mūdi vanitatē / q̄ eſt q̄i
ymbzā tranſiens. accepit ligonē. i. cor
pus p̄denſum ⁊ aſſenſum ac intellectū
p̄ q̄ diuitias mūdi incipit fodere. **L**uz
vero grad⁹ inuenit deſcēdit. **P**rim⁹ gra

duſ eſt ſupbia. ſcōs cupiſcentia ocul
lorum. tert⁹ cōcupiſcentia carnis. **P**er
iſtos grad⁹ ⁊ alios diuerſos cupid⁹ de
ſcendit ⁊ p̄lecz palaciū vt ei viderē ple
nū hōibz ac vanitatibz inuenit. ſ. mun
dū iſtū in quo et i quibz miſer hō miro
mō delectat⁹. **I**mago q̄ cū arcu ſtabat / ē
mors q̄ ſemp eſt parata quēlibet noſtr
p̄cutere. ſic dicit ſcriptura i frōte. **E**go
ſum. ſ. mors qz multo tpe in mūdo iſto
introducā ſum p̄ p̄ctm̄ p̄imi parentē.
Et nullus poterit q̄ntūcūqz diues ge
neroſus aut fortis arcum meū euadere
Carbūcul⁹ ē vita hōmīs. q̄du vita i
eo manet / dat ei lumē carbūcul⁹. i. vi
tam pōt hē. ſ. tñ auar⁹ melius credit
ac ſperat ⁊ iuere. **E**t bona mūdāna q̄ in
telligunt⁹ p̄ cyphū ⁊ cultellū i ſinu ſuo
ſciz i archa ſua credit includere. veniet
mors ⁊ p̄cutiet cū ſagittā. i. cum graui
infirmiāte vitā ſuam. ⁊ ſtatim fit ob
ſcuritas intantū q̄ oēs ſenſus lumē ſu
um ac virtutē amittit. ⁊ iacet coꝝpus
ibi mortuū ⁊ miſerabilē. qz iſta tridūit
incipit ferere. tñc diabol⁹ animā rapit
amici ⁊ p̄ ſanguinei. bona ſua q̄ cū ma
ledictione dei acq̄ſiuit. obtinebit / cada
uera terra ac vermes corp⁹ occupabūt.
Et ſic nihil peccatori relinq̄tur niſi pe
na eterna. **S**tudeamus ⁊c.

De promiſſionis fideli conſtantia.

Caplm. cxiij.

E Rat quidam

impator in cui⁹ impio erā
duo latrones ad inuicē

derati iuramēto vt null⁹ aliū dim
ret in neceſſitate. ſed q̄libet p̄ alt
tam poneret. mltā mala ad inuicē
traueſt. ſ. furtū ⁊ homicidiū. **E**t
mel q̄ vn⁹ ſine altero / et eo abſe
furto cap⁹ erat. ⁊ i carcerē in cōpedit
poſit⁹. **Q**d audiēs ſoci⁹ eius alter latro
ad eū venit ⁊ dixit. **C**ariſſime ſocie dic
mihi i fide in q̄ ligati ſum⁹ qd fiet tibi.
At ille. **E**t mihi videt mori tēleo. qz
cōmp̄henſus ſum cū furto / ſi velles tñ
facere iſtud qd tibi dixero ſp̄ eſſes tibi
obligat⁹. **A**torē ⁊ puulos ac familiam
habeo de eis nihil ordinaui nec d̄ bonis

meis si in loco meo posses expectare in carcere p me b poteris a iudice inq̄re/ re/ donec ad tomū vadā/ 7 de vxore 7 de familia 7 de tomis meis ordinauero/ 7 tpe debito reuertar 7 liberabo te. At ille. Nud satz fidelit adimpleto. Perterit ad iudicē 7 ait. Dñe mi amic' me' carpius ē 7 i carcere positi' mortē vt credo euadere nō pōt. Si placet tm̄ vnā petitionē a vobis peto/ vt eū licēciēt' q̄ ad tomū priaz accedere possit vt añ mortem suā de vxore 7 familia poterit dispo nere. Ego vō vt d̄ eo sis secur' loco suo in carcere remanebo donec venerit. Ait iudex. Tali die iudiciū de eo 7 de alijs fiet. Si vō eodē die nō venerit qd ad b respondebis. Ait ille. Dñe omnē securitatē q̄ tibi placet adimplēbo. q̄ si nō venerit/ p ei' amore mortē sustinebo. Ait iudex. Petitionē tuā exaudia. ita tm̄ q̄ te in vinctulis habeā quousq̄ ipse redierit. Et ille. Hñ placet mihi. Tūc iudex posuit ipm̄ i carcerē/ 7 aliū libere misit abire. Ille vō tomū recessit de vxorē prole 7 familia ordinauit/ 7 tādū mortem fecit. s. ad tertiū diē iudiciū in q̄ oēs malefactorēs corā iudice sūt p̄sentati. Inter alios ille q̄ prompte se carceri obtulit/ p amico suo est p̄ntatus. Ait ei iudex. Ubi ē amic' tuus q̄ hodie te re redire 7 te liberare ac saluare. At ille. Dñe spero q̄ nō deficiet. Iudex vō diu expectabat si veniret 7 nō dū venit. Statim dedit p sentētia vt ad patibulū duceret. Et sic factū est. Cum vō ad patibulū venisset. ait ei iudex. Carissimi me/ imputes tibi 7 nō mihi q̄ nūc morteris. dixisti q̄ amicus tu' veniret et te liberaret. Ait ille. Dñe ex quo mortem deo/ instāter peto vt añ mortē meam pulsare potero. Ait iudex. Cuiusmodi pulsatio erit illa. Qui ait. Añ mortem meā tribu viabo clamabo. Et ille. Dñi/ hi placz. Ille incepit alta voce clamare/ primo sc̄o 7 tertio. respexit circūq̄ q̄ et loiem agili cursu venientē vidit a longe 7 ait iudici. Mortē meā differas ecce loiem venientē video/ forte iste ē socius me' q̄ me hodie liberabit. Iudex vō cū ipm̄ venientē audiff/ expectauit

Et ecce soci' eius venit et ait. Dñe ego sum ille q̄ de tomis meis disposui et amic' meus interim in piculo mortis p me stetit. Illū libere pmitras abire qz patus sum p pctis meis mortē sustinere. Iudex respexit eū 7 ait. O carissimi me/ dic mihi cām q̄re ad inuicem estis ita fideles. Et ille. Dñe a puerticia q̄libet alteri fidē dedit/ vt i omibz fideles essem'. Et hec est causa q̄re ipse in loco meo se posuit quousq̄ de tomis mea ordinasset. Iudex ait. Ex quo ita est tibi mortē remitto/ 7 sitis mihi fideles. de cetero mecū māebū/ 7 de plēnda vobis necessaria puidelz p oia. At illi. Dñe omnē fidelitatē a modo pmittimus vobis. Iudex igū eos recepit ad grām et om̄s iudicē laudabāt qui fecit eis talē misericordiam.

Oratio.

Carissimi. Rex iste impator/ ē pater celestis. Duo latrones anima 7 corp' q̄ facti sunt per pctm̄ socij. s. in baptismo ad inuicē vuiti. ita q̄ q̄libet alteri fidem dedit aliū in nēitate nō deficere qm̄ dixerūt. abrenuncio diabolo 7 pompis ei'. 7 post hoc facti sunt socij in obz opibz. sed vnus sine altero est capt' 7 fortiter aduinculatus/ qm̄ homo mortaliter peccat ania sub iugo diaboli manet. Alter soci' scz corpus hinc inde in delicijs suis vacat. Sed bonus christian' deo dilectus cuz intelligit q̄ anima in peccatis iacet. et per consequens in carcere diaboli/ habet se offerre loco eius. hoc est in loco p̄nse. permanere quousq̄ anima ad vxorem id est p̄sciam pergat 7 cū ea disponit de prole 7 familia. i. de diuinis p̄ceptis et peccatis. quot 7 q̄ntū contra diuisa p̄cepta reliquit. 7 q̄diu in pctis permanet/ et pro quoliter pctō debz satisfacere deo. Sed dic mihi quomō. Certe p orationē/ ieiuniū 7 elemosinam. Interim corp' debet clamare tria/ videlicet. Prima vox est amara contritio. Sc̄da integra confessio. Tertia plena satisfactio. Statim ad istos clamores anima que iam tomū conscientie disponit ad te veniet in forma debita. et ambo. s. corpus et ania intrabūt in eterna tabernacla.

Ad que nos pducatur dominus noster
Iesus christus etc.

Quos dicit dyabolus per auariciam
in fine recipit ad gehennam. Cap. cix.

Quidam faber

diues iuxta mare in quodam ciuitate manens valde auarus et malus erat. multa pecunia collegit et vnum truncum impleuit et ipsum iuxta ignem posuit in conspectu omnium. ut nullus de eo suspicionem haberet quod pecunias intrinset. Accidit semel cum omnis somno essent oppressi si mare domum intrauit intratumque truncum cum pecunia natabat et quando mare recessit truncum secum abstulit. et sic truncus natus ab mare multa miliaria quousque peruenerat ad vnam ciuitatem in qua erat quidam homo qui commune hospitium habebat. Homo ille mane surrexit et videns truncum natum ad terram dixit credens nihil aliud esse quam quoddam lignum ab aliquo proiecitur vel derelictum. Ille homo erat valde liberalis et largus erga pauperes et peregrinos. Accidit vna die quod peregrini in eius domo hospitati sunt et erat tempus frigidissimum hospes cum securi lignum scandit et post tres vel quattuor ictus sonitum audiuit. Deinde scandens et pecuniam inueniens gauisus est et sub custodia posuit si aliquis veniret cuius esset reddere vellet. Faber vero de ciuitate in ciuitatem iuit querendo pecunias suas venit ad ciuitatem et ad domum hospitis qui truncum inuenit. Cum mentionem de truncum perditio faceret audiens hospes intellexit quod pecunia eius fuit. cogitauit intra se. Quia probabo si voluntas dei fuerit ut pecunia ei reddatur. Fecit fieri hospes tres pastillos de pane. Primum impleuit terra. Secundum ossibus mortuorum. Tertium cum pecunia quam inuenit in truncum. Hoc facto dixit fabro. vultum comedere tres bonos pastillos de optimis carnibus quas habeo. quocumque elegeris sufficientem habebis. Faber vero vnum post alium leuauit. pastillum plenum terra magis ponderantem inuenit nullum elegit. Et ait hospiti. Si plus indigueris illum scilicet commendo eligo. ponens manum super pastillum plenum de ossibus mortuorum.

tercium pastillum tibi habeas. Hospes vero videns in corde suo dicebat. Quia clare video quod voluntas dei non est quod ille miser pecuniam suam habeat. statim pauperes ac debiles/cecos et claudos vocauit et in presentia fabri pastillum aperuit et ait. Ecce miser pecuniam tuam quam manibus tuis tradidi. tu potius pastillos de terra et de ossibus mortuorum elegeris. Et bene quod deo non placuit ut pecuniam illam rehaberet. Hospes statim coram oculis suis totam pecuniam illam inter pauperes diuisit. et sic faber cum confusioe magna recessit.

Exortatio

Nulli. Faber iste potest dici quod libet homo mundanus quod potius nititur mundo vivere quam creatori suo.

Per truncum istum vndique clausus cor cuiuscumque auari intelligit quod spiritus est clausus quo ad celestia. Pecunia in dusa sunt quedam opera meritoria/que aliqui miser homo committit ex timore dei compellitur. Quare quod fluit et refluit est mundus iste qui rapit de corde auari quicquid boni commiserat non tamen virtutes quas in baptismo recepit. sicut bonas cogitationes cordis. Quare ubi est thesaurus tuus ubi est et cor tuum. Hospes qui truncum inuenit est bonus platus vel confessor disceret quod tenet circa peccatores diligentiam habere et eorum corda et facta scrutari et inuestigare quod poterit ad viam rectitudinis duci. An homo tenet sequi viam per quam poterit salutes inuenire. sed ad confessionem currere et in domo ecclesie hospitari et eius precepta obedire. Tunc confessor debet ipsi tres pastillos ostendere ut vnum eligat de istis per quem famem peccati extinguere possit. Primum enim pastillus erat plenus terra et designat mundum. quem si mundanus homo elegerit in vita ista nihil aliud inueniet nisi terram puram. id est sepulcrum vitiosam partem pedes intrinset. Quia omne quod est in mundo aut est superbia vite/ aut concupiscentia oculorum/ aut concupiscentia carnis. imo totus mundus in malum est positus. Ergo de illis qui mundana eligunt. De mento ergo homo quod cinis es/ et in cinere reuertetur. Secundus pastillus erat plenus ossibus mortuorum. et signat carnem

id est carnales homines, ut sunt ociosi/gulosi et luxuriosi, qui cum omni studio intendunt carni placere. Contra tales dicit apostolus. Si in carne vixeritis, moriemini. Tunc inuenietis opera vestra quasi ossa arida que nihil aliud valent, nisi ut comburantur. Ne ergo illis qui illum passum, scilicet carnales et licias eligunt. Tertius passum erat plenus argenti et auro puro, et ille designat celum empyreum in quo est iherusalem in summo. Pauci sunt respectiue qui manum ad illum passum ponant. Unde matth. xij. Vana est via que ducit ad infernum, stricta que ducit ad celum, ideo pauci per eam ambulat. Quid ergo est faciendum. Certe vocandi sunt pauperes et debiles, id est iusti atque sancti qui in vita ista per tribulationes multas propter deum transierunt et multas misérias sustinuerunt. Talibus dicit illud matth. xxv. Venite benedicti patris mei percipite regnum quod vobis patrum est. Ad quod nos perducatur.

De mirabili errantium reuocatione et afflictorum pia consolatione.

Capitulum. cr.

Traianus imperator regnavit in cuius imperio erat quidam miles nomine placidus qui erat magister militie ex parte imperatoris. Hic erat in opibus misericordie valde assiduus, sed tamen ydolorum cultui deditus. Habebat autem uxorem eiusdem ritus et misericordie existentem, duosque filios ex ea procreavit quos iuxta suam nobilitatem in agnifice educari fecit. Et quia misericordie operibus sedule insistebat, ad viam veritatis meruit illustrari. Quadam enim die cum venationi insisteret, gregem cervorum reperit, inter quos unum ceteris speciosius et maius conspexit, quod ab aliorum societate discedens in siluam vastiore perfluit. Unde cum alij milites circa ceteros cervos occupati essent, placidus illum toto nisu insequabatur, et ipsius capere nitebatur. Quem cum totis viribus insequeretur, cervus tandem super quandam rupis altitudinem ascendit, et placidus appropinquans qualiter eum capere possit, in animo sedule cogitavit. Qui cum cervum dilige-

ter inspiceret, vidit inter cornua eius formam sancte crucis supra solis claritatem fulgentem, et imaginem iesu christi qui per os cervi sic olim per asinam balaam sic eloquutus est dicens. Quod placide quod me insequeris. Ego tui gratia in bethsaida apparui tibi. Ego sum christus quem tu ignorans colis, elemosine tue coram me ascenderunt. Et ob hoc veni ut per hunc cervum quem venabaris, ego quoque venarer te ipsum sum. Alij tamen dicunt quod ipsa imago que inter cornua cervi apparuit hec verba protulit. Hoc audiens placidus nimio terrore correptus est, de equo in terram cecidit et post unam horam ad se rediens de terra surrexit et ait. Revela mihi quod loquaris, sic credam in te. Et ait christus. Ego sum christus placide qui celum et terram creavi, qui lucem ori feci et a tenebris divisi, qui dies terram et annos constitui, qui hominem de limo terre formavi, qui propter salutem humani generis in terris in carne apparui, qui crucifixus et sepultus tertia die surrexi. Audiens hec placidus inter in terram cecidit et ait. Credo domine quod tu es qui omnia fecisti, et qui errantes convertis. Et dixit ad eum dominus. Si credis vade ad episcopum civitatis et facias te baptisari. Cui placidus. His domine ut hec eadem uxori mee nuntiem et filijs ut et ipsi pariter in te credant. Cui dominus. Nuncia illis ut et ipsi pariter tecum mudentur. Tu quoque die crastina huc venias ut tibi rursum appareream, et que futura sunt plenius pandam. Cum ergo placidus domum venisset hec uxori in lecto renuntiasset, reclamavit uxor eius dicens. Domine mi et ego alia nocte transacta vidi dicentem mihi. Cras tu et vir tuus et filij tui ad me venietis. Et nunc cognovi quod ipse est christus. Perterret ergo media nocte ad episcopum civitatis romae quod eos cum magno gaudio baptisavit et placidum vocavit eustachium, uxorem theodosiam, et filios eius theodosium et agapitum. Mane facto eustachius sic consueverat ad venationem processit, et prope locum veniens milites suos quasi sub obtutu inuestigande venationis dispersit, statimque in loco formam prime visionis aspexit, cadensque in terram sua dixit. Supplico domine.

vt manifestes q̄ p̄ miseris suo tuo. Cui
dñs. Beatus eustachij q̄ accepisti laua
rum gratie mee qui mō dyabolū supe
rasti. Et modo es qui te decepat ꝓcul
casti. Et modo apparebit fides tua. Dya
bolus enī eo q̄ ip̄m dereliquisti ꝓtra te
semet / ꝓ varijs modis arnat. ꝓportz
enī te multa sustineret accipias coronā
victorie. ꝓportet te multa pati vt de
alta seculi vanitate hūilieris / ꝓ rursus
spūalibus diuitijs exalteris. Tu ḡ ne
deficias nec ad glām pristinā respicias
qz ꝓ tēptatiōes optz te alter iob temō
strati. sed cū hūiliat⁹ fueris veniā ad te
et in gloriā pristinā te restituiam. Dic
ergo mihi si tēptationes mō vis susti
nere / aut in fine vite tue. Dicit ei eu
stachius. Dñe si optz ita fieri / mō vlt
temptationē accedere. s; virtutē patiē
tie tribue. Cui dñs. Fortes estote. qz
grā mea custodiet aias vrās. Sicqz do
minus in celū ascendit / et eustachij do
mum rediens lxx vxori sue nunciavit.
Post paucos igit dies mors pestifera
cunctos suos et ancillas ei⁹ inuasit / et
vniuersos occidit. Deinde post alios
dies oīhs equi ꝓ omīa ei⁹ pecora subito
interierūt. Quidā autē scelestes ei⁹ de
predationē videntes ꝓ noctē in domū
eius irruentes cūcta q̄ repererūt aspor
tauerūt / ꝓ totā domū auro ꝓ argēto ꝓ re
bus alijs spoliauerūt. Et ipse cum vxore
sua ꝓ filijs grās deo agens nocte nud⁹
aufugit. Qui timore verentes egyptū
pergebāt / totaqz ei⁹ possessio ꝓ rapinas
maloz ad nihilum ēredacta. Rex autē
totusqz senat⁹ ꝓ mgfo militū tam strē
nuo multū dolebāt. eo q̄ nullū iudiciū
de eo rep̄ire poterāt. Cum autē iter age
rent. apꝓopinquerūt mari / ꝓ inueniē
tes nauim in ea nauigare ceperūt. Vi
dens autē dñs nauis vxorē eustachij q̄
pulcra esset nimis. ip̄am h̄re desiderauit
Cum vxo transfretassent / nauilū ab eis
exigebat. nō h̄ntibz illis vñ soluerent /
iussit ꝓ nauilo retinere vxorē. volensqz
eam secū h̄re. Qd vt eustachij audiuit
nullaten⁹ ꝓsentire voluit. Eo ꝓtradicē
te innuit dñs nauitis suis vt eū in ma
re ꝓcipitarent / vt sic vxorē suā h̄re ꝓss

Quod vt eustachij comperisset vxorē
eis tristis reliquit. ꝓ duos infantes ac
cipiēs ingemiscēs ibat dicēs. Heu mihi
et vobis. qz mater vr̄a alienigene ma
rito tradita est. pueniēsqz ad quādam flu
uium. ꝓpter aquarū abūdantiā / nō ē au
sus cum duob⁹ filijs ꝓtransire. sed vno
circa ripā flumis relicto alterꝓ trāspoz
tauit. Qui cū fluiū trāsfretass̄ illū in
fantē quē baiulauerat sup̄ terrā posuit
et ad accipiendū aliū festinauit. Cuz
autē circa mediū flumis puenisset. ecce
lupus ꝓcatus venit / ꝓ infantē quē depo
suerat rapiēs in siluā fugit. Qui de eo
despatus ad aliū festinauit. Sed cum
abiret leo aduenit ꝓ alterꝓ infantē rapu
it ꝓ abscessit. vñ eū seq̄ n̄ valens cū eēt i
medio flumis / cepit plangere et capil
los suos euellere / vñ eū se in aquā ꝓij
cere nisi eū diuina puidētia confuasset
Pastores autē vidētes leonē puez vñsi
portantē. eum cū canibz infecuti sunt.
Per diuinā autē dispelationē leo puez
illesum abijciens recessit. Quidā in su
per aratores post lupū clamātes de eius
faucibz puez aliū incolumē literauerūt
Alijsqz vxo pastores ꝓ aratores de vno
vico fuerūt / ꝓ penes se pueros nutriēt
Hoc autē eustachij nesciebat. s; merēs
ac plorans ibat dicēs. Heu mihi quia
ante vt arbor pollebā sed mō penit⁹ nud⁹
datus sum. Heu mihi qz multitudine
militū circūdari solebā. s; mō solus res
manens nec filios concessus sum h̄re.
Memini te dñe mihi dixisse qz optet
me temptari sicut iob. Ecce plusqz iob
aliqd i me fieri vides. Ille enī ꝓ si om
nibz nudatus fuerit. tñ steruus habuit
sup̄ quo sedere potuit. Tibi autē nihil
horꝓ remansit. Ille amicos sibi cōpatiē
tes habuit. Ego feras habui i amicos
que filios meos rapuerūt. Illi vxor est
relicta / a me vxo ablata. Da requiē do
mine tribulatiōibz meis / ꝓ pone custos
diaz ori meo. ne redinet cor meū in ver
ba malicie ꝓ eijciar a facie tua. His di
ctis cū lacrimis ad quēdam vicū abiit
et dāta sibi mercede agnos illoꝝ colim
ꝓt annos quēdecim custodiunt. Filij autē
eius in altero vico sunt educati. nec se

fratres esse sciebant. Dñs aut̄ nauis
 vxore eustachij p̄suauit nec eū ille alie
 gena cognouit. sed poti⁹ eam itactū di
 mittens vitā finiuit. Impator autem
 et p̄ls roman⁹ plurimū ab hostib⁹ mo
 lestabat⁹ ⁊ recordat⁹ placidi q̄ strēnue
 p̄tra eos dimicasset. de eius subita mu
 tatiōe pluries tristabat⁹. direxitq̄ mul
 tos milites p̄ diuersas mōdi p̄tes p̄mit
 tēs oib⁹ q̄ eū inuenirēt mltas diuitias
 ⁊ honores. Quidā aut̄ ex militib⁹ q̄ ali
 qñ placido ministrauerant ad ip̄m vi
 cum in quo tegebat⁹ uenit⁹/ quos placi
 dus de agro uenit⁹/ p̄siderans eos ex in
 cessu p̄tin⁹ recognouit ⁊ ingemiscendo
 p̄turbari cepit/ cogitans dignitatē quā
 olim habuit ⁊ in corde suo dixit. Dñe
 sicut istos qui aliquñ meū fuerūt p̄ter
 sp̄m nunc uidi/ da ut iugē meā uide
 re possim. nā de filijs scio q̄ a feris p̄me
 sti sunt. Venit enī ad eū vox dicef. Cō
 fide eustachi. qz cito honore tuū recupe
 rabis ⁊ filios ⁊ vxorem recipies. Cum
 igitur militib⁹ obuiaf. ip̄i eū minime
 coguerunt. Cūq̄ eū salutassent q̄sie
 runt si aliquē pegrinū noie placidū cū
 vxore ⁊ cum duob⁹ filijs cognosceret.
 Ille at̄ se nescire p̄fessus ē ad p̄ces tñ
 ei⁹ in hospitū diuenterūt ⁊ placid⁹ eis
 seruiabat⁹ ⁊ recolēs pristinū statū suū
 lacrimas cōtinere nō poterat. Egredius
 aut̄ foras faciē suā lauit ⁊ itez rediens
 eis suiebat. Illi xō p̄siderantes ad in
 uicē dixerunt. q̄ similis est hic hō illi
 quem q̄rim⁹. Et rñdēs alter dixit. Val
 de similis ē. Considerem⁹ igit si habet
 signū cicatricis in capite qd̄ sibi in bel
 lo accidit/ ipse xō est. Et respicientes
 et signū videntes ip̄m esse quē q̄rebāt
 protin⁹ cognouerūt ⁊ insiliētes ⁊ oscu
 lantes eū de vxore sua ⁊ filijs sciscitati
 sunt. qui dixit eis q̄ filij mortui essent
 et vxor detenta. Vicini aut̄ oēs ad spe
 ctaculū cōcurrerāt. dum milites x̄tu
 tem ⁊ primā gloriā narrabāt. tunc p̄ce
 ptū impator⁹ milites ei exposuerūt. et
 optimis vestimēd̄ ip̄m induerūt. Post
 iter q̄ndecī diez ad impatorē uenerūt
 qui ei⁹ aduentū audiēs eidem p̄tinus
 occurrit ⁊ in oscula pacifica eius tuit

Harravitq̄ oibus p̄ ordinez cuncta q̄
 sibi acciderāt. statim ad magistrerū mili
 cie trahit ⁊ idem officij qd̄ habuerat
 prius exercere cōpellit. qui numeratis
 militib⁹ ⁊ paucos s̄ hostes esse cogno
 scens iussit tyrones colligere p̄ om̄s ci
 uitates ⁊ uicos Contigit aut̄ ⁊ illā ter
 ram describi/ in q̄ filij sui educati fue
 rant ut darent duos tyrones. Uniuer
 si aut̄ ei⁹ loci incole illos duos iuuenes
 tanq̄ p̄re ceter⁹ aptiores magistro mi
 litum cōsignauerūt. Videns ḡ illos du
 os iuuenes elegātes et mox honestate
 cōpositos cū sibi plurimū placuissent i
 ter primos in acie ordinauit. et sic p̄fe
 ctus ad bellū subiectis hostib⁹ exercitū
 suū trib⁹ dieb⁹ in quodā loco ubi vxor
 sua hospita manebat/ req̄escere fecit.
 ubi hospitati sūt filij/ ignorātes tñ om
 nino q̄ mī sua esset ⁊ sedētes circa me
 ridiē ⁊ mutuo p̄fabulantes/ exponebāt
 sibi inuicē de infantia sua. Mater uero
 illoz duoz iuuenū ecōtra sedens q̄ ip̄i
 referēbāt attent⁹ audiebat. Dixit ma
 ior minori. Ego dū infans essem nihil
 oīno recolo. nisi q̄ dilectissim⁹ p̄ me⁹
 magister militū erat/ et mī mea valde
 speciosa. duosq̄ filios habuit. scilicet
 me ⁊ aliū minorem me. quietiā ipse ali⁹
 frater me⁹ valde speciosus erat. Accipi
 entesq̄ nos. s. me ⁊ frēm meū p̄ntes no
 stri egredi sunt d̄ domo paterna nocte
 ingressiq̄ sunt ambo sil⁹ nauē/ me ⁊ frēz
 meū secum recipientes/ nescio tñ quo
 euntes. Cūq̄ at̄ de nauī egrederemur
 mater n̄ra quomō nescio i mari relicta
 est. Pater xō n̄r portans nos duos per
 gebat flens/ pueniēsq̄ ad q̄ndā fluuiū
 transiuit cū fratre meo minore ⁊ me su
 p̄ ripā flumis reliq̄t. Luz at̄ reuertēf
 ut me acciperet lup⁹ uenit ⁊ illū infantē
 rapuit. et anteq̄ ad me appropinq̄ret
 leo de silua exiens me rapuit ⁊ in siluā
 duxit. Pastores xō me de ore leōis eri
 puerūt ⁊ nutrit⁹ sum in illa possessione
 in q̄ ⁊ ipse scis ⁊ nō potui scire qd̄ factū
 sit de p̄re meo neq̄ de fratre. Audiens
 hec minor frater cepit flere ⁊ dicere. Per
 deū ut audio frater tu⁹ ego suz. qm̄ qui
 me educauerūt mihi dixerūt quomodo

me et uerūt te fauibus lupi. Et in amplexus uentes osculabātur se inuicē et stauerunt. Audiens b̄ m̄r̄ eor̄ et cōsiderans q̄ euentū suum ita seriatim diuisissent diu apud se tractauit si filij sui essent. Altera aut̄ die magist̄ militum adijt et interpellauit dicēs De precor te dñe vt me ad patriā tuā p̄duci iubeas. Ego sum de terra romanor̄ et hic p̄grina sum. Hec dicēs uidit i eo signa mariti sui et eū cognoscēs cum iā se cōtine te nō posset. p̄cidit ad pedēs eius et ait Precor te dñe vt mihi exponas p̄stinā uitam tuā. Puto enī q̄ tu sis placidus mgr̄ militū. qui alio noīe eustachi nūcupas/ quē saluator p̄uertit/ q̄ talē et talem tēptationē sustinuit. cui vxor que ego sum in mari ablata fuit q̄ n̄ ab oī corruptione fuata sum/ q̄ duos filios agapitum et theosbytū habuit. Aliquē h̄c eustachi et ip̄am diligēter cōsiderās vxorē suā esse recoguit/ et lacrimas p̄regaudio fudit. Ipsam osculat̄ ē glorificans deū q̄ cōsolat̄ afflictes. Tūc dixit ei vxor sua. Dñe vbi sūt filij nr̄i. Qui r̄ndit. a fer̄ capti sūt. Et exposuit ei quō eos pdidit. Et illa. B̄ras agam dñō/ puto enī vt quē admodū deus donauit nobis vt inuenerem nos inuicē/ dabit etiā recogscere nobis filios nr̄os. Et ille. Dixi tibi q̄ a feris deuorati sunt. Cui illa. Hesternā die sedēs i orto audiui duos iuuenes sic et sic suā infantiā exponentes/ credo q̄ sint filij nr̄i. interroga eos et dicent tibi. Conuocans at̄ eustachi eos et audiēs ab eis infantiā suā recognouit q̄ filij sui erāt. et amplectentes eos ipse et m̄r̄ sup̄ eor̄ colla plurimū stauerunt et crebr̄ eor̄ osculabatur. Omnis at̄ exercit̄ plurimū gaudebat de inuentōe eor̄ et de victoria barbaror̄. Cum igit̄ rediret cōtingit iam traianū obiisse et succedisse ei peiorē in sceleribus nomīe adrianum. Qui pro victoria obtenta et inuentōe vxor̄ et filior̄ maḡifice eos suscepit/ et magnū cōuiuuiū p̄pauit. Altera at̄ die ad tēplū idolor̄ p̄cessit vt ibi sacrificaret p̄ victoria barbaror̄. Videns at̄ impator q̄ eustachius nec p̄ victoria nec p̄ inuen-

tionē suor̄ sacrificare uellet/ hortabatur vt sacrificiū imolaret. Cui eustachius Ego xpm̄ deū colo et illi soli fui et sacrifico. Tunc impator ira replēt̄ ip̄m cū vxore et filijs in harena statuit et leonē ferocē ad eos dimitti fec̄. Accurrēs uero leo et dimisso capite q̄si eos adorans ab eis hūiliter recessit. Tūc impator touē erētū incendi fecit/ et eos ibidem uiuos immitti mādauit. Quātel igitur sc̄i et se dño cōmendātes touem intrantes/ ibidē dño sp̄m reddiderūt. Tertia aut̄ die sunt de toue corā impatore extracti et ita penit̄ intacti luēti sunt/ q̄ nec capillos nec quicōq̄ eor̄ uapores incendi aliquid contigerunt. Christiani de eor̄ corpa tulerūt. et in loco celeberrimo recōdentes ibidē oratorium p̄struerūt. Passi sunt aut̄ sub adriano q̄ regnare cepit circa ānos dñi xx. lxx. nouemb̄. xl̄. fm̄ quoldā. xij. kalendas octobr̄.

Expositio.

Arissimi. Iste impator ē dñs noster iesus xps̄. Placidus potest dici quilibet hō mundan̄ i uanitatib̄ seculi occupatus. qui p̄git ad uenandū ea q̄ sunt mundana cū malitibus suis. id est q̄nq̄ sensib̄. Tādes uenit ad gregem ceruor̄ in q̄to multum delectat̄. Cerui isti qui sūt inuēti/ sunt uisus. audit̄. et. x̄ba detractoria et uana et sic de alijs sensib̄ exteriorib̄. Sed attendatis q̄ cerū pulchrior cucurrit et recessit a societate alior̄ quē toto conamine inseq̄bas placid̄. Ceruus ille ē ratio q̄ est optima potentia anīe quam homo tenet toto conamine in oī opibus sequi si desiderat h̄re uitam b̄ram. Ceruus ille ascendit ripam. Ripa est iusticia siue rectitudo quā ratio semper diligit/ et infra cornua rōnis uidit imaginē crucifixi. Cornua sūt lex antiqua et noua. In lege antiq̄ b̄n̄ p̄betisatum erat a multis de aduentu xpi et de eius morte. In lege noua clare uidere possimus quō r̄q̄ morte p̄ n̄ra salute mortuus est. ideo ceruus ille b̄n̄ dicit vt mundum despiciam/ et ea q̄ in mūdo sunt vt seq̄mur uestigia xpi/ sic fecit placid̄. S̄ posses dicere. Libenter essem in

structus / quomodo vestigia iesu xpi seq̄
 delectam. Ecce exemplū in isto b̄to eu/
 stachio. Primo renuncia vxori et filijs
 Axorilla q̄ est speciosa valde est ania
 tua ad dei similitudinē creata q̄ semp est
 parata xpo obedire / si caro ei consentiat
 Duo filij puuli sunt voluntas et opus
 qui sunt puuli q̄ diu hō manet deo con
 trarius. Un̄ primo optz p̄ p̄nam i ter
 ram cadere. deinde om̄ia t̄palia a te re
 pellere. si nō ope / t̄n voluntate. Hoc ē
 sic intelligēdū q̄ sp̄ x̄i om̄ibz p̄ponas.
 Post h̄ placidus surrexit / cū vxore et
 filijs nocte nauē intrauit Sic tu caris /
 sine surge p̄ contritiōem cum bona vo
 luntate / bonis opibz. et intra nauē scē
 ecclesie / et deus in oibz erit tibi p̄fici?
 Magister nauis est platus qui libēter
 nos retinere. Sed vxorem nr̄am. id ē
 animā habet tenere in diuinis p̄ceptis.
 Et si contingat hōiem vagari extra na
 uem ecclesie / amittere p̄t duos filios. s.
 voluntatē bonam / et bonum opus q̄ pri
 us habuit erga d̄m. sicut placidus fecit
 Placidus intrauit flumiū / et infantes por
 tavit / et lupus vnū cepit et leo aliū. Per
 flumiū / mundū intelligere debemus. Per
 leonē / dyabolum. Per lupū / p̄riā carnē.
 Dyabolus rapit a corde hominis bonam
 voluntatē. Caro / bonū opus. Ratio dicit
 Bonū est ieiunare / et in bonis opibz vi
 gilare. Caro dicit. Melius ē b̄n come
 dere / et suauiter dormire. Quid igitur est fa
 ciendū Si illa duo ablata fuerint ab
 homine. s. bona voluntas / et opus meri
 torius. certe pastores / et aratores habēt
 cum canibz vult sequi. Pastores isti
 sunt cōfessores discreti qui h̄nt nos di
 rigere / et a via p̄ditionis deducere. Ara
 tores sunt p̄dicatores q̄ h̄nt terrā cor
 dis nostri p̄ sacras scripturā arare / spi
 nas peccatorū euellere / et virtutes insere
 re / vicia extirpare / et p̄ se q̄ns hōiem
 in seruitio dei nutrire. ita q̄ sint duo in
 vna ciuitate. s. in vna dilectione / et p̄cor
 dia / et caro spiritui nō contradicat. Tunc
 rex misit ad q̄rendū placidū. Sic deus
 misit primo patriarchas ad hominem.
 secundo p̄phetas. Sed homo nolebat fa
 teri eos cognoscere donec venit fili⁹ dei

et nos suo p̄cioso sanguine redemit. Jō
 iustū est vt hospitium dom⁹ n̄re sit mūdū
 p̄ opa meritoria in quo nō sit peccatum
 Et sic apparebit vxor mūda et speciosa
 scz ania cū duobz filijs. i. cū voluntate
 propria deo semp fruendo per opa mi
 sericordie. Et videas q̄ signū habeas
 per qd poteris cognosci sic placidus ha
 buit. Signū illud debet esse dilectō dei
 et primi / vt deū sup om̄ia diligas / et pri
 mū tuum sic teipm. Et sic poteris fieri
 mgr̄. s. oim sensuū eos recte dirigendo
 Et sic p̄ martiriū macerationis ad vi
 tam eternam puenire. Quod nobis r̄c
 De custodia / et circūspectione habenti
 da ad gregem commissum.

Capitulum cci.

Quidam nobi

lis quādam vaccam candidam
 habuit quā multū dilexit p̄
 p̄ter duo. Primo qz candida erat Se
 cundo qz in dando lac absidauit Nobis
 ille pre nimio amore ordinauit / qz
 vacca duo cornua aurea habuit / et itra
 se cogitauit cui possit vaccā ad custodi
 endum dimittere. Erat em̄ tunc tēpis
 quidā hō nomie argus / q̄ verax in oibz
 erat / et centū oculos hēbat. Nobis ille
 nunciū ad argū misit vt sine dilatione
 vltiori ad eū veniret. Qui cū venissz
 ait ei. Vaccam meā cum cornibz aureis
 tue custodie cōmitto. et si b̄n custodies
 ris / te ad magnas diuicias pmouebo.
 Si vero cornua fuerint ablata / morte
 morieris. Argus vero vaccā cū cornibz re
 cepit / et secū duxit. singulis diebz cū ea
 ad pascua p̄rexit / et diligēter custodiuit
 et de nocte eam ad domū reduxit. Erat
 quidā hō cupidus nose mercari sub
 tilis valde in arte musicali / qui miro
 modo vaccā habere cupiebat sepe ad ar
 gum venit vt p̄cece vel p̄cio cornua ab
 eo obtineret. Argus tenēs in māibus
 baculū pastozales quā se in terrā fixit.
 et ait baculo in persona d̄ni sui. Tu es
 dominus meus nocte ista ad castrū tuū
 veniam. tu dicis mihi / vbi est vacca cū
 cornibz. Ego r̄ideo. Ecce vacca sine
 cornibus. me enim dormiente latro

quidam cornua abstulit. Tu dicis. Q
miser nōne centū oculos habes / quomō
erat q̄ omīs dormitēt / latro cornua ab
stulit. Hoc ē mendaciū. Et sic ero fili
mortis. Si dicā vendidi fili⁹ mortē ero
dño meo. Deinde ait mercurio. Per
geuiam tuaz qz nihil obtinebis. Mer
curi recessit / et altera die cū arte musit
cali / et suo instrumēto venit. Qui cum ve
nisset incepit cū argo more hīstrionis
co fabulas dicere / et plerunqz cantare /
quousqz duo oculi argi incepit dormi
re. Deinde ad cantū illi⁹ duo aliq̄ oculi
dormitauerūt. / et sic deinceps donec vni
uersi somnū caperent. Qd̄ cernēs mer
curius caput argi amputauit / et vaccā
cum cornibz aureis rapuit.

Oratio.

Ariffimi. Ille nobilis est dñs
noster iesus xps Vacca candi
da anima ad dei similitudinē cre
ata / que dñi manet i puritate vite / dat
lac inuocationis / et orōnis ppter q̄ duo
multū a deo diligit. / et iō dedit ei cornua
aurea. qz p vtrunqz saluati sūt plures
hōmīes post mortē xpi. Vacca illa cum
cornibz trahit argo. i. plato. Vñ argus
cum centū oculis clatis viz puidum et
discretū ac vndiqz circūspectū significat
qui semp̄ habet vigilare iuxta gregem
sibi cōmissus. Vñ ezechiel. iij. dicit plato
Si nō annūciaueris ei neqz locut⁹ fueris
vt auertat a via sua impia vt uiuat. et
ipse impi⁹ in iniquitate sua morietur san
guinē ei⁹ de māu tua requiras. Si aut
annūciaueris impio / et ille nō fuerit cō
uers⁹ ab impietate sua / et a via sua pessima
ipse q̄dem i iniquitate sua morietur. tu aut
ālam tuā liberaſti. S; lex multi bacu
lum pastoralē. i. p̄tatem suā añ oculos
hōim ondundunt vt videant / et vt ab hōibz
honorēnt. Sed sepe cōtingit cum vene
rit aliq̄ temptatio dyabolica. s. audien
do cant⁹ musicales. i. mulier. Que cum
sepe ab hōibz libenter audiunt. / et in illis
delectant⁹ intantū q̄ a sue circūspectōis
vigilātia cadunt. et dormiēte ipoz pru
dentia spiritali pereant / et vaccā id ē.
ālam quā diligenter fuare debent p pec
catum amittūt. Vñ caput a calibz ami

putatur. id est btā vita quā deo pmise
rūt p opa meritoria fuare. Mercuri⁹
id est dyabol⁹ auferit ab eis vitā eternā
ducendo vaccā. i. ālam ad infernum Et
quo nos custodiat dñs n̄ iesus xpus q̄
cuz patre / et spūs sancto sine fine viuit /
regnat. Amen.

De curatione anime per medicinā
supercelēstis medici quā quidā curant⁹
et quidā non. Capitulum. cxiij.

GOrgoni⁹ regi
nauit qui vxorē pulchrā acce
pit / q̄ cepit / et peperit filium.
puer creuit / et ab omibz est dilect⁹ / Cum
autēz decē annos in etate habuit / mor
tua est mater eius / et tradita honorifice
sepulſe. Postis ex consilio multoz rex
āliam vxorē duxit. q̄ filiū prime vxor
is non dilexit. sed opprobria multa sibi
intulit. Rex autēz hoc p̄cipiens / volēs
placere vxori filium suum extra impiū
ordinauit. Filius expulſus artē medici
ne studuit / et intantum p̄fecit q̄ fact⁹ ē
magn⁹ / et p̄fectus medic⁹. Audies rex q̄
filius su⁹ in studio p̄fecit / gauſus est
valde Accidit infra tēpus breue q̄ rex
in grauem infirmitatē cecidit. Iras p̄ fi
lio destinauit. vt ad eum sine vltiori
dilatione veniret / et euz ab infirmita
te liberaret. Filius vō vt volūtate p̄ris
intellexit ad p̄rem venit / et eū p̄fecte cu
rauit. Vñ fama ei⁹ p̄ totum regnuz vo
lauit. Post hec regina nouerca ei⁹ vsqz
ad mortē infirmabat / et medici ex omi
parte sunt adducti q̄ omīs eam ad mor
tem iudicabant. Hoc p̄cipiens rex cō
tristat⁹ est valde / rogauit filium vt eā
curaret. At fili⁹ ait. Petitionē vraz im
plere nolo. Cui p̄r. Extra regnuz meū
te expellam. Cui fili⁹. Si sic agitis in
iuste mecum faciū. Pater ac benignissī
me genitor bñ constat vobis q̄ me filiū
um vestz extra regnum expulſistis ppter
eius suggestionē. vñ mea absentia di
lectissime pater fuit causa vestri volo
ris ac infirmitat. / et mea p̄sentia est cau
sa volozis / et infirmitat⁹ regie. videlicet
nouerce mee. iō nolo eā curare. S; poti⁹
volo ab ea recedere. Ait pater filio suo

Eundē morbū habz regia nouerca tua que ego habui / me prēm tuū pfecte curasti. sic etiā ⁊ nouercā tuā cura fīdidit filius p̄ri. p̄r mi dilecte licet sit eadez infirmitas. nō tñ eadem p̄plexio ē tibi et sibi. Quicqd̄ ḡ tibi feci gratū ⁊ ratū habuisti qñ palaciū strau ⁊ me vidisti curat⁹ fuisi. Nouerca mea qñ me videt grauaf. Si loquor intendit dolor. si tām gam eā extra seipam rapit. Et iō nihil magis expedit egris curandis nisi dare eis qd̄ volūt ⁊ qd̄ desiderāt. Et sic p̄ tales allegatiōes fili⁹ euasit / et nouerca defuncta est.

Oralisatio

Ariffimi. Rex iste pōt dici p̄ri / mus patens adam q̄ locū ⁊ imperiū hēbat. s. paradisi quē de⁹ dominū toti⁹ mōi p̄stituit. Psal. Omnia subiecisti sub pedibz ⁊c. Qui respōdit pulcrā vxorē. i. aiām ad dei filitū dinē creatam ex q̄ genuit filiu. i. xpm sua p̄genie pductū q̄ntū ad hūanitatē. Et cor. id est ania moris spūali p̄ pctm̄ quod p̄misit. statim duxit aliā vxorem scilicet iniquitatē et miserā in quā cecidit p̄ quā paradiso prinabaf ⁊ in isto mūdo p̄nebat vbi i sudore et labore vixit. Filius dei q̄ erat de sua p̄genie fm̄ carnem de imperio celesti p̄pter nr̄az infirmitatē ⁊ iniquitatē descendit / q̄ fact⁹ est noster medic⁹ om̄is infirmitates curat intantū q̄ fama eius in celo ⁊ in terra et in inferno volauit. Sed p̄r noster adā grauit̄ infirmabaf p̄ pctm̄ cōmissum tam in corpe q̄ in ania. In corpe perdidit gloriā et honorē qñ de paradiso est expulsius. In anima qz a deo sepat⁹ est ⁊ in infernū collocatus. Deus x̄o optime ⁊ p̄fecte illū sua b̄ndicta passiōe curauit. Sed nouercam. s. dyabolum cui per pctm̄ cōiunct⁹ erat nunq̄ volebat curare. Dic mihi q̄re cum habuerunt eandē infirmitatē. qz ambo p̄ pctm̄ ceciderunt. Ad b̄ dico. Licet ambo peccauerunt. tñ alio ⁊ alio modo. Diabolus sine suggestione ⁊ exp̄na malicia. Homo x̄o p̄ dyabolū temptat⁹ ⁊ ex fragili materia plasmat⁹ in pctm̄ cecidit et oleum miscōie petijt. Ideo medic⁹ dñs noster iesus x̄ps h̄iem curauit. sed nō

nouercā. s. dyabolū. Nouerca illa ē causa quare filius dei a multis homibz in aliam regionē mittit⁹ ⁊ ab eis expellit⁹. Sed ecouerſo p̄ntia diuina est cā mortis diabolū. qz ambo se nō cōpatiunt.

De spūali pugna et remuneratiōe pro victoria.

Capitulum. cxiiij.

A Domias regnavit diues valde q̄ torneamenta ⁊ hastiludia m̄tū dilexerat. An̄ qd̄dā torneamētū fecit proclamari vt q̄cunqz se i torneamēto melius h̄ret mercedē p̄dignā a rege obtineret. Hoc aud iētes nobiles ⁊ optimates ad torneamētū venērūt. rex ordinavit vt milites diuiderent. ita q̄ ex vna parte plures ordinauit in certo nūero et tot ex alia parte. Illi vero q̄ primō ordinati fuerunt om̄ia scuta sua et arma in loco ad hoc deputato p̄ ordinē posuerūt. Rex precepit vt q̄cunqz ex alia parte scutum alterius cū hasta tangeret. statim ille cui⁹ scutū tactū esset ad torneamētū secesserit. ⁊ vna puella ad b̄ electa illū armaret. et sic ⁹ alium luderet. ⁊ si aliū in ludo superaret / illo die corona regis coronat⁹ esset. ⁊ in regali mensa collocaretur. Miles q̄dam b̄ p̄cipiens / dilexerat om̄ia scuta respexerat ⁊ vnū scutū vidit in quo erant tria poma aurea q̄ miro mō h̄re desiderabat. scutum illud tetigit. Alius aut cuius erat scutū / statim a puella se armari fecit ⁊ descendit et contra eū lusit in quo ludo caput eius qui scutū suum tetigit aputauit ⁊ mercedem condignā accepit.

Oralisatio.

Ariffimi. Iste impator est dominus minus nr̄ iesus x̄ps qui contra dyabolum pugnavit. Primo in celo cōmissum est torneamentū. id est bellū inter deum ⁊ dyabolū quando michael ⁊ angeli eius phiabant cū dracōne ⁊ postea in terra i die pasceus Syredeam⁹ ad p̄positū. De⁹ habet tria scuta seu signa. s. potētā q̄ est scutū patris. sapiam que ē scutū filij. bonitatē q̄ est scutum spiritus sancti. Illa tria scuta

deus posuit in vno loco determinato. s. in natura hūana qm̄ creauit hōem ad imaginē ⁊ similitudines suā. Prim⁹ hō dñā batur oībus testīs. ecce potētias q̄ est scutū p̄ris. Prim⁹ hō plenā habuit sciētā de oībus rebo: ecce sapientiā q̄ est scutū filij. Prim⁹ hō creatus ē in grā et dilectiōe dei ⁊ primi. ecce bonitatē que est scutū spūscī. **S**align⁹ xō spūs i malo obstat⁹ / volēs pugnare s̄ deus / accessit ad hōem in quo tria scuta trium p̄sonar̄ erāt appensa. ⁊ vnū tetigit non scutū p̄ris dicēs. **S**i comederit̄ eritis potentes sic dñj. **H**ō scutū spūscī dicēs. **E**ritis boni vti amātes. **S**z tetigit scutum filij i quo repta sunt poma aurea. scz opatio trinitat̄ dicēdo. **S**i comederit̄ ex isto fructu / eritis sic dñj sciētes bonū ⁊ malū. **T**actū ḡ est scutū filij dei quare reuicit vt deus p̄ mitteret filius qui malignū spm̄ p nobis expugnaret. **I**llū dei filiū armauit vna virgo electa scz brā virgo maria de q̄ hūanā naturā assumpsit. cū q̄ nos ad vitā eternā per **D**e liberatione hūan gen̄ (duxit. **N**etis a fouea infernali.

Capitulum. cxiij.

Rat quidam

rex / in cui⁹ impio qdā paup̄ habitabat q̄ singulis diebo ad qndā siluā p̄erit vt ligna colligeret ad vendēdū p q̄ posset victū ⁊ vestitū acquirere. **A**ccidit qdā die q̄ ad siluā cū alimo suo p̄erit / a casu infra t̄nsita / tem̄ nemoris cecidit. ⁊ subito in qndā foueā receptus ē: de q̄ nullo mō poterat exire. **I**n q̄ fouea erat draco horribilis qui totā foueā interi⁹ cū sua cauda circumuoluit. **I**n eadē fouea erant serpētes multi in supiori pte fouee. in p̄ofundo vel in medio erat qdā lapis rotund⁹. ad quē oēs serpentes singlis diebus semel in die ascendebāt ⁊ illū lambēbant. **D**einde draco simili mō lambēbat lapidē. **P**aup̄ cui⁹ b̄ vidit̄ intra se cogitabat. **S**ultis diebo in ista fouea sine alimēto steti / nisi cibū habuero fame peribo. p̄gam igit̄ ad illū ⁊ lambere volo sicut̄ serpens ⁊ draco fecerūt. **P**er

rexit itaq̄ ad lapidē inceptit lambere et inuenit in lapide oēm sapozē quē cor eius desiderabat. et sic est refocillatus ac si omnia cibaria mūdi comedis; siue bibisset. **I**ntra paucos dies factū ē tonitruū magnū ⁊ horribile: ita q̄ oīs serpentes vn⁹ post aliū exiuit. **C**um xō nullus serpens remaneret i puteo / draco inceptit extra foueam volare. **P**aup̄ vero hoc vidēs caudam draconis tenuit. **D**raco eum de fouea leuauit / et ad magnā distantia extra foueā proiecit. **I**lle vero p aliquos dies ibidem stetit penitus ignorans viam extra nemus. **A**ccidit enī q̄ quidā mercatores venerunt / et eum extra nemus ad viā rectā duxerunt. **I**lle xō gaudius ē valde. **A**d ciuitatē redijt / ⁊ oībus tēficiat̄ quō ei acciderat. et statim post hoc vitam finiuit.

Soralisatio.

Arissimi. **I**ste rex est p̄r celest̄
Pauper ille potest dici quilibz
 homo qui nudus est egressus de

vtero matris sue / qui intrat nemus. s. mundū istum. **U**nde sepe cadit in foueam profundā quando cadit in peccatū mortale / vbi iacet in magno periculo. **Q**uia sub potestate draconis. id est dyaboli. **S**erpentes qui sunt cum eo in fouea / sunt alia peccata de nialia per que homo intoritur velut per serpentem. **L**apis rotundus in medio est christus. **U**n̄ psalmista. **L**apidem quē reproba uerunt edificātes ⁊c. **I**n eo inuenitur omnis sapoz ⁊ dulcedo. **A**d illum debe mus tempe tribulationis recurrere ⁊ cum deuota orōne lambere. **T**onitruū magnum est confessio pura facta cum contritione coram sacerdote. **D**e quo tonitruo. scilicet confessione oīs serpentes. id est peccata ⁊ temōes quos ad nos per peccata vocamus terrentur et repelluntur. **E**t draco. id est dyabolus expellitur. **M**ercatores. id est p̄dicatores et confessores qui quotidie lucrantur animas quas dyabolus conat̄ auferre. **I**ste tunc re ducitur in viā rectā ciuitatis sancte hierlm̄. **A**d quam nos perducit dominus noster iesus christ⁹.

de morte christi pro nostra reconcilia-
tione. Capitulum. cxxv.

ERat quidam

imperator qui quondam forestam
habebat in qua fuerat quidam
elephas cui penitus nullus appropinquare
audebat. Audiens vero rex a philoso-
phis suis et sapientibus naturam elephan-
tis quod sciret. Illi vero responderunt dixerunt quod
elephas multas virgines multum dilige-
ret. Rex hoc audiens statim fecit inquiri du-
as puellas honestas et pulcras ac dolci-
ter cantantes quas in regno suo habebat.
Invenite sunt igitur due virgines satis pul-
crae et honeste quas rex fecit venudari et fore-
stam sic nude intrare. Una earum pelvis accepit
altera gladium et intrabant. In introitu in-
ceperunt dulciter cantare. Hoc audi-
ens elephas venit ad eas cepit mam-
millas earum lambere. Virgines continuo con-
tabant quousque elephas in gremio unius
virginis requievit. Altera virgo videns ele-
phantem in gremio alterius virginis dormi-
re cum gladio eum occidit. et virgo in cuius
gremio dormiebat pelvis de sanguine ele-
phantis replevit. et sic ad regem perrexit.
Rex vero gavisus est valde statim fecit fue-
ri purpura et multa alia de eodem sanguine.

Moralisatio.

Ariffimi. Iste imperator est pater
celestis. Elephas dominus noster
iesus christus qui ante incarnationem
erat satis austerus. Due virgines
fuerunt maria et eua quae ambe erant nude
ab omni peccato. Maria sanctificata in vir-
gine. Eua collocata in paradiso. Eua gladi-
um portavit. id est peccatum. quod contra
sit contra dei precepta. propter quod christus
elephas mortuus est. Maria pelvis id
est vter virginis in quo conceptus erat
christus et eius humanitas formata.
Elephas vbera lambebat. id est leges anti-
quam et novam que sunt duo vbera per quae
lac salutis sugere poterimus. Christus vtra-
que lambebat. id est vtramque legem imple-
vit cum sanguinem suum effudit. de cuius san-
guine anime nostre facte sunt purpurate
omni honore et gaudio plene. ut sic si vo-
lumus vitam eternam possideamus.

De dilectione dei quomodo omnes nos
equaliter diligit usque dum ipsum pro pecca-
ta nostra deserviamus. Cap. cxxvi.

Ipin' regna

uit qui quondam pulcram puel-
lam desponsavit quae cepit er-
pedit elegantem filium sed in partu mortua est
Ducit aliam et ex illa etiam filium genuit
Utrumque filium ad nutriendum in longin-
quas partes misit Iste duo pro omnia sibi
invenit erant similes Cum vero pro longa
tempora moram traherent mater secundi
filii suum filium videre cupiebat proceps
regi fundebat ut filium suum videre posset
Rex ei concessit nuntium pro duobus fili-
is testamur. Cum autem filii venissent
ita per omnia similes erant licet tamen se-
cundus esset minoris quantitatis et etatis
quia forte unius anni. nihilominus tamen
tantus erat secundus quantum primus sic mul-
totiens contingit. et forte uterque patris
bat in facie et in unanimitate mentis
et corporis ita quod regina quis eius filius
esset ignorabat. A rege diligenter per-
tuit quis eorum esset filius eius. Sed
rex ei indicare noluit. Ipsa hoc audiens
flevit amare. Rex cum hoc audisset et vi-
disset ait ei. Noli flere ille est filius tuus.
et demonstravit sibi filium quem de pri-
ma uxore genuerat. Regina hoc audien-
s gavisus est valde. Statim totam
curam dedit filio isti ad nutriendum et de
alio nihil curabat qui erat eius prius
filius. Rex cum hoc vidisset dixit ei.
Quid facitis recepi vos. Ille non est
filius vester sed unius istorum est. Et illa Qua-
re sic mecum agis. Indica mihi rogo te.
Et ille. Nolo. et hoc est causa. Si veri-
tatem tibi dixissem unum sed filium tuum
velles diligere et alteri odio habere. Et
ideo volo quod ambobus equaliter diligas et nu-
trias. et cum ad etatem legitimam veniit tunc
tibi veritatem pandam de qua gaudebit cor
tuum. Hoc audiens regina ambobus per-
optime nutrivit. donec ad etatem legiti-
mam perveniret. Cum autem quis esset filius
eius pro rege fuerat expta ultra modum
fuit gavisus. et sic in pace vitam finirent.

Oratio.

Harissimi. Rex iste est dñs nŕ
iesus xps. duo filij sunt electi
et reprobi. mater est sc̄a ecclia
que est mŕ vltimi filij. Pater primi fi
lij mortua ē. s. lex antiq̄ p xpi incarna
tionē. Deus nō vult q̄ sc̄a mŕ ecclia
sciat q̄s sit elect̄ vŕ reprobo. s̄vt amlos
in caritate pfecta nutriat. Quia si sci
ret vnū diligeret / ralter odiret. Et sic
non esset par r concordia. S; in die iudi
cij cū ad legitimā etatē puenerint. tūc
apparebit veritas qui sunt electi vel re
probi. tunc electis dicitur illud mat
thi. xxv. c. Venite benedicti patris r̄c.
Reprobis autē. Ite maledicti r̄c.

De obstinatis ac conuerti nō volen
tibus r̄ eoz plaga p diffinitiuā lniām.

Laplm. cxvij.

Frideric' reg
nauit / qui statuit p lege q̄
cunq̄ aliquā xginē vi rape
ret. si aliq̄s eā de manu raptoris libera
re poss̄ / eā in vxorē duceret si xgini pla
ceret. Accidit casus q̄ qdā tirānus ma
lus q̄ndā virginē rapuit / r ad q̄ndā fo
resta eā duxit r deflorauit. Illa xō vo
ce magna clamauit. Miles qdā nobil
genere r ope casu p eandez forestā eq̄
tauit r vocem puelle audiuit / percussit
equū r ad eā puenit. Et cām clamorē
ab ea q̄siuit. Cui illa. Dñe mi ppter
deū mihi succurrite / ille tirānus me vi
rapuit r deflorauit. r post b̄ me occidere
p̄soluit. Ait raptor. Dñe vxor mea ē / r
eā in adulterio inueni / iō eaz occidere
p̄solui. Ait illa. Dñe nō est ita / nunq̄
vxor alicui' eram / nec ynq̄ polluta nisi
hodie p ipm deflorata sum. iō mihi suc
currite / adhuc signa xginitat̄ i me ma
nent. Ait miles tirāno Signa manife
ste virginitatis in ea video q̄ vi eā rapui
sti ac deflorasti. iō eā de manibz tuis li
berabo. Rñdit tirann'. Si volueris eā li
berare p ea pugnabo ō te. Stati ambo
ad inuicē pugnabant r duros ictus de
derūt / r miles victoriā obtinuit. tñ gra
uiter vlnerat' erat. Obtena victoria
ait miles puelle Nunq̄d tibi placet vt

te in vxorem accipiam. Que ait. Hoc
summe r toto corde desidero / r sup hoc
fides meā tibi do. Fide data / ait miles
puelle. In castro meo p aliquos dies
manebis / interim p̄gā ad vntes meos
et necessaria p nuptijs pvidebo. et tūc
ad te redibo / r cū magna solēnitate te
responſabo. Que ait. Dñe p̄sto suz vo
lūtati vŕe p oia obedire. Miles ei va
ledixit r illa ad castz p̄xit. Dñi autez
miles extra suā patriā est vt n̄caria p
nuptijs ordinaret. tirānus ad castz mi
litis accessit in quo erat puella r pulsa
bar. Illa xō iroitu ei negauit. Tirā
nus incepit mltā pmittere r eā in vxo
rem honozifice ducere. Illa vō dictis
eius credēs eū intromisit. tanto siml
illa nocte dormieit. Miles aut p' men
sem redijt / r ad portam castri pulsauit /
puella ei nō rñdit. Ille b̄ audiēs r pci
piens cū amaritudine cordis dixit. O
bona puella ad memoriā reduc. quō te
saluaui a morte / r sup b̄ mihi fidē tuaz
dedisti. loq̄re bona puella et oñde mihi
faciē tuā Illa b̄ audiēs / q̄ndā fenestrā
aperuit r ait. Ecce assum. qd placz pro
pone. Qui ait. Si vxor de te q̄ ignoras
quid et q̄nta feci p te. vulnera diuersa
recepī p amozetuo. et si mihi non cre
dis / corp' meū tibi oñdā. His dictis ves
timenta sua deposuit r ait Ecce carissi
ma vlnera diuersa q̄ recepī p vita tua
Harco noli mihi esse ingrata. Aperi
ergo mihi portā vt te in spōsaz dilectā
accipiā. Illa xō faciē suā auertebat ab
eo / portā noluit ei aperire. Miles iudi
ci est p̄quest' r p se legē allegauit ad ijs
ciens quō eam liberaſt r q̄nta vulnera
pro ei' amozē sustinuit. et q̄ eā in vxo
rem p̄teret. Iudex h̄c audiēs p rapto
re misit. Qui cum venisset ait iudex
raptor. Nunq̄d illā mulierē rapuisti. r
ille miles p fortitudinē de māibz tuis
liberauit. Ait ille Etiam dñe Cui ius
dex Ergo fm legē p sua volūtate vxor
eius est qui eam de tua ptate liberauit
Quare post b̄ de vxore alteri' te intro
misti. Primo qñ castz eius intraſt /
iſo ignorate Sc̄do lectū alteri' viola
ſti Tertio per tantū spaciū vxorē eius

occupasti. Quid ad hoc rñdes? Ille ob
mutuit Lōuerfus iuder ad mulierem
dixit. *O* puella iure duplici vxor illi?
militis es. Primo qz te de māu raptoris
liberauit. Scdo qz sibi fidē dedisti.
Quare ḡ post hoc portā sui castrī alteri
q̄ viro tuo pprio aperuisti et illū intro
misti? Illa ad hoc nō poterat rñdere
Iuder statī iudiciū dedit vt ambo ī pa
tibus suspendereñt. Qd̄ r factum est.
Omnes ḡ iudicē laudabant q̄ talē sen
tentiam dedit. *Moralisatio.*

Harissimi. Iste impator ē v̄?
qui statim legē dedit. *M*ulier
rapta est anīa capta. *R*aptor

est diabol⁹ qui nō tm̄ per pctiā ipam de
frozat. sed etiā eternalr vult occidere.
s; ipa clamauit qñ periuit oleū misericōdie
dicens illud luc. xv. *M*iserere mei fili
dauid. qz filia. i. sciētia mea male a te
monio veras. *L*ui⁹ clamorē miles qdā
audiuit. s. filius tui eq̄tans sup equum
humanitatē filius dei descendit ī fore
stā istī mundi r bellum s̄ dyaboluz pro
genere humano cōmisit. In quo bello
vulnera diuersa recepit. De q̄b v̄line
ribus vterqz erat vulnerat⁹. s. x̄ps ī car
ne. diabolus ī prāte. *U*n̄ ysa. dz. Forts
impellit forte r ambo pariter corruerit.
*C*hris̄ sponsalia ostendit p baptisimū
in quo asa dat fidē qñ dyabolo renun
ciat r oibz pompis ei⁹. Et deo adherere
p̄mittit p alias vtutes q̄s recepit. fac
castz contra dyabolū / mūdum r carnē.
Interim deus celos ascendit ad p̄pa
randū nuptias p nobis vt in glia eter
na cū ip̄o iungeremur. s̄m̄ illud iob.
Vado pare vobis locū. S; qñ anīa est
in castro corpis. tūc raptor. i. diabolus
puellā. i. aiām aggredit qñ eam p mū
di vanitatē seducit. r ad eā ingreditur
qñ in pctiā ceciderit r in eo permanet.
Et sic x̄ps expellitur. Sed x̄ps reuer
tens quotidie ad ostiū cordis tui pul
sāt. Et dicit illud *C*an. Ego sto ad osti
um r pulso rē. S; anīa ī pctis obsti
nata eū nō ḡgnoscit. ideo x̄ps sibi ostē
dit vulnera q̄ p nobis suscepit vt ad eū
inclines cor tuuz r fenestra cordis tui
saltē aperiat. S; miser hō qm̄ dñm nō

timet vt eius cor aperiat s̄ talē. iuder
celestis in die iudicij dabit sententiā
vt ab̄o suspēdant in patibulo infernali
De fallacia r dolo. *Cap. qv̄ij.*

*M*iles quidaz
intrauit egyptū cogitans
ibi pecuniā suam relinq̄re.
interrogauit si aliq̄s fidelis ibi mane
ret / cui pecuniā suam ad custodiendū
traderet. r audiuit q̄ erat quidā senex
ad eum accessit vt mille talenta ei tra
deret. Deinde ad peregrinandū p̄erit
Peracto itinere ad eum redijt. cui ta
lenta cōmiserat / r cōmissa ab eo q̄siuit
Et ille plenus nequitia nunq̄ se eum
vidisse asseruit. Miles v̄o sic deceptus
contristatus est valde. singulis diebus
ab eo pctijt r eū blandis v̄mōibz v̄pre
cans vt sibi redderet. Deceptor incre
pabat ne talia de eo amph⁹ diceret. vel
etiam ad euz rediret. Ille tristis ab eo
recessit. hñs obuīam qñdā vetulā pan
nis heremitalito indutaz. habensqz ī
manu baculum. r p viam leuauit lapi
des ne transeūtes pedes lederēt *Q*ue
videns eum flentē r cognoscens q̄ ex
traneus esset cōmota pietate eū voca
uit. r quicquid ei accidiss̄ interrogauit
Et ille ordinate narrauit quō p illum
senem esset deceptus. Et illa. *E* mice si
vera sunt que mihi dicis / dabo tibi sa
num consiliū. Et ille. *T*estis est mihi
deus vera vtiqz suut. *Q*ue ait. *A*dduc
mihi hominē de terra tua cui⁹ dictis et
factis fides adhiberi poss̄. Ille v̄o ad
ducit fidelem hōiem. *C*ui adducto p̄ce
pit vetula decē cophinos emere exteri
us p̄ciosis tepictos coloribz ferroqz li
gatos cū seraturis de argentatis r lapi
dibz impleri iussit. Miles v̄o fec̄ sicut
mulier iussit. mulier videns oīa pata
ait. *N*unc decē homies. pquire q̄ meuz
et cum socio tuo ad domū deceptoris tui
vadant / r cophinos deferant. *A*n⁹ post
alium venientes ordine longo. r p̄cito
primus intrauit et nobiscuz quiescit.
veni audacter et. pete pecuniā. ego ve
ro. in deo confido q̄ pecuniā tibi red
detur. *Q*ue vetula. cum socio decepto

ad tomum receptoris venit et ait. **D**ne iste extraneus homo hospitatus est mecum. et vult adire patriam suam et quirit prius pecuniam suam que est in decem cophinis alicui homini probum et fideli commédare donec revertatur. precor ergo te ut amore dei et mei in te mo tua custodias. Et quia audivi et scio te probum et fidelem nolo per aliquem nisi per te solum pecuniam custodiri. **C**um sic loqueretur ecce intravit primus fuus deferens cophinum unum. **Q**uid videns receptor credidit verum esse quod vetula dixit. Post hoc intravit miles ut vetula precepit. **Q**uam videns receptor timens si pecuniam periret et alibi si non crederet ad custodiendum suas pecunias sed eum ut adulado dices. **A**micum tibi fuisse unum et accipere pecuniam tuam fidei mee iam diu commédare. **D**ilectio letus pecuniam recepit gratias agens deo et vetule. **V**etula vero hoc videns surrexit et ait. **D**ne ego homo iste ibimus circa ceteros cophinos et reverti festinabimus. tu vero expecta donec redeamus. et bene commoda quod iam adduximus. **E**t sic miles per vetulam pecuniam suam recuperavit.

Moralisatio
Arrisimi. **I**ste miles est qui libet christianus qui in isto mundo per diu vivit ut peregrinatur. quia facit omni die vitam ad mortem. **Q**ui decem talera. id est decem precepta domini inordinate per peccatum tradidit curam sibi. **S**enex iste est mundus plenus deceptoribus. **U**n si in rebus mundanis delectamur et modo perfidimus precepta divina amittimus. et vix cum difficultate acquirere celi poterimus donec per veram contritionem confessionem et satisfactionem acquiramus. **V**etula ista habitum peregrini induta est conscientia sana que continue amovet lapides. id est operationes malas de via cordis tui ne pedes bonorum cogitationum offendant. **D**ic mihi quomodo velis recuperare quod per peccatum perdidisti. **C**erte optes te adducere de patria tua. id est de corde tuo decem labores. id est decem opera penitentiae. ita quod pro quolibet precepto quod per peccatum violasti unum actum misericordie seu penitentiae oportet te adimplere. quia secundum beatum augustinum. **N**ullum bonum irremuneratum et nullum malum impunitum. **I**tem oportet quod habeat cophinum bene ligatum. scilicet contritum cor et virtutibus bene insignitum puis lapillis

plenum. **L**apides isti in corde est meditatio scilicet vulnerum christi et memoria passionis eius que continue optet hinc sed diabolus mundus et carne. **I**n cuius figura dicitur. **R**eg. quod dauid cum baculo pastorali et cum funda et quinquaginta lapidibus goliam occidit. **D**auid interpretatur manus fortis et signat christum. **F**unda signat amorem trahentem eum de celo in mundum a mundo in crucem. **Q**uinquaginta lapides sunt quinquaginta vulnera. **B**olias est diabolus. et sic per quinquaginta lapides. id est vulnera tandem occidit. **S**i ergo istos lapides continue in cophino cordis tui habueris. virtutes per peccatum perditas revalere poteris. et sic perget re cum gaudio ad patriam tuam. id est vitam eternam. **Q**uod cum viventium in mundo de beneficiis acceptis est ingratus homo.

Capitulum. cxx.

Quidam rex senescalum habuit super iperium suum cuius cor ita elevatum et exaltatum est quod omnes opprimebat. quia ad nutum eius omnia fiebant. **I**n turba palacium imperatoris erat quidam foresta animalibus silvestribus plena que ordisavit quod fieret vivente foue que folijs coopiebant ut bestie subito in eas caderent. et sic caperent. **E**t cecidit quod senescallus transiret per forestam et elevatum est cor eius intantum quod opinabatur quod nullus maior eo esset in iperio. **Q**ui vltimus equitans cecidit in vnam foueam quam exire non poterat. **E**ad die in eandem foueam leo cecidit. post ista symea. et tertio serpens. **S**enescallus videns se circumvolutus istis bestiis timuit et clamavit **C**uius clamorem audiens quidam pauper nomine Guido. qui cum asino ducebat ligna de foresta de quo victus quidam venit ad foueam cui promisit multas divitias ut eum extraheret. **G**uido ait **L**arissime nihil habeo nisi vivere possim nisi colligo ligna si labore istius diei dimittere danum incurrere **C**ui ei promittentes bona fide quod ei de divitiis pervideret si eum extraheret. **G**uido **B**audiens ad civitatem iit et longam cordam se cum portavit quam in foueam misit. ut senescallus se succingeret. et sic eum sursum traheret. **Q**ua dimissa saltavit leo ante super cordam et extractus est. **Q**uo facto

applausus ei fecit ⁊ ad siluā cucurrit. De
inde itez cordā misit in vouea ⁊ ecce sy
mea sup eā saltauit quā guido sursum
traxit ⁊ ad siluā cucurrit. postea itez cor
dā descēdere pmisit ⁊ serpēs sup eā sal
tauit quē etiā extraxit ⁊ applausū ei fecit
⁊ ad siluā cucurrit. Deinde miles clama
uit. **O** carissime bñdict⁹ altissim⁹ iā de
bestijs sū liberat⁹ cordā pmitte descēde
qđ ⁊ factū ē. Miles se succit ⁊ guido
eū extraxit. deinde equū extraxerūt. statim
senescall⁹ equū ascēdit ⁊ ad palatiū regis
rēit. guido vō dōi vēit. vxor vidēs eū va
cū cōtristata ē valde. Ille vō pcessus
ei narrauit ⁊ qđ mercedē cōdignā accipe
ret de quo vxor gauisa ē. **M**anē vō Gui
do ibat ad castrū mittens iamtozē ad se
nescallū qđ ipse ibi eēt. qđ prima ⁊ secūda
vice negauit qđ eū vnq̄ viderit vno ni
si recederet ipm crudeliter verteraret. qđ ⁊
fecit. qđ dum tertia vice reuertus eēt. a
crudeliter portari eū vlerauit qđ ipz se
muniū reliq̄t. **Q**uō audiēs vxor guido
nis venit ⁊ ipm cū asino ad domū duxit
⁊ diu infirmatus est. et omnia bona sua
in infirmitate cōsumpsit qđ habuit. **D**ū
aut̄ sanus fact⁹ esset ⁊ vna dierū ligna
colligeret vidit a longe decem asinos one
ratos cū fardellis ⁊ leonē a pte postero
ri sequētē recto trāite versus guidonem
eos duxit. Guido intime respexit leonē
⁊ statim memoriā habuit qđ ille leo eēt
quē de vouea extraxit. Leo cū ad eū ve
nisset cū pede signū ei fecit vt cū asinis
oneratis ad domū accederet qđ ⁊ fecit.
Guido asinos secū domi duxit ⁊ leo se
quebat quousq̄ guido ad domū puenit.
Cū aut̄ asini domū intrarēt leo cū cau
da applausum fecit guidoni ⁊ ad siluā cu
currit. Guido p diuersas ecclesias p cla
mere fecit si aliquis asinos amissit. Et
nō est inuētus vn⁹ qđ cōfiteret se aliquē
pdidisse. ipse aperies fardellas diuitias
multas inuenit de quibus nō modicū gau
dens diues effectus est. **L**um scōda die
guido ad forestā venit ⁊ instrumētus fer
reū vt ligna cinderet nō haberet re spe
xit superius et vidit simeā quā de fouea
extraxit que cū dentib⁹ et vnguibus tan
tū frangebat qđ guido sine labore asinū

sū onerauit ⁊ domū est reuertus. **T**er
tia vero die guido ad forestā reuertitur
⁊ cū sederet ad spaudū instrumentū vi
dit serpentē quē de fouea extraxit portā
tē lapidē in ore suo coloratū triplici co
lore. ex vna pte erat albus. ex alia niger
ex tertia rubicundus. **D**os sū apuit et
in gremio ei⁹ pmisit cadere ⁊ abscessit.
Guido cū lapide ad vnū pitū accessit. qđ
cū eū vidisset et virtutē ipius cognouit
set libenter cētum florenos p lapide de
disset Guido vero virtute lapidis mltā
bona acq̄siuit ⁊ in militiā ē pmotus. qđ
intelligēs impator eū ad se venire pcep
pit ⁊ lapidē habere voluit pro pecunijs
aut eū extra regnū mitteret. **A**it guido
Dñe lapidē vendā. **I**s vnū dico. Si non
valorem mihi dederitis ad me redibit.
Qui dedit si bi trecetos florenos. et tñ
guido in archa sua inuenit quē impator
ri reddidit. **Q**ui admittens dicit. **D**ic
mihi vnde lapides habuisti. Ille vero a
pncipio vsq̄ ad finē narrauit quō senes
callus i fouea cecidit cū leone simeā et
serpēte ⁊ qđ p mercede vlnetar⁹ fuit a se
nescallo. ⁊ qđ a leone simeā ⁊ spēte re
cepit. **H**oc audiēs impator cōmora sū
oia viscera eius ptra senescallū ⁊ ait ei.
Quid est is qđ audio de te. Ille negare
nō poterat. **C**ui ipator. **O** pessime ma
gnā ingratiudinē fecisti guidoni ex quo
de piculo mortis te liberauit ⁊ hic eu se
muniū reliquisti. **O** mifer ecce bestie
irratiōales sicut leo simeā ⁊ serpēs mer
cedē ei reddidit p bono tu vō hodie cō
tra bonū malus reddidisti. ⁊ ideo oia que
habet ⁊ dignitatē tuam guidoni dabis
⁊ te hodie i patibulo suspendēdum iudi
co. qđ audiētes satrape impij eis placu
it iudiciū. ⁊ guido impiū regebat ⁊ vitā
in pace finuit. **M**oralisatio

Arrissimi **I**ste imperator est de
qui oia videt. paup iste est hō qđ
nihil ex se habet. **J**ob. i. c. Aud⁹
egressus sum ex utero matris mee. nud⁹
reuertar illuc. **D**e⁹ paupem istū pmo
uit qñ eū dñs padis cōstituit. ps. **O**m
nia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹ ⁊ c. Fouea in
quā cecidit mūd⁹ est qđ est plenus foucis
l. periculis qz totus mundus in maligno

positus est. In isto mundo cecidit miser homo in multas foueas. Sen. iij. In sudore vultus tui etc. Leo in eandem foueam cecidit. scilicet filius dei qui naturam humanam assumpsit. et in miseria magna. xxxij. annis vixit. ps. Cum ipso sum in tribulatione etc. Iste est leo de quo dicit Apocalypsi. v. Vicit leo de tribu iuda etc. Deinde symeas i. tua scientia cecidit que ad modum symeae lacerat ea que ei displicent quia semper contra peccatum murmurat. Item serpens cecidit in foueam. scilicet prelatus vel confessor qui cum peccatore velit descendere. i. condolere de eius peccatis. iij. ad Echori. xi. Quis infirmatur et ego non infirmor. Item sicut Guido cum corda extraxit senescallum sic filius dei cum corda passionis sue nos extraxit de fouea miserie et de potestate diaboli. Sed miser homo hoc non obstante ingratus efficitur deo quoties contra legem dei peccat. Guido erat vtriusque. sic homo quando mortaliter peccat quantum in eo est dei iterato crucifigit. Sed leo deus dedit christo in quantum homini de cetero alios nos oneratos. i. omnia precepta sub eius potestate antiqua et noua dispensando cum homine. Et si illa precepta fecerim ad eternas diuitias pueniemus Guido ligna scindebat. i. conscientia tua stimulat peccare per quam corpus et animam in die iudicii operiri poteris propter que requies eterna obtinebis. quia si contra scientiam agas ad gehennam ignis deduceris Serpens dedit ei lapidem triplici colore coloratum. Sic prelatus et confessor per informationem sacre scripture poterat lapidem. i. christum obtinere. Ille lapis erat pulcher et albus Sic christus preciosus forma pre filiis hominum Item niger erat per christi passionem. Rubicundus per sanguinis effusionem. Qui ergo vitium lapidem portat ille habet abundantiam sine defectu. nec illum lapidem debet vendere a seipso nisi det tantum precium quantum christus exigit. scilicet per contritionem confessionem et satisfactionem. Sed ingrati in patibulo infernali erunt suspensi. Electi vero vitam eternam obtinebunt. Quod nobis concedat qui sine fine etc.

De subtili mulierum deceptione et deceptorum execratione.

Capitulum. cxx.

¶ Prius regnavit

prudens valde quam tres filios habuit quos multum dilexit. Cum vero morti deberet totam hereditatem primogenito legavit. Secundo filio dedit omnia que in tempore suo acquisiuit. Tertio filio scilicet iuniori tria iocanda preciosa dedit. scilicet cet annulum aureum. monile. et pannum preciosum. Annulum illam virtutem habuit quod quod ipsum in digito gestabat gratiam omnium habuit in tantum quod quicquid ab eis peteret obtineret. Nonne illam virtutem habuit quod qui eum in pectore portabat quicquid cor suum desiderabat quod possibile esset obtineret. Pannus istam virtutem habuit quod quicquid super eum sederet et intra se cogitaret ubi cuique esse vellet subito ibi esset. Ista tria iocanda dedit filio suo iuniori ut ad studium pergeret et mater ea custodiret et tempore oportuno ei daret. Satinque rex spiritum emisit qui honorifice est sepultus. Duo primi filii eius legata occupabant. Tertius filius annulum a matre recepit ut ad studium pergeret. Cui mater dixit. Fili scientiam accipe et caueas a muliere ne forte annulum perdas. Ionathas anulum accepit ad studium accessit et in scientia profecit. Post hoc cito quadam die in platea ei quedam puella occurrebat satis formosa captus eius amore eam secum duxit et continuo anulo uteretur gratiam omnium habuit et quicquid voluit ab eis habere obtinuit. Puella eius concubina mirabatur quod tam laute viveret cum tantam pecuniam non haberet. Rationem quidam vice cum letus esset quesivit dicens quod creatura sub celo non esset quam magis diligeret ideo sibi dicere deberet. Ille de malicia non premeditatus sibi dixit. virtutes anuli esse tales etc. Et illa. Cum singulis diebus cum hominibus conuersare soles perdes re posses. Ideo custodia tibi eum fidelis qui tradidit ei anulum. quem cum re habere non posses sicut amare quia unde viveret non possit habuit. Qui statim ad reginam matrem suam est reuersus et nescians ei anulum perditum. Et illa. Fili mi tibi predaui ut a muliere tibi caueas. Ecce iam tibi trado monile quod diligenter custodias si perderis vis honore et commodo perpetuo carebis. Ionathas monile recepit et ad idem

studium est reuersus. et ecce cubina ei
 in porta ciuitatis occurit et cum gaudio eum
 recepit. Ille ut prius eam secum habuit. Mo-
 nile in pectore utebatur et quicquid cogita-
 bat balebat. Et sicut prius iuuua mul-
 ta habuit et laute uiuat concubina miraba-
 bat quod nec auer nec argenti uidebat. Co-
 gitabat quod aliud iocale appoztatū eēt quod
 sagaciter ab ea indagauit quod ei monile
 ostendit et uirtutē eius dixit. De ait sp
 monile tecum portas. vna hora tatum
 cogitare posses quod per annum sufficeret tibi
 ideo trade mihi ad custodiendū. At ille.
 Timeo quod sicut anulū perdidisti sic perde-
 res monile. et sic damnum maximum incur-
 rerē. Que ait. O dñe iā per anulū custo-
 diēdi scētia acq̄sinivalde tibi fideli ē. per
 mitto quod sic custodiā monile quod nullus
 posset auferre a me. Ille credēs dictis eis
 monile ei tradidit. Postq̄ oia cōsumpta
 fuissent. monile petijt illa sicut prius iura-
 uit quod furtiue ablatū eēt. Sed audiens
 Jonathas fleuit amare et ait. Hōne sen-
 tum perdidisti quod per anulū perditū monile tibi
 tradidi. prexit ad matrem et totū pcessū ei
 nūciauit. Illa nō modicū dolēs dixit. O
 fili carissime quare spē posuisti in muliere
 iā altera vice deceptus es per eam. et ab oībo
 ut stultus reputatus. amodo sapientiam
 adducas quod nihil habeo tibi nisi pānum
 sciolum quē pater tuus tibi dedit et si illi
 lū perdidideris ad me amplius redire non
 ualeas. Ille pannū recepit et ad studiū
 prexit et concubina ei ut prius eum gaudē-
 ter recepit. Qui expādens pānū dixit
 Carissima istū pānū dedit mihi pater
 meus etambo posuerūt se super pānū. Jona-
 thas intra se cogitabat utinā essemus in
 tanta distātia ubi nullus hominū uenit
 et sic factū ē. fuerit enī in fine mūdi in vna
 foresta quā multū distabat ab hominū. Il-
 la tristat et Jonathas votū uouit deo ce-
 li quod dimitteret eam bestijs ad deuorandū
 donec redderet anulū et monile quod promisit
 facere si posset. Et ad petitiōz concubine.
 Jonathas uirtutē panni dixit scz quicquid
 quod super eo quiesceret et cogitaret ubi eisset
 uellet. ibi statū eēt. Deinde ipsa se supra
 pānū posuit et caput eius in gremio suo
 collocauit et dum dormire cepisset ipsa per-

tes pāni supra quā sedebat ad se traxit
 Et illa cogitabat utinā eēm in loco ubi
 mane fui. quod factū ē. et ionathas dormi-
 ens in foresta māsit. Cū autē de somno
 surrexisset et pannū ablatū concubina
 uidisset fleuit amarissime nec sciuit ad
 quē locū pergere uelaret. Surrexit et ligno
 crucis se munēs per quandā uia ambulauit
 per quā ad aquā profundā uenit per quā
 transire oportebat que tā amara et ferui-
 da fuit quod carnes pedū uelq̄ ad nuda ossa
 separabat. Ille uero de hoc cōtristatus uas
 de illa aqua impleuit et secū portauit et uol-
 terius ueniens cepit esurire. uidēs quā
 dam arbore de fructu eius comedit et ita-
 tim factus est leprosus. De fructu illo
 etiā collegit et sic portauit. Tūc ueniēs ad
 aliā aquā per quas trāsiiuit que aqua car-
 nes pedū restaurabat. uas de ea imple-
 uit et secū portauit et uolterius procedens
 cepit esurire. uidēs quādam arborem de
 cuius fructu cepit et comedit. et sic per pri-
 mū fructū infectus erat sic per secundū fru-
 ctū a lepra est mundatus. De illo fru-
 ctu etiā attulit et secū portauit. Dū uero
 uolterius ambularet uidit quoddā castrū
 et duo homines ei obuiabāt querētes quod
 esset. At ille. Medicus pius sum. Qui
 dixerūt. Rex istius regni manet in isto
 castrō et est homo leprosus si eum a lepra
 curare posses multas diuitias tibi dars.
 At ille. Etiā Qui adducentes ipsum ad
 regē dedit ei de secūdo fructu et curatus
 est a lepra. et de secūda aqua ad bibendū
 que carnes ei restaurabat. Rex ergo mul-
 ta donaria ei cōtulit. Jonathas igitur
 inuenit nauē de ciuitate sua et illuc trās-
 fretauit. Rumor per totam ciuitatez eri-
 uit quod magnus medicus aduenisset et cō-
 cubia sua quod ei abtulerat iocalia ad mor-
 tem infirmata est mittēs per medico isto
 ionathas ignoratus est ab oībo. sed ipse eas
 cognoscens dixit quod medicus sua noua
 leuet ei nisi prius cōfiteretur omnia peccata
 sua et si aliquē defraudasset quod redderet. Il-
 la uero alta uoce cōfitebatur quod Jona-
 tham decepisset de anulo muniū et pāno
 et quod eum in loco deserto reliquisset bestijs
 ad deuorandū. Ille laudēs ait. Dic mihi
 ubi dñs ubi sunt ista tria iocalia. Et illa

In archa mea. et dedit ei claves arce et iuenit ea. Jonathas ei d' fructu illius arboris a qua lepra recepit ad comedendū dedit et de aqua prima q̄ carnē de ossibz sepauit ad bibendū ei tribuit. et cū gustassz et bibissz statim ē arefacta et dolores interioros sentiens lacrimabiliter clamauit. Jonathas cū iocalibz ad matrem suam prexit de cuius aduentu totus populus gaudebat Illi vero matri a principio vsqz ad finē narrauit quōdē eū a multis malis periculis liberauit et p̄ aliquos annos vixit et vitā suā in pace finiuit.

Sermonalisatio.

Anssimi **I**ste rex est dominus noster Iesus xps. Regina mater ecclesia Tres filij hies in mūdo viuētes. Per primum intelligo diuites et mundi potētes q̄bus de' dat mūdi voluntatē. Per scōm mundi sapiētes qui per sapiētia mūdā quicquid habēt acquirunt. Per tñm filium bonū xpianū ab etero no electū cui dedit deus tria iocalia. scz anulū fidei. munū sue gratie vel spei. et pannū caritatis. **U**nū q̄cuqz anulū fidei portauerit gratia dei et hōis et amorē habere poterit intantū q̄ quicquid desiderat obtinebit sicut scribit ap̄ls. Si habueritis fidē et granū synapis poterit dice te huic mōti trāsire et trāsiet. Si xō in pectore hoc est in corde munū spei habueris cogita quōd volueris et quōd iustū est obtinebis. **U**nū euāgelista dicit. Petite et accipietis. quate et inuenietis. Et ad corinth. **S**epe salui facti sum'. Si xō pannū caritatis habueritis vbiqz esse volueritis obtinebitis. **A**p̄ls ad corinth p̄mo. Caritas nō q̄ sua sunt querit sed que iesu xpi. Et. i. **J**oh. i. Deus caritas est. Sed ista tria iocalia sepi' p̄dit homo in studio istius mūdi p̄ concubinā suā id est carnē. scz p̄ carnalē concupiscētiam. **Q**uia caro spūi aduersat. **C**ōcubina trahit pannū a ionatha ipso dormiēte. Sic caro sepi' caritatē ab homie trahit per peccatū mortale et eū in peccatis dormiētes dimittit hominē ab omni grā et adiutorio dei q̄dū in peccato iacet. **J**onathas excicatus a somno sicut amarissime Sic tu postqz excicatus fueris a somno peccati et te inuenieris sine gratia et virtu

tibus merito flere poteris **Q**uid ḡ est faciendū. **S**urge velociter p̄ opa misericordie et signa te signaculo sancte crucis in pectore et inuenies viā salutis. **P**erge quousqz veneris aquā p̄ quā caro separatur ab ossibz. **A**qua illa est cōtritio q̄ tam amara debet esse q̄ debet separare carnē. i. carnales delectatōes ab ossibz id est peccatis in quibz teū offendisti et vas cordis tui de hac aqua debes implere et q̄dū in hoc mortali corpore fueris cōtritiōem in corde habeas. **D**einde ulterius debes pcedere et fructū arboris comedere **I**lle fructus est penitētia p̄ quā aia sustentatur et corp' denigrat sepi' ad modū leprosi. **I**llū fructū debes colligere et semp tecū portare. **C**ū ulterius pcessisset venit ad secundā aquā p̄ quā caro erat restaurata. **A**qua ista est confessio; que restaurat virtutes p̄ditas. **C**ū xō ulterius pgeret de fructu secūde arboris comedit et curat' ē **F**ruict' ille ē fruct' penitētie. **S**ordis ieiunij et elemosyne. **D**e istis fluminibz et fructibz debes semp portare tecū vt si a casu aliquē regē leprosiū inuenieris ipm cures. **R**ex iste dicit hō p̄ peccatū infect' qui p̄ fructū confessōis et aquam cōtritiōnis curari poterit. **D**uo que sibi in via occurrerūt et ad curādum te ducunt. sūt timor dei et gehenne ppter q̄ homo redimat a malo et facit bonum **H**anes que ionathā dixerūt ad patriā sunt diuina pcepta que nos ducūt ad gaudia eterna. scz oportet nos pri' videre cōcubinā. scz carnē spūi cōtrariā et eā in lecto carnalibus cōcupiscētie inuenies. **D**a ei de fructu penitētie cū aqua cōtritiōis p̄ q̄ duo intumescat hoc ē eleuetur p̄ bonā deuotionē ad recipiendū in gū penitētie et sic tu poteris spūitū deo reddere cū iocalibz id est bonis virtutibz ad patriā regni celestis puenire. **E**t quā nos pducatur pater et filius et spūi sanctus etc

De gloria mundi et luxuria que multos recepit et ad interitū reducit

Capitulum. cxxi.

Lixerat quidā

rex q̄ habuit duos milites in vna ciuitate. vnus erat senex alter iuuenis **S**enex erat diues et pulcrā puellam

propter ei⁹ pulcritudinē in vxorē duxit
 Iuuenis miles erat paup^r 7 quandā ve
 tulā locupletē p^r diuitias accepit quā
 miles nō multū dilexit. Accidit semel
 q^d miles iuuenis p^r cast^r senis militis am
 bularet^r vxor senis militis in quadā fo
 resta in solacio sedebat 7 dulciter cāta
 bat. Iuuenis cū eā vidisset captus ē in
 amore ei⁹ 7 in aīo cogitabat. Melior eēt
 cōbinatio iter me 7 illā iuueniculā q̄ in
 ipam 7 virū suū q̄ est hō senex 7 impotēs
 7 q^d vxor mea eēt vxor ei⁹. Et ab illo die
 incepit eā diligere 7 clinodia dare. Do
 mina etiā miro modo eū dilexit 7 quan
 do potuit eū accessit 7 in oīb⁹ virib⁹ ni
 rebat si possibile eēt in vir accipe p^r mor
 tē viri sui. Erat at^r aī fenestra caltri se
 nis militis arbor fici in q̄ oī nocte philo
 mena residēbat q̄ dulciter cātābat p^rter
 cui⁹ cātū dñā singlis noctib⁹ surrexit et
 ad fenestrā prexit et per m agnū spaciū
 ibidē expectabat vt cātū philomene au
 dīret. Lū hoc pcepisset vir ei⁹ q^d singul⁹
 noctib⁹ surgeret ait ei. Carissima qua d
 causa de lecto singulis noctibus surgis
 Que rñdit q^d sup arbore fici oī nocte re
 sideret philomena q̄ tam dulciter cātā
 q^d oportet me surgere et eā audire. Si
 les hoc audiēs de mane surrexit 7 cū ar
 cu 7 sagitta ad arbore fici prexit philo
 menā occidit 7 cor extraxit 7 vxori p^rsen
 tauit. dñā videns cor philomene fleuit
 amare dicēs. O bona philomena fecisti
 qd̄ dbuisti ego sū cā mortē tue stati nūciū
 ad iuuenē militē misit nunciādo ei cru
 delitatē mariti eo q^d philomenā interfe
 cisset. Miles hoc audiēs cōmota sūt om
 nia viscera eius 7 ait in corde suo. Si
 cōstaret isti crudeli q̄nt⁹ est amor inter
 me 7 suā vxorē p^rius me tractaret. Ar
 mauit se duplici armatura. 7 castū itra
 uit 7 senem militē occidit. Post hoc cito
 moritur vxor sua et post hoc cum magno
 gaudio vxorē senis militis in matrimo
 niū duxit 7 ambo lōgo tpe vixerūt i pace
 vitā finierūt. Moralizatio.

Et rñsim: Per istos duos milites
 intelligere debem⁹ moysen p^rph
 tā 7 dñz nīm iesum xpm. Cui⁹
 erat senex qui ab eterno iuueniculā tē ipō

sauit. s. legē nouā. Moyses erat iuuenis
 qz in tpe factus q̄ legē antiquā respōsa
 uit. Arbor in qua philomena cātāuit ē
 crux in qua xps pepēdit. philomena est
 ei⁹ humanitas q̄ dulciter cātābat qñ pa
 trē celestē p^r genere hūgno rogauit. S
 iudei si poterāt pati q^d dñā surgeret de le
 cto. i. q^d tot surgeret de lecto pcti 7 xpm
 sequebātur. iō eius hūanitatē occide
 rūt 7 cor ei⁹ extraxit. i. amorē quē nōbis
 ostēdit. i. cuiuslibet christiano oñdit vt a
 peccato quiescat 7 deo fideliter seruiat.
 Moyses vero armauit se duplici arma
 tura 7 leonē occidit. i. armauit se ceramo
 nijs 7 circūsiōe. 7 nō tm peccata ei⁹ sed
 oīm fidelū a p^rio pnte vsq⁹ ad aduētū
 xpi ip^rius occidit sicut ē scriptū. Ipse pec
 cata nra i corpe suo tulit. Quid sequit^r
 Postea certe moyses ulit est. q̄libet fidel⁹
 hō qui desiderat iānuā regni celest⁹ itra
 re optet vt legē respōset. Iuxta illud
 Matth. Qui crediderit 7 baptisat⁹ fue
 rit salu⁹ erit zc. De adulteris mlieri
 bus 7 execratōe quorūdam prelatoz

Capitulū. cccij.

Miles quidā per
 recit vt vineā suā vindemiarer.
 vxor aut ei⁹ putās ipm diu^r moratu
 rā amasiū habuit p^r quo misit vt citox
 niret. q̄ venit camerā intrauit 7 cū ambo
 i stratu eēt venit miles. s. marit⁹ ramo
 vinee in oculo p^rcusus ostiū pcutit 7 il
 la tremebūda apuit p^r tñ amasiū ab
 scōdit. Miles ergo intrās oculū voluit
 7 lectū vt q̄lsceret pare iussit. Tū vxor
 timēs ne amasiū in camera latitātē vi
 dere posset marito ait. Quid festinas
 ad lectū dic mihi qd̄ accidit. Ille vō re
 ferēte illa rñdit. Dimitte me inq^t dñe
 vt sanū oculū arte medicinali cōfirmē
 ne illo forsitā morbo alter sūt amittas.
 qd̄ ille sustinēs os suū illa q̄si p^r medici
 na supra mariti oculū sanū apoluit 7 ma
 no amasio inuēns ille recessit. Quo fa
 cu dicit vxor marito. Quid secuta suz
 q^d nullū malū oculū sano euēciēt. iā lectū
 ascēde 7 quiesce. Moralizatio.

Et rñsim. Ille miles est platus
 ecclesie qui habet i sanctam ecclē

siam custodire et oues sibi traditas regere. Uxor adulterata est anima que se pius p peccatū dyabolo adheret. Miles percutit oculo quotiēs prelatatus muneribus execat. Quia scriptū est Eccl̄s. ij. Sumera ercecat oculos iudicū sic q̄ necesse habeat camerā bone vite intrare et omnes auariciā et cupiditatē a se excute re p penitentiā tūcaudacter debet ostius cordis sui pcutere tunc uxor. i. ania aperit et gloria dei recipiet Sed heu sepe p carnales affectiōes et mundi blādiās oculū sanū scz cordis cū quo debemus deū contemplari offuscāt p mundi vanitates et carnis voluptates in tantū q̄ p̄culum suū p̄t et subditos non poterit aduertere et per penitentiā emēdare. Studeat ḡ vnusquisq̄ sic oculos mentis ad deum dirigere. vt poterit omne relamē peccati expellere

Ex iuuēcule p parētes sunt a lūcurio sis coerecēde et voluptatū p̄prie n̄ reliquēde

Capitulum. cxxij.

m Miles quidam

erat q̄ peregre p̄fiscēl cōmiserat uxorem socri sue seruādā. i. matri uxoris sue. Uxor autez post excessus mariti quēdā iuuenē amauit qd̄ matri indicauit Illa vero statim sibi faueus iuuenē accerthuit q̄b̄ epulātibz miles adueniēl ostiū pulsauit. Statim uxor surgēs amasū in lecto abscondit et post hoc ostiū marito aperuit. Qui cū intrauit p̄cepit vt lecto pararet. Lassus nāq̄ q̄esce re voluit. Uxor x̄o turbata qd̄ facerz cogitauit. Qd̄ ridēs mater ait. Ne festi ncs filia lectū par̄t nec mōstrem? mari to tuo lintxū qd̄ fecim? Mater erigēs lintxū quātū potuit p vnū cornu alterz filie ad subleuādū dedit. Et tādū lintxū extēderūt donec amasū est egressus et sic maritū delusus est p extēsiōē lintxū. Quo facto ait m̄r filie sue. P sic ex tēde lintxū sup lectū mariti tui qd̄ manibz tuis et meis p̄tertū ē. Moralisatio

Tristitū. miles iste ē q̄libz hō q̄ post baptisimū p̄git tanq̄ peregrinū in mūdo isto. qz q̄cū hic sumus peregrini sumus. ps Ego peregrini

sum et fili m̄ris mee. S; in illa peregrinatione uxor scz caro sepi? adulteratur cū uicijs et concupiscētis. Miles ad ostiū pulsat quotiēs recordat qd̄ et quātū d̄ deū d̄l̄q̄t et ideo tenet pulsare. i. ora re ieiunare. elemosinā dare et alia bona opa facere et sic poterit camerā bone vite intrare et in p̄dictis diuicijs quiescere. Sed uxor. i. caro sepe hoc p̄cipiēs q̄ hō p̄niam pponit facere turbatur. qz non sustinet libēter ad agēdū p̄niam statim mater. i. mūdū b̄ p̄cipiens erigit lintxū amē. i. mundi vanitatem in q̄b̄ t̄m hō delectat q̄ piculū p̄p̄riū nō aduertit. qd̄ est tolēdū. Ex mulieribz nō ē credendū neq̄ archana cōmītēda. qm̄ tpe iracūdie nō celat. Capitulum. cxxij.

q Quidam miles

generosus quēdā regē a quo feudat? erat grauter offēderat misit ad eū milites vt p eo intercederēt. vix ei amicitia sub hoc pacto obtinuerūt. s. q̄ ad curiā eius pedester et equester pariter uiret. i. semiequitās et sem ambulans. Et q̄ duceret secū amicū fidelissimū et ioculatorē optimū et inimicū p̄fidissimū Miles multū tristat? cogitare cepit quōd hoc implere posset. Quadā uero nocte cū pegrinū quēdā hospicio recepsit clā dixit uxori sue. Scio q̄ pegrini p̄p̄tā pecuniā secū portāt. volo ḡ si tu scieris eū interficere et pecuniā ei? obtinebimus. Et illa. bonū ē cōsilū. Cunctis ergo dormiētibz circa diluculum surgit miles excitās pegrinū et abire iubet et vnus de suis vitulis in frustra scidit. ponēs eū in sacco. et inde uxore suā exatāt dans sibi saccū vt in angulo dom? absconderet. dicēs. Tātū caput et cura cū brachijs in hoc sacco posui cor? aut in n̄ro stabulo sepeliū. His dictis aliquātulū pecuniā sibi ostēdebat ac si illam pegrino mortuo abstulisset. Lū autē dies adesset vt dūo suo se p̄ntaret accipiēs a texterz canē et puū filū suū in gremio et uxorez a sinistris ad castrū p̄reit. Lū castro dñi sui appropinquaret dextrū eius suū per dorsum canis sui velut equitans posuit. p alterū gradiendo sicq̄ pedester et

requeſter caſtrꝝ domini ſui ſtrauit. Quo viſo rex cū aſtantiſimo mirabatꝝ ait ei iudeꝝ. Ubi eſt amicus tuus fideliffimus Qui ſtatim euaginans gladiũ ſuũ canẽ grauiter vulnerauit qui cū dolore et timore fugit. Deinde miles eũ reuocat et canis ad eũ venit. Ecce fideliffimus amicuſ meũ. Cui rex. Verũ dicis. Ubi eſt ioculator tuꝝ. Cui miles Ecce paruulus filiꝝ meꝝ ante me ludit magnũ ſolaciũ mihi facit. Ait rex. Ubi eſt maximꝝ inimicus tuus. Qui ſtatim dedit alapã vxori ſue dicẽs. Quare tu tam impudice reſpicias dñm meũ regẽ. Illa ſtatim reſpõdit. O maledicta homicida quare me percutis. nonne in domo tua appria iamẽtabile homicidiũ perpetrãſti et per modicã pecunia pegrinũ occidiſti. Itẽ miles dedit ei alapã dicẽs. O maledicta cur filiũ tuũ deſpigerẽ nõ formidas. Que ſtatim iracũda tora facta eſt. et dixit Veniſte oñdã vobis ſaccũ i q̃ occiſi pegrini caput et brachia poſuit et ſtabulũ in quo eĩ corpus ſepeliunt. Cum veniſſet vt expeſtarentur et locũ eius vxor oñderet cito effodientes viſis carnibꝝ vitulinis obſtupuerũt. Eſtutã militis cognofcẽtes digne laudibꝝ eũ extulerũt. qui poſtea dño ſuo regi ſpecialis dilectiõis viſculo eſt annexus

Oratio.

Ariffimi. miles iſte qui ſui regis gratiã pdidit eſt peccator qui ad obtinendã gratiã dñi ſui. pmittit ſterceſſores vros. ſcꝝ dilectos homines quaſi cõſanguineos et amicos. Et autẽ domino ſuo ſatiſfaciat pedeſter veniat et requeſter. pedeſter. id eſt terrena. et temporalia quaſi delectabilia conculcando. Requeſter vero toto cordis deſiderio celeſtia cõtemplando. Sed canem quoqꝝ a dextris pro amico fideliffimo ſecum ducat. id eſt angelum ſuũ bonus vel preſbiterũ qui animã ſuã habet cuſtodire q̃ licet ſepius gladio ſuoz criminũ vulnere et offendat. recurrit tamẽ fidelitꝝ vt amicos q̃ ſua ſecreta corã familia principis et amicis tenebit Ioculatorẽ id eſt puerũ puum in gremio eſt cõſciẽtia que hanc bene regulatur multũ delectat. Vxorẽ

vero a ſiniſtris pro inimico perfidiſſimo ducat. id eſt. carnis molliẽ vel demonũ qui ſua ſecreta coram familia principis et amicis. id eſt corã cunctis angelis atqꝝ ſanctis imminente mortis hora in pditionem ſui teregat et reuelat. Tũc merito laudabitur miles sapiẽs et diſcretꝝ qui predictas fallacias ſic ſefellit occulte vitulum mactando et in ſecreto domũ in angulo ſubterrando nec occulte homicidium perpetrando. id eſt corpus proprium in cubiculo flagellando aut ſecreta peccatoris. cõſciẽtia lacrimis imitãdo imitando nec tamen homicidiũ perpetrãdo. modũ rebitum non excedendo. ſed ieiunijs et orationibus et alijs bonis operibus ſapienter et in omnibus inſiſtendo per que tandem domini ſui gratiam quam perdidit rehabebit.

Mulieres non ſolum pandunt ſecreta ſed ad hoc mentiuntur plura.

Capitulum. cccv.

Erant duo fratres

tres quoz vnꝝ laicus alter clericus. Laicus ſepe audierat a fratre ſuo q̃ mulieres ſecretum alicuius nõ potuerunt occultare. Cogitabat experiri hoc cū vxore ſibi dilecta cui dixit vna nocte Chariffima ſecretum habeo tibi pandere ſi certus eſſem q̃ nulli diceret. quia ſi contrariũ faceret conſuſio intolerabilis mihi eſſet At illa. Domine noli timere vnum corpꝝ ſumꝝ bonus tuus eſt meum et ecõuerſo et etiã malus ſimiliter. Qui ait. Cũ ad priuata acceſſiſſem vt opꝝ nature facerẽ coruus nigerrimꝝ a parte poſteriori euolabat. de quo ſum iſtĩſtatus Qui ait. Letus eſſe teles q̃ a tãta paſſione es liberatus. Vane vero mulier ſurrexit ad tomũ pami ſui iuit et tomie tomꝝ dixit. O dña cariffima potero tibi pãdere aliqua ſecreta. Que ait. Ita ſecure ſicut anime tue. Que dixit. Mirabilis caſus accidit marito meo. nocte iſta acceſſit ad priuata vt opus nature faceret et ecce duo corui nigerrimi a parte poſteriori euolabant. de quo multum doleo. Et illa ad aliam vicinã nauarauit de tribus Et tertia de quattuor. et

hic ultra quod ille diffamat' est quod. l. corui
de eo se uolassent. Ille turbatus de timore
re. conuocauit populum cum narraret res gestas
quomodo mulierem uoluit experiri si
sciret secretum tenere. Post hoc moritur uxor
eius et ille cenobium intrauit. literas didi-
cit tres. Quarum prima est nigra secunda tertia
tertia candida.

Oratio

Amisimi. Ille qui malicia mulierum
probauit potest dici homo mendacianus
quod conamine toto laborat ut bona
mendacianam acquirat ut cum sepe credi-
t sine offensione euadere cadit in mille ut
qui cadit in superbiam cadit in multos alios
defectus contra salutem anime sue. Et hoc est
cor uinum nigrius a parte posteriori exire. id est
partem in effertur sic homo diffamat et non tantum
pro uxoribus propriam sed carnem. sed per uicinas
alias sed per quicquid sensus. Fac ergo tu si-
cut uile. collige populum. id est. omnia preterita et presentia
fac tua et purga te per uiam confessionis et tunc
poteris cenobium bene uite intrare et in
tribus literis studere per quod studium acquiras
uicium eternum. Prima litera est nigra et est
recordatio peccatorum quod tanquam nigra et
grauis sarcina torquet et cruciat quotidie
peccatum tuum cum recordatione pene infernalis.
Secunda litera est rubra et est recordatio
rosae sanguinis tui creatoris quem in
cruce parte misero peccatore de quibus
trinitatis luis fulgis misericorditer abundanter
tribuit. Tertia litera est candida et est desiderium
celestium gaudiorum et cor quod sequitur
agnum dei in albis quocumque ierit. si ultra
trina in corde firmiter nobiscum habuerim sine
dubio regnum eternum obtinebimus. Ad quod et

De mulieribus in nullo est credendum et
per se de secretis. Exemplum locale.

Capitulum. cxxvi.

Macrobius re //

fert quod quidam puer in matris nomine
pater semel cum patre senatum sapientium
intrauit ubi quoddam secretum consilium
ceptum erat sub pena capitis custodiri. Cum
puer esset reuertens ad domum matris eius
interrogauit pater quid consules occultari
sub pena capitis. Itatus est. Aut puer. Non
licet te scire quoniam precipue occultari. Audies

hoc mater plus incepit per cibum promissis
minis et dedit puerum ad reuelandum
secretum inclinare. Tandem puer ut
satisfaceret matri et secretum teneret
dixit. Hoc est consilium. utrum sit melius
quod unus uir plures mulieres
ducat uel una mulier ducat plures
uiros in matrimonium. quo dicto
mater alijs feminis romanis secretum
hoc proposuit. Que altera die cum
turma magna indeliberate uenerunt
ad senatores petentes potius unam
duo quam duas feminas unum
uiro nubere. Senatores pro
ueteres uerecundi sexus tanta
impudica infamia mirabantur
quod non sibi uellet tanta
femina interperies ut puer
rei indignum et turpe in
uerecunda postulatio quod sonaret.
Puer papirus hoc uidens dixit
senatoribus rem gestam. Qui
puer commendans statuit quod
hic puer semper senatori
interesset in consilio.

Oratio

Amisimi. Ille puer est qui libet
homo purus puritate uite quod cum
patre in prelato intrat consilium
sapientium id est. religiosorum
in quo tractatur salus et
sapientia anime quod non
omnino exponenda est. sed si
cut decet unumquemque secundum
statum suum et propriam
quam a proprio sacerdote
recepit non debet alijs
reuelare et multa alia sunt
que non debent recitari.
Mater pro est mundus
iste qui suadet homini
religionem dimittere
re secreta pandere. hoc est
in corde non retinere
sed potius uanitatibus
se subicere et si non
poterit hominem sic
seducere tunc per
minas. id est. per
tribulationes et paupertatem
ipsum intendit seducere.
Fac ergo tu sicut
puer papirus. mundum
decipias per uoluntatem
paupertatem et ostendas
ei quod due femine. id est.
diuina uel uicia carnalis
delectationis potius uelent
trahi sub custodia
rationis quam quod ratio
suppedietur sub uoluntate
et delectatione momentanea.
Sed sine dubio quod
quod uult eligere quod
ratio suppedietur. non
nullo modo assentire
debet sed conuerso potius.
Et sic per consequens
puer papirus. id est.
homo purus poterit
permanere inter
sapientes et uirtutes
bonas habere. id est.
inter uiros sanctos
siue sanctas continue
poterit uerba salutis
audire et uitam
eternam obtinere. Quam
nobis et

De iusticia et equitate disertissimi
iudicis christi p occulta iudicia.

Capitulum. cxxvij.

Miles quidam

m tyrannus erat qui per multa tē
pora quendam famulum fidēlē tenuit
ac in omnibz prouidū. Quadam vero
die cū ad nūdinas cum eodē seruo p me
mus transiret accidit vt miles trigita
marcas argēti in medio nemoris perde
ret famulo ignorāte. Cū pecuniā non
inueniret famulū interrogauit si pecuni
am inuenisset q̄ statim negauit 7 iurare
cepit q̄ nihil sciret 7 vix dixit. Quia nō
inuēta statim pedē famuli amputauit et
eo relicto domi prexit. Erat p̄p̄riā qui
dā heremita q̄ cū fletū 7 clamorē famuli
audiret velociter ei occurrit. Audiuisset
cōfessionē ipsius 7 dū cognosceret eū in
nocētē ad hospiciū suū ip̄s in suis hume
ris portādo misericordit̄ pcurauit. De
inde oratoriū suū intrauit 7 dño impro
perauit q̄ nō esset iustus iudex eo q̄ il
lū innocētē hominē pedē suū pdere pmi
sisset. Cūq̄ diutius orasset 7 fleuisset 7
7 domino quasi p falso iudicio quod am
modo improperasset. venit ad eū angel⁹
dicēs. Alīqd̄ legisti i psal. Deus iudex
iustus fortis 7 patiens. Et ille. Multo
tius legi illud 7 credidi ex toto corde.
Sed hodie errauit aut ille miser qui pedes
suū pdidit sub velamine confessionis te
cepit me. Respondit angel⁹. Noli loqui
aduersus dñs iniquitatē. qz oēs vie ei⁹
veritas et iudicia eius equitas. Lōmen
da memorie quod sepi⁹ legisti. Iudicia
dei abyssus multa. Scias itaq̄ illum ho
minem pedem suū pro culpa veteri pdi
disse. Nā ante multa tpa cum eodem
pede matrē suam precipitauit maluo le
te quadā biga. Pro quo facto postea nun
q̄ condignam penitentiam egit. Si
les ille dominus suus volebat detrahari
emere ad congregandū maiores diuiti
as in detrimētū anime sue. 7 ideo iusto
iudicio dei perdidit pecuniam. Quidam
pauper fidelis cū vxore 7 paruulis suis
quotidie domo supplicabat vt dignaret̄
sibi in necessarijs puidere qui pecunias
inuenit 7 cōfessori suo obtulit dispēdē

dam. Qui circumquaq̄ sciscitando ve
raciter illum inuenire non potuit cuius
erat. Ergo idem pauperi ptem eiusdem
pecunie tribuit ppter deū. residuam alijs
pauperibus erogauit. Pone ergo custo
diam ori tuo ne domino aliquaten⁹ im
propes vt fecisti. Cū ipse sit iudex ve
rus fortis et patiens.

Oratio

Illissimi. Miles iste potest di
ci quilibet ton⁹ prelatus qui de
bet indui armatura dei vt possit
stare firmiter cōtra insidias dyaboli. Fa
mulus fidelis ē subditus in omnibz pre
lato suo obediens. Prelatus ille habet
thesaurū scilicet animas ad custodiēdū
quas sepe ex negligētia sua pdidit. quid
ergo est faciendum. Certe debet diligen
ter q̄ diu ē in vita inquirere salutē ani
me. Et si inuenire non poterit amputet
pedem dexterum subditi. Hoc est talent
rebellum castigare et eū ab ecclesia am
putare. donec cognoscat se reliquisse.
Sed dic mihi quomodo. Ecce famulus
postq̄ amisit pedē incepit clamare. Sic
peccator p cōfessionē clamat vt dicit p
pheta. Clama ne cesses quasi tuba exal
ta vocē tuā 7c. Ad cuius clamorē here
mita. id est. discretus p̄fessor habet eū
portare in humeris suis hoc est eū infor
mando predicando penitentiam dādo 7 i
domū ecclesie introducēdo p opera mise
ricordie. 7 habet p eo intercedere ad do
minū non ei impropano sed deū intē
me deprecando vt talē cōuersum conser
uet 7 custodiat. Qui aliquādo cum pede
id est. affectiōe puerfa matrē suā. id est
ecclesiam precipitauit quantū in eo fuit
quando diuina precepta nō custodiuit.
Angelus qui heremita informauit ē con
scientia pura nō ficta cuiuslibet prelati
7 cōfessoris q̄ eos ligat 7 ducit vt ad cla
morē peccatoris cito ei occurrant et in
domū dei cito introducāt. Pauper qui
pecuniam inuenit est christ⁹ qui animā
sepe custodit ne labatur in infernum do
nec peccator p penitentias resurgat 7 sic
animā mundā christo recipiat quia si
ne eo nullum bonum opus possumus fa
cere. Pone ergo tu peccator custodiam
ori tuo ne aliquid 5 deū dicere plumas

Deus eni e iustus iudex. fortis ⁊ pati-
ens. ideo no dicas quare fecit me ⁊ post
hoc dimisit me cadere Vel alio modo po-
test reduci. Iste x̄o miles potest dici pri-
mus parens ada cui deus dedit infinita
bona quia eu constituit dñm omniu crea-
aturaru. ps Omnia subiecisti sub pedi-
bus eius ⁊c. Famulus fidelis sub pedi-
bus eius dñatur q̄dñ i puritate vite rema-
serit thesaur⁹ paradisi que deus ei comisit
p se et heredib⁹ habet. Sed ada volens
plura acquirere qñ appetebat vt alter d̄
us esset statim thesaur⁹ paradisi perdi-
dit ⁊ tñc pedē tertii famuli amputauit.
quia seduct⁹. s. p euā per sensualitatē nō
p rationē preceptū diuinū vilipēdit. s.
oleum misericordie clamādo petijt i val-
le huius mūdi quādo in sudore suo pa-
nem acquisiuit. Cui⁹ miserā vidēs dei
filius de celo descendit ⁊ eu per proprium
sanguinē redemit ⁊ in domum dei duxit
quando infernū spoliāuit. Ipe pctā no-
stra in coꝛpe suo portauit quando p no-
bis miseris mortu⁹ est. Paup̄ q̄ inuenit
thesaur⁹ est xp̄s qui paucissim⁹ obtinuit.
nō p sese sed pro omnibus qui eu diligūt
Heremita deū deprecatus est sic dixit
in passione p carnes incepit timere qñ
dixit. Si possibile est trāseat a me calice
iste. ⁊ rogauit pro genere humano. Stu-
diamus igitur.

De iniuste aliena bona occupantib⁹.
grauis erit in extremis dilceptatio.

Capitulum. cxxviiij.

Arminianus re-

gnauit in cuius imperio erant
duo milites quorum vnus erat iust⁹ et
timens deum. alter vero cupidus et di-
uel qui magis studuit mūdo placere q̄
deo Miles iustus quandam terrā anne-
ram terre cupidi habebat quam cupid⁹
toro conamine desiderabat patere. Sei-
pius ad militē iustū perrexit ⁊ ei aurum
⁊ argentum obtulit quātū volebat si ter-
ram illā ei venderet. Mile vero semper
nunt sic q̄ tritus recehit. sed cogitabat
quō eum deperet. Accidit q̄ iustus mo-
reres. qd̄ audiens cupidus cartā nomie
defuncti scribi fecerat quomodo defun-
ctus in vita sua p quandā summam per-

tunie ei terrā quā desiderabat vendidit
Quo facto tres homines precio cōducit
vt ei perhiberet testimoniū Cum q̄bus
ad defunctū accessit et sigillū eius inue-
nit in camera vbi defunctus iacuit. om-
nes expulit exceptis suis testib⁹ Dein
de corā testib⁹ sigillū in manu defuncti
posuit ⁊ pollicē sup sigillum ita q̄ cuz pol-
lice mortui cartā suam signat dices. Ec-
ce estis testes huius rei. Qui dixerunt
Sumus. Et sic ille miles terrā illaz. vt
suā occupauit. Cui filius defuncti dixit
Quare terrā meā occupas Qui respō-
dit. pater tu⁹ mihi eā vendidit. Cui ille
Pluries ad patrē meū venisti ⁊ pecuniā
obtulisti p terra sed pater meus nunq̄
voluit eā vendere. Venert pariter ad iu-
dicē Miles cupidus de emptiōe cartā
sigillatam sigillo defuncti ostendit ⁊ te-
stes adduxit qui huic testimoniū phibue-
runt. Cui filius defuncti dixit. Scio q̄
hoc est sigillum patris mei sed scio q̄ nū-
q̄ tibi vendidit. quō sigillum habuisti
ignoro quare ibi testimoniū de hoc p-
hibeas. Iudex vero istos tres ab inui-
cem separi fecit ⁊ militē similiter ⁊ seni-
ores fecit adduci querens ab eo si oratō-
nem dominicā sciret ⁊ fecit eū coram eo
a principio vsq̄ ad fines dicere qui eā te-
ne sciuit. Et illuz fecit poni in locū seor-
sum. Deinde iussit secūdu adduci ⁊ ait
ei. Carissime añ te socius tuus erat hic
qui mihi dixit ita verum sicut pater noi-
ster Ideo nisi tu dica mihi veritatē quā
a te quesiero in patibulo te suspendi fa-
cias. Ille cogitauit. socius me⁹ totū nar-
rauit quomodo miles pollicē defuncti
accepit et eius sigillam ⁊ cartā suā sigil-
lauit. nisi veritatē dixerō ero filius mor-
tis. Qui omnia p ordinē narrauit. Cū
hoc audisset iudex fecit eum seorsum po-
ni ⁊ tertū adduci. cui ait Carissime soci-
us vester primus dixit mihi ita vtz sicut
pater noster. ⁊ secundus etiā. Ideo nisi
tu mihi veritatē dixeris morte turpis-
sima morieris. Ille cogitauit. Socij mei
omnia secreta militis narrauerunt. id
bonum est vt veritatē dicam. Qui d̄ ver-
to ad verbū iudici narrauit quomō hoc
factū fuit. Quem iudex seorsū poni fe-
cit. Et vocauit militē quez toruo vitu-

resperit dicens **M**aledicte cupiditas tua excecavit te. dic mihi quomodo miles tui functus terra quam occupas tibi vendidit. Ille vero ignorans de confessione testium allegavit quod iuste occuparet. Cui rex. **M**aledicte testes prohibet testimonium contra te quomodo pro morte eius pollicem accepisti et sigillum eius et cartam tuam sigillasti. **Q**uod audiens miles ad terram cecidit et misis petiit. **A**it ei rex. **M**isericordia quam meruisti obtinere nobis. et fecit testes trahi per caudas equorum versus ad patibulum et ibi suspensi sunt et milites. Satrapi regni iudicium et sapientiam regis laudabant quod tam sapienter veritatem investigasset et opera que miles habebat dedit filio defuncti militis. **Q**ui gratias regi egit et hereditatem sibi restituit.

Orationis

Antissimi. **P**er istos duos milites intelligitur dyaboli et primi patris. Filius eius erat totum genus humanum ab eo propagatum. **H**ereditas est paradisi que deo sibi dedit. **H**oc videns miles cupidus. scilicet dyabolus accessit ad eum suggerendo et temptando ut paradysum pro peccato amitteret. **I**lle vero quod diu remansit in vita sed in puritate vite hereditatem sed paradysum occupavit. **S**ed eo mortuo pro peccato quod commisit contra diuinum preceptum perdidit et totum genus humanum post eum. **S**ed primo est querendum quomodo perdidit. **D**ico. carta erat scripta quam eua consensum prebuit ut de ligno vite contra diuinum preceptum comederet. **E**rat enim sigillata quando adam qui erat caput rationis et cui dabatur specialiter preceptum. comedit et uxori magis adhesit quam deo. **S**igillum ut scitis imprimit suam impressionem in cera. **S**ic deus impressit suam imaginem in adam et eum mundi dominum constituit. **U**n psalmista. **O**mnia subiecisti sub pedibus eius oves et boues etc. **I**lla impressionem id est. imaginem dedit dyabolo quando ei obediuit. et sic cum pollice postquam defunctus erat. **P**ollex enim claudit totam manum. pollice amisso manus vires amittit. **P**er pollicem vero debemus intelligere rationem quam deus homini dedit ut bonum eligat et malum respuat. **U**n quod diu homo rationem regit et rationem in eo dominatur tamen poterit bene seipsum et alios regere sed qui caret ratione. caret virtute

et fortitudine spirituali. **A**dam vero primus pater habebat scientiam a deo infusam versus contra omnes creaturas ita quod omnes creature ante peccatum ei obediabant. **H**oc non obstante scienter cum pollice rationis adhesit dyabolo cum dyabolus ei dicerat. **N**on moriemini. sed si comederitis eritis sicut dei scientes bonum et malum. **D**yabolus cum vidisset eum sic seductum et hereditatem celestem priuatum volebat filium. scilicet totum genus humanum excludere. **S**ed homo si catus fuerit debet ad regem celestem accedere ut patriarche et prophete fecerunt. qui clamauerunt ad deum pro remedio. **D**omine deus emmanuel rex et legislator noster expectatio gentium et saluator earum veni ad saluandum nos domine deus noster. **S**ed dyabolus producit secum tres testes. scilicet superbiam vitae concupiscentiam carnis et concupiscentiam oculorum. **C**ontra quos oportet procedere prudenter. **P**rimum testem debemus examinare si sciat pater noster qui etc. siue orationem dominicam. **H**oc est. si aliquid fecerat propter quod peccatum superbie contra eum testimonium prohibeat humiliet se in omnibus verbis et opere ita vere sicut est oratio dominica et regem celestem placabit. **E**xemplo christi qui erat patri obediens versus ad mortem. **S**i vero homo timeat secundum testem. scilicet concupiscentiam oculorum. scilicet mundum in quo tantum delectatur pure confiteatur. ut fecit secusidus et penitentem poterit euadere. **S**i vero homo timeat tertium testem. scilicet concupiscentiam carnis deo satisfaciatur per carnis macerationem. id est. per veram satisfactionem ut fecit tertius testis qui omnia recognouit. **U**nde ipse cum duobus sociis suis in patibulo suspendit. **D**e quo loquitur apostolus. **S**uspendium elegit anima mea. id est suspendium penitentiae. **E**t si sic fecerimus vitam eternam obtinebimus. **A**d quam. etc.

De amicitie vere probatione :

Capitulum. CCXX.

Rex quidam habuit tantum unicum filium quem multum dilexit. **U**n filius a patre licentiam accepit ut mundum visitaret et amicos sibi acquireret. qui per septem annos vagabatur in mundo. et

post hec ad patrem redijt. Pater gaudet
ter eum recepit ⁊ ab eo q̄siuit quot ami
cos acq̄siuisset. **Est fili?** Tres. Primus
amicū plus q̄ meip̄m diligo. Sc̄m tā
tum sicut meip̄m. Et tertiu p̄p̄ aut ni
hil. **Lui p̄f.** Bonū est eos p̄bare ⁊ tem
ptare ante q̄ indigeas de eis. Porcū oc
cide ⁊ in sacco pone ⁊ si domus amici quē
plus diligis q̄ te. p̄ge nocte ⁊ dicei/ q̄
a casu hōiem occidisti ⁊ si inuētus fuerit
corp⁹ ego morte turpissima ero cōdem
natus. Rogo modo sicut te sp̄ plus q̄
meip̄m dilexi. succurre mihi in hac maxi
ma necessitate. **Qd̄ factū est** At ille t̄n
dit sicut euz occidisti n̄cē ēyt penitentie
subiaceas. si corp⁹ esset inuētum forte i
patibulū eris suspēsus. **Veruntamē** qz
amicus me⁹ fuisti ideo tecū p̄gā ad pa
tibulo. ⁊ post q̄ mortuus fueris tres vel
quattuor ylnas p̄ni tibi dabo ad corp⁹
tuum inuoluēdum ille hoc audiēs ad se
cundū amicum accessit ⁊ illum yt pamū
p̄bavit. Ille sicut prim⁹ tenuit dicens
Credis me fatuū q̄ i tali piculo me po
nere vellē. **Veruntamē** qz amic⁹ meus fui
sti ideo ad patibulū tecū p̄gā ⁊ i via te
cōsolabor quātum potero. Ille ad tertii
um amicus accessit ⁊ euz p̄bavit dicens
Verecundor tibi loq̄ qz nunq̄ p̄ te ali
quid fecit a casu hōies interfecit ⁊c. **Est**
ille. **Libēter** hoc faciā ⁊ mihi culpā impo
nā ⁊ patibulū si necesse fuerit p̄ te ascē
dā. **Hūc** exptum ē meliorē amicum suum
fuisse

Oratio

Arrissime rex iste est de⁹ omnipo
tens. Fili⁹ vnic⁹ est q̄libet bonus
xp̄ianus. q̄ p̄ duodeci ānos. i. to
to tpe vite sue habet i mundo p̄uersari ⁊
tres amicos q̄rere. Prim⁹ ē mund⁹ quē
plus diligit q̄ seip̄m. p̄batur hoc p̄pter
mundus hō se ponit i piculo mortis mo
do in mari modo in terra vitā sepe amit
tēdo vt. t̄palia bona possit habere. q̄ pl⁹
diligat mund⁹ q̄ seip̄m. Et si eum tpe
necessitatis p̄baueris sine dubio tibi de
ficiet imo de oib⁹ bonis tuis si tibi velle
rit duas ylnas vel tres de p̄ano ad inuol
uendum corpus tuuz multum ē. Sc̄s
amic⁹ quē tantū diligis sicut teip̄m est
v̄xor tua ⁊ filij tui ⁊ filie. bñ ad sepulcrū

in morte tecuz plorādo p̄gunt. Et cui⁹ v
xor ad tomū redierit infra paucos dies
doloz recedit ⁊ alius inc̄pit amare. Ter
tius amic⁹ p̄ quo paz fecisti est q̄ pau
ca bona p̄ eius amore sumus opati imo
multa mala q̄ tpe mor̄ amic⁹ est si p̄tri
ti ⁊ cōfessi fuerimus imo pro nobis mor
tem in cruce sustinuit.

Ex vir sapiēs plus valet vito forti
Capitulum. cxxx.

Erat quidam

rex q̄ paup̄em quendam ad ma
gnas diuitias p̄mouit ei⁹ vnū castz ad
custodiēdum cōmisit. Ille sic sublimat⁹
sup̄bo fact⁹ est valde cum inimicis regis
cōsilium habuit ⁊ ipoz p̄ditor fact⁹ cas
trum ipis apuit. Rex vero d̄ hoc mltū cō
tristat⁹ cōsilium habuit quō castz rehat
beret. **Dictum** ē ei q̄ nō possit castz re
habere nisi tria haberet. s. fortitudinē sa
pientiā ⁊ dilectiōem vna cum diuiti
is. **Un** in regno suo fuerit tres milites
quoz vn⁹ ceter⁹ fortior. sc̄s sapiēti⁹.
tertius regē mltū dilexit. **Isti** milites
sunt missi cū exercitib⁹ vt castz inuade
rēt. Prim⁹ miles fortis cū exercitu grādi
p̄cessit p̄ quādā forestā in q̄ erat inimici
regis ⁊ incepit viriliter p̄ eos pugnare
sed subito qdā sagitta exijt de balista et
eum i inguie percussit ⁊ mortu⁹ ē. **Miles**
sapiens p̄ eum forestā intrāuit et ince
pit allegare iura. sic volens eos allicere
ad restitutionem castri interi⁹ venit sa
gitta q̄ percussit eum inter pulmonem
⁊ stomachū ⁊ mortu⁹ est. **Hec** tertio mi
les vidēs forestā intrāuit ⁊ incepit dul
cia verba p̄ferre ⁊ ornate loq̄ intantū q̄
illū libēter audiebāt ⁊ trāsit p̄mittebāt
Veruntamē tātū cū illis fecit q̄ introitū
habuit in castz. Et sic inter eos p̄uersa
batur p̄ om̄s exultētes i castro sūt cū eo
cōfederati. Et sic castz pro lege acq̄siuit
⁊ suū vexillum in summitate ordināuit.
Cū rex hoc audisset q̄ tā prudēter castz
acq̄siuisset illū ad magnas diuitias
p̄mouit.

Oratio

Arrissimi. Ille rex ē dñs noster
iesus ch̄rist⁹ q̄ illū pauperem. s.
Edā primū parētē ad magnas

diuitias pmouit qñ eū senescallū padī
si cōstituit. s. ille p pctm pdidit. Un̄ in
toto regno mōdi pauci erāt inuenti q̄ ca
strū pdictū. i. padisus poterāt obtinere
Locati sūt tres milites p quos intelli
go tria genera hōim. Per primū mūdi
potentes q̄ credūt p potentiā et forntu/
dinē mūdanā padisum acq̄rete. Et hec
sint ad h̄ apti/venit tm̄ subito sagitta su
pbie r̄ ipos spūalr̄ interficit. Per scōm
milite mōdi sapiētes intelligere dēm̄ q̄
incipiūt iura allegare. vt sūt iudices ec
clesiastici. aduocati. r̄ iudices tyales q̄
credūt p sapiam suā padisum acq̄rete.
Et dū incipiūt bñ r̄ uere/vest sagitta
auatide. i. bursa plēa pecūie r̄ sic pcutit
eos r̄ spūalr̄ interficit. Per tertū mi
litem q̄ dulciter sine timultu loq̄batur
xpianū simpliciter totale in deo cor hñtes
poterim? itelligere q̄ nō ofidit i pompa
hūana. nec in ei' sapia. sed solū modo i
deo. Furta illud psal. Btūs hō q̄ sperat
in dño. Certe talis castz padisū poterit
acquirere. Quod nobis r̄c.

De diuitibz q̄bus daf / r̄ paupibz q̄
bus id quod hñt abstrahit. quō dē eos
eternalr̄ remunerat p̄r celestē patriā.

Capitulum. cxxxi

Rex quidā fecit
pclamari q̄ oēs idifferēter ad
eum venirent r̄ q̄cqd ab eo pterēt obri
nerent. Nobiles r̄ diuites aliq̄ ducatu
aliqui comitatu/aliq̄ miliciā/aliq̄ aux
et argentū pct. erāt r̄ obtinuerūt. Dein
paupes r̄ simplices venerūt ad regē eū pe
tentes. Quibz ait rex. Tarde venistis
ante vos nobiles r̄ p̄cipēs venerūt r̄ oia
q̄ habui eis dedi. q̄ tristes de trānsione fue
runt. Rex x̄o pietate mor' ait. Carissi
mi tm̄ eis tyalia dedi s̄ dñium retinui
qz hoc null' petiuit/ego do vobis hoc vt
sitis dñi eoz r̄ iudices. Diuites hoc au
dientes cōtristati sunt r̄ venerūt ad regē
dicentes Dñe cōfusi sum' q̄ paupes r̄
suos nr̄os cōstitui iudices r̄ dños no
stros. meli' est nos mori q̄ sic seruituti
subūciamur. Ait rex. Carissimi/nō sa
cio vobis iniuriā quicqd a me petiuit
vobis dedi intātum q̄ nihil mihi reti

nui nisi dominū qd dedi eis. Sed do
vobis consiliū/quilibet vestz satis habz
ad viuendū. det ḡ quilibet vestz p̄rez de
diuitijs paupibz p quā poterūt hōeste
viuere/ r̄ ego dominū ab eis recipiam
et apud me manebit. r̄ siceritis l̄xerati
a fuitute magna. quod r̄ factum est.

Oratio

Arissimi Rex iste ē v̄s diues
sup omia. Preco pclamans est
p̄dicator q̄ dicit. penite r̄ accipie
querite r̄ inueniet. Diuites r̄ mūdi po
tentes cū illum clamorē audierūt statim
cū omi labore castra ciuitates aux et ar/
gentū perierūt r̄ obtinuerūt. Sz x̄ps tm̄
de mundanis dedit eis q̄ nihil retinuit
Ista. l̄ij. Vultes foueas hñt r̄ volucres
celi nidōs. fili' aut hōis n̄ hz vbi caput
sūū reclinet. Deinde paupes venerūt r̄
nihil habuit eis dare nisi dominū r̄ sic
eos cōstituit dños r̄ iudices diuitū. Fu
ra illud math. Vos q̄ reliquistis oia r̄ se
cuti estis me/ sedebit sup sedes duode
cim iudicātes. xij. tribz isrl. Et illd mat
thxi. v. Btī paupes spū. qm̄ ip. ē reg. ce.
Diuites s̄ videntes velent multū do
lere q̄ paupes q̄ serui eoz fuerūt in hoc
mūdo/velent esse iudices et dñi eoz in
celo. Si ḡ desiderat cū eis regnare fa
ciatis sic receit illi. quilibet det elemosinā
quā p̄r paupibz vt poterunt viuere et
sine dubio cū eis poterit l̄ternū regre

De inuidis qui bonos p̄ malam vi
tam inficiunt. Cap. cxxij.

Cuitas quedā

erat in qua quior' phisici fuerūt
in medicina periti Junior' alios tres in
scientia excellebat intantū q̄ oēs infir
mos ad eū venientes saluauit. Qd̄ aliq̄
inuidentes mori sunt d̄ euz r̄ inter se di
perunt. Quomō poterimus istū ectin/
guere. ecce totus mōs ad eum currit et
nihil poterimus p̄pter eum luctari. Ait
vnus de tribus. Ad tres leucas omni
hebdomada r̄ visitat ducē/ r̄ die crastina
ad eum accedet. ego stabo extra ciuitatē
ad vnā leucam. tu v̄ro ad secundā. et
alius ad tertiā. Cum x̄o in fine p̄me
leuce venerit ei obuiato r̄ signo crucis

me signabo / 7 quilibz vestr sic simile faciet
Illexo cam cruci qret' dicem'. Lepro
sus fact' es / 7 ex timore lepra incurret
Quia die pccas Ho timens lepra ex
timore ea incurrit. Et cu leprosus fue
rit null' ad eum accedet. quod 7 factu e.

Oratio.

Tristissimi. Per istos tres medi
cos / qui qrtu inficiebat. valem'
intelligere tria vicia q' isto mu
do regnat. s. supbia vite. concupiscetia
carnis. 7 concupiscetia oculoꝝ. Vel signu
diabolu mudi 7 carne. Isti sunt medici
reprobi 7 q' faciut corp' in delicijs viuere.
et aliam in inferno regnare. Medicus
subtilis est qlibet bon' xpianus sic sunt
prelati 7 fessiores q' hnt nos spualit' cu
rate. vtutes inferere 7 vicia extirpare.
Sed lex p' dolor sepe p' illa tria vicia
medic' spualis est infect' int' q' non e
dignus gradu in ecclia tenere. sed extra
vt sunt symoniaci 7 alij q' sunt diuersis
vicijs irretiti. Charissimi. si volueri
mus ab istis vicijs cauere extra viam
ambulem' p' opa misericordie. Et sic poteru
mus ad regnu puenire. qd nobis etc.

De spuali amicitia.

Cap. cxxiiij

Rat' quida rex

qui duos leproarios habuit q'
qsi continue ad inuicem li
gati / 7 qd' diu inuice ligabatur mutuo se
dilexerit. s. i' pis solutus qlibet aliu volu
it deuorare. Rex x' h' vldens multu do
lebat. qz qsi ludere cu eis volebat 7 ve
nari i' pis solut' pugnabat / et ludo no i
tendebat. Rex consiliu querebat sup h'
Cui dictu est q' lupus fort' 7 crudelis
adduci deberet / 7 vn' de canibz s' euz pu
gnare pmitteret. qn hic canis fere fue
rit deuict' aliu canem s' eu admitteret
cu prim' canis videret se auxiliatu. sp
post h' ad inuice mutuo se diligeret. qd
7 factu est. 7 lupo qsi deuicente canem
primu 7 primo cane deficiente alius eu
defendit 7 lupu occidit. Ab illo tpe taz
ligati q' soluti canes mutuo se dilexerit

Oratio.

Tristissimi. Iste rex est dñs noster
iesus xps Duo canes ad inuice

ligati / sunt corpus 7 anima in baptisimo.
ligati. q' diu x' sic sta ut ligati / mutuo
se diligit. sed si soluant' p' pctm' morta
le / statim vn' s' alium est (vt die apls).
Cato concupiscit aduersus spm' / 7 econ
uerso. Quid g' est faciendu. Certe vt
caro subijciat pne / 7 s' lupu. i. dyabolu
se opponet 7 tunc anima confortabit. 7 cu
carne pugnabit vitu. 7 p' b' erit amor
in omni p'spitate 7 aduersitate / 7 parit'
ambo diligenti a dño. p'pter cui' dilectioz
vitam eternam obtinebunt.

De innocenti morte christi.

Capitulum cxxiiij.

Narrat seneca

q' lex aliqui erat q' qlibet mi
les in armis suis sepeliri deberet. Et q'
sup h' defunctu armis spoliaret / morte
moreret. Accidit casus q' qda' citas ob
fessa erat a quoda' rege tyrano / q' in cir
citu ciuitat' insidias ponebat. 7 pplm'
qsi sine numero occidit intatum q' erat i
piculo. ciues pdendi 7 multu timebat.
qz resistere no poterant. Dum aut' sic in
periculo starent / qda' miles fort' nobil' 7
strenu' intrauit ciuitate 7 ciuibz multu
compatiebat. Ciues x' accesserut ad
eum dicetes. Dñe adiuua nos. At ille
Carissimi / isto piculo liberari n' poterid'
nisi p' manu validam. Ego x' vt videtis
in armis no sum. io no possum pugnare.
Unus de ciuibz dixit. Dñe ista paucos
dies in h' sepulcro quida' miles supul'
est i' optimis armis. arma ei' accipe 7 ci
uitate nrām de inimicis libera. Miles
armis a mortuo receptis / inimicis cer
tamen dedit / et victoria obtinuit / et sic
ciuitate liberauit / 7 arma recepta repo
suit. Emuli inuidia moti q' ta gliolum
bellu fec' eum apd iudice accusauerit q'
contra lege egiss'. eo q' defunctu armis
spoliavit. Qui rñdit Dñe de duobz ma
lis mal' malu est vitandu. 7 qz ciuitate
tueri no potuissem ab inimic' nisi habu
issem arma. io ea accepi 7 reposui. Itz
fur vel pdo spoliata ea intencio e vt no re
stituat. s. ego p' bonu comune arma ac
cepi et restitui. io poti' deberet p'miari q'
accusari. Itz in ciuitate aliq' si domus

accenditur/nōne meli' ēvt domus illa sine dilatiōe totaliter destruat' anteq̄ cetere dom' incēdant' ⁊ ciuitas tota destruat'. Sicut p̄posito. Nōne meli' est q̄ om̄s cōsuauī accipiēdo arma q̄ nō accipiēdo nō defendissem. Si em̄ ea nō accepissem/ōēs esset̄ interempti. Emuli x̄o dixerūt. Reus est mortē. Iudex x̄o ad petitionē eor̄ q̄ eius suam dedit vt occideret. Et sic factū est. De cui' morte factus ē plāctus magn' in ciuitate.

Oratio.

Arissimi. Ciuitas ista obsessa erat mōs iste a diabolo magno tempe. Et quotquot tūc in mūdo erāt fuerūt in piculo p̄dendi. q̄ om̄s in infernum descēderūt. Quid iste erat citiū uallatus vicij ⁊ cupiscentijs. Miles fortis q̄ arma nō habuit / est dñs nr̄ iesus x̄ps. Vñ psal. Dñs fort' ⁊ potens ⁊ c. Qui videns mōm in piculo ⁊ totum gen' humanū in p̄ditiōe. p̄ceit ad se pulcr̄. i. vterq̄ btē ⁊ gūnis. ⁊ ibi inueit arma primi p̄ntis. i. hūanitatē assumpsit et ⁊ dyabolū pugnauit / victoriā obtinuit. ⁊ nos a morte liberauit. Emuli sunt iudei. h̄c videntes illū apud pilatum accusabant dicentes. Ne forte veniant romani ⁊ tollāt nr̄m locū ⁊ gentem ⁊ c. Miles dicebat Melius ē vt vna dom' destruat' q̄ tota ciuitas. Ecōtra caiphas dicebat. Expedi vt vn' mortis ⁊ nō tota gens. Iō pilat' eū morti tradidit. De cui' morte petre scisse sūt ⁊ tenebre facte sunt sup̄ vniuersam terrā. s̄ facta victoria iterato in sepulcro hec arma reposuit. i. cor' suū gl̄iosum ī terra q̄ euit. Studeam' ḡ eius mortē plangere in mēte in corde retinere ⁊ ad mēoriaz reducere. q̄ viriliter p̄ nobis pugnauit et nos a faucib' diaboli liberauit. Vñ p̄pter h̄ tenemur eū sup̄ oīa diligere / et pro ei' amore p̄rem ⁊ m̄sem dimittere. Quis vnq̄ audiuit q̄ hō h̄ns vnicius filiū ⁊ heredem q̄ eū mori p̄mittere vel let sic p̄ celestis fecerat de vnico filio suo dño nr̄o iesu x̄po ⁊ tñ mortuus est. Sic ⁊ nos dēm' voluntarie carnis telectatōes ⁊ oē qd̄ deo displicet p̄ p̄niam mortificare. ⁊ sic vitā eternam poterim'

obtinere.

De conscientia nr̄a dñi angustia ad te um p̄ cōfessionē ⁊ opa meritoria recurramus.

Capitulum. cxxxv.

R fert augusti

nus in te ciuitate dei q̄ lucretia erat mulier romana nobilissima q̄ erat vxor calatini. Cū ille calatin' sextū nomie filiū impator' tarquinij ad cast' suū inuitasset / sextus est statim captus ī amore pulcherrime lucretie. Temp' aptū quo impator ⁊ calatin' de roma sil' recederent obsuans ad p̄dictū cast' reuersus ibi p̄noctauit. ⁊ nocte illa nō vt hospes s̄ vt hostis cubiculū lucretie clam ingressus manu sinist'ra opprimēs pect' eius. tertia vō gladiū tenēs se p̄didit dicens Sextus sum mihi p̄sentias vl' morier'. Illa nullo mō cōsentire volebat. Dixitq̄ sext'. Nisi mihi p̄sentias / suū iugulatū nudū cor'pori tuo nudo etiam te iugulato tibi sociabo. vt p̄ orbē fama currat lucretiā cū suo in cubiculo iugulatā. Illa vero tūc mēs d̄ tali infamia coacta p̄sensit. Sextus vō cōpleta libidine recessit. Illa vō multū dolens p̄rem ⁊ maritū frēs ⁊ impatorē nepotes ⁊ p̄cōsules vocauit p̄ lras. quos oēs p̄ntes sic alloq̄ dicens. Sextus domū meā intrauit hostis pro hospite. scias tu o calatine vestimenta viri alieni in lecto tuo fuisse. verū tamē licet corpus sit violatū. anim' tñ est innocens. iam a culpa me absolue. a pena tñ non liberator. Statim cū gladio occultato sub clamide p̄tria māu se trāssit. Quo facto amici eius gladio illo accepto iurabāt p̄ sanguinē lucretie oēm p̄geniē tarquinij de roma eicere ⁊ extirpare. quod ⁊ fecerunt. Sextū vō auctorem criminis interfecerūt misabiliter.

Oratio.

Arissimi. Lucretia nobilis domina est ania a teo p̄ baptismū lota ⁊ teo p̄iuncta. Sicut ē diabolus q̄ nitit minus ⁊ m̄uenio aiam violare. domū ei' intrauit qñ pctō cōsensit. s. cor' suū qd̄ est domus anie. pect' eius opprimut / qñ hō totaliter p̄sentit. Et eam

violat quando malū p cōsensum actu complet. Post hec lucrecia. scz aia dolēs vocat p̄rem et maritū. Sic 7 tu carissimi me teles vocare p̄rem. i. cōfessōrem. maritum. i. christū p opa misericōdie 7 sanctos cum bona deuotiōe 7 cōfessione vitā tuam per verā p̄tritionē 7 cōfessionē q̄d et q̄n/ tum s̄ vū teliq̄sti. Et tunc cū gladio penitentie teipm occide. i. vicia 7 pctā ex tirpa. 7 sic corp⁹ referat romā. i. in sc̄rās ecclesiā ad cōndendū iu q̄ forma publicē vel occulte teū offendisti. Tūc diabolus 7 om̄s sui seq̄ces erūt expulsi. 7 rece dent cōfusse. 7 tu remanebis saluus i bona vita. Qd nobis p̄stare dignes d̄ns n̄t iesus x̄ps q̄ cū p̄re 7 sp̄s cōs̄ viuit et regnat p̄ infinita secula seclor. Amen.

Q̄ vigilare telet pastor animarum.

Caplm. cxxvi

F Vir quidā ad

tomū cuiusdā diuitis nocte venit q̄ ascendēs tectū dom⁹ per foramen p̄spicere cepit s̄ adhuc aliq̄s de familia diuitis vigilaret. Qd ho/ spes cōsiderans priuate vxori sue dixit Interroga me alt̄ v̄ce qual̄ hec bona quesiuī q̄ habem⁹. nec desistas donec finaliter tibi dicā. Tūc ait mlr. O bone d̄ne cū nunq̄ fuisi mercator dic mihi qual̄ tantā pecuniā quā possides nunc cōgregasti. Cui illa. Noli stulta a me hoc q̄rere. Illa aut̄ mag⁹ ac magis q̄rere nō cessabat. tunc vir q̄ si coactus suis p̄cib⁹ ait. Noli ita p̄dere q̄ tibi dico 7 v̄ritatē pandā. At illa. Absit s̄ a me At ille. Fur eram 7 nocturnis furtis oīa q̄ nūc habeo cōgregaui. Cui mlr ait. Si roz q̄ nunq̄ fuisi tēp̄lexsus Cui ille Qui mgr̄ meus erat verb⁹ me docuit qd̄ septies dicebas q̄si tecta hoim̄ ascēdebam. Ait mulier. Rogo te dic mihi illud verbū cur⁹ x̄tute sine piculo furtū cōmisisti. Ait ille. Tibi dicaz sed alteri nullo mō dicas. ne forte p̄nt bona n̄ra asportare. At illa. Nullo mō attēptabo Qui ait. Hec sunt verba fallax fallax. His dict̄ mulier obdormiuit. Vir autē finxit se dormire sternutabat. Fur etenim cum audiss̄ gauisus est sumpto lune ra

dio. 7 septies dicto carm̄le lacatis m̄i/ bus 7 pedib⁹ p fenestrā in tomū cecidit et magnū sonitū fec̄ fracto crure 7 brachio iacuit miserabilr̄ semiuiu⁹ i terra. Hospes quoq̄ audito sono q̄fuit q̄i ne sciret q̄liter cecidiss̄. Ait ille. Verba fallacia me receperūt. Hospes quidē eum recepit et summo mane in patibulo suspendi fecit.

Moralisatio

Arissimi. Fur iste est dyabolus qui p̄ malas cogitatiōes tectū cordis tui ascendit. et foramen facit p̄ malū cōsensu. vir cum vxore est bonus plac⁹ ecclesie desponsat⁹. Cui diabolus toto conamine nitit̄ p̄ pctm̄ bona sua furari. s̄ vtutes q̄s in sacro baptis̄mo recepit auferre. Sed bon⁹ placus sancte ecclie desponsat⁹ telet cōtinue vigilare vt nō sinat fr̄re anime tomū p̄forare. Furta illud v̄bū saluatoris. Vigilate qz nescitis q̄ hora fur est venturus. Et cōtra eius malicias 7 nequicias intra se 7 vxorē. scz ecclesiā p̄uideat quō dyabolo sit resistendū vt cadat a corde eius 7 nullo mō ei noceat. Vel etiam alio mō pōt reduci. Fur iste erat Lucifer pulcer q̄ toto conamine ascendere volebat vt alter deus esset 7 auferre ab eo eius dignitatē. Et dicebat illud esaiē. Ait edā in celū 7 filis ero altissimo. Et etiā in genesi. Pona sedes meā in aq̄lo nem 7 filis ero altissimo. q̄ postea ascēdit p̄ radiū s̄ est p̄ suā pulcritudinē cecidit in infernū. Et fregit crura sua. id est amisit sic suū decore que deus sibi cōtulit 7 suspensus est in patibulo infernali. A quo nos r̄.

De naturali benignitate x̄pi 7 misericordia q̄bus naturali pctōrib⁹ conuertentib⁹ miseret. 7 x̄p̄us recipit quos mūdus eijcit. Cap. cxxvij.

N Arrat eusebi⁹

in cronica de quodā impatore qui pplm̄ romanū i maria equitate gubernabat/ nulli pcens. s̄ p̄ equali cui⁹ pa eq̄lem penā tribuēs taz diuab⁹ q̄ paupib⁹. Senatores romani eū p̄pter s̄ impio p̄uauerūt 7 tāq̄ paup̄rem fugere cōpulerunt. Ille statim

accessit ad constantinū 7 cū eo pactū fecit et tam strenue 7 tā prudenter se hūit sic q̄ post eū in imperatorē est electus. Qui cōgregato exercitu romā obsedit. 7 cū romani euadere nō possent q̄n ab eo caperent. misit primo ad eū seniores. secūdo iuuenes. tertio mulieres q̄ nudis pedibus añ eū se p̄strauit postulātes veniam quā obtinere nō poterant. Ultimo misit sibi p̄ntes suos simplices quos habuit in ciuitate. / m̄ eius p̄ct̄ et vltima oñdit q̄ suserat. Qd̄ cū vidiss̄ impator amore naturali cōpatiēs totā offensionem dimisit. ciuitatē intrauit 7 honore fice susceptus ē.

Oratio.

Arissimi. Ille impator est xp̄s qui p̄ p̄ctm̄ de ciuitate sua. i. de corde hominis expellit ac de m̄do

isto quando iudei eum morti tradiderunt. Ille x̄o sic expulsus ad p̄m̄ p̄rit vbi est electus i p̄petuū impatorē 7 iudicē nostr̄ in die iudicij. qz oē iudicij dedit p̄ filio Job. viij. Ergo nobis valde timendū est quō in die iudicij debemus ei occurrere q̄n veniet cū maḡ exercitū angelor̄. Quid ḡ est faciendū? Certe p̄mittam̄ primo seniores. i. alte clamm̄ ad patriarchas 7 p̄phas vt p̄ nobis i plorent nudis pedibus. i. cū affectōne. Item sc̄o iuuenes. i. ap̄los martyres 7 confessores noui testam̄ti p̄ opera misericordie implorem̄. Itē mulieres. scilz sanctas v̄gines 7 viduas / 7 principālt̄ rogem̄ misericordiam dei v̄ginē gloriosam 7 ipsa nobis obtinebit vitā eternā. quā r̄c. De illis quos austeritate vincere nō possumus benignitate superemus.

Capitulum. cxxvij.

Erat quidam

rex nomine medro qui vnicū filiū habebat heredē. filiū dimisit p̄m̄ p̄ter h̄ p̄ eū fugauit. spoliādo ip̄m ab hereditate sua. Facto h̄ filius fugit ad regē psar̄ inimicū 7 emulū patris sui / 7 narrauit ei q̄ cū eo se teneret vsqz ad mortē om̄i tpe pat̄. si necesse esset contra p̄m̄ suū p̄p̄riū bellare. Tandem ortū est bellū inter dictos reges q̄ simill̄ pugnauerunt. Accidit q̄ medro rex graui

ter vulnerare vsqz ad sanguis effusōz qd̄ filius ei cōsiderās statim cucurrit ad p̄m̄ 7 pugnauit p̄ eo d̄ dñm̄ suū scilz regē psar̄ 7 vicit eū. Quo facto dñs suus eū dimisit eo q̄ nō tenuit pactū / et ipse rediit ad p̄m̄ 7 veniam hūiliter petiuit 7 obtinuit. et sic pax reformata 7 ei hereditas ē restituta.

Oratio. Arissimi. Ille duo reges sūt deus 7 dyabolus. De primo hiero.

Dñs ip̄e ē deus viues 7 rex sempiternus. De sc̄o iob. xlv. Ip̄e ē rex super r̄c. S3 prim̄ rex. i. deus habet filius. i. animā hūanā / q̄ totiens recedit a deo et obligat se dyabolo quoties committit p̄ctm̄ mortale. Si certe filiū ille voluerit recordari illi belli qd̄ xp̄s fecit p̄ eo d̄ diabolu vsqz ad sanguis effusione vt eū a potestate diaboli eriperet. 7 sic cogitans voluerit se deo hūiliare 7 p̄ p̄ctis veniam petere / poterit secure ad deū accedere / 7 hereditatē vite eterne acq̄rere. ps̄ Tu es q̄ restitues hereditatē mihi r̄c.

De vulneribus anse. Cap. cxxix.

Alexander

der regnauit q̄ dñus totū mūdi obtinuit. Accidit q̄ semel grauem exercitū collegit / et quādam ciuitatem circūdedit q̄ in eodē loco plures milites 7 alios sine om̄i vulnera amittit. Cum x̄o de h̄ multū miraret. p̄bos vocauit 7 ait eis. Quid maḡ quō poterat hoc esse q̄ subito sine vulnere milites mei moriunt. At illi dixerūt. Virū nō est. Est em̄ quidā basiliscus sup̄ murū ciuitatis cuius aspectu milites infirmitur et moriunt. At alexander. quale remediū est d̄ basiliscū. Cui dixerūt. Pōnatur speculū eleuatū inter exercitū et murū vbi est basiliscus. et cū in speculū respexerit / reflexus ei r̄c. r̄c. ad seipsum redit. 7 sic moriet. et sic factū est.

Oratio.

Arissimi. In hunc modū summo remediū elationis est cōsideratio. p̄ rie fragilitatis 7 infirmitatis. qz si q̄ritur q̄re h̄o superbit. Certe qz pondere virtutis caret. Considerare ḡ debet propriā vanitatē tanq̄ in speculo 7 te

currere ad proximam fragilitatem defectum suum
um prospiciens elationem repellendo.

De iusticia et equitate in vita presentis et
futuro spem inveniendis. Cap. cxi.

Et Raclus regna

uit qui inter omnes virtutes quas
habuit iustus fuit: nec pabibus
nec miseribus flecti poterat quin iusticiam
pro loco et tempe exerceret. Accidit scilicet
quod aliquis apud eum accusabat aut quendam militem
de morte alterius militis in ista forma.
Ambo ad quoddam bellum preteritum et nul-
lum bellum erat commissum. Ille miles res-
dixit sine altero. et id dicitur quod ipse in via
alium occidit. Rex cum hoc audisset sententiam de-
dit ut miles ad supplicium duceretur. Cum
autem ductus fuisset viderunt alium militem
venientem per quo ille iudicatus fuit ad mor-
tem in nullo lesus ambo ad iudicem re-
dierunt. Iratus iudex dixit primo mili-
ti: ubi te interficere quod dicitur natus es. et se-
cundo dixit te similes quod causa mortuorum
es. et tertio dixit: etiam te quia missus
fuit militem occidere et non fecisti.

Moralitatio.

Arifsimi. Ille rex est deus qui in
omnibus operibus suis est iustus.
Duo milites sunt corpus et anima. Ani-
ma per carnem seducta moritur: cum peccatum
mortale committitur. id iusto dei iudicio cor-
pus ad supplicia penitentiae ducitur. sed cum
liberum peccatum peccata in via inveniunt. primo
per christi passionem. secundo per penitentiam. sed ambo
morte temporaliter mori debent. Tertius miles
qui eum non occidit est negligens peccator
qui ex diuino precepto habet per totam cor-
ripere. vicia extirpare. virtutes inserere.
Et si illa non facit mortem eternam non
evadit. Ezech. iij. Si tamen annunciaueris
ei neque locutus fueris ut auertat a via
sua impia vivat et ipse in peccato morietur
in iniquitate sua sanguinem de manu tua
requiram. Rogemus igitur etc.
De sano consilio semper audiendo et con-
trario abijciendo. Cap. cxli.

Fulgentius re-
gnavit in cuius imperio erat.
quidam miles nomine zedechi-

as qui uxorem pulchram accepit. sed non pre-
tentem. In cuius domo quidam serpens in
quidam camera habitabat. Miles vero ro-
neamenta et hastiludia frequenter intan-
tu quod pervenit ad magnam egestatem. fuit
amare. et quasi desperatus hinc inde ambu-
labat ignorans quid agere deberet. Ser-
pens videns eius dolorem data est ei vox
a deo sicut quondam asine balaam et ait.
Cur flet? fac secundum consilium meum et post fa-
ctum non penitebis. Singulis diebus lac
dulce mihi ministras et te ditabo Miles
hoc audies gaudens est valde. et hoc fidele
adimplere promissum Statim infra breve
tempus ditatus est valde. plenus pulcras
et magnas divitias habebat. Accidit una
dies quod uxorem diceret marito Vnde credo
quod ille serpens multa bona possidet in ca-
mera in qua iacet consilio ut occidat et bona
eius obtinebit. Ille vero ad instructio-
nem mulieris in alleam portavit ut sper-
tem occideret cum vase lactis. Cum vero
serpens vas lactis videbat caput extra
foramen camere extendit ut lac more con-
sueti lameteret. Miles vero hoc videns mal-
leum extendit et serpentem percutere vol-
lebat. Serpens vero subito videbat et ca-
put retraxit et ictu mallei vas suscepit.
Statimque plenus post hoc et omnia quae habuit
miles amisit. Ait ei uxor. Neui malus
consilium tibi dedit. sed prope ad foramen ser-
pentis et te in omnibus humilia si forte gratiam
per eum obtineas. Perrexit miles ad ca-
meram serpentis. et fuit amare petens gra-
tiam ut per eum sicut prius ditare posset.
Ait serpens. Vt video quod stultus es
et tu in stulticia permanebis. quod non potest esse
quin ille ictus magni mallei ad memo-
riam sepius mihi veniat et occurrat tibi
quod plenus tuam occidi et omnes divitias
abstuli Et sic nulla verba pariter nos sta-
re poterit. Miles constabat est valde et ait
Tibi fidele promitto amodo si te nil veli-
le perpetrare si gratiam tuam habere possum modo
Tui serpens. Carissime natura serpentis
est astutia et veneno plena sufficiat tibi
verba mea quod iam mihi occurrit ad me-
moriam ictus mallei cum tua nequicia
recede ne tibi maius malum contingat.
Miles vero cum magno dolore recessit ab eo

Et ait vxori sue. **Ue** mihi q tuū cōsiliū opatus sum Et sic semp post hoc in ege state vixerunt.

Oratio

Strissimi Iste rex est p̄ celestis

Siles sedechias paup hō nu- dus tē vtero mris egressus qui

omnes diuitias paradisi p p̄ctm̄ primi parentis pdidit/ cū pulcrā vxores euam accepit de cui? cōsilio gaudiū padisi perdidit.

Serpens nutrit? in camera ērps in corde tuo p v̄tutem baptisimi ptent?

a quo hō oīa bona recepit. Primo filiū id est animā pulcrā ad dei similitudinem creatā

Scōo hoīem cōstituit dñm mundi. psal. Constituiti eū sup omīa opa manūū tuar.

Tertio padisum. Sed cū pater n̄ adam fuit recepit? cōsilio eue p suggestione diaboli oīa perdidit.

Et sic q̄libet hō si seq̄tur cōsiliū vxoris. i. carnis/ amittet oīa.

Ep̄ls. Si fm̄ carnem vixeritis/ moriemini.

In baptisimo p̄misiisti x̄po ministrare lac. i. oīem innocētie et deuotionis.

Sed grauit̄ x̄pm̄ p cutis/ q̄n̄ p̄ctm̄ mortale cōmittis.

Hec videns auferet a te filios et filias et diuitias vt te emēdes sic scriptū ē.

Quē diligo arguo et castigo. Ergo de virga disciplina plus dē m̄ gaudere q̄ dolere.

De dyaboli laqueis q̄bus nos circūuenire satagit.

Cap. cclij.

Erat quidam rex potens valde q̄ q̄ndā forestam p̄struxit/ et eā muro circūvallauit. in q̄ diuersa genera animalium posuit/ in q̄bo multū delectabatur.

Erat eodem tpe q̄dam cōp̄ditor inuentus est. et sic p̄pter sua scelera omībo suis priuatus ē.

Ille x̄o de terra sua expulsus est et p̄didit sibi de q̄tuor generib; canū et multis retib; vt bestias regis i foresta capet et d̄strueret.

Homīa canū h̄c erāt richer. emuleym. hanegiff. bandyn. crismel. egofyn. beamis. et renelin.

Per istos canes et retia destruxit h̄c omīa anima regis.

Audiens s̄ rex cōtristatus est valde. vocauit filiū suū et ait Fili carissime arma te et descende cū exeratu vt illū p̄d̄itorē occidas vel de regno expellas.

Et ille. Pater p̄sto sum. s; vt audiui a pluribus tam potens est ille q̄ me optebit latere ad aliq̄d tps cū vna puella cui? sapia omīs alios excellit cū q̄ colloquūsi habeb; et sic ad pugnam me parabo.

Aut p̄. Uade ad castrū varioc̄ et inuenies in eo puellam q̄ fm̄ audita est valde prudens. et si p̄ eā n̄ m̄ aduersariū poteris delectare/ eā multis honozib; p̄moueb;.

Filius s̄ audiens armauit se et castrum puelle intrauit nullo sciente q̄ eū cum gaudio recepit/ et apud eā p̄ aliq̄d tps māsit.

Deiñ extra castrū recessit et statim die octauo aduersariū p̄ris aggrediebatur potentia.

In fine eū diminuit et caput eius amputauit. Post s̄ cum victoria ad p̄rem rediens p̄ eum in regē cō

applicatio. (statuit.

Strissimi Iste imperator est dñs deus. foresta mund? siue ecclesia.

Mundus erat circūvallatus diuinis p̄ceptis fm̄ legem moysi.

Ecclesia circūvallata est passione x̄pi et miscōia doctorū p̄dicatorū et cōfessorū.

Siles p̄d̄itor qui erat expulsus est diabolus d̄ regno eiectus q̄ eccliam et alios xp̄ianos machinat omī hora destruerē.

En̄ puidet sibi de canib; et retibus qz sic venatores simplici vita insidiant bestijs vt q̄n̄ exiunt de cauernis i q̄bus latebant h̄nt retia cum q̄b; capiūt eas.

Cum em̄ hoīes exiūt de cauernis bone vite. tunc h̄nt retia. i. carnis et mūdi delectatiōes et illas ponunt an̄ eos et capiūt illos.

psal. Cadent in retia culo ei? p̄ctōres. En̄ aduertite q̄ venator ille diabol? h̄s q̄ttuor genera canum currentiū.

Aliq̄ eoz sunt pro bestijs sp̄ualib; et alij p̄ alijs. Duo primi canes. sc; richer et emuleym curunt ad ceruos et vsos. i. diuitias et voluptates p̄ q̄s plures tracti sunt ad malefaciendū qz diuitie sepe ponunt hoīem extra viam rōnis/ et p̄pter magnas diuitias volunt h̄re potentias et voluntates p̄riā. ideo sapient̄ vtamur n̄ra potentia loco iusticie/ sit fortitudo n̄ra lex iusticie.

Hoc est dictum. Totum sit ius qd nos volum? et possumus facere. Unde isti duo canes sc; diuitie et voluptates vel potentie currunt siml. et multos p̄st se trahunt et ad p̄ctm̄ alliciunt. Jō scripta

dicit. Venator multum gaudet quando
 vidit ceruū viam capere versus rethe.
 Sic dyabolus quando vidit hoīem viā
 capere versus peccatū mortale. ⁊ p̄ cōse-
 quens in infernum. Deinde venator. id
 est dyabolus p̄mittit aliū canē currere
 scilicet hanegiff. id est accipite et date.
 Iste canis currit ad abbates/priores
 et pastores qui h̄nt ecclias p̄ferre. Iste
 dant vt accipiant. q̄ q̄d p̄bis l̄m̄ibol
 bonis clericis dare deberet. hoc dat fatu-
 is ⁊ discolis. p̄pter fauorē ⁊ laudē. q̄d est
 contra scripturā vbi dicit. Da bonis et
 ne recepis pctōrem. Vñ hanegiff. i. ac-
 cipite ⁊ date ducit mltos ad rethe. i. in
 infernū. Vñ alter canis bandyn ducit
 placitatores ⁊ aduocatos ad rethe. q̄ p̄
 cautelas eoz faciūt s̄ iusticiā. Vñ dicit
 iob. Audacter teū puocat. q̄ si pars ve-
 ra eis nihil vult dare accipiūt de parte
 falsa bursas plenā. ita q̄ illa trahat ad
 se de creta ⁊ de cretalia ⁊ facit discordiā
 contraxitatē. Vñ dicit abacuc. Lacerata
 est lex. p̄pterea egredis iudiciū puerus
 Vnde p̄tra tales ait psal. Aator labioz
 op̄riet eos. i. in pfundū inferni deprimet
 eos i miserijs nō subsistent. Deīn
 canis alter canis mittit circa lepores
 qui tam veloces sunt q̄ mōtes transeūt
 id est ordinatos in ecclia. sicut sunt p̄bi
 teni. rectores. capellani. monachi. ⁊ fr̄es
 mendicātes q̄ deberēt p̄tōem transire
 ad mōtes alte vite. s. de terrenis exone-
 rari ⁊ mundū desp̄icere. Sed p̄les sūt
 tm̄ temptati p̄ carnē istam q̄ ducit eos
 p̄ voluntate sua ad rethe diaboli. aut eo
 q̄ confidūt in rebz in quibz decipiūtur.
 cum rector ecclie vel pleban⁹ d̄ ducentis
 vel trecentis marcis collegit duos di-
 scos de residuo n̄ ense sue quos paupibz
 daret dare. sed videt eis q̄ multa se-
 cerūt p̄o dei amore. Ergo pessime expo-
 nunt illā totā pecuniā q̄ p̄ mūdū vani-
 tatibus ⁊ pompa seculi. ⁊ q̄d prius ē in
 luxuria ⁊ gulositate. Vñ s̄ tales scriptū
 est. Duces ceci excolentes silicē. Aliq̄
 sacerdotes ⁊ clerici tm̄ confidūt in pri-
 uilegijs eozum ac in corona sua et reue-
 rentia quā p̄pls ei facit q̄ si vnā missaz
 ⁊ die cantant totū residuū die in vani-

tatibus licite concedat estimant. Con-
 tra tales dicit salomon. Sūt impij qui
 ita securi sunt q̄si iustoz facta habeant.
 Et tales cadent in cōfessionē extremā
 nisi penituerint. Deinde alter canis est
 solutus qui vocat belyn qui versatur in
 vsura. i. ad mercatores. p̄pter quas p̄les
 cadūt in rethe diaboli. q̄ vendūt ⁊ emūt
 vt tertiā p̄tes lucent vel plus dicit psal.
 Non defec̄ de plateis eoz vsura ⁊ dolus.
 Ergo veniat mors sup̄ illos ⁊ descēdāt
 in infernū viuentes. Deīn alter canis
 qui vocat beamys. i. luxuria p̄ quā mul-
 ti clerici ⁊ layci diuites ⁊ paupes/ pui-
 et magni iunenes ⁊ lenes in rethe dya-
 boli sunt. Videns ḡ deus totū gen⁹ hūa-
 num p̄ rethia diaboli destrui ⁊ captum
 teneri. misit filiū suū in castz puelle du-
 plici armatura armatū. i. diuinitate et
 hūanitate. Et post q̄ natus est. die octa-
 ua dyabolū aggredit. s. q̄n erat circumci-
 cilus ⁊ postea dedit bellū. s. in pascue/
 et obtinuit victoriā vt sic nos a vitijs ⁊
 rethibus dyaboli liberaret. et ad vitam
 eternam p̄duceret.

De timore extremi iudicij cum expo-
 sitione.

Capitulū. cxliij.

Rat quidā rex

qui statuit p̄ lege q̄ q̄cunq̄
 subito mori deberet mane añ ortū solis
 ante tomū eius tubas canerent ⁊ statū
 talis v̄stibz nigris se indueret/et sic ad
 iudiciū veniret. Ille rex magnū cōmū-
 um fecit ⁊ om̄es satrapas regni vocari
 fecit qui om̄es v̄nerunt. In quo cōmūio
 erant periti de omni genere musicali q̄
 magnū solaciū cōmūis fecerūt ex sua
 ui melodia. Rex v̄o nullum solaciū vel
 signum leticie oñdit/ sed vultū tristem
 habuit ⁊ suspiria ⁊ gemit⁹ emittebat.
 Hoc videntes cōmūio admirati sunt ⁊
 nō fuerūt auli petere ab eo cām tristicie
 sed dixerunt fratri regis vt. cām tante
 tristicie indagaret. q̄ ⁊ fecit dicens sibi
 q̄ oēs in cōmūio mirarent de tanta tri-
 sticia ⁊ cām libenter scirēt. Ait rex. Va-
 de ad tomū tuam die crastina respōsus
 audies. q̄d ⁊ factū est. Rex p̄cepit buca-

cinatoribus vt seqnti mane veniret añ
 tomũ fratris sui / r tubis caneret r ipm
 ad eum duceret sm legẽ. quod r fecerit
 Audiens frater regĩ de mane tubas añ
 tomũ suam cõmota sunt oia viscera ei
 et surrexit vestibõ nigris se induit veni
 ens ad regẽ. Qui fecit fieri foueã pro
 fundã r vltra foueã cathedra fragilem
 que quattuor pedes fragiles habuit / et
 fecit frẽm suum exui vestibus / r sup cas
 thedrã poni. Cum aut in cathedra esset
 collocatus / ordinauit vt gladius acutus
 vltra caput suũ per filum sericum pen
 deret. Deinde ordinauit quattuor ho
 mines cum qttuor gladijs acutissimis.
 vnum a parte anteriori / alium a parte
 posteriori / tertiu a parte dextra / r qrtus
 a parte sinistra. Cũ autẽ sic starent ait
 rex illis quattuor. cum dixerõ sub pena
 mortis gladiũ in eum infigite / r tubas
 omniaqz genera musicalia fecit adduci
 coram fratre r melsam parari r diuersa
 fercula apponi r ait O frater mi carissi
 me quare tm̃ doles r tantã tristitiam in
 corde hẽs. Ecce optimã fercula / ecce me
 lodia suauissima qre nõ gaudes et leta
 ris. Est ille Quomõ potero gaudere cũ
 in signum mortis hodie mane sonitum
 tube ante tomũ meam audiui / et modo
 in corruptibili r fragili cathedra suã col
 locatus. Si indiscrete me moueã ipsa
 frangitur / r in puteum cado de quo re
 surgere nõ potero. Si caput meũ erigo
 gladiũ vltra caput meũ vsqz ad cerebrũ
 me interficiet quattuor tortores in cir
 cuitu meo stãt parati cũ gladijs ad vnũ
 cum verbũ vestz me occidere. Istis con
 sideratis si dñs totius mũdi essem gau
 dere nõ possem. Cui rex ait. Jam ad q
 stionem hesternã quare nõ gauderẽ re
 spondeo. Ego sum sicut tu mõ collocat
 in cathedra corruptibili r fragili. qz in
 corpori fragili cuz quattuor pedibõ corru
 ptibilibus. s. de qttuor elementõ. et sub
 me est puteus infernalis. vltra caput
 meũ gladius acutus. s. diuinũ iudiciũ
 paratum aiam meam a corpe separe.
 ante me gladius acut. s. mors q nulli
 parceret / et anteqz sperat veniet. quomõ
 vbi qñ penit ignoro. A parte posteriori

alius gladius parat me ad patiẽdum
 scilicet peccata mea que in hoc seculo cõ
 misi parata sunt añ tribũal me. accusa
 re. Gladius a pte dextra est dyabolus qui
 circũit qrens quẽ deuoret qui semp pa
 ratus est animã meãz recipere r ad infer
 num deducere. Gladius a parte sinistra
 sunt vermes que carnẽ meam post mor
 tem corrodent. Cum em̃ carissime fra
 ter omnia ista cõsidero / numqz gaudere
 potero. Si g̃ tu tãtũ hodie me timuisti
 quĩ sum homo mortalis. multo igĩ pl
 creatorẽ meũ r redemptorẽ meum to
 minum nostrũ iesum christum deo tu
 mere. Vade ergo carissime frater r noli
 amplius tales qstiones querere a me.
 Ille vero surrexit r gratias de vita sua
 regi fratri suo reddidit. p̃mittẽs firmĩ
 amodo vitam suam corrigere. Hoc au
 dientes om̃es qui aderant / laudabant
 responsum regis.

De statu mundi actuali.

Capitulum. cxiij.

Fertur de quo

dam rege cuius regnũ in tam
 subitã deuenit mutationẽ q
 bonum in malũ verũ in falsum. forte in
 debile. iustũ in iniustũ ẽ mutatũ. Quã
 mutatiõem rex admirãs a qttuor p̃bis
 sapientissimis cam̃ hui q̃siuit. qui inqz
 philosophi post sanam deliberationẽ ad
 qttuor portas ciuitatis pgẽtes qlibet eo
 tres causas ibi scripsit. Primus scripsit.
 Potentia est iusticia. ideo terra sine le
 ge. Dies ẽ nox / ideo terra sine via. Fu
 ga est in pugna. ideo regnũ sine honore
 Secundus scripsit. Unum est duo iõ
 regnũ sine veritate. Amicus est inimic
 iõ regnũ sine fidelitate. Malũ est bonũ.
 ideo terra sine pietate. Tertiũ scripsit
 Ratio habet licentiã / iõ regnũ sine no
 mine. Fur est p̃positus. iõ regnum sine
 pecunia. Corabola vult esse aquila. iõ
 nulla discretio in patria. Quartũ scri
 psit. Voluntas est p̃siliari. iõ terra ma
 le disponitur. Denariũ dat sententiam.
 ideo terra male regitur Deus est mori
 tu. ideo totum regnum peccatoribz est
 repletum.

Oratio.

Ariffimi. Quis terra solebat regi p iusticia fm leges diuinas et impiales. nunc aut regis per potentia Nota moralit & rez est. qz oli iusticia dictauit qz uentus esset diligend⁹ sup omia &c. Sed potentia in regno ase vicit intantū qz hō ex certa malicia cōtra inclinatioem pprie voluntatē q̄ naturaliter magis inclinaf ad bonū q̄ ad malū. b̄ fac. Scdm etiam rez est qz olim clerici laicis p bonū exēplū ad eternaz patriā viam pbuerūt. sed mutat⁹ est color optim⁹. qz omīs declinauef simūl/ in utiles facti sunt nō est q̄ faciat bonum p̄ atet de papa q̄ olim bñficia dedit clericis dignis ppter deum spernēdo mune ra/ sicut p̄ tr⁹ m̄dit simoni in ago. Pecunia tua sit tecū in pditionē. Hoc idē patet in religiosis q̄ olim p bonā vitā viā ad eternā patriā p paupertatē cōdebāt. qz attendebāt ad illud qz monach⁹ hñs obelū nō valet obolū Hoc idem patet in clericis. qz vt dicit Hiero. Quicquid preter simplex vestitum & victū vtilitari retines tu sacerdos tuū nō ē s̄ pauper/ rapina est & sacrilegiū est. Illi eniz omīs taz mōachi q̄ canonici/ tā moniales q̄ clerici noctem vertef in diem. et ideo arda est via q̄ duc ad patriā. & pauci. qz carent lumie incedūt p eam. Tertium primū. Fuga em̄ est in pugna pbat⁹ literaliter. Nā olim dñi h̄ vn⁹ hūnt aliqd aduersus alium solebāt pugnare &c. sed mō honor recessit qz nolūt pugnare. sed quotidie p rapinā p furtum. & talia vn⁹ intrat terrā alteri⁹ & nolunt pugnare. qz emunt equos velocissimos ad fugiendū. Spūal⁹ rez est qz olim hoies temptatioēs vincebāt & aduersarios. s. carnē mundū & dyabolū supabāt. Et sic apud deum fuef magni meriti et honorē ex b̄ reportabant. sed hodie qñ teberent pugnare cōfentiēdo fugiūt Scōs dixit. Unū ē duo &c. Que est rō qz veritas nō est in mō nisi qz cor & lingua q̄ teberent esse vnus iā sunt diueta. qz qc quid hō iam p os affimat cor negat.

Nota ex isto qz hodie h̄e sigillate nō valent. Juramēta p̄stita non tenent & cetera qd nō fuit oli. qz h̄ vnus dixisset

alteri simplici verito faciā tibi b̄. credi & disset. Spiritualit rez est qz ania q̄ teberet esse in caritate vna cum deo p pctm̄ est diuisa. Scdm/amic⁹ est inimic⁹ &c. que est rō nisi qz nō esse fides in mundo. Certe qui teberet esse amic⁹ iā est inimicus. Jam verificatū est dñi xpi Surget filius d̄ p̄rem. Credo qz non sit mō ita bonus amic⁹ q̄ p pecunia nō fieret inimicus. Spiritualit etia rez est/ qz xpi amici i euāgelio sum⁹ dicti. qz teste x̄o. Jā nō dicā vos suos sed amicos. sed hodie facti sum⁹ inimici. qz casty dñi. s. cor nostrum tradim⁹ diabolo. Tertium. malū est bonum &c. Que ē rō qz hodie taz magna crudelitas regnat i mō & auaricia Certe nulla alia q̄ illud qd est malum factus ē bonū. s. pecunia. Qz aut pecunia sit mala/ pbat⁹ p p̄bm q̄ dicit qz aurum siue argentū nō est nisi fer terre. Postq̄ iste feces facte sunt ita care pietas recessit. Sed tñ teste sapiente. Nihil iniqu⁹ q̄ amare pecuniā. Spūalit/ pctm̄ quod est mai⁹ malum qd inueniri p̄t hodie factus ē bonū. qz pauci sunt q̄ nō peccēt. Cōtra quos p̄ba. Ne vobis q̄ dicitis in alū bonum & bonū malum. Tertio dixit. Nō habet licentiā. que est rō qz hodie xpiani carēt noīe. certe nlla alia nisi qz ratio i hoib⁹ est licēciata. Homo vocatus est xpian⁹ p rōem a xpo. sed homines nō vtunt rōe. qz hō cum in honore est nō intellēxit &c. Nā porcis affimilatur p luxuriā. Leoni p supbiā. Cani per inuidiā Vulpi p dolositatem. Et rō nō meret⁹ dici hō. nec xpianus. qz vitā christi totaliter deseruit. Spiritualiter verum est. qz si homo h̄rēt rōnem deum sup omnia diligeret. Probo. qz ratio dicit qz bonū est diligendū/ et magis bonum magis diligendum. et maxime bonum maxime diligendum. Sed constat qz deus est maxime bonus/ et bonū quo magis bonum cogitari non potest. Ideo si homo rationē haberet ipsum pre omnibus diligeret. Secundo/ fur est ppositus &c. que est ratio qz pecunia dñatur nulla alia nisi qz officiales sunt fures. nō dico fures/ sed vnū p expientia vido qz dñi tpales sunt paupes & ppositi

abundant. Video etiā q̄ isti villani iu-
 stici et alii paupes modicū hnt. Et isti
 diuites abundant. Que est rō nisi q̄ fu-
 res existūt. Carissimi. si vn' alteri q̄q̄
 marcas vel tot florenos accipet. nōne
 fur iudicaret. Sed isti q̄ntū recipiūt de
 capitali sūma notū est p̄fessoribz. Et iō
 veri fures nō suspendūt teste p̄ho. q̄ vi-
 dit q̄ iudex duxit furē ad patibulū p̄ho
 ridente / r iudice q̄rente q̄re videret. r̄n
 dit q̄ magn' fur duxit puū furē. Spūa-
 liter v̄z est de illis q̄ p̄ modica d̄lectatō
 ne r̄o anias q̄s solo sanguie acq̄siuit fu-
 ranz r̄ diabolo subūciūt. Tertiu cora-
 bo' a. vulgarif. dy sebn odz zvyplfyege-
 also hoch als der adelet. Ideo non est
 discretio. Nam qui teberēt agz colere
 hodie volūt d̄nari. Nā postq̄z hnt vnū
 par ocreaz r̄ calcarū r̄ equū / ipsi equi-
 tare volūt r̄ vocari domicelli. Johānes
 vel xp̄iane. et sic de alijs v̄z est de illis
 ciuitatē h̄bz quoz p̄ntes fūerūt pellifices
 et sutores r̄c. Xpi autē se hnt vt milites
 Modica d̄finita est hodie in mōdo Silē
 applica sic scis r̄ vis de mūeribz. Spūa-
 liter v̄z est de istis mōialibz mōachis
 et clericis. nota quomō hodie vadūt r̄c.
 Quart' p̄hs dixit. Solūtas est rō. iō re-
 gnū male regit. Que est rō q̄ terra ma-
 le regit. Certe nulla alia nisi q̄ d̄noyuz
 consiliū est malum. Nā olim p̄siliarij so-
 lebāt dare p̄silia iuxta eq̄tatē. nūc autē
 ea dant s̄m voluntatē. applica sic vis et
 scis q̄re s̄ faciūt. Spūaliter etiā v̄z ē d̄c /
 quid ratio dicat p̄ eterna salute. volū-
 tas vult oppositū. Scdm tenarius dat
 sniam r̄c. Que est rō q̄ sic vendit iustit-
 cia. quia mō nulla iusticia est q̄ tenari'
 quia si venerit denari' ad iudiciuz / et si
 habueris dare pecunia r̄ cām minus iu-
 stam habueris. iudex p̄ te sententiabit
 nō te videt si reus fueris. qz mūera iu-
 dicū oculos excecāt. Spūaliter etiā ve-
 rū est in iusticia p̄fessōis qz si volueris
 de magnis pctis veniā impetrare facili-
 ter r̄ iudicem p̄fessorē placare pecuniaz
 oñdas. et licet nō habuerit autoritatē
 te absoluet / p̄niam imponet. Nota etiā
 litteraliter de istis officialibz r̄ curia ro-
 mana q̄ non petit ouē sine lana Tertiu

Deus est mortu' r̄c. Certe si deus ad
 huc viueret sicut añ incarnationē q̄n
 p̄pter pctm̄ luxurie totū mūdū submer-
 sit octo animabz exceptis. Nota quō
 hoies tunc solebant se retrahere a pec-
 catis saltem timore si non amore eo q̄
 sciebant tēū omia vindicare. Sed nūc
 quasi mortu' a nobis reputat' nec de fu-
 turo iudicio vel inferno. v' eterna pena
 vel eterno regno cogitam' r̄c. Ecce audi-
 stis. xij. rōnes q̄re totus mūd' est in ma-
 ligno posit'. Quiescere q̄ carissimi age-
 re peruerse. discite benefacete. Iaias.
 Auscultate vt cognoscatis veritatem
 et veritas vos liberabit. quaz ois terra
 approbat. celū etiā ipsam b̄ndicit r̄ oia
 opa tremēt eā. qm̄ non est cū ea qd̄ ini-
 quū. Ideo p̄manebit in eternum.

Devia salutis quam dñs deus p̄ fi-
 lum suū aperuit.

Cap. cly.

A lbertus nar

rat q̄ tempe philipi erat q̄
 dam via q̄ duxit inter duos
 montes armenie q̄ diu nō erat frequē-
 tata. postea autē accidit nullū posse trāsire
 r̄ viam p̄pter aeris infectionē nisi expi-
 raret. Vñ rex a sapientibz cām tāti ma-
 li querebat. et nullus ex eis ei v̄titatē
 dicere poterat. Tandē vocat' socrates
 dixit regi q̄ edificū edificaret equalis
 altitudinis cum montibz. Quo facto
 fecit socrates fieri speculū de calibe plas-
 ne sup̄ficiēi solitum r̄ mūdum. vt ab oī
 loco mōtiū foret aspectus r̄ reflectio ad
 speculū. Quo scō intrauit socrates edi-
 ficium. et vidit duos dracones. vnū ex
 parte montis / alium v̄o ex p̄te vallis.
 Qui contra se ora mutuo apiēbant et
 aerem hauserūt. Et dum sic respiceret
 quidā iuuenis in equo q̄ piculū ignos-
 tabat / volens transire p̄ viam illā sub-
 ito de equo cecidit / r̄ incōtinētī mortu'
 est. Socrates v̄o statim ad regē cucur-
 rit r̄ omia visa eidem narrauit. Postea
 vero p̄ artē subtilē capti sunt dracones
 r̄ postea interfecti. Et sic via salutis oī-
 bus eam transeūtibz r̄ ambulantibus
 facta est.

Oratio

Ariffimi. Per illos mōtes q̄ ele
 uabant sup oēm superficiē terre
 nobiles ac mōdi potentes intelli
 go qui vltra cōmunita tē populi eleuā
 tur. vel ptem laicalē siue clericalē. Und
 psalmista. Ascendent mōtes ⁊c. Inter
 istos mōtes est cōmunis trāsīt populi
 qz tor? p eos regif. In istis mōtib solēt
 latere duo dracones. i. duo vicia. s. sup
 bia ⁊ luxuria. quoz veneno tor? mūdus
 inficit. Juxta illud. i. iobis. iij. Omne
 qd̄ est in mūdo aut ē supbia vite aut lu
 xuria ⁊c. Istoz draconū vis est nobis ig
 nota. et iō qz p vīā illā omunē in q̄ dra
 cones latēt transeūt subito illoz vene
 no puenit moriunt. S; anteq̄ periculū
 sentiam? dēm? oculos nrōs ad speculuz
 mundū ⁊ politum. i. ad saluatorē dirige
 re. De quo sapie. vij. Candor lucēteri
 ne ⁊ speculū sine macula. Item tel? mul
 altum edificatū edificare. hoc edificium
 est vita mūda p pñiam ⁊ bonis vtutib?
 ornata q̄ tel? nra picula fuderē Et
 quō iuuenis. i. hō vanitati dedit? cadit
 de equo ⁊ tuq̄ ⁊ morit spūaliter Hoc vi
 dens socrates. s. bon? platus tel? curre
 re ad regem glorie ⁊ eū de nocte p sub
 dito orare vt possit viā piculosam p̄ca
 uere ⁊ viā salutis eterne glorie eligere
 et sic vitam possidere eternā. Quod ⁊c
 De principib ⁊ magnatib fortiter
 arguendis pro eorum torefactis.

Capitulum. cxi.

R E fert augusti

Ahus in te ciuitate dei q̄ dyo
 medes pyrata galea vna longo tpe in
 mari hōies spoliavit ⁊ cepit. qui cū mul
 tis nauib iussu alexandri fuisset q̄situs
 et tandē captus et alexandro pñtatus
 eum interrogauit dicēs. Quare mare
 habet te infestū. Ille statim r̄ndit. qua
 re te orbis terraz. Sed quia ego h̄ ago
 vna galea latro vocor. Tu xō mūdum
 opprimens nauū multitudine magna
 dicit? impator. S; si circa me fortuna
 mālueretur fierē melior. econuerso tu
 quanto infortunator tanto teterior.
 Alexander r̄ndit. Fortunā tibi mutabo
 ne malicia tua fortune meriti ascribas.

Sicq̄ ditatus est p eū. ⁊ de latrone factus
 est princeps et zelator iusticie.

Oralisatio.

Ariffimi. Latro in mari cū vna
 galea est pctōr in mundo cū sola
 vita. et tamen nō desistit occidet
 re virtutes ⁊ spoliare p pctm̄ quas rece
 pit in baptismo. Sed alexander. id est
 princeps vel prelatus habet talē ad vi
 am rectitudinis adducere p naues. i. p
 monita sancte ecclesie Sed caueat pla
 tus vel priceps vt seipm̄ prius iudicet
 vt nō inuentus fuerit peior illo quē ar
 guere voluerit. qz si sic grauius puniet.
 Demū latro ille fact? ē zelator iusticie
 et p bonū decore pctōr ad optimū fines
 puenit. ⁊ tūc est maius gaudiū sup vno
 pctōre pñiam agēte. q̄ super nonagin
 tanouem iustis qui non indigent peni
 tentia.

De peccati veneno quod anniaz in
 toxicat. Capitulum. cxiij.

DE quodā rege

narrat quē inimici eius occide
 re cogitabant. ⁊ qz potens erat veneno
 eum p dēre voluerūt. Venērūt aliq̄ eorū
 simplici veste iuduti ad citates vbi ma
 nebat ⁊ ibi erat fons aq̄ de quo rex mul
 totiens bibeat. hūc fontē veneno vndi
 qz intericauerunt. Rex aut̄ ignorabat
 et bibit sicut solitus erat ⁊ mortu? est.

Oralisatio.

Ariffimi. Rex iste ē adam prim?
 hō mo cui subiecte erāt oēs crea
 ture corpales. psal. Si a subiecti sub
 pedib ei ⁊c Illū regē q̄rebant temōes
 interficere veneno qd̄ fuderūt in fontes
 in quo deo placuit. Fons ille est cor hu
 manū quia sicut riuli respectu fontē
 exiūt ita cor hōis ifuit vtutē ⁊ regunē
 omib mēbrz. ad illū fontē infusus fuit
 venenū qm̄ prim? parēs p suggestiōem
 cōcepit ⁊ dei pceptū facere et ei assenti
 prebuit. ⁊ tūc de isto fonte mortē bibit.
 Et post eum q̄ infiniti hōmies mortui
 de isto fonte. et h̄ descendunt riuli i no
 bis. qz rōne illi? pcti sp̄ h̄emus p̄mpti
 tudinem ad peccandum. Juxta illud

Sensus et cogitationes hominis pna sunt
ad peccandum ab adolescentia sua.
Ex peccatum hic vel alibi puniet.

Capitulum. cclviii.

Refert aulus

gelius de amone qz cu3 di-
tissimus es3z 7 transire vel
let de vno regno in aliud cōduxit nauē
sed naute ppter pecuniā eū occidere vo-
lebāt. s3 ipse ab eis impetrauit vt prius
cantare posset ad honozē delphinis qui
in cantu hominis delectat. Cum vō in
mare pietus esset delphin eū suscepit
et in terrā deportauit. et dū naute eum
mortuū crederēt ipse in terra apd regē
eos accusauit. qui coraz rege positi victi
sunt 7 damnati.

Expositio.

Cristissimi. Sic mō est si aliq3 di-
ues diuitijs virtutū q̄ p̄ hui' se-
culi mare patiēter pponit ad ve-
um trāsire. veniēt filij diaboli 7 ab eo fa-
mam 7 bona t'palia tollunt 7 alijs mole-
stijs vexant. sed certe ipse inter hec caue-
re debet deuotio orōnibus a deo auxiliū
petendo. 7 sic portatur in terram. De q̄
psal. portio mea dñe sit in terra viuē-
tiū. Et inimici tradent penis eternis.

De vana gloria quam multa mala
sequuntur.

Capitulum. cclix.

Alerius nar-

rat qz qdā nobil' p̄siliū sapi-
entis q̄siuit quō p̄ s̄ nomē
suū ppetuare. Rñdit qz si vix illustrem
occideret n omē suū ppetuatū esset. quo
audito philippū p̄rem alexandri magni
interfecit vt nomen sibi acq̄reret. Sed
ille cito post misabili morte extinct' ē.

Aplicatio.

Cristissimi. Aliq̄ nobiles ac mun-
di potentes p mala opa sua ac-
quiritunt nomē mūdānū. s3 sine
dubio per illud nomē q̄ntū in eis est do-
minū deum occidit. iō tales mala mor-
te morient' cum in inferno sepeliunt'

De roze celestis gratie. Cap. cl.

Plini' narrat

qz sit quedā terra i qua nec
ros nec pluuia descēdit. An

maxima est ibi siccitas et defectus aq̄z
quia tantū est ibi vnus fons qui aquā
in p̄fundo habet. Cum vō hoīes aquā
volunt h̄re. accedūt ad fontē cum omni
genere musicorū qd̄ h̄nt 7 circueunt fon-
tem dulcē facientes melodīā. post melo-
diam aq̄ ascendit ad os fontē et fluit in
abūdantia. 7 sic hoīes aquā capiūt 7 re-

Moralisatio. (cedunt.

Cristissimi. Terra illa q̄ sicca ē mū-
dus iste est q̄ hoīem siccū reddit
ab orōne 7 deuotione / 7 subtrahit rozes
celestis gr̄e. Fons iste est deus. An̄ eccl̄i.
Fons sapie in ercelb̄ rei. Eamus ḡ ad
fontē illum cū instrumētis musicis. i. de-
uotis orōnibz vt nostra vox sit dulcis i
aure dilecti. 7 accedat ad nos aq̄ gratie
sue. Quam n obis concedat q̄c.

De ania peccatrice p peccati lepram
infecta quō curatur. Cap. cli.

Rex quidaz no-

bilis in reḡ suo habuit duos
militēs. Anus erat auar' et
alter inuidus. Auarus pulcā vxorem
habuit oculis omnīū gratiosam. Inui-
dus vxore vxorem valde turpē et omibz
odiosam / et q̄ndā terram annexā mili-
ti auaro habuit quā miles cupidus per
omnia h̄re desiderabat. Sepius ad euz
accessit. 7 multa ei obtulit si terrā suam
ei vendere vellet. Miles vō inuid' rñ-
dit se nō velle vendere hereditatē suam
nec p auro vel argento. atramē ex inui-
dia cepit cogitare quō pulcritudinem
vxoris auaro militi posset denigrare. et
dixit militi auaro. Si desideras ter-
ram meā h̄re nil p precio desidero nisi
qz vxor tua mecū sit vna nocte. Qui ei
annuit et vxori dixit. que repullam de-
dit primo / sed tandē p virū inducta cō-
sensit. Et ille miles inuidus anteq̄ ei
condormiret cū leprosa se cōmiscuit. s̄
facto ad dñam accessit 7 eā cogitit quo-
tiēs voluit. Quo scō eidē intinuit qz
leprā incurreret dicēs. quō inuidiā te s̄
habuiss' qz vxor tua tā turpis est / 7 ipa
tā pulchra hō eā sic d̄turpauit. qd̄ audies
trist' facta ē 7 flēs amare marito suo in-
timauit. q̄ valde tristis fact' dixit vxori
sue. vō tibi p̄siliū. Adhuc nullū signū

lepre in te apparet/hic ppe extra regnū
est ciuitas magna in qua ē vniuersitas
ad illam pgas omnibz venientibz sis
cōmunis. 7 qui p̄aus ad te accesserit in
firmitatē recipiet/7 ab om̄i lepra cura
beris. Quod factū est. Venit filius im
peratoris adamando eam fecitq; eaz ve
nire ad se/7 eam rogauit vt ei p̄sentirz
que negauit dicens. Absita me vt ego
paupcula sim concubina filij impatoris
Et ille magis ac magis eam p̄pulsauit vt
ei p̄sentiret. Illa cogitauit. Hic filius
impatoris si leprā incurret magnum
damnū esset. Et p̄posuit quō incidere
lepram si eaz cognosceret. Et ille nolēs
desistere eā cogit. 7 leprā incurrit. Al
tera die sentiens se liberatā ad patriā
p̄cepit dicēs ei. Si vos cōtingat leprā
incurrere ad me declinate/7 ego vobis
in q̄ntū possum te necessarijs p̄uidebo.
Post h̄ nō diu filij impatoris leprosus
fact' ē 7 tm̄ recundabat q̄ nocte nullo
sciēte ad dñam iuit vbi māebat. Hoc
dñā p̄cipiens marito suo int̄mauit di
cens. Ille est q̄ p̄ me infect' est/7 ego a
lepra liberata sui. qui vidēs eū turpiter
infectū sicut amare. camerā sibi ordia
uit in q̄ solitarius manebat/7 dñā ei p̄
sonaliter misstrabat. 7 i eodē loco septē
annis manebat. Accidit enī q̄ in septi
mo anno erat calor intolerabilis/et le
p̄sus vas magnū cū vino p̄ refocillatō
ne hēbat. q̄dam serpens in orto existēs
vas strauit 7 se balneauit/7 in p̄fundū
post lotionē iacuit. Leprosus cito a som
no/erpefact' multū sitiēbat/vas cū
vino accipiens ip̄oignozante sp̄entem
imbibit. P̄ h̄ serpens oīa interiora ei
cepit rodere tam grauitē q̄ leprosus
gemit' 7 suspiria dabat. dñā ei maxime
compātiebat. Passio illa durabat per
tres dies cōtinue quarto die vomitus
fec. et cū vomitu 7 veneno interiori ser
pentem picit. statim dolor cessabat de
die in diē paulatim spēs lepre ab eo re
cesserunt. 7 post septē dies caro eius ab
omni lepra est curata sic caro pueri. de
quo dñā multū est gauisa et vestimentū
preciosis ip̄m induebat. t̄xturā opti
mum ei dedit et ad impatorē perrexit.
vbi cū honore est receptus. et post mor

tem patris regnauit/7 vitam in pace
finiuit.

Oratio.

Arissimi. Per istos duos mili
tes cupidū inuidū dyabolum 7
primū hoīem. s. adā dēm' intel
ligere. Dyabolus erat inuid' 7 habuit
turpem vxorē. scz effigiē p̄ supbiā detur
patam. qz splendida fuit creata et p̄ pec
catū facta ē turpis. Miles auar' scilicet
adam vxorē pulcrā habuit. s. animā ad
dei similitudinē creatā. Beñ. i. Vidensq;
dyabolus q̄ hō erat sic formā vt locū
eius in celo occuparet multū ei inuide
bat 7 studuit quō eius vxorē. s. animam
deturpare posset. Adam vō cupidus q̄
non tantū erat contentus de dei benefi
cio quod sibi dedit. s. de paradiso. sed q̄si
alter deus esse volebat. Et iō expulsus
est extra terram paradisi quā iniuste pe
tūt. Vidensq; dyabolus ad eū accessit
dicens. Si comederitis de ligno vite/
eritis sicut dij sciētes bonū 7 malū. Beñ
iij. Dyabolus prius se miscuit cū lepra
scz iniquitate. et sic ad innocētē accessit
et mortaliter peccauit quādo diuinum
preceptū violauit. et sic hō factus ē le
prosus sp̄ialiter loq̄ndo propter quod
extra regnū padisi erat expulsus in vni
uersitatē huius mundi. Filius impera
toris scz filij dei videns hominē quē for
mauerat in miseria cum natura eius se
miscuit quādo de celis descendit in vte
rum matris sue benedicte. 7 carnem no
stram assumpsit intātū q̄ nos miseros
ab omni lepra peccati per passionem su
am liberauit/et ipse peccata nostra tulit
in corpe suo factus est turpis in passio
ne. Unde esaiē. lvi. Vidimus seum non
habentē spēm neq; decorem. Et sequit.
Reputauim' eum quasi leprosum per
cussim a deo 7 humiliatū. Nos vō sic li
berati p̄ mortē christi poterimus ad pa
triam celestem secure si voluerimus p̄
uenire sed christus nos quotidie tēp̄
trat et pulsat ad ianuam cordis nostri.
Sicut ipse testatur. Lanticorus. Ego
sto ad ostium et pulso/ si quis aperuerit
mihi cenabo cum eo. Sed diligenter ē
aduertendum q̄ ostium cordis nostri
debemus ei aperire p̄ septē opa miscōdie
et cū omni gaudio recipere 7 in speciali

camera extra hoies eū ponere vt ibe no
būcū sp māeat. 7 sic iste leprosus sitiuit
in cruce cū dixit. Sitio. Quid sitiebat
Dico nō vinū sed salutē aīar nrā. Ju
dei b̄ audietes acetū cuz felle mīctū ei
dedēr. ecce spēntē venenosum p nra sa
lute bibit. 7 totū venenū pcti p̄mi pen
tis piecit. 7 sic cū verterario diuita cum
hūanitate in die ascensōis cū multitu
dine celos ascendit in iubilo et gloria
sempiterna. Ad quam nos r̄c.

Chr̄ps ab eternis piculis 7 demonū
obsidionibz nos liberauit. Cap. clij.

Quidam vero

pr̄iceps nose cleonit̄ cui p̄pls
in q̄dā ciuitate claudēbat. ob
fess̄ q̄ volēs pplō suo caute p̄sulere. qd
sibi vtilius expediret p̄cepit vt vn̄ de
militibz suis obsidionē accederet. q̄ ob
sidentibz insultū p̄leret ordiāuit q̄ in
telis suis latēter 7 artificiali scilicet.
Confortamī in dñor estote fideles i ob
sisione in persona cleoniti venio 7 obli
dionē amouebo.

Oratio.

Arissimi Iste princeps est xp̄s
Populus obsessus in ciuitate/
peccatores in mōdo q̄ a demoni

bus obsident. q̄ si nō diuinit̄ admone
mur aīas nrās occidēt. Miles nullus
est p̄dicatoz. Ap̄ls ad Thi. Labora sic
lonus miles. Ille miles in exteriori ap
parentia q̄si aduersariū pctōribz oñdit
qz lanceā sagittam/et insult̄ p̄let dam
nata x̄ba nunc 3̄ gulosos/nunc 3̄ luxu
riosos. 7 sic de ceteris p̄ponit. sed p̄ certo
amicus nr̄ est. qz plus valent verbera di
ligentis q̄ oscula blandientis.

De tribulatōe tpali q̄ in gaudium
sempiternū postremo cōmutabit.

Cap. cliij.

Antiochus in

ciuitate antiochie regna
uit/a quo ip̄a ciuitas antio
chia nomē accepit Et iunge sua filiam
speciosissimā genuit. Que cū puenisset
ad etatē legitimā 7 spēs pulcritudinis
accresceret/multi eā in matrimonium
petebant cum magna 7 inestimabilis do
tis q̄ntitate. Sed cū p̄r veliteret cui

potissime filiā sua daret in m̄rimonijs
hoc nesciens qz iniq̄ occupat̄ cetera crude
litatisqz flāma in amore filie sue exar
sit. cepitqz eam ampli⁹ diligere q̄ p̄rēz
op̄teret Qui cū luctaret̄ cum furoze.
pugnat cū pudore/vincit̄ amozē. q̄daz
die accessit ad cubiculū filie sue/7 oēs
a longe sedere iussit q̄i cū filia sua col
loquiū secretum habitur⁹. Stimulā te
furoze libidinis/diu tepugnante filia
nodū virginitat̄ erupuit 7 pudore vio
lauit. Lunqz puella qd̄ faceret. cogita
ret. nutrit̄ subito ad eam intravit Quā
vt vidit flebili vultu ait. Ob quam
rem affigis anīma tua. Puella ait. O
carissima mō in cubiculo isto duo nobi
lie nosa pierūt. Eit nutrit̄. Dñe q̄re b̄
dicis. Et illa. quia añ matrimonium me
um pessimo scelere sum violata. Nutrit̄
cum hęc audis̄ 7 vidisset amens q̄si scā
dixit. Et q̄s diabol⁹ tanta audacia thoz
regine ausus ē violare. Puella ait. Im
pietas b̄ fecit. Nutrit̄ ait. Cur nō indi
cas patri. Puella ait. Ubi est p̄r. Si in
telligas p̄bit nomē p̄ris in me. mortis
mibi remediū placz. Nutrit̄ audiuit eā
morē remediū q̄rere blando eā simōis
eloquio reuocauit. vta p̄posito suo rece
deret. Inter hęc impi⁹ p̄r cum simulata
mente oñderet ciuibz piūm p̄rem inter
tom⁹ parietes maritū se esse filie sue le
tat. 7 vt sp̄ impijs filie thozis frueretur
ad exp̄llēdos pctitozes q̄ eā in iugem
petebāt nouū genus neq̄cie cogitauit.
Questionē dō p̄ponebat dicēs. Si q̄s
q̄stionis mee solutionē inuenerit/ filiā
meā in vxozē hēbit. 7 si defecerit/ decol
labit. Plurimi vndiqz reges. p̄r incre
dile 7 inauditā puelle spēm venerunt/ si
q̄s forte prudētia s̄raz q̄stionis solutio
nem inuenisset q̄i nihil dixis̄/ decollo
bas/ 7 caput ei⁹ sup̄za portā suspendebat.
vt aduenientes imaginē morē viderēt
et turbarent. ne ad talē d̄ditionē acce
derent. Hoc totū fecerat vt ip̄emet cū
filia sua poterat i adulterio p̄manere.
Cū dō tales crudelitates exerceret/ an
tioch⁹ in p̄posito breui tpe adolescēs qd̄
tyrus patrie sue p̄riceps locuples vald̄
apolloni⁹ nose bñ litterat⁹ nauigās an
tiochiā strauit. Ingressusqz ad regē ait

Que rex. Et ille. Salui sint nupturi
pntes tui. **Ait iuuenis.** Peto filia tuaz
in vxore. **Rex** vt audiuit qd audire no
lebat respiciens iuuenē et ait. **Hosti nu**
priaz pditionē. **Ait iuueis.** Noui et ad
portā vidi. **Indignat** rex ait. **Audi** g̃ q̃
stionē. **Scelere** vlxoz. m̃na carne vesi
cor. quero fr̃em meū. m̃ris mee ṽrum
nec iuenio. **Puer** accepta q̃stione pau
lulū recessit a rege 7 cū sciam q̃reret. vxo
fauente solutionē q̃stionis iuenit. et re
uersus ad regē ait. **Sone** rex. apposisti q̃
stionē. audi g̃ solutionē. **Haz** qd̃ dixisti
scelere vlxoz nō es mētū. te cū ip̃m in
tuere. materna carne ṽscor. filia tuā re
spice. **Rex** cū audiuit solutōz q̃stiois iu
uenē soluisse timēs ne pctm̃ suū patefie
ret. irato vultu eū respiciens dixit. **Non**
ge es iuueis a q̃stioē nihil ṽz dixisti. de
collari q̃dem p̃metuer. sed ecce hēbis
diez triginta spacū recogita tecū. **Re**
uertere ad terrā tuā. 7 si solutionē q̃stio
nis inuenet. / filia meā in m̃funonum
accipies. sin autē decollaber. **Iuueis** tur
batus accepto comitatu nauē ascendēs
tendit in patriā. sed p̃ recessum adole
scētis vocauit rex dispensatorē suū tali
archū nose. cui ait. **Taliarche** secretorū
meoz minister fidelissime scias q̃ tyr̃
appolloni^o iuenit q̃stionis mee solutōz
ascende g̃ p̃festim nauē ad p̃seqndū eū
et cum puener. tyrū q̃re eum. 7 cū ferro
vel veneno interfice eū. **Reuersus** dum
fuer. p̃misi magnū accipies. **Taliarche**
scutū accipies pecuniāq̃ p̃ges ad patri
am iuueis venit. **Appolloni^o** vxo prius
venit 7 ad domū suā introiuit. apertoz
scario oēs libros resperit 7 nihil aliud i
uenit nisi qd̃ regi dixerat. 7 dixit itra se
Nisi fallor antioch^o rex ip̃o amore di
ligit filiam suā 7 recogitans secū dixit.
Quid agis appolloni. / clusionē ei^o sol
uisti. 7 tū filia nō accepisti. ideo telat^o
es a te ṽt nō moriet. **Cōtinuoq̃** iussit
sibi naues p̃pare et eas cētū milibz mo
dior frumti onerari. 7 m̃to pondere au
ri 7 argēti 7 veste copiosa. 7 cū paucis se
cū fidelissimis hōza nocē tertia nauim
ascendit tradiditq̃ se alto pelago. **Hia**
vxo die q̃ris a iunio suis 7 nō inuenitur
metoz ingēs nascit q̃ amantissim^o prin

ceps patrie nusq̃ cōparuit. plac^o ma
gnus erat i ciuitate tār^o vxo amor ciuū
cra eū erat vt multo tpe tō sores cessa
rent. publica spectacula tollerent. bal
nea clauderent. nō tēpla nec tabernas
quisq̃s ingredit. **Et** cū talia agerentur
supuenit taliarch^o q̃ a rege antiocho ad
necandū missus erat. 7 vidēs oia clausa
dixit cuidā puero. **Indica** mihi si viue
re velis ex q̃ cā ciuitas ista iluctu morā
tur. **Ait** puer. **O** carissime nescis tu illd̃
qd̃ interrogas. **Ciuitas** hec i luctu mo
rat qz appolloni^o princeps patrie hui^o
ab antiocho rege regressus nusq̃ cōpar
uit. **Taliarch^o** cū h̃ audist gaudio ple
nus ad nauē redijt 7 atiochiā intrauit.
Ingressusq̃ ad regē ait. **Dñe** mi rex le
tare qz appolloni^o vos timēs nusq̃ p̃pa
ruit. **Rex** ait. **Fugere** qd̃ pōt sed effuge
re nō p̃t statim h̃ mōi edictū posuit. qui
cunqz appolloniū tyrū p̃tempore regis
mei mihi exhibuerit accipiet q̃nq̃gita
talenta auri. qui vxo caput ei^o amputa
uerit. centū talenta accipiet. **Hoc** facto
nō tū inimici s̃ amici cupiditate sedu
cti ad p̃seqndū appolloniam p̃erabāt.
Querebat vxo appolloni^o p̃ mare p̃ ter
ras p̃ siluas p̃ vniuersas indagies 7 nō
inueiebat. **Tūc** rex iussit sibi classes na
uū p̃pari ad p̃seqndū iuuenē sed 7 mo
rā facientibz q̃ classes sibi nauū prepa
bāt. appolloni^o rarisim deuenit 7 deambu
lans iuxta lit^o ṽsus ē a quodā suo suo
elinato nose q̃ supuenerat i ipsa hōza 7
accēdēs ad eū dixit. **Que** rex appolloni.
Ille salutat^o fec vt potētes facere p̃sue
uerat. spreuit hōiem. tūc senex indigna
tus ē valde 7 itex salutauit eum et ait.
Que rex appolloni resaluta 7 noli despi
cere paupertatē hōestis moribz decorata.
Si em̃ sas qd̃ scio cauendū ē tibi. **Et** il
le. **Si** placet vobis dicitō mihi. qui ait.
Proscripi es. **Ait** ille. **Et** q̃s patrie sue
p̃scripsit principē. **Elinat^o** ait. **Rex** anti
ochus. **Antioch^o** q̃ ex causa. **Elinatus**
ait. qz qd̃ p̃ eū eē voluisti. **Appolloni^o**
us ait. **Et** pro q̃nto me p̃scripsit. **Et** ille
Quicūqz te illi viuū exhibuerit q̃nq̃gi
ta talenta auri. q̃ vxo caput tuū ptulerit
centū talenta ille hēbit p̃ mercede. 7 iō
moneo te fuge i p̃sidū. **Sz** cū h̃ dixist

Elinatus recessit. Tunc appolloni⁹ eius
rogauit vt ad se veniret ⁊ centū talenta
auri daret ei ⁊ ait. Accipe tantum de pau-
ptate mea qz meruisti ⁊ amputa caput
meū ⁊ regi p̄sentes ⁊ tūc magnū gaudi-
um hēbit Ecce habes centū talenta auri
⁊ tūc es innocēs qz ego te ex mea volun-
tate p̄ illo duxi vt taz magnū gaudiū
offeras regi. Cui sen exiit. Dñe absit
hoc a me vt hmōi rei causā vnq̄ de vita
mea p̄mūm accipiā. apud bonos hoīes
amicicia p̄mūo nō est compānda. Et re-
gi appollonio magnā laudē adijciēs re-
cessit. Post hec appolloni⁹ cum spaciā
in eodē loco supra lit^r vidit quēdā hoī-
minē contra se veniētē volentē ⁊ inesto
vultu strāguilionē noīe. accessit ad eum
p̄tin⁹ ⁊ ait appolloni⁹. Aue stranguilio.
Et ipse ait. Aue dñe mi rex appolloni ⁊
rursus ait. Dic mihi quare in his locis
turbata mēte versaris. Ait appollonius
Quia filiā regis vt rex dixerat cōiugē
⁊ in matrimonū petiui. Peto itaq̄ si
fieri p̄t i patria vestra volo latere Strā-
guilio ait. Dñe appolloni ciuitas nostra
paup̄rīma est ⁊ nō potest tuā nobilitatē
sustinere p̄terea durā famē ⁊ sterilita-
tē patimur annone nec etiā iam ciuibz
ylla spes ē salutis. s; crudelissima mors
est añ oculos nostros. Appollonius ait
Agite gratias deo q̄ me p̄fugum vestris
finibz applicuit. dabo ciuitati vestre cē-
tum milia modioꝝ frumētī si fugā meā
tantū celaueritis Strāguilio vt hoc au-
diuit p̄strauit se añ pedes ei⁹ ⁊ ait Dñe
appolloni si esuriētī ciuitati subueneris
nō soluz fugā tuā celabim⁹. s; si necessi-
tas fuerit p̄o salute tua dimicabimus
Ascēdēs q̄ appolloni⁹ tribunal in foro p̄-
sentibz cūctis ciuibz illius ciuitatis di-
xit. Cuius tharsenses quos annone pe-
nuria turbat ⁊ opprimit. ego tyr⁹ appol-
loni⁹ releuo. credo enī vos hui⁹ bñficiij
memores fugā meā celaturos Scitote
enī nō me malicia antiochi eē fugatus
sed per viā felicit̄ huc sum delatus. dabo
itaq̄ vobis centū milia modioꝝ frumē-
ti eo p̄cio quo sum in patria mercatus
octo ereis singulos modios. Cuius hec
audiētes q̄ singulos modios octo ereis
mercarētur hilares effecti sunt ac grās

agētes statim frumēta parabāt. Tūc ap-
polloni⁹ ne deposita regia dignitate mer-
catoris magis q̄ donatoris nomē vide-
ret assumere p̄ciūq̄ assumēs eiusdē ci-
uitatis vtilitatibz redonauit Cuius at-
vt tāta viderūt ei⁹ bñficia bigā in foro
statuerūt in q̄ stās vextra manu fruges
⁊ sinistro pede calcaret ⁊ in base scripse-
rūt. Ciuitati tharsie tyr⁹ appolloni⁹ do-
nū dedit qd̄ ciuitatē a seua morte libera-
uit. Deinde interpositis paucis diebz
hortate strāguilioē ⁊ dyonisiade ei⁹ con-
iuge ad penthapolim tyzeno nauigare
posuit vt illic latetet eo q̄ bñficia eius
opulētia ⁊ trāquillitate agerēt Igif cū
ingenti honore ducif ad mare ⁊ valedi-
cēs oibz ascēdit tatim sed tribz diebz et
noctibz totidē vētis p̄speris nauigans
subito pelag⁹ mutātū est postq̄ lit^r thar-
sie reliq̄t. Nā paucis horis vētus dicitur
aqlone vento auroq̄ instāte classe
celuz nimia se pluuia erupit p̄p̄s tyri-
p̄cella corripit ratis p̄iter dissoluitur
zephiri fretū p̄turbāt grādo ac nubes
tenebrosa incūlebāt. flant vēti fortiter
intātū q̄ mors cūctos occuparet. tunc
vnusq̄sq̄ rapuit sibi tabulas tātū in il-
la caligine tēpestatis oēs pierūt. Appol-
loni⁹ vero vni⁹ tabule bñficio in penth a-
politanoꝝ littore ē pulsus Stās at̄ i lit-
tore intuēs mare trāquillū sic ait. O
pelagi fides facili⁹ incidā in man⁹ crude-
lissimi regis. quo p̄gā quā patriā petā
q̄s nos⁹ huic ignoto auxiliū dabit Hec
dū loq̄ret appolloni⁹ asperit iuuentē ve-
niētē cōtra se qd̄ā robult⁹ piscator sordi-
do sa go coop̄tū cogēte necessitate p̄stra-
uit se ad pedes ei⁹ p̄fusisq̄ lacrimis ait
Miserere q̄cūq̄ es nudo naufragio nō
humilibz p̄ntibz sed notabilibz genito ⁊
vt scias cui misereris ego sum tyr⁹ ap-
polloni⁹ p̄rie mee p̄nceps tēp̄cor te au-
xilū vite mee. Piscator vt vidit sp̄m
iuuenis misericordia mot⁹ illū erigit ⁊
duxit infra tecta dom⁹ ⁊ posuit epulas q̄s
h̄re potuit ⁊ vt pleni⁹ sue pietati satifā-
ceret eruēs se tribunariū in duas p̄tes
diuidēs vnā dedit iuueni dicēs. Tolle
qd̄ habeo ⁊ vade in ciuitatē ibi iuenies
forsitan q̄ tue misereat si n̄ iuuenes huc
ad me reuertere. paup̄tas q̄cūq̄ sufficit

ut. Piscator ait illi. Tātū admoneo te
vñ qñ dignitati tue reddid' fueris ne
despicias tribunarij paupratē Appollo
ni. Si nō memoꝝ fuero itez naufragiū
patiat nec tui filiz inueniā. ⁊ hęc dicēs
de mra sibi via carpens portas ciuita
tis ingredit. Dñq; cogitaret vnde pete
ret auxiliū vite vidit p plateā puez nu
dū currentem oleo caput vnctū hñtem
fabano precinctū voce m̄gna clamātez
⁊ dicentem Audite oēs audite pegrini
⁊ serui q̄ abluī vult p̄gat ginnasiū. Au
dito hoc appolloni' exuens se tribuna
riū ingredit lauacꝝ vñf liquore ⁊ dum
singulos intuef querit sibi parē nec iue
nit ⁊ subito altistrates rex toti' regiōis
ingressus est cū turba famuloꝝ Cū rex
ludum sp̄re cū seruis suis exereret ad
misit se appolloni' regi ⁊ recurrentē su
stulit sp̄ra ⁊ subnili velocitate pcussam
ludēri regi remisit. Tūc rex suis famul'
ait. Recedite hic enī iuuenis vt suspi
cor mihi p̄pand' est appolloni' Appollo
nius vt audiuit se laudari p̄stater acces
sit ad regē accepto cyramoco docta ma
nu circulauit eū cū subtilitate Deinde
in solio gratissimo locuit eū ⁊ exēte eo
ab officio discessit. Dixitq; rex ad ami
cos suos p' discessum adolescētis. Iuro
vobis in x̄itate meli' me nisiq; abluisse
q̄ hodie bñficio adolescētis nescio cui'
⁊ respiciēs vnū de famul' ait. Iuuenis
ille q̄ mihi officii fecit vide q̄s sit ⁊ ille
secut' iuuenē vidit eū sordido tribuna
rio indutū. Reuersusq; ad regē dixit.
Iuuenis ille naufrag' ē. Rex ait Unde
scis. Et ille tacēte illo habitus indicat
cām. Ait rex Uade celeri' ⁊ dicei. Roꝝ
gat te rex vt venias ad cenā. Appolloni
us vt audiuit acq̄euit ⁊ cū famulo venit
ad regē. Famul' prius ingressus ait ad
regē. Naufragus adest s; ppter sordidū
habitū introuere verecūdaf. Statimq; rex
iussit eū vestib' indui dignis ⁊ ad cenā
ingredi Ingressus appolloni' tricliniū
regi p̄tra regē assignato loco discubuit
infert p̄randiū deinde cena regal' Appol
lonius cūctis epulātib' non epulabat
sed auꝝ ⁊ argētū ⁊ ministriū regis diu
fiens intuebat. tūc vn' de discubentib'
ad regē ait. Nisi falloꝝ iuuenis iste for

tune regis inuidet. Rex ait. Male su
spicatis fortune mee nō inuidet s; plu
ra se pdidisse tristat Et respiciēs appol
lon' ū hilarivultu ait rex Iuuenis epula
re nobiscū ⁊ de vxo melioꝝa sp̄ra. ⁊ dum
hortaret iuuenē subito itrouit filia reg
gis vgo iā adulta. reditq; osculū p̄ri suo
deinde cūctis discubentib' amicis Que
dū oscularet singulos reuerfa est ad pa
trem ⁊ ait. Bone p̄ q̄s est iste iuuenis q̄
p̄tra te locū honozatū tenet q̄ multū do
let Ait rex Dulc' filia iuuenis iste nau
frag' estz ginnasia mihi gratissime fecit
p̄ q̄s ad cenā vocaui illū. q̄s sit nescio
sed si vis scire interroga eū te docet om
nia nosse ⁊ forsitan dū cognoueris mi
sereris ei Hęc audiēs puella ad iuue
nem accessit ⁊ ait. Charissime generosi
tas nobilitatē ostēdit si tibi molestū in
est indica mihi nomē tuū ⁊ casus tuos
Et ille Si nomē queris in mare pdidi
si nobilitatē i tyro reliq; Ait puella. Ap
ti' dic vt intelligā Tūc appollin' nomē
suū ⁊ omnes casus exposuit. Finitis ser
monib' fundere lacrimas cepit quem
vt vidit rex fientē ait filie Nota dulcis
peccasti dū nomen ⁊ casus adolescentis
periuisti. vteres ei' ⁊ dolores renouasti.
Dulcis q̄ filia exquo iā scis veritatē iu
stū est vt libertatē tuā quasi regina ei oñ
das. Puella vt audiuit volūtatē p̄ris
respiciēs iuuenē ait Hostes Appollo
ni depon merorē ⁊ a patre meo locuple
teris Appolloni' cū gemitu ⁊ verecūdia
grās egit. Tūc rex ait filie sue. Deser
litā vt cū cantū exilares p̄iuuū. puel
la iussit sibi afferri lirā ⁊ cepit cū ol' dul
cedine lirā pcutere oēs eā ceperūt lau
dare ⁊ dicere. Nō p̄t meli' nec dulci' au
diri inter quos sol' appollonius tacuit.
Ait ei rex Appolloni sedā rē facis. oēs
filiā meā in arte musica laudant quare
tu sol' vitupas. Ait ille. Bone rex si per
mittas dico q̄ sentio filia tua in artem
musicā incessit ⁊ nōdū didicit. Igif in
beas mihi tradi lirā ⁊ statim scias qd ne
sciuisti Rex ait Appolloni video te eru
ditū in oib'. iussit sibi tradi lirā ⁊ egres
so foras corona capitis eū decorauit. ac
cipiēsq; lirā intrauit tricliniū pulsabat
ante regē tanta dulcedine vt omes nō

apolloniū sed apollinē crederēt. Dis-
cumbētes cū rege dixerūt q̄ nunq̄ meli⁹
audissent nec vidissent filia regis h̄ au-
diens respiciēs iuuenē capta est i amo-
re eius 7 ait ad patrem suū **D** p̄r p̄mit-
tas me dare iuueni q̄d mihi placet **A**it
rex. Permitto **F**ilia respiciēs apolloni-
um ait **M**agister apollini accipe ex in-
dulgētia patris mei auri ducēta talēta
argenti libras q̄dringentas v̄stēq̄ co-
piolam fuos viginti ancillas decem q̄
b̄ ait. **A**fferre q̄d p̄misi 7 p̄ntib⁹ amicis
exposito triclinio iussu regie allata sunt
oīa. **Q**uo facto leuaueit se oēs 7 licen-
ciati discesserūt. **A**ppolloni⁹ ait **B**one rex
miserorū misericors 7 tu regina amatric
studiorū 7 dilectric philosophie valeter
respiciēs famulos quos sibi regina do-
nauerat ait. **A**ttollite famuli hęc q̄ mi-
hi data sunt 7 eamus 7 hospitiiū q̄ram⁹
Puella timēs ne amatozē p̄detz tristis
est facta. respiciēs ad p̄res ait **B**one rex
7 p̄r optime placeat tibi vt apolloni⁹
hodie ditat⁹ abscedat 7 q̄d ūli tonauim⁹
a malis ne rapiat. **T**ūc rex festin⁹ iussit
sibi assignari aulā vbi honeste q̄sceseret.
Puella vero amore accensa inq̄etā ha-
buit noctē manexo cubiculū p̄ris adiit
Quā vt vidit p̄r dixit. q̄d est hoc q̄ pre-
ter cōsuetudinē ita mane euigilasti. pu-
ella ait. **R**eq̄em h̄re nō p̄terō 7 iō ch̄a-
rissime p̄r peto vt me tradas iuueni ad
doctrinādū q̄ p̄terō arte musicā 7 alia
addiscere. **R**ex hęc audiēs gauisus est
iussit ad se iuuenē vocari cui ait. **A**ppol-
loni filia mea multū cupit artē tuā ad-
discere ideo rogo te vt ei oīdas oīa q̄
nostri 7 ego mercedē cōdignā retribuā.
Et ille. **D**ñe patus sum volūtati vestre
satisfacere. **D**ocuit puellā sicut ipse di-
dicit. **P**⁹ hęc puella p̄ nimo amore iuue-
nis infumat. **R**ex vidit filiā suā incur-
risse egritudinē subito medicos voca-
uit. **F**lli v̄o venas 7 singulas p̄tes cor-
poris tangebāt 7 nullā egritudinē inue-
nerūt. post paucos dies tres iuuenes no-
bilissimi q̄ per longū tps filia in matri-
moniū petierāt regē vna voce **I**upiter sa-
lutauerūt quos intuēs rex ait. q̄ de causa
venistis. **A**t illi. **Q**uia sepi⁹ nobis pro-
misistis vni ex nobis dare filiā vraz in

matrimoniū. p̄pter q̄d hodie simul veni-
m⁹. **L**ives tui sum⁹ diuites 7 ex nobili-
bus p̄ntib⁹ genitric ideo de trib⁹ tibi eli-
ge quē vis h̄re gener. **R**ex ait. **N**ō apto
tpe me interpellastis. filia mea studijs
vacat 7 ob amorē studiorū imbecillis ia-
cet. sed ne videar vobis nimis differre
scribite in codicillis vestris noīa vestra
7 totis q̄ntitate q̄ trāsmittā filie vt ip-
sa eligat quē voluerit. **F**lli hoc fecerūt.
Rex accepit scripturā 7 legit signauitq̄
et dedit apollo. dicens. **T**olle magister
has scripturas 7 trade discipule tue **A**p-
polloni⁹ recepit scripturas 7 puelle por-
tauit. **P**uella vt vidit quē diligebat ait
Magister q̄d est q̄ sol⁹ introisti in cubi-
culū. **A**ppolloni⁹ ait. **S**ume codicillos
quos tibi misit p̄r tu⁹ 7 lege puella codi-
ces apuit 7 legit tria noīa petitorū pieci-
tisq̄ codicillis respiciēs apolloniū di-
xit **M**agister apolloni vtz nō toles q̄
alteri v̄lo in matrimoniū tradi. **E**t il-
le. **N**ō qz omne q̄d est tibi honor erit 7 cō-
modū meū. **A**it puella **M**agister si me
amares toleres rescripsit 7 signauit co-
dicillos tradiditq̄ **A**ppollonio vt eos
regi deferret 7 scripsit hęc. **R**ex 7 p̄r op-
tie quoniā clemētia tua p̄misit mihi vt
rescribā. rescribo **F**llū naufragū volohū
maritū h̄re **R**ex cū legisset voluntatem
puelle ignorās quē naufragū dicerz re-
spiciens ad iuuenes ait. quis vestz nau-
fragū passus est. **A**n⁹ ex illis nose ardo
ni⁹ dixit. **E**go passus sum naufragium.
Flli ait. **M**ozzō te cōsumat nec saluus
nec san⁹ sis cū ego scio te coetaneū meū
portā ciuitatē nunq̄ existi vbi naufragi-
um fecisti **R**ex cū nō inuenisset q̄s eoz
naufragū fecisset respexit apolloniū
dicens **T**olle codicillos 7 lege. p̄t enī fie-
ri q̄ ego nō nouerim tu intelligis q̄ pre-
sens fuisti **A**ppolloni⁹ acceptis codicill⁹
velocit⁹ p̄currit 7 vt sensit se amari. erui-
buit. **L**ui rex ait. **A**ppolloni inuenisti
naufragū. **A**t ille p̄ rubore pauca dixit.
Nā in hoc p̄t notari sapia ip̄si⁹ apollo-
ni⁹ (qm̄ iuxta verbū sapiētis in multilo-
q̄o deest sapia. **A**n̄. i. **P**e. ij. **Q**uist⁹ voi-
bis reliq̄t exemplū vt seq̄mini vestigia
eius q̄ nunq̄ peccauit nec in ore ei⁹ in-
uentus est dolus. cum fm̄ psalmistam

sicut ipse dixit ita et facta sunt quare ve-
tus israelita appellatus est in quo non
est dolus. ut dicit Job. i. ideo imitemur ipsum
non maledicendo nec reddendo maledictum
pro maledicto sed cobibeamus linguam nostram
ut spiritus benedictus et sic erit instrumentum scri-
be velociter scribentis. i. spiritus sancti dona sua
repetere infundentis iuxta illud. factus est ve-
lente de celo sonus. etc. An. ij. Pe. i. Qui
vult videre dies bonos coerceat linguam
suam a malo et labia eius ne loquantur
hoc est non debet in seipso murmurare nec
exteriori malum proferre. et sic poterit vitam que
tam possidere hic in pace temporalis in futuro
autem in pace eternalis. Nam prima pars continet ser-
uatur per hoc quod homo non presumat per linguam
suam in verba contumeliosa proximorum suorum
offensiva et est principium pacis eterne. unde
psalmus. In pace in idipsum dormiant requiescent
Nam sicut herbes boni et pacifice loquentis li-
gua dirigit per virtutem dei. sic lingua ma-
ledicentis per spiritus malignos tali famula-
tes. Juxta illud in orto nostro sedet ali-
ba spina super quam quiescunt aves. per ortum
enim istum tehemus intelligere os nostrum du-
plici sepe circumseptum. scilicet detibus et labiis
non propter aliud nisi ut ponemus oram custodiam
ne nihil nisi quod in laudem dei vadat loquens
Spina autem in orto contenta est ipsa lin-
gua sic dicta similitudinarie. quoniam sicut
spina materialis phigit sicut pars math.
xxvij. Plectentes coronam de spinis im-
poverit capiti eius et sanguis eius pro-
pter nimiam contumelias ipsarum spinarum per
suum benedictum corpus effluxit. Sic etiam ipsa
spina que detur lingua contumet hominem
nunc auferendo bonam famam suam nunc de ipso
mentiendo nunc malum quod alijs incognitum
est manifestando de quo singulariter cauendum
est. Aves autem super ipsas spinas quiescentes
sunt ipsi dyaboli qui homines ad tale vicium
singulariter inclinant ut eorum efficiantur mi-
ster. ideo de tali dicitur in extremo iudicij
c. o dimitte nobis hunc hominem iuste iudex
quod tu esse noluit per virtutem nostram effectus
est per maliciam. Cohibeat igitur unusquisque
linguam suam quod catho appellat primam virtu-
tem. sed ad historiam redeundo rex cum intel-
lit quod filia eius voluit alijs ait. Dux tempus
fuerit veniam ad vos Illi valedicentes re-
cesserunt. rex solus intravit ad filiam suam et ait

Quem tibi elegisti coniugem. Illa perstravit
se cum lacrimis et ait. Per charissime nau-
fragum appollonium peto Rex cum lacrimas
filie sue vidisset levavit eam a terra et sic eam
alloquitur dicens. Nata dulcis noli de aliquo
re cogitare quia tale concupisti quem ego. ut
enim vidi quia amando factus sum pater dicitur
tibi nuptiarum sine mora constituam. Pos-
tera ergo die vocat amicum viclarum urbi-
um ad regem. quibus ait. Charissimi filia
mea vult nubere Appollonio magistro suo
peto ergo ut vobis omnibus sit leticia quia
filia mea prouidet viro sociat. Hec igitur
dicens constituit diem nuptiarum que cito coe-
perit et dum puer in utero habens accidit quod
cum ambularet cum rege appollonio viro
suo iuxta litteras matris vidit nauem speciosam
cognovit eam appollonium quod esset de patria
sua conuersus ad nauclerum ait. Vbi venis.
At ille. A tyro. Appollonium ait patriam
meam noiaisti. Alter respondit Ergo tyrus es
tu. Et ille. Et dicitur Nauderum ait. Hosti
aliquem patrie illi principem nomine Appol-
lonium. Nauderum dixit. Peto vbi quisquam
illum videris dicas ei ut gaudeat et exul-
tet quia rex antiochus fulmine percussus est
cum filia sua Quis autem regni antiochie re-
seruat appollonio Appollonium ut hoc au-
diuit plenus gaudio ad coniugem suam ait.
Peto itaque ut me abire permittas ad prin-
cipem illius regni. Illa vero audiuit perfulsis la-
crimis ait. Domine si in longinquo itinere
eris constitutus ad partem meam festinare
debueras. et modo recedere velis cum iuxta
me sis. si hoc velis pater nauigemus.
Et veniens ad patrem ait. Domine per letare et
gaude quia seuisim rex antiochus cum filia
sua dei iudicio in fulmine percussus est opes
autem et dyademata nobis sunt reseruata. per-
mitte me nauigare cum viro meo Rex au-
tem exhilaratus naues iubet produci in littus
et omnino bonis impleri propterea nutrices
eius nomine ligosidem et obstetricem propter
partum eius simul nauigate precepit. et data per
fificendi copia deduxit ad littus osculatus
quod filiam et generum nauigando. Sed cum per aliquos
quot dies in mari fuissent surrexit tempe-
stas magna puella intantum infirmata per
creans filiam quod facta est quasi mortua. quod
cum videret familia exclamabat voce magna
et yulatu. Hec audiens appollo. cucurrit

et vidit cōiugē suā quasi mortuā iācen-
tem vt ei videbat scidit a pectore suo ve-
stes p̄fuis fletibz iātrauit se sup corp̄
eius. 7 ait Lara cōiugē alustratis filia
qd̄ tridelo p̄fi tuo p̄ te Et cū hoc dixissz
dixit ei gubernator. Corp̄ mortuū nau-
is sufferre nō valet iute ergo corp̄ in
pelagū mitti vt possim̄ euadere. Apollo-
nīus ait ad eū. Quid dicitis pessime pla-
cet tibi vt hoc corpus in pelagū mittam.
qd̄ me naufragū 7 egenū suscepit. No-
cauit suos suos 7 ait. Faciatis loculus
7 foramiā 7 cū bitumine linire 7 sit car-
ta plumbea intrus posita 7 obturēt. perfe-
cto loculo regalibz ornāmētis exornant
puellā in loculo ponunt 7 copiā auri ad
caput eius 7 dedit osculū funeri fundēs
sup eam lacrimas. tūc iussit infantē tol-
li 7 diligēter nutrirī vt p̄ filia neptē re-
gi cōnderet 7 iussit loculū mitti in mare
cū maris fetu Tertia die ynda maris
eiecit loculū ad litt̄ s̄ ephesoz a lōge a
domo cuiusdā medici ceterimonis noīe
q̄ cū discipul̄ suis eadē die in littore ā-
bulauit. Tūc vidit loculū effus fluctibz
iacentē. ait suis suis. Tollite hūc loculū
lum cū omī diligētia 7 ad villā perferte
qd̄ cū fecissent medic̄ apparuit. vidit.
puellā regalibz ornāmētis decoratā et
speciosam valde Cui pulcritudine om-
nes vidētes de ea multū admirabātur
qm̄ verus erat pulcritudinis radi⁹ in q̄
natura nihil viciosum cōstituit nisi q̄ ea
imortalē nō formauerat. Crines nāq̄
eius erāt niuei candoris sub q̄bz reside-
bat frōnis lactee planicies cui⁹ nlla erat
detestabilis rugositas. Oculi ei erāt
quasi duoz sider̄ describētes orbis volu-
bilitate nō prodij. aspectibz erāt mode-
stis frenati stabilē animi cōstātia pro-
mittētes. palpebr̄az etiā pili nō ihone-
stenatura i ea collocauerat Rasus etiā
ei⁹ rectitudis sue lineā plenitudis etiā
decore possidebat i gemias diuidēs ma-
xillaz ptes. Nec vergebat in supmū ni-
mia lōgitudine nec nimia breuitate cor-
repta. sed decēti honestatis q̄ntitate in-
cedebat. Cui collū radijs solaribz can-
didit specios ornātū elinodys hōim aspe-
ctibz mirabilē intulerat animi iocūdi-
tatē Corp̄ etiā nō diminutū vel q̄ntita-

tis mole supabundās nequāq̄ q̄s i ea
cēere proposuit ex cui⁹ pectore brachia
pulcritudinis tanq̄ ex artoris trūco ra-
mi procedebāt quoz digiti q̄ntitatis ve-
bitā sibi assūmperāt mensurā vnguū
fulgore nō p̄termisso. Cū summarie spe-
ciositas nihil deformitat sibi admiseri
cōpatiebat in quo p̄t notari etiā singu-
laris anime sue p̄fectio p̄ potentia diui-
nā creādo sibi infuse cū actus 7 potētia
dnt̄ adinuicē proporcionari et actus ac-
tiuoz nō sunt nisi in patiēte p̄disposito
quare oīs pulcritudo corpis exterior̄
ab interiori aīe pulcritudine procedit.
q̄re d̄r q̄ varia virt⁹ forme molē sibi ad-
aptat materie Optima nāq̄ aptatio ē
inter corp̄ 7 aīam ipsi⁹ puelle quam vt
vidit quasi mortuā iacentē obstupuit 7
ait. O bona puella q̄re estis sic reuelic-
ta. vidit subtus caput ei⁹ pecuniā positā
7 sub pecunia cartā scriptā 7 ait. Perq̄ra
m⁹ qd̄ continet in carta. quā cū apuissz
inuenit titulū scriptū. Quicūq̄ hunc
loculū inuenit peto vt decē aureos has-
beat 7 decē funeri impendat hoc enī cor-
pus multas lacrimas reliq̄t parēt. 7
dolores amaros q̄ si aliō fecerit q̄ q̄ to-
lor exproscit. vltimū diē incidat nec sit q̄
eius corp̄ sepulture cōmendat Perlectū
aut cartulis ad seruos suos ait. Preste-
mus corpi qd̄ dolor exproscit Furo vobis
p̄ spem vite mee in hoc funere amplius
etogatur q̄ dolor sperat. Continuo iu-
bet pari rogū sed cū edificat atq̄ depo-
nit supuēit discipul⁹ medici adolescēs
7 quantū ad ingenū p̄tinet senex erat
Hic cū corp̄ speciosum sup rogū positū
videret intuēs eū magister ait. Hūc veni-
sti. hoc ei hora expectaui te tolle ampul-
lam vnguētī 7 qd̄ supremū est de funere
supfunde sepulture venit iuueis ad cor-
pus extraxit de pectore vestes. fudit vn-
guētū tractū manu totū corp̄ ad p̄cor-
dia viuere sensit. obstupuit iuueis. pal-
pat vn̄as 7 indicia rimar̄ narū labia la-
bijs probat. sensit vitā cū morte luctan-
tē 7 ait ad suos. Supponite saculas per
quatuor angulos lente 7 t̄pate. quo fa-
cro sanguis ille q̄ coagulat⁹ erat eliq̄fac-
t⁹. qd̄ vt vidit iuueis ait magro. Puella
vō quā tu mortuā dicis viuūt 7 vt facili⁹

mibi possis credere exprimēto s. tiffa ciā
His dicitis tulit puellā 7 i cubiculū suū
um posuit sup pectus ei⁹ calefaciēs oleū
Quade fecit lanā 7 posuit sup corp⁹ suū
sic q sanguis ei⁹ qui int⁹ erat coagulatus
tepoze liquefactus est. cepitq̄ spiritus
per medullas descendere. Venis itaq̄
patrefactis aperiens oculos 7 recipiens
spūm ait. Qualis ergo es tu. nō tāgas
aliter q̄ oportet tāgere quia filia regis
sum 7 regis vxor Iuuenis hoc audiens
gaudio plenus introiuit ad magistrū in
cubiculū suū 7 ait Ecce magister puella
vixit Qui ait. Probo pitā. arte laudo
prudētiā miro. Diligentiā audi discip
pline Foli artis tue esse ingratus. acci
pe mercedē. Deceni puella multā pecu
niā secū attulit 7 insit eā salubribus ve
stibus cibis etiā 7 fomētis optimis re
creari. P⁹ paucos x o dies vt cognouit
eā ex regio genere orta eē adhibuit ami
cis filiā sibi adoptauit 7 rogabat ab ea
cū lacrimis ne ab aliquo tāgeret in⁹ sa
cerdotes Diane tēplo eā cum feminis
misit vt inuolabiliter seruares. Inter
hec vero dū appolloni⁹ nauigat cum in
gēri luctu gubernāte deo applicuit thar
so 7 descendens a rati peijt domū stran
gilionis 7 dionisiadis. quos cū appol
loni⁹ salutasset oēs casus suos exposuit
dicens. Luz dolorey. q̄ magno mortua
est cōiunx mea tamē filia est seruata de
q̄ gaudeo. Nō sicut i vobis p̄do amisi
sum regnū qd̄ mibi seruaf accipere volo
Acq̄ ad locoz reuertat cui⁹ in mari pdi
di filiam. sed agā potius opa mercatorū
vobis p̄mēdo filiā meā vt cū filia v̄ra
philomacia noie nutria. 7 vt filia mea
vocetur tharsia. Preterea vxoris mee
nutricē. Ligozidē noie curā tue puelle
custodire volo Nec dices tradidit strā
gilionis infantē de ditq̄ aur⁹ 7 argentū
7 vestes copiosas 7 iurauit. neq̄ barbā
neq̄ capillos nec vngulas tonsurū nisi
filiā suā prius dedisset in matramoniū
Et illi stupentes q̄ tā graui ter iurauit
cum magna diligētia educaturas se
puellā rep̄mittūt. Appolloni⁹ at nauī
ascendit 7 ad longinquas regiones ipe
nauigabat. Interea vero puella tharsia
expleto q̄nquēnio studijs liberalib⁹ tra

ditur vna cū philomacia filia eoz coe
tanea sua Cūq̄ ad quatuordecim annos
veniss⁹ reuerta de auditorio inuenit nu
tricē suā ligozidē subitanē inualitudi
nem incurrisser sedens iuxta eā causas
infirmitatis explorat Cui nutrix Audi
bona filia verba mea 7 i corde tuo refer
ua. Quē putas tuis patrē aut matrē vel
patrā. Puella ait. Patrā tharsum. pa
trem stragilionē. matrē dyonisiadem
Nutrix ingemuit 7 ait. Audi filia origi
nem nataliū tuoz vt scias quomō post
mortē meā agere debeas Est tibi pat̄
nime appolloni⁹ 7 mater lucina altistra
tis regis filia. Que cū te pareret stat
p̄clusa spū mortua ē quā pater tu⁹ apol
loni⁹ effecto loculo cū ornamentis rega
libus in mare misit 7 rr. siftercias aurī
posuit sub caput 7 vbiq̄q̄ esset deuolu
ta ille in auxilium eius fuissent Haui
s quoq̄ lucrātib⁹ v̄ētis cū patre tuo lugē
te 7 te in cunabilis posita puenit ad hāc
ciuitatē. His ergo hospitiū stragilio
ni 7 dyonisiade vna mecū te p̄mēdauit
Tyris appolloni⁹ votūq̄ fecit nec bar
bam nec capillos nec vngues tō sur⁹ ni
si prius te nuptui traderet Hūc moneo
si post mortē meā hospites quos p̄ntes
appellas iniuriā aliquā tibi forte fece
runt ascēde in for⁹ 7 ibi iuenies statuam
p̄ris tui stantē apprehende illā 7 clama fi
lia eius sum cuius est hec statua Cives
vero memores beneficioz patr̄ tui iu
riam tuā vindicabūt Cui tharsia Lara
nutrix deū testoz si ista mibi n̄ dixisses
vnde essem penit⁹ nescire. 7 cū adinuicē
loquerētur nutrix emisit spiritū Thar
sia vero corpus nutricis sue sepe diuit et
p̄ totū annū mortē ei⁹ lugebat. Postea
induit priorē dignitatē peijt scolas ad
studia liberalia 7 dū de scolis reuertere
tur nō prius cibū sumpsiss⁹ aq̄q̄ nutri
cis monumētū introiit et ferēs ampul
lā vini ingrediebat 7 ibi manēs p̄ntes
suos vocabat. Et dū hec ageret quadā
die dyonisiades cū filia sua philoma
cia trāsibat p̄ for⁹. Eidentes oēs ciues
speciē tharsie 7 ornamentū dixerūt. Fe
lix patet cuius filia est tharsia. Illa vō
que adheret ei turpis est 7 dedec⁹. Dyo
nisiades vt audiuit tharsia laudari 7 fi

Illam suā vituperari cōuersa in insanias
furores sola sedēs secū cogitauit. Pater
ex quo hinc profectus est habet annos
quatuordecim. non veniet ad recipien-
dum filiā suā nec litteras pro ea misit.
puto q̄ est mortu⁹. Nutrix eius mortua
est. neminē habeo emulū. occidā eā ⁊ or-
namētis eius filiā meā ornabo. Et cum
hec cogitasset venit quidā de villa The-
ophilus nomine quē vocās ait. Si cui-
pis premiū accipere tharsiam interfi-
ce. *Ait villic⁹.* Quid peccauit innocēs vir-
go. Et illa. Pessima est ⁊ ideo mihi ne-
gare non debetis fac quod iureo ⁊ si non
feceris male tibi euēiet. Et ille. *Dic mi-
hi* domina qualiter hoc potest fieri. que
ait. Consuetudo eius est mox vt venerit
de scolis non prius sumere cibū q̄ nu-
triciis sue introierit monumētū vbi te-
cū pugione patū inueniat apphēde cri-
nes eius a vertice ⁊ eam interfice ⁊ cor-
pus eius mitte in mare ⁊ liberatē tuas
a me cū magno premio accipies. *Villic⁹*
tulit pugionē gemens ⁊ flens ibat
ad monumentū ⁊ dicit. Heu nō merui
libertatem nisi per sanguinis effusiones
innocētis virginis. Puella autē rediēs
de scolis monumentū cū ampulla vini
intrauit sicut solebat facere. *Villic⁹* im-
petū fecit et apprehēdens crines puel-
le iactauit eam in terrā. *Vbi* autē vole-
bat eam percutere ait ad eum Tharsia.
Throphile quid peccauit contra te. vel
contra aliquē vt moriar. *Ait villic⁹.* Tu
nihil peccasti sed pater tuus qui te cum
magna pecunia ⁊ ornāmētis regalibus
reliquit. Cui puella. Peto domine vt si
nulla spes mihi est punitas me deū te-
stari. *Villic⁹* ait. Testare. Et deus ipse
scit q̄ coactus te interficio. Illa vero cū
esset posita in oratōne. venerunt pirate
vidētes puellam sub iugo mortis stare
⁊ hominem armatum volentem percu-
tere eam clamauerunt. Patre crudelissi-
me barbare illa est nostra preda nō tua
victoria. *Ait ille* vt talia audiuit fugiēs
post monumentū latuit in litore. Ira-
te vero rapuerunt virginē mare petunt.
Villic⁹ rediit ad dominā ⁊ ait. Quod
iussisti factum est. tu vero vt consulo in-
duas te lugubrē vestē ⁊ ego tecū ⁊ effun-

dam. *Lachrymas* falsas in aspectu cuius
⁊ dicem⁹ eā ex graui infirmitate defun-
ctā. *Stragilio* vt audiuit tremor ⁊ stu-
po: eū inuasit ⁊ dicit. Da ergo et mihi
vestē lugubilē vt lugeā qz tali scelere sus-
involutus. heu qd faciam. Pater puelle
istā ciuitatē a piculo mortis liberauit.
ppter istā ciuitatē naufragium pertulit
bona pdidit et penuriā perpeffus. ⁊ vesti-
tutū est ei malum pro bono. Filiā suam
quā misit nutriendā crudelis leena de-
uorauit. Heu cecatus sum lugeā inno-
centē. *Victus* sum ad pessimum veneno-
sumqz serpentē. eleuans oculos ad celi
ait. *Deus* tu scis qz mundus sum a san-
guine Tharsie ⁊ requiras a dyonisiada.
Respexit vxorem suā ⁊ ait. Quomodo
suffocasti filiam regis inimica dei ho-
minūqz opprobriū. Illa vero induit se
⁊ filiā suam lugubres vestes falsasqz la-
chrymas fuderunt corā quibus dicētes.
Ciues charissimi ideo ad vos clama-
mus quia spes oculoꝝ nostrorū Tharsia
quā vidistis subito dolore defuncta est
et nobis cruciatus ⁊ amarus fletus re-
liquit quā digne sepeliri fecimus. *Tūc*
pgunt ciues vbi figuratū erat ex pme-
ritis patris fabricatū exere corpus vbi
ciues tharsie virgini p bñficijs patris
eius sepulcrū ex ere colatum fecerunt.
Igitur qui puellam rapuerant venerūt
ad ciuitatem machiletam. *Deponitur*
ergo illa inter cetera mancipia venalis.
Audiens eam leno infauitissim⁹ ac im-
putus cōtendere cepit vt eam emeret.
Sed athanagoza princeps eiusdē ciui-
tatis vidēs eam nobile pulchram ⁊ sa-
pientem obtulit decē sitercias auri. *Le-
no* ait. Ego dabo viginti. *Athanagoza*
ait. Ego dabo triginta. *Leno.* Ego qua-
draginta. *Athanagoza.* Ego quinquā-
ginta. *Leno* octuaginta. *Athanagoza* no-
naginta. *Leno* centū sitercias in pñti
dabo ⁊ ait. *Si* quis ampl⁹ decem siter-
cias auri dabo supra. *Athanagoza* ait.
Ego si cū lenone contēdere voluero vt
vnam emam plures venditurus sum. p-
mittam eū emere ⁊ cū prostituēti eam
lapanar. intrabo prius ad illam ⁊ eripi-
am necdū virginitatis eius ⁊ erit mihi
sicut emerit eam. qd plura. *Percepit* cū

lenone saluatoriū vbi habuit priapū
aureū 7 geminis adornatū 7 ait. Puella
adora istū. Est illa. Nunquā tale adorem
Et ait. Dñe nūquā lapsaten⁹ es tu. Le
no ait. Quare. Et illa. qz lapsaten⁹ co
lunt priapū. Leno ait. Hecis tu misera
qz i tomū lenonis auari incurristi. Pu
ella prosterne se ad pdes ait. O dñe
miserere vrginitati mee ne prostituas
hoc corp⁹ pro tali turpi titulo. Cui leno
Hecis qz apud lenonē 7 tortorē nec p
ces nec lea crime valent. Tamē vocauit
villicū puellar 7 ait. Hec puella ornet
vestib⁹ puellarib⁹ pciōs 7 scribat ei titu
lus. q̄ cui⁹ tharsia violauerit mediam. Li
bra dabit postea ad singlos solidos pa
rebit pplō. Villicus fecerat qd iustum
fuerat. Cū lenone a fcedēte turba trā
die cū simplonia ducit ad lupanar sed
athanagora p̄iceps prim⁹ ingredit⁹ xla
to capite tharsia vidēs añ eū proiecit
se ad pedes 7 ait. Miserere mei dñe pro
pter deū 7 p teū te adiuro ne me violes
resiste libidini tue 7 audi casus infelici
tatis mee 7 originē vñ sim diligēter cō
sidera. Cui cū vniuersos casus suos ex
posuiss⁹ p̄iceps p̄sulus 7 pietate plen⁹
ait ei. Habet 7 ego filiā tibi silem de q̄
siles casus metuo. Hec dicens dedit ei
xx. aureos dicēs. Ecce habes apli⁹ pro
vrginitate q̄ ipsitū est. dic adueniētū
b⁹ sicut mihi dixisti 7 liberaleris. Puella
profusis lacrimis ait. Ego pietati tue
grās ago ne alicui narres q̄ a me audi
sti. athanagora ait. nisi narrauero filie
mee cū ad talē etatē puenerit similem
casum ne patiar 7 cū lacrimis discessit.
Cui exenti obuiavit ali⁹ 7 ait. quō tibi
cōuenit puella. Est p̄iceps. Nō pt me
li⁹. Erat enī tristis. Intrauit iuuenis.
puella more solido ostiū claudit. Cui
iuuenis. q̄ntū dedit tibi p̄iceps. Est pu
ella. cl. aureos. Et ille. Accipe integram
librā auri p̄iceps audiēs ait. Quāto
plus dabis tātopl⁹ plozabit. Puella nū
mos accepit p̄oiciēs se ad pedes 7 ca
sus indicauit. Epoziat iuuenis ait. Sur
ge dñe hoies sum casib⁹ ocs subiacem⁹
His dictis erijt. Vidit itaqz athanago
rā videntē ait illi. Magn⁹ homo es non
habet cui lacrimas ppines nisi mihi. Et

iurabāt ne hęc vba cui⁹ proderēt 7 ce
perit aduentū alior expectare. Venit
multi dātes pecuniā sed fētes eribant
Postea obrulit lenoni pecuniā dicens
Ecce preciiū vrginitatis. Est leno. Vide
quotidie vt tātas pecunias mihi offe
ras. Altera die adhuc eā vginē audiens
irāt⁹ vocans villicū puellar dixit. Duc
eā ad te 7 frāge nodū vrginitatis eius. Cui
villicus ait. Dic mihi si vgo es. Est illa.
Quādiu vult de vgo sum. Est ille. Un
tantā tulisti pecuniā. Puella ait. Lacri
mis profus exponēs casus meos roga
ui hoies vt misericordiā vrginitat⁹ mee
hērent. Et prosterne se ad pedes ei⁹ ait
Miserere mihi dñe subuene captiue
regi filie ne violes me. Est ille. Leno ē
auarus nescio si possis vrgo pmanere.
Est illa. Studijs liberalib⁹ sum erudi
ta 7 i genere masculi possum modulari.
Duc me i for vbi poteris faciūdiā meā
audire. Proponē q̄stiones pplō 7 propo
sitas solua. In hac arte applicato pecu
nias quotidie. Est ille. Tibi bñ placet.
Dis ppl⁹ cucurrit ad vginē vidēdā.
Est illa. aggredit⁹ faciūdiā studioz q̄stio
nēs sibi preponi iussit. oēs clare soluit.
7 sic p talē modū multā pecuniā a pplō
recepit. Athanagora illā integrā vrgini
tate custodiuit vt vnicā filiā ita vt eaz
tonis multis villico cōmēdaret. Cū hęc
agerēt⁹ venit appollo. xiiij. āno iā trāsac
to ad tomū strāguilionis 7 dionisiadis
ad ciuitatē tharsim. Quē cū vidiss⁹ strā
guilio p̄erit rabido cursu. dixit qz vrgori
sue dionisiade. Dixisti appol. naufragū
esse mortuū. ecce venit ad repetēdā filiā
Ecce qd dicturi sum⁹ pro filia. Et illa.
Miser vir 7 ego cōiunx accipiamus ve
stes lugubres pfundam⁹ lacrimas 7 cre
det nobis qz filia ei⁹ naturali morte de
functa ē. Cū hęc ita agerent⁹ intrauit ap
pollo. Ur̄o vidit eos veste lugubri. du
tos ait. Quare in aduētū meo fundid
lacrimas. Credo ei qz vte lacrimē n̄ sunt
veste s̄ sunt mee. Est mulier. Nequa qz
Utinā ad aures tuas ali⁹ et nō ego aut
cōiunx mea dixerz qd iā dicā. tharsia tua
filia subito defuncta ē. appol. B audiens
totū corp⁹ ei⁹ tremuit. diuqz defix⁹ ste
tit. tāde resumpto spū itūēs mlierē ait

O mulier si filia mea defuncta est ut dicitur
nunquam et pecunia ac vestes similes perierunt.
At illa. Aliqua sunt aliquid perierunt Et dicitur
perierunt. Crede nobis quod credidimus quod fili-
am venientem inuenires et ut scias nos non
esse meritos habemus testimonium. Cuius
enim nostri memores beneficiorum tuorum in
primo litore exere collato filie tue monu-
num tibi fecerunt quod potes videre. Appol-
lonius ait Tollite haec famuli et ferte ad na-
uem ego vadam ad filie mee monumentum.
Legit titulum sicut super est scriptum stetit
quasi extra se maledicens proprios oculos et
ait. Crudeliter oculos filie mee cernue
non potuistis lacrimas fundere. His dicitur
ad nauem perierit et ait famuli suis. Pro-
ijcite me quod in profunditate maris. cupio
enim in vndis exalare spiritum. et dum prosperis
navigat tunc reuersus subito mutatum est
pelagus. et per diuersa maris discrimina iac-
tabant. Dicitur autem tunc rogatum ad machi-
lenam ciuitatem in qua erat filia sua tharsia ve-
nerit gubernator at cum omnibus magni pla-
sum dedit. Ait appollo. Quis sonus hila-
ritatis aures meas percussit. Ait gubernator.
Gaude domine quod hodie natalicia ce-
lebrantur. Appolloni ingemuit et ait. Et
omnes dies festum celebrant propter me. Sufficiat
famulis meis pena mea ac dolor. non eis
decem aureos et emant quod voluerint et die fe-
stum celebrant. Et quicumque vocauerit me vel
gaudium mihi fecerit cura illo frangi iu-
teat. Dispensator utique necessaria tulit et
rediit ad nauem. Cum igitur omnibus nauibus na-
uis appollo. honoratiores essent cum magno con-
uiuio ceteris melius celebrant naute ap-
pollo. Athanagora qui tharsiam diligebat iu-
cta nauem in litore ambulabat. vidit nauem
Appollonij et ait. Ecce amici nauis ista
mihi placet quod video deceter esse patam.
Haute ut audiuit suam nauem laudari dicitur
tunc ei. Domine rogamus in nauem nostram ascen-
dam. Et ille. Tibi placet. Ascendit et libe-
ti alio discubuit. Posuitque decem aureos in
mensa et ait. Ecce non frustra me iuitaueri-
tis. Et dixerunt. Domine regratiamur vobis.
Cum autem princeps vidisset omnes discubentes
ait. Quis est dominus nauis. Ait gubernator.
Dominus nauis in luctu moratur. iacet inferi et
oportet mori in mari coniugem perdidit et filiam

in terra aliena Athanagora ait vni suo
ardalio nomine. Dabo tibi duos aureos ta-
tum descende et dicit ei. Rogat te princeps ci-
uitatis huius procede de tenebris ad lucem. Ait in-
uenis. Non possum aureis tuis crura te-
pare. Quare alium quod iussit quicumque enim appel-
lauit crura eius frangat. Athanagora ait.
Hac lege vobis constituit non mihi. Ego
autem descenda ad eum dicitur mihi quod vocat.
Ait illi. Appollo. audito hoc nomine ait intra-
se. et tharsia appellauit presens appollo.
descendit ad eum. quem vix vidit barba plura
caput squalidum submissa voce dicit.
Huc Appollo. appolloni ut audiuit pu-
tas se ab aliquo suorum appellari turbulente
to vultu respiciens vidit ignotum hominem
honestum et decorum siluit. Ait ei princeps.
scio te mirari quod ego ignotus te appellauim.
disce quod princeps sum huius ciuitatis athana-
gora nomine descendi ad littus nauis struedas
inter cetera vidi nauem tuam deceter orna-
ta et amari aspectum tuum. iuitat etiam a nau-
tis tuis. idem ascendi et liberi alio discubui. Si
quidui dominum nauis quem dixerunt in luctu
gradi esse propter quod ad te descendi ut te de
tenebris perducere ad lucem spero quod dabit
tibi de pro luctu gaudium. Appollo. leuauit
caput suum et dicit. Quis es domine vade in pace
ego autem non sum dignus epulari. et idem amplius
vivere nolo. Athanagora confusus ascen-
dit in superiora nauis et dicit. non valeo persua-
dere domino vestro ut ad lucem exeat quod faciam
ut reuocem a proposito morum. Vocauit vnum
de pueris suis et ait. Vade ad lenones et
roga eum ut mittat ad me tharsiam. huius enim
sapiam et huius monent suauem. poterit eum for-
tan exhortari ne talis talis moriatur. Venit
igitur puella ad nauem. ad quam ait athana-
gora. Veni ad me tharsia ubi nunc est ars
studio tuorum ut solent dominum nauis in te-
nebris sedere et ut prouoces eum exire ad
lucem quod nimis tolet pro coniuger filia sua.
Accede ad eum ut ad lucem veiat. quod forte de-
us pro te luctum suum in gaudium conuertet.
Si enim hoc poteris facere dabo. xxx. si-
stercias auri et tot argenti et per triginta dies
redimam te a lenone. Puella hoc audiens
constat ad eum descendi et humili voce salu-
tauit eum dicit. Salue quicumque es et letare scis
as quod innocens homo quod angustate suam in nauem
fragia sua et castitate iniolata obseruauit

te salutat. sic in carminibus cepit modu-
lata voce cātare et in tanta dulcedine quae
admirabat appolloni? et dixit cantando
ea quae hic sequuntur. Per scortos gradior
sed scortum scia non sum. Sic spinis rosa
nescit violari et ullis. Corruit et raptor
gladium ferietis ab ictu. Tradita lenoni
non sum violata pudore. Vulnera cessas-
sent animi. lacrimaeque deflent. Nulla er-
go melior si noscā certa partes. Unica re-
galis generis sum. stirpe creata. Ipsa iu-
vente deo letari credo aliquando. Fuge modo
lacrimas curā dissolue modestā. Redde
de polo faciē mētēque ad sidera tolle. Quā-
te? est homini placatus rector et auctor.
Non finet has lacrimas castro finire labo-
re. Ad haec appolloni? leuauit oculos et
ut puellā vidit ingemuit et ait. Deum mi-
hi misero quod diu luctabor grās ago pru-
dentiae tuae et nobilitati. Hanc vicē repen-
do ut memor tui sum quā letari licet reg-
ni mei viribus leuabor. Forsitan ut dicis
regio genere orta es natalibus partibus tuo-
rum repñtaberis. nūc accipe centum aure-
os et recede noli me appellare. Recenti
enī luctu renouata calamitate tabesco.
Puella accepit aureis abire cepit et ait
ad eā Athanagoza. quo vadis tharsia.
sine fructu laborasti non potuisti facere
misericordiam ac subuēire homini interficiē-
ti se. Et ait tharsia. Quia quicquid potui fe-
ci. et dās mihi centum aureos abire roga-
uit. Athanagoza ait. Dabo tibi ducetos
et descēde et redde ei quos dedit et dic salu-
tē tuā quod non pecuniā. Descendens
tharsia ait et sedit iuxta eū. Si in isto squa-
lore estimasti manere permitte me tecum
facionari. Si ergo patolar meae solueris
questionē. vadā. sin alias refundā tibi pe-
cuniā et recedā. Tūc appolloni? ne reci-
pet pecuniā sed etiā puellae prudētiae ne ne-
garet fmones ait. Licet in malis meis nul-
la cura mihi suppetat nisi flēdi et lugēdi
tamen ne ornamento prudentiae tuae careā dic quod
mihi interrogatura es et abscede. Peto ei
ut flentibus meis spacium tribuas. Ait
Tharsia. Audito me. est domus in terris quae
nobis clausa resultat. Ipsa domus resonat
tacite. sed non sonat hospes. alio concurrunt
hospes filii et domus una. Et ait. Si rex es ut
dicis. uenit te esse mihi prudentiorē sol-

ue questionē. ait appolloni?. Nec scias me
esse mentitū domus quae in terra resonat. vn-
da est. hospes tacitus piscis est quae cuius do-
mo sua currit. At illa. Loga feror. velox
formose filia silue. Innumera piter co-
mitū stipante caterua. Curro vias mul-
tas vestigia nulla relinquo. Appolloni?
ait. Si licitū esset ostēdā tibi multa que
nescis. cuius tū debet questionibus tuis. miroz
te tā tenera etate mirifica prudentia esse
imbutā. Namque artibus stipata cateruis vi-
as multas currens et vestigia nulla relin-
quēs nauis ē. et addidit puella. Per ro-
tas et edes innocenti ille praesit. est calor
in medio magni quem nemo remouit. Non
est nuda domus nudus sed uenit hospes. Si
luctu poneres innocēs intrates in ignes
appolloni? ait. Inntare balnesi vbi hinc
inde flāme per tabulas surgit. Audā do-
mum? in quod nihil est nudus hospes uenit et nu-
dus sudabit. Licet hoc et similia dicerent
puella misit se super appol. et distractis ma-
nibus eū amplexabat dicens ei. Exaudi vo-
cē deprecantis. respice virginē quae vix talis
prudentiae mori nefariū ē. Si iugē quā
desideras deus ex sua grā tibi restituat. si
filiā saluā quā defunctā dicis inuenire
poteris. per gaudium oportet te viuere. appol.
cū haec verba audisset in iracundiā versus est.
surrexit et puellā cū pede percussit. Impl-
sa vero cecidit. ergo et generis eius ruptus cepit
sanguis effluere. turbata vero cepit fle-
re et dr. Deus conditor celorum vide affli-
ctōes meā nata sum in fluctibus et pcellas
maris. mī mea doloribus cōstructa defun-
cta ē et sepultura ē in negata. in tris orna-
ta a prae meo et in loculo posita cū fr. suster-
cuis auri mari tradita ē. Ego vero infelicis
strāguilioni et dyonisiade ipsissimis ho-
minibus a prae meo sum tradita cū orna-
mentis et regalibus vestibus et iussa sum a ser-
uis eorum occidi. tādē petiui ut veli luoca-
rē antequam me occideret mihi cōcessit. Pe-
ratis supuenientibus rapta sum et quae me oc-
cidere volebat fugā petiit et in hūc locū
deducta et deus quā ei placet me reddat pri-
meo appol. Appoll. audiēs oīa haec signa
certissima exclamauit voce magis et ait. Quod
dñe misericors quod cōspicias celū et abyssū et
oīa secreta patefacis. bñdictū sit nomē
tuū. Quia haec dixisset cecidit super amplexus

tharsie filie sue et osculat^r est eam cum leticia et per gaudium fleuit amare et ait. **D**ulcissima nata mea et unica dimidius a se mee non moriar propter te. Inveni propter quam volui mori. alta voce clamabat dicens **C**urrite famuli currite amici currite omnes et miserie mee finem imponite inveni quam perdidit. scilicet unice filiam meam. **A**udito clamore famuli currite. currit inter illos athanagora princeps et descendit tibus illis in nauum inuenit illam stentem pro gaudio super collum filie sue et dicentes **E**cce filia mea quam lugeo dimidium ante mee iam volo viuere omnes pro gaudio cum eo flebat. **T**unc erigens se appolloni^r pietatis vestibus lugubribus induit^r est vestibus mundissimis et omnes dixerunt. **D**omine quoniam si nihil est filia tua vobis. si non esset aliud ex pimentum sufficeret eius similitudo ad per bandum eam esse filiam tuam **T**unc filia bis per quater osculata est patrem et ait **D**omine prole neditus deus qui mihi gratiam dedit quod te videre poteram tecum viuere tecum mori et narrauit ei quod a lenone per patrem in lupanari est posita et quod deus virginitate suam custodiuit. **A**udians hoc athanagora timens. scilicet ne filiam alteri in vxorem daret misit se ad pedes appollonij dicens **A**diuro te per deum viuam quam te pro filia restituit ne alteri filiam des in coniugem nisi mihi. sum enim princeps huius civitatis meo auxilio rego permansit et me duce te patrem agnouit. cui appolloni^r ait. **N**on possum tibi esse contra rius quod multa pro filia mea fecisti et ideo oportet ut ipsa sit vxor tua **E**t tunc restat ut viderem me a lenone **A**thanagora civitatem intravit vocatisque civibus dicit. **N**e pereat civitas propter unum impium **S**cia ris appollo. regem patrem tharsie huc venisse. ecce classes navium properant cum grandi exercitu ad destruendam civitatem propter lenones qui filiam suam tharsiam in lupanari restituit. **H**is dictis concursus factus est et tanta commotio populi ut nec viri nec fese manerent quando curterent omnes ad appolloniam regem videndo eum et misericordiam ab eo petendo. **A**it athanagora. **C**onsulo ad leno. captus est statim et ligatis manibus leno a tergo deducit ad regem appolloniam. **g**loria veste indutus toto capite dyadema

imposuit capiti suo tribunal ascendit cum filia et cumbo dicens **V**idetur tharsia virginem a patre suo hodie cognitam. cuius turpissimus leno quantum erat in eo corruptio nem confusionemque perpetuam procurabat nec amicitia sua nec preter nec precio testere volebat facite ergo filie mee vindictam. **O**mnes una voce dixerunt. **D**omine leno virum comburam et diuitis ei^r puelle dentur. **P**rotin^r adducit leno et coram osibus in igne ponit et totaliter comburit. **T**harsia ait villico. **D**ono tibi libertatem quod beneficium tuo et civium rego permansit et donavit ei ducentos aureos et libertatem. **L**ibertatem cunctis puellis coram se peritatis perdonavit et dicit. **Q**uid de corpore vestro actenus servistis ex hoc litere estote **A**ppolloni^r ad populum loquens gratias vobis de beneficiis vestris reddo mihi et filie mee factis **H**anc ergo tribuo vobis auri per dera quinquaginta. **I**lli ei capita sua inclinabant gratias referentes **C**ives omnes statum appollonij in medio civitatis statuerunt. et in basi scripserunt. **T**yro appollonio restitutori domorum nostrarum et tharsie sanctissimi me filie eius virginis. **P**ost paucos dies appollonius tradidit filiam suam in coniugem athanagore cum ingenti leticia totius civitatis et cum genero et filia navigans cum omnibus suis volens per tharsum proficiscendo ad patriam suam ire in somnis ammonitus est per angelum ut ephesum intraret in templum ephesorum cum filia et genere suo ibique omnes casus suos alta voce exponeret quos passus esset a iuventute sua postea venit tharsum et vindicaret filiam suam **A**ppollo. exproge factus omnia indicavit generi et filie sue. **I**lli autem dixerunt. **F**ac domine quod tibi videtur bonum tunc iussit gubernatorem navigare ephesum. **Q**ui cum descendisset rati cum suis templum perijt et coniunx sua inter sacer dotes sancte viri. rogavit ut templum aperiret. quod sciri est. **N**ec audiens vxor ei^r quod quidam rex venerat cum filia et genere gemis regalibus ornavit caput suum et induit se veste purpura et cum honesto comitatu templum intravit. erat nimis pulchra et ob nimiam castitatem adores asserbant omnes nullam tam gratam esse virginem. quam videns appollonius notitiam habebat. misit se ad pedes ei^r cum filia et genere. rati^r enim splendor ei^r

pulcritudinis iminebat ut ipsa dyadema
esse videtur putaret. statuit in templo
ciosa munera et post hoc cepit appolloni
us dicere sicut angelus ei dixerat Ego ab
adolescuntulo rex natus tyri appolloni
us natus cum ad omnem sciam pervenisset re
gis iniqui antiochi questione evoluit ut
eius filiam acciperet Ille vero eam defloravit
ac in impietate sua continue tenuit et me
ocidere conabatur. fugam petiit et in mari om
nia perdidit post a rege altistrata gratissi
me susceptus in tantum ei benignolentiam
sum exoptavit ut mihi filiam suam in vxore
daret. Deinde mortuo antiocho ad regem
nunc percipiendum vxorem meam mecum duci
Hanc filiam peperit vxor mea in mari de cu
ius partu defuncta est quam ego cum fratre
cuius aureis in loculo clausam in mari mi
hi ut inuenta digne sepeliret Et hanc filiam
meam nequissimis hominibus ad nutriendum com
mendavi et superiores partes egypti petiit.
Quarto autem decimo anno adveniens ut fi
liam meam ex petere dicit mihi eam esse defun
ctam. et dum credidi in luctu vixi et in lugubri
bus vestibus et mori cupiens mihi filia
mea reddita est. Cum haec et his filia narra
ret altistratis regis filia vxor eius leuavi
nit se et rapuit eum in amplexu volens eum
osculari Appolloni autem repulit eam a se cum
indignato e ignorans quod vxor sua esset. Et
illa. O digne mihi dicit cum lacrimis. dimi
diu aie mee cur sic agis Ego sum coniunx
tua altistratis regis filia et tu es tyrus ap
polloni maritus et dhis meus. tu es magis
ster me quam me vocasti. tu es naufragus
me quem amavi non causa libidinis sed sapi
entiae. Appolloni hoc audiens statim noti
ciam ei hinc cecidit super collum eius et per gau
dio lacrimas emisit dicens. Vidit altis
tratus quod mihi filiam cum vxore reddidit
Et illa Abiit filia mea Et ipse ostendens
tharsiam dixit Haec est filia tua tharsia
Illa vero osculata est eam et sic cum leticia ma
gna in tota ciuitate illa et in circuitu quod rex
appolloni vxorem suam in templo inuenit
famatum est. Appolloni ascendit nauem cum
vxore et filia et genere reuertens ad patri
am suam Veniens igitur appolloni antiochia
regnum sibi reuatum recepit et pergens tyrum
peruenit in locum suum athanagoram gener
suum Deinde cum ipso genere vxorem filiam

et cum exercitu regio veniens tharsus iussit
apprehendere dyonisiadem et stragulionem
et duci ante se et coram omnibus ait. Quies
tharsenses nunquam vestrum alicui extitit in
gratiam Omnes dixerunt. Non domine pati su
mus pro vobis mori. haec statua est facta
quod nos a morte seruastis Appolloni autem
Lomedani filiam meam stragulioni et dy
onisiadi vxori suae et eam mihi reddere no
luerunt. Infelix mulier ait. Bone domine
nunquam tu ipse titulum monumenti eius legisti
Appolloni iussit filiam suam venire in patriam
omnem et tharsia maledixit mulieri et
dixit Haec. salutem te tharsia ab inferis re
uocata Infelix mulier videns eam toto cor
de contremuit ciues mirabantur et gaudebant
Et iussit tharsia venire villicam cui ait
Theophile tu agnoscis clara voce respon
de quod ad interficiendum me te obligauit
Vulturnus ait. Dyonisiades domina mea Tu
ciues rapuerunt stragulionem et dyonisia
dem et extra ciuitatem trahentes lapida
uerunt Volentes et theophilum occidere sed
tharsia eum a morte liberauit dicens. Nisi
mihi spatium ad orandum dedisses non
defenderem. Appolloni dedit munera ci
uitati ad restaurandum ciuitatem et moratur
est ibi tribus mensibus. Nauigans in pen
thapoli ciuitatem curiam ingreditur ad alti
stratem regem gaudentem Rex senex factus
est. vidit filiam et nepotem cum marito suo re
ge per integram annum letatur in siluam per mare
runt. per haec moritur perfecta etate. matrem eo
rum dimittens dimidietatem regni sui
appollonio et medietatem filie suae Dilu
his peractum dum ambularet appolloni iuxta
mare vidit piscatorem quem eum per naufragium
accepit. iussitque eum apprehendere et ad
palatium duci. videns piscator a militibus
se apprehendi putauit occidi. ingressus ap
polloni iussit eum adduci ad se dicens. hic
panimphus meum quem mihi per naufragium opem
dedit ad ciuitatem venire ostendit et dicit ei
Ego sum appolloni tyri et iussit sibi da
ri. centum sesterCIAS suos et acillas et fecit eum
comitem suum quod diu vixit. Elamitum quem ei de
antiocho nunciauit percidens ad pedes ap
pollonis et ait ei. Memor esto domine elami
ti sui tui Appolloni apprehensa manu eius ere
xit eum fecitque eum diuitem et ordinauit in comi
te. His expletis genuit appolloni filium de

coiuge sua que in locu aui sui altistratus
constituit regē. Exit apolloniū cū coiuge
sua. lxxvii. ānos ⁊ tenuit regnū anthio
chiez tyri ⁊ tyrenensiu dete ac feliciter
calus suos descripsit ⁊ duo volumina pfe
cit / vñs in tēplo eplēsoꝝ alter i sua bib
lioteca collocavit defunctus est ⁊ prexit
ad vitā eternā. Ad ꝛc.

De celesti patria. La. diuij.

n Arrat geruasius

q in ediffa ciuitate ob p̄sentiam
sancte imaginis xpi null' hereticus vi
uere p̄t. null' paganus null' idoloz cul
tor. nullus iude'. Sed nec locū illū bar
bari p̄nt inuadere. si qñ exercit' obue
nit hostilis stās sup portā ciuitat' inno
cēs puerul' eplāz legit ⁊ sic eadē die qua
legit epla aut placā' barbari aut fugiūt
effeminati. *Oratio.*

Alissimi. Ista ciuitas ē ciuitas
illa d qua in apocalipsi dꝛ. Audi
ciuitatē scām ierlm descēdentē
de celo nouā sicut sp̄s āz ornatū viro suo
Ciuitas ista cōstruit' ex viuis lapidibz
i. sanctis martyribz ⁊ alijs deud' ⁊ placē
tibz in qua p̄ter p̄sētā sancte ymagi
nis xpi null' idoloz cultoz' aut heretic'
neqz barbarus audet accedere nec locū
illū inuadere. Vel ciuitas ista p̄t dici
corpus nostz i quo p̄ p̄ntiā sancte ima
ginis xpi. i. ale infuse ⁊ p̄ baptisimū a pec
cato originali lore. nullus heretic'. i. nulla
dyaboli versutia aut p̄pā viuere potest
qm̄ in baptisimo deo firmiter adherere
promissimus ⁊ dyaboli p̄p̄is abrenūcia
uim'. qm̄ hō ad imaginē trinitatis sc̄tē
factus ⁊ creat' est. vt dꝛ. Genes. i. Fa
ciam' hominē ad imaginē similitudinē
nostrā. iō diabolus in eo post baptisimū
viuere nō p̄t nisi homo voluerit. No
stās enī noster ita debilis ē qz neminē
superare poterit nisi hō voluerit. Sz nec
locū illū barbari p̄nt inuadere. barbari
sunt peccata mortalia q̄ p̄ p̄ntiā diuine
gratie animā nostrā inuadere n̄ possūt
Et si ex fragilitate p̄ditōis nostre ⁊ car
nis suggestionē anima p̄ peccatum ali
qđ mortale aut salte enorme inuaditur
pucculus inno. cēs. a. sc̄cia remordens ex

eratū hostilē obueniētem p̄ eplāz d̄sel
siōis debet repellere ⁊ post cōfessiōz p̄ pec
catis satisfacere. Et sic eadē die q̄ puer
ul' stās in porta. i. inchoatiōe bone vite
eplāz emēdatiōis ⁊ cōfessiōis legit to
tiēs quotiēs barbari d̄sciam inuadētes
⁊ tonū opns nostz retardētes aut placā
cā aut effeminati fugiūt. sz nuqz placā
tur qz dū bona opa nra cōspiciūt pl' in
temptatiōis futiā vertūt ⁊ insaniūt. Si
aut ex lapsu carnis nos in p̄nti laque
um inaderim' nullā tñ ex hoc placatōz
dyaboli vt a tēptatiōe vlla desistet habere
poterim'. Ergo effeminati ⁊ tenuit' a
nobis fugiūt Stultū ei est seruire dya
bolo q̄ nullo placat' obseq̄o. sz adherēdū ē
deo q̄ sibi seruiētibz vitā ⁊ mercedē eter
nā retribuit. De mō pugne i passio
ne xpi d̄ dyabolū. *Capitulū. clv.*

In Angliā vt narrat

geruasius ad terminos ep̄atus elienēsis
ē castrū cathubica noie. infra cui' limi
tes evicino loc' est que rvanleburias
dicit eo q̄ illic vādā i ptes britanie se
ua xpianoz pemptōe vātates castrame
tan sunt. Vbi vō ad mōticulū apicē h̄ice
re tentoria planicies in rotūd ū vallāz
circūcludit' vnico ad instar portā ad i
tu patēs ad ingressus In hāc cāpi plani
ciē vt ab antiquissimis t̄pibz colit' fama
q̄ vulgo testat' post noct' p̄ticinū lucēte
luna. si qđ miles exclamat miles d̄veni
at. statū exaduerso miles occurrit q̄ ad
p̄grediēdū patis p̄curētibz eqs aut re
sistētem deicit aut deicit' Et intra adit'
illi' septa solus miles ingredit' ⁊ ab exte
riori aspectu alicui' foris nō ataf. ad h'
rei fidē rē gestā ⁊ multis vulgo cognitā
subiūgo quā ab icolis ⁊ indigenis audi
tui meo subieci. Erat i britaniā maiori
paucis exactis diebz miles albert' in ar
mis strenuissim' oibz virtutibz decorus.
Nec aliquo die castz memoratū hospes
ingredit' Et cū in hyemis intēperie p' ce
na noctu familia diuisa ad focū vt poten
tū moris ē. recedēdis antiqs gestis o
perā daret. tādē occurrit ab indigenis p
tapatū mirabile recēditū. Atqz strenu'
vt qđ autibz haulerat rei ipi' expientia

probaret. vnū d̄ nobilibz armigeris ele-
 git quo cōite locū adijt. Ad oñsum locū
 loricat⁹ miles appropinquās ascendit
 dimissoqz seruo nobili sol⁹ campū ingre-
 ditur. Exclamat miles vt alter iueniat
 ⁊ vocē ex opposito miles ad instar milid
 celer occurrit. p̄f̄qz vt videbat armat⁹
 Quid plura Extensis clipeis. direct ha-
 stis equi cōcurrūt. eq̄tes in pulsbz mu-
 tuis p̄cutiūt ⁊ elisa iam alteri⁹ lancea.
 ictuqz euanescēte p̄ lubricū. albert⁹ ad-
 uersariū suū potēter impulit ad calum.
 Ladēs ⁊ sine mora resurgēs albertū per-
 luta respiciat equū ex causā lucratiua ad-
 ducere lācēā subducit ⁊ dū eā mō iaculi
 missibilis emittit femur alberto ictu a/
 trocissimo trāsfodit. Ex aduerso miles
 n̄ aut p̄gaudio victorie ictū vulnerqz
 nō senties aut dissimulās disparēte ad-
 uersario cāpū victor egredit equū lucra-
 tū armigero tradidit statura grādē leni-
 tate agulē ⁊ in apentia pulcerrimū. **Re-**
grediēti viro nobili turba familiaris oc-
currit. euētū mirat casuz deiecti militis
gratū habēs ⁊ strenuitatē tā illustis ba-
ronis cōmēdans. Et cū caligas ferreas
discalciaret vnā sanguinis coagulo vi-
dit cōpletā. Stupet familia de vulnere
sz dñs indignat timere. Lōcurrit excita-
tus plus ⁊ quos ante somn⁹ p̄serat ex-
crefces admiratio ducit ad violādū Te-
his triūphi equ⁹ freno nō dimisso tene-
tur ad publicū cōspectū exposit⁹. oculis
toruis. ceruice erecta. pilo nigro. sella
militari Jā gallicātus aduenerat. equ⁹
faltibz estuās natibz ebulies. pedibz ter-
rā pulsās. lor⁹ q̄to tēbat diruptis in na-
turalez se recipit libertatem fuga facta
insecut⁹ dispuit ⁊ nobilis miles n̄ id in-
iustivulneris p̄petuū hz momētū. qd̄ sin-
gulis ānis illo eodem noctis renouāte
momētovuln⁹ in sup̄ficie cui⁹ sup̄ductū
retrudescēbat. An factū ē vt post annos
paucos miles illustis trāsfretauit. et
sub multiplicata ⁊ paganos pūgnandi
strenuitate vitā dño reddēs cōmēdauit

Oratio.

Arillimi. Jste miles strenuissi-
 m⁹ ē dñs n̄ iesus xps q̄ ē miles
 et rex regū ⁊ dñs dñantiū qui cū milite
 sz dyabolo pugnatur⁹ de castro sup̄noz

ciuū mūdū istū ingredit. humanū gen⁹
 redimi nō potuisset nisi dei fili⁹ mūdus
 ⁊ dyabolū pugnatur⁹ intrasset. Nā ante
 xpi natiuitatē null⁹ scōz q̄z iustus fue-
 fuerit regnum celozum intrare potu
 it p̄pterea dei fili⁹ ex cōsultu dei p̄ris ab
 indigenis suis sz mirabile intelligēs q̄
 añ multa annoz milia limbū inferni in-
 troierāt. vnū te nobilito armigeris ele-
 git. quo comite mūdū istū intrauit. cur
 equū añ tps pugne cōmēdauit. qz dum
 xps de mariavirgine nasci voluit ab ei⁹
 purissimo sanguine sp̄scō coopāte car-
 nē sumpsit quam pro armigero reputa-
 uit. sed cū miles iste cāpū intrasset ⁊ ad-
 uersariū suū dyabolū p̄siderasset exclā-
 uit miles vt nō alteri iueniat ⁊ ecce ex
 opposito alter miles. i. dyabol⁹ ad instar mi-
 litis p̄ sup̄biā armat⁹ occurrit. sz dñs n̄
 oēs quos secū habuit dimisit sol⁹ cāpū
 itrauit p̄ter equū. i. humanitatē. Qui
 dū tps passiōis ei⁹ appropinquaret et
 iudei eū caperēt ⁊ crucifigerēt nullū se-
 cū habuit. qz discipuli vt euāgeliste te-
 stant relicto eo fugierūt In orto sol⁹. in
 captura sol⁹. i. cruce solus i oibz passiōi-
 bus suis ⁊ angustijs corpis sol⁹ itat⁹ in-
 pleretur illud Jsa. Torcular calcam so-
 lus de gētibz uō ēvit meci. Quid plus
 ra extelis clipeis. directis hastis eq̄ zc.
 qz dū xps humanā naturā ad quā redi-
 mēdā venerat a lapsu p̄ioz pentū erige-
 ret hūilitatē hie clipeū extēdit. hasta su-
 perbie neq̄ssimi dyaboli fregit ⁊ aduersa-
 riū suū potēter impulit ad calū ⁊ ad in-
 ferni p̄fundissima dimersit. Sz miles
 n̄ ielus xps in hac pugna. i. passiōe sua
 p̄ uide traditiōez ⁊ multiplicatiā verisi-
 onē ac postremā p̄ mortē ⁊ crucis senten-
 tie p̄ latidz cadēs ⁊ cito resurgēs qz die
 tertia sic ipe testat de se p̄cedā vos i ga-
 lileā. resurrexit Tūc aduersari⁹ xpi lācē-
 am i die pasceus subducit ⁊ femur nobi-
 lissimi regis n̄ i eū atrocissimo trāsfodit.
 Ex xps aut p̄ gaudio victorie ictum
 vulnerqz nō senties aut dissimulās dis-
 parēte aduersario. qz dū xps morerēt i
 cruce dyabol⁹ si qd̄ i eo potestad h̄re potu-
 issit ad eū venit qz puz hoies eū credidit
 miles disparēte aduersario ⁊ rebellato
 mūdū cāpū victor egredit. equū lucratiū

id est corpus et animam in die ascensionis
sue deo patri tradidit. Sed ubi nobilis iste
de mundo in morte delinere ad preem regre
dit turba familiarum occurrit. Quam omnium
patriarcharum et prophetarum numerum aliorumque
sanctorum exercitus letissimi ex victoria fa-
cti et in limbo infernorum adhuc reclusi sin-
gulati dicebant. Advenisti desiderabilis et
eventum mirantur casum delecti milibus ad-
versarii sui gratissimum liberes et strenu-
itate tam illustri baronis commedantes. Sed
et miles vulnera de triumpho in signum vi-
ctorie tetinuit que in extremo iudicio ius-
tis ad premissum et peccatoribus ad supplicium ostendit.
Stupet familia de vulnere. id est omnes ele-
cti mirantur de tam acerba morte et christi
passione ei regravantes. Sed dominus indignatus
timere quod viriliter in mundum carne et de-
monem pugnavit ac potenter superavit. De-
votus cum currit excitat populum que prius cum
christo compassios non habuit sed visis vulne-
ribus in mente practactis amarum passionibus
quos prius omnino obliuionis et igno-
rantie preerat excrecens admirationem ducit
ad vigilandum. Huius triumphus testis est equus
id est christi crucentatum corpus in quo videtur
ait et plata pedis visus ad verticem capitis
non est sanitas. ad publicum aspectum omnium
fidelium in memoriam est repositum. Ita gal-
licatus advenerat et equus salubris estuans
naribus ebulliens et pedibus terram pulsans etc.
Per gallicatum horam mortis christi videlicet
nonam que tunc erat secundum gentiles hora vere
meridiei intelligimus. attamen omnibus nobis
erat nox cum propheta dicat. Vanum est vobis
animum lucem surgere. quod quotquot animum christum na-
scebantur ad infernum descendunt. Propterea
christus estuans est salubris resurgens ad celos
ascendendi. Ebulliens naribus in terrorem om-
nium damnatorum in die iudicii extemi. Et
pedibus terram pulsans. id est homines de terra re-
surgere faciens cum vox tunc novissime so-
nuerit. Surgite mortui et venite ad iudicium.
Tunc dicitur est iustis. venite possi-
deatis paratum vobis regnum ab initio se-
culi. Sed reprobi expectabunt illam siniam
tremendam que eis dicitur. Ite male. A quo.
Decem subuersiois troje. La. clvi

Refert ovidius
de bello trojano que helenam fuit

capta a paride et propheta fuit que civi-
tas troiana si esset subiecta quousque achil-
les mortuus esset. Mater huius audies est
in quadam camera inter tomicellas cuiusdam
regis in habitu muliebri occultabat. Sed
intelligens vlixes nave cum mercimoniis
preparavit ponens etiam ornamenta muliebria
et arma splendens et sic ad castrum devenit
ubi achilles cum tomicellis inclusus ma-
nebat. que statim cum nave cum ornamentis et
armis vidisset cum tomicellis causa emen-
di mercimonia stravit. Sed cum vlixes cu-
tiose arma tractasset illum apprehendere
solicitasset. achilles hastam arripuit et vi-
brauit et sic paravit res. que vlixes appre-
hendens et ad troiam deducens pualuerunt
greci. Ipso vero mortuo capta est troia et
obsides prius aduersus sunt liberati.

Moralisatio

Tristissimi paris dyaboli signifi-
cat. helenam vero aiam siue totum
genus humanum a dyabolo captum
Troia infernum. Vlixes christum. Achilles
spiritus sanctum. Huius mercimonia onusta
est beata virgo maria vitis auribus adorna-
ta. Helena achillis sunt. crucis claves. lancea
corona etc. An christi mortem troia. id est infernum
pualuit et antiquos pres in obliuione tenuit.
Sed christo mortuo in die pasceus infernum
capitur et obsides quos tenuit reddidit

De pena peccatorum non satisficientium
in presenti pro delictis La. clvij.

Ulixes impera

torerat que iam torere prudenter habe-
bat qui a domino suo instanter petijt ut esse
iam torere civitatis per unum mensem esse con-
cederet ita que ab omni gibboso. monoculo.
scabioso. impetiginoso ac herinoso dena-
rium haberet. Imperator ei concessit et sigil-
lo rotoravit. que in misterio suscepto stetit
in porta civitatis ut intraret et creuites
notaret et videret si aliquid lucis ex officio
posset obtinere. Quada vero die gibbo-
sus cappat illam portam stravit. iam torer
obuiavit et tenarium ab eo petijt secundum sta-
tutum et imperatoris preceptum. Gibbosus re-
nuit et nihil dare voluit. Tunc iam torer ma-
nus in eum iniect eiusque capucium accipere vo-
luit. Dum autem capucium tolleretur levando

inuenit eum monoculum. statim duos denarios ab eo petiit. Alter dare noluit sed fugere proposuit. sed ianitor per capitulum eius transiit et ecce nudato capite iam scabiosus appropinquauit statim tres denarios postulauit. Scabiosus haec videns cepit ei resistere. nudatus quod brachijis appropinquauit ipetiginosus. Ianitor vero quartum denarium postulauit. Cui defendenti caput abstulit et cadente illa heri nosos appropinquauit. quatum quare denarium ab eo petiit. Et sic contigit quod qui unum de iure dare noluit inuitus quinque dedit.

Moralisatio

Ariffimi. Iste imperator est dominus noster iesus christus. Ianitor est peccator aut diabolus. Offensor qui habet stare. id est verba dei et eius precepta promulgare in porta ciuitatis. Ciuitas ista est mundus qui tamen vna porta intrandi habet. scilicet ventres quod vni introitus hominum et iumentorum. Sed sunt multe porte ad exiendum. scilicet aliqui moriuntur gladio aliqui igne. aliqui subito. aliqui a bestijs secundum diuersitatem et mortis multiplicia genera. Sed antequam per portas mortis mundum istum exeat oportet de necessitate quod soluat ianitori denarium si aliquam maculam habeat. Per istum gibbosum. scabiosum. ipetiginosum et peccatorem intelligere congruit plenius vicijs et concupiscentijs et precipue qui in septem peccatis mortalibus est inuolutus qui per quolibet vicio unum de naturijs soluat. scilicet auarum largitatem. gulosum sobrietatem. luxuriosum castitatem. superbum humilitatem. iracundum mansuetudinem. et sic de ceteris peccatis ad contraria procedit quod de necessitate est ut soluat hic vix alibi. Et quod hic potest vna die solui vix alibi per annum poterit. Redde ergo quod debes et secure poteris transire per portam clarissimam ad vitam eternam. Ad quam nos perducatur.

De perpetuitate anime

Capitulum. cxiij.

Dime inuentum

est corpus corruptum ante muro ciuitatis cum istis versibus. Filius euadri pallas quem lancea curui. Dilus occidit in morte sua iacuit hic. Lucerna ardens erat ad caput eius qui necliquore nec flammam extingui poterat donec super flammam foramine facto cum acq aer fuisset im-

missus. Vulnus autem gigantis quattuor pedum fuit et dimidium. qui etiam post euerfione troie occisus iacuerat per duo milia annorum ducetos et quadraginta.

Moralisatio

Ariffimi. Iste gigas est primus pater noster adam qui erat plasmatus et non corruptus nisi per peccatum. Iste erat altior muro ciuitatis quam mundus iste dicitur. Altior enim erat quod teste psalms. Quia subiicisti sub pedibus eius etc. Iste erat grauius vulneratus quam deus preceptum de fructu ligni vitici comedit. non tamen ipse vulneratus sed et totum genus humanum vulnerem perditionis per fundissimo laceratum erat ita quod nec in celo nec in terra nec inter angelos nec inter homines inuenitur et alijs qui poterat illud curare donec filius dei de regalibus sedibus ad ima nostre mortalitatis descendens venerat qui per passionis sue sanguinem rofessum vulnus humani generis atrocissimum perfecte curauit. Lucerna ardens ad caput qui necliquore nec flammam extingui poterat est pena infernalis. in qua diuina visione carerebat per quattuor milia annorum qui necliquore. id est oratione alicuius sancti nec flammam. id est ieiunio poterat eum ab ista pena liberare nec extinguere donec flamma. id est diuina misericordia acerbissime passionis ex eius virtute anima cum dignitate descendit ad inferos et tamen secum ad paradisi gaudia perduxit ubi eternaliter clara visione dei perfruere poterit nisi peccatis se voluntarie subiiciens subiicere penis velit.

De inuentione vinearum. La. clix.

Josephus in li

bro de causis rerum naturalium dicitur. quod noe inuenit vitem filie sue. id est labruscam a labris terre et viarum dictam qui cum esset amara tulit sanguinem quattuor asialium. scilicet leonis. agni porci. et simee. quo tunc mixto fecit simum quem ad radices labruscarum posuit. Sic ergo vinum eorum sanguine est dulcoratum. Quo facto noe postea de vino inebriatus et nudatus iacens a filio iuniori verisus. qui oculus filij eius congregatis dixit se sanguinem dicitur asialium posuisse hominem per totam na.

Moralisatio.

Ariffimi. Per vinum multi facti sunt leones prope ita nec illo tempore habent discretionem. Alij enim sunt

agni per verecundia. Aliq sunt simee p
curiositate assumpra in epta q leticia.
Na simea oia cora se facta etia facere p
ponit sz destruit. Qua si cape volueris
plures calceos habeas 7 du te illos eru
ent induetoz spererit 7 fortit ligat e si
milter facit. q cūcurrere temprat torqf
grauedie 7 capif. Qd de mltis hōibz ē si
mle. q dū singula temprati ebrietati
bus vir aliq pficiūt sz sicut simea destru
unt 7 confundūt. De retractōe dyaboli
ne bonū opemur. Capitulu. clx.

f Reques est vt

angeli sathane in angelos lucis
se transformēt 7 in humāis mētibz aliqd
dyaboli ce imissiois nutriāt. Ad istoz co
gnitiōem quoddā notamie dignissimū
subdit exēplū. Erat in regni arelatis
finibz ep̄atu valētio castri quoddā cui
dñā in assiduā durit cōsuetudinē infra
missaz solēnia post euāgelū ecclesiā in
gredi. Ad eni poterat psecratiōz dñici
corpis sustinere Cū p mltos ānos ad cō
pētū vir ei? dñs castri isti? noticiā ha
buiss̄ nec tate p sūptōis causas sedul? in
uestigator iuenisset. semel quodā die so
lēni finito euāgelio egrediēs dñā p vir
7 ministros ei? inuita 7 retinēs detinet.
statiqz sacdote vba psecratoria pferēte
dñā spū dyabolico leuata surū auolat p
tēz capelli secū in p̄cipitiū ducēs. am
pli? i finibz illis nō ē visa. Sz 7 ps tur
ris cui capella initebat ad huc supmanēs
tez fert testimoniū. Moralizatio

Aristimi. Castz istud de quo dz
mūdus iste itelligit. H? castri
dñs ē spūaliter hō mūdā? tota
liter mūdo dedit? itantū q cū p diuinaz
inspiratiōes aliqñ op? aliqd bonū ince
pit. ppter mūdi vanitatē cui dedit? eit p
ficere nō pōt ita q ppter mūdāna sepe vi
tā suā amittit. Diabol? eni qz humano
generi sp̄ inimic? ē pl? d pficiēdo aliqd
bonū nos subtrahit qz ad initiādum hoc
adducit. Cōsiderat nāqz q in fine victo
rie p̄viali pūgna dat palma gle. sz dñs
hui? castri ē discret? p̄fessor. q cū viderit
dñam suā. i. ouē sibi in ecclia cōmissam
errare 7 p̄ceptis ecclie nō velle obedire

sz post euāgelis. i. amonitiōz fraternā ee
ire ecclesiā b est qñ sacerdos 7 p̄fessor tu
us tibi viā saluē p̄dit 7 instruit et tu er
rās attēdere spernis. certe p mltros. i.
ecclesiasticas cēsuras 7 excommunicatōz
publicā te inuito ad obediētā itroducs
Sz si tūc vba cōsecratiōis. i. aie tue salu
tē sustinere nō poteris. spū dyabolico le
uateris 7 ad inferna nouissima volabis
vbi erit flet? 7 stridor dētū Verba salub
nē sunt verba p̄dicatiōis 7 bone exoz
tatiōis q quottidie 7 p̄ferti in diebz fe
stis p̄ferti. Sz sunt aliqui ita spū dya
bolico inflati q cū ad sermonez pulum
audiūt iā p̄to se ad requiē i lecto ponūt
7 tūc p̄to dormire incipiūt cū totā noctē
in vanitatibz 7 lasciujs alijsqz cōmesa
tiōibus deduxerit ita vt de illis merito
Iob dicat. Noctē verterūt in diem. Et
sunt aliq qui dū mane surgūt ad ecclesi
am nō p̄ audire da missa aut s̄monē p̄di
catiōis intelligēdo p̄perāt sz eoz mercā
tijz aut certe fabulis intēdēdis pl? festi
nāt. Et sunt aliq q dū corpe p̄tialiter i
ecclesia p̄sistūt cordis tñ solitudine ad
exteriora vagātes ad deū placādū n̄ vi
rigūt. Alij sunt q dū ecclesiā intrantes
missaz audire incipiūt. sz euāgelio lecto
more isti? dñe eccliaz exēit 7 i cimiterij
p̄finibz 7 muris se ponūt vt s̄mone fini
to ad cāpane sonitū ne p̄dicatiōes audi
ant ad ecclesiā recurrāt cito p̄cedat hō
discretus p̄fessor admonitiōe p̄habita
inuite renitētes ab ecclesie grēio vt p̄di
ctū est debet amputare. i. dyabolo dū nō
penituerint cōmēdare. ne ip̄e crimini
bus eoz qñ cōsentiēdo reus a dño hūdi
cetur qñ dicit ip̄is. Ite maledicti rē.
De deo p suis bñficijs sp̄ regatiādo
Capitulu. clxi.

In regno anglie

moticul? qdā ei uemorosoz saltu. ad sta
turā hōis i apicē surgēs In quē milites
aliq qz venatores ascēdere cōsueuerit cū
estu 7 siti fatigati aliqd instātie sue qre
bāt remediū. Eoz ex loci 7 rei cōditioe
relicta lōge socijs sol? qsqz ascēdit. cum
qz sol? qñ ad alter loquēs diceret sitio
statim ex improuio e latere propinator

astabat celebri cultu vltu hilari. manu
 exposita. cornu grāde gestās auro gem
 musq; ornātū sicut quozūdā vsq; hodie
 moras ē vice calicis nectaris ignori sed
 suauissimi saporis offerebat quo hausto
 tot? calefcētis corpis est? 7 lassitudo su
 giebat ita vt n̄ labo rāsse s; labozē arripe
 velle oīs ctederet. sed 7 sumpto nectare
 minister lintholū mūdissimū ad ora sic
 canda porrigabat Et expleto suo miste
 rio dispatuit nec mercedē p obseq; nec
 p inq̄sitione colloquū expectabat Hoc
 multis annos itatis ātiq; curriculis apd
 vetustissimos celesterrimū ac quotid anz
 agebat Demoz; venator qdā miles venā
 di cā locū dictū accessit 7 postulato potu
 ac lumpro cornu nō illud vt cōsuetudi
 nis 7 vrbانيت erat pincerne restituit
 s; ad ppriū vltum retinuit. Verū dñs cō
 perta rei veritate pdonē dānauit. 7 cor
 nu angloz regi hērico vtustozoni dona
 uit ne tāti crimis fautor fuisse cēsetetur

Expositio.

Erassim: Hemozosuf salt? regnū
 celoz est. 7 mōticulū mūdū istū
 eē intelligim? qm̄ in mūdo teste
 psalmista reptilia sunt quoz nō ē nume
 r? Venator ē hō q; quotidie in hoc mūdo
 venatur 7 singulis dieb; cursib; vnā die
 tā ad mozzē venādā mōtē istū ascendit.
 S; cū in ista venatiōe nul nisi reptilia
 tubula tōis 7 aialia dyabolice deceptōis
 inuenerit est u dūi ardoris 7 siti remu
 neratiōis ad cornu olei misericordiarū
 accedat. qd; de fonte sue benignitatē oib;
 affluēter tribuit 7 nō impozpat Cornu
 fili? dei est q; nectar illud salutare suauis
 simi saporis i ara crucis ex suis; sancis
 simis vulner. b; celebri cultu. vultu hi
 lari namb; latissime expālis p redēpti
 one toti? gener; humani largiter ppina
 uit. Cornu istud p̄ciosū auro est ornātū
 qm̄ corp? illud glorioz saluatoris n̄ri di
 uerfis 7 mētoz supplicijs ac flagellatio
 nū vulnerib; roseo sanguie a planta pe
 de vsq; ad vnicē capitis. Isa. teste ē trā
 falum. Cornu est gemis decoratū qm̄ ca
 pud illud gloriū spinaz densitate fixu
 ris atrocissimis ē pforatū. Ille pincer
 na dat nobis manutegū confessionis 7
 indulgēne quo crimina nostra absterga

mus. quate si vas mūdū. i. cor cōtritum
 7 hūiliatū ac a pctis purgatur reddere
 telemus. 7 p potu suauissimo. grās sem
 piternas agere. qd; si nō fecerim? iuder
 viuozū et mortuozū cornu a nobis erig
 get i die extreme vltōis. 7 in p̄confusionē
 nostrā cūctis vidētib; ofidet et in pati
 bulo infernali p̄petuo cruciādos suspen
 det. De cauendis imprecationib;
 cū expositiōe. La. d. c. ij.

En noua atq;

insolitā s; salubri cōsilio plenāz
 cautelā incautis facile p̄stātē narrat ger
 uasius tillēxgerē. ad ottonē romanozū
 impatozē q; in cathilonia epātū gerūde
 est qdā mons excelsus valde hui? ambi
 tus ardu? ē 7 p pte innaccessibilis ad ascē
 sum. in cui? summitate lac? est aquā ori
 nēs subnigrā 7 in pfūdo imp̄scrutabilē
 Illic māsiō fertur eē demonū ad modū
 palacij dilatata 7 ianua clausa. facies
 tñ ipi? māsiōis sicut ipoz demonū vulg
 gare ē incognita ac inuisibilis. In lacū
 h; q; saliquā lapideā aut aliā solidā piet
 cent materiā. statū tāq; offensis demoni
 bus tēpestas erūpit. Et in quadā monē
 pticula est nix p̄petua. glacies cōtinua
 illic cristalli copia 7 nullaynq; sol p̄ntia
 Ad hui? mōtis radicē flum? est. aureas
 habēs arenas. vñ ex ei? arenis aurū qd;
 vulg? palliū nominatelicif. In hui? mō
 tis p̄sistētia 7 circuitu argētū foditur et
 multiplex vertilitas erūpit. Erat in cō
 iuncta mōtis villa vir qdā agricula Die
 quadā die cū tomi reb; domesticis intē
 detet 7 emlatu filie puule p̄tinuo 7 im
 placabili turbaretur. tandē vt offensis
 mos est filiā suā demonib; comendauit
 Cōmenda tōi statū incaute pat? recep
 tor occurrit 7 inuisibili raptu demonus
 turba puellā adduxit. Cōpleto iam ab
 his septēn; odū ad radicē mōtis indige
 na quidaz iter arripuit vidit hominem.
 celeri cursu trāseuntem. qui flebili voce
 plangebat. Ixu me inquit miserum qd;
 agā qui tanto pondere p̄moz. Requisi
 tus ab alio viatozē q; sit tanti dolor; cau
 sa r̄ndit se in mōte iam septennio trā
 sisse sub cōmēdatiōe demonū q; ipoz quo
 tidie p vehiculo vtebāt. Et vt adiutor

rei tā incredibili fidē adhiberet augmē
tū certissimū iurit eē in fili cōmēdatōe
quādā filiā vicini sui quā nouerat. De
puelle hui' educatiōe tediū faciētes de
mōes ipas libēt cōmēdatōri suo restitu
issent si mō pater eā i mōte recipet. Stu
pet auditor: cert' an fileat incredibilia an
loq̄ eligityt p̄ri statū filie denūciat. ad
patrem trāsies eū repit de diuitia filie
amissōe q̄relatē. Inq̄rit cām plāgēdi et
audita rei fide adiecit q̄ p̄misim' ab il
lo quo vice vehiculi demones vtebāt au
disse. Cōsulti' dicēs eē vt ad loca tēsi
gnata veniēs s̄nb diuini noīs at testatōe
ad restitutōē cōmisse filie demōes adiu
raret. Audiq̄ nūciū x̄bis p̄r obstupuit 7
dū intra se cogitat q̄d deliberati' agat eli
git cōsilio nūciū se supponere. **S**ōtē ascē
dit p̄ laca lat' discurrit demones vt cō
mēdatā filiā reddāt adiuuat. 7 tādē q̄si
repētino statu filia pdit i mediū p̄cera
statura oculis vagis offito 7 neruis pel
le vix herētib' horrēda aspectu idioma
te nullo vir aliqd' humanū sapiēs 7 in
telligēs. Receptā plē p̄r admirās 7 du
bi' an alēdā retineat ep̄s gertū d̄nēs 7 adi
it euētū tristē pādūt qd agēdū ei sit soli
cit' exq̄rit. Ep̄s vt vir religiosus 7 tem
plo bono cōmissus sibi gregē informās
puellā in oīm aspectu exponit. reiq̄ seri
em pādēs p̄dicādo docuit subditis ne de
ceteto sua demōib' cōmēdent eo q̄ ad
uersari' n̄r dyabol' tanq̄ leo rugiēs cir
cuit q̄rens quē deuoret. 7 quosdā vt da
tos maceret. 7 sine spe reddēdi incarcera
tos sibi retieat quosdā vt cōmēdatōes
ad tps maceret 7 affigat. Nec diu post
illo quo demones p̄ vehiculo vtebāt. cō
simili p̄ris mīp̄catōe in mediū erit 7 qz
cū rap' erat maioris p̄fectōis: s̄q̄ discre
tiōis: extiterat fideli' ac intelligibilius
q̄ apud demōes gerebātur exposuit. Al
serebat iuxta p̄dictū locū i subterranea
specu palaciū esse latū. in cuius aditu ia
nua ē 7 ibidē qdā obscuritas ad quā cus
mutuo applausu p̄ q̄ demōes orbis p̄tes
p̄currerit pueniūt 7 qd egerit maiorib'
suis nūciāt. Verū hāc palacij p̄sistētiaz
null' p̄ter ipos 7 eos q̄ p̄petuo damna
tiōis iugo in demōnū trāsierit p̄prietatē

Ex p̄dictis carissimū iformari possum'
vt cū aliq̄b' in factis n̄ris p̄trarietatio
aduēniētib' impedimur nō statim dyab
bolū aut quodlibet auxiliū inuocemus
neq̄ familiā nostrā q̄uis in aliquo de
linquētē dyabolo cōmēdem' qz qui sibi
cōmēdatur in corpe magis studet atq̄
cōtrariatur de opib' bonis que homo pos
set tūc opari in mēte. sperās aliqd' p̄prie
tatis in mēte possidere qui cautius insi
diatur vt rapiat paupem animā p̄ pec
catū infectā vt attrahat eū in penam et
damnatōes p̄petuā in lacū miserie 7 lu
tum fecis. qm̄ ibi est nix p̄petua glacies
cōtinua. at testatē b̄tō Job qui ait. Ibi
trāsitur ab aq̄s niuiū ad calozē niuiū. 7
ecōtra. Illic cristalli copia 7 nūq̄ solis
p̄ntia. Cristallus speculū 7 faciem claris
simā sancte trinitatis significat. Spe
culū inq̄ sine macula in quo scōrum an
geloz exercit' videre cōgaudet. in infer
nis nullo tpe p̄ misericordiā illuscabit.
Sed illic est cristalli p̄sentia. i. ignis in
tolerabilis p̄petua copia. in qua hominis
filia. i. peccatoris damnata aia. nō solus
septēnis sed sempiternis supplicijs tra
ditur crucianda

De timore inordinato

Capitulum. clxiiij.

Alexander reg

uauit q̄ vnicū filiū: noie celesti
nū hātebat quē multū dilexit. i animo
suo cogitauit. bonū ē filiū meli ad doctri
nādum dare. Vocauit quēdam philoso
phū 7 ait Magister accipe filiū meum
ad doctrinandū 7 dabo tibi mercedē. At
ille. Dñe p̄sto sū voluntati v̄re p̄ oia sa
tisfacere. Puer secū accepit 7 circa euz
diligēs erat. Accidit vno die q̄ ad qdā
dam p̄ratū cū discipulo suo: celestino p̄
rexit. ambo in p̄rato vni equū scabiōsū
viderūt iacētē. iuxta equū erant due
oues ad inuicē ligatē q̄ herbas cōmede
bāt. Accidit q̄ iste due oues iuxta equū
palcebā. vna ex p̄te dextera equi 7 alia ex
p̄te sinistra sic q̄ equū appropiquabant
7 corda cū qua erāt ligatē cōtinuē supra
dorsum lata ē quousq̄ sup scabiē in me
dio dorfi puenit. Equus cum cordaz in

vulnere torſi ſentiebat ſurrexit ⁊ magiſ
ac magis grauabatur. ⁊ p̄ magno dolore cū
impitu incepit currere ⁊ duas oues por
tabat. ⁊ quāto pl̄ oues p̄derabāt tan
to magis corda vuln̄ penetravit ac do
lore augmētavit. Erat tūc p̄e pratū do
mus molēdinarij. Equ⁹ vero ex magno
dolore furioſus tomū illā cū ouib⁹ intra
uit in qua nemo erat niſi ignis. Equus
⁹o h̄c inde ignē dūſp̄it in t̄m q̄ tota do
mus incepit cūburni. ⁊ ſe ip̄m cū ouibus
totaliter cūbuſſit. Tūc ait magiſter di
ſcipulo ſuo celeftino. Cariffime. iā vidi
ſti p̄cipiū ⁊ mediū ⁊ toti⁹ rei geſte finē
itegraliter cōpletū. Fac mihi de iſta ma
teria r̄t̄us ſine falſitate. ⁊ q̄s velit pro
cōbuſtione tom⁹ ſolueret. **Q**d niſi feceris
amen dico tibi penā magnā ſuſtinebis
Celeftin⁹ dūcip̄l̄s abſēte magiſtro ſuo
p̄ ſe p̄ſerit ⁊ m̄tū ſtudebat ſz x̄ſus cō
ponere minime ſciebat. **E**t hoc multū tri
ſtis ſp̄erat celeftin⁹. ſtatim dyabol⁹ i ſpe
cie h̄is ei obuiabat ⁊ ait. **S** fili cur tan
tū tritatis. q̄ ait. **N**ō expedit tibi dicere
Et ille. **D**icas mihi ſecure. ⁊ tuus nego
tiū expediā. **A**it celeftinus. **D**eberē ver
ſus cōponere ſub pena graui d̄ equo ſca
bioſo ⁊ duab⁹ ouib⁹ ⁊ penit̄ ignoro. **A**t il
le. **E**go ſum dyabol⁹ in ſpecie h̄is ⁊ op̄i
tū⁹ r̄t̄ificator magiſtrū noli timere.
ſz mihi p̄mitte q̄ me⁹ ſeru⁹ ſidelis eris
x̄ſus tibi cōponā meli⁹ q̄ magiſter tu⁹.
Celeftin⁹ ⁹o p̄ſentit fide data q̄ fidelit̄
miniſtraret ſi p̄miſſum p̄leret. **A**t ille ſi
bi h̄is x̄ſus dixit. **A**lexus ouē binā per
ſpinā traxit equinā. **X**eſus ſurgit equus
pendet v̄tūq̄ p̄e. **A**d molēdinū p̄duſ
porrabat equinū. **D**iſpergēdo focū ſe cre
mat atq̄ locū. **L**ulto des aberāt ſingula
damna ferāt. **P**uer vero cū iſtos verſus
habuiſſet gaudius ē valde. tomū p̄reit
Ait magiſter. **F**ili n̄c qd̄ x̄ſus legiſti ſi
ue feciſti. **A**t ille. **E**t n̄c magiſter. **V**eri
ſus recitauit ſic ſup̄ius eſt ſcriptū. **S**a
giſter cū h̄c audiuſet admirabatur ⁊ ait
Dic mihi fili q̄s tibi fabricauit. **E**t ille
nemo. **Q**ui ait. **R**iſi mihi x̄ritatē dixeris
v̄lq̄ ad languinis eſulidōes flagellatus
eris. **P**uer vero timēs a p̄cipio v̄ſq̄ ad
finē oīa ei retulit quō dyabolo eēt obliga
tus. **S**agiſter ⁹o cōtraſta⁹ ē valde fec̄

p̄ſertū reuocari ⁊ p̄tridōe magna cōfite
ri ac dyabolo abrenūciare. ⁊ p̄ hoc fact⁹
eſt homo ſanctus ⁊ deo animā poſt vitas
tonam reddidit.

Soralifatio.

Ariffimi. **I**ſte rex ē d̄ns noſter
ieſus x̄ps in custodia. **S**pp̄eti et
plati tradit⁹ ad doctrinādū in to
nis opib⁹ q̄ ſepius circa pratū. i. mūdū
ambulat. videt equū ſcabioſum iacētē
hoc eſt peccatorē in peccatis ſuis inuolu
tū. ⁊ duas oues ligatas. i. platum ecclie
⁊ p̄dicatorē q̄ debent ad inuicē ligari cū
corda caritatis. **P**relat⁹ ecclie tenet ſm̄
iura p̄dicatores admittere. ſic ſunt ſres
minores ⁊ predicatores. **I**ſti duo p̄pter
nimā caritatē p̄ quā ſūt ligati ſepe tan
gunt locū doloris in peccatore hoc ē pre
latus p̄ celuram ecclieſiaticā aliquos ex
cōmunicat p̄dicator ſermocinādo pec
cata eorū tangit. **U**n̄ videm⁹ q̄ aliq̄ q̄ ſūt
tacti p̄ platū aut p̄dicatorē nō corrigāt
ſtatim ad modū eq̄ incipiūt. **r**ecalitrare
murmurare q̄ ab̄os ſecū portat eos v̄bi
q̄ tetrahēdo oblata aut r̄emas ſuffere
do elimoſinas facere. ſz tūc qd̄ ſequitur
Equ⁹ amb⁹ oues ad molendinū r̄c. i.
peccator ſepe ad v̄tūq̄ hoc incōueniēs
ducit quotiēs eos verbo aut ope ledit ⁊
igne d̄tractōis cūburit quotiēs famā eo
rū r̄nigrat. **V**el aliter poteſt reduci ei
qu⁹ iſte ſcabioſus erat totū genus huma
nū p̄ peccatū primi parentis infectum.
Due oues ligate. due teſtām̄ta qz iōtra
q̄ lege r̄cē p̄cepta ſunt poſita. **E**cclie li
gāt magna ad inuicē p̄ v̄tas duas leges
equ⁹ ſc̄z peccator tāḡ q̄n̄ p̄pter peccatū
pena ſm̄ v̄tūq̄ legē apponit. **S**ed ſepi
us peccator r̄calitrat ſic **D**atan ⁊ aby
ron ⁹o v̄tū murmurabāt. ⁊ ideo perierunt.
Et ideo totum gen⁹ humanū ſi per penē
tentiā cōdignā tactū fuerit. p̄ ch̄iſti paſ
ſiōs oportet q̄ recurret ad molēdinū cū
duab⁹ ouib⁹. i. cū duobus teſtamentis
ad eccliam ſc̄z recurret ⁊ ibi ſep̄m cōbu
rent gratia diuini amoris. qz lex antiq̄
dicit illud qd̄ dicebat in figura. **I**n nou
ua habet r̄c qz lex antiq̄ nō eſt totaliter
reſtincta ſed ſpirituſ ſancti gratia cōbu
ſta. quia in antiqua lege hoc qd̄ diceba
tur in figura in noua habetur exp̄ſitū

Lex noua etiā spūs sancti gratia est cō-
busta. sicut testatur Salomon. *Quittā*
vobis spūs sanctū rē. scz ignē amoris.
Vel aliter potest reduci. Equus scabio-
sus in prato peccator est in mūdo. Due
oues ligate corp⁹ ⁊ anima p baptismū
ad inuicē ligati vt sint de vna voluntate
caro spiritui nō cōtradicat sed miser hō
sepe seipm cū corpe et anima trahit ad
molendinū. i. ad infernū vbi omēs sin-
gula damna ferāt. i. omēs sensus p pec-
catū absentes erāt inter drutes quas i
baptismo receperūt. ideo quilibet penitē-
tiam suā portabit. vt si visus vidit illicita
audit⁹ audiuit detractoria. Et sic qui
libet in suo genere acriter puniatur. tunc
velēs x̄sus pponere. hoc nū aliud est q̄
animā ⁊ corpus ad rectitudinē p opera
misericordie ligare. ⁊ hoc nō velēs ad sug-
gestionē dyaboli facere. s; ad informatō-
nē boni plati ⁊ p p̄sēns vitā eternā ob-
tinere. Ad quam. rē.

De peruerſitate mundi.
Capitulum. clxiiij.

In libro quodaz
habetur de colloq̄o petri ad iesum Vidi
aliquando quicq; viros quos quidē fre-
neticos arbitrabar. Vidi vnū comedē-
tem arenā maris ita auide q; p vtrāq;
partē oris exiret Aliū vidi statē sup fo-
ueam sulphurē ⁊ pice plenā de qua fet-
tor intolerabilis exibat q; toto nisu nire-
batur fetore illū in os suū haurire. Ter-
tium vidi in ardētī fornace iacentē cui
tantus calor sufficere nō valebat. vnde
nitebat cape santillas de fornace volā-
tes ad deuorādū. Quartū vidi q; supra
pinnaculū tēpli sedebat vt vetū capet
⁊ sp̄ os aptū hēbat vt ventus p eū tran-
siret Quintū vidi p omnia ⁊ singula mē-
bra sua quicq; potuit in os suū cape de-
uorabat ⁊ alios p̄nuē teridebat Istos
quinq; homines multi viderūt. ⁊ multi-
tum admirabāt quomodo talia facere
potuerunt.

Oratio.

Ariffimi. Per primū hoſem q;
arenā maris comedebat possum⁹
intelligere viz auar. Eccl. iij.
Unus est ⁊ secundū non habet nō filiū

non fratē ⁊ tamē a labore nō cessat nec
satiatur oculi eius diuicijs nec recogli-
tat dicēs. Labro. cui nescio. et fraudo
animā meā bonis Exemplū de illo diu-
te qui dicit Destruā horrea mea. De se-
cūdo q; stetit supra foueā sulphurē ⁊ ta-
lis cōparat gulosis ⁊ luxuriosis. Philip-
ij. Hunc autē dico flens inimicos crui-
cis christi quoz finis interitus quoz de-
us venter est ⁊ gloria eoz incōfusiōem
ipsoz. Tales enī intantū dati ⁊ intenti
sunt ebrietatibus ⁊ gulositatibus suis q;
si deus eos in tali statu viuere ⁊ permit-
tere vellet nunq; celos intrare peterēt
Qui teste boetio in quarto libro d̄ cōso-
latiōe philosophie. summā felicitatē in
voluptatibus esse constituit. Hi cū ca-
lice meroris ⁊ arena magne tribulatio-
nis apud inferos potabūt. Quia impos-
sibile est vt hic vtrē ⁊ illic mētē repleāt
⁊ de delicijs ad delicias transeāt. De ter-
tio quem vidit in ardenti fornace iacentem
cui talis feruor sufficere non potuit
sed ad hoc ignem deglutit Talis com-
paratur illis q; diuicijs ⁊ honoribus cete-
ris se pponūt sed ⁊ hoc nec eis sufficit s;
toto conamie laborāt ad hoc vt paupes
spoliāt. ⁊ p vsuras suas aut alia quēcūq;
extorquēdi genera illicita q; habent ab
eis habere poterūt. de q; bus Job. xx. Ab-
stulisti pignus frat̄ tuozū sine causa. ⁊
nudos spoliasti vestito. Prouerbi. xvij.
Qui coacervas diuitias. rē. De quartū
q; stetit supra pinnaculū tēpli signifi-
cātur illi qui oia opa sua bona faciunt
vt videant ab hominibus. sicut ipocrite q;
sub specie boni. homine malū qd possūt fa-
ciunt. Amē dico vobis receperunt mer-
cedē suā. An Job. xxi. Tenēt tympanū
⁊ cytharā rē. Quia cū p̄pharisei et simu-
lari aliquod opus bonū scz elimosynam
aut huiusmodi facere voluerūt posuerūt
se ad terminū angulū alicuius publici
trāsitus hominū vt viderēt ⁊ cū hoc tubis
⁊ cytharis canebāt. De quinto qui mem-
bra sua deuorabat signat eos q; oia bona
opa viroz ecclesiasticozum ⁊ doctorum
sacrorum q; celatores sunt sacre doctrine
detrahūt. ⁊ quantū in ipsis est peruerse
deuorantes intelligunt nec a detrectōi-
bus cessari volunt.

Egitur in vitas

patz q̄ angelus oñdit cuidā sc̄to tres hoies triplici fatuitate laborantes. Pr̄m^o hō fasciculū de lignis faciebat et cū nō posset portare p̄ nimia grauedine adhuc plura ligna adiūgebat. Secū^d aqua d̄ puteo pfūdo cū m̄lto labore hauriebat cū vase cribrato et foraminibus plenoz tamē nō cessabat implere. Terti^o trabē in curru gerebat volēs q̄ domū intrare ianua tā arda et pua erat q̄ intrare nō potuit et tñ nō cessabat equū d̄berare et pūgere quosq̄ i foueā pfundā sil cecidit. Tūc ait angel^o. Quid tibi videt̄ d̄ istis tribz hoibz. Et ille Tres stulti sūt Lūi angel^o. Pr̄mū quē vidisti p̄ illū intelligas hoies q̄ pctā p̄petrāt et de die in diē credūt secū portare vsq̄ ad finē et quotidie addūt plā. et plura intm̄ q̄ portat̄ oīno nō p̄nt quosq̄ mors subito veniat et aiā ad penā afferat. i pfūdū lacū infernalē demergat. Per sc̄m quē vidisti aqua de puteo pfundo inuanu hauriētē intellige illos q̄ opa meritoria p̄petrāt et tñ locū meritorū i eis nō occupāt. qz pleni sūt foraminibz. i. pctis. et q̄q̄ d̄ bono panē p̄ pctm̄ totū destruit. Per tertū q̄ trabē portauit designāt mūdi potētes q̄ credūt p̄ hostiū regni celoz intrare cū supbia vite et mūdi pōpā. tñ impediūt intm̄ q̄ ad infernum cadūt. A quo rē.

De ludo sc̄acoz. Capitulū. d. xvi.

Chacarius ha

let. l. iij. p̄icta p̄ octo diuisa. s. viz et mulierē. sp̄sōles et sp̄sōsas. clericos et laicos. diuites et paupes. Istū ludum lex homēs ludunt. Pr̄m^o est roch^o. et est in duplici genere. scilicet. albus et niger. Dexter ē albus et sinister niger. H^o v^o est q̄ cū oēs sc̄paci fuerit in locis suis situati tā nobiles q̄ populares habēt virtualit̄ certos terminos ad quos p̄nt progredi. soli aut̄ rochi cū sint inclusi nullā h̄nt p̄grediēdi virtutē nisi eis p̄ nobiles aut p̄p̄ares via fuerit expedita. Et vadit p̄ recto tramite et nūq̄ ad anguluz siue aīcedet siue reuertat. et qñ vadit lateralit̄ ex altera pte capit aliū et fit fur.

Epositio

Anissimi. Sic pauper^o nihil h̄ nisi vnū trāsitū paupertad siue per quā recto tramite incedit ad oīm pau^o perū dñm iesum xpm. et fit regina iuxta regē regū. S; si murmurās de statu suo lateraliter retrocedat fit fur et rapit q̄c qd̄ p̄t nec d̄ regie solio curat. Sc̄s est alphin^o q̄ p̄ tria p̄icta currit. Nā i sede pp̄ria ille q̄ ē niger ad dexterā regis collocat et albo ad sinistrā. Dicit̄ aut̄ albi et nigri nō ex colore s; ex loci situatōe Dexter enī q̄ niger est p̄gens versus dexterā seu in spacio nigro et vacuo an̄ agricolā locat. S; sinister d̄ pp̄ria virtute h̄ duos p̄gressus. vnū vsus dexterā ad spaciū albi. aliū vsus sinistrā ad spaciū vacuū et albi. Et sic d̄ tertio ad terrū quadrū vadunt seruādo pp̄riuz sitū in forma vt si ē niger sp̄ in nigro et cōtra et hoc p̄cedēdo semp̄ in angulo. Latissimi. Alphini isti sursus et versus ambulātes signant nundi sapiētes q̄ habēt tria. s. intellectū rōem et fortitudinē. Ista dexterē dirigere sursum ad deū p̄ opa mie s; rēdit̄ dorsum p̄ eloquentiā et humanā fraudulentiā et currunt lateraliter ad angulū per tria puncta q̄ significāt gulosos in crapulis quotidie currētes. raptozes aliena bona sine consensu dep̄dātes et auferētes ac sup̄bos in psapia pulcritudine et diuiciāz affluētia gloriātes. Hi oēs lateraliter et a recta via currūt. et tandē p̄ regē. i. dyabolū rapiunt et i infernū iusto dei iudicio detrudunt. Tertū est gen^o militū quoz dexter est albus et sinister niger. Albus h̄ tres p̄gressus i loco pp̄rio situatos. vnū vsus dexterā in loco nigro an̄ agricolā. sc̄m in spacio nigro et vacuo an̄ lanificē. et iū vsus sinistrā i loco mercatorū. Cū vo ad regē constituit. sex q̄ drā ābulare p̄t. Cū vo ad mediū octo. Ydes est de sinistro Cū ei niger aduert^o regē. et albo aduert^o eisdē p̄bulat̄ vni^o an̄ reginā vt sinister ali^o ad regē vt dexter se locat. Latissimi. sic milites descendentes et capū req̄rētes strenui et fortes bellare debēt et regē admodū corde cigere ac defendere. Quis enī nos milites lum^o et pugnatē d̄ dyabolū i capō h^o mūdi nos optet et regem nostrum. i. animā defendere. quia

aduersari⁹ nō fortis ē temptādo aliaq̄
 mala 7 illiata suggerendo s; debilis est
 si volum⁹ supare Luit⁹ paul⁹ ait. For
 tes i fide resistere debent nec timere cō
 suenerūt. nāq; fortes milites 7 ex pti i
 pncipio cū arma suscipiūt tremere. colo
 re pallefcete. sanguinē d̄ narib; emitte
 re. Cui⁹ signū pbitati pot⁹ attestatur
 q̄b; vicio. Credibile nāq; ē eū q̄ i pncipio
 belli timore pcutitur cū ad bellū reddere
 rit p̄stati⁹ agere nec terga vtere cū ad h
 puenerit vbi timor mori an̄ p̄uulz p̄h
 trahē videtur iminere. Timor ei nobil
 oib; iminet de morte futura vtinā tpali
 saltē. iō strenue 7 sine oī timore armis fi
 dei susceptis 7 d̄p̄is boni opis p̄relatis
 pugnare oportet. vt scđam mortē. i. eter
 nā fortiter deuincam⁹. De q̄ Boeti⁹ ait.
 Facetis p̄lus ignorabiles iā vos. scđa
 mors manet. Milites isti cū p⁹ pugnaz
 ad fines exiūt tanq; corde. 7 v̄tute al
 sumpta ad. viij. q̄dra profiliūt 7 iuētos
 hostes prosternūt. Sic ē v̄ oī hoīe q̄ d̄ se
 hūilia sensit 7 in nullo supbit. postea sal
 tabit ad octo q̄dra octo beatitudinū. qz
 ois q̄ se humiliat exaltabitur. Quartū
 gen⁹ ē populariū quoz oīm ē vn⁹ atq; idē
 progressus. Hā d̄ vno q̄dro i quo situa
 ti sūt p̄h̄t p̄gredi ad terrā quadrū eo
 q̄ q̄h̄ securi infra regis cōfinia p̄sistant
 Lū v̄o extra regis terminos p̄siliūt vno
 q̄dro p̄tēti sp̄ in directū ascēdūt nunq;
 tñ reuertitur in rectū vt eūtes curent
 p̄ virtutē acq̄rere qd̄ nobiles situati re
 tinēt i dignitate. Vñ si sic p̄ milites ac ali
 os nobiles adiuti fuerit q̄ ad lineā ad
 uersariozū nobiliū quadratū pueniant
 p̄ virtutē acq̄rūt qd̄ regine p̄gratia ē co
 cessū. Est autē sciēdū q̄ populares ascē
 dētes in rectū. si quē nobilē aut popula
 rē inuenerit aduersariū. 7 b̄ in angulis
 ip̄m a dextēris 7 a sinistris caper occide
 re p̄h̄t nūq; aut extra lineā rectā ad de
 xtra vel sinistra p̄greditur popularis ni
 si cū regine obtinet dignitatē. Lanissimi
 Populares isti vtriusq; p̄ditiois 7 sex⁹
 hoies significāt inf quos reges potētes
 nobiles 7 alij illustres ad regēdū et p̄h̄
 dēdū positi sunt. Qui cū eoz officia p̄m
 leges 7 rōes nō dirigunt nobilitatē sue
 virtutē amittūt 7 actū cōditionemq; po

pulariū incurrit. Quē ei ab vno p̄re ge
 niti 7 p̄creati sum⁹ adā inf quos v̄tuti
 bus p̄clati regis 7 nobiliūz noīa merito
 sortiuntur. S; duz p̄pares. i. plebi hoīel
 simplices iuxta discretorū p̄fessor hoīoz
 p̄silia viuētes 7 mādatis ecclesie obediē
 tes lineā recte vite ascēdūt. merito re
 gum 7 nobiliū sanctoz nomīa ex officio
 perfectiois vite in celestib; sortiuntur.
 Nemo ḡ tales populares respiciet qz tā
 ad impium q̄ ad summuz pōtificatum
 v̄tutib; plenos 7 gratijs eos legim⁹ pue
 nisse. Lum gigas qdā noīe ari⁹ diuitijs
 esset in opulētissimo indie regno inflat⁹
 7 oīno rex impi⁹. Hic cū venisset ad ho
 spiciū appollis. sc̄ificatur⁹ an aliq; mor
 talium eēt eo felicior. Ex addito sacco
 ruz specu vox insonuit q̄ ei p̄tulit quēdā
 popularē agalauz nomie. Hic erat. pau
 perim⁹ reb; aīo v̄o diues 7 etate seni
 or q̄ terminos agri sui nunq; excesserat
 Sic ḡ appollo magis approbat cum secu
 ritate traquilla agalai rude tugurium
 q̄ tristē 7 sollicitudinib; aulam plenaz
 gigantis ditissimi. Magis enī approba
 ut paucas glebas pauoris in expertes
 q̄ oram lidie pinguisimā metu plenā
 Hic paup̄ agalaus virtuosissimus fue
 rat. Quanto enī homo est ratione inferi
 or. virtute vero 7 potestate supior. tanto
 etiā gloriofior reddit 7 famosior. Virgi
 li⁹ longobardus origine natione man
 tuanus prosapia humilior⁹. sapientia
 tamē maxim⁹ 7 eximi⁹ poetarum claruit
 Lū qdā sibi diceret q̄ v̄tulus Omeri
 operi suo insereret. r̄ndit. Magnaruz eē
 virium clauā excutere d̄ manu herculis
 Quintus qui in isto sacario ludit. 7 no
 minatur est regina. Cui⁹ progressus est
 de albo in nigrum. 7 ponitur iuxta regem
 et qñ recedit a rege capif. q̄ cuz mota fu
 erit de p̄p̄is quadzo nigro vbi p̄mo fu
 it locata nō potest procedere nisi a q̄dro
 in quadrum vnum 7 hoc angulatiō siue
 p̄cedat siue retrocedat. siue capiat siue
 capiat. Sed si q̄rat cur regina bellis ex
 ponatur cum p̄ditio mulieris debilis sit
 et fragilis. Dicendū est si scire veli
 mus q̄ mozem illaz mulierum sequitur
 vbi vni ad bella procedētes mulieres 7
 vroz cū tota fāilia ad castra deducūt

Zbarrari ei hoc faciunt. Et licet non utatur
arati magis tamen possit huiusmodi impedire quam cor
pis virtute prosternere. In solatium tamen re
gis factum est et ad amoris ostensionem pro
uisum ut ad bella regem regina sequatur. Cal
rissimi pro regina iam nescis intelligem
que regina in celis per tramitem bonorum ope
rum constituet. Nec regina alba est et nigra.
alba per confessionem et absolutioem quam seruatur
et secundum corpus pure confitetur et absoluit latius
facies per delictis in tantam albedinem reddunt
et terties clarior sole apparebit. Sed ni
gra efficitur per peccati fuliginem et deturpa
tionem. Nec iuxta regem stare debet quod si non
fecerit caput et violatur. Anima enim huiusmodi
ad hoc corpori infusa est ut eius recuperatio
ne et saluatione angelorum exercitus qui
ruinam magnam cum lucifero fecerat ad ante
grum restauraretur et ut ad regem glorie ut re
gina collocetur. Que cum a rege cuius cura
regis et gubernatur discesserit caput. et per
mortalia facta ad inferos mactat. et ibi
irrecupabiliter demergitur. Et quibus re
gina ista. i. anima ab extra tellure nascitur.
corpus tamen ut meritoria operetur abintus isti
get Quia corpus nunc sicut infensor equum
anima. i. ratio nostra dirigere debet ad virtutes
et informare ne ultra limites mandatorum
ecclesie philiat. sed recto tramite de quodro
vni virtutem in quadrum alterum gressum fa
ciat. propterea regina in scacario gressum
lentum non saltum debet habere et infra pri
os limites permanere. Nam dyana iacob
filia virginitatem seruauit dum in tomo fra
trum suorum quieuit. sed statim cum ad videndum
alias regiones curiose exiit. a filio lichem
corrupta fuit. Seneca dicit quod mulieres
quod malam faciem habent leues et impudice sunt
Non enim illis uestis animus sed corruptor.
Solinus dicit quod preter mulieres pauca
animari coitum mouet grauida nigra fati
ciem ad omnium viros aspectum debet habere
ne ab alijs sollicitate de incognita diffu
mentur. Quid? Que dant que ueniant
gaudet tamen esse rogata. Ludunt formo
se. Casta est quam nemo rogauit. Sexti qui
hunc ludum exercet reges sunt et nuncu
patur. Rex enim super omnes alios est quod mo
tionis et progressus natura manifestat
Cum enim resideat in quarto quadro albo cum
ipse sit niger habet a dextris in albo mili

tem alphi. le. rochum et in nigro. In fini
stra vero tenet loca opposita Quia vero rex
ut dictum est super omnes. obtinet dignitates
et dominum ratione dignitatem non deuit eum multo
spacio a regni sui solio absentari. et ideo
quando moueri incipit de suo quadro albo
naturam sequitur rochorum a dextris et a sinis
stris. Ita tamen quod a sinistris non potest se pone
re in loco nigro iuxta rochum situatum in al
bo sed potest se ponere in albo loco iuxta di
ctum rochum ad angulare quadrum ubi si
tuati sunt ciuitatis custodes et ibi natu
ram habet militis in tali progressu. Istos autem
duos progressus sortitur vice regine

Oratio

Arissimi. Iste rex est dominus noster ihesus
christus qui est rex regum super omnes in celo et in
terra quod progressus et motus
sue natura manifestat. dum ei progressus
nes sunt angelorum chorum ipsum tanquam dominum
venerantes comitantur qui et secum habet rochum
et alphi. aliaque schachalia et locum in uer
sorum recto tramite occupat circumquaque.
teste psalmi. qui ait. Si ascendero in celum tu il
lic es. si descendero ad infernum ades. De
nigra regina secum ducit. i. misericordiarum
piam matrem et dominam nostram mariam. Cuius
vice unum progressus miseratiois ad popu
larium quadrum. i. hominum in mundo uiuen
tium facit. In merito nomen illud glori
osum per prophetam sortitus est ubi est patres
misericordiarum et dei totius consolatiois
esse protestatur. Dum enim meritis et perditio
nis nostre per peccatum propheta nulli san
ctorum aut electorum recuperationem facere po
terat. ipse misericors rex ad popularium
suorum restaurandum gregem et numerum de
celestibus iedibus ad huius mundi misera
bilis quadrum ingredi dignatus est et a ser
uitute dyabolica nos liberauit. Cuius tibi
gratia per infinita secula reddam

De audiendo bono consilio

Capitulum. cxxij.

Sagittari? quan
daz iuicula noie philomenam
capiens quando volebat eam occidere voc
data est philomene et ait. Quid tibi
prodest o homo si me occideris. Neque e
ni ventre tuum de me implere valebis.
sed si dimittere me velles tria mandata

tibi darē que si diligētī⁹ fueres, magnā
utilitatē inde psequi posses. Ille vō ad
ei⁹ loquelā stupefact⁹ pmissit vt eā dimit
teret et si hec tria mādatur vtilia pro
ferret. Que ait. Audite g. Prīmū ē. nū
q̄ rem q̄ apprehēdi nō potest apprehēde
re studeas. Audi secundū. De re pdita
z irrecupabili nunq̄ doleas. Audi terti
tium. Verbo incredibili nunq̄ credas.
Hec tria bene custodit bñ tibi erit. Ille
aut vt pmissit eā volare dimisit. Philo
mena ei p aerē volitās dulciter cātavit
finitu cantu dixit ei. Ne tibi hō q̄ malū
psiliū habuisti z q̄ magnū thesaurū hō
die pdidisti. Est eni in visceribz meis
margarita q̄ struōis ouī vincit magni
tudine. Ille hoc audies tristat⁹ est val
q̄ eā dimisit. retz suū expāditz conaba
tur eā apprehēdere dices ei. Veni tomū
mea z omnē humanitatē exhibeto tibi z
pprijs manibz te pasca z ad tuā volūtātē
te volare pmitta. Cui philomena. Hūc
p certo te fatuum esse cognosco. nā ex il
lis q̄ tibi dixi nullū pfectū habuisti. qz
de re pdita z irrecupabili doles z me ne
queas cape z tñ p retz tuū tēptasti. et
insup margaritā i meis visceribz eē cre
didisti cū ego tota ad magnitudinē stru
tiōis ouī nō valeas ptingere. Stult⁹ es z
in stulticia tua sp pmanebis. His dict⁹
auolauit. Nō aut doles z trist. s ad do
mū redijt z philomenā nō vidit

Oratio

Arissimi. Ille sagitari⁹ pōt dici
q̄libet bon⁹ xpian⁹ qui in bap
tismo a peccato originali est lorus
in quo baptismo sagittas acutas rece
pit. s. virtutes s̄ dyabolū mūdū z carnē.
Zicepit philomenā. s. dñm nrm iesum
qn renūciauit dyabolo z pōpis ei⁹. Qui
miro modo dulciter cātavit qn ordē
patris celesti p genere humano infudit.
Iz miser peccator istā philomenā. s. dñm
nrm iesum xpm cogitavit occidere quo
tiēs cogitavit peccatū mortale ppetra
re. sicut dicit apls. Iterū qntū eist eis
cncifigit filiū dei. Sed diligenter attē
das q̄ v⁹ dicit tibi tria mandata que si
diligēter hō custodierit ad magnum p
fectu puenire poterit. Rex iste est trini
tas in qua sunt tres piones z vnus deus

quā rē nunq̄ poterim⁹ apprehendere q̄
diu sumus in hoc mortali corpe sm q̄ vi
cit apls. Jam videm⁹ in enigmat e po
stea videbim⁹ sicuti est. Nec fides habz
meritū vbi hūmana rō p̄bet experimētū.
Itē saluator in euāgelio tndit mulieri
petēti dicit sedeat hū duo filij mei zc.
Respōdit saluator. Nescitis qd petatis
Itē dicebat petro q̄rēti de cōsummatōe
seculi zc. Nō evim nosse tpa vl momen
ta zc. Ecce isti stupebāt rem apphēdere
quā nō potuerūt atrigere.

Alia reductio

Aliter istud exemplū pōt reduci
ad illos q̄ appetūt honores z di
uicias. Exemplū de lucifero q̄ hē
appetit sed impossibile ei apprehēdere
erat qn dicebat. Ascēdā vltz ad terrinz
celū. Quid ḡ sequit post. In infernū ce
cidit. Itē de primo pente qui p esum po
mi deus esse voluisset. ppter qd a para
diso est expulsus z morte sibi z nobis oī
bus paut. Consulo ergo vt vos diuiz
tes ac mūdi potentes nolitis rē appre
hendere que apphēdi nō pōt. Sicut sūt
bona t̄palia ac seculi honores q̄ nūq̄ ve
raciter poterūt sine damno aie appren
di sicut dicit apls. Qui voluerit diues
fieri incidit in laqueos dyaboli. Et licet
bona obtinueris qn melius speras de eis
dē gaudere. te fraudaueris. Exemplū d
illo diuite q̄ dicebat. Destruam hūrea
mea z eadē nocte defunctus est. Scdm
mandatū est. De re perditā et irrecupe
rabili non dolebis. Carissimi scite debe
tis q̄ p rem pditā telemus intelligere
corpis sanitatē aut diuicias quas deus
aufert ab eo quem diligit. Iuxta illud
Flagellat. deus filiū suū quē diligit.
Sed cū aliqui facti sunt ceci claudiaut
membro aliquo priuati. vel diuicijs spo
liati et vltz q̄ credi potest dolent. z gra
tias deo non offerūt sicut elau multum
dolebat q̄ bñdictiōem patris amisit et
tamen obtinere non potuit. Tertū mā
datum est. Verbo incredibili nō credas
In isto verbo carissimi multi sunt dece
pti per dyabolum et caruē. Dyabo
lus sugent multa et falsa promittit.
que sunt incredibilia sicut de primo pa
rente qui credidit dyabolo quando dixit

Si comederitis de ligno eritis sic dii. cre
didit et erat receper? et iō a paradiso ē expul
sus. Promissio dyaboli erat incredibil
ppter duo. primo qz mēdax. scdo qz deus
ei p̄dixit. In quacūq; hora comederitis
de ligno illo moriemini. Sic modo ali
qui tantū credūt dyabolo mundo et car
ni et statim eis adhxrent et in peccatis cō
sentūt et dicūt. Bonū est tam p̄ciosus et
Per ouū mūd? intelligit q̄ est rotundus
Būdus dicit hōi. Bonū est vti mūdo
in iuuetute. qz licet hoc fecerim? et pecca
tū inciderim?. t̄sic maior ē struētōe id ē.
maior ē diuisa mīa q̄ nra miseria. Con
tra tales dicit ps. Nō miseraris oībus
q̄ opant iniquitatē. Studeam? ergo et.

De eterna damnatione

Capitulum. clxviij

b Arlaam narrat

q̄ peccator filius est hōi q̄ cum ti
met vnico: nē recedit in baratrum. Dñi
sūt caderet manib; arbutulā q̄ndā ap
prehēdit que de p̄fūdo ascēdebat. et aspi
ciēs inferius vidit ad pedē arboris put
tē teterrimū et draconē horribilē arbor
rem cingētē et ei? casum ore apto expe
ctantē. Duob; aut; murib; quoz vn? erat
albus ali? niger arborē incessant; corrode
tib; in radice sensit eū vacillare. Quat
tuor quoz vipre alte a basi q̄ pedē fixe
rat p̄cedētes totā foueā statu iuo morti
fero intorcabāt. Eleuās oculos vidit
eritū mellis d̄ ramis arboris stillā obli
tus qz piculi i quo vndiq; posit? erat illi
dulcedini se totū dedit. quodā at amico
ei? porrigēte sibi scalā vt egredere. mel
le delectat? distulit et cadente arborē ceci
dit i os draconis. q̄ descēdēs i puteū ibi
eum deuorauit et sic misera morte heu
mortuus est.

Moralisatio

Arissime. Homo iste ē peccator
vnicornis est mors q̄ hōiem sēp
sequit. Baratz est mundus iste.
arbor ē vita q̄ p̄ hora diei et noctis quasi
p̄ murū albu et nigrū incessanter p̄sumi
tur. Basis ex qua p̄cedūt vipre est corp?
humanum habēs quattuor qualitates
humoz q̄b; inordinate compositis corpo
ris cōpago dissoluit. Draco est dyabo?

lus. pute? infernus. dulcedo ramusculi
delectatio peccati p̄ quā homo seducitur
vt piculi nō intueat. Almic? est xps aut
p̄dicator. scala est penitētia cui cū homo
differt acq̄escere subito vita deficiente
in os dyaboli cadit qui est in infernum
deuorat et rapit.

De duodeci legib; et modo viuendi

Capitulum. clxix.

n Arrat Crocus

pompeius de ligurio nobili mis
lite qui ciuitatē quādā cū populo iurare
indixerat ad seruandū leges quasdam
iustas et vtilēs licet p̄cipio graues do
nec ipse ab apolline deifico quē ipse fini
xit esse auctore dictaz legum responsum
reporaret. Quo facto in cretā iuit et ibi
perpetuū exiliū egit. Toritur? aut; ossa
sua ad ciuitatē redirent et omnes a iura
mento se liberales esse credētes legū obser
uatiā violaret. Hāc aut; legū duodecim
numero erāt. Prima lege populus in ob
sequiū principū et princeps in custodia
subditorū et ad coercionē impiorum rei
formauit. Secūda lege. per amoniam et
frugalitatem oīb; psuasit credens mili
tiam laudabilius fieri modestia q̄ cra
pula. Tertia lege iussit. singula nō pecu
nia sed meritor; cōpensione optia. Quar
ta lege instituit aurū et argentum. velut
omniū materiā p̄uiliorem. Quinta. am
ministratiōem reipublice p̄ ordinē di
uisit dans regib; potestātē belloz. magi
stratib; iudicia. et omnes offensiones se
natui custodiā legū populo creādi vel eli
gendi magistrat? potestātē. Sexta. fun
dum omniū equaliter diuisit et omniū
patrimonijs equalib;. ita q̄ alter altero
null? potētiōz redderet. Septima iussit
oēs p̄uiri publice ne alter alteri foret
causa luxurie. Octaua. iuueib; toto an
no vna sola voluit vti veste. Nonā. Pue
ros paupes in agrū nō in forum publi
cū reduci iussit vt p̄mos ānos. duce
rēt i ope nō i leuitate. Decia lege statu
it vrgines sine dote nubere. Undecia vo
luit vxoꝝ eligi nō pecunia. Duodecia
ma: imū honore n̄ diuisit ijs p̄ gradu eta
tatis statuit fore. oē aut; qd; q̄cūq; lege sta
tuit ipse p̄ exemplo alijs p̄m? suauit.

Oratio

Amisimi Iste nobilis est dominus noster
 Iesus christus qui intrauit quaedam civi-
 tate. i. mundum istum. et fecit populum
 iurare. i. in baptismo firmiter promittere.
 servare leges suas. i. decem precepta donec
 veniret ad iudicium. Cum autem mortuus
 erat non tantum ossa sed totum corpus in mari. i.
 in terra posuit. Prima lex est. In obsequium
 principum etc. hoc est quod christiani semper sint pa-
 tri potestatis et ecclesiarum rectoribus sine ac-
 cusatione aut aliquid contradictionis simpliciter
 obedire. Et quod principes per quos platos
 intelligimus sub cura animarum custodierant
 susceperunt subditos suos in via salutis
 dirigant et per bona exempla vita sua eos an-
 tecedant quod turpe est doctori cum culpa redar-
 guit ipsum. Secunda lex fragilitatem omnibus
 persuasit et simoniam aut cetera similia iterdi-
 cit. per simoniam suades ac gulam carnisque
 crapulam quibus multi hodiernis temporibus
 intendentes et rediti vitam breviam. exer-
 cere prohibuit. sed fragilitatem bonorum operum
 et largitatem elemosinarum omnibus nobis per les-
 gem qua sex opera misericordie instituit ser-
 vanda esse voluit atque persuasit. quod quicquid ul-
 tra necessitatem vite prelati aut alij viri ec-
 clesiastici divites habent in elemosinam
 pauperum distribuere tenent. Aliter teste be-
 ato Hieronymo. rapina est et sacrilegium coram deo.
 Tertia lex inquit singula non pecunia sed
 meritorum compensatione optuna comparari hoc est
 quantum habes. tantum vales. Deus non
 tantum dona respicit sed cor et intentionem donan-
 tis. et ideo secundum coram deo meritum deus re-
 tributionem tuam magnam vel parvam faci-
 ciet. Nichil enim absconditum est oculis eius
 quod non sciatur et nihil occultum quod sibi non re-
 velatur quoniam omnia intuetur. Quarta lex in-
 stituit materiam auri. etc. i. divitias huius
 mundi vilius apud deum reputantur
 aliquid alterius materie totius mundi
 sed acceptat preces et miseras pauperum
 sicut legitur de divite epulone qui miseri-
 as pauperum lazari ut vicerati non respiciens
 neque compaties postquam in inferno iacuit
 sephus et paucillam aquam a digito stillantem
 petijt non obtinuit sed flammis et cruciatibus
 perpetuis expositus semper vixit et laza-
 rus est ab angelis propter suam patientiam
 in sinu abrahe collocatus. Quinta lex de-
 dit regibus potestate etc. hoc est intelligit

duo quod princeps et prelati iam habent subditos
 iudicare. sed cavendum est ne sint muneribus
 corrupti ut non recte iudicent quod si sic eas
 de mensura quam mens fuerit. si iusticia vel iur-
 sticia remanet eis per iudicem vivorum et
 mortuorum in extremo iudicio. quod modernis
 temporibus iudices munera pauperum vel divitum
 quorumcumque recipientes a iusticia ita exce-
 datur quod via equitatis et sententie recte vix
 videre possunt. sed quod modo plus dederit forte
 ore causam favorabilioris sententiam
 licet contra iusticiam. obtinebit. Sexta lex
 fundos omnibus equaliter divisit. Hoc est
 Deus ab eterno instituit omnibus equa-
 liter gratiam suam. sicut quod viderit hominem pro-
 ficere. sicut in euangelio dicit. Petite et acci-
 pietis. Item alibi dicit. Quodcumque pe-
 tieritis premeo in nomine meo credite quia
 accipietis et fiet vobis. quia christus in-
 divitiis est abundantissimus. Postquam digne
 a nobis rogatus fuerit in muneribus ex-
 pendendis est largissimus. Plus enim potest
 dare quam mens nostra scit rogare. Septima
 lex ne divitie causa sint luxurie propterea pu-
 blica munera celebrare instituit. quia pro-
 ter divitias multi perierunt et sunt multa
 causa quare in luxuriam aut alia peccata
 mortalia sepius cadunt propterea salomon
 dominum rogavit dicens. Divitias et
 paupertates ne dederis mihi. Octava iuven-
 tibus toto anno una sola voluit vti ve-
 sti. Quid per hanc vestem nisi sola carita-
 tatem intelligimus que operit multitu-
 dinem peccatorum. Per hanc enim vestem pos-
 sumus placere deo quod super omnia caritatem
 fraternam in nobis diligit. Caritas teste
 apostolo non agit perperam. non querit que
 rit que sua sunt non emulat etc. Sic nos
 in caritate radicati non debemus solam nostram
 salutem et salvandem querere sed et fratris nos-
 tri debemus salutem providere per vitam exem-
 plarem aut bonam ammonitionem in via
 rectam dirigere ne sicut ovis errans a pa-
 store percat. sed pascua vite celestis pro-
 stem caritatis inveniat. Nonna pueros
 pauperes etc. ut introducantur in agrum ec-
 clesie et secundum merita sua ad promovendum sicut
 ceteri quod deus eligit pauperes in hoc mundo
 ipsos heredes regni sui faciens ubi dicit
 Bati pauperes. Glossa. Ad omnes sed ipsum

Quonia ipoz e regni celoz. Item ps.
 Iste paup clamauit et dñs exaudiuit eū
 Et q̄s est paup ille glo. Spū. Pauper
 iste laborat in agro. i. in h̄ mūdo. Qm̄
 a agricultura dei sum? et ad laborē a iuue-
 tute nascimur sic auis ad volādū. Job. v
 Et in vinea dñi. i. eccl. a laborē peniten-
 tie suscepim? et p? ductōem cōuentione
 facta laboris nri fm̄ merita vel demeri-
 ta gliam vel penā in eternitate a dispēsa-
 torez pass familias iesu xpo recipiemus
 Decia statuit vngues sine tote. i. nubere
 bonos christianos siue dote id est amo-
 re mūdano nubere xpo Sūt multi q̄ spō-
 tanea volūtate castitate vouēt. terrena
 despiciūt vt celestia p̄mia postmodū reci-
 pient. Undecima. Acores eligi. i. aias
 deo placētes ad ei? fuitia coaprem?. ni-
 hil deo tātū placet sicut aia mūda q̄ to-
 taliter deo est data. Duodecīa q̄ q̄libet
 fm̄ meritū honores et diuitias obtinebit
 Sz videāt p̄cipēs et plati aliq̄ rectores
 q̄ in seipis p̄ opa meritoria exerceāt
 anteq̄ alios informē. sic de xpo d̄r i euā-
 gelio. Cepit iesus facere et docere.

De reuocatiōe pctōris ad viā p̄nie

Capitulum. clxx.

q̄ **U**idā lusor oc

currit beato bernardo eq̄tātū di-
 cens ei. Pater volo tecū ludere. et ani-
 mā meā volo ponere s̄ equū tuū. Hoc
 audiēs iētūs benard? statū de equo descen-
 dens dixit. Si plura p̄icta q̄ ego pie-
 ceris me? equus tu? erit. si ego plura p̄-
 iecero aia tua mea erit. Lusor cessit statū
 ryallos tres arripēs octo puncta pie-
 cit. Quo facto frenum equi tanq̄ suum
 tenuit. Aut sanct? bernardus. Fili ad-
 huc restat in tribu ryalis pl? q̄ istud ac-
 cipiēs piec. t̄ decē et octo p̄icta decē pu-
 cta pl? q̄ lusor. Quo viso lusor sub obe-
 dientia pris sui bernardi se dedit. et post
 vitā sctām sine felia ad dñm migravit.

Exortatio

Arissimi. Lusor iste est hō mun-
 danus vanitat. lo dedit? et subie-
 ctus. Sanct? bernard? est dulce
 tus platus siue fētor q̄ habet cu tali to-
 ra prudētia ludere ondedo ei vitā q̄ est
 lucul? et gaudū aie. Qui lūū de et po?

nete. i. cor suū et aiaz laboribz exponere vt
 educat errātē ad viā veritatis sicut ait a
 plus Sic xps aiam suā p nobis posuit
 sic et nos debem? aiaz nras p fratribz no-
 stris ponere. Om̄s enī fratres sum? ab
 vno patre adā. q̄re merito nos diligere
 debem?. Tres ryalis sūt pater filius et
 spūs sc̄s q̄ habent multa p̄icta. i. infini-
 ta gaudia q̄ debent oñdi et peccatoribz re-
 citari. Vñ i euāgelio. In domo p̄ris mei
 mansiones multe sunt. imo tot sunt ibi
 gaudia q̄ oculus nō vidit nec auris au-
 diuit nec hōis cogitatio exprimere pōt
 q̄ parauit de? diligentibz se. Ibi req̄es
 sine labore. vita sine morte. gaudia sine
 luctu. Er̄t breuiter p̄cludā. oīs gaudij
 plenitudo. De dilectiōe et fidelita-
 te nimia. et q̄ veritas in morte liberat.

Capitulum. clxxi.

p̄ **E**tr? alphosus

refert q̄ erāt duo milites quoz
 vnus manens in egypto alter in bald-
 dach. Inter quos duos nunciū sepi? p̄-
 tererūt. Vñ quicq̄d erat in terra egypti
 miles de egypto p nunciōs ad milites de
 baldach milite reuocato. sic q̄ amor et fi-
 delis inter eos fact? est et nullus adhuc
 aliū vidit. Miles vno de baldach cum se-
 mel in stratu iacuisz intra se cogitabat
 Socius meus de egypto mihi magnam
 amicitia ondit et nuq̄ oculis carnalibz
 eū vidit adā ad eū et videt. Lō duxit na-
 uem et venit in egyptū audiensq̄ amicus
 eius obuiā ei prexit et cū gaudio ad vo-
 mum suū duxit. Miles ille quādā pu-
 ellā nimis pulcrā in domo suo habebat
 Quā cū vidisset miles de baldach capt?
 ē i oculis ei? et p̄ numio amore infumaba-
 tur. Miles vno de egypto cum b̄ p̄cepis-
 set ait ei Carissime dic mihi qd tibi est
 Et ille. Est puella in domo tua quā desi-
 derat cor meū tota mente intātū q̄ nisi
 eā habuero fili? mortis sum ego. Miles
 cū b̄ audisset om̄s mulieres dom? sue ei
 ondit excepta illa puella. Ille cui om̄s
 vidisset ait De oībz itis par aut nihil
 curo s̄ est vna aia quā nō video quā di-
 ligat aia mea. In fine illā puellā ei on-
 dit. Aia puella ait Carissime in ista so-
 la itat mors et vita mea. Aut miles et ego

dico tibi ista a iuuetute sua i tomo mea
 nutriui ad hoc vt vxor mea esset ⁊ cū ea
 infinitas diuitias obtinerē. Verūtamē
 tantū te diligo vt a nō moriaris ipam
 tibi in vxorē cōcedo cū oībꝫ diuicijs q̄s
 ego recipe debere. Miles hoc audiēs ga
 uisus ē valde eā in vxorem accepit cum
 qua diuitias multas obtinuit et sic ad
 patriā suā baldach cū cōinge sua prexit
 Post hęc cito miles de egypto ad egesta
 tē magnā puenit intātū q̄ nec tomū
 nec aliquā rē habebat. intra se cogitabat
 Ad quē meli⁹ potero accedere q̄ ad soci
 um meū de baldach quē ego ad diuicias
 pmo ui ⁊ ipe me i egestate mea respici
 at. Haue ascēdit ⁊ rē nit baldach ad quā
 dam ciuitatē post solis occasum in qua
 manebat diues ei⁹. Intra se cogita
 bat. nocet si modo ad tomū socij mei p
 gam noticiā mei nō habebit quia male
 sum restit⁹ ⁊ nullū meū habeo vbi sole
 bam magnā famiā ducere ⁊ oībꝫ abun
 dare. At intra se. Nocte ista quiescā et
 die crastina ad eū pgam respicit vsus ci
 miterium vidit ostia ecclie ap̄ta itrauit
 vt rota nocte q̄scesceret Cū at ibi fuisset
 dormire volebat in platea quidā ad iui
 cē pugnabāt ⁊ vn⁹ aliū occidit. Interfe
 ctor xō ad cimiteriū fugit ⁊ et alia pre
 erunt Post hęc xō clamor factus ē in ci
 uitate. vbi ē interfectoz vbi est p̄ditoz
 q̄ hoīem interfecit. At ille Ego sum iter
 fector q̄ illū hoīem interfeci accipite me
 ⁊ in patibulum suspendite Illi man⁹ in
 eū iniecerūt ⁊ p totā noctē in carcerē indu
 serūt. Mane xō cāpana ciuitatis erat
 pulsata. iudex p̄tra eū sententiā dedit et
 illū ad suspēdendū duxerūt. Inter alios
 q̄ secuti sūt eū erat miles loci⁹ eius ad
 quē venerat. Cū xō eū duci ad patibulū
 respexisset. ait intra se Ille ē socius me⁹
 de egypto q̄ mihi vxore meā cū diuicijs
 multis dedit ⁊ iam vadit ad suspēdiū
 ⁊ ego vniā. Clamauit alta voce ⁊ dixit
 O carissimi nolite hoīez inocētē iſcificare
 ille ē inocēs quē vos ad mortē ibi du
 cit Ego xō suꝫ p̄ditoz q̄ hoīez interfeci.
 ⁊ nō ipe Illi hęc audieres man⁹ in eū in
 iecerūt ⁊ ambos ad patibulū duxerūt Cū
 vero ambꝫ p̄ patibulū essent reus cog
 gitabat. Ex quo re⁹ huius facti suꝫ ego

istos inocētes p̄mittā mori nō poterit
 esse q̄n deus aliqui vindictā de me sumat
 meli⁹ ē mihi hic pati breue supplicii q̄
 eteruā penā sustinere i inferno. Clama
 bat voce magna. O carissimi nolite p̄
 teū inocētes occidere null⁹ ex eis signo
 x̄bꝫ vel facto p̄siluꝫ dederat vt ille occide
 ret q̄ occisus est. s; ego sum q̄ p̄p̄is manē
 bus eū occidi. nō me interficiate ⁊ inocē
 tes p̄mittat libere abire. Illi hęc audie
 res man⁹ i eū iniecerūt ⁊ admirabātur et
 illos tres corā iudice duxerūt. Iudex cus
 eos vidisset admirabat⁹ ait. Quare re
 uersi estis. Illi xō totū p̄cessum a p̄ci
 pio vsq; ad finē retulerūt. Ait iudex p̄cio
 militi. Carissime q̄ de causa dixisti q̄ tu
 illum hoīem occidisti. At ille. Sine fal
 laciā vobis dicā In terra mea in egypto
 locuples fui ⁊ i oībꝫ abundās deinde ad
 magnā egestatem pueni intātus q̄ nec
 tomū nec locum nec aliquā rē habui re
 recundia duc⁹ terrā istā intraui vt si ali
 qd remediū obtinerē ⁊ iō dixi q̄ hoīem
 interfecissem qz libenti⁹ mori vellem q̄
 viuere ⁊ adhuc p̄pter teū p̄ro vt me occi
 das. Ait miles i cōdo militi de baldach.
 Et tu carissime q̄ te dixisti q̄ hoīem occi
 didisti Qui r̄ndit. Dñe miles iste mihi
 vxorem cū infinitis diuicijs dedit quā
 p seipso nutriuit p quē fact⁹ suꝫ diues in
 oībꝫ. Cū xō sociū meū tā cariū q̄ me ad
 tot ⁊ tāta p̄mouit vidi ad patibulū duci
 alta voce clamaui. Ego sum re⁹ mortē ei⁹
 ⁊ non ipe qz libenter p amore eius vel
 lē mori. Ait iudex interfectoz Ob quā
 causas dixisti te hoīez interfecisse Qui
 ait dñe vꝫ dixi graue fuisset peccatū si
 inocētes mori p̄mississet ⁊ ego viuere
 ⁊ iō poti⁹ elegi veritatē dicere ⁊ penā hic
 sustinere q̄ inocētes sine culpa dānari
 ⁊ ego in inferno vel alibi puniti debere
 Ait iudex. Qui veritatē dixisti ⁊ inocē
 tes saluasti amō studeas vitā tuā emē
 dar mortē tibi remitto vade i pace Om
 nes audieret iudiciū iudicem laudabāt
 qz tā pie dedit iudiciū eo qz veritatē dice
 bat reus.

Ozoruliano

Etissimu. Ille imperator ē pa
 celestis. Duo milites dñs nē
 ielus x̄ps ⁊ adā. prim⁹ pater ier
 sus x̄ps in egypto manens iuxta illud

Ex egypto vocauit filiū meū. Adā p̄m
 pat̄ in agro damasceno plasmat̄ ē. In
 istos erat martha amicitia ⁊ nūcios iter
 eos misert̄ q̄n pater ad filiū ⁊ spiritum
 sc̄i loq̄bat̄ dicēs. Faciam̄ hoīem ad
 imaginē ⁊ similitudinē nr̄az. Postea mi
 les d̄ baldach sc̄z adā in padisū trāssat̄
 in tomo d̄ni nr̄i iesu xp̄i. In tomo illa vi
 dit quādā pulcrā. Ad est aīam quā appe
 tijt quā de ei dedit cū infinitis diuitijs
 ⁊ d̄m mūdi eū cōstituit. Juxta illud ps.
 Quia subiecisti sub pedibz ei. In mun
 dū istū cum vxore prexit. Post hęc mi
 les sc̄z d̄ns noster iesus xp̄s factus est e
 genus ⁊ paup̄. Juxta illud. Mat̄. Cul
 pes foueas habēt ⁊ volucres celi nidōs
 filiū aut̄ hoīs nō habet vbi caput suū re
 clinet. venit in mūdum istū in quo pu
 gnabāt. s. caro ⁊ spūs. Christ̄ replū in
 trauit sc̄z vter b̄tē virginis. Juxta illud.
 Templū dei sanctū ē q̄ d̄ estis vos. Un
 aliū occidit. s. caro sp̄m. Clamor factus
 est in celo ⁊ in terra de interfectōe spūs
 q̄n adā peccauit. Multi seq̄bant̄ hoc est
 iudei cū fustibus et laternis et gladijs
 eū querebāt. Ille vero sicut miles t̄m
 dit pro peccato alteri. Dimittite illos
 ego sus. sinite illos abire. statim ille se ob
 tulit mori p̄ genere hūano in cruce. Per
 sc̄m militē q̄ p̄ socio se obtulit mori. de
 bem̄ intelligere ap̄los q̄ p̄ xp̄i nom̄ se ac
 veritate mortui sunt. Per tertiuū q̄ dice
 bat. Ego sum reus ⁊ c. peccatorem debe
 mus intelligere q̄ nudam veritatē in cō
 fessioe velit dicere. Ego sum q̄ peccaui
 q̄ male egi. ego iniquitatē feci et si sic fece
 rit sine dubio iudex in die iudicij sentias
 ⁊ vos mutabit ita q̄ vitam eternā ob
 tinebitis. Ad quā nos ⁊ c.

De cōstantia fidelis anime.

Capitulum. clxxij.

Rat quidaz rex

in anglia in cui⁹ regno duo mi
 lites erāt vn⁹ guido vocabat̄. alter ari⁹
 Guido plurima bella cōmisit et in om
 ni bello victoriā obtinuit. quādā puel
 lā pulcrā generosā nimis dilexit. t̄m
 eā in vxorē nō poterat obtinere quousq̄
 ardua bella rēpasset p̄ ei⁹ amore. vnde
 in quodā bello speciali eā obtinuit et cū

magno honore eā respōsavit. Tertia no
 cre post gallicatū de lecto surrexit t̄m
 firmametū vidit in quo dare d̄m. no
 strū iesum xp̄m inter stellas respexit ei
 dicentē. Guido guido sicut bella sepi⁹ cō
 misisti p̄ amore vni⁹ puelle t̄ps erit pro
 meo amore amodo studeas viriliter ⁊ i
 imicos meo pugnare. His ergo victis
 euauit iesus t̄ps. Ille vō intellexit q̄
 volūtas dei esset vt ad terrā sanctā p̄ge
 ret ⁊ iesum xp̄m de infidelibz vindicaret
 ait ḡ vxori sue. Credo q̄ iā a me cōces
 pisti infantē nutrias quousq̄ venero q̄
 ad terrā sc̄tām p̄gere volo. Illa vō hoc
 audiens quasi furibūda de lecto surre
 xit pugiōem ad caput lecti accepit ⁊ dis
 cit. O d̄ne mi sp̄ te dilexi ⁊ t̄m p̄ tuo a
 more expectaui quousq̄ tibi fuero in
 matrimonio copulata vt cōmitteres mul
 ta bella. vt p̄ totū mūdū fama tua esset
 diulgata. Jā vō ꝓcepi ⁊ mō vel a me se
 parari. Pri⁹ meipam cū ista pugiōe vo
 lo occidere. Ille surrexit ⁊ pugiōem ex ma
 nibz ei⁹ accepit ⁊ ait. Carissima pauco
 verba. votū deo feci terrā sc̄tām visitare.
 Jā ei est t̄ps pl⁹ acceptabile votū meū
 implere q̄ in senectute sustineas. q̄ dō
 volēte cito redibo. Illa vō d̄ v̄bis eius
 cōfortata anulū ei tradidit ⁊ ait. Accipe
 istū anulū ⁊ quotiēs illū respexeris in pe
 regrinatioe tua memoriā mei habebis.
 ⁊ ego vsq̄ ad reditū tuū pat̄cē sustineā.
 Miles ḡ valefecit ei. multē tyriū cū eo
 accepit. Illa vō multas diebz placit nec
 psolan poterat. Cū t̄ps aduēit filiū pul
 crissimū pepit ⁊ eū tenerrime nutriuit.
 Guido ⁊ Tyri⁹ multa regna trāsiert̄ tā
 dē regnū dacie p̄ fideles erat destructū
 ait guido socio suo. Carissime ad istud
 regnū p̄gere velis ⁊ regē p̄tra infideles
 totis viribz iuuare q̄ xp̄ianus ē ego vō
 terrā sanctā intrabo ⁊ contra d̄m t̄m in
 micos pugnabo ⁊ p̄ te redibo ⁊ sic anglia
 intrabim⁹ cū gaudio. Ait tyri⁹. Quod ti
 bi placet. ⁊ mihi. Regnū illud intrabo ⁊
 si vni⁹ fueris p̄ me redeas vt ad patrias
 nostrā intrare poterim⁹. Ait ille. Fidelis
 tibi p̄mitto. osculati sunt inuicē ⁊ i sepa
 ratione amare stebāt. Guido terrā sanctā
 intrauit ⁊ turis daciā Guido plima bel
 le ⁊ saracenos ⁊ pagauos cōmisit ⁊ in oi

bello victoriā obtinuit. **U**n fama ei per totū orbē volabat. **Tyr**us xō filio oēs infideles de regno dacie expulit. multa bella cōmisit et victoriā obtinuit. **R**ex eius sup oēs dilexit et honorauit et ab oī populo est intantū dilectus et rex eum ditauit. **E**rat tūc in regno quidā tyrānus strenuus valde noīe plebe q̄ tyrio inuidebat et tā subito ad diuitias et honores promotus eēt. eū de p̄ditōne apud regē accusauit et regē de regno priuare intēdebat. **R**ex dictis ei credēs qz potens ac strenuus esset tyriū offiū honore priuauit ita et tyrius ad magnā egestatē puenit intantū et vix sustentatos hēbat. **T**yrinus multū dolebat qm̄ solus est derelictus et in paupertate positus fleuit amare et ait. **H**en mihi quid faciā ego. **D**ū semel tristis p̄terit solus spaciādo guido ī forma peregrini ei obuiabat. uē cū tyrius vidisset. noticiā ei nō habebat s; guido eū statim agnouit s; ei q̄lis erat reuelare nolebat et dicit **C**arissime vñ es. **Q**ui ait. de patre tuo lōginqs sum ego. s; morā p̄ plures ānos in isto regno traxi. quendā sociū hēbam q̄ sc̄tam terrā intrauit s; si viuus vel mortuus aut aliter quoquo mō fecū fuerit oīno nō est in mea noticiā. **A**it guido. **O**b amorē socij tui p̄mittas me in gremio tuo quiescere vt pax tormiā qz ex itinere lassus sum. **I**lle ei ānuit. **C**ū ergo guido ī gremio suo tormiret tyrius vidit os ei aptū et vnā mustelā cādida ep̄ire et ad quādam montē iuxta eū intrare. **C**ū xō ibidē p̄ aliquot spaciū morā traxisset rediit et ī os ei reintrauit. **H**oc facto guido ē exp̄gefactus a somno et ait **C**arissime vidi somniū mirabile. **O**ibi videbas et vnā mustela de me ep̄ire et illū mōtē intrauit et iterato in os meum intrauit. **A**it tyrius **C**arissime sicut in v̄siōe vidi isti ita oculis meis resp̄xi. sed quid mustela in isto mōte fecerat penit̄ ignoro. q̄ ait. **O** mōtē ambo strabim⁹ qz sorte aliqd v̄tile inueniem⁹. **O** mōtē ergo intrabāt et ecce draconē mortuū inueniēt ventrē ei⁹ auro plenū cū gladio polito sup gladiū erat sup̄scriptio talis. **P**er gladiū istū miles guido deuincet tyri aduersariū. **B**uido cū istū draconē inuenisset valde est gauisus et ait tyrio. **C**arissime totū

thesaurū tibi vō sed gladiū iuxta me hēre volo. **A**it tyrius. **D**ōne apud te nō merui vt mihi tale donū dares. **E**t ille. **E**leua oculos meos et vide. **E**go sum guido socius tuus. **I**lle vero hoc audiēs intime eū resp̄xit statim noticiā ei⁹ hēbat ad terram p̄ gaudio cecidit et amare fleuit et dixit. **S**ufficē mihi de cetero viuere ex quo semel vidi te. **E**t ille. **S**urge velocit̄ p̄ti⁹ de aduētū meo teles gaudere q̄s fleuit. **P**ro te pugnabo et tuū aduersariū et ambo in anglīā cū honore p̄gem⁹. sed v̄ideas ante oīa vt nemini qualis ego sis dicas. **S**urrexit tyrius sup collū ei⁹ cecidit et osculat⁹ eū. **T**yrus xō ad donū suū cū auro p̄terit. **B**uido xō ad palaciū regis ad ianuā pulsauit. **I**ntor xō cū pulsatōis q̄siuit. **A**t ille. **E**go sum pegrinus qui nouiter a terra sc̄ta veni statim introitū ei⁹ dedit et regi est p̄ntatus. iuxta lat⁹ regis tyrāni ille sedebat q̄ tyrium diuitijs ac honorib⁹ priuauit. **A**it rex. **Q**ualis pax ē in terra sc̄ta. **E**t ille. **D**ōne mō est pax bona. multi xō ad xp̄ianitatē uerti sunt. q̄ ait. **V**idisti illū militē de anglia guidonē noīe q̄ tota bella ibidē fecerat. q̄ ait. **D**ōne sepi⁹ eū vidi et cū eo comedi. **E**t ille. **N**ūquid est tibi mētio de regib⁹ xp̄ianorū. **A**it pegrinus. **E**t iā dōne de p̄sona tua. **Q**uō. **S**araceni ac ceteri infideles regnū tuū p̄ mltā tēpa occupauerūt et p̄ quādam militē noīe plebeū tyriū oī honore et diuitijs illū nobilitē militē priuastis et hoc iuste de vobis ista ibidē dicunt. **P**lex cū hoc audisset ait. **T**u false pegrine qui ista mēdacia narras nūc dign⁹ es eū defendere. qz si sic cōtra te pugnare. qz tyrius ille priuare dñm n̄m regē volebat a regno. **A**it **B**uido regi. **D**ōne mi ex quo ille dicit me falsum pegrinū esse et tyriū militē p̄ditorem de vestro b̄n̄placito cōtra eū pugnabo et eū falsum sup corpus meū p̄babo. **A**it rex. **O**ibi b̄n̄placet imo te rogo vt a p̄posito non desistas. **Q**ui ait. **D**omine anima mihi cēdas. **A**it rex. **Q**uicquid indiges illud paratū inuenies. **R**ex dies belli inter eos p̄stituit. **R**ex timēs ne peregrinus guido p̄ insidias interim occideret vocauit filiā suā virginē et ait ei. **Q**uā filia sicut vitā tuā diligis pegrinū

stum diligēter custodias ⁊ oīa necessa-
ria inuenies. Illa pegrinū in camerā
suā introduxit balneari fecit ⁊ eum ad
libitum suū hēbat. **A**d est dies belli. ma-
ne plebeus armat⁹ in porta stetit et cla-
mabat. **U**bi est falsus ille pegrin⁹. qua-
re tātum tardat. **I**lle hoc audiēs arma-
uit se. ambo ad campū prexerunt. duos
ictus adinuicē fecerūt intātū duos q̄
plebeus fere sp̄m emisit nisi ip̄e pocu-
lū gustasset ⁊ ait. **D** bone pegrine me
pmittas semel aquā haurire. **E**t ille. **S**i
mibi fidelit̄ pmittas hāc curialitatem
meā agere si necessitas req̄rit tibi con-
cedo. **Q**ui ait. **E**t ego tibi fidelit̄ pmit-
to. **I**lle x̄o ad aquā accessit bibit quous-
q̄ saturatus esset. statim cū toto conami-
ne in guidonē irruit adinuicē ab virili-
ter pugnabāt intātū q̄ guido mō sitiet
bat ⁊ ait. **L**arissime eādē curialitatem
quā tibi ondi iā mibi cōcede q̄ vltra q̄
credi p̄t ego sitio. **E**t ille. **D**eo voveo q̄
nō gustabis nisi in manu forti. **G**uido
enī hęc audiēs se defendebat inquātum
potuit ad aquā appropinquat ⁊ cū prope
aquam fuisset in aquā saltauit ⁊ hausit
q̄ntū volebat. **D**ein aquā exiuit ⁊ sicut
leo rugiēs in eū irruit aliūsq̄ fugas pe-
cijt. **R**ex vero vidēs fecit eos abinuicē
separi ⁊ illa nocte q̄lescere vt die crastina
abō ad bellū pati essent. **P**eregrin⁹ vero
camerā filie regis intravit. illa vero oē
solaciū ei p̄buit. vulnera ei⁹ ligauit. ce-
na facta i lecto ligneo firmissimo eū re-
q̄lescere fecit. **I**lle x̄o ex bello fatigat⁹ in-
cepit dormire. **P**lebe⁹ septē strenuos fili-
os habebat vocauit eos ⁊ ait illis. **L**aris-
simi vos estis filij mei vobis denūcio ni-
si ille pegrin⁹ extinct⁹ ista nocte fuerit.
ego die crastina inter mortuos cōputa-
bor fortiorē eo nunq̄ vidi. **E**t ille. **P**ater
nocte ista erit expedit⁹. **C**irca mediā x̄o
noctē omnib⁹ dormiētibus camerā pu-
elle intrabāt q̄ erat iuxta mare p̄struca
ita q̄ aq̄ maris sub camera fluebat. **I**n-
ter se dixerūt. **S**i eū in lecto occiderim⁹
filij mortis sum⁹. **O**mnes eū cū toto le-
cto in mare p̄iciem⁹ ⁊ tūc penit⁹ a popu-
lo dicef q̄ fugā recepit. ⁊ peregrinū dor-
mientē receperūt ⁊ ip̄m in mare piecet-
rūt. **P**eregrin⁹ x̄o dormiebat ⁊ nihil per-

cepit. **H**oc x̄o illa erat quidā piscator
supra mare cū sonitū lecta audiss⁹ p̄ lu-
men lune lectū respexit admirabat. alta
voce clamabat. **D**ic mihi p̄pter teum q̄
his es vt potero te iuuare añq̄ submer-
sus fuerit. **G**uido audiēs clamorē a som-
no est exp̄gefactus stellāsq̄ infirmamē-
to vidēs admirabat vbi esset. ⁊ cū se in-
aq̄ p̄cepisset ad piscatorē clamabat. **D**
carissime adiuuā me ⁊ dabo tibi mercedē.
q̄ sum pegrin⁹ ille q̄ h̄ri in cāpo pug-
nabat. sed quō ego huc veni penit⁹ igno-
ro. **P**iscator hoc audiēs eū in nauticulas
suā recepit ⁊ ad tomū suā duxit ⁊ ip̄m i
lecto q̄lescere fecit. **V**enerūtq̄ filij plebei
ad p̄ses suū nūciabātq̄ ei q̄ submersus
fuisset vñ amph⁹ timere nō d̄s. **P**lebe⁹
nō modicū gaudens mane surrexit. ar-
mauit se. ad ianuā palacij accessit ⁊ cla-
mabat. **I**llū pegrinū d̄duc foras vt po-
terō me de eo vindicare. **R**ex cū audiss⁹
precepit filie vt eū excitaret ⁊ ad bellū
se prepararet. **I**lla x̄o ad lectū ei⁹ accessit
⁊ nō inuenit. **P**uella vero amare fleuit
ait. **D**eu mihi ih̄ saurus me⁹ mihi ē ab-
latus denūcian⁹q̄ patri q̄ eū nō inuēit.
Rex vero cōtristatus est valde. **S**ed cū
lectū nō inuenerūt admirati sunt. **A**liq̄
eū fugā accepisse dixerūt. **A**liq̄ q̄ iugu-
latus fuisset. **P**lebeus i porta p̄tinue cla-
mabat. **E**duc foras peregrinū tuū q̄ ca-
put suū hodie regi p̄sentabo. **D**ū x̄o in
palacio de pegrino facta est questio vñ
de te uenit venit piscator ad regem ⁊ ait.
Dñe nolite cōtristari nocte ista i mari
piscādo erā ⁊ peregrinū in mari piectū
inueni quē accepi ⁊ in tomū meū intro-
duxi ⁊ eū dormientē dimisi. **R**ex cū hoc
audisset gauisus est valde misit ad eū vt
se ad bellū p̄pararet. **P**lebeus cū audiss⁹
q̄ mortuus nō eēt timuit valde iducias
belli a rege pecijt. **R**ex x̄o inducias vñ
us h̄re ei cōcedere nolebat. **A**mbo cam-
pū intrabāt duos ictus d̄derūt s̄ in ter-
tio ictu. **G**uido brachiū ei⁹ amputauit
vñ caput ⁊ regi p̄sentauit. **R**ex vero
gauisus est valde q̄ pegrinus tā glorio-
se triumphauit ⁊ cū audisset q̄ filij ple-
bei eū in mare piecet̄ eos i patibulo su-
spendi fecit. **P**eregrinus vero licetiā a
rege accepit. ille vero donaria multa ei

obtulit vt secū maneret. s; ille nollet at ei cōsentire aux ⁊ argētū in magna q̄n-
titate dedit q̄ omnia tyrio suo dedit ⁊ eā
cū rege in p̄stino gradu ⁊ in diuitijs
multis instituit ⁊ vale regifecit. Rex vō
ei ait. Carissime p̄pter dēū vñū a te peto
anteq̄ recedas dicito mihi q̄d est nomē
tuū. At ille. Dñe Guido vocor de quo se-
pi⁹ audiisti. Rex vō hoc audiens ceci-
dit sup colū ei⁹ magnā ptē ei p̄misit re-
gni sui si morā cū eo traxerit. Ille nullo
mō volebat ei p̄sentire s; osculat⁹ est ve-
gēz ab eo recessit. Guido vō angliā itra-
uit ⁊ ad p̄riū cast̄ p̄xit. ante portam
paupes sedētes in magna multitudine
inuenit ⁊ inter eos i forma pegrine co-
mitissa vxor eius sedit p̄sonat̄. singul⁹
dieb⁹ ministrabat ⁊ culitet paupi tena-
rium dedit dicēs. Orate p̄ dño meo gui-
done vt anteq̄ moriar gaudiū de eo ha-
beam ⁊ vt feliciter ad mereuerrā qm̄ ad
terrā sanctā diu p̄xerit. Accidit eodē die
q̄ filius ei⁹ q̄ septē fuit annoz splendide
indutus esset ⁊ matrē inter paupes seq̄-
batur. Fili⁹ vero cū audisset matrē culi-
tet paupi dñm Guidonē nominere ait.
Mater est ille ne pater me⁹ quē paupi-
bus istis sic recōmendas. At illa. Etiam
fili mi. Tertia nocte postq̄ te ꝑcepi a me
recessit ⁊ ampl⁹ eū nō vidi. Cū vero dña
inter paupes p̄ ordinez ambularet venit
ad virū suū guidonem ⁊ elemosinā ei⁹ de-
dit sed qualis esset penit⁹ ignorabat. Ille
vero caput suū inclinabat ne agnosceret.
Dña cum ad alios paupes ambulasset fi-
lius sequebat. Guidoq; oculos suos ele-
uans vidensq; filū suum quē ante non
dum viderat nō poterat se cōtinere filius
inter brachia accepit ⁊ osculat⁹ est filium
⁊ ait. O fili dulcissime dñs de⁹ tribuat
tibi gratiā deo placere. Domicelle viden-
tes ei osculū tradere vocat⁹ est vt ampli-
us ibidē nō staret. Guido ad vxorem ac-
cessit ⁊ locū in foresta p̄xit vt ibi poterit
semp p̄manere. Illa videns eū pegrinū
p̄ dei amore ⁊ viri sui locū ei p̄struxit. ibi
dem p̄ multa tpa p̄māsit. Cū at ad mor-
tem appropinquaret famulū suū aduoca-
ri fecit ⁊ ait. Itō carissime festinanter ad
comitissam ⁊ istū anulū ei trade ⁊ dicito.
si me desiderat videre statim ad me veni

at sine vltiori dilatōne. Hanc⁹ ad dñm
minā perterit ⁊ anulū ei ostendit. Aiso
anulo alta voce clamabat. Hic est anul⁹
dñi mei Agli cursu ad forestā perterit ⁊
anteq̄ venit guido est defunctus. Illa ve-
ro sup cadauer cecidit alta voce clama-
bat. Heu mihi spes meā perijt ⁊ lamenta-
tiones ⁊ suspiria emisit dicens. Ubi iam
sunt elemosine mee quas pro comito meo
fecerā omni die. Audi dñm meū elemosi-
nā de manibus meis accipe ⁊ eum nō cog-
noscebam. Audisti enī filiū tuū ante oca-
los tuos palpassi osculatus fuisti nec mi-
hi nec sibi indicasti. quid fecisti. O gui-
do guido ampl⁹ te non video. cū mar-
tio honore corpus sepulture tradidit ⁊ mor-
tem eius p̄ multos dies planxit.

Oratio.

Aristimi. Per istū milite⁹ dēū in-
telligere debem⁹ q̄ multa bella fe-
cerat. Primo in celo qm̄ demones
expulit sicut scriptū est. Factū est plium
magnum in celo. Deinde in terra sepi⁹ qm̄
pharaonē ⁊ exercitū eius p̄iecit in mare.
Et in pascue ⁊ hoc totum p̄pter amorem
puelle. i. anie. Deinde tyriū secū duxit
id est hoīem assumpsit. vt infideles. i. vi-
cia de regno corpis expelleret et virtutes
plantaret. tyriū. i. moysen p̄stituit vt po-
pulum suū ad vitā rectitudinis duceret.
Deinde guido de terra sancta venit qm̄ fi-
lius dei de celo descendit ⁊ tyriū vagantē
scz totum genus humanū in via p̄ditio-
nis inuenit. quia quotquot ante eū vene-
rūt ad inferna descendit. dormiuit in gre-
mio nostro qm̄ nostrā humanitatē assump-
sit de virginis vtero. Iustela erijt ⁊ mō-
tem intrauit. ⁊c. i. Johānes ⁊ alij p̄phete
de eius aduētū p̄phetabāt. in montem. i.
in mundū intrauerit verbū dei p̄dicādo
sicut testat de iohāne. Ecce mitto angelū
meū. ⁊c. post hęc redijt ad xpm̄ cum dixit.
Ecce agnus dei. Chyustus vero inuenit
draconē mortuū. s. legē antiq̄ua occultā
tam p̄ ceremonias. ⁊ cū in ea thesaurū in-
uenit scz decem p̄cepta q̄ homini dedit cū
gladio potestatis die latuit quā sibi reti-
nuit sicut scriptū est. Iudiciū meū alteri
nō dabo. Per istū gladiū plebē tyrānum
interfecit q̄ tyriū. i. hominē ab honore et
diuitijs p̄uauit quādo primū patrem

transgredi fecit, pugnavit fortiter in cā
 po ist^o mūdi? p vna virgine s; beatā vir
 ginē. **M**ariā armis humanitatis erat ar
 matus. Sed septē filij. i. ppter septē pec
 cata mortalia de celo descēdit et cum eo sp
 fuit et in mare ūti^o mūdi p̄iect^o. vbi piscat
 tor s; spū^s sanct^o sup eū descēdit et semper
 cū eo fuit. et in fine dyabolū tenuit et vi
 ctoziam regi. i. patri celesti p̄sentavit. et
 sic ad terrā suā. i. cellū se trāstulit et nobis
 anulū fidei sue reliquit. p quā poterimus
 ad eternā patriā puenire. **H**uidō cum ad
 patriā suā venerat incognit^o erat. sic fili^o
 dei in celsi intravit. parētes sui. s; angeli
 aliqui qualis esset penitus ignorabant.
Un dicebāt **Q**uis est iste q̄ venit de edō
 tuncius vestib^o de bōfra. **U**n volemus pat
 trem nostrū osculari. s. orōem ei infunde
 re qz ipse pater noster est. **U**nde in deut.
Anteq̄ esies ipse est p̄ tuus etc. **S**tudea
 mus q̄ patriē nostr^o xpm seq̄ p opa mie et
 p consequēns veniemus ad eterna gaudia
De sarcinis et grauaminib^o mundi et
gaudijs celi.

Capitulū. clxxij.

Ccidit semel

a

q̄ rex qdā ad nundias p̄erit
 fecū qndā magist^r cum discip
 pulo suo duxit q̄ stantes in foro octo sar
 cinas viderunt venditiōi expositas. **D**e
 quaz prima discipul^o magist^r interroga
 uit. quale p̄cium paupertas. s. et tribulatio
 nes ppter teū req̄reret q̄ ait. **R**egni celo
 rū. **D**. **B**rāde precū est **A**lmoueat secun
 dam et videamus quid intus habeat. **M**
Mansuetudinē. **B**eat^o inq̄t mites **D**is.
Predara res et teo digna māsueto cu
 us p̄cij est. **M**. **N**ō dabit^o aux obrusus p
 ea. nec appendet argentū p cōmutatione
 eius. s; terrā req̄ro nō nisi terrā desidero
 p ea. **D**iscipulus **L**ib india vsq̄ ad brita
 niam terra spaciōsa est et cultoribus idi
 get. accipe quantū placet. **M**agister **H**e
 quaq̄. hxc terra est morientū que deuor
 rat habitatores suos. moriūtur in ea ho
 mines. ego vero quero terrā viuentium.
Discipulus. **Q**uid p̄pendo q̄ moriūtur
 et tu inuitus morieris. viuere vis in eter
 nū. **E**cce beati mites qm̄ ipsi possidebūt
 terram. **T**ertia quid cōtinet. **M**agister

Esuriem et sitim **D**iscipul^o. **Q**uō possunt
 hxc compari. **M**agister. **I**usticia illi no
 men est. **B**eat^o qui esuriunt et sitiunt ius
 ticia; quoniā ipsi saturabūtur. **D**iscipu
 lus. **S**aturateris ergo et pueniet tibi ius
 ticia si nō interfuerit negligētia. **Q**uar
 ta quid continet. magister. **L**acrimas fle
 tus et plorat. irriguū superius et irriguū
 inferius. **D**iscipulus. **L**uct^o et fletus nō
 solent emi. redimi tamē qz hxc p̄cium de
 siderant sancti. **B**eat^o q̄ lugent quoniā
 ipsi cōsolabunt^o. **Q**uintus ille sacul^o qd
 habet. magister **R**em p̄ciosam. misericor
 diam quā tibi placere p̄pendo. **H**e te pro
 traham. pro misericordia volo misericor
 diam. p tempali eterna. **D**iscipul^o. **N**ō
 es bonus rex arbiter. **P**ro tempalib^o enī
 nunq̄ accipies eterna nisi p te agerz mi
 sericordia. **I**psa tamen fiet tibi fm fidē
 tuā. **E**t beati misericordes quoniā ipsi
 misericordiā consequent^o. **S**ed iam pau
 pertatibus et miserijs et tribulationibus
 abundam^o. **R**euolue septū si forte quid
 melius cōtineat. magister **P**lenus plane
 sed hxc non amat publicū vt purpur. **S**
 in secreto cubiculo videbitur. ibiq̄ de p̄
 m̄ io eius tarabit. **D**iscipulus. examina
 ti sumus. **Q**uid nā est modo. **M**agister.
Mundicia est cordis p̄ciosa. ibi et va
 sa aurea et argentea cōtinent. s; pietas.
 bonitas. misericordia. charitas et gaudi
 um in spiritu sancto **H**inc p̄ciosa illa pal
 lia explicabūtur vt sunt lectōes. medita
 tiones. orationes. cōntemplatiōes. **J**u
 dicia dñi vera iustificata in semetipsa de
 siderabilia sup aux et lapidē p̄ciosum m̄
 tum. **D**iscipulus. **I**n custodiēdis illis re
 tributio multa. **P**ete igitur qd vis. **M**a
 gister **V**isionē dei. **D**iscipul^o. **B**eat^o ergo
 mundo corde quoniā ipsi teū videbunt.
Reuolue septimū **M**agister. **P**acem et
Discipulus **P**acem tuā mihi veditutus
 es. magister. **N**on mee expedit paupertati
 nec tue iusticie competit nec decet diuiti
 as tuas vt gratis a me aliquid accipias
 sed iam te in omnibus largiente absūdo
Unde quid superest. **H**omo sum rustic^o
 et ignobilis et de luto factus et de limo
 terre compactus. tedet me ignobilitatis
 mee. nolo mihi ulterius improperari. ter
 ra es et in terrā ibis. sed potius volo mihi

dici, celū es 7 in celū ibis, forte filiorū
 tui desidero, fili? tui esse 7 upisco, Disci
 pul? Diti fateor nec diffiteor hri paci/
 fici qm filij tui vocabūf. Si igit filiorū
 semas charitatē paternā habebis hēre
 ditatē. Jā vltima restat sarcina explica
 eā. Magister. Nō hz nisi tribulatōes et
 psecutōnes p iusticia. Discipul? Et qd
 p his erigis. Magister Regnū celozū
 Discipul? Jā p pmo vel p̄cio paupra
 tis idē cōcessi. Magister. Utiqz. sed mē
 sis ex mēse, sabbatū et sabbato, errat de
 sidero p̄nti hebdomada vel mense qd re
 fidusi est exrecto. Dis. Sivoz in negoci
 ando prudentiā tuā. 7 nūc audi Serue
 bone 7 fidelis qz supra pauca fuisti fide
 lis supra multa te p̄stitua. intra in gau
 dium dñi tui, Labores manūū, 7c.

Nō natura docet nemo tollere p̄t 7
 de talione ingratitudinis.

Capitulum. clxxiiij.

Quidam impe

rator post meridiē ad venādum
 eq̄tabat. Accidit q̄ transiret p quādā
 siluā 7 inuenit quendā serpentē a pasto
 ribus captū 7 ad arborē fortiter alliga
 tum, serps̄s vero horribiliter clamabat
 Impator pietate mot? soluit eū 7 i sinu
 posuit vt eū calefaceret. Cū autē eēt ca
 lesact? incepit eū mordere 7 venenū su
 um in eū effundere. At impator? Quid
 facis, cur malū p bono reddis. Data est
 vox serpēti vt quondā asine balaā 7 ait
 Nō natura docet nemo tollere p̄t. Tu
 fecisti qd in te fuit, ego x̄o sim naturas
 meā feci. Tu oñdisti mihi oēm hūani
 tatē quā potuisti ego x̄o reddidi tibi oē
 qd in me est. Venenū obtulē qz nihil ali
 ud q̄ venenū habui 7 semper ero inimi
 cus hōi qz p̄pter hōiem sum punit? 7 ma
 ledict? Illis sic p̄tendentibz vocat? est q̄
 dā philosoph? vt inter eos iudex esset 7
 iudiciū rectū discerneret. At philosoph?
 ph? Ista solū p relatū 7 dictū vrim au
 dio s̄ si videre ipaz rē de q̄ dicitis iudi
 carē, volo vt serps̄s liget ad arborē pa
 riformū sic pri? ligat? fuit 7 dñs ipator
 sit liber tūc iudicatio p̄traqz pte. Nō
 7 sic factū ē. Tūc ait pbs serpēti. Jā es
 ligat? soluas teipm si potes 7 recedas.

At serps̄s. Nō possum qz tūm fortiter
 ligat? sum vt vit me mouere valeo. Sit
 pbs. Sioreris ergo iust? iudicō qz sp
 7 vīqz modo ingrat? fuisti hōi et sp eris
 Post hoc ouertit se ad impatores 7 ait
 Dñe iam literes venenū de sinu tuo ex
 cutias 7 p̄geviā tuā amodo de tali fani
 itate tenō irōmittas, qz serps̄s nihil
 aliud p̄t facere nisi qd natura ei dedit.
 Impator h̄ audies dedit grās philoso
 ph? q̄ tā rectū iudiciū dedit 7 abscehit.

Oratio.

Cristum. Iste impator p̄t dici
 quilibet bonus xp̄ianus 7 vit ec
 clesiasticus sicut est bonus pla
 tus q̄ hz p̄tinue renari circa salutē aiap
 An oporet q̄ trāseat p siluā. Ista silua
 mūdus d̄r in quo inuenit serpentē liga
 tū Serpens est diabol? q̄ p x̄pi passiōē
 intantū est ligatus q̄ nihil potuit nisi p
 missiue hoc est inquantū homo qui est li
 bere volūtatis eū temptare p̄mittit, et
 ei cōsentit, miser x̄o hō nō p̄meditās
 de futuris soluit diabolū 7 in sinū suum
 ponit quotiēs in peccato mortali ias 7
 in eo delectat. Quid ergo facit diabol?
 certe p̄icit venenū in corde illi? hōis, ve
 nenū diaboli est peccatū peccato adde
 re 7 malū malo cumulare. Iste veneno
 plures hōdiernis t̄pibz inficiunt. Qui
 dā cū sint in pctō luxurie nō solū apud
 se incōtinētes sunt s̄ 7 alios malo exē
 plo ad simile peccatū inducūt. Alij vene
 nū illud pessimū a faucibz dyaboli dis
 fusum detractōis sc̄s ita abūdanter re
 cipiunt q̄ cū seip̄s intorcatos asp̄i
 ciūt, nō ad clamorē alicui? adiutorij per
 p̄fessionē vociferāt s̄ vt alij ad venenū
 hoc hauriēdū ac alijs m̄strandū vlti?
 accedāt. De istis detractōibz psalmista
 ait. Venenū aspidū sub labijs eoz. Ite
 alibi Lingua eoz gladi? acut?. Ite ad ve
 nenū est ita detestabile q̄ vit aliqd ma
 lum veneno detractōis compari potest.
 An? imb. ait. Deteriores ei sunt q̄ bo
 nam famā alijs surripūt q̄ q̄ bona eoz
 violēter rapiūt, bona aut possunt eis re
 statuere famā aut nūqz. meū? ei est no
 men bonū q̄ vngēta p̄ciōsa. Inimic? er
 go nō diabol? peccati venenū sp̄ i nobis
 fundere studet, qz natura sua mala ē. et

ergo licet non faceret e non potest. et inimici
die sunt inter diabolum et hominem ab ini-
tuo. Sed peccator diabolum ligatum soluit
quoniam peccatum immisissimum per temptatorem
ope perficit. Solutio facta inimicum suum
in gremio fouet quoniam peccatum continuatur et
peccator per consuetudinem in eo manet. quod
grauis est et ad ultimum in desperationis ba-
ratz immergit et subducit Pastores qui istum
serpente. i. diabolum ligabant sunt prophete.
prius arch. ap. i. et alij moderni ecclesie do-
ctores et predicatorum qui eum vinculo lin-
gue eorum ita ligant quod potestatem nullam ex-
ercere potest. et per vitam sanctam et opera mi-
sericordie et cum dominica oratione potestatem
ei omnes subtrahunt. Sed miser homo qui
non timet deum contra diabolum non pugnat
nec eum ligat. sed ut potius eum soluat pecca-
ta mortalia committendo et in gremium eius
recipiens fouet. Et tunc est plenus vene-
no peccati in corpore et anima. Si ergo deside-
ras liberari voca ad te per misericordiam. discretum
confessorum qui habet iudicare inter te et
diabolum qui scit discernere inter lepraem
et non lepraem. inter peccatum et peccatorum gene-
ra. cui pades cor tui Sed nullus poterit
iudicare nisi prius diabolus sit ligatus.
Et quomodo debet ligari. certe triplici
catena. scilicet contritionis. confessionis. et
satisfactionis. Quia teste psalmo. Cor con-
tritum et humiliatum deus non despicies. quia
non vult mortem peccatoris sed magis ut
conuertatur et viuat Propterea peccator hac
triplicem catenam quotienscumque sibi aliquid
peccatum obijcit ad collum diaboli debet
extendere et eum sic ad resistendum con-
pellere. Aduersarius iste est qui tamquam leo
rugiens circuit querens quem deuoret. id est
humano generi aduersatur. quia locum vnum
ipse cum socijs suis per peccatum cecidit
ut peccatis renouatis homo similiter eum
dem amitteret et gratiam celestium non ob-
tinet. quare omnia peccata quamuis mini-
ma et per confessionem non deleta ad faciem
nobis ostendit in extremis. propterea habet
catenam capiamus partem secundam et ad collum
eius ligemus ut sic vincum ducere po-
terimus per confessionem qui in nostram
perpetuam laborat confusionem. Tunc con-
fessor dabit nobis remedium salubre de
tertia parte istius catene. scilicet penitentie et sa-

tisfactionis et dicit. Nam literatus es a
diabolo vade in pace. hoc est. noli am-
plius vniquam peccare. Rogem ergo dominum
nostrum Ihesum christum. etc.

De diuersitate et mirabilibus mundi
cum expositione inclusa.

Capitulum. clxxx.

Arratelinus

quod aliqui homines sunt canina ca-
pita habentes qui cum latratu loquuntur
et vestuntur pellibus animalium. Tales et
significant predicatorum. qui quidem om-
nes animalium pellibus debent vestiri.
id est a se ipso penitentia propter bonum ex-
plum alijs dandum indui debent. Item
in india sunt quidam homines qui tantum
vnum oculum super nasum habent in fronte. et
carnes animalium comedunt Isti enim desi-
gnant homines qui tantum vnum oculum ra-
tionis habent sed quo in fronte videntur et
non voluntate. Item in libia sunt alique
femine sine capite os et oculos habentes
in pectore Tales enim femine designant ho-
mines qui volunt humiliter obedire ex-
corde non habentes pectora lenia. Et que
quid extrinsecus faciendum est in opere
prius lenes prudenter delibent in corde
In oriente enim contra paradisum terre
sunt homines nihil omnino comedentes
quia os tam modicum habent ut calamo
potum sumant. De odore enim pomorum et
florum viuunt. Et odore etiam malo sub-
ito moriunt. Isti quidem homines designant
claustrales qui precipue contra cibum et po-
tum debent sobrii esse. et hoc est modicum
os habere. Et cum calamo. id est cum discreti-
one sumere cibum et potum Tales enim debent
ex odore pomorum et florum. id est preceptorum
et bonarum virtutum spiritualiter viuere. et
sic alijs hominibus modum viuendi in ca-
stitate et parcimonia et ceteris virtutibus
prebere. Sed de odore malo. id est peccato
cito moriunt. quia cito peccatum perpetrat.
homo ipso saluatori nostro moritur. Item
ibidem etiam sunt homines sine naso fa-
cie plena. et quecquid vident hoc totum bonum
putant Tales enim homines designant stul-
tos sine naso discretorum ita quod totum eis
bonum eorum videtur quod vident et ipsi faciunt.
Sunt etiam et ibidem homines habentes nasum

sum et labium inferius tam longum quod totam faciem cooperiunt dormientes. Tales quidem homines designant iustos qui habent in inferius seorsum mundi magni labii consuetudinis attendentes mundi vanitatem detractiois et mendaciam. tamen per labium custodie protegunt totam faciem. id est totam vitam per iugem meditationem ne in peccatis dormiant. In sicca sunt homines habentes tam magnas aures ut tegant per illas totum corpus. Hi designant illos qui libenter audiunt verbum dei per quod possunt animam et corpus a peccatis custodire. Item alii sunt qui ut pecora ambulat. Et designant illos qui nec deum nec sanctos eius honorant sed ut pecora et iumentum a irrationalia de peccato in peccatum ambulat. Contra quos dicit psalmus. Nolite fieri sicut equus et mulus in quibus non est sensus alii homines sunt cornuti nasu breui pedibus caprinis. Tales sunt superbi qui in omni loco cornua superbie ostendunt et habent primum nasum discretiois ad salutem propriam sed habent pedes caprinos currendo ad luxuriam. Laprea enim velocissimi cursus est ad ascensum prona. Applicata ad superbos. In ethiopia sunt homines tantum unum pedem habentes. tamen tamen velocitatis sunt ut bestias currendo insequantur. Hi sunt illi qui habent tantum unum pedem perfectionis erga deum et primum. id est pedem charitatis. Tales sunt veloces versus regnum celeste. In india sunt pigmei duorum cubitorum in longitudine equales super hircos et cum grunibus plures. Hi designant illos qui primum sunt in longitudine boni vite inchoantes et non perseverantes. et non viri contra grues. id est viciois sordes pugnant. In india etiam sunt alii homines sex manibus habentes nudi et pilosi in flumine morantes. Homines cum sex manibus designant studiosos qui laborant ut vitam eternam obtineant psalmista. Anima mea in manibus meis super. Per homines nudos intelliguntur peccatores virtutibus spoliati qui morantur in flumine istius mundi. Ibidem sunt homines in manibus et pedibus sex digitos habentes. per septimanam ab omni pollutione peccati se custodiunt et dies septimum omnino celebrant et totaliter sanctificant. Et mulieres cum barbis usque ad peccatum sed capite eorum plano. Iste designat homines iustos planam

viam mandatorum ecclesie observantes qui amore vel odio non fluctant. In ethiopia sunt homines quatuor oculos habentes et designant illos qui timent deum mundum diabolum et carnem. Unum oculum dicitur ad deum recte vivendum quod debet sibi placere. Secundum ad mundum quod debet beatum eum fugere. Tertium ad diabolum quod debet contra eum stare. Quartum ad carnem quod debet eam castigare. In europa sunt homines formosi sed capite et collo grivo cum rostris. Iste designant iudices qui debent habere ad modum gravis cololum longum ut prius prudenter cogitent in corde quam per sententiam proferenda sunt in ore. Si sic essent omnes iudices. non tam et tot male essent sententiae.

De medicina spirituali.
Capitulum cxxvi.

Quidam puer

erat natus ab umbilico et sursum diffusus ita quod haberet duo capita et duo pectora et quodlibet proprios sensus. ita quod una dormiente vel edente alter non dormiebat. postquam per duos annos vixissent mortuus est alter altero in tertium diem supervivente. Item sicut dicit Plinius. Erat quidam arbor in india cuius flores dulces habent odorem et fructus sapore. Iuxta eam situm manebat quidam serpens qui iacobus vocabatur qui odorem arboris multum odit. Et ideo ut flores et fructus destrueret ad radicem arboris veniens illam intoxicavit. Quod videns ortulanus illius patrie tyriacam accepit et in quidam virge summitate ad ramos arboris illius supremos infudit que cito venenum expulit a radice infecta et arborem sterilem fructificare fecit.

Moralisatio.

Castissimi. Per istum puerum intellegi potest quilibet homo qui constituit ex duobus. id est corpore et anima et quilibet per sua propria habet opera. Gal. ii. Opera carnis sunt imundicia. fornicatio. luxuria. idolorum fuit. Opera autem gaudium et pax in spiritu sancto. pat. etiam. longanimitas et humilitas. Ista opera sibi invicem adversant. una dormiente vel comedente altera contrarium semper facit. quia caro concupiscit adversus spiritum. Non enim anima

quiescit ab opibus q̄ sua sunt. tūc caro
 nō q̄scit imo sollicita est. circa opa sua
 mala ⁊ puerfas sicna ps ē mortua alie
 ra vna. qz caro facit opa mort. aia ꝑcu
 piscit opa vite. Per istā arborē intelli
 gi ꝑt hō. fructus hui⁹ arboris sunt bona
 opa. En̄ math. v. Si fructib⁹ eor⁹ cogno
 scet⁹ eos. Fruct⁹ dulces ꝑulit hęc arbor
 añ peccatū sicut dicit sapiēs. Flores mei
 fruct⁹ honoris ⁊ honestatis. Hos fruct⁹
 serps antiqu⁹ sustinere nō potuit h̄ ve
 nenu ipsiuit in radice dū peccatū posuit
 in ꝑrio parēte. tūc sic infecta fuit arbor
 ista q̄ fructū dulcē ferre nō potuit. qz ꝑ
 opa quātūcūq̄ meritoria hō celū in
 gredi nō potuit. sed ad mlta añoz milia
 rāq̄ erit ab hereditate x̄a ꝑfug⁹ ⁊ ꝑꝑul
 lus exalauit. donec sapiēs ortulan⁹. i.
 ꝑr celestis tyriacā infudit i vna virga
 h⁹ arboris. Hęc x̄ga ē btā x̄go maria de
 q̄ dicit in Jsa. Egrediet⁹ x̄ga de ra. i.e. Jte
 Argil⁹ in. ij. bucolicoꝝ Jā redit ⁊ x̄go
 redeūt saturnia regna Jā noua ꝑgeni
 es celo dimittit alto. In mō nascendi
 puero quo ferrea primū. Desinet. ⁊ to
 to surget gēs aurea mūdo. In hac x̄ga
 posita erat tyriaca qm̄ fili⁹ de la ꝑre mis
 sus ē in vter⁹ x̄ginis coopante spūscō.
 ⁊ qm̄ de x̄gine nat⁹ ē x̄ps. arbor infecta ꝑ
 medicinā h⁹ salutifere tyriace dulcedi
 nē suā pristinā recupauit. De q̄ oib⁹ ꝑe
 nitētib⁹ affluēter dat ⁊ nōn impropat.
 vt in Jsa. dicit. Dēs sitientes venite. ⁊c.
 De ꝑsecutōne. Cap. dxxvij.

Erassuer⁹ grā

de iuuuū cunctis ꝑcipib⁹ et
 populis regni sui fecit. vt dicit Hester pri
 mo. Ad epulas reginaz vasti introduci
 iusserat vt ꝑpls ei⁹ ꝑulcritudinē videret
 quā intrare venientē rex regno ꝑruia
 uit. Hester ꝑo ea i sceꝑro sublumauit
 ꝑost hęc rex quendā aman sup regnuz
 exaltauit. cūctos ꝑcipēs ei subingauit
 Cū at cepissent oēs genu curuare sol⁹
 mardocheꝝ patrīn⁹ v. gine noluit eū ado
 rare. En̄ indignat⁹ disposuit eū cum oī
 ꝑrogenie sua nec tradere. cū regē sigil
 lo decreuit oēs iudeos in regno assueri
 exterminare altūq̄ erexit eculeū in quo
 voluit suspēdere mardocheꝝ. Interea

duo volebat regē occidere quos mardo
 cheꝝ accusauit ⁊ ꝑoditos iussit rex ꝑde
 re. mardocheꝝ ꝑurpura indui ⁊ coronā
 imponi ⁊ regio equo ꝑ ciuitatem duci.
 Aman cū militib⁹ ꝑūre laudes et ꝑcine
 re. Hoc facto mardocheꝝ regine dicit q̄
 aman eā cū oī ꝑꝑlo. s. ꝑntela sua morti
 addidit q̄ oī ꝑꝑlo ieiuniū iudicet. se cū
 eis ieiunijs ⁊ orōib⁹ affligit. Quo ꝑac
 to iuuuū instituit regē inuitas Aman
 quoq̄ adesse iussit in epulas. regē ꝑo
 sui ꝑꝑlic⁹ vita rogauit se ⁊ oēs suos ab
 aman dānatos narrauit. quē rex furo
 re repletus iussit suspēdi i eodē eculeo
 quē iꝑe ꝑꝑauerat mardocheꝝ. Porro ip
 sum mardocheꝝ ꝑcipē cōstituit q̄ oēs
 cognatōem aman ꝑdidit sed deo dispo
 nētē ꝑpls innocēs est liberat⁹ ⁊ semen
 nequā funditus exterminatū.

applicatio.

C Erassimi. Jste rex ē dñs noster
 iesus x̄ps q̄ de radice iesse surre
 xit. Hic ꝑcipib⁹ ⁊ ꝑpls regni
 iuuuū fecit qz plurib⁹ orbis ꝑcipib⁹
 ⁊ fidelib⁹ regni corp⁹ suū ⁊ sacra scriptu
 rā in epulas dedit Reginā vasti corona
 tā ad iuuuū vocauit qz synagogā lege
 et ꝑbis redimitā ad celestes epulas in
 uitauit. Que renuēs regno ꝑruia⁹ He
 ster captiua in solio eius locat qz iudea
 incredula de regno x̄pi eijcit ⁊ etiā de gē
 tibus a diabolo captiua in thalamū rei
 gis ꝑcors celestis regni ducit. Aman q̄
 a rege exaltat⁹ est iudaic⁹ ꝑpls q̄ a deo in
 regno ⁊ sacerdotio ac diuino cultu subli
 matur q̄ querit regie ꝑrogeniē extirpa
 re qz iudaicus ꝑpls querit ecclesie spm̄
 exterminare. Amā quoq̄ eculeū mardo
 cheꝝ erexit. in eūdē eculeū iꝑe suspēdit.
 qz dyabol⁹ in crucis ꝑanbulo ꝑꝑrehēdit
 Duo qui cōtra regē cōiurauerunt sunt
 duo infideles populi. scz iudaic⁹ ⁊ gen
 tilis qui x̄ps occidi cōsiliū dederūt. quos
 mardocheꝝ accusat quia x̄pian⁹ popu
 lus opa eor⁹ improbat Jlli a rege necā
 tur ⁊ ista chꝑisto damnant. mardocheꝝ
 ꝑurpura ⁊ corona restitur. Equo regio
 ꝑ ciuitatē ducitur qz x̄pianus popul⁹
 a deo oribus ꝑ mundū totum colitur
 Ordo nāq̄ equus chꝑisti regis dicit⁹ i
 quo iꝑe ꝑꝑ orlem x̄bitur. Aman cum

militibus laudes ei resonant qz iudaicus
 popul' cū gentib' velit r'olit xpiani prece-
 nia ppria celebrat. Regina regē ad conui-
 uium vocat qz ecclia xpm ad solēna sui
 corpis inuitat. Aman etiā adesse iubz qz
 fideli populo suas epl'as p'dicādo prebet
 Aman quoqz q' mardocheo eculeū erigit
 est antixps q' populo p' fidēminat mox
 suppliciu q' eodē eculeo suspenditur z ipse
 mortis a rege p'ficif qz fidelis populus
 pacto iudicio sup oia bona dñi sui consti-
 tuitur. Semen neqz exterminat qz tūc
 generatio maloz damnat. populus autē
 regine liberat z iusticia ei' in gaudiū cō-
 mutat. qz generatio rectorz bñdicer. leti-
 cia z exultatione p'fructur.

De omniū diuitiar' matre prudentia
 Capitulum. clxxvii.

q' Quidam rex de

siderabat scire quō seipm z impe-
 rium teleret regere. vocauit ad se vnum
 qui alios in sapientia excelebat z ait ei
 Carissime trade mihi formā meipsum z
 impium regendi. At ille. Dñe libent. Ita-
 tim fecit in pariete regez depingi coronā
 balentē in capite sub ista forma. Erat in
 folio posit' quidam rex purpura indutus
 in manu leua pilā. in dextra portat sceptr
 et vltra caput lucernā ardentem. A pte
 sinistra regina qdā formosa erat corona-
 ta z veste deaurata varietate amicta. Ex
 alia pte erāt assessores i cathedra sedētes
 cū libro apto. An se sub rege miles quidā
 q' in equo sedebat armis decorat' habens
 galeā in capite. hastā in dextra. clipeo p'
 tectus in leua. ensē in dextra loncā in
 corpe. fibulas in pectore. ocreas ferreas
 in tibia. calcaria in pedib'. ferreas cyro-
 thecas in manib'. equi ductū ad plū cū
 phaleratib'. Sub rege erāt depicti vica-
 rij vn' sicut miles posit' in equo cū clami-
 de z capucio pelles varie virgā extensam
 gerēs in dextra manu. Itē populares sub
 vicarijs quoz erat forma talis. Homo in
 humana sp'cie fact' hñs in manu dextra
 ligonē quo terra fodit. in sinistra virgā q'
 grex armētoz dirigit. In cingulo falcem
 cū quo segetes metunt z vineaz z arborū
 supflua p'scinduntur. In dextro latere re-

gis falx ante militē depictus. Hui' fabri
 forma fuit q' in forma hominis malleū ges-
 sit in dextra. in leua habuit dolabrum. In
 cingulo gessit trullā cementareā. Itē añ
 populares hō q' in dextra forpice habuit.
 in leua gladium magnū z aliu. in cingulo
 pugillare. i. vas scriptozū cum incausto
 sup aurē dextrā portat pennam ad scribē-
 dum. Itē añ populares erat quidā hō de-
 pictus habēs in dextrā librā cū pondere
 In leua gessit vlnā. In cingulo gessit bur-
 sam cū varia moneta. Itē añ reginā erāt
 medici z pigmentarij sub hac forma. Nō
 erat posit' in cathedra magistrali posit' li-
 bro in manu dextra. viceo et p'ride in si-
 nistro. In cingulo habens ferramitavice-
 rum z vulnēz. Itē iuxta eū hō sic forma-
 tus. Homo tenēs manū dextrā erectā ad
 imitandū trāseuntes pro hospitiō. Leuam
 tenēs plenā pane pulcro et desup vas cū
 vino. in cingulo tenēs clauēs. Itē in sini-
 stra pte ante militē hō erat h' forme. s. in
 manu dextra habēs clauēs magnas in le-
 ua habens vlnā. in cingulo hñs bursam
 cū tenarijs. Itē añ regē erat hō habens
 capillos hyspidos et distortos. in dextra
 manu modicā pecuniā. i. leua habēs tres
 tarillos. in cingulo habēs p'ridē lris ple-
 nā. Rex cū istā picturā vidisset tñ in ea
 studuit q' sapiam magnā inuenit.

Expositio

Carissimi. Rex iste debet esse qli-
 bet bon' xpian' et p'cipue p'iceps
 vel plar' q' vterqz eoz debet esse in
 solio posit' purpura indut' q' figurat xpi-
 tem gratie z mox pulcritudinē q' bō mēs
 z aia xpiana ornari debet z p'cipue p'inci-
 pis siue plati quasi habitib' virtutū pre-
 subditis omnib' vt corp' ei' reluceat au-
 reis vestibus. Coronā habens in capite q'
 ofndit in rege regā dignitatē q' est gloria
 populi qua subditoz oim oculi in eū diri-
 guntur z sibi ordiunt. In manu leua de-
 fert pilā que ofndit regē eē administrato-
 rem z prouisorē oim subditoz. In dextra
 manu hñs sceptr' ofndēs eius iusticiā et
 rigorē q'bus malos coerces quos amoz
 virtut' a malo nō refrenat z vltra caput
 regis lucerna lucens que designat regis
 miam. Itē regina a pte sinistra designat
 charitatē que est formosa in anima. Un

aut graua debita cōtrahere Tertio qđ
 debent repositū sibi cōmissum cū reperit
 sine omni mora reddere Itē sub regina
 ponit homo in cathedra magistrali cum
 libro in terra ei? In isto quidē libro no
 tantē medici et etiā phisici et omniū artū
 liberalium doctores. oēs isti debent hē
 p̄rio diuersas curas, p̄p̄ diuersas egrit
 tudines et autoritates p̄ticulares p̄ eis
 sicut Procras Balien? et sic de ceteris In
 vico quidē significatur apotecarij p̄fe
 ctiores. Scđo ei debent caste viuere. vir
 tutē mor et honestatis verbis et facti ha
 bere. sepi? egros visitare. sanitatē intro
 ducere. Tertio qđ pigmetarij dñt ha
 bere summā diligentia in p̄fectiōibz fa
 ciēdis. Itē hō manū dexterā extensam
 ad inuitādū. et. qđ signat oia bona hospi
 tū apud eos reposita salua sicut et in tu
 to. Hi enī primo dñt vitare gulā et ebr
 etatē vt eoz exēplo oēs ad eos venien
 tes vite seruāt modestiā. Scđo autē de
 bent exilire hospitibz cū imitatiōe le
 nigna et allocutiōe blanda et faceta rece
 ptōnes hospitū Tertio quoqz qz faciūt
 ipm formosum hospitē p̄rio quos rece
 perit hospitio debet de viar piculis doce
 re. secundo eūtes de hospitio suo cōdu
 cere in aliā domū. et tertio extra domū vi
 tā et famā eoz cū omnibz rebus vt p̄p̄riā
 defendere. Itē in sinistra pte homo ha
 bens clauē magnas. et. quibz figuran
 tur custodes ciuitatis. In leua quidem
 habens vlnā q̄bz designant officiales ci
 uitatis siue cōmunitatis vt sunt p̄fosi
 ti. In cingulo quidē notant thelonarij
 et omnes qđ recipiunt pecuniā cōmunita
 tis. Isti enī dñt esse zelatores cōmunis
 boni. prouidi enī et solicati dñt esse in cō
 sciētia et deū timere et reuereri. Hō etiā
 habens scapulos hispidos et distortos.
 et. in quo designant prodigi rez suaz di
 lapidatores. In leua quoqz hñs taril
 los tres q̄bz lusozes oñdūt et meretri
 cū cōcubitores. In cingulo quidē hñs
 p̄xidē litteris plenā. Per hunc enī ho
 minē notant cursores per mundum. et.

De gula et ebrietate. Ca. clxxix.

E fert cesarius

de testabli vicio gule et ebrieta

tis. De gula soli? corpis est imoderat? et
 illecebrosus edēdi et bibendi appetitus.
 Hui? ei filie sunt immundicia. scurrili
 tas inepta leticia. mltiloquiū. ebetatō
 sensuū circa intelligentiā. In gula enī
 sunt quinqz gradus peccādi. Primus qđ
 dem gradus est cibos preciosos et delica
 tos exq̄rere. Secundus quoqz est cibos
 curiose p̄parare. Tertius vero ante tē
 pus sumere. Quart? nimis auide. Quī
 tus in nimia quātitate. Gula quidē p̄ri
 mus homo scz adā victus i paradiso suc
 cubuit. Hec etiā esau primogēita succu
 puit. Gula sodomitas ad pctm̄ maxi
 mū incitauit. Ipa etiā filios israel i te
 sero prostrauit. Psalmista Adhuc esse
 eoz erat in ore ipsor et ascēdit ira dei su
 p̄ eos Iniquitas sodome fuit saturitas
 panis et abundantia Homo enim dei ab
 do scz missus in bethel propter comeſa
 tionē a leone occidit. Dives ei de quo
 dicitur in euāglio qui epulabatur quoti
 die splendide in inferno sepelit. Habu
 sardan princeps coquor id est gula hie
 rusalem destruxit. Aides quāta sunt pe
 ricula in illa. Accedant scripturar testi
 monia. Alit enī salomō. De terre cuius
 principes mane comedūt Item Omnis
 labor eius in ore hominis et anima eius
 nō replebit. H? filia est ebrietas qz gu
 le viciū luxuriā parit. pessima at pestis
 est. qđ autē hoc vicio fetidius Quid est
 eo dānos? quo virt? atterit victoria lan
 guescēte. sopita gloria in infantiā cōuer
 titur. animiqz p̄ter et corpis vires expu
 gnant Quia dicit basilis. Cū ventri de
 seruim? et gutturi. pecora sum? ac beluis
 similes esse studem? q̄bz ad hmōi pro
 na eē et terrā respicere ac vētri obedire
 natura cōcessit Itē Boeti? de solatiōe
 li. iij. Qui v̄tute testa hō eē desinit cū
 in naturā diuinā trāsire n̄ possit restat
 vt in beluā cōuertatur. Et in euāglio
 dñs. videte ne corda vestra grauēt in cra
 pula et ebrietate. Quor et quanti sapi
 entie mire solidiqz essent phily nisi eda
 citat et vini calor obstetisset. qđ piculo
 sum est patrefamilias rectorēqz reipub
 lice. mero calere quo ira accēdit. discre
 tio offuscatur. luxuria excitatur intātū
 vt libido nephādis se immulceat ac ub?

hominis. discretione sopita. Unde dicit
 Quid? Vina parat aios veneri si plu
 rima sumas. Q pessimū vīnū ebrietas.
 ex qua reperit virginitas q̄ soror est an
 gelorum. possessio omnium bonorū. ⁊ eter
 norum securitas gaudiorū. Hoc mere ca
 lens nudatus filijs vereda detexit. Oth
 castissimū nimio vino somno sopitus in
 montē fugiens. filias carnali copula vt
 vxores cognouit. Legimus merito sic ira
 succēlos cū amicitia iuncti essent. in tā
 tum vt sobriū vnus p̄ alterū piclo se ex
 poneret. seiniuicē gladijs peremisse. Ne
 rodes antipa sanctū iohānem nō decol
 lassz si crapule ⁊ ebrietatis diuini defu
 isset. Balhsasar babilōie rex vita ⁊ reg
 no nō fuisse priuatus si ea nocte in q̄
 cyrus ⁊ darius reges eū cū populo tra
 pula sopitū occidūnt sobrius fuisset
 Propter hoc apostol⁹ nos ammonet de
 sobrietate cū dicit. Sobriū estote ⁊ vigi
 late. Rogem⁹ ergo dñm vt sobrietates
 ita seruem⁹ in terris vt ad celeste diuini
 um inuitemur in celis. ⁊c.

De fidelitate. Capitulum. clxxx

Efert Paulus

longobardorū historiographus
 quendā onulphū nomine papien. mili
 tem domino suo regi portatico tanta fi
 delitatis signa monstrasse vt se morti
 pro salute dñi sui exponeret. Nam cum
 grimmoaldus dux teneuentan⁹ p̄ gene
 baldum ducē traensem primū prodito
 rem corone regie. interfecto godolerto
 longobardorū rege ad regis tabernacu
 lum p̄ violentiam atq̄ p̄ fraudulentiā
 ascendisset fugato dicti regis godolert
 ti germano vsq̄ ad vngaros onulphus
 ductus miles portaticum reconciliare
 regi grimmoaldo curauit vt de vngaria
 vbi nec ob timores grimmoaldi venire
 poterat saltē ad regis pedes veniam pete
 ret. sicq̄ securam vitam sine dignitate
 regali que sibi debebat possit recēter cur
 rere. Reconciliatōne igitur completa
 grimmoaldus rex post aliquot dies lin
 guis maledicis nimis credul⁹ ipsūz por
 taticū quē sibi reconciliauerat in cras
 sinū occidere disposuit eiq̄ vina q̄ ine
 buare possent ne sue saluti aliquant p̄

videret mistrari mandauit q̄ res onul
 phū militē portatici mime latuit. iōq̄
 accepto armigero suo onulph⁹ tomū in
 trauit portatici ac ibid⁹ armigero relicto
 to i cubiculo ipm portatici coopto lecti
 tisternio tāq̄ p̄p̄riū armiger⁹ eduxit de
 tomo cū minis iurgijs ⁊ vberib⁹ eū dedu
 cēs ad tomū p̄p̄riā regis excubijs seu cu
 stodijs an tomū portatici collocauit et
 opinatib⁹ dictū armiger⁹ onulphū edu
 ctū Ead nocte circa gallicatū onulph⁹
 dñz suū dilectū portatici de muro ciui
 tat⁹ cui tomus sua adhxebat fune sub
 missio emisit. q̄ acceptis eq̄s pascualib⁹
 fugiēs ad ciuitatē astēsem puenit ⁊ de
 loco illo ad regē fracie p̄perauit. Eūq̄
 mane facto onulph⁹ ⁊ ei⁹ armiger⁹ fuiss⁹
 sent a rege detēti exatatiq̄ fuiss⁹ de mō
 et forma q̄ l⁹ portatici dñm suū liberaf
 sent. at illi indissent simplicē xitatē. de
 rit rex p̄siliarijs suis Quia pena sunt il
 li digni q̄ sic fecerūt ⁊ nram regiā volūta
 tē Eūq̄ vn⁹ capitali supplicio eos puni
 ri. ali⁹ viuos excoziādos diceret. ali⁹ oc
 culto cruc⁹ patibulo pēdere affirmaret
 rex int⁹ Per illū q̄ me nasci fecit isti nul
 la morte sunt digni s⁹ oī honore q̄ sic fu
 deles suo dño extiterūt. Rex igit⁹ grim
 moald⁹ eos mltis honorib⁹ ⁊ mserib⁹ p̄mia
 uit. geribald⁹ vō pditor ⁊ canimētium
 dux p̄ mansū armigeri sui godolerti quō
 dā regis quē sua pditōe vita ⁊ regē p̄ua
 uerat i solē festo bti iohā. bap̄. ap̄
 thaurinū miserabilē s⁹ iuste infect⁹ est
 C. Ansimi. Iste mi. Orzali.
 les fidel onulph⁹ ton⁹ xpianus
 s⁹ qui dño suo regi portatico. i.
 ale in oīo fidelis ē laborado. vigilado.
 dormiēdo. ⁊ oēs actus suos i sicuti dñi
 sui dirigēdo. ita q̄ ill⁹ qd̄ aīa p̄ instictū
 cuiuslibet boni opis ad saluatōz expoſtu
 lat corp⁹ toto conamie iuxta decē p̄cep
 torū formā aliaq̄ mandata ecclīastica si
 ne tedio i pleat ⁊ p̄ficiat vt cū mēs iterū
 or ad vigilādū ⁊ i orōib⁹ p̄sistēdū deu
 te dño p̄ p̄ctis reconciliādo supplicare
 satagit corp⁹ exteri⁹ vt tedio nō vincat.
 s̄ ope p̄ficere ad meritū clamat. miles
 iste tāta fidelitā sig dño suo osit vt se
 picul⁹ p̄ eo expoat. qz vt ap̄s d. sc̄i mar
 tures ⁊ alij p̄po deuoti qdā p̄ saluatōe

domini sui. i. ale temptati sunt quia a te
 cti sunt quida in occisione gladij mortui
 sunt insup 7 plurima tormetoz genera
 de quibz i sacris scripturaz locis legim^r
 ad recociliandū dñm istū qui transgres
 sum p peccatū mortale fecerat grimmo
 aldū ducem. i. iesum xpm accedūt vt de
 vngariaybi nec obtinorē griodalviue
 re poterat liberaret Angaria mūdus iste
 dñ q est miserijs 7 tribulatiōbo plenus. i
 quo anima piculose vagatur. 7 de timo
 re mortis extreme pcuritur. Propterea
 mules. i. corpus dñs suū. i. animā ad hūc
 ducē grimmoaldū pducere de vngaria
 isti mūdi sp fatagit 7 intēdit vt saltem
 ad pedes regis p humilitatē 7 veniā ob
 tineat q sup sepius cōtra eū se erigēs
 iusticiā pot^r q̄ misericordiā meruerat
 Sed recociliatiōe oplerā homo sepius
 in peccatū reciduat in tantū q̄ grimmoal
 dus rex q̄ pater nr̄ 7 rex celestis est. por
 taticū q̄ est anima nostra in crastinū dā
 nare disposuit p iusticiā 7 equitatē. Sz
 misericordia pueniēte quā res hec mu
 nime latuit. corpus. i. fidelem militem
 ad pniā sub lecto obediētē 7 satisfacti
 onis occultauit tōnec grimmoald^r rex 7
 pater celestis portatico p mutū tribu
 latōis deducto peccatū misericorditer
 dissimulauit. Qui acceptis equis pa
 scualibz. i. alioz scōp̄ et electozū meriū
 ad ciuitatē astensem puenit. Ciuitas
 ista est de qua Job. in apocalip. dic. Vi
 di ciuitatē scām ierlm nouā descēdentē
 rē. Et de loco illo ad regē frācie propa
 uit. Frācia est illa sanctoz angeloz sup
 celestiu curiaybi rex in dyademate sem
 piterne glie coronat^r cum leticia refidet
 cū om̄is gaudij plenitudine. sed cū ma
 ne facto corpus 7 anima a pctō q̄ cōmi
 serant iā absolute ad iudiciū venerit. et
 p dyabolū accusant^r 7 examinātur de mo
 do 7 forma qualiter dñs. i. anima libe
 rata est a penis mortis eterne 7 vinculis
 eius. Tūc grimmoald^r rex iudex viuoz
 7 mortuoz a cōsiliarijs suis. i. iusticia vel
 equitate misericordiae vel benignitate in

ueiigaait q̄ pena tales digni sunt. Tūc
 iusticia q̄ capitali sentētia plecti dēat
 i. eternaliter dānari p peccatū cōmissū
 affirmat. Et alia pre dyaboli accusātes
 astabūt qui eos excoiados p iusticias
 iudicis pclamabūt. Sz benign^r dur qz
 pctm p p̄fessionē 7 penitentie satisfacti
 onē delectū ē sentētiabit eos ad vitā in
 gredi cum electis ppter nimā fidelita
 tē quā vn^r alteri oñdit 7 a morte libera
 uir 7 dicet. Isti digni sunt omni honore
 q̄ sic fideles suo dño extitef. 7 cordabit
 eos corona glie 7 leticie sēpiterne. Eld.

De adulterio Ca. clxxi.

Exigitur quod

quida rex habuit leonem lee
 nam 7 leopardū quos multū
 dilexit. Leo vero cū absens esset leena
 cū leopardo adulteriū cōmissit. Ut vero
 leo fetozē adulteriū in ea nō sentiret. so
 lebat sp balneare in fonte iuxta castz re
 gis. Rex vero cū b sepi^r vidisset quadā
 vice cū leena adulterata fuisset foueam
 iussit claudi. Leo vero veniēs 7 fetozem
 adulteriū sentiēs corā oibz eā tāq̄ iudex
 per sententiam latam occidit

Mystice

Iste rex est pater celestis Leo ē dñs nr̄
 Iesus xps. i. leo de tribu iuda. sz leena ē
 anima hois q̄ sepe adulteratur cū leops
 do. i. dyabolo. q̄ cū sic adulterata est cur
 rit ad p̄fessionem 7 saluatnr sed si desce
 dit sine cōtritione 7 confessione vindi
 ctam leonis euadere nō potest sed eā per
 iustā sententiā damnabit q̄ omnibz res
 probis dicetur. Ite maledicti in ignem
 eternū rē. A quo nos defendat qui sine
 fine uiuit 7 regnat deus per cūcta. secu
 cula benedictus. Amen.

Ex gestis romanorū cum pluribz ap
 plicatis historijs de virtutibz et vicijs
 mystice ad intellectū trāsiūptis recolle
 ctōrij finis. Anno nre saluo Mcccclxx
 viij. kalendas vero february. frvij

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

THE FIRST PART

Main body of faint, illegible text in the left column, appearing to be a list or a series of entries.

Faint text at the bottom of the left column, possibly a signature or a concluding note.

Main body of faint, illegible text in the right column, continuing the list or series of entries.

Abula sequēs

presentis operis continet duplicem numerum quorum primus indicat numerum et ordinem capitulorum in hoc libro se sequentium titulis eorum de semper positus. Secundus vero numerus ostendit folium in quo capitulum quodlibet incipit.

De dilectione Capitulū p̄mū. fo. i.

De misericordia et cognatione subueniendis Capitulum. ij. folio. i.

De iusto iudicio ca. iij. folio. ij.

De iusticia iudicantium. c. iij. folio. ij.

De sectanda fidelitate. ca. v. folio. ij.

De sequenda ratione. capitulum. vi. fo. iij.

De inuidia malorum aduersum bonos capitulum. viij. folio. iij.

De uana gloria. capitulum. viij. folio. iij.

De naturali malicia per mansuetudinem superanda. capitulum. ix. folio. iij.

De sponsatione anime fidelis. ca. x. fo. v.

De veneno peccati quo quotidie nutrimur. capitulum. xi. folio. v.

De malo exemplo. capitulum. xij. folio. v.

De amore inordinato. capitulum. xij. fo. vi.

De bono rādis p̄ntibus. ca. xiiij. folio. viij.

De uita sancti Alexij filij eusemiani impatoris. capitulum. xv. folio. viij. et viij.

De uita exemplari. capitulum. xvi. folio. ix.

De perfectione uite. ca. xvij. folio. ix.

Item omne peccatum quibus predestinatorie grauissimum nisi respirationis baratro subiacet est irremissibile. ca. xvij. fo. xij.

De peccato superbie. capitulum. xix. folio. xij.

De miseria et tribulatione. ca. xx. fo. xij.

De dolo et desperatione et cautela ipsius contraria. capitulum. xxi. folio. xiiij.

De timore mundano. capitulum. xxij. folio. xiiij.

De spiritali medicina. ca. xxij. fo. xv.

De suggestione diaboli per temporalia. capitulum. xxiiij. fo. xv. (ne. ca. xxv. fo. xv)

De beneficio obliuione et ingratitudine.

De humilitate. capitulum. xxvi. folio. xv.

De iusta remuneracione. ca. xxvij. fo. xvi.

De inexcusabili dolo uetularum. ca. xxviiij. folio. xvi.

(lio. xvij. Notabile de iudicijs malis. ca. xxix. fo. xvij.)

De peccato et iudicio. ca. xxx. fo. xvij.

De rigore mortis. ca. xxxi. folio. xvij.

De inspiratione bona. ca. xxxij. fo. xvij.

De iactantia. ca. xxxiiij. fo. xvij.

De ponderacione uite. ca. xxxiiij. f. xvij.

De pacis reformatione et uindicta eadem dissipantium. capitulum. xxxv. fo. xix.

De cursu uite hominis. ca. xxxvi. fo. xix.

De mensura in celum erectio. ca. xxxvij. f. xix.

De cautela tolerandi peccata. c. xxxviiij. fo. xx.

De reconciliacione dei et hominis. c. xxxix. f. xx.

De modo temptacionis et peritiam. c. xl. f. xx.

De victoria christi et caritate eius nimia. capitulum. xli. folio. xx.

De defectu caritatis. c. xliij. folio. xx.

De christus clausus infernum sua passio et uoluntaria morte. ca. xliij. folio. xxi.

De inuidia. ca. xliij. folio. xxi.

De solis boni intrabunt regnum celorum capitulum. xlv. folio. xxi.

De septem peccatis mortalibus. c. xlvj. f. xxi.

De tribus regibus. ca. xlvij. fo. xxiij.

De iusta sequela malorum. c. xlvij. f. xxiij.

De subtili diaboli illusione. c. xlvij. f. xxiij.

De laude recte iudicantium. ca. l. fo. xxiij.

De iniustis exactoribus. ca. li. fo. xxiij.

De fidelitate capitulum. liij. folio. xxiij.

De bonis rectoribus non mutandis. c. liij. folio. xxiij.

De regno celesti. c. liij. f. xxiij. (f. xxiij)

De reuocatione peccatricis anime in exilium satisfacionis misse. c. lv. f. xxiij. et xxiij.

De memoria mortis. ca. lvi. fo. xxv.

De perfectione uite capitulum. lvij. fo. xxv.

De confessione capitulum. lvij. fo. xxvi.

De superbia nimia et quomodo superbi ad humilitatem maximam sepe perueniunt satis notabile. capitulum. lix. folio. xxvij.

De auaricia et eius subtili conamine. capitulum. lx. folio. xxvij.

De premeditatione spiritus sancti. c. lxi. fo. xxix.

De pulcritudine fidei anime. c. lxi. f. xxix.

De mundanorum delectationibus siue oblectationibus. capitulum. lxii. folio. xxxi.

De diuina incarnatione. c. lxii. folio. xxxi.

De cura anime capitulum. lxvi. folio. xxxi.

De constantia capitulum. lxvi. folio. xxxi.

De executione in extremis non habenda. capitulum. lxvij. folio. xxxij.

De non subitocedente ueritate usque ad mortem. capitulum. lxvij. folio. xxxij.

De castitate. capitulum. lxx. fo. xxxiiij.

De compunctione fidelis anime. ca. lxx. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De remuneracione eterne patrie. capitulum. lxxi. folio. xxxiiij.

De ingratorū trucidatiōe. c. lxxij. f. xxxv
De auaricia q̄ multos excecatur. c. lxxiij
folio. xxxv. De p̄spectione et p̄
uidencia. capitulū. lxxiij. folio. xxxv
De cura mōdi nō sectāda. lxxv. f. xxxvi
De concordia cap. lxxvi. fo. xxxvi
De ad diuitias nō est anhelandū. capi.
lxxvij. fo. xxxvij. De constantia
amoris mutui. c. lxxviij. fo. xxxvij.
Quis nescit p̄sumere non audebit
capitu. lxxix. folio. xxxvij.
De resutia dyaboli et quomō iudicia
rei sunt occulta. ca. lxxx. folio. xxxvij
De mirabili diuina dispensatiōe et ortu
beati gregozij pape. c. lxxxi. fo. xxxviii
De iudicio adulterantiū. c. lxxxiij. f. xliij
De timorosa custodia ale. lxxxiij. f. xliij
De bñficijs rei sp̄ memorādis capitu.
lxxxiij. fo. xliij. Ex oratio nra me
lodia est corā deo. c. lxxxv. folio. xliij
Ex p̄tōribz grām diuinā exposcentibz
dñs misericordit̄ descendit. lxxxvi. f. xliij
Ex xp̄s se p̄ nobis morti exposuit. c. lxxx
vij. folio. xliij.
De cautela dyaboli qui multos ad in
teritum subducit. c. lxxxviii. folio. xliij.
De triplici statu mūdi. c. lxxxix. f. xliij
De libertate arbitrij. ca. xc. folio. xliij
De acidia et pigricia. ca. xci. folio. xliij
Christus elegit mori p̄pter vitā nrām
capitulū xcii. folio. xliij
De hereditate et gaudio fidelis anime
capitu. xciii. folio. xliij
Ex aīa pulcra p̄ peccatā lepra infecta pri
stinā pulcritudinē h̄re nō poterit nisi p̄
altos gemit̄ et p̄fūda suspicia. ca. xcvi
fo. xliij. Ex xp̄s restituit nobis h̄re
ditatem sup̄ne patrie. ca. xcvi. folio. xliij
De vita p̄ns est vita remissionis et gr̄e
De morte. c. xcviij. f. xliij. (ca. xcviij. f. xliij.
Deus in hac vita placari pōt. xcviij
De virili pugna christi et ei⁹ victoria
capitulum. xcix. folio. xliij.
De christus peccatorem non statim per
iusticiam precipitat sed misericorditer
eum penitentē expectat. capi. c. fo. xcvi.
De mūdo in maligno positus est et vn
diḡ angustie. capitu. ci. folio. xliij.
De transgressionibz anie et vulneribz
eius. capitulum. cij. folio. xliij.
De omnibz rebus cum consensu et pro

uidencia semp̄ agēdis cap. cij. fo. xliij
De bñficiōz mēoria. ca. cij. folio. xliij
De vicissitudine cuiuslibet boni et p̄s
sertim recte iudicantiū. cap. cv. fo. xliij
De restigilandū cōtra fraudes diaboli
li ne nos decipiat. capitulū. cvij. fo. xliij.
De memoria mortis et nō telectādo in
tempalibus. capitu. cvij. fo. l.
De p̄missiōis fideli cōstātia. c. cvij. f. l.
Quos deus dicit diaboli⁹ p̄ auariciā in
fine decipit ad gehēnā. ca. cx. folio. li.
De mirabili errantiū reuocatiōe et as
fictōz pia cōsolatiōe. ca. cx. fo. liij. et liij
De custodia et circūsp̄ctione bñda ad
gregem cōmissum. ca. cxij. folio. liij
De curatione anime p̄ medicinā sup̄ce
lestis medici qua quidā curant et quidā
non. capitulum. cxij. folio. liij
De spiritali pugna et remuneratione p̄
victoria. capitulū. cxij. folio. lv
De liberatione hūani generis a fouea
infernali. cap. cxiiij. folio. lv
De morte christi p̄ nra recōciliatione.
cap. cxv. folio. lvi.
De dilectione rei quomō omnes nos
equalit̄ diligit vsqz dū ipm p̄ pctā nra
decipimus. capitulum. cxvi. folio. lvi
De obstinaciōe et p̄uerti nō valētibz et eoz
plaga p̄ diffinitiuā sniam. cxvij. fo. lvi
De fallacia et dolo. ca. cxviij. fo. lviij
De omni viuentiū in mūdo de bñficijs
accepti est ingratissim⁹ hō. ca. cxix. fo. lviij
De subtili mulierū decēptōe et decēptoz
excecatione. ca. cxx. folio. lviij.
De gloria mūdi et luxuria q̄ multos de
capit et ad interitū reducit. c. cxxi. f. lix
De adulterū mulieribz et executiōe quo
rundā prelatoz. ca. cxxij. folio. lx
De iuuēcule p̄ p̄ntes sunt a luxuriosis
coercende et voluntati p̄prie nō relinq̄r
de. cap. cxxij. fo. lx
De mulieribus nō est credēdū neqz ar
chana cōmittenda quoniā tēpe iracundi
die non celant. cap. cxxiij. folio. lx
De mulieribus nō solū pandūt secreta. sed
ad h̄ mētunt̄ plura. ca. cxxv. fo. lxi.
De mulieribus in nullo est credēdū
et p̄sertim de secretis Exemplum iō
cale. capitulum cxxvi. folio. lxi
De iusticia et eq̄tate disertissimi iudicis
xp̄i p̄ occulta iudicia. c. cxxvij. folio. lxi

De iuste aliena bōa occupātibz q̄ gra
uis erit eoz disceptatio. c. cxxviii. f. lxxij
De amicitie de pbatōes. cxxix. f. lxxij.
De vir sapiens plus valet viro forti. ca
pitulum. cxxx. folio lxxij

De diuitibz quibz datur 7 paupibz qui
bus id quod habent abstrahit quō deus
eos eternaliter remunerat ppter cele
stem patriā. capitulum. cxxxi. folio lxxij

De inuidis qui bonos per malam, vi
tam inficiunt. cap. cxxxiij. fo. lxxij.

De spūali amicitia. ca. cxxxiij. f. lxxij

De innocēti morte xp̄i. c. cxxxiij. f. lxxij

De consciētia nra dum angustiat̄ ad
deum per cōfessionem 7 opa meritoria
recurramus. cap. cxxxv. folio lxxv

De vigilare debet pastor animaz. capi
tulum. cxxxvi. folio lxxv

De naturali benignitate xp̄i et miseri
cordia quibz naturalr pctoribus puer
tentibz misetur. 7 q̄ christ̄ recipit quos
mūdus eijcit. cap. cxxxvij. fo. lxxv.

De illis quos austeritate vicere n̄ pos
sum? / benignitate supem? cxxxvij. f. lxxvi

De vulneribz anime. ca. cxxxix. fo. lxxvi

De iusticia 7 equitate invita pnti 7 fu
turo semp inueniendis. ca. cxl. fo. lxxvi

De sano consilio semp audiendo 7 cō
tratio abijciendo. ca. cxli. folio. lxxvi

De dyaboli laqueis q̄bus nos circum
uenire satagit. caplin. cxliij. folio lxxvij

De timore extremo iudicij cū expositō
ne. cap. cxliij. folio lxxvij

De statu mōi actuli. ca. cxliij. fo. lxxvij

De via salutis quam dñs deus p filiu
suum aperuit. ca. cxlv. folio. lxxv

De principibus 7 magnatibz fortit̄ ar
guendis p eoz forefact̄. c. cxlvi. f. lxxv

De peccati veneno qd̄ aniam intorcat
capitulum cxlvij. folio lxxv

De peccatum hic vel alibi punietur. ca.
cxlvij. folio lxxv.

De vana gl̄ia quas multa mala sequū
tur. capitulum. cxlix. folio lxxv

De roze celestis gratie. ca. cl. folio lxxv

De ania peccatrice per peccati leprā in
fecta quō curat. ca. cli. folio. lxxv

De xp̄s ab eternis picul 7 demonū ob
sidionibz nos liberauit. ca. cli. fo. lxxv.

De tribulatiōe tpali q̄ i gaudiū sempi
ternū postremo cōmutabit. c. cliij. f. lxxv

De celesti patria. capitulum. cliij. f. lxxvij

De mō pugne in passione christi 3̄ dya
bolum. cap. clv. folio. lxxvij

De cā subuersiōis troye. clvi. fo. lxxv

De pena pctor̄ non satisficientiū in p
senti p delictis. ca. clvij. folio lxxv

De perpetuitate aie. c. clvij. fo. lxxv

De inuētiōe vineaz. ca. clx. fo. lxxv

De retractōe diaboli ne bonū opemur
et p̄stim vt eccliam vsq̄ ad cōpletionē
diuoz nō ingrediamur. cap. clx. fo. lxxv

De deo pro suis beneficijs semp regra
tando. capitulum. clxi. folio lxxv

De cauendis impcatoriibus cum expo
sitione. capi. clxij. folio. lxxv

De timore inordiato. ca. clxij. f. lxxvi.

De pueritate mūdi. ca. clxij. f. lxxvij.

Itē de mūdi pueritate. clxv. fo. lxxvij

De ludo scacoz. ca. clxvi. folio lxxvij

De audiēdo bono p̄silio. clxvij. f. lxxvij

De eterna dānatione quā p p̄ctm̄ inci
dere cognoscimus 7 tamen moniti nō
vitamus. ca. clxvij. fo. lxxvij.

De duodecim legibz 7 modo viuendi
capitulum clxix. folio lxxvij

De reuocatione peccatoris ad viam pe
nitentie. ca. clxx. folio lxxv

De dilectiōe 7 fidelitate nimia 7 q̄ ve
ritas in morte liberat. clxxi. fo. lxxv.

De pstantia fidelis aie. clxxij. f. lxxv.

De sarcinis 7 grauaminibz mōi et gau
dijs celi. ca. clxxij. folio. lxxvij.

De natura docet nemo tollere p̄t et ve
ralione inḡit̄udinis. c. clxxij. f. lxxv.

De diuersitate et mirabilibz mūdi cū
expositione inclusa. clxxv. folio lxxv

De medicina spūali. ca. clxxvi. fo. xc.

De persecutione. ca. clxxvij. folio xc.

De omniū diuitiaz matre prouidētia
capitulum. clxxvij. folio xci

De gula 7 ebrietate. ca. clxxix. fo. xcij

De fidelitate. cap. clxxx. folio xcij.

De adulterio. capitulum. clxxxi. fo. xcij

Expliciunt tituli omniū capitu
loz in hoc libro cōtinentiū cū nu
mero eozundē 7 folioz.

Bbas q̄dā in mari volūū repit
in quo iuuenē pulcerrimū se
ricis iuolutū inuēit quē bapti
sans gregorū nūcupauit q̄ p̄
dño mirabilē agente elect̄ ē in papam
et vniuersalē ecclie sc̄tē rectorē. ca. lxxvii
Bibbas cū tosmūda cursatrice celerit̄
ma cucurrit ⁊ eā p̄ tria vicit. ca. lx.
Bis salō peccātē mortale significat i fi. xix
Bichille mortuo troya capis ca. clvi
Bidā ad pbādū i paradīū posit̄ ē **B**ides
Adulterantiū lex ⁊ eorum punitō gra
uis capitulo iij. Itē lxxvi. Itē. c.
Agricola filiā suam temōibz cōmēdās
subito rapuerūt ⁊ ad septenniū in m̄ o
tes cruciauerunt capitulo clxij
Biliter miles illustris pugnat cū quo
dā aduersario milite i loco subterrāco
Bile x̄adri regnū q̄ aresto (ca. clv)
tele in magistr̄ hūit ⁊ eū de septē infor
mauit caplo lxxvij Itē xi.
Alexandri sepultura q̄lis fuerit lxxi
Alexandri regnum capitulo ix
Alere d̄m̄ p̄ntes ⁊ eos sustētare. xiiij
Alman ad cōiuiuium assueri vocat̄ quō
expeditus est capitulo clxxij
Amicos tres filius regis post laborē mul
toruz itinez sibi acq̄siuit capitulo clxxix
Amici duo quoz alter i signū oferatio
nis p̄petue bibit alteri sanguinē. lxxij
Angelica natura et hūana capitulo viij
Angelus vnicū filiū militz q̄re occide
rit pegrino comite capitulo lxxx
Anima hūana impatori opatur. c. x
Aia moris q̄n p̄ctm̄ mortle p̄mittit. ccl
Anima filia dei d̄r capitulo lxxvij
Anima nobilissimo sponso. s. christo p̄
baptismum responsatur capitu. lxxvij
Anima n̄ra decies clarior erit sole an
teq̄ vitam eternā ingredietur ca. xcviij
Anima que peccauerit de monte regu
celestis precipitatur capitulo iij
Aia p̄ p̄ctm̄ sponsa diaboli efficit̄ ca. vi
Aia pulcra ē sp̄osa x̄pi ⁊ ei amasia. xiiij
Aia adulteri si cōmittit q̄n mortalit̄ pec
cat capitulo lvi. (mus cap. lxi
Ania p̄ p̄ctm̄ si ceciderit quomō facie
Anul duplex obliuiois. s. ⁊ mēorie lxxvi
Aper strenuus qd̄ significat. ca. lxxvij
Apro caudā auferre quō intell̄. ibidē
Aq̄ iordanis baptismū significat. xix

Aquile natura capitulo lxxvij
Artifex qui fabricauit vitru ductile qd̄
frangi non potuit p̄pter ingenū ⁊ sciam
illam moritur capitulo clvij
Al mari delemus virtutibz cap. lxxij
Alma sanguinolenta in camera nostra
habebimus capitulo lxi. in fine.
Almasa duplici di fili armat̄ erat celiij
Al sin corā dño more caniculi saltās ē
ideota i ecclia corā p̄lo p̄dicans. lxxix
Alino dei regnū qui legē dedit de tribu
veritatis descendis si cap̄ ⁊ ad mortē
sententiat̄ vellet euadere. ca. lxxij
Almerus rex grande cōiuiuiū fec̄ quos
et q̄les ad illud vocauerat ca. clxxvij
Almaricia multos excecatur exemplū pul
cum capi. lxxij. (ortū habet. xvij
Audi vide i acesi vis viuere i pace vñ
Aurē sinistra auferre qd̄ sit. lxxvij. i fi.
Aurē dexterā auferre quō itelligit ibid
Auro ⁊ argento nul vili? ca. clxx.
Alculus sancte crucis p̄niam desi
gnat que nos ad viam salutis di
rigit. capitulo. ci.

Baptismus filios di legitimos nos cō
stituit capitulo. ix
Barbari ymaginē christi in ediffa ciuit
tate sustinere nō possunt ca. duij
Barbetonfor mappā tomiciani respici
ens vndiqz circūscriptā vidit. Quicqd̄
agas prudēter agas s̄ respice si. ca. ciij
Basilicā optimā construxit imperator
romanus capitulo lxxi.
Basiliscus alexadri magni milites sine oī
vulnerz inter signio interfecit. clxxix
Beneficiū legis qui impleuerit nō mo
rietur capitulo lxxij
Beneficia dei nō recordās castigationi
subiacebit in extremis ⁊ amissionē t̄pa
lum patietur in p̄nti. capitu. lxxvij
Bellum mortale p̄ nobis x̄ps suscepit
quādo inter nos ⁊ diabolu p̄ p̄ctā n̄ra
se interposuit. ca. lxxvij
Bellum x̄pi hereditatē regni celestz nos
bis restituit **B**ibides. cap. lxxvij
Bonū nō ē fidē frāgere potēti. ca. clxxij
Buccinatores mane canebāt a si domuz
illz q̄ occidi tebebat. ⁊ sic vestibz nigris
indutus ad iudiciū veniebat. ca. celiij
Bufo pugnas cū serpente adiutorio cui
iusdā strenui milij sup̄at. ⁊ miles vuln?

venenati per bufonē recipiens a serpe
 te curatur ⁊ ei regeratiatur. cap. cccij.
 Andela quā alexander rex po
 suit vitam pntem significat. cccvi
 Andela romanorū q̄dū arde
 bat veniētes ad grām recipiebat. ccviiij
 Candida līa quā laic⁹ didicit celestius
 gaudiorū desiderū significat. ca. ccv
 Lancilla a dño dilecti qui sint. c. xxix
 Laceri infernali aīa adiudicabit q̄n p
 pctm mortale adulteratur. cap. lxxxvi
 Laro vxor nra dicitur capitulo. x.
 L c c c quattuor in circulo man⁹ regie
 vulnerate quid sint capitu. xiiij
 Caritas christi nimia. capi. xcij
 Laro nra d̄s ligati tribu cathenis. ccviiij
 Laro nra totiens adulterū cōmittit
 quotiēs a deo p pctm mortale cadit. ciiij
 Larpentarij camisia q̄re lotione nō in
 diguit. capitulo lxxix
 Larnē nram macerare debem⁹ q̄ntū de
 Lanū currentiū q̄tru/ (liquit. ca. lxx
 or genera habet diabolus. cap. cclij
 Castitatem si suare volumus q̄d facie
 mus. ca. ccviiij. in fine
 Castz amissū p tria regi restituit. cccx
 Cathena triplici diabolus per nos liga
 tur. capitulo. dxxviiij. in fi.
 Lautelam habuit quidā princeps con
 tra hostes suos. capi. lxxxviiij
 Lautela dyaboli qua vititur d̄s nos de
 cipere nescit. Ibidem. lxxxviiij.
 Claustrales q̄re tylerio cōpanf. cliiij.
 Claudius rex filiam vnicā habuit quā
 locrati p̄so ppter sapiam quia diuitias
 nōn curauit. desponsauit. ca. lci.
 Cibus demonum est pctm. ca. ix.
 Coniiaz natura de vindicta adulterij
 capitulo. lxxxij
 Ciphū abstulit angel⁹ a quodā ciue pe
 regrino comite. cap. lxxx
 Cistallus in mōtib⁹ qd sit. capi. cclij
 Cecus ⁊ claud⁹ mun era recipiūt. lxxi.
 Columnā marmoreā p̄ls roman⁹ ere/
 Columba lrās porta/ (rit. capi. ccviiij
 bat ciuitati obfesse. capitu. xxxviiij.
 Conuuiū magnū rex fecerat. ca. lxxi
 Conuue reges tristē videntes p̄moue
 Conradi regnū. ca. xx. (batur. ccliiij.
 Conrad⁹ impator audiuit tribu vicib⁹
 accipe/tribu vicibus redde/ ⁊ tribu vici

bus fuge. qd ista sint. vide ca. xx. cir. fi.
 Cor regis intorricati oburi n̄ po. xxxij.
 Cor auicule comedi phibef. ca. xxxiiij
 Cor in homine de⁹ magis diligit q̄ cete
 ra membra. capitulo. lxxxiiij
 Cor nostr⁹ vicijs obsidetur. cap. ccviiij.
 Corpa venenosa ppter nuniā frigidita
 tem carent vermibus. cap. xxxij
 Coronam carere est ciuium leges rep
 hendere. capitu. xxxiiij
 Coronas tres offerre debem⁹ tribus re
 gibus. capitulo. clviij.
 Coronā dēm⁹ reddere filio dei multipli
 ci de causa. Ibidem. cap. clviij
 Corpus defūcti reg⁹ q̄re de sarcophago
 Corp⁹ incorruptū ⁊ ma/ (extrahit. p̄v
 amū rome inuenitur. cap. clv.
 Cornu decentissimū neccare repletum
 a quodā incognito tradit venatoribus
 in anglia. exemplū delectabile. ca. clxi.
 Cornu traditio qd significet Ibidē no
 ta plura de cornu cū expositione et mo
 dilatioue sua. capitu. cclii.
 Cornu rapuit oculū medici. ca. lxxxvi
 Coruū vnū a pte posteriori vir qdā ad
 temptandū euolatū mulieri asseruit q̄
 secretū celare non potuit. s̄ vicinis mu
 lieribus de duobus dixit. ⁊ ille vteri⁹
 vsq̄ ad. lxx. cozuos quos a viro' per po
 steriora volasse dixerunt. capi. cccv.
 Crux sancta a rbozi cōparatur. c. xxxiiij
 Crucē circūscriptā vndiq̄ miles repe/
 Enor rex quō tribu re/ (rit. lxx.
 gibu mūera p̄ciosā obtulit. clviij
 Danorum rex a regibus sanct⁹
 munera reacepit Ibidem
 D d d d quattuor in circulo manus re
 gine qd significant. capitu. xiiij
 Defectū multiplicē gibtosus hūit. clviij
 Defuncti pollex quō cartam sigillauit.
 Demōes sunt ciues ⁊ recto/ (ccviiij.
 res tenebray huius mundi. cap. ix.
 Deus delectat in tribu generib⁹ ho. viij
 Hora ibidē pulcrā expositōem. ca. viij
 Deus p̄ duos filios habuit/vnum de
 ancilla ⁊ vnum de libera. capi. xc.
 Dies dñica est dies priogeniti dei. ca.
 Dyocleciani regnū. ca. vij. (lvij.
 Dyocleciani lex de mlierib⁹ adultera/
 Dyabolū soluere ⁊ isinū po/ (tibo. ca. c.
 nere quid sit capitulo. clxxiiij. 03

Draco repperus in monte p guidonem
et tyrium socum suū auro fuit plen^o. ca
pitulo. clxxij
Dyaabol^o neminē supare p̄t nisi volentē
Dyaabol^o nunq̄ placat. ibidē i fi. (cluij
Dyaabolus in venatōe sua habet q̄ttuoz
genera canū currentiū. cap. cclij
Doliū nullū inē q̄nq̄ fil^o p̄i infirmā
ti ap̄iti voluit s̄ callidese excusant. et
hec volia q̄nq̄ de^o a nobis pent ap̄iti. ca
Dñā nobil^o p̄ pegrinū ab an^o (pi. lxxij
gustūs ⁊ tribulatōib^o liberaf. capi. xxv
Dñs q̄dā potens duos filios suos ad
scholas misit q̄d eis p̄tigit. cap. xcij.
Domiciani regnū q̄ iusticiāz miro mō
dilexit. capitulo. ciiij.
Dorotheus legē statuit vt filij p̄ntes
suos sustentarent ⁊ alerent. ca. xiiij.
Drietas vicū pessimū ē de quo
infinita mala puenerit. clxxix
Ecclia d̄r porta marmorea. liiij
Edifica ciuitas habet ymaginē xpi mira
bilis facientē teste getuasio. ca. cluij
Elementa celi imp̄operabūt pctōib^o
in die iudicij de oib^o q̄ eis ministraue
runt capitu. xx. ad longum.
Eleosinā viti ecciastica dare tenef. d̄ix.
Epistolā puerul^o inocēs stās sup portā
ciuitatis ⁊ legēs q̄d p̄tinebat. ca. cluij.
Eq̄ster p̄i ⁊ pedester miles q̄dā ad ve
niā r̄ḡ accedēs tria secū portauit. cxxiiij.
Equū i via amittere q̄d significat. c. xiiij
Equus per altitū illustrē lustrat^o a mi
lite subterraneo mirabilis fuit. ca. clj.
Equus militis triūphanq̄ est corp^o xpi
in crucis p̄nibulo pendentis. Ibidem.
Eraclius regnauit q̄ iustissimus ⁊ eq̄s
sim^o iudex iust in oib^o nec p̄cib^o nec
miserib^o a iusticia ei^o flecti potuit. ccl
Errantē pater celestis ad penitentiam
pie reuocat. et quō facit hoc. cap. ix
Eusemiani regnū q̄ fuit p̄ fcti Alexij
cum historia vite eiusdē. ca. xvi.
Eusebi^o i cr omic^o narrat de quodā impa
toze q̄ oib^o tā diuitib^o q̄ pauperib^o fm
merita vel demerita p̄miū iponebat. ca.
cxxxviiij. **E**xaminatio testū diaboli
qui sūt supbia vite / cupsa carnis ⁊ cō
cupisctia oculoz. ca. cxxviiij.
Exiliū filij medronis regis in honore
commutatū est capitulo. cxxviiij.

F F tria i colūna q̄d significēt. clj
Fabius fm dictū valerij roma
noz captiuos redemerat p̄ p̄mis
sam sibi pecūiaz q̄d ei acciderit. vide. liij
Falco in partica dñm suū quē p̄i opti
me coguit ip̄tere voluit. c. lix. in fi.
Falco bona tp̄alia significat. capi. xc.
Familiā nr̄am ip̄recatōib^o dyabolo cō
mēdare n̄ dēm^o q̄d piculosissimū ē. exē
plo cuiusdā agricolē q̄ filiā suā dyabolo
mēdauit ⁊ statim vsq̄ ad septēniū p̄ eū
rapta est ⁊ in mōtib^o educata. ca. clxxij.
Fidelis amicitia duoz militū vnus de
egypto alterius d̄ baldach. capitu. clxxi
Filia regis vnica p̄ lep̄ā infecta quō
Filia regis / vna pul^o (curatur. c. xiiij
cerrima ⁊ omib^o amorosa. altera nigra
et omnibus odiosa. capitu. lxxviiij
Filij succurrentes p̄ntib^o in n̄citate cō
stitutis cū discretionē ⁊ diligentiā. xiiij
Filie dei sunt iusticia ⁊ misericōdia. cap. iij
Filius dei ⁊ mundus duo fr̄es sunt quia
ambo a patre celesti p̄cesserunt. ca. ij.
Filius pd̄igus substātia s̄umpta eget
Filij polimij rei (re cepit. capi. ix.
gis tres quid significant. ca. xci.
Fili^o medronis regis a p̄fe exulat^o ad r̄gē
p̄rsaz p̄fis sui iūmicū fugit. ca. cxxxviiij
Fili^o reg^o m̄dm visitās q̄d significet. cxxxix
Forefactū nostz dimittit dum candela
vite nr̄e nō extinguitur. ca. xc
Forestā circūuallatā rex q̄dā habuit d̄i
uetior animalū generis plenam. cclij
Fugere delemus multa. capi. xx.
Fulgentiū regnum. capitulo. ccli
Fridericus impator secundus portam
marmoreā construxit ⁊c. cap. liiij
Fructuose p̄dicās fr̄em suum lucrās in
moralisatione. capi. xiiij
Fur domū diuitis ascendēs p̄ astuciā
hospitis crucibus fractis capitur et lu
spendio adiudicatur. ca. cxxxviij
Fillus opatur. pp̄bis. Item apo
stolis ⁊ euāgelistis. Itē verbi
dei p̄dicatoribus. ca. lxxviiij
Falli qui pandebat adulteriū regine
caput amputaf. sed q̄ veritatē tacuit n̄
Fall^o regnauit. ca. lxxix. (occidit. lxxviiij
Faus i cui^o reg^o erat pulcerrima virgo
noīe florētina cui^o formositate depigere
vix potuit pictoz expertissim^o ⁊ aiām nr̄az

pulcrum significat. cap. lxxij. p totum
Bladius iniquat a nobis p̄i cer dem? ix
Bantler locū gaudendi sine fine opta
Bladij q̄ttuor acutissimi ex (bar. ca. i.
omni pte positi qd̄ significent. ca. cclij
Bladius p̄pendit in filo serico sup̄ ca
put fratris regis Ibidem
Bernasius narrat de imagine saluatoris
notabile exemplum cap. cluij
Bregorij ortus quō int̄ fr̄es ⁊ sorore est ge
nitus ac in aq̄m cū tollō est piet̄ q̄ p̄
mlta rpa m̄em suā ignorās respōsavit
quā dimittēs ⁊ p̄niam agens romā per
terit vbi in papaz est electus. ca. lxxi
Biblosus otoli dare nō voluit q̄re. p̄
stea cappam relinq̄re oportuit. ca. clviij
Bula vicū est detestabile teste cesario
Bula q̄nq; gradus pec̄ (capitu. clxxix
candi in se habet. capitulo. clviij
Buido miles socio suo tyrio fidelissim⁹
fuit. capi. clxxij
Ereditatis diuisio fm̄ leges cu
iusdam regni. cap. lxx. cc.
Heremitarū iacēs in spelunca
reciduiare. p̄ponēs mirabilē p̄ angelū q̄
ei pro comite in via sociatur reuocat⁹
est et vitam emendauit. cap. lxxix.
Hō cecus et claud⁹ ⁊ multiplic̄. ca. lxxxi
Hō qui p̄ pct̄m defozat ⁊ ginē. i. alam
cui pene subiacēbit fm̄ legem. cap. l.
Hō sup̄bit qz p̄dere vtuq; carz. cxxix
Hō p̄patur glaciē. ca. cxxvi
Hōmīs descriptio fm̄ totū cursum vite
sue data p̄ q̄ndā p̄m sapientem Ibidem
Homo comparatur flori. capitulo. cxxvi
Homo quid sit Ibidem
Hō p̄p̄ mūdana sepi⁹ vitā suā amittit
Hominū tria genera. c. cxxvi. (cvi.
Item hōim tria genera. capitulo. lxxv.
Hōim mōstruosa ⁊ diūsa genera. clxxv
Honor triplex fact⁹ ē ch̄usto saluatori
in die palmarū. capitulo. cxx
Hospiciū ad manendū in nocte acci
pere nō debemus vbi dñs dom⁹ est senex
et vxor iuuenula. cap. ciiij
Hostie visibilis que in altari dectat
multe sunt p̄prietates. capitulo. cxiij
Humana natura p̄patur regine. ca. cxiij
Humanū genus captiuum erat p̄ pec
catum primū p̄ntis. capi. v.
Anitor prudens denarium petijt

ab intrantib; ciuitatem iuxta secretum
regis sed non ab omnibus. capitu. clviij
Ictus tres in porta palacij p̄ lege impe
ratoris sibi fuisse volentū qd̄ sint. cxiij
Ignē fouere cū gladio qd̄ sit. c. cxxiij
Ignē sine lesiōe portare quō intelk̄ lxx
Ieiuniū p̄paf̄ anulo exēplo thobie. c. r.
Ignorantia pct̄m excusat capitu. lxxiij
Inuitari dñt iumici exēplo guiddōis. cxiij
Indie diuersa genera hōim. ca. cxiij
Incarnatio xp̄i fecit eū deponere oēm
Jonathas custo (caulteritatem. ca. c.
diens ortum trayani impatoris ap̄rum
ortū subuertente paulati occidit. lxxxiij
Jordanus regnauit. capi. lxxviij
Iouiniani regnū q̄ nimis elatus erat
quō a regno disponēte deo deposit⁹ et de
trusus ē. ⁊ q̄ ma gnā inopiā in āno de
iectionis sue patiebat̄ angelo dei in per
sona sua interi regnū gubernante. lxx
Impatoris lex de recte iudicando ⁊ pe
na eam transgredientiū. ca. cxxix
Iulianus miles p̄sciuit q̄ p̄ncēs suos
occideret. refugit ⁊ tñ ignoranter ambo
in lecto positos gladio interemit. cxiij.
Iulius cesar anteq̄ moreret̄ tria signa
mortē suā predētia accepit. cap. cxiij.
Iustitia ⁊ veritas misericordia ⁊ pax sunt
q̄ttuor filie regis celi. ca. lv
Ic̄ triplex in baptismo ch̄usto
ministrare p̄missimus. ca. ccli.
Laiicus tres literas solū didic̄
prima fuit nigra. secunda rubea. tertia
candida. ca. cxxv.
Leena adulterās p̄ leonē occidit. clxx
Leonis regnū qui delectabatur videre
pulcras mulieres. cap. viij
Lepozarios optimos rex quidā habuit
qui dum vinculati ⁊ colligati erant mu
tuo se dilexerūt. sed sep̄ati infatigabilē
se momorderunt. ca. cxxxiij
Lilium repudij recepit vxor adultera
que tñ p̄ actā p̄niaz misericordiē est re
Ligurius miles no (uocata. capi. lv
bilis duodecim leges condidit. clxx
Littere mortis iudicis quas iuli⁹ cesar
acceperat quid significent. ca. cxiij
Lras mortis legete debem⁹. ca. cxiij
Littera capital̄ telef̄ a noīe cesar. ibid.
Littera nigra quā laicus didicit recoro

clationē pctōz significat. cap. cxxv.

Oculus duas cordas habet ad apien-
dum. cui cor nostrū compaf. capitu. lx

Lucifer furi cōpatur. ca. cxxvi.

Lucerna ardens ad corp^o incorruptus
gigantis maximi rome inuenta est nec
aqua nec flatu extingui potuit. ca. clviij

Lusor occurrens btō bern. aiā pdidit
taxillando. ca. clxx.

Om m m qtuor in circō ma-
nus regine vulnerate qd signi-

Magus qdā oz (sicut. xiiij

tum pulcerrimū habuit. ca. xxviij

Magoz ioculator incātatio. ca. xxviij

Magoz sanctor veneratio. ca. clviij.

Magafactoris descriptio. ca. xi.

Marcus regnauit 7 quid sub eo gestus
sit vide in cap. lxxxi.

Marmoza porta p fridericū impato-

rem secundū xpe capuā cōstructa in su-

pcriptione p titulo qd p̄tineat. ca. lviij

Mare dz mund^o iste p̄ multas rōnes

Mres annuere dñt filiab^o su^o (ca. xvij

is iuuenclis tractare luxuriosa. cxxviij

Maximiani regnū. ca. lxxviij

Maximian^o rex dedit iustū iudiciū

duobus militibus. capitu. cxxviij

Maxenc^o tyrann^o romanos heredita-

tate priuare voluit. ca. lxxv

Medro rex filiū vncū hūit quē postea

i exiliū misit qz p̄z suū spuit. cxxviij

Medici duo exptissimi q̄ altrinfec^o oca-

los suos effodierunt 7 sine lesiōe ad vi-

sum pristini 7 claz restaurauerunt. lxxviij

Medici tres q̄ rti a citate coz expellūt

et inficiūt p̄ excellentiā. ca. cxxxiij

Medici reproboz q̄ sint. Ibidem.

Mercator qdā tres sapiētias domicia-

no impatori vendidit quālibet p mille

florenis q̄ vitā ei^o single saluabāt. ciiij.

Miles qdā tres filios hūit 7 cū mori

tebuit tria legata eis donauit. lxxxiij.

Miles vxorē suspectā hūit. ca. xl.

Miles loco pegrini interficiendi vitu-

lum mactauit 7 in sacco repositū vxori

ofidit dicēs eē militē ad eā pbandā si

facere vellet qd nō potuit. ca. cxxviij

Miles oculū vnū voluit 7 mlr ei^o adul-

tera alter oculū sibi q̄si medicādo ne a-

leso lederet obstruxit. 7 sic amaliū suū

camerā exire disposuit ne meretric^o pelli-

mi adulterij rea a viro consideraret. cxxij

Miles serpente a morte literās p̄ p̄cio

veneno ab ipō pfunditur. ca. clxxviij

Ministerijs sex obligat se bonus xp̄ia-

nus seruire deo. ca. xvii.

Molestia triplex inter tria genera toz

mentoz 7 penaz facta est xp̄o. ca. cxx

Moyses armauit se duplici armatura

quando leonē occidit. ca. cxx.

Mulier miliū q̄ p^o euāgelium ecciaz viro

renitēti egredi voluit quō a diabolo coz

poze 7 aia rapit 7 ad iferna reducit. clx

Mulier p̄dit secretū viri sui de vitulo

occiso quē pegrinū eē credidit. cxxviij

Mulier philiū dedit vt xp̄ens familiaris

occideretur 7 post de paupata ē extreme

que prius diues p̄ eū facta erat. c. ccli.

Mulieres nō solū pandunt secreta. s̄

ad hoc mēnantur plura. capi. cxxv

Misidus nō p̄mitit hoīem sequi xp̄m

in paupate capitu. xviij

Mūd^o miro mō diligit filios suos. xvi

Mundus silue comparatur. ca. xx.

Mundus est nem^o 7 h̄z septē arbores q̄

sunt septem pctā mortalia. capi. clv

Mulce grauant infirmos. cap. li.

Mustela candida exiens de ore guidoy

nis quid significet. ca. clxxij.

Mtura cuiusdā pisci mari. clviij

Flauis p̄ter q̄tuor ascenditur

primo p̄ter diluuiū. secūdo ad

transfretandū. tertio ad mercandū. q̄rto

ad piscandū. capitulo xi.

Flauis vt salues in vltima req̄runt Ibidē

Flauis req̄sita quid significant pulcra

vide reductionē de sup Ibidem

Rectare suauissimū cū cornu recenti

et ornatissimo venatorib^o traditū qd sit

Hemo i istis dieb^o noīaf in ter^o (clxi.

ra nisi diuicijs abūdauerit. ca. xxviij

Hobiles 7 diuites munera recipiūt. s̄

paupes 7 simplices tarde veniūt. cxxi.

Homis primā lram telere. est diuitias

ab aliquo auferre. ca. cxxviij.

Lcidit porcum 7 in saccū posuit

qui mulierē suam de celandis

secretis attemptauit. cxxix

Mulphes miles fidelissim^o dño suo

sunt. capitulo clxx.

Mp̄fessores 7 mulier violatores quō

puniti debeant Capitulo sc̄do.

O noſta melodia e cora deo cap. lxxxv
 O noſta e anul meorie teſte aplo ca. x
 Ozare telem ne aliu dñm habeamus
 q̄ ielum chriſtum capitulo lxxij
 Ortus beati gregoriꝝ capitulo lxxi.
 Ouum ſtrucionis philomena in corꝝ
 de ſuo eſſe dixit capitulo clxvij

P. P. tria in columna quid ſigni
 ficent capitulo xliij

Pacem reformatã qui deſtruunt
 auſu temerario quõ puniunt. ca. xxxv
 Panis habet vtutẽ nutriendi cap. xvij
 Papiꝝ qdã puer ingenuꝝ ſecretũ philũ
 romanorũ qd nulli licuit pdere audierat
 qd m̄ ab ipõ ſare petẽs blãdiciſſi mi
 nis ac xlerũ tadẽ puer r̄ridiculoſãz
 matri cautiſſime reſpondit. cap. cxxvi
 Parentes occidere qd ſit capi. xvij
 Pater filios durius corrigit q̄ mater
 et hoc multis r̄onibus capitulo xliij
 Parentes noſtri qui ſunt Ibidem
 Pater q̄ dicit filio regnũ quõ poſtea ab
 eodẽ cap. e 7 eriliũ paſſus eſt. cap. lxxij
 Paup dicit in ſupbia cadit. ca. cxxx
 Paup qdã p agelũ cur ſubmergit. lxxx
 Pctm̄ p̄t̄ ingredine coruo opatur. cxxv
 Peccantem animã chriſtus p pñiam re
 uocat capitulo lv
 Peccator raptori cõpatur capitu. iij
 Peccatũ eſt carcer diaboli ca. xliij
 Pctõres aliq̄ ſũt lapides molares xvij
 Pctã nra in ſtatera p̄põderãt ca. xxxiij
 Percunonia perſuadetur in lege lugu
 rij militis ca. clxix
 Perdiciſ natura capitulo xxxvi
 Perillus eris artifex exptiſſimꝝ thauz
 eneu fabricauit horribile genꝝ tormtoꝝ
 q̄ et primꝝ i eo perijt p iudiciũ reḡ pha
 laridi tyranni crudeliſſimi ca. clxvij
 Pellem amiſit iudex male 7 iniuſte iu
 dicans capitulo xxix
 Petri tormitio ſignificat tormitiõem
 pctõris a peccato reſurgentis ca. xvij
 Pincerna incognitus cornu venatorũ
 decetĩſſimo cultu tradẽs q̄s fuerit. clxi
 Hora ibidem pulcrã materiã.
 Philomena vñherãt p̄t̄ adulteriũ. cxxi
 Philomẽa loq̄ns tria p̄t̄ redẽptõez ca
 priuatori ſuo dixit vt dimitteret. clxvij
 Pbos 7 ſapientes vocauit alexãder ma
 gnus vt eã interfectiõis ſuorũ militũ

agerent quia ſine omni vulnẽz appati
 tione moriebant capitulo cxxxix
 Pollices tres in longitudine et tres in
 latitudie panni linei ad camifiã facien
 dam p reginã quid ſint ca. lxxij
 Polimius regnauit capitulo cxi
 Polimiꝝ tres filios loyardos peſſimos
 habuit / 7 dũ moreret pigriori regnum
 dedit. Ibidem exemplũ ſolacioſum
 Pompeyus princeps romanorũ quomõ
 in impio ſe rexit 7 qd geſſit capitu. xix
 Pompei regnum capitulo lxxiij
 Pomũ autẽ rex qdã dedit filio ſuo vt
 poſt obitũ ſuũ maiori ſulto totius mõi
 que poſt diligẽtẽ terrãz inueſtigãõez
 inuenire poſſet illud daret ca. lxxiij
 Pomũ rotundũ mundũ ſignat Ibidẽ
 Porcus immũdũ eſt animal capitulo ix
 Pugili dñs n̄ opat qz õ diabolũ pugna
 uit 7 victoriã obtinuit capitulo pmo
 Puluis de domo tollendꝝ eſt capitu xvij
 Puella educatã a demoniibus per ſeptem
 num capitulo clxij
 Puella quedã regis filia vnica quõ p
 frẽz ſuũ p̄cepit 7 pepit filiũ pulcerrimũ
 quẽ poſtea in aq̄m pyciẽs ſubmerſit / et
 eundẽ poſtea i viz p m̄ñoniũ accepit
 Audi faciũs peſſimũ 7 horredũ ex vno
 peccato emanans ca. lxxvi
 Puer naſci hñs duo pectora et quodli
 bet proprios ſenſus ca. clxxvi
 Prelatus negligens gũt puuies ccl
 Princeps qdã venari delectabãt.

Vare tres filie reḡ pulcerrime
 poſt obitũ p̄mnoz viroz ſeciũdo
 nuptui tradi nõ volebant. lxxv

Quattuor iducũt mulierẽ ad b̄ vt viz
 accipiat / aut p̄t̄ diuitias / aut pulcritu
 dinẽ / aut fortitudinẽ / aut ſapiã. ibid.
 Quattuor genera canũ currentiũ hz
 diabolꝝ q̄to nobis circũuenire 7 laq̄are
 fatagit capitulo clxvij
 Quid p lram capitalẽ a nomine iulij
 ceſaris delatã ſignificatur ca. xxvij
 Quicq̄ agis prudẽter agas ſz reſpice
 finẽ vñ ortũ hz 7 originẽ capitulo ciiij
 Qx pecunia mala pbaſ p p̄ſm dicentes
 q̄ aurũ ſiue argenti nõ eñiſ ſex terre.
 Quos 7 q̄les in n̄iſ n̄citatũ inuocẽ
 mus 7 ad deũ pmittere demꝝ c. cxxvij
 Quõ p̄mꝝ pens padũ p̄didit. cxxvij

R. R. tria in columna qd signi-
ficent. capitulo. xliij.

Rones duodecime pulcerrime
qre mds in malig positus est. ca. cxliij
Regina pcepit a pprio filio et pepit que
postea pprijs maibo iugulauit. ca. cxij

R r r qrtuor in circulo maibus regie
vulnerate quid significent. Ibidem
Regina nobilis de suo suo rustico coce
pit cui filius vestes diuifas post obitu
regis ad iustum suu portauit. ca. xxvi

Regina q scdo respolari stepfit. lxxvij
Rosinilla ducissa de muro castri dicti
sondoch pspiciens quid fecerit. ca. lxx

Rex depictus i pariete omis inferiores
secu habuit in ereplu regimis. clxxvij
Romani p qnda impatore obsidentur
cum euadere no possent. primo miserit
ad impatore seniores. scdo iuuenes. ter
tio mulieres / 7 oes nihil impetrauerut
sed vltio mistus e eoz p ptes suos
qn m r ondit sibi vbera. ca. cxxvij.

Ros mda e aia i cursu celerrima q ad
diuitias terreas respiciens succubibit. lx.
Rula lra qua laic didicit recordat oez
tubi sanguinis redemptoris nostri in
cruce significat. capitu. cxxv

Rupes magna in mari qd sit. cap. xvij.
L. cerdos lubric' ppar ori canis
fetido per quod aqua subtilis 7
dara scaturiuit 7 emanauit. xij

Sarcine per monachu exposite in foro
que fuerint. capitulo. clxxij
Sagittas tres habet dñs valde acutaf
prima est vocationis. scda disceptois
tertia diffinitionis. capitu. xxxvij

Sarcophagu aureu inuieire qd sit. xvi.
Sarcophagi inscriptio qd sit. Ibidem
Sepeliuntur milites in armis suis sm
legem datam. cap. cxxxiij

Serpens militi respato loq batur vt
quondam asina balaam. ca. cxli.
Serpens cum bufone pugnans p mili
tem adiuuat. capitu. cxix.

Serpentem masculu cur occidi manda
uerat rex 7 femella refuari. capitu. cxij
Serpenti ho copaf pter duo. Ibidem.
Speculu eleuatu inter exercitu 7 muru
basiliscum occidit. ca. cxxix

Streptitu magnu audiuit iulius cesar
iuxta camera sua an morte p signo obi

tus sui inuētis. ca. cxvij (tem. ibide
Streptitu qualē nobis facit de an. mor/
Serpens ligat' fortit' p milite liberat q
milite p redēptioe veneno pfudit. vide
ibide notabile iudiciu pbi cuiusdaz inē
eos. c. clxxij. Symee natura. ca. clx

Socij homis qui eum p tinue molestāt
et cum eo sunt septē numerant. c. xxxvi
Supbia dr sagitta acuta sic in multis
patet. capitulo. cij

Sibilationes diuersas h3 diabol'. lxxvi
Scriptura sacra cythare ppar. lxxvi
Eternam habet dñs de optimo
vino. s. celesti gaudio et p signo
cruicem sc tam. cap. xvij

Tabule scripte p xpm saluat nos. c. xi.
Tabular intellectū qd apuerit. Ibidem.
Taylli tres quib' brus leonard' cu lus
lore tayllauit qd significet. ca. clxx

Temptationū medicina. ca. xxxvi
Testes conscientie nostrae quomō erat
minandi sunt seorsum 7 diuisim. Ibidem
Testes diaboli sunt supbia vite / cupi
scntia carnis / 7 cupia oculoz. cxxvij

Tyberij regnum. cap. clxij.
Titerius nuzomō delectabatur in me
lodia. capitulo. lxxxv

Timor in iudicio ex multis oritur. xvij
Tyti regnum. cap. ij.
Tyti regē edidit de celebratōe primogo
Tyti regnauit. ca. ij. (niti sui. lvij)

Tyriaca in summitate virge et arbori
appensa quid significat caplo clxxvi
Tyti 7 guido socij fuerit fidelissi. clxxij
Traianus impator miro modo ortos
pulcros dilexit capitu. lxxxij

Tunicā qualē hre debem' cap. xxvi
Eleri' refert d quoda orto. xxxij
Venationis tria sunt genera et
omnia vltio plena. cap. xxxij

Venenū dyaboli peccatu est cap. clxxij
Veneno peccati cū cor nrm intoxicatus
fuerit spūss ctūis nō inhītat. ca. cxij
Venenū haulit serpens de vulnere mē
litis capitulum. cxix

Venti mutare ē vitā nrām corrigē. lxx
Vent' significat diabolicā tēptatōz. xvi
Veritatis oppressores qd faciunt. cxij
Vespasiani regnū sine ple. ca. x.

Vespasianus filiā habuit nomie agla
es quod ppter pulcritudinē mutauit et

dominā solacij eam nuncupauit. c. lxxij
 Uetulam locupletē miles quidā in uxore
 rem accepit vt eo facilius adulterium
 cum qdam alia pperaret. capi. cxxi
 Uia publica ppter semitā non est relin
 quenda. capitulo. iij.
 Uia inferni habet tres milites sollici
 tantes de ingredientib. capitulo. lxxvij
 Uiam publicā ambulare qd significat
 capitu. cxxiiij. Vigilare debemus
 in bonis operibus. capitu. xvij.
 Uita nra ad B constituta ē z nobis per
 missa est vt pnam agamus. cap. cxxviiij
 Victori de bell o redeunti triplex honoz
 exhibetur. capitu. cxx
 Uipre natura ca. cxxviiij. (sunt. c. lxxv.
 Uir et mulier matrimonialiter vnum
 Virtutes p diabolū a nobis fugiūt. lxxix
 Utulus saginatus ē christus p nobis
 immolatus. capitu. ix. In fine.
 Utis prima inuentio. capitu. clx.
 Uinum hoies in naturā multaz bestiaz
 commutat. Ibidem.
 Uini natura. capitu. clxxix.
 Uoluntarie qui se excecatur beneficijs le
 gis non impetrat. capitu. lxxiiij
 Uolūtas nra lapadi ardētī opaf. ca. f.
 Uulneratiū xpm regē hoim tria genera
 capitulo. clv
 Uulner xpi notabil' reductō. c. i. cir. fi.
 Uulnus gigantis rome inuenti quat
 tuoz pedū fuit et dimidiij. ca. clviiij
 Uultur' natura dū predā hz. c. cxxiiij.
 Uxor militis cuiusdā deo deuoti cū quo
 dam clerico nigromātico adulterata ē
 vide pulcrā historiā. capitu. cij
 Christianoz et iudeozum cōten
 tio de eoz lege q sit melior z pfe
 ctior. capitulo. lxxvi
 xpianus puerulus sacerdoti lubrico con
 paratur. capitulo. xij
 xpianus q tenet deo construere basilicā
 cam quomō intelligitur. capitu. cxi.
 xpianus mal' tē psequit. ca. cix
 xpianus bon' tria debet querere. s. abun
 dantiā sine defectu. gaudiū sine tristi
 tia. et lumē sine tenebris. capitu. d.
 xps est sponsus nr iuxta dictū osee. ca. i.
 xps est pax nostra z dedit nobis coronā
 gloriosissimā Ibidem.
 xps pegrino cōparatur qui restituit dño

regnum tepditum. capitulo. xxy.
 xps totum pro nobise obtulit. c. cxxij
 xpus p reformatiōe nre pacis in mon
 tem caluarie duct' z occisus est. c. cxxv.
 xpus p nobis victoriā obtinuit. cap. cl
 xps mutauit habitū z mortu' ē. ca. cli.
 xps clausit lacū inferni sua voluntaria
 morte. capitulo. clij
 xps tres filios habuit quibz dedit tria
 munera preciosa. capitu. lxxix.
 xpus philomena dicit' quia tam dulci
 ter in arbore sancte crucis cantauit q
 cor eius scindebas. capitu. cxxi.
 xpus lacū passiois sol' igredis. ca. clv.
 xpm grauius pcutimus quando pctm
 mortale cōmittimus. capitulo. ccli.
 xpm si alete volum' mundus nos odio
 habebit. capitulo. ij.
 Yago christi mirabilia fac' in
 ediffa ciuitate teste geruasio. ca
 pitulo. cluij.
 ymago trinitat' est anima. capitu. lxxv
 ymago q stat cum arcu extenso q semp
 prompta est que' ulet nostrū percutere.
 quid significat. Ibidem
 ymago p clericū nigromāticum erecta
 quid significet. capitu. cij
 ydolo compaf timor mūdan' ppter quē
 nullus audet dicere ueritatē. Ibidem
 yrundinem garrulante in tomo nō peri
 mittere quid sit. capitulo. cxxiiij. in fi.
 ysidem egiptū sacrificantes z serapem
 quid statuerūt et fecerunt. capi. cxxij.
 Edechias miles vxore pulcrā
 habuit. s. fatuā vt in serpente
 quē occidi' s'uluit. patuit. c. cli
 zelongi s'uluis romā lex est q si q' s'virgi
 nē z floraret vt rūqz oculū amitteret. l.
 zona serica rosimundam celestime cur
 rentem retardauit. capitu. lx.
 Zona luxuriam designat. Ibidem
 zona frangi debet in tres ptes. Ibidem
 Explicunt due tabule siue duo dire
 ctoria ptenoz hui' libelli. p qrtū primā
 vnicuiqz caplo pōt attribui debet' ter'
 et ordinat' titulus cū numero suo. Per
 scdam xō alphabeticē ordinatā cito in
 ueniūt pulcra z plurima exēp'la q spar
 sim in singlis capitul' z in eozundē expo
 sitionibus siue moralisatōibz ptenent.

Mein freundlichste
Zuversicht
Ihrer und
Ihrer

Panzer 153 and 361; Hain-Copinger 7745; Proctor 450; Vouillième 2277.

Two copies; one belongs to the Barton Collection and the other to the Ticknor Collection.

Printed in gothic type, in two columns, 51 lines to a column. It has 100 leaves. The text, which occupies 93 leaves, is followed by a "Tabula generalis" of 6 leaves; the first leaf is blank. The size of a leaf in the Barton copy is 274×190 mm., and 242×170 in the Ticknor copy. The printed text measures 205×125 mm. In the Barton copy the initials are alternately in red and blue; the first capital on the first leaf is illuminated. In the Ticknor copy the spaces left for the initials are not filled out.

The "Gesta Romanorum" — the Gestes or Acts of the Romans — is a collection of stories, fables and myths, with moral and religious lessons. Roman writers furnished the larger part of the material, the collection however contains also many oriental and biblical tales. Neither the authorship, nor the date and place of composition of these stories can be ascertained now with any definiteness. Solomon Glassius, a theologian of Saxe-Gotha, writing in 1623, named Pierre Bercheur (Peter Berchorius), prior of the convent of Saint Eloy in Paris who died in 1362, as the author of the collection. Thomas Warton (1781) and Sir Frederic Madden (1837) accepted Bercheur's authorship, and they pointed out a close resemblance between the "Gesta Romanorum" and this author's "Repertorium morale." Francis Douce (1807), on the other hand, believed that the collection must have been composed by a German, since many of the stories are extracted from German authors, and do not exist elsewhere. Douce also examined those Latin manuscripts of the "Gesta Romanorum" which, written in England, are in English libraries, and found that "their construction resembles that of the original 'Gesta,' from which a great many stories have been retained, but these are always newly written, and sometimes materially altered." Madden thought that the first Anglo-Latin version was made on the pattern of the Continental original during the reign of Richard II, and suggested that John Bromyard, author of the "Summa Predicantium," a preacher who flourished about 1390, was the probable author of this English version. Hermann Oesterley, the German scholar, however, came to the conclusion (1872) that the original "Gesta" itself was compiled in England toward the end of the thirteenth century. According to him, it was from England that the collection found its way to the Continent, and not vice-versa. These Continental compilations were later re-imported into England in printed form, and it was then that they drove the English manuscripts into the background and usurped the title and character of the original "Gesta." We have here then the rather strange spectacle: English scholars trying to prove that this famous literary monument of the Middle Ages had originated in Germany, and German scholars insisting that it had originated in England. However, the one theory is no more authoritative than the other.

It is equally impossible to point out, with any precision, the sources of the "Gesta Romanorum." Classical stories are mixed in it with monkish legends, oriental apologues and popular traditions. The love of fabling had spread rapidly in Europe since the time of the first Crusades. The monks, particularly, were eager to use fables to illustrate their sermons. They used not only the pious fictions of the Golden Legend and similar collections, but laid hold of Aesop's fables and the stories of the Arabian Nights. They moralized even the "Romance of the Rose." Thus the "Gesta Romanorum" grew and finally excelled in popularity every other story collection. With its pseudo-historical background it had a secular appeal, while its moralizations gave it a religious character. Its narration is utterly naïve, with a complete disregard of the facts of history, geography — or common sense. But most of the stories have a great charm and are told with a striking vivacity.

The first printed edition was published probably in 1473 at Utrecht by Nicolas Ketelaer and Gerard de Leempt. This edition contains 152 stories. Another selection of 181 stories was made and published by Ulrich Zell about 1475. Most of the additional stories in this augmented edition date from the middle of the fifteenth century. In Germany, France and the Netherlands at least twenty other editions were printed before the end of the century. Few of these editions bear a date, the name of the printer, or the place of printing — facts which are often very difficult to determine. The edition to which the copies in the Boston Public Library belong has been attributed to Johann (Reinhard) Grüninger of Strassburg. (The Library has also a copy of the edition printed by Anton Sorg, in Augsburg, at an unknown date.)

The "Gesta Romanorum," appeared also in German, French, Dutch, English translations. Only one edition of the German translation was published, by Johann Schobster in Augsburg in 1489. (The Boston Public Library owns a copy.)

The first English translation, containing 43 stories, was printed by Wynkyn de Worde, probably between 1510 and 1515. Only one copy is known to exist. During the reign of Queen Elizabeth this translation was frequently reprinted. (The Library owns a copy of the rare edition of 1600.) The influence of the Gesta Romanorum was especially great on English literature in the manuscript period. It furnished the ground-work for Gower's and Chaucer's "History of Constance," and Lydgate's "Tale of two merchants." Shakespeare took the plots of his "Merchant of Venice," "Lear" and "Pericles" from the "Gesta Romanorum."

